

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Halkbilim Bilim Dalı

**Ali Rıza ÖGE'nin Bektâşi Şairleri Antolojisini Tetkik(52-216.
sayfalar)-İnceleme ve Metin**

Yüksek Lisans Tezi

Murat DEMİR

Sivas
Mart 2016

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Halkbilim Bilim Dalı

**Ali Rıza ÖGE'nin Bektaşî Şairleri Antolojisini Tetkik(52-216.
Sayfalar)-İnceleme ve Metin**

Yüksek Lisans Tezi

Murat DEMİR

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Doğan KAYA

Sivas
Mart 2016

KABUL VE ONAY

Üniversite: : Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı : Halkbilimi
Tezin Başlığı : Ali Rıza Öge'nin Bektaşî Şairleri Antolojisini Tetkik (52-216. sayfalar) -
İnceleme ve Metin
Savunma Tarihi : 15 / 01/ 2016
Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Doğan KAYA

Unvanı -	Adı Soyadı
Jüri Başkanı	: Doç. Dr. Yunus AYATA
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Burhan KAÇAR
Üye	: Yrd. Doç. Doğan KAYA

İmza

Oy Birliği :X

Oy Çokluğu

Murat Demir'in Ali Rıza Öge'nin Bektaşî Şairleri Antolojisini Tetkik (52-216. sayfalar) -
İnceleme ve Metin başlıklı tez, kabul edilmiştir. 15 / 01/ 2016

Prof. Dr. Metin BOZKUŞ
Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırladığım bu Yüksek Lisans tezinin bizzat tarafımdan ve kendi sözcüklerimle yazılmış orijinal bir çalışma olduğunu ve bu tezde;

- 1- Çeşitli yazarların çalışmalarından faydalandığımda bu çalışmaların ilgili bölümlerini doğru ve net biçimde göstererek yazarlara açık biçimde atıfta bulunduğumu;
- 2- Yazdığım metinlerin tamamı ya da sadece bir kısmı, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmışsa bunu da açıkça ifade ederek gösterdiğimi;
- 3- Başkalarına ait alıntılanan tüm verileri (tablo, grafik, şekil vb. de dahil olmak üzere) atıflarla belirttiğimi;
- 4- Başka yazarların kendi kelimeleriyle alıntıladığım metinlerini, tırnak içerisinde veya farklı dizerek verdiğim yine başka yazarlara ait olup fakat kendi sözcüklerimle ifade ettiğim hususları da istisnasız olarak kaynak göstererek belirttiğimi,

beyan ve bu etik ilkeleri ihlal etmiş olmam halinde bütün sonuçlarına katlanacağımı kabul ederim.

İmza

Murat DEMİR

ÖNSÖZ

16. yüzyıl ile ayrı bir tür olarak karşımıza çıkan Âşık Edebiyatı hiç kuşkusuz Türk kültürüne ait sözlü geleneği günümüze kadar taşıyan en önemli unsurlardan birisidir.

Bir milletin yaşayış, düşünüş ve en önemlisi tüm hayallerinin en temiz ve saf haliyle karşımıza çıkacağı tek mecra halk edebiyatı ve daha genel ifade ile halkın ortaya koyduğu ürünlerin incelenmesi ile mümkün olacaktır. Dolayısıyla eğer bir toplumu anlamak istiyorsak işe öncelikle o toplumun eserlerini yani halk yaratılarını araştırmamız ve gün yüzüne çıkarmamız ile başlamak gerektiği ortadadır.

Âşık edebiyatı yapısı gereği sözlü kültür ortamının bir ürünü olmasına ve haliyle eserlerin dilden dile aktarılmasına rağmen zaman zaman bazı âşıkların veya bu işe meraklı kişilerin duydukları-ürettikleri şiirleri kayıt altına aldıklarını görürüz. İşte bu noktada karşımıza çok önemli bazı kavramlar çıkıyor. Şiir mecmuaları ve cönkler.

Cönkler için meraklıları veya bizzat âşıklar tarafından tutulmuş olup içinde derleyicinin duyup hoşuna giden tüm şiirlere rastlanmaktadır. Cönklerde sadece şiirler değil yemek tariflerinden alacak verecek hesaplarına pek çok şey rastlayabiliriz. Bu haliyle cönk halkbilim için eşsiz bir hazinedir.

Şiir mecmuaları da hemen hemen cönklerle aynı özelliklere sahip olmalarına rağmen bazı küçük farklarla onlardan ayrılır. Şiir mecmualarında sadece “şiir” bulunur. Cönkler nazaran bir nebze daha sistemli tutulmuştur diyebiliriz.

İşte biz de bu çalışmamızda Ali Rıza ÖGE tarafından kayıt altına alınan ve Taksim Atatürk Kitaplığı’nda bulunan bir Bektaşî şiirleri antolojisi üzerine çalıştık. Şiir mecmuası 926 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışma 52-216. sayfaları içermektedir.

Mecmuada şiirleri geçen âşıklar hakkında alfabetik olarak bilgi verildikten sonra mecmuanın metin kısmına geçilmiş ve şiirlerin harf cevrimi yapılmıştır. Şiirler mecmuada yer aldıkları sıra ile değil şairlerin bütün şiirleri o şairin adını içeren başlık altında gösterilmiş ve şiirler ayaklarına göre alfabetik sıraya

dizilmişlerdir. Her şiirin sonunda mecmuada hangi sayfa veya sayfalarda geçtiği gösterilmiş ve şiir içinde eğer sayfa değişimi olmuşsa o kısım özellikle belirtilmiştir.

Şiirlerin çevrimi esnasında transkripsiyon işaretlerini göstermeye gerek görülmemiştir.

Bu çalışmam ile Türk halkbilimi adına en ufak bir katkı sunmuş isem kendimi bahtiyar hissedeceğimi belirtmek isterim.

Çalışmamda maddi ve manevi desteklerini her zaman yanımda hissettiğim sevgili aileme, değerli dostlarım Erhan İrem ve Egemen Yalçın'a benden yardımlarını esirgemeyen ve her zaman ışığı ile yolumu aydınlatan değerli Hocam Dr. Doğan Kaya'ya teşekkürü bir borç bilirim.

Murat DEMİR

SİVAS 2016

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	iii-viii
ÖZET	xi
ABSTRACT	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Şaman, Şamanizm ve Âşık Edebiyatı.....	2
1.2. Cönk ve Mecmualar.....	3
2. ALİ RIZA ÖGE VE BEKTAŞİ ANTOLOJİSİ.....	4
2.1. Ali Rıza Öge'nin Hayatı.....	4
2.2. Bektaşî Şiirleri Antolojisi.....	8
2.2.1. Antolojinin Muhtevası.....	8
2.2.2. Antolojideki Şiirlerin Şekli ve Tür Özellikleri.....	11
2.2.3. Antolojide Yer Alan Şiirlerin Ölçüleri ve Yüzdeleri.....	13
2.2.4. Antolojide Yer Alan Şairlerin Tasnifi.....	14
3. ANTOLOJİDE ŞİİRLERİ BULUNAN ÂŞIKLAR.....	15
Abdal Musa.....	15
Ahi Ali Baba	15
Ahmed Sarban.....	16
Ali Şadi	16
Arif.....	16
Balım Sultan.....	16
Ballı Baba	17
Basri Baba.....	17
Behlül Dane	18
Besim Atalay.....	18
Bosnavi	18
Budala	19
Burhan.....	19
Cafer Abdal.....	20
Cemalî Baba.....	21

Cevabi.....	21
Emir Sultan.....	23
Emrah	23
Emrî.....	23
Enveri	24
Erbabî	24
Esad Baba.....	24
Eşref Paşa	24
Fehim.....	25
Feyzi	26
Fuadi.....	26
Fuzuli.....	26
Garibi Baba	27
Gedayi	27
Hafız Baba.....	27
Hakkı Baba(İsmail Hakkı).....	28
Hamid Baba.....	29
Harabî.....	29
Haşim Baba	31
Hıfzî.....	32
İbrahim Ethem.....	35
İbreti	35
İhlasi Baba.....	35
İkbal Bacı	36
İlhami	36
İsmail.....	36
Kabzi	36
Kadimi	37
Kararı.....	37
Kazım Paşa.....	37
Kemterî.....	38
Kerim.....	39
Keşfi Baba	39

Mebni	40
Mehmet Ali Hilmi Dede Baba	40
Meyli Baba.....	40
Misali(Gül Baba)	41
Muhtar.....	41
Naili	41
Nazımı.....	42
Nefî	42
Neşet	42
Nevres	43
Öksüz Ali	43
Pinhan Abdal.....	44
Raif.....	47
Refîi	47
Ruhî-Yî Bağdadî	48
Rüşdî	48
Sâfî	48
Samih Rıfat	49
Selami	49
Senîh	49
Seyyah Dede	50
Sezayi.....	51
Suzî	51
Şemi	51
Şemsî.....	51
Türabî.....	53
Usuli.....	54
Virani	55
Zahmi	56
Zekayî	56
Zeynep Bacı	57
Mahlassız Şiirler	57
4. ŞİİRLER	58

ABDAL MUSA.....	58
AHÎ ALÎ BABA	63
AHMED SARBAN.....	64
ALÎ ŞADÎ.....	66
ARİF.....	82
BALIM SULTAN	70
BALLI BABA	71
BASRÎ BABA	72
BEHLÛL DANE	82
BESİM ATALAY	97
BOSNAVÎ.....	98
BUDALA	108
BURHAN.....	109
CEMALÎ BABA	114
CEVABÎ.....	147
DİDARÎ.....	152
EMİR SULTAN	153
EMRAH	154
EMRÎ.....	156
ENVERÎ.....	168
ERBABÎ.....	170
EŞREF PAŞA.....	172
FEHİM	175
FEYZÎ.....	176
FUADÎ.....	194
FUZULÎ.....	195
GARİBÎ BABA	205
GEDAYÎ.....	220
HAFİZ.....	224
HAKKI BABA(İSMAİL HAKKI).....	225
HAMDÎ	232
HAMİD BABA	238
HARABÎ.....	265

HAŞİM BABA.....	284
HIFZÎ.....	298
HÜSEYİN HÜSNÜ BABA İZMİRLİ.....	312
İBRAHİM ETHEM.....	321
İHLASİ BABA.....	327
İKBAL BACI.....	331
İLHAMÎ.....	333
İSMAİL.....	339
KABZÎ.....	343
KADİMÎ.....	345
KARARÎ.....	362
KAZIM PAŞA.....	363
KEMTERÎ.....	434
KERİM.....	436
LEYLA HANIM.....	441
MEBNÎ.....	445
MEHMET ALİ HİLMİ DEDE BABA.....	446
MEYLİ BABA.....	468
MİSALİ(GÜL BABA).....	470
MUHTAR.....	477
NAİLİ.....	478
NAZİMÎ.....	480
NEFÎ.....	485
NEŞET.....	489
NEVRES.....	491
PERİŞAN BABA.....	503
PİR SULTAN ABDAL.....	515
RAİF.....	596
REF'Î.....	598
RUHÎ-Yİ BAĞDADÎ.....	600
RÜŞDİ.....	601
SÂFİ.....	602
SAMİH RIFAT.....	606

SELAMÎ.....	608
SENÂH.....	609
SEYYİD SEYFÎ NİZAMOĞLU.....	647
SEYYAH DEDE.....	650
SEZAYÎ.....	651
SUZÎ.....	653
ŞEMÎ.....	655
ŞEMSÎ.....	658
TELEMSANÎ.....	675
TESLİM ABDAL.....	7843
TEVFİK.....	685
TÜRABÎ.....	693
USULÎ.....	727
VİRANÎ.....	729
ZAHMÎ.....	731
ZEKAYÎ.....	733
ZEYNEP BACI.....	764
İSMİ TESBİT EDİLEMEMİŞ ŞAİRLER.....	765
5. ANTOLOJİ SAYFA ÖRNEKLERİ.....	783
KAYNAKÇA.....	784
ÖZ GEÇMİŞ.....	786

ÖZET

Bir milletin tüm hayalleri ve yapısı en saf hali ile halk edebiyatı ürünlerinde karşımıza çıkmaktadır. Bir toplum ancak ortaya koyduğu ürünler incelenirse bütün boyutlarıyla anlaşılabilir.

Bu düşünceler ekseninde biz bu çalışmamızda Ali Rıza ÖGE tarafından kayıt altına alınan ve Taksim Atatürk Kitaplığı'nda bulunan bir Bektaşî şiirleri antolojisini inceledik. Bu mecmua 926 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışma 52-216. sayfaları ve bu sayfalarda şiirleri bulunan âşıklar hakkında bilgileri içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiir Mecmuası, Kadimi, Ali Rıza ÖGE, Cönk, Bektaşî Tarikatı.

ABSTRACT

We can only find a nations way of life thinking and most importantly all of dreams in purest and cleanest form of folk literature. The only way to fully understand a nation is to examine their folk literature works.

We analyzed a Bektashi poetry anthology which is recorded by Ali Rıza Öge and available in Taksim Atatürk Library with the center lines of these thoughts. This journal has 926 pages. This study includes informations about amorous who has poems in these pages and 52-246. pages.

Keywords: Poetry magazine, Kadimi, Ali Rıza ÖGE, Cönk, Bektashi Order.

1. GİRİŞ

Binlerce yıllık kadim bir kültürün temsilcisi olan Türk milleti uzun yıllar boyunca dünyanın kaderini değiştiren pek çok şeye sebep olmuş ve kendilerine insanlık tarihinde eşsiz bir yer edinmişlerdir. Bu kadim mirasın en mühim cevherlerinden birisi de hiç kuşkusuz yazılı ve sözlü ürünleri ile Türk edebiyatıdır.

Türklerin sözlü külliyatları binlerce yıl öncesine uzanır. Örneğin, Türk destanlarının başlangıç tarihi ve kaynağı olarak ata ruhlarına tapınmanın yani ata kültürünün olduğu düşünülür. Araştırmalara göre Türk uygarlığı M.Ö. XII. yüzyılda destan devrini yaşıyordu. Destan anlatıcılarının ve destanların ilk örneklerinin M.Ö. VIII. asır sıralarında ve sonrasında olduğu düşünülür. Bu ilk kahramanlık destanları birbirleri ile savaşan boylar arasında halkın hayranlığını kazanan kahramanlar ve bunlarla ilgili anlatılan hikâyelerin zamanla destanlaşması şeklinde oluşmuştur.(Çobanoğlu 2003)

Yukarıdaki paragraftan da anlaşılacağı üzere bizim sözlü kültür ürünlerimizin başında destanlar gelmektedir. Mitlerden hemen sonra oluşmaya başladıkları için ilk destanlarımızda bazı mitolojik unsurlara da rastlarız.

Bir başka önemli mevzu “Dede Korkut Hikâyeleri” dir. Bu hikâyeler destan ile halk hikâyesi arasında bir geçiş formu olarak düşünülür. Zira destansı özellikler ile halk hikâyelerinde gördüğümüz bazı özellikler iç içedir.

Devam eden dönemde halk hikâyeleri ile karşılaşırız. Halk hikâyesini Ali Berat Alptekin; “ *Göçebelikten yerleşik hayata geçişin ilk mahsullerinden olup; aşk, kahramanlık, vb. konuları işleyen; kaynağı Türk, Arap-İslam ve Hint-İran olan, büyük ölçüde âşıklar ve meddahlar tarafından anlatılan nazım nesir karışımı anlatılardır.*”(Alptekin 2009: 18) şeklinde tanımlıyor.

XVI. yüzyıla geldiğimizde Anadolu sahasında artık karakteristik özellikleri ile yeni bir edebiyat ortaya çıkmıştır. Âşık Edebiyatı diye isimlendirdiğimiz bu edebiyat kökenlerini yukarıda da defalarca belirttiğimiz gibi kadim Türk kültüründen ve şaman geleneklerden alan, İslamiyet ile değişen toplumun yapısının bu Şamanist miras ile kaynaşması neticesinde ortaya çıkan bir türdür. Pir Sultan

Abdal ve sonrasında artık tasavvuf edebiyatından tamamen ayrılmış ve günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.

Bu noktada Şaman ve Şamanizm kavramlarına kısaca değinmek gerekmektedir.

1.1 Şaman, Şamanizm ve Âşık Edebiyatı

Şamanizm, milattan önceki devirlerden bu yana Türklerin ve çevresindeki halkların, iç Asya ve orta Asya'da yaşadıkları bölgelerde uyguladıkları ve şaman ya da kam adı verilen din adamları aracılığıyla gerçekleştirilen bir inanç ve uygulamalar bütünüdür.

Kimilerine göre bir dini ifade eden bu terim bazı araştırmacılara göre Müslümanlık veya Hıristiyanlık gibi tam manasıyla teşekkül etmiş bir din değil tanrılar, ruhlar ve insanlar arasındaki ilişkiyi sağlayan bir sistem ve teknikler bütünüdür. Başka bir görüş ise bu kavramı bir din olarak sınıflandırmakta lakin bizim onu kavrayabilecek bilgiye sahip olmadığımız kanaatine varmaktadır.

Bazı araştırmacılar şamanizmin Türklerde IV ve V. yüzyıllardan sonra ortaya çıktığını savunmaktadırlar. Bundan önceki çağlarda Şamanizmin bilinmediğini ileri sürmüşlerdir. Bunu da “kamlık” ve “kam” kelimelerine ilk defa VII. yüzyılda rastlanmasını dayanak gösterirler. Fakat şu da önemli bir ayrıntıdır ki Sibirya'daki kaya resimlerinde çok daha eski tarihli ve şaman olduğu düşünülen insan tasvirlerine rastlanılır. Bu durumun sonucu olarak da Şamanizm denilen uygulamalar bütünüünün ilk örneklerinin belki de tunç devrine kadar gittiğini gösterir.(Çoruhlu 2013)

Şaman işe varlığına inanılan ruhlar ve tanrılar ile insanlar arasında aracılık yapan din adamlarına denilirdi. Bunlar her türlü hastalığa çare bulmak, hastanın hastalık esnasında ayrılan koruyucu ruhunu geri getirmek, kısırlık ve zor doğumlara yardım etmek, verilen kurbanları yer ve gök tanrısına ulaştırmak, ruhları ait oldukları yere(ölüler dünyasına) göndermek vs görevleri yerine getiriyorlardı.(Çoruhlu 2013).

Şamanlar ve âşıklar arasındaki ilişki ve benzerliği aşağıdaki iki paragraf daha bariz ortaya koyacaktır.

Herkesin şaman olabilmesi mümkün değildir. Bunlar nadiren soylarında şaman bulunmayanlar arasından çıkarlar. Ayrıca şaman ruhların çağrısı sonucu bu işe başlamıştır. Bu şamanlara “büyük şamanlar” denilir.

Şaman adayının ilk önce kolaylıkla vecde gelmeye yatkın birisi olması gerekir. Dolayısıyla şamanlar genellikle toplumdan uzak ve bazı psiko-patolojik sorunları olan insanlar arasından çıkar. Şamanlık belirtileri ergenlik ile kendisini gösterir.(Çoruhlu 2013)

Görüldüğü gibi şamanlığa başlama ile âşıklığa başlama arasında yakın bir ilişki ve aktarım olduğu açıktır. Âşık edebiyatı işte bu kökler üzerine bina edilmiş bir türdür.

1.2. Cönk ve Mecmualar

Yüzyıllar boyu sayısız büyük şair yetiştiren âşık edebiyatında şiirlerin günümüze ulaşması konusunda en büyük katkıyı cönkler ve şiir mecmuaları yapmıştır.

Cönkler ve şiir mecmuaları için meraklıları veya bizzat âşıklar tarafından tutulmuş olup içinde derleyicinin duyup hoşuna giden hemen hemen tüm şiirlere rastlanmaktadır. Mecmualar göreceli olarak cönklerden daha sistemli tutulmuştur.

XVI. yüzyıldan günümüze değil pek çok mecmua ve cönk örneği bulunmaktadır. XX. yüzyılın Bektaşî âşıklarından olan Kadimi Baba(Ali Rıza Öge) de bildiği Bektaşî şiirlerini bir mecmuada toplamak üzere çalışmalar yapmış ve büyük bir eser vücuda getirmiştir. Bu çalışma bugün Taksim Atatürk Kitaplığı'nda bulunmaktadır. 926 sayfadan oluşan bu mecmua en hacimli alevi-bektaşî şiir mecmualarının başında gelir.

Bu mecmuayı vücuda getiren Ali Rıza Öge'nin hayatına daha ayrıntılı bakmak faydalı olacaktır.

2. ALİ RIZA ÖGE VE BEKTAŞI ANTOLOJİSİ

2.1. Ali Rıza Öge'nin Hayatı

Hatıralarında kendisinin 1881 yılında doğduğunu söyleyen Ali Rıza Öge, antolojisi ve bazı özel mektuplarında ise bu tarihi 1297 olarak vermiştir ki bu 1880 senesine tekabül eder. Son dönem Bektaşî şairleri arasında önemli bir yere sahip olan Ali Rıza Öge'nin mahlası Kadîmî'dir.

Şair Tekirdağ'da zengin bir çiftçi ailesinde dünyaya gelmiş olup 3 kardeş arasında ortanca olanıdır. Kardeşlerden biri Çanakkale Savaşı'nda şehid olmuştur.

İlk tahsilini Tekirdağ'da Müderris Hafız Emin Efendi'den alır. Bedri Noyan'a yazdığı mektuplarından anladığımıza göre mektebi ve rüştiyeyi birincilikle bitirmiştir. Zekâsı ve başarılarından dolayı hocaları eğitimine Edirne'de devam etmesi gerektiği konusunda ısrarcı olurlar. Lakin anne ve babası oğullarından ayrı kalmak istemedikleri ve aile servetlerinin de oğullarına fazlasıyla yeteceğini düşündükleri için onun Edirne'ye gönderilmesini istemezler.

Memleketinden ayrılmaması yönündeki bu isteğe rağmen Öge bir süre sonra İstanbul'a gelir. Burada Bahriye Çarkçı Mektebi'ne girer lakin beğenmez ve eğitimini yarıda bırakıp kaçar. Bu esnada ilerde işine yarayacak bir şekilde İstanbul'da farklı dünyalar içine girer.

Öge'nin akrabaları ve dedeleri arasında çokça Bektaşî bulunmaktadır. Bunların da etkisi ile İstanbul'da bulunan Karaağaç Dergâhı'nda dervişliğe soyunur. Bu yıllarda Makedonya'daki Sersem Ali(Harabati Baba) Tekkesi'nde de dervişlik yaptığını gene Bedri Noyan'a yazdığı mektuplardan öğrenmekteyiz.

Devrin âlim zatlarından birisi olan Mihrabi Baba'nın kendisine verdiği "Derviş olmak istiyorsan Kerbela'ya git" tavsiyesi onda büyük bir karşılık bulur ve bazı şiirlerinde de Kerbela'ya gitme isteğini dile getirmeye başlar.

31 Mart vakası öncesinde askerliğe başlayan Öge bu olayın patlak vermesi esnasında askerdir. Askerliğini bitirmesini takip eden zamanda polisliğe yazılır. Böylece mesleğe ilk adımını atmış olur.

Devrin karışık siyasi ortamı Öge'nin mesleğine de yansır. Sıklıkla siyasi suçluların takip edilmesi gibi görevler alır. Kimlik ve kılık değiştirerek suçlu takibi

yapar. Bu vazifelerinde gösterdiği üstün başarı amirlerinin dikkatinden kaçmaz. Planlı çalışması, titizliği ve kimliğini saklama konusundaki başarısı nedeniyle bu tip görevler hep ona verilir.

Takip işinden başka Dolmabahçe Sarayı'nı soymaya karar veren bir çetenin suçüstü yakalanması da onun sayesinde olmuştur. Bu olaydan sonra komiser muavinliği sınavına girer ve kazanır.

İlerleyen yıllarda Talat Paşa'nın korunmasına memur edilmiştir. İttihat Terakki iktidardan düşünce bu görevi sona erer.

Mahmut Şevket Paşa'nın öldürülmesi sonucu başlayan soruşturmada görev alır. Katillerin bir kısmı yakalanır ve Öge siyasi şube baş komiserliğine tayin edilir. Burada Ermeni Masası amiri olmuştur. Bu vazife ile Ermeni komitacıların peşine düşer ve onların büyük korkularından birisi olur.

1.Dünya Savaşı'nın başlamasıyla işleri daha da ağırlaşır. Ermeni tehcirinin gündeme gelmesi ile Ermenilerin sevki meselesiyle de ilgilenir. Bu vazifesi nedeniyle Ermenilerin de iyice dikkatini kazanan Ali Rıza Öge pek çok kez ölümle burun buruna gelir. Pek çok kez de rüşvet teklif edilen Öge her defasında bunu reddetmiş fakat teşkilattaki bazı yozlaşmış memurların bu rüşvetleri kabul etmelerini hayal kırıklığı ile karşılamıştır.

Savaşın sonunda İstanbul işgal edilir ve Ali Rıza Öge polislikten ayrılır. Ailesinin geçimi için bir tanıdığı yanında İstanbul'da işe girer. Lakin düşmanların eline düşmüş bir şehirde yaşamaktadır artık. Ermeniler kendilerine karşı gördükleri devlet memurları ve Türklere sadık kalmış Ermenileri hedef almaktadır. Ermenilerin ilk hedefleri içerisinde kendisinin de adı vardır. Polislik yıllarında sıkça yaptığı gibi kimlik ve kılık değiştirir ve uzak bir köyde tavukçuluk ile meşgul olmaya karar verir. Ne yazık ki bu köyde denediği hiçbir işte başarılı olamaz.

Ali Rıza Öge'nin saklandığı köydeki bazı kişiler Kuvva-yı Milliye ile bağlantılıdır. Kendisine yapılan Anadolu'ya gitme teklifini derhal kabul eder. Ailesinin geçimini sağlamak için elde kalan aile servetinin bir kısmını satar. Bu esnada İstanbul'a sık sık gelip gider.

Bir gece köy yolunda iken komitacı bir Ermeni'nin silahından çıkan kurşun ile yaralanır. Bu yara onu öldürmeyecek ama pek çok sağlık sorununa yol açacaktır. İlk müdahale köyde yapılır fakat yeterli değildir. Şehirdeki hastaneye yollanır.

Burada şartların elverdiğince gerekli müdahale yapılır fakat hastanenin masrafları Ali Rıza Öge'nin ödeyebileceğinden fazladır. Dostlarının yardımıyla bu borcu kapatır.

Uzun bir süre bu yara ve yol açtığı sorunlarla uğraşmak zorunda kalan Ali Rıza Öge Anadolu'ya geçme konusunda hala aynı fikirdedir. Hala tam iyileşememiş olmasına rağmen bir gemi ile Anadolu'ya geçmeyi başarır. Ereğli'de polislik yapması konusunda gelen teklifi kabul eder ve yeniden mesleğine dönmüş olur. Ne var ki burada geçirdiği bir kaza neticesinde yarası tekrar kötüleşir ve hastaneye yatar. Ailesini de Ereğli'ye getirmiştir. Bir süre sonra İnebolu Emniyet Müfettişliğine serkomiser olarak tayin edilir.

İnebolu Anadolu'ya geçenlerin yolunun başladığı bir noktadadır. Ali Rıza Öge'nin buradaki görevlerinden birisi de uygun görülmeyenlerin Anadolu'ya sokulmaması ve İstanbul'a geri gönderilmesidir. Bu esnada Halife Abdülmecid'in oğlu Ömer Faruk Anadolu'ya geçmek üzere İnebolu'ya gelir. Ankara'dan gelen telgraflar neticesinde bu şahsın Anadolu'ya girmesine izin verilmez. Bunun dışında pek çok vatansever Ali Rıza Öge'nin gözetimi ve kontrolü altında Anadolu'ya geçmiştir.

İlerleyen dönemlerde Samsun'a geçer. Rütbesinin düşürülmesi ve amirleriyle anlaşamaması üzerine polislikten ayrılır. Erzurum Reji İdaresi'nin Ambar memurluğuna geçer. Zor bir yolculukla on günde Erzurum'a varır. Burada yaraları kötüleşir ve yeni ameliyatlar ufukta görülmektedir.

1921 yılına geldiğimizde farklı birkaç görevden sonra yeniden polisliğe dönmüştür Öge. Fakat hastalığı da giderek ilerlemektedir. 1922 yılında iyice yatağa düşmüştür en sonunda İstanbul'da hastaneye yatırılır. 9 ameliyat geçirir. 8 ay süreyle istirahat dönemi başlar. Ne yazık ki bu esnada kendisinin ismi ve mevkisi yasal olmayan işlerde kullanılmıştır. Öge olanların farkına vardığında ise artık çok geçtir. Vazifeden atılır.

Hakkında süren tahkikat neticesinde masum olduğu anlaşılıp göreve iadesi yapılırsa da onuru zedelenen Öge bir süre sonra istifasını verir.

Öge bundan sonra Bursa Tekel İdaresine geçmiş ve 1942 de oradan emekli olmuştur.

Üç evlilik yapmış olan Öge'nin ilk evliliği çok kısa sürmüştür. İkinci evliliğini hatıralarını da ithaf ettiği Pakize hanımla yapmıştır. Bu evlilikten iki oğlu olmuştur.

Ali Rıza Öge 1957 senesinde Bursa'da vefat etmiştir.

2.2. Bektaşî Şiirleri Antolojisi

Bu antolojinin ilk sayfasında “ Elli sene evvel yazmaya başladığım bundan evvelki iki mecmua dolmuş ve yazacak yer kalmadığından iş bu mecmua 1946 senesi kanun-ı sani on beşte kâğıtları alınarak ciltlettirilmiş ve altı ay içerisinde tahririne muvaffakiyet elvermiştir. Tahrir hitamı 15 Temmuz 1946 Muharriri bende-i Al-i Aba Derviş Kadimi-i geda” yazmaktadır. Anlaşılacağı gibi bu eser 1946 senesinde tamamlanmıştır. Ömrünün sonuna kadar sürekli eklemeler yapılan bu antoloji birçok Bektaşî şairin şiirlerinin bir arada olduğu mühim bir kaynaktır. Tamamı el yazması ve 1846 sayfadır. A3 kâğıtlara yazılıdır.

Bu eser bugün İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığında durmaktadır. Tamamı 925 yaprak olup 265x170 mm boyutlarındadır. Rika yazı çeşidi ile yazılmıştır.(Çakır 2015). Yer yer sayfalarda silinmeler ve mürekkep lekeleri görülse de genel olarak temiz durumdadır. Ali Rıza Öge imla ve yazım kuralları konusunda bariz bir kusur göstermemiştir.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Tatcı ve Yrd. Doç. Dr. Cafer Şen Ali Rıza Öge'nin bu antolojisi hakkında ilk çalışmayı yapmış ve Hacı Bektaş Sempozyumu'nda sunmuşlardır. Eserinin başında Ali Rıza Öge, bu mecmuanın kime ve hangi tarihe ait olduğunu belirtir ve elyazmasının başına mecmuada bulunan şairlerin listesini koyar.

2.2.1. Antolojinin Muhtevası

Ali Rıza Öge bu eserinde çağdaşı olan ve daha önce yaşamış pek çok Bektaşî şairinin hayatlarına ve şiirlerine yer vermiştir. Şairler hakkında bilgi verdikten sonra bahsi geçen şairlerin hangi sayfalarda şiirleri bulunduğunu da not etmeyi ihmal etmeyen Öge vermiş olduğu bu bilgilerin kaynağını belirtmez.

Antolojide alfabetik sıraya dikkat edilmiştir diyemeyiz. Daha çok Ali Rıza Öge'nin bilgileri ve şiirleri derleme sırası hakim durumdadır.

Söz konusu eser ezici bir çoğunlukla Kербela mersiyeleri içermektedir. Duvazdeh İmamlar da sık sık karşımıza çıkar. Bundan sonra ise nevruziyeler gelmektedir.

Antolojide pek çok kültürel motife rastlarız. Bunlar arasında en çok göze batanlar Bektaşilik ve Hurufilik inançlarıdır. Bu iki kavrama kısaca değinmek yerinde olacaktır.

Bektaşilik: Anadolu'da İslâmî inançla birlikte, İslâm öncesi inanç ve ritüellerinin de halen yaşadığını görmekteyiz. İslâm öncesi ritüellerin bir kısmı İslâmî motiflere birleştirilerek hayatını devam ettirmektedir. İşte Bektaşilik de kökenlerini İslam öncesi töre ve geleneklerinden alan kadim bir öğreti ve Türk kültürünün en özgün motiflerinden birisidir.

Bektaşilik ve Alevilik kimi zaman birbiri yerine kullanılsa da bu iki kavram aslında tam olarak aynı zümreyi belirtmemektedir. *“Bektâşilik, Hacı Bektâş Veli'ye bağlı olan, onun yolunda giden anlamını vermektedir. Yollarının, tarîklerinin pîr'i olarak Hacı Bektâş Veli'yi kabul edenler, Bektâşî Tarikatı'nın usul ve erkânına uygun bir yaşayışa sahip olmalarına bakarak, Ehl-i Beyt, sevgisi, tevellâ ve teberra prensibi gibi hususlara bağlı olmalarına bakarak, Beştâşilere, Alevî diyebiliriz. Ancak, bu Alevîlik, Sünnîlerin Ehl-i Beyt'e olan sevgilerini ifade eder manâdan öteye geçemez. Çünkü Türkiye'de her Bektâşî Alevî olduğu halde, her Alevî, Hacı Bektâş'ı «Horasan Ereni» sayıp, hürmet etmesine rağmen, Bektâşî değildir. Bu yüzden, «Köy Bektaşisi», «Şehir Bektaşisi» ayırımı yapılmaktadır. Köy Bektaşilerine «Alevî» dendiği halde, «Şehir Bektaşilerine, «Bektâşî» denir”*(Eröz 1990: 52)

Bektâşî geleneğine göre, Hacı Bektaş Veli, Horasan erenlerindedir. Nişâbur Şehri'nde doğmuştur. Soyu Hz. Muhammed'e dayanmaktadır. Henüz çocuk yaşta iken kerametler göstermeye başlamıştır.

Bektaşilikte Hacı Bektaş ile beraber büyük öneme sahip bir ikinci kişi Balım Sultan'dır. Öyle ki kendisinden tarikatın ikinci kurucusu olarak söz edilir.

Bektâşilik Balım Sultan'dan sonra büyük itibar kazanmış, Anadolu'da ve bilhassa Rumeli'de yayılmıştır. Devlet nezdinde himaye ve ilgi görmüştür. Yeniçeri Ocağı da, mânen Bektaşiliğe bağlanmıştır.

Bektaşiliği yer yer etkileyen düşüncelerden birisi de Hurufilik olmuştur.

Hurufilik: 1386'da Fazlullah Hurifi tarafından kurulan inanç sistemi. Hurufiliğin esas sistemi ise ilk olarak Fazlullah Esterebadi(1339-1394) tarafından Bakü'de ortaya konmuştur. Hurufiliği din mezhep olarak da görenler de vardır.(Kaya 2014:408).

Hurufiliğin temel kitaplarından birisi Fazlullah Hurufi'nin yazdığı Cavidanname'dir.

Hurufiliğe göre, Hz. Muhammed'den sonra imamet devri başlar. Bu devir, Ali ile başlamış, on birinci imam, Hasan'ül Askerî'de son bulmuştur. Ondan sonraki imam sırrolmuştur; onun zuhuruyla Ulûhiyet devri başlayacaktır. İşte Mehdi olan on ikinci imam, Fazlullah'tır.

Temel olarak harflere çeşitli anlamlar yüklenmesidir diye tarif edebiliriz. Vahdet-i Vücut felsefesini daha farklı bir boyutta anlamlandıran Hurufilere göre insan konuşan bir Kuran'dır.

Bu cereyana göre, Tanrı, kelâm şeklinde tecellî etmiştir. Kelimeler, Kur'an'daki 28 harfle ifade edilip, insan-ı kâmil'de, insanın yüzünde belirir. Bunların bir kısmı, anadan doğma hatlardır. Bir kısmı sonradan ortaya çıkar(sakal, bıyık vs). Mesela dişler 28 dir; menazil-i kemer de 28 dir. Eğer, bir noksan veya fazla çıkarsa (nokya-i taht-el ba), 2 çıkarsa (hal ve mahal), 3 çıkarsa (mevalid-i selase), 4 çıkarsa (anasır-ı erbaa), 5 çıkarsa (havas-ı hams) gibi şeyler ilave veya tenzil edilerek tamamlanır.

İnsanın yüzüğünde 4 kirpik, 2 kaş, 1 de saç vardır, bunlar ana hattır; 7 dir. Sonradan hasıl olan 2 yanaktaki sakal, 2 burundaki kıl, 2 taraftaki bıyık, 1 de çenedeki sakal ki, bu da baba hattıdır; 7 dir. 7, 7 daha 14 eder. Bunu hal ve mahal itibar ile 2 ile zarbedince 28 olur(Levend 1984)

İran'da ortaya çıkan Hurufilik, ateşli misyonerler sayesinde Anadolu'ya yayılmış, İkinci Murad ve Fatih devrinin ilk zamanlarında, saraya kadar girmiştir.

Hurûfliğe ait tesirler taşıyan şairler, hep Onaltıncı Yüzyılda yaşamıştır. Hurûflik, Anadolu'ya Onbeşinci Yüzyılda yayılmağa başlamıştı. Bu Asrın ortalarından itibaren sıkı takibata uğrayınca, gizli faaliyette bulunmuştu. Onaltıncı Asırdan itibaren, Bektaşî şairleri arasında daha çok yayıldığı anlaşılıyor. Buna rağmen, bu tesiri çok büyütmemek, mübalâğa etmemek gerekir.

Çalışmamızda karşımıza çıkan şairlerin bir kısmında Hurufilik inancının izlerini görmekteyiz. Bunlardan en belirginini Enveri'nin bir şiirinde geçen "Sözlerim kitab-ı cavidanıdır" mısrasıdır. Ayrıca, Hamdullah Şiri, Misali, Pinhan Abdal, Ruhiyi Bağdadî ve Virani'de Hurufiliğin izlerini takip edebileceğimiz isimlerdir.

2.2.2. Antolojideki Şiirlerin Şekil ve Tür Özellikleri

Divan: Aruzun (-.-/-.-/-.-/-.-) kalıbı ile veya 16'lı hece vezni ile söylenmiş şiirlerdir. Çalışmamızda aruzla toplam 69 hece ile 7 şiir bu kalıp ile söylenmiştir. Divan nazım şekliyle karşımıza çıkan şiirler şu sayfalardadır; 60B, 65A, 95B 98B 111B, 151B, 156B, 210A, 210B, 211A, 216A.

Semai: Aruzun (-.-/-.-/-.-/-.-) kalıbıyla yazılır. Ayrıca hecenin 8'li ölçüsüyle yazılan şiirlerde semai olarak anılır. Aruzla 5 hece ile 52 semai karşımıza çıkar. Çalışmamızda semai nazım şekliyle yer alan şiirler şu sayfalardadır; 69A, 70A, 111A, 136A, 149A.

Şu şiirlerde 8'li hece ölçüsü ile yazılan semailerdir; 54A, 160A, 160B, 167A, 167B, 169A, 174A, 174B, 178B, 179A, 180B, 181B, 182A, 187B, 197B, 199B, 197A, 208A, 208B, 211A, 213B.

Sicilleme: 96B, 151B 163A, 200B, 204A.

Murabba: 75B, 103A

Muhammes: Şiir mecmuasında muhammes nazım şekliyle karşımıza çıkan şiirler şunlardır; 55A, 57B, 63A, 66B, 88B, 92B, 98A, 130A, 151B, 158B.

Müseddes: Her bendi 6 dizeden oluşan nazım biçimine denir. Çalışmamızda şu sayfalarda karşımıza çıkmaktadır; 53A, 73B, 92A, 93B, 108A, 108B, 141B, 142A, 143B, 144A, 152A.

Terci-i Bent: Bentlerle kurulan uzun bir nazım biçimidir. Bentler birbirine vasıta adı verilen beyitlerle bağlanır, vasıta beyiti değişmez. Her bent sayısı 5 ile 10 arasında değişen beyitlerden oluşur. Çalışmamızda şu sayfalarda rastlarız; 53A, 55A, 55B, 56B, 60A, 62B, 63A, 63B, 65A, 65B, 73A, 73B, 74A, 78A, 84A, 87B, 91B, 103B, 104B, 106B, 108A, 108B, 109A, 109B, 111A, 112A, 112B, 114A, 125B, 128A, 129B, 133B, 139A, 141B, 144A, 144B, 152A.

Terkib-i Bent: Genel olarak terci-i bent ile aynıdır. Tek fark vasıta beyitlerin sabit kalmaması değişmesidir. Çalışmamızda şu sayfalarda karşılaşıyoruz; 51B, 59A, 61A, 64B, 67A, 67B, 68A, 70B, 72A, 72B, 76A, 79A, 95A, 98B, 100B, 100A, 107, A, 116A, 118A, 121A, 123B, 131B, 138B, 139B, 145B, 150B

Nevruziye: Baharın gelişini konu alan veya baharı tasvir eden şiirlere denir. Çalışmamızda şu sayfalarda yer almaktadır; 145B, 146B, 147A, 148B, 149A, 149B, 150A, 151A, 151B, 152B, 152A, 153B, 154A, 154B, 155A, 155B, 156A.

Mersiye: Bir ölünün ardından duyulan üzüntü ve acıyı anlatmak, ölen kişiyi övmek amacıyla kaleme alınan şiiirdir. Mersiyeler çalışmamızda şu sayfalarda geçmektedir; 51B, 54B, 55A, 55B, 56A, 56B, 57B, 58A, 58B, 59A, 60A, 60B, 62B, 63B, 64A, 64B, 65B, 66B, 67A, 67B, 68A, 69A, 69B, 70A, 70B, 72A, 72B, 74A, 74B, 75A, 85B, 86A, 87A, 87B, 88B, 91B, 92A, 92B, 93B, 94B, 96A, 97A, 98B, 100A, 101B, 102B, 105A, 106B, 107A, 107B, 111A, 111B, 112A, 112B, 113A, 114A, 116A, 119B, 121B, 123B, 124A, 125B, 128A, 128B, 130A, 130B, 131B, 132B, 133A, 134A, 135B, 136B, 137A, 137B, 138B, 140A, 142B, 144B, 147A.

Koşma: Halk edebiyatında 11’li hece ölçüsü ile söylenen şiirler koşma adını almaktadır. Edebiyatımızda en çok kullanılan şekillerden birisidir. Çalışmamızda şu sayfalarda koşma nazım şekli ile yazılmış şiirlere rastlarız; 58A, 58B, 74B, 85B, 97B, 148A, 148A, 149A, 156B, 157A, 157B, 158A, 158B, 159A, 160B, 161A, 161B, 162A, 162B, 163B, 164A, 165A, 165B, 166A, 166B, 167B, 168A, 168B, 169B, 170A, 171A, 171B, 172A, 173A, 173B, 174A, 174B, 175A, 175B, 176A, 176B, 177A, 177B, 178B, 179A, 180A, 180B, 181A, 181B, 182B, 183B, 184B, 185A, 186A, 187A, 187B, 188B, 189A, 190A, 190B, 191A, 191B, 192A, 192B, 193A, 193B, 194B, 195A, 195B, 196A, 198A, 199B, 200A, 201A, 201B, 202A(devriye), 202B, 203A, 203A, 203B, 205B, 206B, 207A, 207B, 208A, 209A, 210B, 210B, 212B, 213A, 213B, 214A, 214B, 215A, 215B, 216A, 216B, 2017A.

2.2.3. Antolojide Yer Alan Şiirlerin Ölçüleri ve Yüzdeleri

Aruz ölçüsü

Çalışmamızda toplam 150 şiirde aruz vezni kullanılmıştır. Bu şiirlerde kullanılan vezinler ve oranları şöyledir.

1. (-.-/-.-/-.-/-.-) (69 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 46'sı)
2. (---/---/---/---) (24 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 16'sı)
3. (--./-./-./-./-.) (14 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 9, 3'ü)
4. (.-./.-./.-./.-.) (11 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 7, 3'ü)
5. (-.-/-.-/-.-/-.-) (5 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 3, 3'ü)
6. (-.-/-.-/-.-/-.-) (4 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 2, 6'sı)
7. (--./-.-/-.-/-.-) (4 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 2, 6'sı)
8. (-.-/-.-/-.-) (4 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 2, 6'sı)
9. (--./-.-/-.-/-.-) (3 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 2'si)
10. (---/---/---/---) (2 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 1, 3'ü)
11. (---/---/---) (2 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 1, 3'ü)
12. (----/----/----/----) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)
13. (-.-/-.-/-.-/-.-) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)
14. (--./-.-/-.-/-.-) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)
15. (-.-/-.-/-.-/-.-) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)
16. (-.-/-.-/-.-) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)
17. (--./-.-/-.-) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)
18. (---/---/---) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)
19. (-.-/-.-) (1 şiir) (aruzla yazılan şiirlerin % 0, 6'sı)

Hece Ölçüsü

Çalışmamızda toplam 310 şiirde hece vezni kullanılmıştır. Bu şiirlerde kullanılan vezinler ve oranları şöyledir.

1. 11'li hece ölçüsü (228 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 73, 5'i)
2. 8'li hece ölçüsü (52 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 16, 7'si)
3. 14'lü hece ölçüsü (11 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 3, 5'i)
4. 15'li hece ölçüsü: (8 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 2, 5'i)

5. 16'lı hece ölçüsü (7 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 2, 2'si)
6. 10'lu hece ölçüsü (1 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 0, 3'ü)
7. 13'lü hece ölçüsü (1 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 0, 3'ü)
8. 7'li hece ölçüsü (1 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 0, 3'ü)
9. 20'li hece ölçüsü (1 şiir) (hece ile yazılan şiirlerin % 0, 3'ü)

2.2.4. Antolojide Yer Alan Şairlerin Tasnifi

Halk Şairleri: Abdal Musa, Ahi Ali Baba, Ahmed Sarban, Balım Sultan, Ballı Baba, Basri Baba, Besim Atalay, Bosnavi, Budala, Burhan, Cafer Abdal, Caferoğlu, Cehti, Cevabi, Ceyhunî, Çınari, Didari, Emrah, Emrî, Enveri, Erbabî, Esad Baba, Gedayi, Hakkı Baba(İsmail Hakkı), Hamdi, Hamid Baba, Hamdullah Şiri, Harabî, Hasan Dede, Hatayî, Haydar Baba, Hicabi, Hıfzî, Hisari, Hulusi Baba, Hüseyin Zeki Baba, Hüsnu Baba, İkbâl Bacı, İsmail, Öksüz Ali, Paki, Perişan Baba, Pinhan Abdal, Pir Ali, Pir Gaip Abdal, Pir Mehemmed, Pir Mehmed, Pir Sultan Abdal, Seyyah Dede, Şemi, Telemsani Baba, Teslim Abdal, Tevfik, Türabî, Zeynep Bacı.

Divan Şairleri: Cemalî Baba, Eşref Paşa, Fehim, Feyzi, Fuadi, Fuzuli, Garibi Baba, Hafız Baba, Haşim Baba, İlhami, Kabzi, Kadimi, Karari, Kazım Paşa, Kemterî, Kerim, Keşfi Baba, Leyla Hanım, Mebni, Mehmet Ali Hilmi Dede Baba, Meyli Baba, Misali(Gül Baba), Muhtar, Naili, Nazımı, Nefî, Neşet, Nevres, Raif, Ref'i, Ruhî-Yi Bağdadî, Rüşdî, Sâfi, Samih Rıfat, Selami, Seniîh, Seyfî Nizamoğlu, Sezayi, Suzî, Şemsî, Zahmi, Zekayî.

3. ANTOLOJİDE ŞİİRLERİ BULUNAN ÂŞIKLAR

Abdal Musa

Alevi-Bektaşî edebiyatının XIV. yüzyıl içinde yaşamış en önemli simalarından olan Abdal Musa Sultan Bektaşî söylencesine göre, Hacı Bektaş Veli'nin amcası olan Haydar Ata'nın oğlu Hasan Gazi'nin oğludur. Tarihlerde Bursa'nın fethine katıldığı belirtilir. Önce Bursa'da, daha sonra Elmalı'da yaşamıştır. Kaygusuz Abdal onun dervişi olduğunu söyler ve şiirlerinden Elmalı'nın Tekke köyünde yaşadığını anlatır. Adına yazılan velâyetnamede onun bu bölgede yaşadığını belirterek söz konusu söylenceyi doğrular. (Özmen 1998: 203).

Abdal Musa çalışmamızda 5 şiirle karşımıza çıkmaktadır. Bu şiirler hece ile yazılmış olup aruz kullanılmamıştır. Abdal Musa ve Abdal Musa Sultan mahlasları kullanılmıştır. Şiirlerden birisi beyitler halinde yazılmasına rağmen aruz vezni görülmez. Öyle ki bu şiir de tıpkı diğer şiirlerinde görülen saf ve anlaşılır bir Türkçe içermektedir.

Şiirlerinde, Kerbelâ vakası ve bu vakanın kahramanları, Hz Ali sevgisi ve onun gösterdiği olağanüstülükler, Hacı Bektaş ve kerametleri, tasavvuf ve Hz. Muhammed'in miracına özellikle değinilmiştir. Yer yer Hz İsmail, Hz Davud, Hz. Fatıma, Kızıl Sultan ve Balım Sultan'a telmih yapıldığı görülür. Beyitler halinde yazılan "sudanız" ayaklı şiirinde devriye örneği verilmiş ve Horasan ellerinden geldiğine vurgu yapılmıştır.

Abdal Musa'nın Antalya'nın Elmalı ilçesine bağlı Tekke köyündeki dergâhı Bektaşîlerce kutsal sayılmakta, dört büyük dergâhtan biri olarak görülmektedir.

Ahi Ali Baba

Hakkında hiçbir bilgi bulunamamıştır. Çalışmamızda tek bir şiiri ile karşılaşırız. Bu şiirden yola çıkarak bazı varsayımlarda bulunmak mümkünse de çoğu nokta şu an için karanlıktadır.

Doğum ölüm yılları ve yaşadığı coğrafyayı bilmiyoruz. Mahlasının Ahi, isminin ise Ali olduğunu belirtiyor. “Ahi” mahlasını almasının sebebi, büyük ihtimalle ahi teşkilatı içinde önemli bir kademede olduğunu göstermektedir. Şiirini hece ile yazmıştır.

Ahmed Sarban

Hakkında hiçbir kaynakta bilgi bulunamamıştır. Elimizdeki tek şiirinden anlaşıldığı kadarıyla bir eğitim aldığını ve tasavvuf bilgisinin olduğunu söyleyebiliriz. Çalışmamızda geçen şiiri güzel bir devriye örneği sunmaktadır. Dili yer yer yabancı kelimelerin etkisinde olsa da şiirini hece ile söylemiştir.

Ali Şadi

1873 yılında dünyaya gelen şairin ölüm tarihi net olarak bilinmese de 1933'ten sonraki bir tarih olarak tahmin edilmektedir.(Arslan, Erdoğan 2009: 126)

Çalışmamızda 6 adet şiirine rastlarız. Bazı şiirlerde kişileri karşılıklı konuşturmuş hatta bunu yaparken kullandığı vezinden başka bir vezne geçtiği de görülmüştür. Aruz kullanmada başarılıdır. Sicillemesi dikkat çekicidir. Şiirlerinin konusu çoğunlukla Kerbelâ olayı ve etkileri ile bu olayın yarattığı teessürdür.

Arif

1764-1844 yılları arasında yaşayan şairin gerçek ismi Kethudazade Hacı Mehmed olarak da bilinir. Elimizde bulunan tek şiirinde aruz vezni kullanmıştır. Dili kısmen sadelikten uzaktır. Hz. Hüseyin'e övgü dolu beyitler söylemiştir.

Balım Sultan

1473-1516 tarihleri arasında yaşadığı tahmin edilen Balım Sultan'ı İsmail Özmen şu cümlelerle anlatır; *“Bektaşîliğe bir kurum, tarikat niteliği kazandıran Balım Sultan, Hacı Bektaş Veli'nin torunu olan Mürsel Bali'nin büyük oğludur. Asıl adı Hızır Ball olan Balım Sultan, gerek kitaplarda, gerek nefeslerde Hacı Bektaş Veli'den sonra en çok sözü edilen kişidir. Balım Sultan hakkında sayısız denecek kadar asılsız söylentiler çıkarılmıştır. Hiç bir dayanağı olmayan söylentiler Osmanlı*

- Safevi çekişmesinin doruk aşamada olduğu yıllarda politik amaçlarla desteklenmiş ve körüklenmiştir. Balım Sultan çocukluğunda hep süt yerine bal verildiği için mahlasını bu olgudan almıştır.

Bilgin ve olgun bir kişiliğe sahip olan Balım Sultan 1516 da ölmüş ve Hacı Bektaş'da, Hazret avlusunda bulunan özel türbesinde toprağa verilmiştir “(1998b: 15)

Çalışmamızda bir adet şiiri yer almaktadır. Şiir hece vezni ile ve duru bir Türkçe ile yazılmış olup tasavvuf ve ilahi aşk göze çarpmaktadır. Bektaşilik içinde büyük bir öneme sahip olduğu için ismine, cönk içerisinde diğer âşıkların şiirlerinde de tesadüf ederiz. Alevi-Bektaşî şairler için önemli bir figürdür.

Ballı Baba

VII. yüzyılda yaşamış bir Bektaşî şairidir. Hayatı hakkında yeterli malumat bulanmamakla beraber Filipe civarlarında bu namda bir ulu kişinin yaşadığı ve türbesinin de burada olduğu bilinmektedir. Kerametleri olduğuna inanılan Ballı Baba'nın kabri kendi adına kurulmuş olan Ballı Baba dergâhındadır.(Koca 1990: 229)

Çalışmamızda bir şiirine tesadüf etmemize rağmen muhtelif âşıklarca defalarca ismi değişik şiirlerde telaffuz edilmiştir. Kendisinin tek şiiri çalışmamızda geçmektedir. Bu şiirde didaktik bir üslup göze çarpar ve Hz Ali sevgisi dile getirilir. Şiir hece vezni ile duru bir Türkçe kullanılarak yazılmıştır.

Basri Baba

Gerçek ismi hakkında bir bilgi yoktur. Üsküdarlı bir Bektaşî şairdir. Lise eğitimi görmüştür. Pek çok farklı tarikata girmiş en sonunda Bektaşî olmuştur. Mürşidi Hüsnü Baba'dır. 1946 yılında ölmüştür.

Basri Baba'nın elimizde 10 adet şiiri vardır. Şiirlerinde hece veznini kullanmış buna rağmen yer yer ağır bir dil kullanmayı tercih etmiştir.

Basri Baba şiirlerinde vahdet-i vucut anlayışını merkeze koymuştur. Bunun yanında Kerbelâ olayı ve 12 İmama bağlılık da karşımıza çıkan motiflerdendir.

Behlül Dane

Hangi yüzyılda yaşadığı ve kimliği hakkında elimizde hiç bir bilgi yoktur. Ancak kullandığı dil özelliklerine göre, XVI. yüzyılın sonlarıyla XVII. yüzyılın başlarında yaşadığı tahmin edilmektedir. Bazı yazarlar tarafından Behlül Dane'nin Semerkandlı olduğu, asıl adının Çoban Ali olup, mezarının Şebinkarahisar'ın Rugün köyünde bulunduğu öne sürülmektedir.(Özmen 1998c: 21)

Çalışmamızda iki şiiri bulunan Behlül Dane hece veznini kullanmıştır. Şiirlerinde anlaşılır ve dış etkilerden uzak bir dil kullanmıştır.

Alevi-Bektaşî edebiyatında sıkça karşımıza çıkan Tanrı ile konuşma olgusu Behlül Dane'nin “sana ne” ayaklı şiirinde de görülmektedir. Şathiye ismi ile anılan bu tür şiirlerde âşık Tanrı ile adeta bir arkadaşı ile konuşuyormuşçasına rahattır. Ayrıca Hz Muhammed, Hz Ali, Hacı Bektaş Veli ve Kırklar aşığın şiirlerinde önemli yer tutan kavramlardır.

Besim Atalay

1882 yılında Uşak'da dünyaya gelen Besim Atalay özellikle dilbilim alanındaki çalışmaları ile adından söz ettirmiştir. Kurtuluş Savaşı'na aktif destek vermiş ve 1. Dönem TBMM de Kütahya milletvekilliği yapmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nda Kültür müdürlüğü de yapmış olan sanatçı bu görevi esnasında halk ağzından derlemeler yapmıştır.1965'de hayatını kaybetmiştir.

Şiirini hece ile ve yer yer saf bir Türkçe ile yazmıştır.

Bosnavi

Asıl adı ve kimliği bilinmemektedir. Vahit Dede'nin cönklerinden birinde, Bosnavi'nin kendi yazdığı 34 dörtlülkü Ozanlar Destanı'ndan anlaşıldığına göre XIX. yüzyılda yaşamıştır. Bu destanda Seyrani, Kenzî, Ecri, Mahzuni gibi hepsi de XIX.

yüzyılda yaşamış ozanlardan söz edilmektedir. Bosnavi'nin takma adına bakarak Bosnalı olduğu söylenebilir.(Özmen 1998d: 213)

Şiirlerinde varlık birliği inancının izlerine rastlamak mümkün. Aynı zamanda tarikatın inceliklerini ve güzelliklerini şiirlerine yansıtmıştır. Geniş soluklu, duru dili söyleyişe egemendir. Akıcı, coşkulu, sevgi dolu bir uslubu olan Bosnavi'de Ehlibeyt ve Hz Ali sevgisi üst düzeyli bir içerik taşır.

Çalışmamızda 11 şiiri yer almakta olup hepsi hece vezni ile yazılmıştır.

Budala

1600'lü yıllarda yaşamış bu Bektaşî ozanı, çeşitli konularda şiirler yazmıştır. Gezginci saz ozanlarındandır. Dili sadedir, öğreticilik göze çarpan belirgin özelliğidir. Sözleri içtenliklidir. (Koca 1990: 266).

İncelemelerimizde Budala'nın tek bir şiirine rastlamaktayız. Hece vezni ile yazılan bu şiir öğüt verme amacı gitmektedir.

Burhan

Halk edebiyatında Burhan adında birçok ozan vardır. Bunlardan 1855-1908 yılları arasında yaşayan Sinop'lu Burhani ile Kars'lı Burhanı (Dursun Durdağı) yine Erzincanlı Dursun Doğanay (Burhani) ayrı birer halk ozanıdır. Burada andığımız Âşık Burhan ise Bayburt'un Çıphınıs köyünde 1899' da doğdu. Tataroğullarından Şaban oğlu Hüseyin adıyla tanındı. Şiire Samsun'da işçiyken başladı. Rüyasında pirlere elinden bade içerek âşıklık yeteneği kazanmıştır.

1938'de Bayburt'ta yapılan saz şairleri haftasına katıldı, beğenildi. Burhan şiirlerinde aşk, inanç, özlem, doğa olaylarını konu edinir.

Çalışmamızda bir şiirine tesadüf ederiz. Bu şiir hece ile yazılmıştır ve Kerbelâ olayının acısını derinden hisseden aşğın duygularını bize başarı ile yansıtmıştır. Dil sade ve anlaşılır olmakla birlikte yer yer Kuran ayetlerine telmih yapıldığı da olmuştur.

Cafer Abdal

XVIII. yüzyıl da yaşadığı hariç hemen hemen hiçbir şey bilinmemektedir.

Şiirlerini hece ile yazmıştır. Çalışmamızda tek bir şiiri karşımıza çıkar. Bu şiirinde didaktik ve uyarıcı bir üslup göze çarpmaktadır.

Caferoğlu

Asıl adı bilinmemektedir. Doğum ve ölüm tarihleri saptanamamış ancak, VII. yüzyılda yaşadığı sanılan bir Bektaşî ozanıdır. Bektaşîler tarafından düzenlenmiş sonraki yazma dergi ve cönk defterlerinde nefesleri görülmektedir.

Kimi şiirlerinde Yunus Emre'den esinlendiği göze çarpar. Şiirlerini açık bir dille söylemiştir. Açık olmamakla birlikte "dört ilke öğretisini" benimsediği anlaşılmaktadır. "Dört anasır" terimi bu ilkeyi simgeler. Toprak - od - yel - su dört ilkeyi oluşturur. İnsan bu dört öğeden meydana gelmiş. Tanrısal tin ile dirilik kazanmıştır. Düşün ve duygularını şiirlerinde yoğurmuş, durulaştırmış, arılaştırmış, lirizm öğeleri katarak bilgi biçiminde sunmasını bilmiştir. (Özmen 1998c: 175)

Çalışmamızda tek bir şiirine rastladığımız aşığın bu şiirinde de dört anasır kavramı kendisini hissettirmektedir.

Cehti

Hakkında kaynaklarda bir bilgiye rastlanmamıştır. Buna rağmen kullandığı dile bakarak XIX. yüzyılsonlarında yaşamış olduğunu tahmin edebiliriz.

Çalışmamızda bir şiirine tesadüf ederiz. Şiir hece ile yazılmış olup akıcı ve saf bir dil kullanılmıştır. Sırf bı şiirle bile Cehti'deki bilgelik ve söz söyleme konusundaki başarısını görebiliriz. Dünyanın geçiciliği ve maddenin değersizliği mısralarında kendisini hissettirir.

Cemalî Baba

1800'lü yılların ortalarında yaşamış bir Bektaşî ozanıdır. Edirneli Badi Ahmed Efendinin Riyazı Belde-i Edirne adlı eserine göre, 1836 yılında Tekirdağ'da doğdu. Kürd Memişzade Hasan Efendi diye tanınırdı.

Asıl adı Hasan'dır. Cemali mahlasıdır. Nafi Baba'dan, Rumelihisar tekkesinde, önce el almış, daha sonraları yine aynı Baba'dan icazet alarak Baba olmuştur. Güçlü bir ozandır. Tasavvufa ait bilgileri dile getirmekte büyük bir beceri gösterir. Bektaşî eğitimine ait Risale-yi Agadil adlı bir kitapçığı vardır.

Sadeddin Nüzhet Ergun, Hayrullah Yalım'ın kızının verdiği bir beyite dayanarak, onun 1914'ten sonra ölmüş olabileceğini söylemektedir.

Söyleyişi ağdalı, dili Osmanlıca terimlerle örülmüştür. Lirizm göze çarpar. Hasan Cemali Baba, Tekirdağ Belediye başkanlığı da yapmıştır. Başkanlık kürsüsüne Bektaşî giysileriyle oturduğu söylenir. Cemali Baba, çok kişiye el vererek Bektaşîliğe kazandırmış, Müslüman olmayan birçok Hıristiyan bile bu Baba'nın etkisinde kalarak Bektaşî olmuştur. Derin bir tarikat bilgisi olduğu şiirlerinden anlaşılmaktadır. Son yüzyılda düzenlenmiş yazma Bektaşî dergilerinde bir hayli nefesi bulunmaktadır. Bazı nefesleri bestelenmiştir (Koca 1990: 647).

Çalışmamızda 16 adet şiiri karşımıza çıkmıştır. Bunların bir kısmı aruz bir kısmı hece ile yazılmıştır ve Hz Ali, Hz Hüseyin ve Ehlibeyt sevgisiyle doludur.

Cevabi

Gerçek kimliği bilinmeyen Cevabi, XIX. yüzyıl da yaşamış bir Bektaşî saz ozanıdır. (Özmen 1998d: 237)

Aşığın şiirleri daha çok halk şiiri tarzındadır. Bektaşîlikten söz eden şiirleri de vardır. Ahlaksal ve akılcı öğütler taşıyan şiirlerinde XIX. yüzyıl Bektaşî şiirindeki tüm özellikleri görmek mümkündür. Çalışmamızda karşımıza çıkan bir şiiri vardır.

Ceyhunî

Asıl adı Ömer'dir. 1840'da doğmuş. 1888 veya 1912'de Alaca'da ölmüştür. Sadettin Nüzhet Ergun, Bektaşî Şairleri ve Nefesleri adlı çalışmasında ve Turgut Koca Bektaşî nefesleri ve Şairleri isimli kitabında ölümünü 1888 olarak gösterirken İlhan Özmen Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi 4. ciltte ölüm tarihini 1912 olarak belirtmiştir.

Orta Anadolu'da geniş bir ün kazanmış olan Ceyhunî, Tokatlı Âşık Nuri'nin yetiştirmesidir. İstanbul'a gitmiş, semai kahvelerinde saz çalmış, yarışmalara katılmıştır. Oldukça güçlü ve kültürlü bir ozandır. İrticalen şiir söyleyebilmektedir. Âşık Ceyhunî, Ceyhunî Baba, Ceyhunî mahlaslarını kullanmıştır.

Aşağı yukarı yüz yaşına kadar yaşamıştır. Mezarı Çorum'un Alaca ilçesine bağlı İsa Hacı köyündedir. Kendisi Kızılçeşme dergâhının şeyhi Hacı Hasan Baba'dan inabe alıp tarikata girmiştir. Şiirleri cönklerde kalmıştır.(Koca 1990)

Ceyhunî, din dışı şiirlerinde özlem, sevgi, yaşlılık, akıl, gurbet gibi konulan işler. Akıcı, coşkulu ve duru bir söyleyişi vardır. Sözcükleri ezgileştirir, müziksel bir ahenge ulaştırır. Bektaşîliğe bağlanan Ceyhunî, şiirlerinde hem inançlarını yansıtmış, hem de aşk, doğa, ayrılık konularını işlemiştir. Dilinde Osmanlıca sözcükler de yer alır. Gazeller, şarkılar yazmıştır.(Özmen 1998d).

Çalışmamızda 2 şiiri bulunmaktadır. Bunlardan biri hece diğeri aruz vezni ile yazılmıştır. Şiirlerinde Hz Ali sevgisi ve Kerbelâ olayı önemli yer tutmaktadır.

Çınari

Gerçek kimliği ve yaşam öyküsü açık bir şekilde bilinmeyen Çınari, 19. yüzyıl'ın sonunda yaşamış bir Bektaşî ozandır. Asıl adı Mehmed'dir. Bulgaristanın Çıpan ilçesinde doğmuş, İstanbul ve Anadolu'yu dolaşmış, Erzurumlu Çınari'nin çırağı olmuştur. Münir Baba'dan el alarak tarikata girmiş ve 1901'de 75 yaşlarında hayatını kaybetmiştir(Özmen 1998d: 409)

Çalışmamızda 2 adet şiirine rastlamaktayız. Her iki şiirde hece ile yazılmıştır fakat dilleri yer yer sadelikten uzaklaşmaktadır. Şiirleri didaktik özelliklidir.

Didari

Gerçek adı ve kimliği ile yaşam öyküsü hakkında yeterli bilgiler bulunmayan Didari, XIX. yüzyılda yaşamış bir Bektaşî saz ozanıdır. Bektaşîlerce düzenlenmiş yazma nefes dergilerinde Didari'nin nefesleri çokça görülür. Şiirlerinde aruz ve hece ölçülerini kullanmıştır. Kayserilidir. Seksen yaşlarında öldüğü sanılmaktadır.

Çalışmamızda tek bir şiirine tesadüf edilmiştir ve bu şiir hece vezni ile yazılmıştır. Bir nezruziye örneğidir.

Emir Sultan

1368-1430 yılları arasında Bursa'da yaşamış büyük bir tasavvuf ve düşünce adamıdır. Soyu Hz Hüseyin'e dayanmaktadır. Yıldırım Beyazid'in kızıyla evlenmiştir.

Bektaşîler arasında sevilen bir şairdir. Şiirlerinde yalın bir dil kullanmıştır. Çalışmamızda karşımıza çıkan şiiri hece vezni ile kaleme alınmış olup tasavvuf etkisi göze çarpmaktadır.

Emrah

Çalışmamızda 3 şiiri bulunan Emrahi'nin, Erzurumlu Emrah olma ihtimali olsa dahi başka bir Emrah olması ihtimali ağır basmaktadır.

Şiirlerinde hece ve aruzu kullanan âşık bariz bir kusur göstermemiştir. Şiirlerinde yer yer Kerbelâ olayı işlenmiştir.

Emrî

Murad Emri adıyla da bilinir. 1851-1916 yılları arasında yaşamıştır. (Arslan, Erdoğan 2009: 227).

Şiirlerinde aruzu kullanan âşık bu konuda fazlaca bir kusur göstermez. Hece ile yazdığı şiirleri de vardır. Genellikle Kerbelâ olayı ile ilgili eserler oluşturmuştur.

Enveri

Hakkında kaynaklarda bir bilgiye rastlanmamıştır. Şiirlerini hece ile yazan şairin Hurufilikten etkilendiğini özellikle “Sözlerim kitab-ı cavidanidir” mısrasını ihtiva eden şiirinde açıkça görebiliriz. Bununla beraber kullandığı kelimeler ve dili de dikkate alındığında belirli bir seviyede eğitim almış olma ihtimali ağır basmaktadır.

XVIII.-XIX. yüzyıllar arasında yaşadığını tahmin etsek de bu konuda kesin bir yargıya varamayız.

Erbabî

Hakkında hiçbir bilgi bulunamamıştır. Çalışmamızda bir adet şiirine rastlarız. Bu şiirinde Kerbelâ olayını işlemiştir. Dili sadelikten uzaktır.

Esad Baba

XIX. yüzyılşairlerinden olan Esad Baba 1826 yılında Yeniçerilik ortadan kaldırıldığı esnada öldürülmüştür.

Çalışmamızda tek bir şiirine tesadüf ettiğimiz şairin hece vezni ile ve anlaşılır bir Türkçe ile şiirini vücuda getirdiğini görüyoruz. Şiirinin üslubu ve ölüm şeklini göz önüne aldığımızda dönemin Bektaşîleri arasında sevilen ve sayılan birisi olduğunu söyleyebiliriz.

Eşref Paşa

1820-1894 yılları arasında yaşamıştır. Devlet içerisinde üst düzey görevlerde de bulunmuş şair-devlet adamlarından birisidir.

Eşref Paşa genç yaşından itibaren edebiyatla da meşgul olmuş, resmi görevleri sırasında devrin şairleriyle tanışarak onlara yakınlık göstermiştir. Nitekim Namık Kemal'in aruzla yazdığı ilk şiirlerinde kendisine örnek aldığı şairlerden biri de Eşref Paşa'dır.

Eşref Paşa, eski tarzda yazdığı ilk dönem şiirlerinde Ehl-i beyt sevgisini terennüm eden Namık Kemal'deki bu tesiri daha da güçlendirmiştir. Şiilik, Hurüfilik ve Bektaşîliğe meyli şiirlerinden anlaşılan Eşref Paşa'nın divanında Sa'deddin el-Cibavi ve Mevlana Celaleddin-i Rûmi gibi Sünni akideye sahip tarikat kurucularını övücü manzumeler de yer almaktadır.

Eşref Paşa, edebi yeniliğin aydınları sardığı XIX. yüzyılda eski tarz şiiri devam ettiren şairlerdendir. Aynı zevki paylaşan şairlerin oluşturduğu Encümen-i Şu'ara toplantılarına da katılmıştır. (*İslam Ansiklopedisi, 11. Cilt 1995: 475-476*)

Çalışmamızda bir şiiri bulunan şair ile ilgili, şiirinin nazım tekniği bakımından kuvvetli olduğu, divan tarzının bütün özelliklerini taşıdığı ayrıca kaside ve mersiyelerindeki başarısı ifade edilmekle birlikte genellikle sanatında dikkate değer bir incelik ve orijinalliğin bulunmadığı belirtilmiştir.

Fehim

Bazı ihtilaflar olsa da 1627 yılında doğduğu kabul edilen şairin asıl adı Mustafa'dır. Ailesi hakkında fazla bilgi bulunmayan Fehim'in babasının muhtemelen Halep asıllı olduğu, İstanbul'da Tahtakale'de veya Parmakkapı'da unculuk yahut kurabiyecilik yaptığı bilinmektedir. XIX. yüzyılda hoca olarak büyük şöhrete sahip bulunan ve Fehim'e hayranlığı dolayısıyla aynı mahlası kullanan Süleyman Fehim Efendi ile karıştırılmaması için "Kadîm" sıfatıyla anılmaktadır.

Sanatçı Arapça ve Farsçayı ileri düzeyde bilmektedir. Zaman zaman rahata kavuşsa da genellikle sıkıntılı günler geçirmiştir. Bir aralık Mısır Valisinin mahiyetinde hizmet etse de İstanbul hasreti ağır basar ve bir vesile ile İstanbul'a aldırıldığı vazifesi nedeniyle buradan ayrılır. İstanbul'a dönüşü esnasında hastalanır ve hayatını kaybeder(1647).

En hacimli şiirini 12 imam için yazan, ilhamında Mevlevîlik'le ilgili unsurların geniş yer tuttuğu Fehim kelimenin tam anlamıyla bir bohem yaşayışına sahip, hoşsohbet, tok sözlü, mustarip ruhlu bir şairdir. Bazı kaynaklar iki rubâîsine dayanarak onun kekeme olduğunu da kaydederler.

Fehim şiirinde fazla sözden kaçınıp kısa ve dolgun söyleyişi tercih etmiş, aynı zamanda kafiye ve rediflerde de yenilikler ortaya koymuştur.

Feyzi

Hakkında kaynaklarda bilgiye rastlanmamıştır. Şiirlerinde aruzdan faydalandığı görülür ve dolayısıyla bir eğitim aldığı anlaşılmaktadır. Genellikle Kerbelâ mersiyeleri kaleme almıştır. Hz Hüseyin ve yoldaşlarına derin bir sevgi beslediği görülür.

Çalışmamızda 5 adet şiiri bulunmaktadır.

Fuadi

Kastamonu doğumlu olup 1639 yılında hayatını kaybeden şairin asıl adı Ömer'dir.(Arslan, Erdoğan 2009: 299)

Gençliğinden itibaren tasavvufla ilgilenmeye başlamış bu konuda sürekli kitaplar okumuş olan şair, Şaban-ı Veli Dergâhı'nın üçüncü postnişini Abdülbaki Efendi'ye intisap ederek üç yıl hizmetinde bulunmuştur.(*İslam Ansiklopedisi cilt:34* 2007: 61-63)

Şiirlerinde mahalli söyleyişler, deyimler, atasözleri ve özdeyişler önemli bir yer tutar. Çoğunlukla divan şiirinin geleneklerine bağlı kalmış ve heceyle yazılmış üç ilahinin dışında aruz vezni kullanmıştır. Çalışmamızda tek bir şiiri bulunmaktadır. Bu şiirde Kerbelâ olayını işlemiştir.

Fuzuli

Fuzuli'nin asıl adı Mehmet'tir. Süleyman isminde bir zatın oğlu olduğu ve tüm yaşantısını Kerbelâ ve çevresinde geçirdiği bilinmektedir. Ancak, nerede doğduğu konusunda inanılır bir belge halen ele geçmiş değildir. Eldeki sınırlı bilgilerle onun 1504 yılında Kerkük'te doğduğu tahmin edilmektedir.

Fuzuli, engin romantizmini, içtenlikli ve coşkulu duygusunu özel bir uslubla açığa vurarak, çağdaşı olan diğer şairlerden büyük bir san'at düzeyi ile ayrılıyordu. O müzikli diliyle aşk, ıstırap, vefa ve sevgi terennüm ediyordu.

Çalışmamızda 4 şiiri ile karşımıza çıkan şair bu şiirlerde aruzu başarı ile kullanmıştır. Bunlardan 3 tanesi nevruziye kalanı ise mersiye dir. Dili diğer divan şairlerine göre çok daha anlaşılır olan şairin buna rağmen aruzdaki ustalığı onun ne denli yetenekli bir sanatçı olduğunu göstermektedir. Şiirlerinde Hz Ali'ye, çocuklarına, Oniki İmam'a olan bağlılığını özellikle ağıtlarında, Kerbelâ olayını işleyen şiirlerinde sergiler.

Garibi Baba

Hakkında kaynaklarda bir b ilgiye rastlanmamıştır. Şiirlerini aruz ile vücuda getiren şairin çalışmamızda 4 adet şiiri bulunmaktadır.

Kerbelâ şairin şiir dünyasında önemli bir yere sahiptir. Yer yer ağdalı bir dil kullandığını söyleyebiliriz.

Gedayi

Kimliği, eserleri ve gerçek yaşam öyküsü hakkında az bilgi bulunan Gedayi, XIX. yüzyılın ilk yarısı ile yirminci yüzyılın başında yaşamış bir Bektaşî saz ozanıdır. 1826 yılında Tokat'la doğmuş. Bütün ömrünü İstanbul'da geçirmiştir. Asıl adı Ahmet'tir. Ona Gedayi mahlasını veren ünlü Bektaşî Baba'larından Sinop'lu Yesari Baba'dır. Tokatlı Gedayi adıyla da anılır

İstanbul'a geldikten sonra, Rumeli Hisarı tekkesi postunda oturan Nafi Baba'dan el alarak, Bektaşî olmuştur. Din dışı şiirleri de bulunmaktadır.

Turgut Koca ile Sadeddin Nüzhet Ergun'un verdiği bilgilere göre ise Beşiktaş, Hasan Paşa fırını civarında oturduğu için "Beşiktaşlı Gedayi" olarak da tanınır.

Yalnızca hece ölçüsüyle ürünler vermekle yetinmedi. Divan türünde de hatırı sayılabilecek eserler verdi. Nefeslerinden başka halk şiiri geleneğine uygun söylediği şiirleri de vardır. Sazda ustası Erzurumlu Emrah'tır.(Özmen 1998d: 413)

Hafız Baba

Gerçek kimliği ve yaşantısı hakkında elimizde bilgi ve belgeler bulunmayan Hafız Baba, XIX. yüzyıl içinde yaşamış bir Bektaşî ozanı olup. İstanbulludur. Asıl

adı Salih mahlası Hafız'dır. Medrese öğrenimi görmüştür. İstanbul Eyüp'te Karyağdı Baba tekkesinde babalık etmiş, şuh ve şen bir Bektaşî'dir. 1913'te öldüğü sanılıyor(Özmen 1998d: 449)

Çalışmamızda 3 şiiri bulunan Hafız Baba'nın bu şiirlerinden ikisi hece biri ise aruz vezni ile yazılmış olup her bir şiirinde de duru bir dil kullandığı göze çarpmaktadır. Bektaşî ve din uluları ile Muharrem yası şiirlerinde sıkça kullandığı unsurlardır.

Hakkı Baba(İsmail Hakkı)

Gerçek kimliği tam olarak bilinmeyen Hakkı, XIX. yüzyılda yaşamış bir Bektaşî ozanıdır. Yaşamı ile ilgili bilgiler çok sınırlıdır.(Koca 1990: 530)

Çalışmamızda Yeniçeriliğin 1826 yılında kaldırılmasından, duyduğu üzüntüyü dile getiren bir şiirine tesadüf etmekteyiz. Bu şiir o dönem Bektaşîler arasında oluşan korkuyu ve uğradıkları haksızlıkları göstermesi bakımından önemlidir.

Heceyi ve aruzu beraber kullanmıştır.

Hamdi

Hakkında hemen hemen hiçbirşey bilinmemektedir. Bektaşî Şairleri ve Nefesleri adlı çalışmasında Sadettin Nüzhet Ergun onu hangi yüzyılda yaşadığı bilinmeyen şairler başlığı altında değerlendirmiş ve sadece 2 şiirini sunmuştur. Abdülbaki Gölpınarlı ise Alevi-Bektaşî Nefesleri adlı yapıtında ismini karşılığına sadece "kim olduğunu bilmiyoruz" notunu düşmüştür.(Gölpınarlı 1992: 12)

Çalışmamızda iki şiiri karşımıza çıkan şairin her iki şiirdeki dili göz önüne alındığında bu şiirlerin aynı mı yoksa farklı kişilere mi ait olduğu sorusu bizi düşündürmektedir. Zira hakkında fazla bilgi olmayan Hamdi'nin hece ve aruzu beraber kullandığına dair bir kayıt olmayışı ve hece ile yazdığı şiirinin bariz çok saf bir dille yazılmış olmasına rağmen aruz kullandığı şiirinde yabancı tamlamalardan faydalanması bizi bu çıkarıma itmiştir.

Hamdullah Şiri

Tevriyesi ile ün bulan ve çok sevilen bu ulu zat, Bektaşî edebiyatında, Şiri veya Hacı Bektaş mahlaslı şiirleri yazan, Feyzullah Çelebi'nin oğlu Bektaş Çelebi'dir. Ona Hacı Bektaş Efendi de derler.

Şiri 1710 - 1761 yılları arasında yaşamıştır. Hl. Mustafa tarafından verilen bir fermenda Hacı Bektaş Veli Dergâhına postnişin olarak atanmıştır. Bektaşî geleneğinde Şiri'nin Hacı Bektaş - ı Veli'nin mahlası olduğuna da inanılır. Ama "Bektaş, Hacı Bektaş, Şiri" mahlaslı şiirlerin dili bu inancı doğrulamamaktadır.

Sağlıklı ve derin bir tasavvuf bilgisi olan Şiri'nin İslam bilimlerini de çok iyi bildiği, Kur'an'ın inceliklerini, gizli anlamlarını kavradığı, hurufiliğin ve batınilığın özüne yabancı olmadığı, tarikat törelerine harfiyen uyduğu anlaşılmaktadır.(Özmen 1998c :183)

Hamid Baba

Hakkında kaynaklarda bir bilgiye rastlanmamıştır.

Çalışmamızda tek bir şiiri karşımıza çıkar. Hece vezni ile dörtlükler halinde yazılan şiir bir nevruziye örneğidir.

Şairin dili yer yer yabancı sözcüklerin etkisi altında kalsa da sadelikten çok uzaklaşmamıştır.

Harabî

XIX. yüzyılın sonlarında ve XX. yüzyıl'ın başlarında yaşamış büyük bir Bektaşî ozanıdır. Asıl adı Ahmed Edib'dir. On yedi yaşında, Mehmed Ali Hilmi Baba'dan el alarak, tarikata girmiştir. Deniz Levazım Binbaşılığı görevinde bulunmuştur. 1917 yılında ölmüştür.

Edip Harabî yalnız Bektaşîliği ilgilendiren şiirler yazmamış, din dışı konularla ilgili şiirler de söylemiştir. Birçok şiirlerini doğaçlama yoluyla söylediği bilinmektedir. Harabî onun ikinci mahlasıdır. Önceleri Edib mahlasıyla şiirler yazmış, sonra da Harabî adını kullanmıştır. Bektaşî nefeslerinde yeni bir çığır

açmıştır. İstanbul Konservatuarı tarafından yayınlanan "Bektaşî Nefesleri" adlı kitapta: "İcazname almadan, Babalık yaptığı için, Bektaşîler tarafından hiç sevilmezdi. Hatta Bektaşî tekkelerine gidemez kabul edilmezdi. Daha çok, Bektaşî olmayan rind kimselerle ve ozanlarla düşüp kalkardı" deniliyor.(Özmen 1998d: 521)

Kendi el yazısıyla 600 sayfalık bir divan düzenleyen Edip Harabî son yüzyılın en rahat, en çok şiir yazan Bektaşî ozanıdır. Yalnız nefesler, kalenderiler yazmakla kalmamış, divan şiirinin bütün biçimlerini de denemiştir. Harabî'nin şiirlerinde, Yunus'un sevgi ve birlik duygusuna, Nesimi'nin sertliğine, Kaygusuz'un hiciv ve istihzasına, Pir Sultan'ın cesaretine bol bol rastlamak mümkündür. Edip Harabî, tasavvuf konularında olduğu kadar hiciv alanında da usta ve tecrübeli bir şairdir.

Harabî insan kişiliğinin, Tanrı özünden fıskırmış bir güzellik olduğu için her yerde değerli, kutsal, önemli ve saygın olduğunu, eğilmesinin, bükülmesinin, sürünmesinin, düşünülmemeyeceğini, onurlu yaşam şekli dışında, her şeyin insana ve kişiliğine leke süreceğini, kişiliğin kötülüklerden ve çirkinliklerden korunmasının zorunlu bulunduğunu, her insanın tam bir yetkinliğe ve olgunluğa erişmesi gerektiğini kimi yumuşak, kimi sert, kimi alaycı bir anlatımla işaret ederek vurgularken insanın özündeki Tanrı'yı sergiler.

Çalışmamızda 44 adet şiirine rastlarız. Bu şiirlerin çoğu hece ile yazılmıştır. Aruz ile yazılanlarda ise bir büyük bir kusur görüldüğü söylenemez. Dili yukarıda da değindiğimiz gibi alaycı ve kaygısızdır.

Hasan Dede

Âşık Hasan ile karıştırılan bu Bektaşî dedesinin yaşamı üzerine hiç bilgi yok gibi. Meşhur halk ozanı Eşrefoğlu ile (ölm. 1469) aynı çağda yaşadığı bir şiirine dayanılarak öne sürülmektedir. Sadettin Nüzhet Ergun onu XVII. Yüzyıl Bektaşî şairleri arasında saymaktadır. Hatta aynı yazar tarafından Kul Hasan'ın, Hasan Dede mahlasıyla da şiirler söylediği belirtilmektedir.

Eyüboğlu ise Hasan Dede'nin XVII. yüzyılda yaşadığını Kırıkkale yöresindeki "Hasan Dede" beldesinde adına makam bulunduğunu öne sürmektedir.

Nejat Birdoğan "Hasan Dede Kasabası, Hasan Dede" adlı incelemesinde “Hasan Dede'nin 1603-1604 yılında öldüğünü, XVI. yüzyılın ikinci yarısında (1562) Horasan'dan Karaman'a oradan da Kırıkkale'nin şimdiki Hasan Dede beldesine gelip yerleştiğini, yol zincirinin Suca Baba- Otman Baba-.Hacı Bektaş Veli olduğunu, Balım Sultan'la görüşüğünü belirtmektedir. Hasan Dede hakkındaki birçok söylenceyi saplayan Nejat Birdoğan, Hasan Dede'nin din adamı olarak birçok savaşa katıldığını da söylemektedir. XVI. yüzyıl ile XVII. Yüzyıl başlarında yaşayan başta Ercişli Emrah olmak üzere aynı yüzyılda yaşamış halk ve Bektaşî şairlerinin şiirlerinde kullanılan dil ve uyak bezenimlerine uygun bulunduğu ve benzer özellikleri taşıdığı görülmektedir. Özetlersek, Karpuzu Büyük Hasan Dede, Gözübüyük Hasan Dede, adlarıyla anılan ozanımız Kırıkkale'ye bağlı Hasan Dede beldesinde yatmaktadır.” demektedir.

Çalışmamızda tek bir şiirine rast geliriz ki bu şiir şairin en meşhur eserlerinden birisidir. Hece vezni ile yazılmıştır. Hasan Dede'nin bu şiiri ünlü ozan ve mutasavvıf Eşref oğlu Rumi'ye, karşı değil de o dönemlerdeki Ankara Paşası Eşrefoğlu adındaki birine kızarak söylediğini torunlarından Halil Demirkan öne sürmektedir.(Özmen 1998c).

Haşim Baba

XVIII. yüzyıl da yaşamış ünlü bir Bektaşî ozanı ve ulu kişilerinden biridir. Seyyid Haşim Baba veya Üsküdarın Haşim Babası olarak tanınmaktadır. İnadiye Dergâhının postnişinliğini yapmıştır. Haşim Baba Üsküdar'da 1782 yılında ölmüş ve tekkenin yanına gömülmüştür.(Özmen 1998c)

Çalışmamızda 2 şiirine bulunmakla birlikte bu şiirler aruz vezni ile yazılmışlardır. Şiirlerinde Hz Ali, 12 İmam ve Kerbelâ olayı sıklıkla dile getirilmiştir.

Hatayî

Alevi-Bektaşî edebiyatının teşekkülünde büyük bir payı bulunan Hatayî, Safevi hanedanının kurucusu olan Şah İsmail'in şiirlerinde kullandığı mahlasıdır ve soyu baba tarafından Halvetî şeyhlerinden Şeyh Sofî-i Erdebilî'ye anne tarafından ise

Uzun Hasan Bey'e dayanmaktadır. 1523 yılında hayatını kaybetmiştir.(Koca 1990: 27)

Hatayî çalışmamızda 5 şiiri ile karşımıza çıkmaktadır. Aruzla da şiirler yazdığı bilinen Hatayî'nin çalışmamızdaki tüm şiirleri hece vezni ile vücuda getirilmiştir. Kendisinin bilinen diğer hece ile yazdığı şiirlerinde olduğu gibi burada kayıtlı bulunan şiirlerinde de saf ve anlaşılır bir Türkçe kullanılmış, Anadolu halkının kelime hazinesi şiirlerine yansımıştır.

Şiirlerinde Hz Muhammed ve Hz Ali'ye duyduğu saygı ve sevgi açıkça hissedilir. 12 İmamlar ve özellikle Hz Hasan ile Hz Hüseyin şiirlerinde gördüğümüz diğer önemli motiflerdendir. Yer yer öğüt verme amacı taşıyan(nutuk) şiirlerinin yanında yukarıda da değindiğimiz gibi Duvazdeh İmam ismi ile sınıflandıracağımız bir şiiri de çalışmamızda yer alır.

Haydar Baba

Hayatı ve yaşadığı dönem hakkında hiçbir şey bilinmemektedir.

Çalışmamızda bir şiiri karşımıza çıkar. Sade bir dil ile ve hece vezni kullanılarak yazınla bu şiirde sık sık telmih sanatı kullanılmış olması dikkate değerdir.

Hicabi

Hakkında Turgut Koca, Sadettin Nuzhet Ergun ya da İlhan Başgöz herhangi bir bilgi vermemektedir. Bu araştırmacılar yaptıkları çalışmalarda bu aşğın sadece aşağıda da örneği olan şiirini kullanmışlardır.

Şiirini hece ile söylemiştir. Aruz kullanıp kullanmadığını haliyle bilemiyoruz. Kelimelerinden anladığımız kadarıyla belli bir seviyede eğitim aldığını söyleyebiliriz.

Hıfzî

XIX. yüzyılda yaşadığı sanılan bir Bektaşî ozanıdır. Bolvadinli olduğunu belirlememize karşın, yaşamı, gerçek kimliği, doğum ve ölüm tarihleri, gerçek adı

hakkında elimizde bir bilgi ve belge bulunmamaktadır. XIX. yüzyılda, Bektaşîlerin düzenlediği bazı yazma nefes mecmualarında şiirlerine rastlanmaktadır. Saz şairi olarak tanınır.(Özmen 1998d: 133)

Dili ağdalıdır, Osmanlıcaı kolaylıkla kullandığı anlaşılan Hıfzî, ehlibeyt düşmanlarına karşı duyduğu nefreti şiirlerinde yansıtmakta çok başarılıdır.

Hisari

Hayatı ve yaşadığı dönem bilinmemektedir.

Çalışmamızda bir şiiri bulunur. Bu şiirinden şii veya Alevi-Bektaşî zümreye ait bir şair olduğunu anlayabiliriz. Hec e veznini kullanan şairin dili sadedir.

Hubbi(Hafız İsmail)

Kim olduğu ve yaşadığı dönem hakkında kaynaklarda bir bilgiye rastlanmamıştır. Şiirinde kullandığı dil göz önüne alındığında XVII ile XVIII. yüzyıllar arasında yaşadığını tahmin edebiliriz. Ayrıca yine şiirinden yola çıkarak Bektaşîliğe en azından yakın durduğu da düşünülebilir.

Hulusi Baba

Hakkında hiçbir bilgi yoktur. Eldeki tek şiirinden tasavvuf ile ilgilendiği anlaşılmaktadır. Saf bir dili vardır. Bu şiirinde hece veznini kullanmıştır. “Ölmeden önce ölünüz” hadisini hatırlatması dünya hayatının ışıltısının sahteliğini kavramış bir sanatçı olduğunu göstermektedir.

Hüseyin Zeki Baba

XX. yüzyıl Bektaşî ozanlarından. Karaağaç'taki Hasib Baba tekkesinin postuna geçti. Dedesi, bu dergâhın kurucusu olan Hasib Baba idi. Babası Hakkı Baba'dan sonra bu dergâhın şeyhliğini kendisi yürüttü. Hüseyin Zeki Baba, o dönemin ünlü bir şeyhi idi. Samih Rifat beyin müşididir. Güzel, içli nefesleri vardır.(Özmen 1998e: 337; Koca 1990: 724)

Çalışmamızda 2 şiiri bulunmaktadır ve her ikisi de hece vezni ile yazılmıştır. Hz Muhammed Hz Ali ve 12 İmam şiirlerinde önemli bir yer tutar. Dili sadedir.

Hüsnü Baba

Yüzyılımızın son yarısına yetmiş bir Bektaşî ozanıdır. Mehmed Tevfik Oytan, Bektaşîliğin İç Yüzü adlı kitabında şair hakkında, şu bilgileri vermektedir:

Bu kişi, Yunanistan Yenişehir'inde, 1874 yılında doğmuştur. Meclis idare başkâtibi Ahmed Besim Efendi'nin oğludur. Orta eğitimini İzmir'de tamamlamış, tarikata ünlü Ruhi Bey Baha'dan el tutarak girmiştir. Ruhi Bey Raba'nın ölümünden sonra, yerini alan Kazım Baba'dan hırka ve tac giyerek, 1898 yılında postuna oturan Ahmed Burhaneddin ve Çamlıca tekyesi şeyhi Ali Nutki Baba'ların beğenisini kazanarak Baba'lık icazeti almıştır. 1915 yılında Denizli'de ölen Kazım Baba'nın postuna oturmuştur. Tarikatların kapanmasından sonra, İzmir'e yerleşmiştir. Bazı memuriyetlerde bulunmuş. Hazır cevap ve nükteci bir kişidir.(Oytan 2012)

Doç. Dr. Bedri Noyan ise "Bektaşîlik ve Alevilik nedir" adlı kitabında, şu ek bilgileri verir: "Hüseyin Hüsnü Baba, İzmir'de ölmüş ve Karşıyaka mezarlığında toprağa verilmiştir. Kendisini İzmir'de tanıyan çoktur. Çok sayılan ve sevilen bir müşid idi. Kızı Mürüvvet ve oğulları Haydar ve Ruhi terbiyeli ve dürüst insanlardır." der Nefeslerini Hüsnü adıyla yazardı. Soyadı kanunu çıkınca Erdikut adını aldı. Şiirlerinden başka Edip Harabi Baba'nın divanını kitap halinde yayınlamıştır. Ölümünden sonra, çocukları Hüsnü Baba'nın kutsal giysilerini ve kutsal eşyalarını Denizlili Asım Kiritoglu Baba'ya vermişlerdir. (Koca 1990: 793)

Hüseyin Hüsnü Baba'nın çalışmamızda 14 adet şiiri bulunmaktadır. Bu şiirlerden sadece 2 tanesi aruz ile yazılmış diğerlerinde hece vezni kullanılmıştır.

Şiirlerinde Hz Muhammed ve Hz Ali sevgisinin yanında, Hacı Bektaş Veli, Abdal Musa, Ballı Baba ve Pir Sultan gibi büyük Alevi – Bektaşî âşıklara rastlamak mümkündür. Hece ile yazdığı şiirleri doğası gereği daha sade bir Türkçe içermesine rağmen yer yer bu sadelikten kopulduğu görülür.

İbrahim Ethem

Gerçek kimliği konusunda tam bir açıklık olmayan İbrahim Baba XIX. yüzyılda yaşamış bir Bektaşî ozanıdır. Saadeddin Nüzhet Ergun, onun Sütlüce Bektaşî tekkesi şeyhi Münir Baba'nın dervişlerinden olduğunu ve Hacı Bektaş tekkesi postuna oturan Feyzullah Çelebi'den icazet aldığını söylemektedir. Ölümü yaklaşık 1911 olarak tahmin edilir.

Abdülbaki Gölpınarlı ise Yunus Emre adlı kitabında, bu bilgiyi eleştirerek, Sütlüce'ye mensup olan kişinin, İbrahim Mihrabi Baba olduğunu ve bu nefesin sahibinin de İbrahim Ethem Baba adında başka bir Bektaşîye ait bulunduğunu söylemektedir. Çalışmamızda şairin mahlası İbrahim Ethem olarak geçtiği için bu kanının daha doğru olduğunu düşünebiliriz.

İbreti

İsmail Özmen'in Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi 5. cildinde karşımıza bir Âşık İbreti çıksa da bizim çalışmamızda yer alan şiirin bu aşığa ait olduğu pek zayıf bir ihtimaldir. Zira antolojide geçen âşık şiirlerini hece vezni ile ve duru bir Türkçe kullanarak yazmıştır. Oysa çalışmamızda da görüleceği üzere incelememize konu olan İbreti yabancı tamlama ve kelimeleri sıkça kullanmış ve kapalı bir dil tercih etmiştir. Buna rağmen her iki İbreti de aynı konuları işlemiştir. Kerbelâ şiirlerinde önemli bir yere sahiptir.

İhlasi Baba

XIX. yüzyılın son yarısında yaşamış, bir Bektaşî ozanıdır. Asıl adı Mehmed'dir. Mahlası, İhlasi'dir. Karamürsel'de doğdu. Halk arasında Tokmak Baba diye ün yapmıştır.

Bu ulu kişi, yarı meczup halde dolaşmış. Kimi görse “Sürek olsun, çörek olsun, Ehl-i Beyti seven olsun” dermiş.

Abdülhamit'in şehzadeligi döneminde saray imamlığı yapmış daha sonra Bektaşî Babalığı icazeti almıştır. 1899 da hayatın ı kaybetmiştir. (Koca 1990: 627)

Hz Ali-12 imam ve pir sevgisiyle dolu şiirlerini, coşkulu, içten, duru ve çağına göre sade bir dille söylemiştir. Tarikatı özümsemiği yolun inceliklerini bildiği anlaşılmalıdır.

İkbal Bacı

Son yüzyıl da yaşayan bir Bektaşî kadın ozandır. Mızıkacı Derviş Tevfik'in eşidir. Çamlıcalı Nuri Baba'dan el alarak Bektaşî olmuştur. Eşi Derviş Tevfik'ten önce ölmüştür.(Koca 1990: 718)

Çalışmamızda tek bir şiiri karşımıza çıkar. Hece vezni ile yazılmış bu şiirde Nuri Baba'nın da ismi geçmektedir. Saf bir Türkçe ile yazılmıştır.

İlhami

Hayatı ve yaşadığı dönem hakkında hiçbir şey bilinmemektedir. İlhami, İlhami Abdal ve İlhami Beybaba mahlaslarını kullanmıştır.

Şiirlerinde Hz Hüseyin ve Kerbelâ olayı önemli bir yere sahiptir. Genellikle ağdalı bir dil kullandığı görülür. Aruz ile şiirlerini vücuda getiren şairin çalışmamızda 4 adet şiiri bulunmaktadır.

İsmail

Alevi-Bektaşî edebiyatında üç İsmail vardır. Bunlardan biri VII. yüzyılda yaşamış sürek ozanlarından. Pir Sultan ocağına bağlıdır. Yaşamı hakkında geniş bir bilgimiz yoktur. Bir de VIII. yüzyıl da yaşamış bir İsmail ile XIX. yüzyılda yaşamış başka bir İsmail daha vardır. Ama bunların aynı kişi olduğu kesin değildir.

Çalışmamızda 2 adet şiiri bulunan İsmail'in bu şiirleri hece ile yazılmış olup 12 İmam ve Pir Sultan en sık kullandığı motiflerdendir.

Kabzi

Kim olduğuna ve yaşadığı döneme dair hiçbir şey bilinmemektedir.

Çalışmamızda tek bir şiirine rastlarız. Bu şiirden yola çıkarak şairin kapalı bir dil kullanmayı tercih ettiğini buna rağmen aruzda gözle görülür bir başarı yakalayamadığını söyleyebiliriz.

Kadimi

XX. yüzyılda yaşamış, bir Bektaşî ozanıdır. Asıl adı Ali Rıza Öge'dir. Karaağaç tekkesi şeyhi Hüseyin Zeki Baba'dan el alarak, tarikata girdi. Çeşitli devlet memurluklarında bulundu. İmparatorluğun son dönemlerinde, Kurtuluş Savaşı yıllarında ve Cumhuriyet devrinde başarılı bir polislik kariyeri çizmiştir.(Çakır 2015) Bir süre Emniyet müdürlüğü de yapan Kadimi Tekel idaresinden emekli oldu. Uzun süre Bursa'da oturdu. (1902-1968) Ali Naci Baykal Dede'baba'dan, Babalık icazeti aldı (Koca 1990: 775).

Çalışmamızda şairin 13 şiirine tesadüf ettik bu şiirler genel olarak aruz vezni ile yazılmış olsalar da yer yer aruz kullanmada şairin başarısız olduğu görülmüştür. Şiirlerinde Kerbelâ olayı ve Yezid'e lanet göze çarpan hususlardır. Muharrem ayı ve yası ile Hz. Ali aşkı da diğer göze çarpan hususlardır.

Karari

Hakkında bulabildiğimiz tek bilgi 1827 yılında hayatını kaybetmiştir.(Arslan, Erdoğan 2009: 395)

Aruzu başarı ile kullandığı görülür. Kerbelâ olayı onda da tıpkı tüm Müslümanlarda olduğu gibi derin teessürlere sebep olmuştur. bu kederi şiirinde hissetmem mümkündür. Sanatlı fakat anlaşılır bir dili vardır.

Kazım Paşa

29 Nisan 1822 tarihinde Koniçe'de doğmuştur.

Koniçeli Kâzım Paşa, XIX. yüzyıl Türk Edebiyatı'nın önemli simalarındandır. Divan Edebiyatı alanında şiirleriyle tanınan Paşa'nın, batı etkisinde gelişen edebî şekil ve türlerde de manzumeleri vardır. Sözü edilen döneme ilişkin

tezkirelerde, biyografik ve edebî eserler ile antolojilerin birçoğunda adına rastlanan Kâzım Paşa, farklı nazım şekilleri ve türlerinde birçok şiiri olan üretken bir şairdir.

Kâzım Paşa'nın asıl adı, On iki İmam'dan biri olan Musa Kâzım'dır. Bu durum, şairin ailesinin Ehl-i Beyt sevgisini gösteriyor. Koniçeli Kâzım Paşa, Bedevî tarikatinden hilafet almış, Celvetî tarikatinden de taç giymiştir. Paşa'nın Bedevîliğe bağlı olsa bile Ehl-i Beyt sevgisinden dolayı İmâmiye mezhebini kabul etmesi lâzım geldiği de ifade edilir.

Kâzım Paşa'nın değişik nazım şekilleriyle yazılmış birçok şiiri vardır. Çok sayıda kaside, gazel, rubai, kıt'a, tarih yanında bentli şekilleri de kullanmıştır. Klasik Türk şiirinde az rastlanan şekillere yer verdiği de görülür. Yazdığı iki müselle buna örnektir. Hece ölçüsüyle kaleme alınmış ilk müsellesten sonra, Hz. Ali vafında aruzla yazılmış ikinci müselle yer alır. Paşa'nın şiirleri arasında bir de koşma vardır. Ayrıca, bazı küçük manzum hikâyeler de yazmıştır.

Edebî kişiliğinde dikkat çeken taraflarından biri hicivciliğidir. Kâzım Paşa, 19. yüzyıl Türk edebiyatında hiciv denince akla gelecek isimler arasındadır. Bu yönüyle Nef'î'den oldukça etkilenmiştir.

Kâzım Paşa, şiirlerinde Türkçeyi ustalıkla kullanmıştır. Sözcük seçimindeki özen, ifadelerdeki sadelik, nazım şekillerindeki sağlamlık ve orijinal hayal unsurlarının kullanımıyla akıcı bir şiir dili göze çarpar Paşa'nın mısralarında.

Klasik şiirimizin şekil ve muhteva özelliklerini muhafaza ederek dönemiyle buluşturmuş, geleneği devam ettirme gayreti içine girmiştir. (Çeçen 2008)

Çalışmamızda 16 şiiri bulunan Kazım Paşa'nın bu şiirlerinin hepsi aruz ile yazılmıştır.

Kemterî

Alevi-Bektaşî şiirinde birkaç Kemterî vardır. Bunlar çoğu kez Deli Kemter, Kul Kemteri mahlaslarını kullanırlar. Bunlardan ilkinin XVII. yüzyılda yaşadığı sanılıyor.

Bunlardan ayrı olarak burada andığımız Kemterî, XIX. yüzyılda yaşamış bir Bektaşî ozanıdır. Asıl adı Raşit Ali'dir. Mızıka-i Hümayun denilen, saray müzik kurulundan emekli olunca, Üsküdar'a yerleşmiş, tarikata Çamlıca'lı Nuri Baba'dan el alarak girmiştir.(Özmen 1998d: 613)

Çalışmamızda bir adet şiiri bulunan Kemterî aruz konusunda başarılı olmuştur diyemeyiz.

Kerim

Hakkında hiçbir şey bilinmemektedir. Çalışmamızda bir adet şiiri karşımıza çıkar. Bu şiirini aruzla yazan şairin dili yer yer yabancı sözcüklerin etkisi altında kalsa da genelinde sadedir.

Keşfi Baba

Hakkında kaynaklarda herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır.

Çalışmamızda 3 adet şiiri bulunmaktadır. Aruz konusunda zayıf kaldığını söyleyebiliriz. Şiirlerinde Hz Muhammed ve Hz Ali sevgisi öne çıkmaktadır.

Leyla Hanım

İstanbul'da doğduğu bilinen Leyla Hanım'ın ne zaman doğduğu tam olarak bilinmemektedir. İlk ilmi ve edebi bilgilerini aile çevresinden almıştır. Tahsilini İzzet Molla vasıtasıyla tamamladığı bilinmektedir. Mevleviliği benimsemiştir. Şiirlerinde de Mevlana'nın etkisi sezilmektedir.

Edebiyatımızı büyük bir yenilik getirememiştir. 1848 yılında hayatını kaybetmiştir.

Şiirlerinde kullandığı dil kısmen akıcı ve anlaşılırdır. Kapalı anlamalardan uzak durmayı tercih etmiştir.

Genel olarak beşeri aşkı işlediği bilinen sanatçının azda olsa dini şiirleri de vardır ki çalışmamızda Muharrem matemi ile ilgili olan mersiyesi karşımıza çıkmıştır. Bahsi geçen şiir aruzla yazılmıştır.

Mebni

Hakkında net bir bilgi yoktur. 1891 yılında vefat eden şair Mebni Baba ile aynı kişi olup olmadıkları hususunda net bir şey söyleyemeyiz. Lakin şiirlerinde kullandıkları dil ve konuları karşılaştırdığımızda çalışmamızda karşımıza çıkan şiirin de 1891 yılında ölen Mebni Baba'ya ait olduğu kanısı güçlenmektedir.

Çalışmamızdaki şiirini aruz ile yazıp Hz Hüseyin sevgisini işlemiştir.

Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

İstanbul'da doğdu, yaşadığı dönemin en tanınmış Bektaşî ozanlarından biridir. Sultan Ahmed semtindeki, Güngörmez Camii imamı Nuri Efendi'nin oğludur. Gerek babası, gerek annesi Emine Hanım, Merdiven köyündeki Şah Kulu Sultan tekkesi şeyhi Hasan Baba'dan 1857'de el alıp, tarikata girmişlerdir

Doğumu 1842'dir. Tarikata girişi 1863'dür. 1869 yılında Ali Baba'nın ölümü üzerine Şah Kulu Sultan tekkesinde boşalan posta oturdu. Hacı Bektaş dergâhı postuna oturan Selanik'li Hacı Hasan Baba'dan, Mehmed Yesari Baba'nın rehberliği ile hilafet aldı. İstanbul'a geldiğinde tekkesini genişletti ve 1907'de öldü.

Mehmed Ali Baba'nın mahlası Hilmi'dir. Divanı 1909'da Ahmed Mehdi Baba tarafından basılmıştır. 1986 yılında Doç. Dr. Bedri Noyan tarafından, sözlük eklenmesiyle birlikte, yeni yazıya çevrilerek yayınlandı.

Hilmi Baba'nın divanında, 2666 beyit vardır. Şiirlerinde aruz ve hece ölçülerini başarı ile kullanmıştır (Koca 1990: 570).

Tasavvufi halk edebiyatını örnek alarak yazdığı nefesleri Bektaşîler arasında çok yaygındır. Şiirlerinde sıklıkla Kerbelâ Olayı ve Muharrem Yası ile Hz Ali, Hz Hasan ve Hz Hüseyin'den bahsetmektedir.

Meyli Baba

1882 yılında öldüğü bilinmektedir. Sersem Ali Baba dergâhında postnişin olmuştur. Bu dergâh Yeniçeriliğin ortadan kaldırılması esnasında zarar görmemiş olup kurtulan dergâhlardandır.

Çalışmamızda karşımıza çıkan iki şiiri bulunmaktadır ve bu şiirler aruz ile yazılmışlardır. Her iki şiirde birer Kerbelâ mersiyesidir. Dil yer yer yabancı tamlamaların gölgesinde kalsa da dönemine göre sade ve anlaşılırdır.

Misali(Gül Baba)

Isparta'nın Ulubey ilçesinin İlegüp köyündendir. Asıl adı Cafer'dir. 1541 yılında hayatını kaybetmiştir.

Gül Baba, Fatih, İkinci Bayezit, Yavuz Selim, Kanuni Sultan Süleyman zamanında yaşamıştır. Budin'in fethinde şehit düşmüştür.

Gül Baba hakkında en çok bilgiyi Evliya Çelebi Seyahatnamesinde verir. Şimdi Peşte'de bir tepe üzerinde türbesi vardır. Burasını Macarlar müze haline getirmişlerdir. Cenaze namazında Sultan Süleyman da bulunmuştur.

Hurufî şairlerindendir. Misali mahlasıyla birçok şiirler yazmıştır. Pek çok Bektaşî şair ondan bahsetmiştir.(Özmen 1998b: 589)

Şiirlerini aruz ile kaleme alırdı. Aruz kullanmada başarılı olduğunu söyleyebiliriz. Çalışmamızda 3 şiiri ile karşılaşırız. Bunlardan birisi mersiye diğerleri nevruziyedir.

Muhtar

Hakkında fazla bir bilgiye rastlanmamıştır.1820-1901 yılları arasında yaşamıştır.(Arslan, Erdoğan 2009: 530)

Çalışmamızdaki tek şiiri Kerbelâ olayını konu almaktadır. Bu şiirde göze çarpan husus Yezid'e tekrar tekrar ettiği beddualardır. Şiirini aruz ile yazmıştır.

Naili

Asıl adı Mustafa olan XVII. yüzyılda yaşamış Türk divan şairidir. Sebk-i Hindi akımının önemli temsilcilerindendir.

Çalışmamızda 2 adet şiiri buluna Naili'nin bu şiirleri nevruziye örnekleridir.

Nazımı

Hakkında hiçbir bilgi yoktur. Çalışmamızda iki şiiri bulunmaktadır. Bu şiirler aruz ile yazılmış olup biri nevrüz ve bir diğeri ise Kerbelâ olayı üzerinde durmaktadır.

Nefî

XVII. yüzyılın en önemli divan şairlerinden olan Nefî özellikle hiciv türü eserleri ile tanınmaktadır. Ayrıca Nefî edebiyatımızdaki en güzel nevrüziye yazarlarından birisi olarak da görülmüştür.

Asıl adı Ömer'dir ve 1572 yılında Erzurum'da doğmuştur. Küçük yaşlarından itibaren güçlü bir öğrenim görmüştür. Padişah 1. Ahmed zamanında İstanbul'a gelmiş ve günden güne tanınırlığı artmaya başlamıştır.

Yazdığı hicivler nedeniyle sık sık mahkemelik olmuştur. Padişahlardan 4. Murad kendisini korumaya çalışmış bu vesileyle hiciv yazmamasını istemiştir. Fakat Vezirlerden Bayram Paşa hakkında yazdığı hiciv 1635 yılında idamına sebep olmuştur.

Çalışmamızda 4 şiiri ile karşılaşırız. Bu şiirlerde Nefî'nin sanat gücünü görmek mümkündür. Aruz kullanmada başarılıdır. Çalışmamızdaki şiirler birer nevrüziye örneğidir.

Neşet

1735 doğumlu olan sanatçı Hoca Neşet veya Hoca Süleyman olarak da bilinmektedir. 1807 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. (Arslan, Erdoğan 2009: 555)

Neşet, XVIII. yüzyıl sanatkârları arasında yer almakla birlikte daha çok çevresindekileri her alanda yetiştirmek, geliştirmek ve yönlendirmekle bilinmektedir. Döneminin en tanınmış simalarından biri; dolayısıyla kültürel lideri olmayı başarmıştır. Özellikle şiirle ilgilenenlere mahlasnameler yazarak onları doğru yönlendirip ilerlemelerini sağlamıştır.

Çalışmamızda bir adet şiirine rastladığımız Neşet'in bu şiiri bir Kerbelâ mersiyesidir. Aruzla yazılan şiirde dil akıcı ve anlaşılırdır.

Nevres

1820-1876 yılları arasında yaşamıştır.(Arslan, Erdoğan 2009: 556)güçlü bir tahsil görmüş ve önemli devlet vazifelerinde bulunmuştur.

Çalışmamızdaki tek şiiri bir Kerbelâ mersiyesidir. Aruz kullanmada bir zayıflık görülmez. Dili anlaşılır ve sadedir.

Öksüz Ali

Hakkında hemen hemen hiçbir bilgi yoktur. Kaynaklarda sadece şiirlerinden örnekler verilmiş hayatı ve sanatı ile ilgili bir noktaya değinilmemiştir.

Çalışmamızda denk geldiğimiz şiiri hece vezni ile ve sade bir dille yazılmıştır. Bir duvazdeh imam örneğidir. Bu şiir ve kullandığı kelimeler sanatçının Alevi-Bektaşî zümreye dahil olduğuna dair önemli bir ipucudur.

Paki

Kaynaklarda sadece “Seyid Ali Sultan'ın” ayaklı şiirine tesadüf edilmiş başka bir şiirine denk gelinmemiştir. Yaşadığı devir ve sanatı hakkında bir bilgi yoktur.

Çalışmamızda kaynakların örnek şiirlerinden birisi olarak vermediği bir şiire rastlarız. Bahsi gecen Paki ile çalışmamızdaki Paki'nin aynı âşıklar olduğu tahmin edilebilir. Zira kullanılan kelimeler ve konuların işleniş tarzı birbirine benzemektedir.

Dil sadedir ve hece vezni ile şiirler vücuda getirilmiştir. Hz Muhammed ve Hz Ali sevgisi şiirlerinin temelini oluşturur. Bununla beraber şairin Bektaşî ulularına da hürmet beslediğini görebiliriz.

Perişan Baba

Konya'da doğduğu bilinen aşığın yaşamı hakkında bilgiler çok sınırlıdır. Türebî'ye bağlanmış, Hacı Hasan Baba'dan sonra bir süre Kırşehir'deki Hacı Bektaş dergâhında postnişin olmuştur. Yedikule dışında Kazlıçeşme'deki Bektaşî tekkesi

postnişinliğinde de bulunmuş (1865), daha çok bu babalığı ile tanınmıştır. Saadettin Nüzhet'e göre 1866'da ölmüştür ve mezarı da bu tekkededir. Abdülbaki Gölpınarlı ise 1875'te öldüğünü ve mezarının Hacı Bektaş'ta olduğunu belirtiyor. Mücerret (hiç evlenmemiş) babalardan olan Perişan Baba'nın güzel saz çaldığı söyleniyor.(Özmen 1998d: 189)

Akıcı bir dili olan Perişan Baba, tarikatın tüm güzelliklerini ve inceliklerini sergiler. Derin bir anlam bütünlüğü içinde evrensel değerlere uzanmaya çaba harcayan ozanımız, Allah - Muhammed - Ali ve ehlibeyt sevgisinin sıcaklığında insan sevgisini somutlaştırır.

Çalışmamızda 2 adet şiiri bulunmaktadır. Arzula şiirler yazdığı bilinse de çalışmamızda geçen şiirlerin tamamı hece vezni ile yazılmıştır.

Pinhan Abdal

Hayatı ve ne zaman yaşadığı konusunda hiçbir bilgi yoktur. Çalışmamızda bir şiiri bulunmaktadır ve bu şiirden Alevi-Bektaşî inancına dâhil olduğunu kolaylıkla anlayabiliriz. Ayrıca Hurufilik de onu etkilemiş olmalıdır.

Şiirini hece vezni ile ve duru bir dille yazmıştır.

Pir Ali

Yaşantısı ve kimliği hakkında ayrıntılı bilgi yoktur. XVI-XVII. yüzyılda yaşamış bir Alevi ozanı olduğu yaygın kabul görmektedir. Söylentiye göre Pir Sultan Abdal'ın oğlu Seyyit Ali'dir. O da babası gibi Osmanlı - İran olaylarında aktif rol oynamıştır. Erdebil tekkesine bağlıdır. Birçok Alevi ayaklanmasına destek verdiği sanılıyor. Şah Kalender Çelebi ayaklanmasına katıldığı belirtilmektedir.(Özmen 1998c: 17)

Çalışmamızda bir şiiri karşımıza çıkar. Bu şiiri Pir Ali'nin en meşhur şiiridir ve Osmanlıya karşı söylenmiştir. Hece vezni ile yazılmıştır.

Pir Gaip Abdal

Yaşamı ve gerçek kimliği hakkında hiç bir bilgi yoktur. Ancak, Kanuni Sultan Süleyman ile birlikte, Macaristan'ın başkenti Budin kuşatmasında bulunup şehit olan Gül Baba'dan manevi yardım isteyen nefesinden, Pir Sultan Abdal'ın oğullarından olduğunu sanıyoruz. XVI. yüzyılda yaşamıştır. Mezarı Tunceli'dedir(Özmen 1998b: 345)

Çalışmamızda tek bir şiiri karşımıza çıkmaktadır. Bu şiirinde yukarıda da değindiğimiz üzere Gül Baba'dan yardım istemektedir. Hece vezni ile yazılmış olup duru bir Türkçe görülür.

Pir Mehmed

Gerçek kişiliği ve yaşantısı hakkında ayrıntılı bilgi yoktur. XVII. yüzyıl sonu, XVIII. yüzyıl başlarında yaşamış olan Pir Mehmed, Pir Sultan ocağına bağlı süre ozanlarından biridir. Doğum ve ölüm tarihleri bilinmemektedir.

Şair “nurum Ali'dir” ayaklı şiirde kendisinin Pir Sultan'ın evladı olduğunu belirtmektedir. Bu şiirden yola çıkarak bir tarih vermek ilk anda mümkün gibi görünse de burada kast ettiği Pir Sultan'ın ocağına bağlılık olarak da anlaşılabilir.

Aşığın şiiri. hece vezni ve saf bir dille yazılmıştır. Üslubunda Pir Sultan ve Şah Hatayî etkilerini görmek mümkündür.

Pir Mehmed

Alevi - Bektaşî şiirinde Pir Mehmed, Pir Mehmed adında iki ozanımızdan başka bir üçüncü Pir Mehmed daha bulunmaktadır. Şiirlerinin birbirlerine karışması muhtemel olan bu âşıkların hemen hepsinin hayatıyla ilgili bilgiler çok sınırlıdır.

Çalışmamızdaki “Ali sevdiğim” ayaklı şiirin sahibi olan Pir Mehmed Eskişehir Seyyid Gazi. Tekkesinin postunda oturmuştur. Yaşamı hakkında fazla bilgi yoktur. Pir Mehmed'in daha sonra Seyit Battal Gazi Tekkesine şeyh olduğu biliniyor. Kendisini orada yetiştirmiştir. XVIII. yüzyılın ortalarında doğmuş XIX. yüzyılın

yaklaşık ikinci çeyreği içinde ölmüştür.(Özmen 1998d: 91). Sadettin Nüzhet Ergun XIX. yüzyılda yaşadığını belirtmektedir.(1955: 48)

Pir Sultan Abdal

Pir Sultan Abdal hiç kuşkusuz Türk halk edebiyatının en önemli şahsiyetlerinin başında gelmektedir. Ününün yaygınlığı ve etkisinin genişliğine rağmen hayatı ile ilgili derinlemesine bilgiler maalesef çok azdır.

Şiirlerinden öğrenildiğine göre, Sivas'ın Yıldızeli'ne bağlı Banaz köyündendir ve asıl adı Haydar'dır. Yine şiirlerinden öğrendiğimize göre, bir kez yanına gidip geldiği söylenen Safavi Devleti hükümdarı olan Şah Haydar'ın torunu ve Şah İsmail'in oğlu Şah Tahmasb zamanında (1502-1576) yaşamıştır. Bir Alevi ayaklanmasına öncülük etmiş, yetmiş üç kişiyle başlattığı isyan, Hızır Paşa tarafından bastırılmış, Pir Sultan yakalanarak zindana atılmış, inancından dönmemesi üzerine de asılmıştır. Yaşamı bütünüyle söylenceye dayanır.

Pir Sultan'ın anısı, halk arasında bugün de şiirlerinin yanısıra yaşamaktadır. Alevilerce yedi ulular olarak anılan Fuzuli - Hatayî - Nesimi - Virani - Yemini - Kul Himmet arasında yer alır. Büyük bir ozandır.

Banazlı Pir Sultan'dan başka edebiyatımızda başka Pir Sultan'lar da bulunmuştur. Bunlardan en önemlilerinden birisi de Serezli Pir Sultan'dır.

Serezli Pir Sultan, Makedonya'daki Bahçe ve Cuma tekkelerinin ilk ruhani önderidir. Kesriyeli Kasım Baba ve Koniçalı Hüseyin Babalar ile Yanya fethinde bulunmuştur. Yanya fatih Arslan Paşa'yı savaşlarda korumuşlardır. Serezli Pir Sultan, fütühat erlerindedir. Cuma tekkesinde yatar. Büyük Bektaşî azizlerindedir.(Koca 1990: 145)

Şiirlerini coşkulu bir dille söylemesi ve halkı ilgilendiren konulara yer vermesi, inançlarını tavizsiz savunması, şiirlerinde konu bütünlüğünün bulunması Pir Sultan'ın en önemli özellikleridir. Halk dili ve halk edebiyatıyla beslenen kusursuz söyleyişi, belli bir inancın insani yanını vurgulayan dünya görüşü ve coşkulu lirizmiyle günümüzde de varlığını, diriliğini sürdüren bir halk ozanıdır. Divan

edebiyatının hemen hiç etkisinde kalmamış, sözlü edebiyatın birikimlerinden yararlanmış, duru bir dil kullanarak kendine özgü bir şiir yaratmıştır. Şiiri, yaşanan hayatı kucaklar, insan sevgisiyle doludur ve insan duyarlılığının, insanın iç dünyasının ortak yanlarını dupduru olarak yansıtır. Onda bir tarikata bağlı şairin öğreticiliğini, bir saz şairinin uçarılığını ve doğa sevgisini, dervişlik neşesini, kısacası kusursuz şiirsel bir bileşimi bulabiliriz.(Özmen 1998b: 195)

Çalışmamızda toplam 80 şiiri bulunan Pir Sultan Abdal'ın en çok etkilendiği şair Hatayî'dir; ikinci olarak Kaygusuz Abdal etkisinden de söz edilebilir. Bazı araştırmacılar Dede Korkut ve Yunus Emre'nin de Pir Sultan üzerinde yoğun etkisi olduğunu dile getirmişlerdir.

Çalışmamızdaki Pir Sultan mahlaslı birçok nefesler incelenirse; Hatayî, Kul Himmet, Kul Adil, Kul Hüseyin, Serban-ı Veli, Elmalı Baba, Kul Kemter, Kenzî gibi aynı dinsel görüşü dile getiren şairlerin nefeslerinin genellikle birbirine karıştığı görülür.

Raif

XX. yüzyıl şairlerinden olan Raif hakkında bilgiler oldukça sınırlıdır.

Çalışmamızda tek bir şiirine tesadüf ederiz. Bu şiir aruzla yazılmış olup yer yer ağdalı bir söyleyiş benimsenmiştir. Kerbelâ bu şairde de öne çıkan unsur olmuştur.

Ref'i

İstanbul Topkapı'da tahmini 1760 yılında doğdu. Divan sahibi şairlerdendir.1821 yılında ölmüştür.

Divan şiiri nazım şekillerinin hemen hepsinde şiirler yazmış olan şairin şiirleri sanat kıymeti taşımaktan uzaktır.(*İslam Ansiklopedisi cilt:34* 2007: 526)

Çalışmamızda bir şiiri bulunan Ref'i'nin bu şiiri bir Kerbelâ mersiyesidir. Aruz ile yazılan şiir akıcılık yönünden zayıf kalmıştır diyebiliriz. Zira bu eksiklik Ref'i'nin divanındaki diğer şiirlere de yayılmış bir kusurdur.

Ruhî-Yi Bağdadî

Divan yazınının en güçlü, en etkili ozanlarından sayılan Ruhi'nin (öl. 1605) kimi kaynaklarda İstanbul'a geldiği, Anadolu'nun değişik illerini gezdiği bildirilir, onun Mevlevî olduğunu söyleyenler bile vardır. Ruhi'nin şiirlerinin toplandığı büyük "divan" ı incelendiğinde onun daha çok Alevî - Bektaşî geleneğine bağlandığı, Hurufîlik'in kurucusu sayılan Fazlullah Hurufî'den etkilendiği açıkça anlaşılır.

Ruhi, çağının toplumsal olaylarını, yönetim bozukluklarını, Osmanlı toplumunun çöküşe yönelik gidişini şiirlerinde işlemiş, kimi yerde acı bir gülüş, kimi yerde ağır bir yergi, kimi yerde de ürpertici bir alayı yeğlemiştir.(Özmen 1998b: 421)

Onun mısralarında samimilik, sadelik ve lirizm hâkimdir. Okuyucuya pürüzsüz, konuşma diline yakın bir ifadeyle meramını kolayca anlatmış, özellikle toplumun aksayan yönlerini çok iyi teşhis etmiş, çağının kusurlarını, insanların mal mülk hırsını iğneleyici bir üslûpla ortaya koymuştur. Arapça ve Farsça'yı şiir yazabilecek derecede bilmesine rağmen dil ve anlatımda sadeliği tercih etmiştir. (*İslam Ansiklopedisi cilt:35* 2008: 205-206)

Çalışmamızda tek bir şiirine tesadüf ederiz. Bu şiir aruz ile yazılmış olup Kerbelâ mersiyesi örneğidir.

Rüşdî

1834-1919 yılları arasında yaşayan şair "Hasan Rüşdî" ismiyle de bilinmektedir(Arslan, Erdoğan 2009: 585). Hakkında başkaca bilgi yoktur.

Şiirinde aruzu kullanmıştır. Kerbelâ ve Hz. Hasan İle Hz Hüseyin şiirlerinde etkisi hissedilen kavramlardır.

Sâfi

XVI. yüzyılda yaşamıştır. Çalışmamızda da karşımıza çıkan "Hüseyin" redifli mersiyesi ile üne kavuşmuştur. Divanı vardır. Üç meclisli olarak düzenlenmiş mersiyesinin matem ayının Aşure töreninde, bütün tarikatlar tarafından okunduğu bilinmektedir. Bu konuda iki mersiye vardır. Birincisi Fuzulî'nin, ikincisi Safî'nindir.

Safi'nin Bektaşî olduğu kesin değildir. Edirneli Safi olması, olasılığı güçlüdür. Gerçek kimliği, yaşantısı hakkında fazla bilgi bulunamamıştır. Aleviliğin kollarından birine mensup olduğu şiiirlerinden anlaşılmaktadır. Asıl adı bilinmiyor.

XVI. yüzyılda Alevi - Bektaşî topluluklarında bu ünlü, içli ve duygusal ağıtın şiiirli - çalgılı aile toplantılarında, dergâhlarda, cemlerde belli bir ezgiyle okunduğu bilinmektedir.(Koca 1990: 208)

Samih Rıfat

XX. yüzyılın, yetiştirdiği bir Bektaşî ozanı olup aynı zamanda bestekardır. Hasan Rıfat beyin oğludur. Babası "Manastır'lı şair Rıfat" diye anılır. İstanbulludur. Karaağaç tekkesi şeyhi Hüseyin Zeki Baba'dan el alıp, tarikata girmiş. Erzurum ve Çanakkale'de valilik yapmış. Milli Mücadeleye katılmıştır.

Kahramanlık şiiirleri de yazan sanatçı. bir müddet gazetecilik yapmıştır. Atatürk tarafından kurulan Türk Dil Kurumu'na başkanlık yaptı. Altay dilleri üzerinde büyük uzmanlığı bulunmaktadır.

Arapça, Farsça, Fransızca, Polyakça, Rumca, Arnavutça, Slavca bilmektedir.

1932 yılında hayatını kaybetmiştir. Cenazesine Mustafa Kemal Atatürk bizzat katılmıştır.(Özmen 1998e: 239)

Çalışmamızda bir şiiiri karşımıza çıkmıştır. Aruzla yazılan bu şiiirde Muharrem ayı ve Kerbelâ olayı hisli bir dille işlenmiştir. Dili yapmacılıktan uzaktır.

Selami

Hakkında fazla bir bilgiye sahip değiliz. 1813 yılında hayatını kaybettiği bilinmektedir.(Arslan, Erdoğan 2009: 608).

Çalışmamızda tek bir şiiiri vardır. Bu şiiir aruz ile yazılmış olup dili Muharrem yası işlenmektedir.

Senîh

Senîh-i Mevlevi adıyla da bilinmektedir. 1866 yılında ölmüştür.

Çalışmamızda 10 adet şiiri bulunmaktadır. Aruzu başarı ile kullanmıştır ve kuvvetli bir söyleyişe sahiptir.

Seyfi Nizamoğlu

Yaşamı ve kişiliği hakkında doyurucu bilgi bulunmayan Seyyid Seyfullah Kasım Efendi (Nizamoğlu) XIX yüzyılın başında İstanbul'da doğdu.

Şiirlerinde Seyyid Seyfullah, Seyyid Seyfi, Seyyid Nizamoğlu, Seyfi adlarını taşımıştır. Seyyid Seyfullah, Osmanlı hükümdarlarından III. Murad Han devrinde (1574 - 1595) ününü duyurmaya başladı.

Nizamoğlu iyi bir eğitim ve öğrenim görmüş, çağının gereği olan şeriat ve tarikat ilimlerini öğrenmiş, aydın bir zümre içinde yaşamış ve yazdığı didaktik şiirlerinde bütün mutasavvıflar gibi o da; nefsini bilmeyenlere, dünya malına tapanlara, riyakârlara, sofulara çatan ifadeleriyle, bir çok tekke şairini geçmiştir. İlahi'leri bestelenerek tekkelerde, ayin - i cem'lerde sonraki yüzyıllarda okunmuştur.

XVI. yüzyıl tekke şiiri'nin en büyük temsilcilerinden biri olan şairin divan'ı şekil olarak divan ve saz şiirleri üslubunda yazılmış lirik - didaktik ilahilerle bezenmiştir. Divan şiiri türündeki manzumelerinde özellikle Nesimi edası görülür. (Özmen 1998b: 469)

Çalışmamızda 2 şiiri karşımıza çıkmıştır. Eşrefoğlu Rumi gibi Nizamoğlu da Yunus Emre'nin etkisiyle ürünlerini vermiştir. Ali soyuna bağlı olan Nizamoğlu, tasavvuf ehlidir. Coşkulu, lirik, öğretici, akıcı, duru bir anlatımı vardır. Okuyucuyu tasavvuf inancının derinliklerinde gezdirmeyi çok iyi bilen Nizamoğlu'nun Divanı yayınlanmıştır.

Seyyah Dede

Çalışmamızda sadece bir şiiri bulunan Seyyah Dede'nin hayatı ve yaşadığı dönem hakkında herhangi bir bilgi yoktur.

Şiirini hece vezni ile vücuda getiren şairin dili halk söyleyişine oldukça yakındır. Akıcı bir üslubu olmasının yanında kafiye ve ayak konusunda aynı başarıyı göstermiştir diyemeyiz.

Sezayi

Sezayi-i Gülşeni olarak da bilinen âşık hakkında bilgiler oldukça sınırlıdır. 1669-1738 yılları arasında ömür sürdüğü bilinmektedir.(Arslan, Erdoğan 2009: 657). Şairin çalışmamızda bir adet şiirine rastlarız. Hece ile yazılan bu şiir sade bir dile sahiptir. Kerbelâ olayı bu şairin iç dünyasında önemli bir yere sahiptir.

Suzî

1765-1830 yılları arasında yaşayan şair Ahmed Suzi adıyla da bilinmektedir.(Arslan, Erdoğan 2009: 664) Hakkında kaynaklarda tatmin edici bir bilgiye rastlanmamıştır.

Şiirlerinde aruzu kullanan şairin dili az da olsa ağıdalıdır denebilir. Kerbelâ olayı ve Muharrem ayı onda derin izler bırakmıştır.

Şemi

Hayatı ve sanatı hakkında kaynaklarda bir bilgiye rastlanmamıştır. Çalışmamızda geçen tek şiiri bir nevrüziye örneği olup hece vezni ile yazılmıştır.

Şemsî

Şemsî mahlaslı özellikle iki şair dikkati çekmektedir. Bunlardan ilki XVI. yüzyılda nerede doğduğu ve yaşadığı hakkında net bilgiler olmayan bir şairdir. Pek çok ülke dolaştığı ve gittiği yerlerde hikâye ve fıkralar anlattığı rivayet edilmektedir.(Koca 1990: 86)

Karşımıza çıkan diğer Şemsî ise XIX. yüzyılda İzmir Bektaşî Tekkesi Postnişinlerinden Şemsî Baba'dır. 1892 yılında vefat etmiştir.(Ergun 1955: 97)

Çalışmamızda Şemsî'ye ait 6 adet şiire rastlamaktayız. Bir şiir hariç diğerlerinde aruz vezninden faydalanmıştır. En çok kullandığı kalıp ise fâilatün – fâilatün – fâilün kalıbıdır.

Şiirlerinde kullandığı dil aruzun da etkisi ile yer yer ağırlaşmakta ve sıkça yabancı kelimelerden kurulu cümleler göze çarpmaktadır.

Şiirlerinde Kerbelâ olayı en geniş yeri tutmaktadır. Çalışmamızda geçen şiirlerinin hepsi Kerbelâ olayını bir şekilde işlemekte ve Muharrem ayının gelişi ile oluşan matemi anlatmaktadır. “Zülfikar” redifli şiirinde Hacı Bektaş'tan da bahsedildiği görülür.

Telemsani Baba

Hakkında kaynaklarda bir bilgiye rastlanmamıştır. Çalışmamızda geçen tek şiirinden yola çıkarak Bektaşî olduğu ve tarikat ulularına derin bir hürmet beslediği hakkında söylenebilecek ilk şeylerdendir.

Hece veznini kullanan şairin dili halkın günlük yaşamda kullandığı dildir. Daha önce de söylediğimiz gibi Bektaşî ulularına duyduğu hürmet şiirine de yansımış ve özellikle Kızıl Deli Sultan sözü geçen şiirde her dörtlükte anılmıştır.

Emin olmamakla birlikte saz çalabilen âşıklardan olduğunu söyleyebiliriz.

Teslim Abdal

Teslim Abdal, VII. yüzyılda yaşamış ve asıl adı Mehmed olan, Sultan Dördüncü Murad döneminin bir Bektaşî ulusudur. Yeniçeri ocağının Halife Babası, yani Büyük Baba Efendisi olarak bilinir.(Bektaşî nefesleri ve Şairleri-Turgut Koca) Türkiye'nin üç yerinde türbesi bulunmaktadır. Birincisi Trakya'da Keşan'a bağlı Teslim Abdal köyünde, ikincisi Denizli dolaylarında, üçüncü türbesi ise, Çorum'un Teslim köyündedir.

İsmail Özmen Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi isimli eserinin 3. Cildinde kendisinden şu şekilde bahseder;

“XVII. yüzyıl Alevi ozanlarının en büyüklerinden biri. Yaşayışı ancak kendisinin ve başka ozanların şiirlerinden çıkarılabiliyor. Buna göre Teslim Abdal, tarikatta yüksek yeri olan bir pirdir. Denizli'de kendi adı ile anılan Bektaşî tekkesinde gömülüdür. Ona göre insan dile gelip konuşan, bütünlüğü içinde Kuranı kendi özünde taşıyan bir varlıktır. Dahası insan Kurandır. İran Safevi Devleti yararına, daha önce kendilerinden söz ettiğimiz Alioğlu, Dedemoğlu, Kul Nesimi gibi ve belki de onlarla birlikte siyasal olaylara karışmış, çabalara girmiştir. Müridi Kul Mustafa'nın bir nefesinden anladığımıza göre Teslim Abdal da Bedreddinli'dir. Tanrı'nın insan varlığında birleştiğini, onunla özdeşleştiğini, insanın tanrının ışığı olduğunu savunur. Teslim Abdal'ın piri Alioğlu'dur.”(1998c: 89)

Çalışmamızda 8 adet şiiri bulunur ve hepsi hece vezni ile yazılmıştır. Teslim Abdal'ın şiirleri öğreticidir, eleştiri öğeleri de taşır. Şiirlerde Şah Hatayî' etkileri görülür. Erdebil tekkesiyle ilişkisi olabileceği düşünülse de, şiirlerde daha çok Anadolu Aleviliği görüşleri egemendir. Öztürkçe söyler, dili sade ve akıcıdır, yerel söyleyiş biçimlerine ve adetlerine yer verir. Şiirlerinde Allah - Muhammed - Ali, 12 imam sevgisi egemendir.

Tevfik

Çalışmamızda 8 adet şiiri bulunan Tevfik hakkında hiçbir kaynaktan bilgi bulunamamıştır. Yaşadığı devir veya yer bilinmemektedir.

Hece veznini kullanan şairin dili sadedir. Alevi-Bektaşî ulularına duyduğu saygı dolayısıyla kendisinin de Alevi-Bektaşî şairlerden olduğu sonucuna varabiliriz.

Türabî

Yaşantısı hakkında elde yeterli bilgi yoksa da 1849'da Hacı Bektaş Tekkesi postunda oturduğunu ve 1868 yılında öldüğünü gösteren belgeler vardır.

Kimi kaynaklar Ankara'lı, Yanya'lı ve Koniçeli olduğunu belirtiyorlarsa da, aynı mahlas ile yazan birkaç ozanın bulunduğu sanılıyor. Divanı basılmıştır (1294/1878). Divandaki şiirlerin çoğu aruzla yazılmıştır. Heceyle olanlar da halk

geleneği işlenmiştir. Daha çok divan şairi Fuzuli'nin etkisinde kalmıştır.(Özmen 1998d)

XIX. yüzyılda yaşamış bir Bektaşî ozanı olarak bilinen Türebî bir Bektaşî ulusu Yanbolulu Hacı Türebî Dede- Baba olarak tanınır. Çorum'lu Seyyid Hasan Hüsnü Dede- Baba'nın 1849'da ölümü üzerine, Hacı Bektaş dergâhı postuna oturur. 19 yıl meşihat ettikten sonra, 1868'de ölür. Hacı Bektaş türbesinin girişinde sol yanda bulunan tümsek üzerinde gömülüdür. Bektaşî tarikatında Türebî mahlaslı yedi ozan gelip geçmiştir. Fatih dönemi erenlerinden Türebî Baba, sonra Afyon'lu Türebî Baba, XIX. yüzyılda yaşamış ve Koniça'da gömülü bulunan Yanyalı Türebî Baba, yirminci yüzyılda yaşayan Kumlucalı Türebî Baba, Giritli Mustafa Türebî Baba, Süleyman Türebî Baba ve Kulalı Mehmet Türebî Baba. (Koca 1990: 796).

Şiirlerinde akıcı, sıcak, çekici, duru ve yalın bir dil kullanmıştır. Tarikatın tüm güzellikleriyle, inceliklerini büyük bir başarı ve ustalıkla şiirlerine yansıtmıştır. Din dışı sevgiyi bazı şiirlerinde derinlemesine ve vurgulayarak işlemiştir. Hz. Ali ve ehlibeytine duyduğu derin sevgi ve bağlılığı her an dile getirmeyi bilmiş, Hacı Bektaş Veli'nin ulu ve yetkin kişiliğinden saygıyla ve huşu içinde söz etmiştir. Aruz ve hece ölçülerini kullanmıştır. Şiirlerinden kendisini her yönden yetiştirdiği, derin bilgi sahibi olduğu, yaşama iyimser ve umut dolu bir anlayışla baktığı, Bektaşî felsefesini tüm incelikleriyle yaşayıp uyguladığı anlaşılmaktadır.

Çalışmamızda toplam 29 şiiri karşımıza çıkmıştır. Bunlardan 7 tanesi arzula yazılmaya çalışılmışsa da büyük bir başarı gösterilememiştir.

Usuli

Usuli'nin yaşamını bütün ayrıntılarıyla aydınlatılabilecek bilgi yoktur, kaynakların çoğu onun adını anıp Yenice Vardar'lı olduğunu, Mısır'a gidip İbrahim Gülşeni'ye bağlandığını bildirirler.

Usuli'nin düşüncelerini basılmamış divanındaki şiirlerinden öğrenmekteyiz. Usuli, tezkirelerin yazdığına göre, medrese öğrenimi görmüştür, gerçekten bir divan şairidir. Uzun süre Mısır'da kalmıştır. Necef, Kerbelâ ve Bağdat'a uğramış, İran ve

Irak'a gidip gelmiştir. Şeyhinin ölümünden sonra Yenice Vardar'a dönmüş, 1534'de Yenice Vardar'da ölmüştür. (Özmen 1998b)

Tasavvufi konuları başarıyla şiirleştirmiş, Seyit Nesiminin etkisinde kalmıştır

Çalışmamızda karşımıza çıkan şiiri hece ile yazılmıştır ve buna güzel bir örnektir. Halk dilinin akıcılığı bu şiirde karşımıza çıkar.

Virani

XVI. yüzyılda yaşamış, Hurufi inanç ve felsefesini benimsemiş bir Bektaşî ozanıdır. Eğriboz adasında doğmuştur. Bektaşîliğin ikinci piri Balım Sultan'dan el almış bir süre Necef'te Hz. Ali'nin türbedarlığını yapmıştır.

Anadolu'nun çeşitli yerlerini ve özellikle Deliorman ve Dobruca'yı dolaştı. Neceften dönüşünde Razgrat'ta dergâh kurmuş olan Demir Baba'yı ziyaret etmiş ve Demir Baba'dan babalık icazeti istemiştir. Demir Baba. oun şiirlerini beğenmemiş, öğütte bulunarak : "Kişi, böyle sevdalarda olmamak gerek. Kur'an okurum dersin ama Kur'an seni okusun. Sen, Kur'an'a uy. Veliyullahı inkâr etme" diye paylar. Fakat Balım Sultan'ın dervişi olması nedeniyle ona icazet verir. Virani, sabahleyin yola çıkar, Karlıova'da Hafız Zeden Tekkesi'ne gelir ve ömrü orada biter terk-i dünya eder. Avlu kapısı önüne gömülür.

Virani'nin şiirleri, sanatsal yanından çok, dile getirdiği inançları açısından dikkate değer. Ali'nin tanrı olduğunu açıkça söyleyen şairin Divan'ı ve Hurufilikle ilgili bir risalesi vardır.

Alevi -Bektaşî topluluğunun "Yedi Ulular" diye adlandırdığı Fuzuli, Nesimi, Yemini, Hatai, Pir Sultan, Kul Himmet arasında o da sayılır. Saygın bir kişiliği vardır. Coşkuludur, derinlerde gezmeyi, uçlara uzanmayı sever. Şiirlerine göre Bektaşî ve Bektaşî şairleri arasında sayıldığı kadar hurufî inançlı olduğu da kabul edilir, hurufî şairleri arasında da yer alır.

Virani, şiirlerinde Viran. Baba, Viran Abdal mahlaslarını da kullanır. Virani hakkında şimdiye değin her hangi bir kaynakta esaslı, gerçekten aydınlatıcı, doyurucu bilgiye rastlanmamıştır.

Virani Baba, şiirlerinde Hurufilik dilini, simgelerini, harf ve rakamlarını kullanır. Ama o aslında hurufi olmaktan çok Alevi - Bektaşî'dir, bu yanı daha çok ağır basar. Demir Baba Velâyetnamesi Virani'nin Arapça ve Farsça bildiğinden söz eder. Divanı, İstanbul Maarif Kütüphanesi tarafından yayınlanmıştır. Virani Baba Risalesi adında bir de yayınlanmış kitabı vardır.

Coşkulu bir şairdir. Ülkemizde Virani'ye ilk kez anan, görüşlerine dokunan "Bektaşî Sırrı" adlı dört ciltlik yapıtın yazarı A. Rıtkı'dır. Ama bu eserde yine de Virani'nin maddi ve manevi kimliği hakkında incelenememiştir.(Özmen 1998b)

Çalışmamızda bir şiiri bulunmaktadır. Şiir aruz ile yazılmış bir Kerbelâ mersiyesidir. Akıcı ve etkileyici bir üslubu vardır.

Zahmi

Gerçek adı ve kimliği ile yapıtları bilinmeyen Zahmi, XIX. yüzyılda yaşamıştır. Bektaşîdir. Çankırı'lıdır. Medrese eğitimi görmüştür. Şiirlerini Ahmet Talat ve Tahsin Nahid toplamıştır. Bundan başka, Bektaşîlerin düzenledikleri yazma Nefes dergilerinde bazı şiirleri bulunmaktadır. Hece ölçüsünün yanı sıra aruz ölçüsünü de başarılı bir şekilde kullanmıştır. 1863 tarihinde vefat etmiştir.(Özmen 1998d: 143)

Çalışmamızda bir şiiri karşımıza çıkmıştır. Aruz ile yazılan bu şiirde Muharrem ayı ve dolayısıyla Kerbelâ olayı işlenmektedir.

Zekayî

Hakkındaki bilgiler çok sınırlı olan şairin 1812 yılına kadar yaşadığı bilinmektedir. (Arslan, Erdoğan 2009)

Çalışmamızda 12 adet şiirine rastlarız. Aruzu başarı ile kullanan şair akıcı bir üsluba sahiptir. Şiirlerinde yer yer kapalı bir dil kullanmasına rağmen yakalamış olduğu bu akıcılık onun şiir söyleme hususunda ne kadar yetenekli olduğunu gözler önüne sermektedir.

Şiirlerinin çoğunluğu Kerbelâ mersiyelerinden oluşmaktadır. Kerbelâ olayı şairin şiir dünyasını şekillendiren en önemli unsurların başında gelmektedir.

Zeynep Bacı

XX. yüzyılın Bektaşî kökenli kadın ozanlarından. Secaddin Suca tekkesine bağlı olup aynı köydedir. Gerçek kimliği, yaşam öyküsü, diğer şiirleri doğum ve ölüm tarihleri ile yerleri hakkında elimizde herhangi bir belge ve bilgi yoktur.(Özmen 1998e)

Elimizdeki tek şiiri hece vezniyledir. Muharrem matemi işlenmektedir. Bu şiirinden yola çıkarak sanatçının Kerbelâ olayının acılarını derinlemesine yaşadığını ve Hz. Hüseyin'e gönülden bağlı olduğunu anlayabiliriz.

Mahlassız Şiirler

Çalışmamızda 3 adet mahlas içermeyen şiire denk geldik. Bu şiirleri kimin yazdığı bilinmemekle beraber yazan kişinin mi mahlas ekmediği yoksa mahlasların mı sonradan kaybolduğu net değildir.

Mahlassız şiirlerin hepsi aruz ile yazılmıştır. Aruzda bir birlik göstermelerine rağmen dilleri birbirinden çok farklıdır. Kimi şiirde dil iyice kapanırken bir diğerinde biraz daha halk diline yaklaşıldığı görülür.

4. ŞİİRLER

ABDAL MUSA

Nefes-i Abdal Musa Sultan

Gözlerin kör olsun ey kanlı Yezid
Bu meydanda ne var Ali'den gayrı

Güvercin donuyla Rum'a uçan
İmamlar evinin kapusun açan
Cümle evliyalar üstünden geçen
Var mıdır hiçbir er Ali'den gayrı

Sofu abdal erkânını yürüten
Ayn-i cemde sevdiklerin sürüden
Neşteri Salman kırk vücudu birden
Var mıdır hiçbir el Ali'den gayrı

Muhammed miracın yoluna girdi
Bu sor gayet sır içinde sır idi
Şîr donunun hatem mührünü verdi
Bu sırrı kim eder Ali'den gayrı

Cümle evliyalar imamlar bunda
İkrar alan kimse düşer mi derde
Yek nefesle durma meydan-ı erde
Kimdir baba rehber Ali'den gayrı

Her kimin çerağın yaksa Hak yakar
Rızaya baş koyup teslimün takar

Aslımız On İki İmam'a çıkar
Babamız her kim var Ali'den gayrı

157B

Selman bir deste gül Şah'a uzattı
Kendi tabutuna kendisi yattı
Cemi mushaftan nikabın attı
Kuran yok gördüler Ali'den gayrı

Erenler erkânı gerçek bellidir
Abdal Musa fakir anın kuludur
İmamlar sırrıyla gönül doludur
Var mıdır hiçbir el Ali'den gayrı

(157A-157B)

Nefes-i Abdal Musa Sultan

Horasan'dan Rum'a zuhur eyleyen
Pirim Hacı Bektaş Veli değil mi
Binip cansız duvarları yürüten
Pirim Hacı Bektaş Veli değil mi

Doksan altı bin Horasan erleri
Elli yedi bin de Rum erleri
Cümlesinin serfirazı serveri
Pirim Hacı Bektaş Veli değil mi

Balım Sultan arkadaşı yoldaşı
Kızıl Deli Sultan'dır hem eşi
Abdal Musa Sultan dersene ne kişi
Pirim Hacı Bektaş Veli değil mi

(157A)

156B

Nefes-i Abdal Musa Sultan

Muhammed Ali'nin kıldığı dua
Yok meydanı değil var meydanıdır
Muhammed Kırklara niyaz eyledi
Ar meydanı değil er meydanıdır

Kırklar özün bir araya kodular
Anlar cenazesin susuz yudular
Deveyi gördük mü görmedik dediler
Ört ettiğini sır meydanıdır

Gezdiğin yerlerde ara bulasın
Vardığın yerlere makbul olasın
Sakla Hak sırrını sadık kalasın
Çek çevir kendini kar meydanıdır

Ne diyeyim şu irfansız kalana
Yuf çekerler bu meydanda yalana
Üç yüz atmış altı merdivanı bilene
Kör meydanı değil gör meydanıdır

Abdal Musa Sultan gerçek er isen
Ali'yi seven muhib yar isen
Hakk'ın dediğini göreyim der isen
Urganı boynunda dar meydanıdır

(156B)

Nefes-i Abdal Musa Sultan

Ben hocamdan aldım böyle dersimi
Okur idim elifden baya deyü
Kimse bilmez Şu dünyada sırrımı
Ta ezelden çağırırım hü deyü

Kimin azarlayıp kimin kakıdır
Kimin dövüp susup kimin okutur
Dediler bu meydan kimin hakkıdır
Kim dedi ki Şu mürdanı yu deyü

157A

Evvel ıssız narken üzüm çok iken
Davud sofrada iken bıçak yok iken
İsmail'e inen kurban sağ iken
Kime dedi Şu lokmayı sun deyü

Fatıma Ana can Ali'nin gönlünü
Miraçtan inerken öptü elini
Hak Yezid'e kokturmadı gülünü
Muhammed'in yadigârı bu deyü

Abdal Musa'm anda bir dolu içtim
İçtim ol doluyu kendimden geçtim
Aşkın ateşine yandım tutuŐtum
Yezid Mervan'a tükürdüm tü deyü

(156B-157A)

Nefes-i Abdal Musa Sultan

Kim ne bilir bizi kim nice soydanız
Ne bir zerrece oddan ne de sudanız

Bize meftun olan marifet söyler
Biz Horasan illerinde boydanız

Bizim zahmımıza merhem bulunmaz
Biz kudret okunda gizli yaydanız

Yedi derya bizim keşkölümüzde
Hacım umman ise biz de göldeniz

Hızır İlyas bizim haldaşımızdır
Ne zerrece günden ne hod aydanız

Yedi tamu bize nevbahar oldu
Sekiz uçmak içinde ki köydeniz

Musa gibi lenteranı deneriz
Aslımızı sorar isen soydanız

Abdal Musa oldum geldim cihana
Arifler anlar bizi ne boydanız

(156B)

AHİ ALİ BABA

Nefes-i Ahi Ali Baba

Dilim kalem kalbim defter yazarım
Muhabbet deryasını bulalıdan beri
Leyla'm deyip kan ağlayıp gezerim
Mecnun olup aşka uyalıdan beri

Dört kitaptan bize haber verildi
Kâmil olup akıl başa derildi
İblis lâin merdud olup sürüldü
Hakk'ın buyurduğundan dönelden beri

Edince miracı Hazret-i Sultan
Nurlara gark oldu bu cümle cihan
Diledi ümmetin Hüda'dan hemen
Saadet tacı giyeliden beri

Gel ey zahit atma kendin şu dama
Keramet bizdedir şükür Hüda'ma
Velekad Kerremna beni âdeme
Hak anı Resul'e diyeliden beri

Mahlasım **Ahi**'dir ismim **Ali**'dir
Derunumda sanma dünya malıdır
Şükür kalbim iman ile doludur
Kendi eksikliğim duyalıdan beri

(157B)

AHMED SARBAN

Nefes-i Ahmed Sarban

La mekân ilinden misafir geldim
Şu fena mülküne bastım kademe
Nerenin selamın getirdin dersin
Elestü bezminden geldim bu deme

Şu fena mülküne gelip giderken
Sarban olup Hak katarın yederken
Çamurunu yoğurup balçık ederken
Arkam ile su taşıdım Âdem'e

Şu fena mülküne gelip geçmeden
Can tohumu derler alıp saçmadan
Makamım kaldırıp tamam etmeden
Arş yüzünden yönüm döndüm Kible'ye

Kıblem beni ben kiblemi biliptür
Enbiya vü evliya ondan gelüptür
Ben bilirim anam benden oluptur
Ol vakitte nikah kıydım anama

Ben babamı kucağında uyuttum
Kudret sütüyle emzirttim büyüttüm
Muhkem tutup kalbim ev in arıttım
Şimdi gelmiş sultan olmuş obama

Ben obam içinde baki can idim
Âlem idim nur idim iman idim

Cümle evliyaya ben canan idim
On sekiz bin halife koydum obama

Ahmet erenlerin izin izleriz
Can evinde cananımız gözleriz
On İki İmam Şah-ı Merdan'ı özleriz
Nurları göründü o dem dideme

(161A)

ALİ ŞADİ

Nevhat

Pederim gitti cism-i can gitti
Azmürruh candan gitti
Tahammül-i ümit-i handan gitti
Bizi öksüz bıraktı dünyada

Gitti ateş nisar olup cana
Şehriban yandı nar-ı hüsrana
Can dayanmaz bu türlü hicrana
Bi muin kaldı ehl-i tenhada

Ümmü Gülsüm ü Zeynep-i masum
Şehribanu bu vakadan mefhum
Ehl-i Beyt oldu cümle masum
Natüvan kaldı şimdi sahrada

.....
.....
.....
.....

Mersiye-yi Şadi

(..--/..--/..--/..--)

Matem efza-yı Muharrem demi ettikçe hulul
Sanki ruhum oluyor ye'is ile her yıl maktul

Belki bin kere ölüp can bulacak olsa vücud
Böyle pür-sûz olamaz kalb-i melânet-andud

Sereyan eyledi asabıma dek hubb-ı Hüseyin
Cisme can verdi o sevda-yı Emirü'l-Kevneyn

Ne feda eyleyeyim uğruna ki olsun çesban
Bahş-i can etmek ise hisset-i tab'a burhan

Refref-i tair-i Cibril Emin olsa idim
Huccet-i katı'a-i arş ü berin olsa idim

Kalem-i hak ile tahrif-i şu'un eyler idim
Ta ebed ol mehi mecla-yı 'uyun eyler idim

Ne reva olsun o gülzar-ı melahat hayfa
Har-ı ilhad ü fesadın sadematıyla heba

Kesret-i ümmeti meşhur idi dinin o zaman
Hani yalnız görünür ortada yetmiş iki can

Böyle bir kabile-yi muhterem ile o imam
Kerbelâ sahasına eyledi tesis-i hıyam

Arz-ı marıbya basdıkda kadem ol rahı al
Kerbelâ haki sararmıştı elemle derhal

Mihrinden güneş eylerdi zuhul-ı seyran
Çeşm-i matem gibi gül renk idi ufk-ı devran

Mevacat-ı ferehanından o dem durdu esir
Ehl-i Beyt'in diline etmeye matem-i tekrar

Gül-i bağ-ı emel-i ümmet-i yekta-yı Hüseyin
Gonca-i ismet-i müşgin ü imam'ül-harameyn

Nerede ceddin seni aguşa olup hıfz etsin
Halin söylemeye ah ile kimler gitsin

96B

Seni görseydi baban böyle kederle hayfa
Göğsüne bastırıp eylerdi ölümlerle va nüma

Yuyacak saçlarını yok mu bu caya geleli
Okşayan validenin nerede o şefkatli eli

Öpmeye kıymaz iken gül yüzünü peygamber
Kanlı topraklara layık mı o misk ü anber

Bir muin yok mu bu sahralara düştün mü yetim
Yok mu göz yaşlarını silmek için dest-i kerim

Koca bir nehir akıyor kerb ü beladan gidiyor
Saki-yi kevser evladı susuz can veriyor

Şimir-i zülçevşen-ı melunun elinde hançer
Kesti masum Hüseyin'in serini ol ebter

Düştüğü demde cism-i şerifi heyhat
Hayme-gehden işitmişti şu yolda nevhât

(96A-96B)

94B

Mersiye-yi Şadi Ali Şadi

(--./-.-./.-.-./-.-)

Ey bais-i saadet Al-i Aba Hüseyin
Ey nev nihâl-i bağ-ı dil-i Murtaza Hüseyin

Ey bar-gâh-ı berk tecella-yı Mustafa
Ey matlaü'l-mehasin-i nuru'l-Hüda Hüseyin

Ey tutiya-yı çeşm-i hun-ı aşam-ı siyadet
Ey zubde-i bevarık-ı şemsü'd-düca Hüseyin

Ey nükte-i hakayık-ı eşbah-ı mümkinat
Ey şeb çerağ-ı muhbire-yi asdaf-ı ümmehat

Ey lu lu-i şemine-i kenz-i ülhüda Hüseyin
Ey hace-yi hakikat esrar-ı tahirat

Ey nerr-i müşarık-ı burhan-ı asfiya
Ey server-i güzide ehl-i küşa Hüseyin

Sen gelin mukaddes Rabb'ül-enam idin
Ey lem'a-yı mübeccele-i Kibriya Hüseyin

Sen nev şükefte gonca-yı bağ ü la idin
Senden gelirdi dillere rayh-ı deva Hüseyin

Sen kurb-gah-ı izzete şayeste nur iken
Cellad elinde oldu vücudun heba Hüseyin

Durdukca sinemizdeki sevda-yı candan
Gelmez bu eşk-i mateme bir münteha Hüseyin

Kaldık ne kanlı günlere yoktur main olan
Ehlinle meşhedinde sana veyeta Hüseyin

Bak Şehriban ü Zeyneb'e giryan ü müzdarip
Zeynelaba'yı ortada almış da Ya Hüseyin

Zeynep diyor ki kimsesizim söyle Şehriban
Gitti mu'indi can ü dile reh nüma Hüseyin

Can gönül oldu bu gün Kerbelâ Hüseyin

Şehriban
Zeynep o İmam bi-hamalı
Gördün mü ne kanlı mah cemali
Pejmurde biri de gül misali
Topraklar içinde na-tüvandır

Zeynep
Gördüm bana sorma Şehribanu
Can gitti yıkıldı burç ü baru
Hümra ü gada ki o ahu
Seyyadın elinde hunfeşandır

95A

Şehriban
O gözlerin kaldı aşinasız
İbtai bu oldu pişvasız
Biz neyleyelim ki rehnumasız
Düşmanları tend bi-amansız

Zeynep
Akmakta Fırat'a doğru kanlar
Mahv oldu bu muhterem civanlar
Bir nehire örüldü pehlivanlar
Gözyaşları dem be dem revandır

Şehriban

Bir orduya karşı bir gazanfer
Parlar ara yerde seyf ü hançer
Mahşerlere döndü bak...
Zeynep bu ne zulm-i cansitandır

Zeynep

Bak yerlere serdiler o şahı
Zulmetlere boğdular o mahı
Biçare Hüseyin din penahı
Kim bais-i rahat cihandır

Şehriban

Cemiyet-i handan-ı iman
Cevgan-ı kazaya oldu kurban
Masumu yetimi zar ü figan
Çöllerde sefil ü sergerdandır

95B

Zeynep

Bin ... ü handan-ı yerlişan
Beyt ehli bu günde oldu viran
Allah'ı unuttu al-i süfyan
... girdi küfr ü iman

Şehriban

Peygamberi ağlatan bu efal
Olmuştur Ali'ye dert fi elbal
Zehra'yı elemle öldüren hal
Piçara Hüseyin'i etti pamal
Eyvah ona rahmet-i girandır

Zeynep

O gözler elemle oldu eyvah
Feryadını duymuyor mu Allah
Sahraları tuttu ah-ı cangah
Yakmaz mı cihanı böyle bir ah
Bunlar da yetim-i candandır

Şehriban

Zeynep nesl-i ... bu candan
Kurtulmalı mahv olup da andan
Suç mu dinle zemine-yi asumandan
Bir şems geliyor ki ruha candır

Halktan Bir Nida

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Arş-ı Rahmana düşüp nale-yi suziş-i eseri
Lerzeler verdi semavata Hüseyin'in hüznü

Arş ü ferş oldu bu gulgule gir heyecan
Bu kadar gözyaşı dökme yetişir bu efgan

Cedd-i pak Hüseyin'in oldu melül sad çak
Bu teessürle kıyamet görecektir eflak

Yoktur suzişe Zehra getirir mi takat
Murtaza'nın dil-i mihrucuna mihnet

96A

Hak Taala diliyor matlabınız ne ise heman
Şimdi icraya beni eyledi abd ü ferman

Hazreti Zeynelaba'nın Cevabı

(.-./.-./.-)

Benim Zeynelaba ferzand-ı mazlum

Benim bu Kerbelâ 'da necl-i masum

Pederden aşınadan ayrı kaldım

Bu derya-yı hevadiste bunaldım

Babam yok kardeşim yok hevaherim yok

Esirim hastayım mihnetlerim çok

Zaifem bir fenalık yok ki bende

Sarıldı kollarım zincir ü bende

Hemen Alla'a arz iyle bu hali

Kabul ettim bu vadide melali

Hüseyin'in oğlu memnun-ı kazadır

Hüseyin'in rahı rah-ı aladır

İlahi **Şadi** rusva-yı alem

Kulundur kılma bu alemde hürrem

Sured-i aşka verdim ruhu her dem

Hüseyin'in uğruna bu can fedadır

(94B-96A)

Mersiye-yi Şadi Ali Şadi

(.-./.-./.-)

Dikildi merkez-i meydan-ı Kerbelâ 'ya alem

Hüseyin-i muzdaribane hâke bastı kadem

Yezidiyan bu teessürden oldular hürrem

‘Uyun-ı basıra-i Ehl-i Beyt oldu pürnem
Husule geldi o heycada vakıat-ı Hüseyin
Ne zalimane heder oldu bak hayat-ı Hüseyin

Gelince hatıra hal-i Hüseyin pür heyecan
Hücüm eder ciğerimden uyuna hun-ı revan
Nasıl kan ağlamıyım ruh olurken giryan
Cihan-ı rikhati ağlattı hun-ı mazluman
Düştü ki hake serilmiş vücud bi-bedeli
Büride ser yatur yerde nur-ı cism-i Ali

Zülâl-i rahmet ederken o gül rahı sirap
Fırat geldi nagah Hüseyin’e ayn-ı serap
Bu hal gelmez idi akla ta zaman-ı hesap
Susuz şehid oluyorsun o gevher-i na meyab
Revan-ı hun Hüseyin’imi uyur mu sandınız ah
Kıtale eylediniz cürret ey aduyullah

Ali’ye söyleyin ey tairan arş ü berin
Firüg-i nur-ı Muhammed ufule oldu yakin
Kesildi ehl-i betülün karardı din ü mübin
Tarhim eyliyorlar Yezidiyan mehin
Şu hal-i hüznünü görsün Hüseyin-i mazlumun
Gelüpde kamını alsun zavallı masumun

94A

Feza-yı kerb ü beladan Fırat’a kan gidiyor
Zemin-i mihnete düşmüş Hüseyin can veriyor
Bakıp da yavrusun Zeynelaba’ya ah ediyor
Ben işte ölmedeyim bir içim su yok mu diyor
Diriğ o nur-ı sebistan-ı Mustafa söndü
Ziya-yi dide-yi Zehra ü Murtaza söndü

Dilim dilim kıyılırken vücud-u masuman
Çıkar mesami'-i kerrübiyana ah ü figan
Vücud-ı pak Hüseyin'e değince rem ü sinan
Sımah-ı ruha gelir nale-i Ebu'r-Reyhan
Bu rütbe cevr ü eza ey Hüda layık mı
Muhadderat-ı Muhammed bu zulme layık mı

Yezidiyana esir oldu sabiran-i betül
Şehid olunca heman kurre'tül-Ayn-ı Resul
Sarıldı kolları bicare girdi zar ü melül
Bu dem de etmişti Şamgah iyice melul
Çevirdi leşker-i küffar Şam'a doğru cihet
Sürüklenüp gidiyordu o muhterem heyet

Husule geldi meram Yezidiyan işide
Harabdır yatıyor yerde bir civan işide
Duyuldu alem-i lahuddan bir figan işide
Benimde ağlamadan çeşmim oldu kan işide
Bütün kavafil-i malumiyan leşker-i Şam
Bu kanlı bir günü görmekle ettiler bayram

Gönül bu matemi tekrar ederken her gah
... ruha kadar geldi bir dirin eyvah
Reva-yı güflete çak eyle bu nazar-ı günah
Diyordu... ilham olur mu hiç Allah
Değil bu hal-i perişan ki verte yâdı
Nice avam gibi matem eyleyün **Şadi**

(93B-94A)

Mersiye-yi Şadi Ali Şadi

(.-./...-./.-./...-)

Değil bu kerb ü bela nevha-yı kıyamettir
Bela-yı mübrim hengâmeyi melalettir
Zemini mehlika peygule-i fezahattir
Ma'aşir-i şuheda havza-yı felakettir
Mahal-i mezbaha-i eydi-i cinayettir

Remide kalmadı bu demde salaletül atyab
Muhazzat-ı Muhammed'le haşr ü bi-tab
Kaza bu mahşer hununu ettirüp icab
Hüseyn'i taama tir etti ehlini insab
Yıkıldı Kâbe harap oldu ümmül harab

Fesad aksi murayayı göster nice şunun
Mutahrat-ı nebat Muhammed oldu zebun
Hüseyn'in ağlıyarak oldu gizleri pürhun
Revak cedde kadar çıktı talis-i gerdun
Sema yıkılsa bu haleti görmeseydi uyun

92B

Demirden olsa yürekler tahammül etmez ana
İhata ettiği dem Kerbelâ 'ya vaveyla
O günde bağladı renk-i siyah sertaba
Tıraz-ı nakıs der Kâbe-yi kevseyin ev ona
Tezellüz ile çak oldu Yesrib-i butha

Hüseyn ağlayup ah edipde bi-aram
Diyordu ben gibi masumdan alınmaz gam
Bu zülmünüz sizi mesül eder sabh ü kıyam

Talimat-ı Hüseyin'i duyunca pür ikdam
İlm-i kuşadı maadatı olurdu şükr-i Şam

İmam Şafi imam ey penah her dü cihan
Bu Ehl-i Beyt'e yok mu hulasa bir imkan
Rukiye Zeynep Gülsüm ü Şehriban giryan
Hüseyin o gözlerinin nuru oldu hun efşan
Ümmet bir sanadır sende olma böyle nihan

Değil mi necl-i necib-i Muhammed arabı
Ali değil mi o masum can fedanın abı
Bu bir zad-i ilahi ki Zehra değil midir nasbı
Boğuldu gitti de hun-ı helake bunca sabı
Yetişmiyor yine imdada mucizet-i Nebi

Hüseyin hatem-i hatmüzzaman iken heyhat
Zemine düştü başı sanki nazil-i alayat
Muhammed uğruna etti Hüseyin terk-i hayat
Hüseyin'e eyledi ol rütbe kim bela-yı hecmat
Susuz şehadete hatta rıza gösterdi firat

Birer birer kesilirken bahadırın-ı zaman
Hücum ederdi Zeynel Aba nigahına kan
Geline vakt-i şehadet Hüseyin'e pür halecan
Urdu taşlara ... başın edüp figan
Sarıldı damenine gitme deyü bir an

Dedi Hüseyin kim ehl-i Ahmedül sakaleyn
Bu gün ki söndü چراغ-ı Muhammed'ül keyn
Bu günde oldu şehadet Hüseyin'e farz'ül ayn
Şehid olurda getirmem Hüseyin namına şayn
Benimçün ağlayın yadigârım olsun Zeyn

Bitirdi nutkunu saldırdı saf adaya
Bu haydarane besaletle Murtaza paye
Yığın yığın sererek Şamiyanı sahraya
Diyordu dem be dem ey Şamiyan-ı bed maya
Kim etti kasd-ı harim kim çıkardı ...

Hezar lanete layıksınız ey al-i Yezid
Taş attınız yüzüne ceddimin edüp tehtit
Siz ettiniz bu dem Murtaza'yı bi-kahr ü şehid
Zehirleyüp Hasan'ı ol dem ettini< şeb-i iyd
Bu gün Hüseyin'imi kaldı hayattan vev mid

93A

Elince hançer hunın dilinde lafzullah
Dönerdi saka asa meyana da hürgah
Diriğ o nur-ı evlanın vücuduna eyvah
İlişti sahm-ı kaza düştü rahşdan bir mah
Husufa başladı nur-ı hakikat oldu siyah

Düşünce hake Hüseyinb ibn-i Murtaza bitab
Üşüştü üstüne ada-yı din gelip insab
Serif sanup bu kanı Şimir akıttı bil icap
Hüseyin'i öldürerek kainatı etti harab
O dem de şehriban etti Hüseyin'e şöyle hitab

(--./.-./--)

Ey server-i Kerbelâ Hüseyin'im
Ey matla-yı itila Hüseyin'im

Gittin bizi kimsesiz bıraktın
Etsen gece iltica Hüseyin'im

Felekler yıkıldı hanmanım
Dünya bana bir bela Hüseyin'im

Sarsıldı bina-yı secdeullah
Çak olsa reva Hüseyin'im

Layık mıdır öldü gül vücudun
... şera Hüseyin'im

Aguşunu aç ki şehribanu
Etsün sana can feda Hüseyin'im

Gülsüm ile Zeyneb'in de kaldı
Öksüz gibi bi-neva Hüseyin'im

Allah'a sığındı Ehl-i Beyt'in
Cisminden olup cüda Hüseyin'im

Etsek gece çeşm-i hun feşanla
Zalimleri eştika Hüseyin'im

Eyvah ki o yaka ne zamandır
Kemik ana küfre-yi bir damandır

Yerlerde hakir olan şu gevher
Biçare Hüseyin-i hufeşandır

Çak oldu bu gün ki bir hakikat
Alude-yi hun bekirandır

Melun olur eyleyen hakaret
Ol ... hain-i bi-amandır

Ol tir-i kevser-i melahat
Zulmetler içinde cavidandır

Dünyalara sığmayan saadet
Sergüšte-yi sefil-i na-tüvandır

Çün oldu lika-yı ademiyyet
Şadına kadar bu kan revandır

Birdir bu kıtal bir sinait
Mahsul-ı Yezid gül mürandır

Tafrik-i evleyn bi-mürvet
Hevaheşkerhun-ı Müslüman'dır

Ey Yezid ey kavm-i pür dinayet
Dünyada görülmemiş bu dehşet

93B

Bir öksüze karşı bin cinayet
Lir-i lahza bu sahada ayandır

Ey bais-i inkilap adayan
Ey mahşer-i zülm ibn-i Süfyan

Dinsizliğe var mı başka bir bürhan
Meydanda Hüseyin nevi civandır

Siz ettiniz ol hemayı haki
Biçere Hüseyin-i sine çakı

Bilmez misiniz ki cedd-i pakı

Peygamber-i ahir zamandır

Erdik de Muharrem'e Hüda ber

Kalbimde açıldı yara yer yer

Taşlarla döğünse az değildir

Şadi'ki muhibb-i handandır

Ey hami-yi irsa-yı kıyamet

Lütfun ki gamım ü bi-girandır

Şadi zare kıl şefaet

Her bir işi zahmet ü ziyandır

(92A-93B)

Sicilleme

Eyvah o ne kanlı bir felaket mehtab-ı Hüseyin'i boğdu zulmet

Bir merhamet ehli yok mu eyvah kurtarsa Hüseyin'e etse hizmet

Düşmüş yere can verir Hüda'ya kurban-ı kaza-yı selahiyet

Öksüzleri kaldı aşinasız Sahra-yı belada bi-sahayet

Hun oldu dü çeşm-i Ümmü Gülsüm Katlinle ey afitab-ı ümit

Zencire uruldu kollarından Her kim ki feda-yı ehl-i azamet

Bu sahada hükmün etti içra Dünyada görülmeyen cinayet

Hicrin ile boynumuz büküldü Zehra etti hayatı böyle firkat

Kalıp da Ali ... gör Meydanda kefensiz ol saadet

Kanım ara yerde kim görürse Bu-yı hısm eyliyor sirayet

Yekta cemal-i nev arusu Hayfa ki kuşattı zulmet

Yerlerde sürüklenir apalın Mazluma reva mı bu eziyet

97A

Ben bi-kes ü handan-ı perişan Din ehli bu günde pür sefalet

Olduk da esr-i İbn-i Süfyan Feryad ile koptu bin kıyamet
Kurtar bizi zalimin elinden Ey server-i din bi-himayet
Derdinle hatalar ettim... Olmaz bu zamanda şairiyet
Aşkınla... na-yüvandır **Şadi** fakire kıl şefa

(96B-97A)

ARİF

98B

Mersiye-yi Arif

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Kurret'ül-Ayn-ı habib-i Kibriya'sın ya Hüseyin
Nur-ı çeşm-i Şah-ı Merdan Murtaza'sın ya Hüseyin

Hem ciğer pare-yi Zehra Fatıma Hayrunnisa
Ehl-i Beyt-i Mücteba Al-i Aba'sın ya Hüseyin

Halkan ü hulkan müşabihsin Resulullah'a
Nazenin-i enbiya ü evliyasın ya Hüseyin

Sad hezeran lanet-i bi-payan Yezid'in canına
Nice kasd etti ... nur-ı Hüda'sın ya Hüseyin

La'net olsun hem anın avanına ensarına
Görmediler mi seni ayn'ül-livasın ya Hüseyin

Ehl-i mahşer dest-i haydardın içerken kevser
Sen susuzlukla şehid-i Kerbelâ 'sın ya Hüseyin

Kıl şefa **Arif**'e ceddin Muhammed aşkına
'Arsa-ı mahşerde makbul'ür-ricasın ya Hüseyin

(98B)

BALIM SULTAN

Nefes-i Balım Sultan

Biz rum abdallarıyız
Maksudumuz yardır bizim
Geçtik ziynet kabasından
Gencinemiz erdir bizim

Daim kılarız biz zarı
Harç eyleriz elde varı
Dost yoluna verdik seri
Münkirimiz hardır bizim

Aşk bülbülüüz öteriz
Rah-ı Hakk'a yüz tutarız
Mana gevherin satarız
Müşterimiz vardır bizim

İstivayı gözler gözüm
Seb'elmesanidir yüzüm
Ene'l Hakk'ı söyler sözüm
Miracımız dardır bizim

Haber aldık mahkemattan
Geçmeyiz zat ü sıfattan
Balım nihan söyler Hakk'tan
İrşadımız sırdır bizim

(163A)

BALLI BABA

Nefes-i Ballı Baba

Muhammed Ali postunda oturan
Dört kapıyı kırk makamı bilmeli
Muhammed Ali'ye talibim diyen
Evvel farzdır mürşidini bulmalı

Bir bina yap dört duvarın üstüne
Bir selam ver dört kapının dostuna
Üç sünnetin yedi farzın aslına
Gizli gizli bu sırlara ermeli

Mürşidi bul da müşkülün ara
Yine mürşitten bulunur çare
Kavuştururu mürşidini ol şara
O şardaki pazarbaşın bulmalı

Ol şardaki Pazarbaşı Ali'dir
Orada açılan muhabbet gülüdür
Bu yolun evveli Bektaş Veli'dir
İsteyenin muradını vermeli

Hiç bina gördün mü duvarı üçlü
Nice sırlar vardır sırlarda içli
Cihanda var mıdır **Ballı**'dan suçlu
Herkes vücudunda Hakk'ı bulmalı

(165B)

BASRÎ BABA

Nefes-i Basri Baba

Melâtın safatın zatındır âdem
Safatın zatıma eyledi bihud
Zatımla safatın her anda hem dem
Airf olmayanlar oldular merdud

Kesretten zatını eyledim ayan
Te'vemdir buyurdun Âdem'le Kuran
Anlamaz bu remzi sîret-i hayvan
Cünki derdi anlar kendisine vücud

Zat-ı Hakk'tan efna eyleyen varın
Çıkarır gönlünden kamu ağyarın
Her nazarda görür vechini yarın
Şem ü cehlullahta sacid ü sücud

Basri basiretten dur olma zinhar
Dünya ü masiva budur eyi kar
Görünen kendinsin bil yok ağyar
Anasır tonunda kulsun hem mabud

(165B)

166A

Nefes-i Basri Baba

Zahti terk edip girdim meydana
Çerağlar uyandı ikrara geldim
Attım inkârımı geldim imana
Okundu ayatım esrara geldim

Fark-ı cem-i zevk eyledim o demde
Cem'ül-cemi buldum kendi özümde
İşiten söyleyen Hakk'tır dilimde
Nutm-ı Kuran Haydar Kerrar'a geldim

Kuran ben imişim bildim anladım
Geçen suçum için pek çok ağladım
Pend-i erenleri bele bağladım
Pirlerin sultanı hünkâra geldim

Tecelli eyledi Ali'den zâtı
Cemalinde gördüm efal ü sıfatı
Basri içti andan ab-i hayatı
Yüzüm hâke sürüp hişara geldim

(166A)

Nefes-i Basri Baba

Tarikat sırrından olmuşum agah
Okudum başımı başa baş oldum
Seraser görmüşüm vechullahı
Yetmiş iki ile ben kardeş oldum

Elvana aldanmam birdir görünen
Gayrı yoktur o dur seven sevilen
Haktır el hak her hilveye bürünen
Sırr-ı esrarı bildim de sırdaş oldum

Kaderi Rifai Nakşî Halidi
Âşiki sema esma söyledi

Yedi asıl beşi feradır dedi
Hacı Bektaş ile hem bektaş oldum

Melanetle buldum teşine-i tamı
Tecrid eyledim attım hem namı
Aradığın buldun **Basri** encamı
Anın ile ben her dem haldaş oldum

(166A)

Nefes-i Basri Baba

Abd kisvesinde görünen Hakk'tır
Sen anı gayride arama ey can
Batın hak olmuş zahiri halktır
Gizli sırlarını edeyim ayan

Esmâ-i sıfat-ı zattan vücud etti
Kendi vücuduyla mevcut eyledi
Alem'ül-esmayı talim eyledi
Oldu Âdem ol dem natık-ı Kuran

Evvel ahir zahir batın âdemdir
Her bir sırrı anın için mahremdir
Sahi mütakbelde dem hep bu demdir
Gel şem-i Halik alan gimegan

166B

Melâmet ruhunun olan talibi
Elifi afakta görür mahbubu
Her tarafın bunlar oldu mergubu
Hakk'a vuslat etti bu yolda piran

Efnait sıfatın fenafillahta
Yok eyle zatını bekabillâhta
Zahir batın sensin kavlin Allah'ta
Basri nihayette olmuştur hayran

(166A-166B)

167B

Nefes-i Basri Baba

Divanın rahmet-i rahman
Kelamın zubte-i irfan
Cemalin kaf'ül-Kuran
Hüseyin-i Kerbelâ 'sın sen

Bela meydanının şahı
Hakikat ehlinin rahı
Ezel âşıkların ahı
Hüseyin-i Kerbelâ 'sın sen

Ali Bab nubuvettir
Hasan'dır şan-ı hikmettir
Hüseyin bab-ı vahdettir
Hüseyin-i Kerbelâ 'sın sen

Ali Zeynel Aba adem
Muhammed Bakır'ım hemdem
Cafer'üs-Sadık'ım merhem
Hüseyin-i Kerbelâ 'sın sen

Musa Kazım penahım
Ali Musa Rıza şahım

Taki Naki'dir imanım
Hüseyin-i Kerbelâ'sın sen

Askeriye asker oldum
Hidayet Mehti'sin buldum
Dahl-i Ehl-i Beyt oldum
Hüseyin-i Kerbelâ'sın sen

Senin âşıkların her an
Eder matem kılar revan
İki cihan sana kurban
Hüseyin-i Kerbelâ'sın sen

Mübarek yayın gübarı
Sündürür duzah narı
Niydem ben gayrı bir yarı
Hüseyin-i Kerbelâ'sın sen

Şehadullah rahmanısın
Kelamullah Kuran'ınsın
Sezadır **Basri** ağlasın
Hüseyin-i Kerbelâ'sın sen

Cismi hasta olan tabibe
Ruhu hasta olan Habibe

(167B)

167A

Nefes-i Basri Baba

Talip ol cismin aşk ile yansın
İç cam-ı tevhid kalbin uyansın

Sahilde gezme cevherler çıkar
Necata mazharsın bir ummansın

Enfüs de mevcut afakta meşhud
Kuran-ı natık kâmil insansın

Vema erselnake sırrı sendedir
Fehm eyle ey can can ü canansın

Cümle eşyanın sensin matlubu
Mazhar-ı cam'i sahib fermansın

Cemal-i yâri zevkle görenler
Her renge **Basri** gibi boyansın

(167A)

Nefes-i Basri Baba

Kelam-ı ehlullah kelimullahdır
Nutm ile kâfiri Müslüman eyler
İnsan-ı kâmil bil heybetullahdır
İsmi caminden nümayan eyler

Ah ü zar etlemez aşk ehli asla
Baran gibi yağsa ana belaya
Cifeyi pak eder bu azm-i derya
Dilerse hemen demde tufanm eyler

Bülbül güle âşık gül de bülbüle
Bed kelam getirme arif ol dile

Oku esma müsemmayı da belle
Kuşdilini bilen Hak Süleyman eyler

Basriya noktadır aslı mevcudat
İncinmesin senden asla mahlûkat
Hep sıfat-ı Hak'tır bu tahayyunat
Bu zevki gönülde o sultan eyler

(167A)

Nefes-i Basri Baba

Kelamın kadrini bilene söyle
Şalgam pazarında cevher satılmaz
Bulduğun yeri bir süzde söyle
Huzurla muhabbet eden yanılmaz

Nadan sohbetinden ictinab eyle
Ketum ol geleni söyleme dile
Zevraki gönlünü kaptırma sele
Kırarsan dümeni sonra yapılmaz

Her gördüğün şahsı bilme sen insan
Sureti âdemdir sireti hayvan
Haber verdi bana bu remzi Kuran
Rumuz anlamayan muhib sayılmaz

Talibsen matlubun rengine boyan
Gaflet uykusundan gel artık uyan
Görmek istemezsen kardeş sen tufan
Erkân-ı erenler oyuncak olmaz

Rah-ı erenlerde muhkem dur **Basri**

Fark ü temyiz eyle hayr ile şeri

Zevk et derununda lutf ile kahrı

Cam-ı vahdet içen elbet ayılmaz

(166B)

Nefes-i Basri Baba

Kayıttan olduk azade

Biz nazenin Bektaşî'yiz

Erdik hamd olsun murada

Biz nazenin Bektaşî'yiz

Erkânımız erkân-ı hak

Esrarımız anlamaz halk

Biziz işte abd-i mutlak

Biz nazenin Bektaşî'yiz

Gördük biz Hak cemalini

Cemalinde kemalini

Talibiz hem visalini

Biz nazenin Bektaşî'yiz

Yoktur bizde havf ü reca

Gayri bir yana iltica

Okuduk mürşitten heca

Biz nazenin Bektaşî'yiz

Ayby gördük nefsimizde

Nefsimizi kıldık mürde

Sultan-ı ruh oldu zinde

Biz nazenin Bektaşî'yiz

Nasibi olanlar nerden
Geçerler can ile serden
Dem urur kalü beliden
Biz nazenin Bektaşı'yiz

İçtik ol cam-ı vahdetten
Ders aldık nakş-ı suretten
Kurtulduk **Basri** kesretten
Biz nazenin Bektaşı'yiz

(166B)

Nefes-i Basri Baba

Sofi bizi taan eyleme
Al-i aba bendesiyiz
Na seza laf hiç söyleme
Al-i aba bendesiyiz

Şah-ı Merdan'dır ulumuz
Hakk' ulaşır yolumuz
Birdir bizim sağ solumuz
Al-i aba bendesiyiz

Ezel-i abd sırrı biziz
Mevcudatın lübbü biziz
Kenz-i mahfi kenzi biziz
Al-i aba bendesiyiz

Ağyarı gönülden sildik
Rabbimizi görüp bildik

Sefine-i Nuh'a bindik

Al-i aba bendesiyiz

Kesti nefsi hancer-i la

Kaldı heman baki illa

Eyledik candan tevella

Al-i aba bendesiyiz

Birdir seçer on iki şah

Zuhur eyler buradan Allah

Nutka sen de eyvallah

Al-i aba bendesiyiz

Basri kuldur erenlere

Hak yoluna girenlere

Hakk'ı halkta görenlere

Al-i aba bendesiyiz

(167A)

BEHLÜL DANE

Nefes-i Behlül Dane

Âdemi balçıktan yaptın yoğurdun
Yapıp da neylersin bundan sana ne
Âdem için yaratmışsın cihanı
Eder de neylersin bundan sana ne

Bakkal mısın teraziyi neylersin
İşin gücün yoktur gönül eylersin
Kulun günahını tartıp neylersin
Geçiver suçundan bundan sana ne

Katran kazanımı döküver gitsin
Mümin olan kullar didara yetsin
Emir eyle yılanı tamuyu yutsun
Söndür şu ateşi bundan sana ne

Sefil düştüm bu âlemde naçarım
Kıldan köprü yaratmışsın geçerim
Şol köprüden geçemezsem uçarım
Yıkıver köprüyü bundan sana ne

Behlül Dane'm eydür cennet yarattın
Nice kulları cehenneme attın
Nicesin ateş-i aşk ile yaktın
Yakıp da neylersin bundan sana ne

(162B)

Nefes-i Behlül Dane

Yalancı dünyaya geldim geleli
Muhammed Mustafa Nebi'yi gördüm
Şah-ı Merdan derler kabz-ı onünce
Tanrı'nın aslanı Ali'yi gördüm

Dizilmiş erenler hakkına gider
Kuvvetin... gayretin güder
Cem olmuş erenler sohbetin eder
Kırkların içtiği doluyu gördüm

163A

Kerametle şu dünyayı yürüten
Hak nefesle karlı dağları eriten
Binip cansız kayaları yürüten
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'yi gördüm

Behlül Dane gezer dağlar başında
Çayır çimen olmuş çeşmim yaşında
Her kimi gördümse akli başında
Divene **Behlül**'ü pek dertli gördüm

(162B-163A)

BESİM ATALAY

Nefes-i Besim Atalay

Ey şeyhim uğraşma kandıramazsın
Ben görmedim mürşid peymane gibi
Bin dalda bir ışık yandıramazsın
Çerağlar uyaran meyhane gibi

Sun güzel canına kanmak isterem
Aşkın ateşine yanmak isterem
Ölsem de namını almak isterem
Hüsnünün şeminde pervane gibi

Lutf ile tamam et camımız bizim
Kalmasın ferdaya kamımız bizim
Ayn-i cemlerde namımız bizim
Söylenip dinlensin name gibi

Sakiya bekletme vaktimiz dardır
... mest olan ne tecelli vardır
Ey **Besim** âlemde bir yol mu vardır
Riyasız meslek rindane gibi

(167B)

BOSNAVİ

Nefes-i Bosnavî

Muhabbet kapısın açayım dersen
Açanla açtıran Ali'dir Ali
Hakkın cemalini göreyim dersen
Görenle gösteren Ali'dir Ali

Muhammed Mustafa cihan serveri
Miraçtan açıldı bu yolun sırrı
Kimseler bilemezdi Ali'den gayrı
Bilenle bildiren Ali'dir Ali

Derviş ol gel kardeş düşme inada
Saki kıl gönlünü eriş miada
Benliği terk edip eriş murada
Erenler erdiren Ali'dir Ali

Münkürün askeri Şam'a çekildi
Mümin olanlara name yazıldı
Kırkların ceminde şerbet içildi
Ezenle ezidren Ali'dir Ali

164A

Muhammed Ali'dir Kırkların başı
Anı bilmeyen nice olur işi
Bosnavî akıttı gözünden yaşı
Akanla aktıran Ali'dir Ali

(163B-164A)

Nefes-i Bosnavî

Muhabbetten eğer sual edersen
Kıblemdir Muhammed secdemdir Ali
Kulluğumdan benim cevap istersen
Kıblemdir Muhammed secdemdir Ali

Yedi gök yedi yer bünyad olmadan
Ay ile gün yıldız icad olmadan
Dünya dedikleri abad olmadan
Kıblemdir Muhammed secdemdir Ali

165B

Münkür firkasından kalmadı eser
Fırka-i naci'den almışım haber
On sekiz bin âlemi viran eder
Kıblemdir Muhammed secdemdir Ali

Âşık isen **Bosnavî** gezme hevada
Muhammed Ali'nin nuru dünyada
Yer ile gök durmuş hep inkiyada
Kıblemdir Muhammed secdemdir Ali

(165A-165B)

Nefes-i Bosnavî

Be hey kardeş yolumuza
Giremezsin demedim mi
Bizim gizli sırrımıza
Eremezsin demedim mi

Bu sırrı her kişi bilmez
Bilenlerde haber vermez

Bu sırrı gayrı göz görmez
Göremezsın demedim mi

Evvel bir mürşide ulaş
Akıt gözünden kanlı yaş
Yezit'ten kaç beli kardaş
Kaçamazsın demedim mi

Erenlerden bu bir name
Gezersin şark ile Şam'a
Gel uy On İki İmama
Uyamazsın demedim mi

Üçler Yediler erkânın
Yiğitler sürer devranın
Kırklar deminde kurbanın
Kesemezsın demedim mi

Ali ismi Allah derler
Yüzüne secde ederler
Taş yerine baş koyarlar
Koyamazsın demedim mi

Bosnavî ta ezelden
Himmat almış ol veliden
Okur alemi Ali'den
Duyamazsın demedim mi

(164B)

Nefes-i Bosnavî

Dervişim diyerek meydana geldin
Varlığın terk edip geçebildin mi
Bu meydana gelip erkâna girdin
Bu erkânın sırrını secebildin mi

Ayn-ı cem erenlerin doğrudur yolu
Muhabbet bağında gülün bülbülü
Hulk-ı Muhammed'dir meşrebi Ali
Bu meşrebdeb şerbet içebildin mi

163B

Pire hizmet edip erkânın için
Bir amel kazanıp imanın için
Aşkla çalışıp öz canın için
Muhabbet hırkasın biçebildin mi

Varlığın yokluğa Pazar eyleyip
Küfür ile imanın hem yar eyleyip
Kalbini arıtip envar eyleyip
Gümansız perdeyi açabildin mi

Bunda neler vardır bir nazar eyle
Yahşi yaman sakın sen alma dile
Nasihatın tutup **Bosnavî** dinle
Can gözünü bilmem açabildin mi

(163A-163B)

165A

Nefes-i Bosnavî

Aşkım çoktur benim candan yenilmez
Günahkârım kapına geldim şahım
Bu fani dünyada mihman eğlenmez
Günahkârım kapına geldim şahım

Bir ündür işitip avaza geldim
Canı feda edip sebaza geldim
Yüzüm yerde koyup niyaza geldim
Günahkârım kapına geldim şahım

Sırrım sır olmuştur sırrım bilince
Herkes murat alır hali halince
Kendimi tanıdım Hakk'ı görünce
Günahkârım kapına geldim şahım

Bosnavî bir sırdır âşık olmaz
Hayat sahrasında yar-ı gar olmaz
Erenler bezminde ah ü zar olmaz
Günahkârım kapına geldim şahım

(165A)

Nefes-i Bosnavî

Makam-ı vahdetten düştüm yabana
Dikenli yolları geçtim de geldim
Arifim esrarı açmam nadana
Ariflerin sırrın seçtim de geldim

Anasır libasın giydirdi ana
Melaik manendi düştü seyrana
Henüz adem olup geldim cihana
Yedi kat gökleri açtım da geldim

Muhabbet cemidir erenler demi
Erenler ceminde sürerler demi
Kırkların ceminde buldum ademi
Hak-ı paya yüzüm sürdüm de geldim

Arif isen dinle ey kalb-i selim
Canını mürşide ede gör teslim
Guruh-ı Naci'ye olunca nedim
Cemal-i hasreti gömrümde geldim

Bosnavî'yim sözüm kendi özümden
Âşık olan çıkmaz gönül gözünden
Bu âlemi okdum bakın yüzünden
Bin yıllık namazı kıldım da geldim

(163B)

Nefes-i Bosnavî

Nasihatim budur size âşıklar
Vasfın edelim Hızır Baba'nın
Muhabbet babında bağıryanıklar
Ravzası handandır Hızır Baba'nın

Matem günlerinde cümle âşıkın
Gönüller hoş olur kesilir kurban
Saadet madeni böyle bir sultan
Görülmemiş misli Hızır Baba'nın

Dervişleri benzer merd oğlu merde
Halîm sıfatı ile yüzleri yerde
İsmail dededir Zülfikâr bizde
Çalınır kudumi Hızır Baba'nın

On İki İmam'da gördü veli
Görenler erkânın dediler beli
Şüphemiz kalmadı evlad-ı Ali
Ecdadı Haydar'dır Hızır Baba'nın

Evlattan evlada eder intikal
Dem bedem dergahı bulmasın zeval
Vasfını etmeye sinede yok mecal
Bosnavî kemteri Hızır Baba'nın

(165A)

Nefes-i Bosnavî

Arzun ile vechin görenler ey mah
Hurşid-i haveri dünyayı neyler
Bu cihan mülküne olup padişah
İkbal-i devlet-i darayı neyler

Fena diye geldi dehre gelenler
Bu sözünden Hakk'a alsın alanlar
Mecnun gibi özün bunda bulanlar
Mevlasın arar Leyla'yı neyler

Asla zahmet vermez kendisine akıl
Elbette bellidir sohbetten kâmil
Mana ne n'olduğun bilmeyen cahil
Faydasız kuru duayı neyler

Bosnavî kelamı dile olmayan
Sırr-ı hakikatte eli olmayan
Yar için çeşminde seli olmayan
Çekip bu çile-i sevdayı neyler

(164A)

Nefes-i Bosnavî

Neden şad olursun bugünkü günde
Cümle muhiblerin gönlü gamdadır
Âşıkالر sedası kesindi anda
Feryadı artmada gözü nemededir

Lisan-ı hal ile çektiler ahı
Hak yedinde iken kıydılar şahı
Böyle gün görmesin kimseler billâhi
Ne İsa'da vaki ne mirimdedir

Muhabbet ehline vadi-i Kerbelâ
Elest bezminde olmuşum muheyyla
Böyle haber vermiş şahım Murtaza
Âşıkların ahı muharremdedir

Yedi kat gök başlar birden feryada
Şehitlerin teni boyandı kana
Melekler çağırır lanet Mervan'a
Görün bu alemi ki ne demdedir

Bosnavî dökenler gözden hun-ı abı
İçerler Ali'den Kevser şarabı

Verdiler şüphesiz ana cevabı
Şehadet şerbeti bu matemdedir

(164A)

Nefes-i Bosnavî

Kerbelâ kâtibi döktü rakamlar
Evlad-ı Ali'ye sefer görünür
Al yeşil sancaklar altın alemler
Ali El Murtaza-yı Haydar görünür

164B

Hasan ile Hüseyin gözümün nuru
İmam Abidin'dir gönlümün serveri
Muhammed Bakır'dan buldum huzuru
Rehberimdir şahım Cafer görünür

Musa Kazım'dır dilimde virdim
Musa Rıza'dan kesmem ümidim
Muhammed Taki'dir benim mürşidim
Âşıklara yüzü kamer-i nur görünür

İmam Ali'dir havi-i Naki
Sürenler erkânı olur layıkı
Tavaf-ı Kabe'dir nurdan ışığı
Muhabbet babında ol er görünür

Hasan Askeri evvel merd-i enam
Bosnavî bendesi olmuştur gülam
Mehdi-i Zaman'a edenler kıyam
Erenler ceminde server görünür

(164A-164B)

Nefes-i Bosnavî

Muhabbet n'ettiğin bileyim dersen
Erenler ceminde birdir muhabbet
Bu aşkın sırrına ereyim dersen
Gönül deryasında durdur muhabbet

Muhabbet bağına girenler çıkmaz
Öter bülbüleri gülleri solmaz
Bu bir sırr-ı ilahidir âşık olmaz
Kudret hazinesinde sırdır muhabbet

Hidayet kudside buyurdu Mevla
Muhabbet halkını giydi Mustafa
Melekler miraçta kıldı bir nida
Haşr olan ruhlara surdur muhabbet

Muhammed Ali'den sakın çekme baş
Ne derlerse sana desinler kardaş
Niyazı Mussa'dır dır fehm eyle sırdaş
Bosnavî-i ednaya Tur'dur muhabbet

(164B)

BUDALA

Nefes-i Budala

Bülbül oldum gülistanda şakırım
Öz bağında biten gül neme yetmez
Salmanım kuşdilinden öterim
Bana talim olan dil neme yetmez

Derviş oldum pir eteğin tutarım
Hakk'a doğru çıkmıştır katarım
Turna gibi garip garip öterim
Issız virende çul neme yetmez

Aşk kitabın aldım durmaz yazarım
Daim Hakk'a doğru özümazarım
Neme gerek dağ başında gezerim
Dosta giden doğru yol neme yetmez

Bu dünyanın nolacağı malumdur
Bu sırrın aslına eren Ali'dir
Az yaşa çok yaşa sonu ölümdür
Bana hırka ile şal neme yetmez

Budalam sırrına kimse eremez
Tevekkül malını yarına koyamaz
Kişi kismetinden ziyade yiyemez
Bana kismet olan mal neme yetmez

(163A)

BURHAN

Mersiye-yi Burhan

Çıkup dört köşeyi seyran eyleyen
Yarelerin bizde İmam Hüseyin
Hak için canını kurban eyleyen
Yarelerin bizde İmam Hüseyin

Müminlerin bade sunar elinde
Ölsem gerek arzum kaldı yolunda
Şehid düştün Kerbelâ'nın yolunda
Yarelerin bizde İmam Hüseyin

Müminlerin gülbangını çekiyor
Aşk ateşi bu sinemi yakıyor
Daha kanın ılgıt ılgıt akıyor
Yarelerin bizde İmam Hüseyin

Kalbin ianesi gönlün yazısı
El aman dergahtan yad etme bizi
Her demde baş veriri gerçekler sözü
Yarelerin bizde İmam Hüseyin

Hel eta şanında okunur ayet
La nazirin kul hu Allah-u ahad
Cümlemizi mahrum etme ta ebet
Yarelerin bizde İmam Hüseyin

Hakikat evinde gizli sır olan
Daim müminlere deşt-i gir olan
Sensiz bu dünyayı neylesün **Burhan**
Yarelerin bizde İmam Hüseyin

(58A)

CAFER ABDAL

Nefes-i Cafer Abdal

Sırrınla sır idim âlem halkını
... kadar değil elde bulunmaz
Dervişim diye terk etmez huyunu
Dervişlik nişanı dilde bulunmaz

Benliğin terk etse kalbini silse
Özün pak eylese nefsin öldürse
Eğer tarikatta dervişim derse
Nefsine uyanlar yolda bulunmaz

Aşk gemisi bu derya-yı ummanda
Bezm-i eleste ... dinde imanda
Cafer Abdal eydür şimdi zamanda
Hakk'a yarar amel kulda bulunmaz

(199B)

CAFEROĞLU

199B

Nefes-i Caferoğlu

Ŗekl-i insan dört gruhtur
Dört güruh biridir insan
Bu sırrı duyan ariftir
Hep değil yarıdır insan

Kimi varır yola gelmez
ğt versen öğüt almaz
İkrarsızda iman olmaz
Nutkunun eridir insan

Mevla adın kodu kendi
Adına Âdem deyin dedi
Âdem'i melekler yudu
Paktır hem arıdır insan

Ceferoğlu yoldan azma
Sakın yanlış fikir düzme
Rabb'ini yabanda sezme
Mevla'nın sırrıdır insan

(199B)

CEHTİ

Nefes-i Cehti

Ey insanoğlu kulak tut bana
Bir katre menisin kıymetin nedir
Bir sualim var sorayım sana
Yaradana hizmetin nedir

Gün ola bir kaba dolabilmezsin
Arayıp kendini bulabilmezsin
Kaderden ziyade olabilmezsin
Boşu boşuna kuru gayretin nedir

Eksik ziyade alıp satmak istersin
Halaline haram katmak istersin
Kuş tüyü yatakta yatmak istersin
Ahmak nefsinle nisbetin nedir

Cehti bu sözüne yoktur avamız
Ölümden öte var mı rehamız
Eynimizin bir kefendir pahamız
Senin benden artık ziynetin nedir

(199B)

CEMALÎ BABA

Mersiye-yi Cemalî Baba-Tekirdağlı

(.---/.---/.---/.---)

Bu gün mah-ı Muharremü's-Seda'dır muhibbane
Anup kerb ü belayı Ağlasun Şah-ı Şehidan'a
Hüseynler gibi matem zade gelsün bu meydana
Hemişe la'netnefrin okuyup Al-ü Süfyan'a
Teberra tıpını çekmek revadır kavm-ü tıfyana

Duyunca bu gelen imam-ı matem olduğun cana
Koyar matem serayı sine içre nice vaveyla
Muhibbi hanedana farz oldu bu gün ziyare
Hemişe la'netnefrin okuyup Al-ü Süfyan'a
Teberra tıpını çekmek revadır kavm-ü tıfyana

Hariciler terahhum ettiler Masum-ı Pak'a
Düşürdü teşine leb ol nev nihali akıbet hake
Görüp bu hali Ehl-i Beyt'in çıktı ahı eflaka
Hemişe la'netnefrin okuyup Al-ü Süfyan'a
Teberra tıpını çekmek revadır kavm-ü tıfyana

Giyüp matem donun ins ü melek fi'l-cümle dünyada
Şhid-i Kerbelâ'nın matemîçün geldi feryada
Geline sabır olur mu Vakia-yı Kerbelâ yâda
Hemişe la'netnefrin okuyup Al-ü Süfyan'a
Teberra tıpını çekmek revadır kavm-ü tıfyana

63A

Bu deşt-i Kerbelâ içre bize hemdert olan gelsün
Çeküp ah ü elem bu rezm-gaha ferd olan gelsün

Giyüp matem libasın işte meydan merd olan gelsün
Hemişe la'netnefrin okuyup Al-ü Süfyan'a
Teberra tıpını çekmek revadır kavm-ü tıfyana

Yine bu şehri-i matem tazelandi sinede dağlar
Dü çeşmimden akan seyl-i şirişkim çoş edüp çağlar
Guruh-ı âşikan yeis-i Hüseyin'le kara bağlar
Hemişe la'netnefrin okuyup Al-ü Süfyan'a
Teberra tıpını çekmek revadır kavm-ü tıfyana

Cemalî iki âlemde rıza-yı Haydar istersin
Hem ol saki-yi ebrardan gıda-yı Kevser istersin
Mücerret aşkına Şah'ın gaza-yı ekber istersin
Hemişe la'netnefrin okuyup Al-ü Süfyan'a
Teberra tıpını çekmek revadır kavm-ü tıfyana

(62B-63A)

Mersiye-yi Cemalî Baba-Tekirdağlı

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Kurretü'l-Ayn-ı Resul Şah-ı Hüseyin mah envere
Nice layık gördünüz ol cism-ipakı hançere
Kerbelâ 'da ettiğiniz bunca zulüm ol pervare
Hürmet etmek böyle midir Hazret-i Peygamber'e
Hem ciğerpare-i Zehra nur-ı çeşm-i Haydar'a

60B

Şimir-i melun çekti hançer Şah Hüseyin gerdanına
Bakmadı hiç Ehl-i Beyt'in ah ile feryadına
Hazreti Fahr-i Resul'un kıydımız evladına
Hürmet etmek böyle midir Hazret-i Peygamber'e
Hem ciğerpare-i Zehra nur-ı çeşm-i Haydar'a

Pusegah-ı nebeviden kat edüp kıldı cüda
Koptu tufan-ı kıyamet titredi arz ü sema
Bunca zulme neydi cüret ey Yezid-i bi-haya
Hürmet etmek böyle midir Hazret-i Peygamber'e
Hem ciğerpare-i Zehra nur-ı çeşm-i Haydar'a

Katl-i Evlad-ı Resul hakkında ettiniz gulu
Vermediniz mazlumlara bir katre su
Bir Muhammed ümmetiyiz dersiniz ey kara ru
Hürmet etmek böyle midir Hazret-i Peygamber'e
Hem ciğerpare-i Zehra nur-ı çeşm-i Haydar'a

Hangi mezhepte revadır katl-i Evlad-ı Resul
Hangi kanun-ı adalette görülmüş bu usul
Hakk'a biat etmeyip na-Hakkı ettiniz kabul
Hürmet etmek böyle midir Hazret-i Peygamber'e
Hem ciğerpare-i Zehra nur-ı çeşm-i Haydar'a

Handan-ı Ehl-i Beyti Şam'a alup gittiniz
Kerbelâ sahrasını zulm ile al kan ettiniz
Nice sabr etsün **Cemalî** dünyayı giryan ettiniz
Hürmet etmek böyle midir Hazret-i Peygamber'e
Hem ciğerpare-i Zehra nur-ı çeşm-i Haydar'a

(60A-60B)

Nefes-i Cemalî Baba

Horasandan geldi bir er
Seyit sultan Gızıl Baba
Müminlere oldu rehber
Seyit sultan Gızıl Baba

Rumun fethine geldiler
Muvaffak olup aldılar
İklim-i Rum'da kaldılar
Seyit sultan Gızıl Baba

İbtida Rum'a geçtiler
Hakkı batıldan seçtiler
Cihanı böyle açtılar
Seyit sultan Gızıl Baba

Mümin-i mühhit buldular
Yolu erkânı kurdular
Hünkârdan destur aldılar
Seyit sultan Gızıl Baba

Belidir diler Hak niyazı
Keşfettiler her bir razı
Âşıkların serfirazı
Seyit sultan Gızıl Baba

Pirim Şah-ı Merdan Ali
Oldu Hacı Bektaş Veli
Rum ilinde Kızıl Deli
Seyit sultan Gızıl Baba

Serbeser bu cümle cihan
Bunlarla buldular iman
Cemalî derdine derman
Seyit sultan Gızıl Baba

(197B)

197B

Nefes-i Cemalî Baba

Bektaşilik kolay zannetme âşık
Tarık-ı nazenin sırr-ı lâ feta
Eline diline beline sadık
Olmayan Bektaşî taklittir cana

Şeriat bab'ından girmeyen âşık
Tarikat sırrına ermeyen âşık
Marifet abıyla yunmayan âşık
Hakikatte kâmil sayılmaz asla

Dört kapıyı kırk makamı görmeyen
Mirac-ı hakikat nedir bilmeyen
Muhammed Ali'ye secde kılmayan
İblisin teatı hebadır heba

Hacı Bektaş erkânına girelim
Hakikatin pazarını görelim
Deste deste güllerini derelim
Muhabbet bahçesi safadır safa

Cemalî Baba her dem seçer kallaşı
Cevher ile karışmış olsa çay taşı
Taklit kabul etmez asla Bektaşî
Kem ayarı tanır çeşmi ürefa

(197B)

Mersiye-yi Cemalî Baba-Tekirdağlı

(--./--./--./--)

... ervah-ı ezel kalu belide
İkrar dersin eyledik biz ahd ü ezelide
Biz bende-yi sadık yazılup şah-ı şehide
Sad hezar la'netokuruz biz can-ı Yezid'e
Evladına ahfadına hem can-ı Yezid'e

Ol kavm-i Yezidin hele hasımanıyız el-hak
Lanet-i kesn-i iman ü din canuyuz el-hak
Biz Şah Hüseyin'in kulu kurbanıyız el-hak
Sad hezar la'net okuruz biz can-ı Yezid'e
Evladına ahfadına hem can-ı Yezid'e

Bil çakeriyiz Fahr-i Resul-ı Şah-ı Cihanın
Hem Haydar-ı Kerrar Şah-ı Merdan-ı Hüda'nın
Sıdk ile tutup damenini Al-i Aba'nın
Sad hezar la'netokuruz biz can-ı Yezid'e
Evladına ahfadına hem can-ı Yezid'e

Her dem getürüp hatıra Şah-ı Şehidanı
Zalimler elinden çekilen çevr ü cefayı
Yâd eyleyerek vakia-yı kerb ü belayı
Sad hezar la'netokuruz biz can-ı Yezid'e
Evladına ahfadına hem can-ı Yezid'e

Seyr eyle harici olan suret-i hali
Hâke düşürüp zulümle ol şah-ı nihali
Her şam ü seher matem hüznüyle **Cemalî**

Sad hezar la'netokuruz biz can-1 Yezid'e
Evladına ahfadına hem can-1 Yezid'e

(63A)

Nefes-i Cemalî Baba

Ey Al-i Süfyan veledi
Vey düşman Muhammedi
Siz Emevi biz ulvi
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz tab-1 Muaviye
Biz dahi .....
Siz gatiri biz hayderi
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz leşker-i Şam-1 gamum
Biz asker-i şahız umum
Siz münkiri biz mümini
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz kavm-i bi-hayâ
Biz bende-i Şah-1 Kerbelâ
Siz kâfiri biz sabiri
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz Şimir-i Mervan Yezid
Biz bende-i Şah-1 Şehid
Siz ..... biz Caferi
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz hainin biz nazenin
Siz gafilin biz arifin
Siz na-hakkı biz el-hakkı
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz düşman-ı peygamberi
Biz bende-i fermanberi
Siz ... biz...
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz meşrikin-i mülmedin
Biz mümin-i muhittin
Siz meşriki biz medriki
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz la-cerm-i kavm-i anud
Biz bende-i Rabbü'l-vedud
Siz bedevi biz medeni
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz katil-i Masum-ı Pak
Biz matemiyiz sine çak
Siz laneti biz rahmeti
Siz bertaraf biz bertaraf

Siz ta ezelden la diyen
Bizler **Cemalî** Allah diyen
Siz lademi biz hademi
Siz bertaraf biz bertaraf

(197A)

Nefes-i Cemalî Baba

Muhammed'le Ali bir nurdan geldi
Cemalî âdemde pertevler saldı
Cümle kâinatı ziyadar kıldı
Kemali zatullah-ı beyana geldi

Suret-i âdemde zahir oldu Hak
Sinesinde bulmaktır ancak
Kensini bilen bilir mutlak
Âşıkâr etmeye cihana geldi

198A

Hak mevcut olunca masiva mefkud
Bunu bilir ancak erbab-ı şehud
Ne bilsin bu sırrı güruh-ı inud
Ehl-i basirete ayana geldi

Dedi “men arefi .... El-hak”
Kelam-ı Resul'den alanlar sebak
Remzini fehm edenler oldular...
Mazhar-ı tam olup insana geldi

Vechinde yazılmış manayı Kuran
Aşına olanlar okur ayn-i van
Adsemin şerhini eder her zaman
O hamde kalanlar gümana geldi

Güruh-ı Naci'den olan erler
Handan-ı Mustafa'yı sevenler
Dilinde zikrini daim edenler
... helakdan amana geldi

İmamların katarına katılan
İrfan pazarında varı satılan
Dost didarına çeşmi açılan
Ehl-i ikrar olup imana geldi

Kim ki bir mürşidin elin tutmadı
Ehl-i Beyt'e elbet mülcem olmadı
... menzilini bulmadı
Bu âlem içinde hayvana geldi

Sakınıp aldanma dünya malına
Fırsat elde iken koyma yarına
Vücudunu yakan aşkın narına
Canlara dur olup canana geldi

Âdemin... anlatmak için
Şem-i vechullahı bildirmek için
Salat-ı vahdeti kıldırmak için
Cemalî bu dem de bir hana geldi

(197B-198A)

Mersiye-yi Cemalî Bey Baba-Tekirdağlı

(..-./...-./...-./...-)

Kufe'ye vali edüp İbn-i Ziyad ikfarını
İbn-i Saad Amr-ı Şimir-i Lâin hem serini
Geldi cem etti Muharrem'de Yezid leşkerini
Etti serdar-ı saki askerine en şerini

59B

Kerbelâ vadisine gönderüp askerlerini
Katl-i Evlad-ı Resul kasdına beterlerini

Kerbelâ içre gelüp bastı kadem Şah-ı Güzin
Sardı etrafını yürüme ikibin hain-i din
Ordugâhını kurup etmedi rahatla neşin
Bu taraftan dahi Evlad-ı Resul-i Nur-ı Mübin
Açtı sancakdar sancak-ı şerif-i ihfarını
İlm-i efruz sema oldu gör ol envarını

Ruz-ı mekaha yürüdü saf saf olup leşker-i Şum
İbtida harbe kıyam etti serdar-ı meşum
Hazreti Şah Hüseyin askerine kıldı hücum
Nus-ı pend etti ana Şah Hüseyin-i Mazlum
Gösterüp kendülere namelerin her birini
Ahd ü biadları hakkında ki tahrirlerini

At sürüp ileriye geldi saki-yi serdar
Aldı destine heman alet-i harb-i murdar
Ahd ü biadlarını eylediler hepinkâr
Terk-i and ü ahad ederek Hazret'e karşı bi-ar
Unutup ahretin mizan ü hem mahşerini
Bed kesb ile yapup gitti cehennem yerini

Kara kollarla edüp ab-ı Fırat'ı mesdur
Oldular barke-yi Hazret-i Hak'tan metrut
Ehl-i Beyt'i bırakup teşine leban ol merdud
Artırup zülm-i taadisini gittikce adud
Kesmeye başladılar Şah-ı Şehid askerini
Teşine leb suz çiğher koydu dilaverlerini

Gördüler harb ü kıtal üzre açıldı meydan
Dün ü bir uğruna cenk etti adularla heman
Her şehid girdi şecaate şaşırıldı düşman
İbtida harı şehid etti Yezid-i Mervan

Murad meydan şecaat eden gör din erini
Hazret-i Şah Hüseyi,n aşkına verdi, serini

Hazret-i Kasım ü Abba gelüp arslan suret
Aferinler okudu her birine ol Hazret
Cenk edüp düşmanı bed hıvahlı eyle pür gayret
Her ikiside şehid oldu azm ü cennet
Kesidler Seyyid-i Sadat'ın iki şir terini
Kese cellad kaza-yı katlinin ellerini

Zerre rahm etmediler teşine-yi sineçaka
Tir and ü ahad adularla düşünce hâke
Bir içim suyu dırığ eyledi Masum-ı Pak'a
Ehl-i Beyt gördü anı ahı çıkup eflaka
Ettiler okla şehid masum Ali askerini
Kesdiler Şah Hüseyin-i Zade Ali ekberini

Haymegahına gelüp Hazret-i Şah-ı Şehida
Hakk'a tevdi ederek cümlesini mihr ü vefa
Ehl-i Beyt ile edüp resm ü dahi üçra
Soydat kılup kaldılar anda gureba
Çağırup Şah Hüseyin'i Zeynelaba serverini
Taşırup sırr-ı emanet-i ulüm-i yekserini

60A

Ol benim kim pederim Şah-ı Velayet biliniz
Validem bint-i Resul kaı şefaet biliniz
Cedd-i pakım dahi Sultan-ı Risalet biliniz
Arşla geldi bana Hak-ı İmamet biliniz
Açmayın kendiniz nar-ı cehennem darını
İçmeyin şimdiden ol şerbet-i zakkumlarını

Görmedi böyle zulüm halk olsa bi-cehr ü felek
Taş erir buna dayanmaz nice dayana yürek
Ordular yetmiş iki yerine zahm ü mihenk
Şimir-i melun tığ-ı hunerini derhal çekerek
Kat edüp kıldı cüda gerdan-ı nazik terini
Serini de koydu Şah'ın cesd-i gevherini

Görücek hak-ı hun alur pederin Zeynelaba
Yakeler çak ederek saçlarını yoldu Nisa
Ehl-i Beyt ile gelüp eylediler vaveyla
Şehriban döverek sinesini kıldı nida
Yıktılar şeraitin temel ü menzilini
Rest-i zulm etti harap mahreminin ...

Ehl-i Beyt nakeler üstüne giderken mahzun
Gurbet illerde çekup cevır ü cefa güne gün
Sel ü eşkin akıdup didelerinden pür hun
Kavm-i tufiyanın elinde kalarak zar ü zebun
Koydular hayfa yetim dühteryan ahterini
Hazret-i Zeynelaba ile gör ol maderini

Her sene yada gelüp hadise-yi dülsuz-ı elem
Ederiz didemize syl ü sırışkı her dem
Tutarız Şah-ı Şehid aşkına yas ü matem
Nice kan Ağlasun çeşm-i **Cemalî** her dem
Al-i Süfyan'a felek verdi zulm ü hançerini
Urdular şah damara elde ki kan eşterini

(59A-60A)

Mersiye-yi Cemalî Baba-Tekirdağlı

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Demdir ey dil alalım destimize levh ü kalem
Bizde içre edelim kaide üzre kalem

Tutalım Şah-ı Şehidanın yasını
Tazelensin sinede bir kere sinemde bu gam

Elem ah çeküp sine-yi gönü döğerek
Dil-i matem zade çeys ü gama oldu hem dem
Hun çeşmimden akan yaş kızıl ırmak olsun
Vakıa-yı Kerbelâ yâda gelince ah ile her dem

Dest-i mihnetle heman çak-ı giryan edeyim
Teşine leb Şah-ı Şehidan hatırıma geldiği dem

Ehl-i Beyt cümle çeker süz gamım endüz-i firak
Nice sabr eylesün Allah'ı seversen o dem

Her Muharrem ki dile Şah Hüseyin matemidir
Ağla ey dide ki kan ağlamanın bu demidir

Kufe valisi olup geldi Ubeyt İbn-i Ziyad
Kıldı icra-yı hükümet nice demler bi-dad

Handan-ı Ehl-i Beyt düşmez olmuştu Yezid İbn-i Yezid
Böyle bir can yakıcı kâfir-i bi-din cellad

Başladı Müslim-i akl hazretini tenkide
Kufe'nin halkına teşhir edecek Ümmü Faad

61A

Buldurup ahirü'l emr katline etti ikdam
Leşker-i Şam-i Kufî'ler o dem kıldı cihad

Akıbet Hazret'i تنها bırakıp Kufîler
Ahd ü peymanı sakit etti o kavm-i ifsad

Nur-ı iman gibiyânızca kalup ol Hazret
Tığ-ı darb ile nice kâfiri etti berbad

Can verüp Şah Hüseyin aşkına ol server-i din
Cam-ı Şehadet için gussadan oldu azad

Ey ... yürü İmam Hüseyin'e söyle
Bi-vefa zalim elinden benim halim böyle

İki şehzade kalup Müslim-i akıldan etfal
Gonca-yı bağ-ı behişt idi dü nevrete nihâl

Masumanın dahi haberin aldı zalim
Başladı etmeye tahkik tecessüsle sual

Mihman oldukları hanenin alınca haberin
Sahip-i haneyi celb etti huzura derhal

Cehd ü say etti götürdüm ki ol şehzadeleri
Hane sahibi olur mu dedi bu emr-i mahal

Sahip-i haneye ettirdi siyaset-i hain
Bu sebepten koptu çün gulgula-yı ceng ü cedâl

Bu haberden mütalim olup etfal-i Güzin
Bu ne kal ne mübarek dedi Firdevs bu ne hal

Bi-günah ol iki masumu dü katl ettiler
Tığ-ı cellad kaza-yı katline etti kıtal

Sarı olup birbirine ol iki nevrete fidan
Verdiler Şah Hüseyin uğruna anlar dahi can

O Ubeydulah-ı Yezidi Ziyad-ı Melun' uvali Yezid
Kahr ü temdir ile etrafı kılıptur tehtid

Şah Hüseyin'e Yezid'in biatın aldirmek için
Sed ü kassı ömrü kıldı serasker o pelid

Devlet-i dünya için ahretin kıldı harap
Tebristan-ı ruy-ı menşurun alınca o anid

Beşbin askerle çıkup azm-ı irak eylediler
Şimir-i zil-Çevşen Hurr İbn-i Reyahin ü Said

Bulacak Hazret-i İmamı iydiniz teklif
Ya kabul biat eder yahud olur oda şehid

İnhiraf eyleyene kahr ü siyaset ederim
Diyerek vermişti anlara bir emr-i şedid

Her biribir tarafa oldu revan-ı mamuren
Bağladı rah-ı necat elleri hep mülhid

Kufe'yi Şam'ı siyah ru siyah hal-i tebah
Dahil cennet olur sana anı la vallah

Kufe'ye Şah Hüseyin eyleyecek azm ü sefer
Çün tevekkellü tal Allah kılıptur rehber

Ehl-i Beytler nice kat menzil ederek
Kerbelâ menzilesin tekyegah etti server

Orada Har İbn-i Riya hain ile mülakı oldular
Vakıaü'l-Elhela vakıf olup tam aldı haber

Ey İmam Sakaleyn gerüye azm et dedi har
Hafim oldur erişe hazretine bunda gider

Dedi ey Hurr nice tedbir edelim biz im-şeb
Mani olmam girü avdet kılasun nur-ı basar

Nısfü'l-leylden sonra göç eyledi süratle İmam
Sabah oluncaya dek döndü dolaştı hep o yer

61B

Dedi var mı bu yerin imini bilen acaba
Kerbelâ dedi bir pir dedi Allah-u Ekber

Say-ı tedbir ile takdire olur mu çare
Eyle ister isen kendini pare pare

Ol gece titre-yi zulmet ile kaplandı cihan
Encüm mah-i felekten yok idi zerre nişan

Bütün almıştı âlemi tufan-ı bela
Gök yere yer göğe karışmıştı yok meydan

Yas matem donun giydi seraser eflak
Her taraf oldu siyah puş görünmezbir yan

Defî mümkün değil ahir bu kaza-yı müberrem
Sabırdan gayrı bulunmaz buna hergiz derman

Afitab etti tulu âlemi kıldı tenvir
Şeb-i zulmetten eser kalmadı ol dem de heman

Gördü har geldi imamü's-sakaleyn dedi kim
Ne acayıp vki oluptur bunda oldun nihan

Dedi ey har cehd ü sayda değildir taksir
Çünkü takdir Hüda'dan bize böyle ferman

Dönmedi kuvvet-i tedbir ile takdir-i Hüda
Akil odur ki kazaya ola her dem de rıza

Hanif-i gaybdan olmuş idi böyle ilham
Kerbelâ badiresinde kıla ol Şah-ı Aram

Meşveret eyledi Har İbn-i Riya hain ile çok
Anladı keyfiyetin aslı esasını İmam

Ben mi Hakk'ım dedi ey Har bu hususta ya Yezid
Dedi Hak sen de sen Hak ile Yezid haksız tam

Har dedi cennet ü duzah arasında kaldım
Kangı yola gideyim bilmezim encam değillem

Tutacak olursam Yezid'in emrin la şek
Yarım ahret günüdür azab-ı elemimdir encam

Hak-i pakinden mulazım ger olursam Şah'ım
Gazap ü kahr siyasetle Yezid alır kam

İktida eyleyecek netti hidayet Hurr'e
Ne münasip dedi âlemde olayım bed nam

Pak ervah idi imam-ı zamanı buldu
Girmeden duzaha tevfik erişüp kurtuldu

Hazret-i Şah-ı Şehidan Hüseyin yiğit
Kurdu ordugâhını bariyeye bi-perva

Ehl-i Beyt ile heman taate meşgul oldu
Hazret-i İzat-ı Cabbara kılup hamd ü sena

Nash u pend etmek için cümlesin etti davet
Ordugâhına bu uslup ile oldu güya

Emeli devlet-i dünya olana olsun tefrik
Devlet-i ahreti isteyen istesün imma

Her kim eylerse kabul cam-ı şehadet kalsun
Son pişmanlık ana faide etmez asla

Cay-ı dikkat burası yetmiş iki bin kişiden
Süzüle süzüle yetmiş iki kaldı cana

Diva-yı İslam edenler o zamanda bu zaman
Binde birdir binde bir eyleye ahd ü vefa

İştibah eyler isen ger imtihan bahşine çek
Can ü baştan geçecek var ise bir er işte mihek

Ey müslümanız deyü dava-yı İslam kılan
Bu ne gayret bu ne hamiyet ey filan ibn-i filan

62A

Benim ol varis-i alem nebevi server-i din
Şar-ı şer-i mübin ... imam-ı zaman

Girecek meydana Har ibn-i Riya hain-i dindar
Bin mübarize makabil idi hem ol namdar

Görüp ol pehlivanı leşker-i ada-yı din
Yandı yürekleri havf ü haşyetinden ey yar

Rezm-gah içre silahşör-ı zaman döndükçe
Dard-ı tığından edüp her birin bir yana firar

Dedi ey hain-i bi-din Şimir-i zil çevşen
Müslümanım deyu duada kıalarsun her bar

Hazret-i Şah Hüseyin katline etmişsin hücum
Hürmet-i Evlad-ı Resul bu mudur ey bi-ar

Dayanır mı tığ-ı ateş bare hak ü haşak
Pare pare eder her kime erer saika var

Haydar ana öyle cenk eyledi merd-i agâh
Arşa çıktı ol zaman nara-yı cenkullah

Ehl-i Beyt'e suyu hiç vermedi kavm-i merdud
Suyu eylediler ab-ı Fırat'ı mesdud

Teşine leb cenk edüp her takatı bitap oldu
Nakd-i canın verdi Şah uğruna oldu mecdud

İbtida şerbet-i şahadeti nuş eyledi har
La cerm rahmet-i Rahman'a erişti maksud

Yadigâr-ı hazret-i Şah-ı Velayet-i Haydar
Bizim gülzar-ı vefadar Muhammed-i Ekber

Sahip-i seyf-i celadet pederinden Mürvet
Merd-i meydan secaat-ı pehlivan kisver

Cenk libasıyla gelüp hazret-i İmam'a dedi
Kalmadı sabra kararım bu gün ey can ü çiğner

Desturunla gideyim canına mübariz dileyim
Nakd-ı can vereyim uğruna ey nur-ı bağr

Elveda ey Kurretü'l-Ayn-Resul-ı Sakaleyn
Şeb-i çerağ-ı handan-ı Murtaza Şah Hüseyin

Girdi meydana secaat ile Hazret-i bi-bak
Ol zaman leşker-i ada an etti idrak

Sahip-i Seyf-i Celadet Şir-i Yezdanu'l-Hak
Ki dayanmaz tığ-ı ateş barına har ü haşak

62B

Al-i Haşime secaat-ı dad haktır la şek
Rez mugah içre eder düşmanın bağrını çak

Urmağa başladı nareleri haydarane
Bu sadadan oldular neşker-i ada gamnak

Bir bir ardınca heman bir iki yüz kavm-i Yezid
Darb-ı tıgile anın olmuştu kahr-ı helak

Çeşme sar olmuştu zahm-i adudan cismi
Lalevarın rengi kızıl kana boyanmış idi hak

Teşinelikten takı tak idi bitap oldu
Geldi el als diyerek Şah Hüseyin'e suzinak

Ağzı yarından ana sundu İmam ab-ı hayat
Kendi susuzluktan ateşten ala geldi lezzet

Girdi meyudana be tekrar yine merd-i agah
Her görenler dedi şehzadeye maşallah

Sadd ü kassı emr olmuştu ser asker
Leşkeri başına cem etti heman ol ru siyah

Dedi biz bunlar ile yek yeke kavga etsek
Cümlemizi yalnız bu kıracaktır vallah

Bir uğurdan hamle etmeklik için ol Şah'a
Verdi kumandayı asker Yezid'e ol gümrah

Dağdar olmuştu zahmından ol gül beden
Bi-mecal durdu dedi edrikni ey Şah

Hazret-i Şah erişüp aldı anı meydandan
Ehl-i Beyt gördüler heman eylediler nale vah

Çün hayatından henüz kalmıştı bir ramak
Nuş edüp am-ı şehadet dedi inallah

Kerbelâ vakiası sanma sehildir zira
Gayrı kavgaya kıyas etme **Cemalî** bunu ha

(60B-62B)

Nefes-i Cemalî Baba

(.---/.---/.---/---)

Dila guş et bu nesih ü pendî candan
Reha eyler seni şan ü gümândan

Şeriat alinin ahkamını bil
Tahammülle eda kıl oku ey dil

Tarikat alimizi candan kıl ezber
Usul adab erkânla ...

Okuyup marifet ilmini cana
Olursun marifet payında dane

199A

Hakikat ilmîne geldin de ay yar
Olursun bu ilimlerden haberdar

Velayet sırrıdır bu sırr-ı ibrar
Velilullahta bulunur bu gevher

Velilerdir hazinedar-ı Rahman
Hakikat sözleridir durr-i mercan

Kelam-ı mürşide daim kulak tut
Ezel bildklerin ezcümle unut

Bulursun mekteb-i irfanı anda
Ariften ders alırsın doğru sen de

Olursun ol zaman arif ü kâmil
Hakikat ... anlarsın ey dil

Kılıp şeb ta seher Hakk'a münacat
Ahmetullah Resul'um buldu gayet

Nazar ettikçe her zümre-i ihvan
... yanarım budur her an

Okuyup hayır ile yad eyleyenler
Cemalî ruhu şad eyleyenler

(198B-199A)

Nefes-i Cemalî Baba

Mest-i elesttir âşıkan
Mestan gelir mestan gider
Didar-ı Hakk'a Taliban
Seyran gelir seyran gider

Her kim okur men arefi
Biliyor yoktur şerefi
Halkın oluptur eşrefi
İrfan gelir irfan gider

Sırr-ı ariften bi-haber
... .. yok eser

Sofu ... bi- hüner
Nadan gelir nadan gider

Dost yüzünü gören ayan
Mensurdan kılmaz nihan
Dar üzre miracın kılan
Sultan gelir sultan gider

Bunda Hakk'a talip olan
... ..olan
Öz nefesine sahip olan
Şadan gelir şadan gider

İnsan ... bilmeyen
... aşka girmeyen
Mürşid-i Kâmil görmeyen
Hayvan gelir hayvan gider

Amiyle amel olmayan
Fazlıyla kâmil olmayan
Adem'e secde kılmayan
Şeytan gelir şeytan gider

198B

Zahid olur suret-i pür-mest
Ezel ... ..şikest
...
Cevlan gelir cevlan gider

Fehm etmeyen sırr-ı Hakk'ı
Zühdüyle bil olmaz nakkı

Değil ... aslı şafi
Mervan gelir mervan gider

Geçen ikilik perdesin
Şems eylemiştir zerresin
Umman edenler katresin
Heran gelir heran gider

Budur **Cemalî** sırr-ı maad
Bu remzi bilen oldu şad
Nefis ile kılan cihad
Merdan gelir merdan gider

(198A-198B)

Nefes-i Cemalî Baba

Katre-i umman bizdedir
Can içre canan bizdedir
Men aref dersin okuruz
Mekteb-i irfan bizdedir

Yürüt devran içre demi
Getir saki cam ü cemi
Başıma tac-ı ethemi
Fahrıdır haşyan bizdedir

Pirim Hacı Bektaş Veli
Nesli imam aslı Ali
Kitab'ül-zaman nur celi
Himmat-i merdan bizdedir

Seyit Ali sultanımız
Mihr-i muhabbetganımız
Her dertlere dermanımız
Pir Balım Sultan bizdedir

Aşk ile semah ederiz
Çekilir hakka gideriz
İki cihanı nideriz
Cemalî seyran bizdedir

(197A)

Nefes-i Cemalî Baba

Hak hazır nazır der iken
Gizli ayan güya nedir
Her şeyde Hak var der iken
Sonra dönüp riya nedir

Birliğin ikrar ederiz
Hep ikilikten gideriz
Şöyle deriz böyle deriz
İman güman mı ya nedir

Sıdk ile kim sevdi seni
Olmadı dünyada deni
Yoluna doğru gideni
Naci deyi nida nedir

Bilir misin aslın ne sen
Akıl ü fikir ....
Ya sende ki canla ten
Emanet-i Hüda nedir

Ecel şerbeti içenler
Cümle varlıkta geçenler
Astar-1 gömlek biçenler
Bu ahle feza nedir

Son pişmanlık fayda etmez
Dehre gelen sanma gitmez
Viran bağda bülbül ötmez
Beyhudeye rica nedir

Bir gün olur ki sorulur
Mizan terazı kurulur
Cümle hesaplar görülür
Bu ..... heza nedir

Fırsatın var iken elde
Kuvvetin var iken dilde
Kusur noksanını bil de
Çaresine bak ha nedir

Ölmezden evvel öle gör
Hesabı doğru göre gör
Suali cevabı vere gör
Gör ol zaman safa nedir

Hakk'ın didarını özle
Daim rızasını gözle
Erenler izini izle
Öğren nesim-i rıza nedir

Rehbersiz Hakk'a varılmaz
Mürşdisiz didar görülmez

On İki imam'a erilmez

Yalan yere dua nedir

Rehberdir Hakk'a yetiren

Mürşittir işi bitiren

İkrar ile dosta eren

Talıpteki vefa nedir

Pirim Hacı Bektaş Veli

Aslı imam nesli Ali

... nur-ı celi

Ol pîr-i pişuva nedir

Cemalî bunu Hakk'tan söyler

Aşkın deryasını boylar

Ali deyü yanar ağlar

Bilir Al-i Aba nedir

(198B)

Nefes-i Cemalî Baba

Bektaşî ...bileyim dersin

Be bismişah ... kardeş

Bu sırrın aslına ereyim dersin

Kef kelam-ı remz-i hikmettir kardeş

Te .. aşka gel gir tevhide

Asılı erkânı ... ..

Bilen bilir hacet değil ...

Bize lazım olan hizmettir kardeş

196B

Elif harf-i işarettir esmaya
... .. harf-i imlaya
... ile nazar kılnohta-i baya
Mushaf-ı ... ayettir kardeş

Sin şahidimizdir şah-ı velayet
Andan ayır bizi feyz-i hidayet
On İki İmam'a çıkar nihayet
Bektaş bir taç-ı devlettir kardeş

Ye ... **Cemalî** kudret-i ilahidir
Başımızda esen aşkın yelidir
Şin harf-i kitab-ı alem Hacı Bektaş Veli'dir
Pirimiz Kible-i hacettir kardeş

(196A-196B)

Nefes-i Cemalî Baba

Teveccüh eyledim mihrab-ı yâre
Göründü gözüme kible-i hacet
Rû-be-rû gelince vech-i dildara
Salât-ı dâime eyledim kamet

Cebhe-i dildara ettim iktida
Göründü gözüme Kâbe-i ulya
Okudum Subhane rabiiyelala
Muktedâbih oldu şah-ı velayet

İki aynın imamullahtır uydum
İbadet neydüğün o demde duydum

Aşk ile başımı secdeye koydum
Ma'budun bilhassa kıldım ibadet

Eda-yi salata oldum müdavim
Rükûum sucüdum salat-ı daim
Kıyamım kuudum Hak ile kaim
Çok şükür tevhide erdim nihayet

Cemalî ayine oldu cemale
Ul'ül-ebzar vakıf olur bu hale
Görünen Hak ne hacet kil-ü kale
Fesamme vechullah hakkında ayet

(196B)

Nefes-i Cemalî Baba ...

Bezm-i elestten beri
Biz aşkla bilber severiz
Uğruna koyduk seri
Biz ruh-ı masur severiz

Nur-ı Muhammed'le Ali
Mazhar-ı envar-ı celi
İki cihanın bedeli
Saki-i Kevser severiz

İmam Hasan Hülkürriza
Şah Hüseyin mihr-i vefa
Hezret-i Şah-ı Şehida
Şebber ü şubber severiz

Zeynel Abidin Al-i ...
Nur-ı ziya Bakır'a bak
Mezhebimiz mezhep-i Hak
Sadık-ı Cafer severiz

Kazım olup taç-ı serim
İmam Rıza çeşm-i ...
Şah Naki nur-ı ferim
Varis-i ekber severiz

İmam Naki şah-ı cihan
Hasan'ül-Askeri ayan
Sahip-i Mehti-i zaman
On İki server severiz

197A

Çardeh-i Masum-ı Pak
Gonca-i dehn-i sine çak
Necm-i şerefle tabinak
Mihri-i münevver severiz

Saki gül çehre-i güzel
Bade-i gül famıyla gel
Kaşları mihrab-ı ezel
Kast-ı ... severiz

Zülfün siyah incel belli
Aşığımı etti deli
Ahdine sadık güzeli
Can ile özler severiz

Söylenişi cana safa
Lal lebi derde deva
Ab-1 hayat ayn-1 şifa
Lebleri şeker severiz

Bak kaşının karasına
Hak nazar et arasına
Düştü gönül çaresine
Bir meh-i envar severiz

Ehl-i dilin sadıkınız
Aşk ehlinin ...
Bizde **Cemal** aşkıyız
Rehleri gülder severiz

(196B-197A)

CEVABÎ

63B

Mersiye-yi Cevabî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Erdi çün mah-ı Muharrem tende can ağlar bu gün
Terk eder mülk-i cihanı âşıkan ağlar bu gün

Sen niye gafil durursun ey muhib-i candan
Firkatinden hu çeker cümle cihan ağlar bu gün

Kim Ali evladıdır kılsun Yezide lanet
Şah Hüseyin Kerbelâ 'da cünkü kan ağlar bu gün

Hakkı inkâr eyleyen münkür münafık ağlamaz
Didesinden kan döker ehl-i iman ağlar bu gün

Der **Cevabî** akıl ermez la feta'nın sırrına
Ya ben nice ağulamayım kavn ü mekân ağlar bu gün

(63B)

CEYHUNÎ

Nefes-i Ceyhunî

Ey Şah-ı Velayet Haydar-ı Kerrar
Kerrar oldu ismin keramet ile
Keramet sendedir gün gibi izhar
İzharın söyleriz rivayet ile

200A

Rivayettir senden bürcü şeriat
Şeriattan laid olmaz tarikat
Tarikattan efşa olur hakikat
Hakikatin dilde şecaat ile

Şecaat duydu **Ceyhunî** geda
Gedandır etmezsın babından cüda
Cüda etmek layık değil Murtaza
Murtaza okunur tilâvet ile

(199B-200A)

Mersiye-yi Ceyhunî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Erdi matem mahı nev cular gibi sen çağla gel
At müferri camesin yüz bin karalar bağla gel
Kasd-ı ala eyleyüp şemşir-i aşkı zağla gel
Al-ü Evlada muhabbet eyle kalbin sağla gel
Bu Muharrem mahının matem demidir ağla gel
Şah Hüseyin'in aşkına can ü ciğerler dağla gel

Kasd kıldı Şah Hüseyin'e ol Yezid ibn-i Yezid
Defter-i Âşık'tan ismi resid oldu resid
Bir içim su vermedi mazlumlara bağıri hadid
Kerbelâ deştinde kıldı akibet susuz şehid
Bu Muharrem mahının matem demidir ağla gel
Şah Hüseyin'in aşkına can ü ciğerler dağla gel

İbn-i Mülcem Murtaza'nın katline kıldı devam
Şimir-i Zül-Çevşen Yezid'in canına lanet-i müdam
Bir içim su vermedi Merdan'a pelid ibn-i avam
Şah Hüseyin İbn-i Ali'ye etmedi münkür kıyam
Bu Muharrem mahının matem demidir ağla gel
Şah Hüseyin'in aşkına can ü ciğerler dağla gel

Geldi geçti bu cihandan ol Aliy'el-Murtaza
Ağladı ol demde cün ins ü melek arz ü sema
Titredi hayfindan ol tahtü's-serra fevk-i ala
Eyle gel ta haşre dek vaveyla ve hasreta
Bu Muharrem mahının matem demidir ağla gel
Şah Hüseyin'in aşkına can ü ciğerler dağla gel

Öl de gel gayretkeş Al-i Aba meydanıdır
Can ü baş terk kıl ehl-i vefa meydanıdır
Ağla **Ceyhunî** Şah Hasan Hakkıu'r Rıza meydanıdır
Sen niçün gafil durursun Kerbelâ meydanıdır
Bu Muharrem mahının matem demidir ağla gel
Şah Hüseyin'in aşkına can ü ciğerler dağla gel

(63B)

ÇINARI

Nefes-i Çinari

Âşık ol serseri gezme cihanda
Bir kadem bas bezm-i irfana ya hu
Neler var fark eyle sırr-ı mübhemde
Sarılıp damen-i pîrana ya hu

Mürşid-i kâmil dir saki-i ebrar
Gün gibi olubdur cihanda izhar
Muhabbet bezmini etme âşık ar
Gelse de gerdanın urgana ya hu

Çinari girsene hırka-i şale
Yaşın yetmiş oldu erdin kemale
Evvela kul oldun bir hub cemale
Kul olma bir başka sultana ya hu

(199A)

Nefes-i Çinari

Biz keşt ü güzârız hane harabız
Tamir kabul etmeyiz viraneyiz biz
Sekkahum gölünden kandık serayız
Ol sebab mest olup mestaneyiz biz

Pek katı yürektik taştan da pektik
Hal olduk puteden sızdık eridik
Kırklar meydanında dara çekildik
Her yüzden sevdiğim merdaneyiz biz

Ruz u Şeb eylerim ah ile zarı
AŐıĝın ahları deler mermeri
Bir hub cemal ićin **Sefil Çınari**
Şehr-i Asitanda divaneyiz biz

(199A)

DİDARİ

Nevruziye-i Didari

La mekân elinden bir sada geldi
Nevruzunuz canlar mübarek olsun
Kalb-i müminana bir safa geldi
Nevruzunuz canlar mübarek olsun

Veladet günüdür hak Murtaza'nın
Şemşir-i kudretle ol Kibriya'nın
Na're-i Haydar çek açıp dehanın
Nevruzunuz canlar mübarek olsun

Bu gün huruç eder mucizat
Bu dem kıyam eder yevm-i ırsaat
Bu demde açılır mümine murat
Nevruzunuz canlar mübarek olsun

148B

Ziruh ü gayzi ruh-ı başkir şaha
Bu dem ezin olup gelirler caha
Fecd emriyle ol yüzü maha
Nevruzunuz canlar mübarek olsun

Bunda handan olur kalb-i küllidir
Gözyaşları olur lal ü mücevher
La'net et Yezid'e **Didari** kemter
Nevruzunuz canlar mübarek olsun

(148A-148B)

EMİR SULTAN

Nefes-i Emir Sultan

Gerçek âşıklara sala denildi
Dertli olan gelsin derman buldum
Ervah-ı eleste beli denildi
Ben canım içre cananı buldum

Akar gözlerimden yaş yerine kan
Zerrece görünmez gözüme zerrece cihan
Deryalar nuş edip kanmazım heman
Âşıklar kandıran ummanı buldum

Aşılar meydana doğru varırlar
Erenler cem olup alıp verirler
Cümle enbiyalar divan dururlar
Cevahir satılan dükkânı buldum

Açılmış dükkânlar kurulmuş pazar
Canlar mezat olup dellalda gezer
Oturmuş ümmetin beratın yazar
Hakk'a mahub olan sultanı buldum

Emir Sultan eydür hoş pazar imiş
Cümlenin maksudu Hak didar imiş
Âşıklar seyr edip hub gezer imiş
Hakk'a karşı duran divanı buldum

(158A)

EMRAH

Nefes-i Emrahi

Şad olmak dilersen ey dil-i naşad
Farig ol cihanın feragatinden
Meclis-i uşşakta kalmadı bir tat
Sefer kılmak yeğtir ikametinden

Küp eyle bu pendim ey nur-ı didem
Kibar kelimdir demişler akdem
Kendi şerafetin bilmeyen adem
Ne bilir gayrının şerafetinden

İhlasla Hakk'a olanlar bende
Emrahi anlardır aşkla zende
Eğer kabiliyet yok ise sende
Ne fayda şeyhin kerametinden

(160B)

Nevruziye-yi Emrahi

(.---/.---/.---/---)

Bu gün nevrurdur gülşende de bir turfandalık var
Ne sırdır kim kamu âlemde şad ü handanlık var

Bu gülzara gelir yüz galya-ı arş-ı ıtş ol gülrah
Anınçun gül de büldül de bu gün şermindelik var

Nesim asa gerdüm bağ-ı dehre subh ü şam amma
Dikilsin serde bir sevda için peyvendelik var

Meseldir düştüğü yerden kişi kalkar bu âlemde
Nidem bir cay-ı müşkülden bica efkencilik var

Görüp surette bi pervalığın ta'in etme ey sufi
Gönülden bir muzim padişaha bendelik var

Bu şiirin nazmına agaz eden zevk ehli **Emrahi**
Nazm eylesin her kimde kim hanındalık var

(146B)

Mersiye-yi Emrahî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Sakiya sun Şah Hüseyin'in aşkına atşane su
Ayn-ı Şehidana şifadır hasta-yi hemrane su

Dide-i hal ile bir kez gördü Hak didarını
Anın için oldu carı çeşm-i hayvana su

Çünkü bildiğim şehid oldu susuz ol nur-ı ayn
Âşık isen sen de bari içme kana kana su

Zehr-i mar olsun tegafülle içen gafillere
Kevser olsun aşkla nuş eyleyen ürfana su

Besmeleyle nuş edüp **Emrahî** hamd et akibet
Nimet-i azmadır ey ehl-i maaş-i insana su

(55A)

EMRÎ

Mersiye-yi Emrî

Ey Şehid-i Kerbelâ
Ey Şehid-i Dilruba
Ey Şehid-i Pür-ata
Mateminle merhaba

Al-i Evlad-ı Resul
Kufe'ye etti nuzul
Herkes geldi melal
Dinle şimdi macera

Kerbelâ 'ya hazır ol
Pürbelaya hazır ol
Vaveylaya hazır ol
Hakka sen ol rehnüma

Sensin ahvad-ı resul
Sen şehid olsan melul
Olmasun eyle hulul
Titriyor arzu sema

Geldi Cibril-i Emin
Müjdeler dedi hemin
Emrî Rabbü'l-Ala'nın
Sizi bekler mutlaka

(56A)

Mersiye-yi Emrî

(.---/.---/.---/.---)

Muharrem geldi diller başladı nalân-ı feryada
Değil bir ben bütün uşşak o Ehl-i Beyt için dada
Şehid oldu zemin ü asuman sarsıldı şehzade
Hüseyin oldu şehid eyvah gelüp kavm-i Yezid şada
O dem Cebrail nedendir gelmedi emr ile imdada

Bütün kevn ü mekân bir başka renk aldı nedendir bu
Düşünce hâke ol gonca ki çekti âşıkân bir hu
Döküp kanın Hüseyin'in hem içüptür ol Hasan ağı
Hüseyin oldu şehid eyvah gelüp kavm-i Yezid şada
O dem Cebrail nedendir gelmedi emr ile imdada

Habab-ı Murtaza'nın kurretü'l-Ayn'ı şehid oldu
Bize dünya haram kavm-i Yezide şimdi ıyd oldu
Sebeb bu maceraya ol Yezid ibn-i Yezid oldu
Hüseyin oldu şehid eyvah gelüp kavm-i Yezid şada
O dem Cebrail nedendir gelmedi emr ile imdada

Giyüp kanlı kefen gelse huzur-ı mahşere ol şah
Gören hep bir ağızdan çağrusurlar ah ile eyvah
Ne çare böyle takdir etmiştir Allah
Hüseyin oldu şehid eyvah gelüp kavm-i Yezid şada
O dem Cebrail nedendir gelmedi emr ile imdada

Gel artık başla feryad ü figana bir zaman **Emrî**
Dualar indi dünyayay iki şehzadegan emri
Giyünsün karalar gayrı bütün İslamiyan emri
Hüseyin oldu şehid eyvah gelüp kavm-i Yezid şada
O dem Cebrail nedendir gelmedi emr ile imdada

(55B)

56A

Mersiye-yi Emrî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Kâbe-yi Ulya desek elbet sezadır Kerbelâ
Öyle bir ilm-i makam hem dilrubadır Kerbelâ

Kurretü'l-Ayn-ı Resul'dür hem Aliyye'l-Murtaza
Anda medfundur hem İmam-ı Mücteba'dır Kerbelâ

Hakine yüz süre görenler şad ile handan olur
Nura gark olmuş Makam-ı evliya'dır Kerbelâ

Çün Şehid-i Şah-ı Sultan'ım Hüseyin'in can evi
Aşk-ı Sadık kullara bab-ı rızadır Kerbelâ

Nice can gitti nice kanlar döküldü ol zaman
Bilmiş ol **Emrî** nazargah-ı Hüda'dır Kerbelâ

(56A)

Mersiye-yi Emrî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Gayri terk etsem gerektir bu cihanda minneti
İstemem artık bu cism ü canda olsa rahatı

İhtiyar ettim Hüseyin'in rahına çün rahmeti
Özüne ateştir bela-yı Kerbelâ'nın mihneti
Adamın taş olsa da kalbi götürmez takıtı

57B

Vakıa-yı Kerbelâ vermektendir hayret-i akıl
Sahip-i ihyan olsunlar hep o gün oldu melul
Ol Yezide la'netetmek oldu bir emr-i husul
Seller gibi revan oldu dem Al-i Resul
Ah kim bilmem nedir bu maceranın hikmeti

Duydum eyvah eyledim oldu bana dağ-ı derun
Çün şehid oldu o Şah geldi bana ol dem cunun
Çaresiz geldi dile inna aleyha raciun
Nur-ı Çeşm-i Murtaza'ya neyledin ey cerh-i dun
Şem-i can iken çerağ-ı handan-ı devleti

Sanmasun kavm-i Yezidan kim Hüseyin'i lavm edüp
Kurrettül Ayn Ali'yi serteser pürgam edüp
Ehl-i Beyti her cihette mazhar bi rahm edüp
Cism-i Can-ı Şehid anın adetsiz zahm edüp
Güller açtı serteser güya nihal-i kameti

Maksudu var mutlak perverdigan akıbet
Verdi meydanı Yezide girdigarın akıbet
Mahv edüp bağ ü bahar-ı gülizarın
Ne müsibettir bu köhne rüzigarın akıbet
Gülüstan-ı Limalillahi erişti aktı

Ben garip gönlüm hazin hem eşk-i çeşmim oldu kan
Dert-i bi-peyanım hiç kimseler bilmez nihan
Yeis-i hicranile alevde vücudum her zaman

Ruz-ı matemdir seyyah-ı puş oldu cümle âşıkân
Dideler kan ağladı **Emrî** nedir ah hikmeti

(57A-57B)

56B

Mersiye-yi Emrî

(..--/..--/..--/..--)

Ağla ey didelerim ağlamanın geldi demi
Çık heman durma ki geldi o zamanın ele mi
Vaktidir terk ede gör dura heman cam ü cemi
Macera-yı ele mi yaz eline al kale mi
Kerbelâ ‘da dökülen hasılı eşk ile demi
Dem be dem yada getir Şah-ı Şehid-i Muhterem’i
Kalbi pak mümin olan sevmede ol muhteşemi
Matemin tut o zaman bekle bulursun keremi

Geldi vakti edelim ah ü figan durmayalım
Geldi vakti dökelim eşk ile kan durmayalım
Biz anunçün edelim terk-i cihan durmayalım
Terk-i var terk-i diyar hem dahi can durmayalım

...

...

Kalbi pak mümin olan sevmede ol muhteşemi
Matemin tut o zaman bekle bulursun keremi

Kerbelâ hatıra geldikte belalar açıyor
Gönlüme kalbime bin türlü ateşler saçıyor
Dost olan can veriyor düşman olanlar kaçıyor
Sineme yaralar açtı o zamandan acıyor
Kerbelâ halkına kanlar sel olup da akıyor

Ol sebebtir dil-i divaneme bir dert katıyor
Kalbi pak mümin olan sevmede ol muhteşemi
Matemin tut o zaman bekle bulursun keremi

Ölü eyvah bilelim Şah Hüseyin oldu şehid
Geldi peygamına Cebrail bu seninçün dedi ıyd
Gördü bu hali şaşırđı hele o kavm-i pelid
Düştü hâke sanki gökten yere indi Hurşid
Her gören kesti hayatından o Şah'ın ümid
Al ü Evlad-ı Resul'e neler etti o Yezid
Kalbi pak mümin olan sevmede ol muhteşemi
Matemin tut o zaman bekle bulursun keremi

Hakka yüz döndürerek dehre çekince öygün
Eyledi kavm-i Yezid zevk ü sefalarla düğün
Yüzde la'netedelim anlara olduk medyun
Cünki zalimlere Allah buyurmuş melun
Kerbelâ haki olup kan-ı Hüseyin'le gül-gun
Lenet kavm-i Yezide edelim biz her gün
Kalbi pak mümin olan sevmede ol muhteşemi
Matemin tut o zaman bekle bulursun keremi

Bak neler etti felek etti felek etti felek
Al-i Evlad-ı Resul oldu şehid yok buna şek
Bizde anlar yoluna can verelim varsa yürek
O gül goncaları canı gönülden severek
Tutalım matemini kavm-i Yezide söverek
Kıl şefaata bize hem Şah Hüseyin'im diyerek
Kalbi pak mümin olan sevmede ol muhteşemi
Matemin tut o zaman bekle bulursun keremi

57A

Can feda etmedeyiz **Emrî** yoluna herhal
Hep olur Resul'e olalım hep meyyal
Etmeyüp hakine yüzler sürelim ihmal
Hatıra geldiği dem kavm-i Yezidan derhal
Lanetullahi Aleyhim diyelim bizce helal
Edelim laneti olsun ihkara misal
Kalbi pak mümin olan sevmeye ol muhteşemi
Matemin tut o zaman bekle bulursun keremi

(56B-57A)

Mersiye-yi Emrî

(-.-/-.-.-.-.-.-)

Geldi ol mah-ı Muharrem Ehl-i Bety-i matem demi
Açdı eski yaralar yoktur bununçün merhemi
Oldu kurban Kerbelâ 'da etti giryan didemi
Al-i Evlad-ı Resul'ün katretü'l-ayn-ı demi
Kerbelâ 'da kim acep oldu Hüseyin'in mahremi

55B

Hiç hayal ü hatıra gelmez idi bak n-bu ne hal
Vermedi melun neden bir katre ham ab ü zülal
Vermedi vermezdi kimse maceraya ihtimal
Böyle takdir eylemiş yazmış ezelden Zül-Celal
Kerbelâ 'da kim acep oldu Hüseyin'in mahremi

Nice sahralar gelüp geçti bu nice Kerbelâ
Sürdü meydana atın dedi Yezidana sala
Düştü atından Hüseyin geldi o dem de bir seda
Kim ümit eylerdü gelsün başa böyle bir bela
Kerbelâ 'da kim acep oldu Hüseyin'in mahremi

Ehl-i Gök cümle melekler gördü feryad eyledi
Düştü atından gelüp Cebrail imdad eyledi
Ben şehid oldum dedi kendi dilin şad eyledi
Hep şehidler geldi istikbale tadad eyledi
Kerbelâ 'da kim acep oldu Hüseyin'in mahremi

Ağla der Mah-ı Muharrem âşık-ı giryan ile
Ehl-i Beyti kim sever ağlar gezer efkâr ile
Kerbelâ sahraları doldu bu gün al kan ile
Gayri düştü ağlamak **Emrî** bize bin can ile
Kerbelâ 'da kim acep oldu Hüseyin'in mahremi

(55A-55B)

Mersiye-yi Emrî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Ben bu gün mah-ı Muharrem'dir gözüm kan eyleyüp
Vakıa'yı hatırlayup kendimi Suzan eyleyüp
Kuşe-yi viraneyi meskenle efgan eyleyüp
Şerha şerha sinesin pürdah-ı hicran eyleyüp
Su be su ehl-i muhabbet kılmada ah ü figan

Kerbelâ hakinde can verdişehid oldu imam
Eyledü feryad ü zara ehl-i iman ihtimam
Şad ü Hürrem oldu ol kavm-i lainan vesselam
Ehl-i imanın yıkıldı hene-i kalbi tam
Yıkılup âlem haram olsun kevn ü mekân

Akl ü fikrim kalmadı mahv eyledim ....
İstemem dünyayı artık istemem emlakımı

Ben ayırımam anlardan bir dem bu kalp-i pakımı
Bi-karar eden bu matemdir dil-i gamnakını
Cay-ı sayış değildir bana bu fani cihan

58A

Çekti hançer durmadan geldi Hüseyin'e ol lain
Peyre oldu şimir-i meluna sipah zalimin
Eyledim vird-i lanetullah aleyhim ecmain
Kasd edüp Al-i Resul'ün katline ol hainin
Kerbelâ 'da bir kazadır kim erişti nagehan

Kande varsam dil diler elbette maksudun arar
Al-i Evlad-ı Resul'dür maksudum leyl ü Nehar
Zalimanın kıldığı cevr ü cefa pek âşıkâr
Gör o mahbub Hüda'ya neyledi ol rüzigâr
Sergüzeştin söylesem her dem olur dil zar ü zar

Pek büyük şan ü alametle bu dünyadan gidüp
Enbiya ü evliya ervahı hep karşı gelüp
Hazn-i Cennet seraser kasrını tefriş kılup
Nur-ı ayn-ı âlemi zalim katl-i cevr idüp
Ehl-i imanın derdinin eyledi efrak-ı nar

Can verirsem kan dökersem yoluna canım helal
Olmak ister her zaman gönlüm yoluna paymal
Bana benzer var ise gelsün kılalım hasbihal
Çekti Evlad-ı Resullullah seyf ehl-i zilal
Eylediler akıbet zulm ü nifakı âşıkâr

Sapladı hancer Hüseyin'in kıymadan gerdanına
Ol sebepten la'neteyler kavm-i mümin canına
Bizde la'netedelim ham âline ashabına

Girdiler cevri eyleyüp Al-i Resul'ün kanına
La'netolsun canına kavm-i Yezidin sad hezar

Hatıra geldi imamın **Emrî** nalân eyledi
Ağladı mah-ı Muharrem'dir gözüm kan eyledi
Her gece ta subha dek ah ile efgan eyledi
Ateş-i gamdır gönül mülkün perişan eyledi
Kalp-i mecruh zekayi nar-ı gurbetle yanar

(57B-58A)

Mersiye-yi Emrî

(-.-/-.-.-.-.-.-)

Ey felek sor gel bana sen nice efgan eyledin
Bağrını aşığın âlemde neden kan eyledin
Serteser İslamiyan'ı böyle giryan eyledin
Ey şehir-i bi-vefa cevri ü firavan eyledin
Kerbelâ hakkında zulumle nice kan eyledin

La'netolsun âline ensarına kavm-i Yezid
Sen nasıl kıydın Hüseyin'e ey pelid ibn-i pelid
Ruz-ı meşherde senin olsun gazabın pek şedid
Kurretü'l-Ayn-ı Resul'ü teşine leb kıydın şehid
Ehl-i Beyt-i Mustafa'yı zar ü giryan eyledin

Ey Yezid ibn-i Yezid ettin büyük bir inkılâp
Nefret etmiştir sana âlemde bil her şeyh ü şab
Haşre dek kavm ü kabilen görmesün bir katre ab
Eyledin Nehr-i Fırat'ın anlara ayn-ı serap
Sakiyan-ı Kevseri dünyada aştan eyledin

Tarumar ettin a zalim sen adalet goncasın
Kâinatın ta tamelden öyle hacet goncasın
Kıblagan-ı âşıkânın hem şefaât goncasın
Eyleyüp pejmurde gülzar-ı keramet goncasın
Hayfa kim dost melamele yaşayan eyledin

Ben şehid-i Kerbelâ 'nın bendesiyim etme şek
Hem anın dert ü gamıyla zar ü zarım haşre dek
Yalnız bir ben değil âlemde ins ü melek
Na murad ettin döğünün yâd-ı şahın ey felek
Sen bu ... ü devr ile amma ki isyan eyledin

Ah vah etmekte her halde bu gün derineler
Dağ dağ oldu Hüseyin'in matemiyile sineler
Çak çak oldu dil-i âşık için ayineler
Görmez oldu ağlamaktan dide-yi ayn-ı ....
Sen bu halinle **Emrî** ya nice devran eyledin

Mersiye-yi Emrî

(.---/.---/..--)

Muharremdir bu gün feryad benimdir
Fedaya şimdicek hazır tenimdir
Bu gün mutlak benim ayn-ı cemimdir
Dökülen dideden yaşlar yemimdir
Bana sabrı verir Allah kerimdir

Bugün eflakı tuttu ah ü zarım
Benim bir yerde yok ah kararım
Feda olsun Hüseyin'e cümle varım
Dökülen dideden yaşlar yemimdir
Bana sabrı verir Allah kerimdir

Feleklerde melekler ah ü efgan
Ederler hep feda-yi can ahl-i iman
Şehid oldu bu gün ol Şah-ı Sultan
Dökülen dideden yaşlar yemimdir
Bana sabrı verir Allah kerimdir

Hüseyin'in matemi işte bu gündür
Yezidin halkına bayram düğündür
Be hey âşık halesinde dönen dur
Dökülen dideden yaşlar yemimdir
Bana sabrı verir Allah kerimdir

Yezidin canına binlerce lanet
Hem aşığa vere Mevla selamet
Sözüne gel ver **Emrî** gel sen nihayet
Dökülen dideden yaşlar yemimdir
Bana sabrı verir Allah kerimdir

(56A)

ENVERİ

161A

Nefes-i Enveri

Bu günler tecelli bize yardımcı
Efkârımız artar gam gam üstüne
Bilemem noksanım kadirm
Ayak baş üzeredir dam dam üstüne

Kimi âdem ermiş sen-i kemale
Kimi bend olmuştur bir saş-ı hayale
Kimisi istemez girmek vebale
Nuş eder şarabı zem zem üstüne

Biçare **Enveri** pertev salamaz
Nadan kelamına teslim olamaz
Derd fizununa derman bulamaz
Çekilir mi böyle dem dem üstüne

(161A)

Nefes-i Enveri

Zahida kelamım gül eyle tefhim
Sözlerim kitab-ı cavidanidir
Mana-yı noktamız eyleyen talim
Hazine-i kalbinin pappanıdır

Aşk dersin okudum harf be harf
Olmuşum hem bende-i şah-ı Necef
Zebanım ruz-ı şeb okur men aref
Vasıl-ı Hak olmak zamanıdır

E-fakru fahr-ı gel gör âşıkâr
Böyle buyurmuştur Ahmed-i Muhtar
Âlem seyrende gördün mü ne var
Enveri dervişan şairanıdır

(160B)

ERBABÎ

Mersiye-yi Erbabî

Cem olup kavm-i Yezid askerini mahşeresi
Kufe halkına acup bağ-ı rufat-ı bandiresi
Al-i Evlada hücum etti cihan-ı faceresi
Yıktılar dinin esasın bir alay Şam teresi
Söyle Allah'ı seversen bunun iman neresi

Kesidler nehr-i Fırat'ı saadetten anlar
Bir içim su için hasreti çekmiş idi canlar
Cümlesi atşana şehid oldu ol handanlar
Yıktılar dinin esasın bir alay Şam teresi
Söyle Allah'ı seversen bunun iman neresi

Kahr ile Kâbe'yi taşıdığını andırma bana
Nakdi katran ile yaktığını yandırma bana
Bu müslümandır diye billâh inandırma bana
Yıktılar dinin esasın bir alay Şam teresi
Söyle Allah'ı seversen bunun iman neresi

Eylesün matemi **Erbabî** muhibban-ı cedid
Her Muharrem de olur İmam-ı Aşkar mezid
Gark oluptur nedametler... içre o Yezid
Yıktılar dinin esasın bir alay Şam teresi
Söyle Allah'ı seversen bunun iman neresi

(55A)

ESAD BABA

Nefes-i Esed Baba

İkrar ü imandan haber sorarsan
İkrar ü iman kalu beliden gelir
Yol ile erkândan rehber sorarsan
Yol ile bu erkân Ali'den gelir

Dediler bu sır ezeliden gelir
Kaygusuz Sultan'dır anın tabı
Kırkların serdarı şah müsahibi
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den gelir

Dün gece seyrimde bir ulu divan
Kırklar oturmuşta sürerler erkân
Tığ-ı bendi dokunup ettiler kurban
Dediler bu sır ezeliden gelir

(162A)

EŞREF PAŞA

Mersiye-yi Eşref Paşa

(-.-/.-.-)

Sahip-i deşt-i Kerbelâ
Naib-i Murtaza Hüseyin
Kara çeşm Mustafa
Mefhur evliya Hüseyin

Fatıma'nın feridesi
Cevher-i bir güzidesi
Bismelenin küşadesi
Nokta-yı hel eta Hüseyin

Sadme-i güzin-i imtihan
Vakf-ı ramah-ı bi-aman
Kazım-ı gayz düşmanan
Zatı her bela Hüseyin

Muhr- şehri Ahmed-i
Nur-ı dil-i Muhammedi
Ali Aba ser-ı amedi
Server-i ba-sefa Hüseyin

Sabt-ı ney-i muhteşem
Ser-i vasi muhterem
Hüccet-i hacet-i imam
Rahmet-i Kibriya Hüseyin

Kande-i Betül na mekân
Kande Ali şir-nam
Kandedir On İki İmam
Kandedir ol ser feda Hüseyin

Gerdan-ı haşimanesi
Oldu kaza nişanesi
Kıble'dir asitanesi
Noldu o mukteda Hüseyin

Gurret-i Pak-ı bi-günah
Cümle olup şehid-i rah
Oldu Dımışk'a ru beyah
Ehl-i Haram bela Hüseyin

Ey Şerif-i Ebed zuhur
Mefhur-ı Medi-yi tuhur
Sensin imam-ı her-huzur
Ba senadül Hüda Hüseyin

Sendedir asıl saltanat
Cah ü celal mekremet
Kılma Yezide merhamet
Ruz-ı vait ya Hüseyin

La'netola o maşere
Kaldı bu sar maşere
Tazif-i Al-iHaydar'a
Farzdir ey feta Hüseyin

Şehr-i Mahremü'l-Haram
Nebet-i matem oldu tamam
Dideler ağlaya müdam
Virdimiz ola ... Hüseyin

Mah-ı Muharrem felek
Âleme koydu bir miheng
Şad olur anda ehl-i şek
Ah eder ... Hüseyin

Hariciyan-ı Bi-vefa
Eylediler nice cefa
Oldu bu günde Eşref'e
Tarik-ı masiva Hüseyin

În kavain el ıyd-ı ingulamık erreşid

...

(54A)

FEHİM

151B

Nevruziye-yi Fehim

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Cam-ı nevrüz-ı minadır cevher-i ayinemiz
Kabz-i derya-yı işrettir şeb-i azinamız
Bir hüma-yı la mekâna aşiyandır sinemiz
Feyz-i kimya-yı saadet kanıdır gencinemiz
Gamze-i sultan huban-ı bende-i .....emiz
Hata-ı ruhsar sebattır hırka-i peşminemiz
Tehnegah-ı aşkda şimdi Süleyman **Fehim**
Taç-ı cem-i peymanedir bir naimde hurudur ümidim

(151B)

FEYZİ

Mersiye-yi Feyzi

(../.../.../..-)

Kıblegahım Kâbe'dir maksud-ı mabudum ilah
Kavlime ikrarıma ceddım peygamberdir güvâh
Günahım cümle üryan ü milelde bi günah
İntisabdır günahım var ise peygambere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Bildiniz mi ben kimim çeşm-i çerağ-ı haydarım
Bazı yanze-yi hatevn ruz-ı mahşerim
Gönül gülşen-i sera-yı Hazreti Peygamber'im
Bu kadar etmeniz aya o evlad-ı gevhere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Katlimin isbabını izah eden aya nedir
Mevç-i zin derya gibi leşkerle bu sahra nedir
Bir takım mazlum öldürmekle de bu kavga nedir
Ben ki mute-yi teşneyimm hacet mi var bu leşkere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Mülzemse taut emr-i Yezid bi haya
Etmeyin benden anı ümit ey ehl-i heva

.....

Ta varanın ey zaliman şemşir ü teber ü hançere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Salihim fık ü ficürü ertegab eyler miyim
Fasık ü fecir Yezid'e intisab eyler miyim
Din terse üzre şerb-i şarab eyler miyim
Tabim her vechle ahkam-ı şer-i envara
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

104A

Kendimi fermana bir serdar-ı esrar eylemem
Batılı tastik edipde Hakk'ı inkâr eylemem
Ruhu pak Ahmed'i mahzun ü bi-zar eylemem
Serinizi de fahr edin bende Muhammed Haydar'a
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Vali-yi Şam oğluna biat-ı mahal ender mahal
Para pare etsenizde yoktur emre ihtimal
İşte meydan işte ben lazım değildir kıl ü kal
Her tercüm etmeyen bu bi-kes ü bi-yavere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

İlin katılmada istihacal na merdan Şam
Hep edin icraya bu fail faciası ihtimam
Muntazırdır ruhu istikbale hayla yanam
Hunca kan girsem gerek bizim huzur-ı devre
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

İtlayı ruhumu ehl-i semavat istiyor
Enbiya ü evliya feyz-i melakat istiyor

Dava-yı aşka cibem benden isbat istiyor
Nakd-i candır pişkin mesun aşk pervere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Oğlumun al kanına mahlût et gözyaşımı
Öldürün evladımı damadımı kardeşimi
Cedd-i pakım nerelerde görmek ister başımı
Hun gelir halim bu suretle Cenab-ı Haydar2a
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Durmasın fasık Yezid islamı mahzun eylesin
Hamlan Hazreti Kuran'ı dilhun eylesin
Gönülleri aksiyle na mahşer şefik kun eylesin
Bu mukaddes cismimin aktıkca kanı yerlere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

104B

Katlimi kanlı yazıyla alnuma yazmış felek
Teşne leb tığ-ı ihaneele şehid olsam gerek
Al-i Süfyan'da bütün ... kalsın haşra dek
Kim peygamber oğlunu öldürdüler na hak yere
Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

Ey Resul-i Kibriya aşıyanı çün bir bendeyim
Ancak evladın... kabi zendeyim
Nail-i Feyzi-yi şefaata olmak umudundayım
Bu cihandan azm oldukda cihan-ı diğere

Ehl-i Hakk'ı Şamiyan öldürmeyin na hak yere
Görmeyin bu zulmü layık handan-ı haydara

(103B-104B)

Mersiye-yi Feyzi

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Terk-i candır kurb-i rabb'ül izete rah usul
Himmat et ol devlet azma-yı kisbe çare bul
Zevki yok alamı çok ömre nihayet ver oğul
Vadi-yi aşkın çekil iklim-i feyz-i efzasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Etmedikce âşık-ı müştak efna-yı vücud
Görmez envar-ı hakikatten tecella-yı şahud
Hak-i huna düşmedikce yoktur imkan-ı sumud
Bargâh-ı sedranın bam-ı felek fersasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Zebihden pak etme çün çün İbnül Zebihin oğlusun
Şıbl-ı haydarsın dahi sultan-ı kevneyn oğlusun
Cilve ferma-yı makam-ı kab kavseyn oğlusun
Çık azizim sende kavs-ı kurbun ev ednasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Ger takribe muradın aşk-ı şahenşahına
Var getir kurbanların teslim besmelegahına
Bakma bi kes-i emhatın nale-i cangahına
Hem ilişme anların feryad ü vaveylasına

Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

105A

Katlini temhid için bi harab rahattır Yezid
Etme tedbirinden ashab-ı şakifi na ümid
Olsun ada-yı Hüda تنها lanetten müstefid
Ninova'nın rihlet ile dest-i şuyun
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Ummadık cevri bana bu kavm-i gadar ettiler
Emrimi müstehziyane red ü inkâr ettiler
Akıbet Kuran'ı da ihrak-ı bilnar ettiler
Gayri mana verdiler elfaz-ı dehm-i imlasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Şerimi tezyife kalkıştı güruh-ı eşkıya
Pay-ı tahkir ile çiğnendi ahkâm-ı Hüda
Çektiğim zahmetler oldu hep heba endar heba
Alet oldu din-i Hak hep anların dünyasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Zayı olmuş hakkımı say et de ister dad kıl
Tarumar olmuş bina-yı şerimi abad kıl
Kendini ikna eyle ibkasına imdad kıl
Büsbütün mahv olmadan bari çalışın ihyasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Bastı tufan delalet arhı ey Nuh-ı zaman
Ümmed-i merhume-yi felek necata al heman
Aç o felek himmete kanlı kefenden bad-ı ban
Zevrak cismin dahi sal hak hun deryasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Bildiğim mahlûk ise bu zumre-yi merdaniyan
Bi-hayâ bir kavimdir hem mazluma vermezler aman
Kan güderler ahz-ı sar etmek dilerler her zaman
Benden evvel Bedr-i hanın-i eşbağına ercasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

105B

Mukteza-yı maslahat-ı sulh eyledi oğlum Hasan
Harabdır şimdi fakat islah-ı dini gösteren
Başka türlü sönmez işbu ateş çevr ü fiten
Sil huban-ı şehadet çaredir itfasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Hark-ı alada şehadetle aya şah cihan
Enbiya ü evliyadan bul kemal-i imtiyaz
İsm-ı pakın lal-i gun kanın şarullah yaz
Bargah-ı zülcelalin tarm-ı alasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Kanın kanıma karışsın şir-i hame esferin
Gark-ı hun olsun dahi Abbas ü Avn ü Cafer'in
Hilkate-yi halka bana benzer Ali Ekber'in

Kendi dostunla kefen giydir ...
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Kardeşin kolsuz şehid olsun da durulsun âlem
Şerbet şafi deyü bimarın içsin zehr-i gam
Ahvan-ı Yesrip-i mutha gazalan harab
Cümle sed olsun diyar-ı Kufe'nin nisanasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Destine denizse aşurede ger ab-ı Fırat
Abdest al kan ile kıl âşıkana bir salat
Titresin tekbir ü tahlilinden oğlum kainat
Layık olsun kıldığın mevlaların mevlasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Hame-yi dilduz peykan bamedad hun ser
Musgaf ruhsarına yazsın mübarek sureler
Nakıs olunsun na ziyade ... ..şakkü'l-kamer
Mazhar olsun suretin tefsirine manasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

106A

Canıbinden şehidan-ı melaik münazırın
Çak ü çak olduğum halette nazın peykerin
Reis-i maktu'un bir elde diğer elde ....
Gir bu suretle Hüda'nın mahşer-i kübrasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Dün kaza-yı mahşere yekser benat ü haydarı
Davet et zalimlere kahr Hüda-yı Ekber'i
Dad-ı hab ol tarumar eyle suguf-ı mahşeri
Başka bir ... fizun et mahşerin kavgasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Her beyyata humul olsun ten-i muhannet resin
Hazreti Kuran gibi yansun hıyam akdasın
Bi peder itfal masumun nebat-ı peykesin
Destgir olsun gerek Şam'ın esernasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Halik ihmal eylemez adaya mühlet versede
Hakk'ı elbette eder ahkâm nar-ı mevcutta
Var kıyas et hal ü şan hakkımı zira haşrde
Madıma baüzzad Mevla'dır bu kan duasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

Rahım hunun şehidan gül gibi hala hüler
Güller açmıştır tahşır naz gülrende yaralar
Gülşen peygamberi sipr etmek istersen eğer
Uğra bir dem Kerbelâ 'nındil küşa sahrasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

106B

Sır kıl bir kerre sen ol zahid bi gayreti
Eylemiş bu **Feyzi**'den mahrum ehl-i sünneti

Kendince abd-ı ekberdir mezarın ü ceseti
Kim ki eyler itina şah-ı şehidan yasına
Hazır ol oğlum Hüseyin'im Kerbelâ kavgasına
Kervan-ı Ehl-i Beyt'imi çek bela sahrasından

(104B-106B)

101B

Hazreti İmam Hüseyin şah ü şehidan-i Kerbelâ -yı Aliyüselam Efendimizin
mahdum-ı mükerrerleri al-i ekber Hazretleri bana şehadetleri hakkında

Mersiye-yi Muallim Feyzi

(../-../-../-../-)

Bana da ezn-i şehadet ver varayım
Eyle baba beni de pir ü erbab-ı yakın

Beni söylemeye hacet mi var ey taç-ı serim
Söylüyor maksudumu eşk feşan didelerim
Teşnegam-ı ecelim feyz-i şehadet dilerim
Red mesul ederek hatırım kılma hazin

Ehl-i Beyt'i ediyor dem be dem ada tefik
Terk-i candır bu işin çaresi yok başka tarık
Ne emmi kaldı ne kardaş ne sahabe ne refik
Oldular cümlesi maktul rah-ı din ü mübin

Çar ü nacar o çiğher pare-yi Zehra-yı Betül
Arz-ı hacatnı şehzadesinin kıldı kabul
Söyledi git oğul amma etme acul
Çünkü ol kamet mevzusunu lazım tazeyyin

Misafir Ahmed-i Muhtar'ı edüp zebüsteri
Zülfikâr-ı Şah-ı Merdan'ı nitan-ı gümri
Altına çekti dahi tusun-ı hayra iltibasrı
Kıldı şehzadesini cilveker hane-yi zeyn

Vardı ekber oradan validesi hamesine
Kıldı iga ü dağ heva her masumasına
Sabr ü tenbiye ederek mader-i mazlumasına
Dedi kevserime kaza ü kadere cin ü cebin

Eyledi çünkü Ali resm ü dameni atmam
Biada takabul kufe ü pay misali imam
Çevirip dizgini meydana taraf kıldı hıram
Arkasından baka valid zaru gamgun

Eli bu gerinde edüp semt ü semavata nagah
Kâinatı bakarak geldi çiğlerden bir ah
Dedi ey fahr-i muhannet zadegan ya Allah
Halet zarımı halet ferzendimi bin

Ya Allah bu giden nadre-yi alemdir
Bu civan-ı eşraf evlad nebi ademdir
Ah sahra gülüsü kurda mukabil gidiyor
Şahid halim ol dader-i mazlumun

Hâsılı tığı çeküp düşmana gösterdi hücum
Yardı gitti safa harbi o civan-ı masum
Büktü yandan yana düşmanları manende-yi mevam
Eyledi asrını taama nar-ı siccin

Tığını kılmış idi kabzın alar daha vekil
Süreti feyzin vekiyle hasd eylerdi asıl

Barın ile vereydi suletine garail
Elini ver öpeyim söyler idi ruh-ül emin

Kuşatıp çevresini düşman-ı din dairesan
Kaldı merkezde heman nokta gibi taze civan
Her taraftan olup endamı seha hata nişan
Tir ü peykanla kanatlandı misal şahin

Yaralar rüstemini takıl-i cedid etti mezid
Cümleden naire-yi narı ıtş oldu şeid

102A

Güneşin suzışı da yaraların kıldı kadir
Harab ü harab emrini bu haleti gördünde çetin

Hıymeler cenabına kıldı heman atf ü inan
Valdezara hitaba dedi ey guş-ı zaman
Ekberin gayrı susuzluğun helal oldu aman
Kıl nidaran bana bir katre baba may-ı main

Ekberin ağzına verdi dilini mir arab
Ki emip lebine olsa teşnegili defa sebeb
Karşılaştık da validi valid ile leb bir leb
Geriye çekildi çiğer suhte-yi ekber kendinin

Dedi ey valid azeredi dil ü efkanda
Ki lisanın kurudur ah benimkinden de
Senden ab istesen kıldı beni şerminde
Bu ne halet bu ne muhannet bu ne ahval-i hazin

Diyerek maktule döndü yine maiden mahrum
Eyledi cend bela kendisine doğru hücum

Bir civanın sarup etrafını bin ferd-i zulüm
Üstüne yağdırarak baranı tir ü zebun

Biri dedi ki urun kalup kimsesi yok
Biri dedi ki urun takati yok yarası çok
Kimi şimir çalardı kimi nize kimi ok
Çak çak eylediler cismini ol kavm-i lain

Nazenin cismine yağdıka sinan ü hançer
Aktı sun damlası al kanı ile doldu eğer
Kalmadı cism-i latifinde dahi kandan eser
Olmadı kuvvet bazusuna dahi artık emin

Koydu başını eğerin kaşına bi-tap ü tüvan
Aç susuz yaralar azgın yüreğinde halbiman
Atının boynuna doğru kapanıp bi-derman
Birkaç elfas kesik gavn ile kıldı telkin

Dedi ki şimdi mürvet çağıdır ey hayvan
Son ümidim sana kaldı yürüdü ağzıma kan
Durma babama yetiştir beni var ise imkan
Naaşımı çiğnemedem işbu kirve bi-din

Kolların gerdan-ı esbe atarak zaifından
Ah baba der idi gel yetiş imdadıma sen
Başka bir facia bu hal gam efzada iken
Oldu bam feleğe velvele endaz-i tanin

Safından koymuş iken başın serhan kaşına
Bir lain bakmayarak anasının göz yaşına
Bir topuz çaldı demirden o civanın başına
Başına döndü o esnada semavat ü zemin

Döndü bu hadiseden diğesine melakut
Oldu dehşet zede sekkan cihan-ı la hut
Kainatı bu dini faciadan kıldı mebhut
Kasın destin kırıldı dediler gür ü beyan

Oldu bu faciadan hali tamamıyla harab
Bırakıp dizginini çıktı ayağından kab
Yere attan düşerek oldu şüferiz türab
San u nuzul etti yere arştan ayat ü mübin

Üşüşüp başına derken bir alayı tegam- zena
Sermeksuzunu kata için açıp bi perva
Yıktınız var iken aralarında kadga
Yetişip valid mazlum masum iken

102B

Kimseye bu günü gösterme a ya Rab-i Celil
Görmeye bir baba evladını bu rutbe-yi zelil
Kimse bu vechle olmasun ne şehid ü ne katil
Bu tesir yakar erbabı dili haşre değın

Oğlunu gördü namuratta o imtazı enam
Parçalanmış kafa aza dahi doğram doğram
Aldı aheste erin başını diz üstüne imam
Dökerek eşk-i tesir dedi ey malik-i din

Bir benim halime bir ekberime eyle nagah
Bu da son fidyedir uğrunda senin ya Allah
Kuzu kurbanlarımı eyle kabul dergah
Sen bilirsin bu hediyemin ilahi değerın

Bin cevr etmeye kıldı ilahi ibga
İşte ben işte oğul işte adu işte feda
Sen dahi şanına layık olanı eyle eda
Kıl bu mesud abidanemi igaya karin

Ahda revza-yı pakize peygamber için
Pare pare cesedi yerde yatan ekber için
Süt deyü navek emen körbe Ali Asker için
Feyzi-yi acizi bizlerden ayırma âmin

Banada ezn-i şehadet ver aya server-i din
Eyle şahım benide pir ü erbab-ı yakin

(101B-102B)

Mersiye-yi Feyzi

(--./-.-./.-.-./-.-)

Başlar gönül anın ile feryada ya Hüseyin
Gelince mihnet ü emelin yada ya Hüseyin

Yalnız kalıp ehli muhabbete değil hayrab
Yasın tutulmuş âlem-i belada ya Hüseyin

Yasın tutulmuş feleklerde yanadan
Ağlar melekler arş-ı muallâda ya Hüseyin

Davet olundun ümmet-i irşad için fakta
Katlin tekaddüm eyledi irşada ya Hüseyin

Bir müslüman bulunmadı mı acep Kerbelâ günü
Gelsin sana o halde imdada ya Hüseyin

Bir müslüman cenazesi meslub-ı bi kefen
Kalmış mı üç gün üç gece sahrada ya Hüseyin

Peygamber oğlunu öldüre peygamber ümmeti
Hiç hatıra gelir mi bu dünyada ya Hüseyin
Başından attı taçını Cebrail anda kim
Rasın göründü nize-yi adada ya Hüseyin

Kendini helak ederdi eğer bu mesaibi
Zeynep göreydi âlem-i rüyada ya Hüseyin

Nasıl tahammül eyledi görmüşken âşıkâr
Bilmem bu faciata ol uftade ya Hüseyin

Al kan içinde yattığı valden görüp
Sabr etti mi ser ok ilyada ya Hüseyin

Arşullaha çıkmadı mı lerzen-i azim
Agaz edince Fatıma feryada ya Hüseyin

Oğlu şehid ocağı sönük yurdu tarumar
Mevla ola min o naşada ya Hüseyin

103A

Senden ziyade ehli semavat ağladı
Ahval-i zar seyid-i secada ya Hüseyin

Valid şehid Asım şehid ib-i Asm şehid
Bilsen neler geçirdi o şehzade ya Hüseyin

Ey şah-ı evliya sanırım enbiya dahi
Haber etmemiş bu zulüm bi dada ya Hüseyin

Katillerin ne yüzle mülakı olur acep
Ceddin resule mahşer-i gayrede ya Hüseyin

La'netbu hainan resule sabah ü şam
Vacip değil mi şerh-i teyrada ya Hüseyin

İmamıyanı matemine kıldı mübtela
Merdaniyanı eyliyeban azade ya Hüseyin

Biz şakiriz bu hale ki kılmış Hüda bizi
Sabitkadem Tarık- tevellada ya Hüseyin

Feyzi günahkârdır amma ümid var
Senden umar şefaati ukbada ya Hüseyin

(102B-103A)

Mersiye-yi Feyzi

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Şamiyan ben nu-ı çeşm-i Mustafa'yım öldürün
Öldürün ruy-ı Ali'yyel Murtaza'yım öldürün

Cedd-i pakımdır Muhammed abzülşiyanim Ali
Benden eyler ihtisar-i vilayet her veli
Cenhe-yi pakımda envar-ı ilahi münceli
Mazhar-ı esrar-ı esma-yı Hüda'yım öldürün

Kanımlı dökmekse ger maksudunuz na hak yere
Aresdir mazluma olman cümle al-i haydara
Fikriniz yoksa eziyetse peygambere
İşte ben sadt-ı resul-ı kibriyayım öldürün

Bais olmuş katlime ihya-yı şerh muhterem
Ru-yı burhandır anınçün canıma tığ ü sitem
Şerha şerha etseniz azamı asla onu demem
Ben rıza-yı şive-yi hükm-i kazayım öldürün

Etmeyin katımda ihmal ey jirve-yi na binar
Bir manim yok ki istesin katlimden ihzisar
Kardeşim İlyas ya oğlum Ali Ekber'imi var
Bikes ü bi yaver bi akrabayım öldürün

Gam yemem tığ-ı husumetle kesilmiş ellerim
Yerlere ceyhun gibi aktıkca hun-ı peykerim
Safha-yı hake kelam-ı ilahi tahrir eylerim
Batın Kuran imam-ı evliyayım öldürün

Arş-ı diğdar etti cana çeşm-i hun aludeme
Kanlı gözlerimle baksam ben de mabuduma
Bir dem evvel şamiyan rahyab edin maksuduma
Öldürün sermset-i sahba-yı sinayım öldürün

Ehl-i Beyt'e zulüm edip Sufiyanileri şad eyleyen
Kâbe'yi viran edüp de Şam'ı abad eyleyen
Bargâh-ı zülcelali matem abad eyleyen
Ben ki rah- zülcelal-i rehnumayım öldürün

Katl edip ferzendmasum nebi-yi rahmeti
Eyleyin sad çak ta mahşere kalıp ümmeti
Öldürün şah-ı şehidan-ı diyar-ı gurbeti
İşte ben şah-ı şehid-i Kerbelâ 'yım öldürün

103B

Fıkr-i istimadad gülmez bu dil ana hüma
Tez Yezide kahr edin bende-yi Resulullaha
Bakma ruz-ı ateşte ah ü dahıma
Mahı ibrullaha balayım öldürün

Ettiğin herkes bulur ukbada o kavm-i laim
Sanmayın kalsın cezasız fiiliniz mevlül kıyam
Feyzi ya feyz-i şefaitle eder ceddım bekam
Nur-ı çeşm-i şaf-i cezayım öldürün

(103A-103B)

FUADİ

Mersiye-yi Fuadi

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Şah Hüseyin'in firkatine ağlayan gelsin beri
Ah vah edip dem a dem inleyen gelsin beri

Kerbelâ aşkı içinde can ile olup şehid
Sinesin çak eyleyüp kanlar saçan gelsin beri

Kerbelâ 'da çağrışirlar ya Muhammed ya Ali
Sinesine şerhalarla dağ uran gelsin beri

O Yezid'e can ü dilden la'netedenlerdeniz
O pelide şeb hem lâin eyleyen gelsin beri

Katıp âlem senih Şaban'ın aziz erkânıdır
Leyle-yi aşurede ihya eden gelsin beri

Hem Muhammed meclisinde çaryar ile gelüp
Ey **Fuadi** Halil'e irşad olan gelsin beri

(106B)

FUZULİ

Nevruziye-yi Fuzuli

(--./--./--./--.-)

Elhamdülillahi'llezi halaka's samavatü'l ala
Kandan açar hak-ı zemin feyz-i bahar-ı dilgüşa

Bürhan-ı Hak'tır ey gönül her nesteren nisbetli gül
Sani olan mümkün değil masnu'dan olmak cüda

Ta hatm-ı ahval-ı derun arz etti akl-ı zu funun
Mabuda oldu reh-nüman taptı tarık-ı ihtida

Sabit Hakk'ı gülnar eder halkı ki yoktan var eder
Bir kandan izhar eder bin turfa lal-i hoş nüma

Cem-i perişan kim eder reh berleri sünbül yeter
Kim tire topraktan biter eyler gönüller mübtela

Hak mazharıdır her çiçek ger tutsan ey nakkaş şek
Bir narven şeklini çek vergil ana neşv ü nema

Hat verdi reyhan kim yakın bir Tanrı var ey ehk-i din
Avzu bi-rabbü'l âlemin estaizü mimma neha

Tutmuş Hak'a nergis yüzün açmış hakikat bin gözün
Kılmış nazar görmüş özün sırr-ı Hak ile aşna

Bustanda gör nilüferi tutmuş tarık-ı ber teri
Ezharın olmuş reh beri gör anda esrar-ı Hüda

Rah-ı talebtir bi adet ma'buda ey ehl-i hired
Ger istersen kurb-ı Samet sad berg olur rehber sana

Zinhar mahvol hikmete bakgıl kemal-i kudrete
Nilüfer-i hoş surete gör kim verir ab ü heva

Ger olmasın medhuş tek baksan bir ehl-i huş tek
Hakka ki berzenguş tek tesbih handır her giya

Şah oldu minber yek sere çıktı şikufe minbere
Salvat eder Peygamber'e sallu'ala hayrü'l vera

Sahn-ı çemende erguvan her bergini etmiş zeban
Tekrar eyler her zaman medh-i Aliyyü'l Murtaza

Zayi geçirmez yasemin ömr-i latif ü nazenin
İhlas ile eyler özün hak-ı reh-i Hayrünnisâ

150B

Turfa reyahın serbeser kesb etti itr-ı müşgter
Hulk-ı Hasan'dan bir eser gül zare göstergeç saba

Zahir kılar hunun kefen lale kılar yüz pare ten
Tutar dönüp tar-ı çemen Şah-ı Şehid için aza

Abid sıfat çekmekte gam olmuş benefşe kaddi ham
Guya kılar ol pak hem Zeynel Aba'da iktida

Gam defî için her taraf gülşende çekmiş sebze saf
Bakır senasında segaf bulmuş kılar vird-i sena

Feyz-1 Hak etmiş arzu çıkmış şeyakık sürh ru
Kılmış bi emr-i Hak gulu Sadık'ı kılmış pişva

Kahr ile cehr-i lacivert ger yasemini kılrsa zerd
Ne gam cü görgeç ehl-i derd eyler ana Kazım deva

Keşf etmeye esrar-1 Hak açmış semen simin varak
Vermiş ana güya sabak ilm içre şah-1 din Rıza

Lubet sıfat gör zanbakı gül zare vermiş revnakı
Olmuş heva hah-i Taki kesb eylemiş andan safa

Meddah tek susen dili olmuş medayih nakılı
Mehti'nin olmuş kaili Sultan Nakiyy-i bahr-ata

Nesrinin açık defteri olmuş hakayık mazheri
Andan sıfat-1 Askeri fehm etmiş erbab-1 zeka

Vakt oldu gonca açıldı gül hurdesin zahir kıla
Mehti zuhurunu bile faş ede sırrını kaza

Her yerde ta nevrüz ola gül busitan efrüz ola
Nevruz tek firuz ola eyyam-1 Şah-1 Evliya

Yani gül-i gül zar-i can Haydar imam-1 müminan
Ol kim anadır bi güman miskin **Fuzuli** bir geda

(150A-150B)

107A

Mersiye-yi Fuzuli

(--./-.-./---./-.-)

Mah-ı Muharrem oldu şafaktan çıkıp hilal
Kılmış aza döküp yüze hun birle eşk-i al

Evlad-ı Mustafa'ya meded kılmamış Fırat
Geçrimesin mi yerlere anı bu infaal

Çoktur hikayet-i elem-i Şah-ı Kerbelâ
Elbette çok hikayet olur mucib-i melal

İbretle bak gam-ı şehide şerhin etmeye
Her sebze Kerbelâ 'da açıpdır ziyan-ı hal

Tecdid-i matem şüheda kıldı rüzigar
Zar ağla ey gönül bu gün oldukça ihtimal

Meydan-ı çarhı çilve ki davet kıl
Gerdun-ı dunı güne-yi matem-i siyah kıl

Mah-ı Muharrem oldu meserret haramdır
Matem bu gün şeriate bir ihtiramdır

Tecidi-i matem şüheda nef'süz değil
Gaflet sera-yı dehrde tenbih-i 'amdur

Kavga-yı Kerbelâ haberin sehl sanma kim
Naks-ı vefa-yı dehre delil-i tamamdır

Her dürri eşk kim dökülür zikr-i al ile
Seyyare-yi sipihr-i uluvv-ii makamdır

Her medd-i ah kim çekilir Ehl-i Beyt için
Miftah-ı bab-ı ravza-yi darüsselamdır

Şad olmasın bu vakadan şad olan gönül
Bir dem bela ü gussadan azad olan gönül

Tedbir-i al-i aba kıldın ey felek
Fıkr-i galat hayal-i hata kıldın ey felek

Berk-i sehab hadiseden tayflar çekip
Bir bir havale-i şehide kıldın ey felek

İsmet harem-serasına hürmet reva iken
Pamal-ı hasm-ı bi ser ü pa kıldın ey felek

Sahra-yı Kerbelâ da ölen teşine leblere
Rik-i revanı seyl-i bela kıldın ey felek

Tahfife kadar şerimden endişe kıldın
Evlad- Mustafâ'ya cefa kıldın ey felek

Bir rahm kıldın çiğeri kan olanlara
Gurbette rüzgârı perişan olanlara

Basdıkda Kerbelâ 'ya kadem Şah-ı Kerbelâ
Oldu nişan-ı tir ü sitem Şah-ı Kerbelâ

Düşman okuna gayri sivr görmeyip reva
Yakmıştı canı dağ-ı elem Şah-ı Kerbelâ

Daved dil-i pür ateş ehl-i nazaradan
Etmışti pejmurde dar harm Şah-ı Kerbelâ

Oldukca ömrü rahat-ı dil görmeyip demi
Olmuş hemişe hem dem-i gam Şah-ı Kerbelâ

107B

Ada-yı mukabilinde çekinde sefa peyah
Kılmıştı med ahı âlem Şah-ı Kerbelâ

Ya Şah-ı Kerbelâ ne reva bunca gam sana
Derd dem âdem valim dem bedem sana

Ey dert perver-i elem-i Kerbelâ Hüseyin
Vey Kerbelâ belalarına mübtela Hüseyin

Gam pare pare bağırını yandırdı dağla
Ey lale-yi hadika-yı al-i aba Hüseyin

Tığ-ı cefa ile bedenini oldu çak çak
Ey bostan-ı sebze-yi tığ-ı cefa Hüseyin

Yaktı vücudunu gam zulmeti ey dahir
Ey şem-i bezm barga-yıkibriya Hüseyin

Devr-i felek içirdi sana kasa kasa kan
Ey teşine-yi hararet berk-i bela Hüseyin

Yâd et **Fuzuli** Al-i Aba halin ile ah
Kim berk-i ah ile yakılır hermin günah

(107A-107B)

Mersiye-yi Fuzuli

(--./-.-./--./-.-)

Ya Rab ne fitnedir ki cihan kıldı âşıkâr
Ya Rab ne zulümdür ki ayan etti ruzigar

Ya Rab kaza bu emirde çiğeri mi infaal
Ya Rab felek bu fiilden olmaz mı şermisar

Ab ü heva-yı gülşen-i muhannet kaza-yı dehr
Çün olmadı Hüseyin'e safa-yı necis sazigar

Aram tutmaya yere geçsin hemişe ab
Mehd-i firagat üzre heva tutsun karar

Çün Hakk'dan dahrde aram bulmadı
Sultan-ı din-i Hüseyin Ali şah- kamigar

Bad-ı fenaya gitse revadır bu haktan
Aine-yi vücuda adminden salıp gabar

Ey dil-i hükümetine cihanın ne itimad
Ey dil-i haşmetine zamanın ne itibar

Olsaydı rüzgâr şhadette bir sebat
Ahdın kıldardı Al-i Resul ile üstüvar

Devran cellatında ger olsaydı bir defa
Al-ı resulun ceddinin eylerdi ihtiyar

Ol vaktinden ki hasm rızasıyla tığ ü teber
Şah-ı şehidanın eyledi azasını figar

Ya Rab ki tıg çekmeye habs niyamında
Ya Rab ki kanda olsa evla haksar

(106B)

Nevruziye-yi Fuzuli

(.---/.---/.---/.---)

Getir saki kadeh kim nev bahar-ı âlem aradır
Zemin sebz ü heva can bahş ü gülşen rahat efzadır

Perişan olma kim gülbergi tek hala bu gülşende
Neşat ü aşy için esbab-ı cemiyet müheyyadır

Açıldı lale güldü gonca geldi işret eyyamı
Zeban-ı hal-i sebze işret imasına guyadır

Gör öz halini vü çekme gam-ı mazi vü müstakbel
Ki hala mevsim-i gülgeşt ü devr-i cam-ı sahbadır

Seher gül zare gir büllah bu mevsimlerde vü her dem
Temaşa kıl ki divanında gülün hoş temaşadır

Açıldı gonca tumarı vü malum oldu mazmunu
Budur kim fevt kılman mevsim-i gül cam-ı gül gunu

Getir saki kadeh bil kim ta'allül fevt-i fursattır
Bu fırsat var iken fevt etme kim fırsat ganimettir

Zemine keyfe yuhyıl arz yazmış hame-i sebze
Nazar kıl kim bu hem asar-ı rahmetten bir ayettir

Diyerler cennet içre ateş olmaz bu acebtir kim
Gülistan ateşin gül birle reşk-i bağ-ı cennettir

Cihanı reşk-i gülzar-ı Halil eden bahar ermiş
Bu feyz-i adl-i İbrahim Han-ı pak sirettir

151A

Anın yanında kim gülberk-i gülzar-i ma'anidir
Anın bezminde kim serv-i revan-ı bağ-i behcettir

Açıldı gonca tumarı vü malum oldu mazmunu
Budur kim fevt kılman mevsim-i gül cam-ı gül gunu

Getir saki kadeh oldunsa raz-ı dehrden ageh
Ki devran üzredir peyveste subh ü şam ü sal ü meh

Hazandan kurtulup gülzar bezminden azan bülbül
Çerağ-ı gül yakıp halvet seray-ıvasla tabmış reh

Gül açmış han-ı vaslın bülbüle teklif eder her dem
Ki ger mihman isen Han-ı Halilullah'a bismillah

Cihanda dün mukadder hatır idim fal-i feth için
Bu gün gülzare girdim gül kitabın açmaya nageh

Açıldı gonca tumarı vü malum oldu mazmunu
Budur kim fevt kılman mevsim-i gül cam-ı gül gunu

Getir saki kadeh kim ayş hoştur gül zamanında
Zaman fevt etme dehrin gussa-i sud ü ziyanında

Kamari tahtuhel enhar okur gül zar vasfında
Anadil hazihi cennat okur gülzar şanında

Saba gonca dehanın pür zer etse hiç ayb olmaz
Ki meth-i Han-ı Hakan kadrdir gonca dehanında

Heva sebze zebanın tiz eğer kılsa yerdir kim
Sena-yı han-ı hayr encamdır sebze zebanında

Kadeh tatmaktan ikrah etmezem ta kim işittim ben
Seher bülbül dilinde gül katında sebze yanında

Açıldı gonca tumarı vü malum oldu mazmunu
Budur kim fevt kılman mevsim-i gül cam-ı gül gunu

Getir saki kadeh kim bağ ü sahra lalezar oldu
Aceb fasl-ı huçeste mevsim-i hoş rüzgar oldu

Şikufe bergi toprak üzre simin hıştlerdir kim
Esas-ı ayş-i halk ol hıştlerden üstüvar oldu

Ciğer kanı kimi gitmişti gözden taze gül şekli
Yine dağ-ı dil-i ehl-i vefa tek aşkar oldu

Çıkardı sebze ü gül hakden çok lal-ı firuze
Veli yüz şükr kim Han hak-ı hayine nisar oldu

Fuzuli ger hazan vaktinde oldun müttaki hala
Mey iç kim mevsim-i gül geldi eyyam-ı bahar oldu

Açıldı gonca tumarı vü malum oldu mazmunu
Budur kim fevt kılman mevsim-i gül cam-ı gül gunu

(150B-151A)

GARİBİ BABA

Mersiye-yi Garibi Baba

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Gel bu dem mersiye han ol eyle arz-ı macera
Söyle ey dil tazelensin sergüzeşt-i Kerbelâ

Her seda kim ulu duadan ses veriri ya hu deyü
Sanma kim rad-ı felektir ah edip eyler feza

Hayret andandır kamu erbab-ı aşka davera
Ey helak olmuş bu gamdan çarh-ı dun olmuş düta

Sanma kim gülgün-ı şefkatinden şehir-i bi-vefa
Damen-i gerdun tutmuş hun Al-i Mustafa

Kendi kesbiyle saadet anlayan noksan noksanını
Tutmadı emr-i elesti bilmedi sultanını

Göz göre bed na-mülk ettin arada ey carh-ı dun
Alem dedin bitirdin dinini imanını

Bi hızar oldun Hüda'dan Enbiya'dan bi-hicap
Yok yere kan eyledin döktün şehidler kanını

Şah Aliy'el Murtaza'nın ... pakın bi sebeb
Ya niçün azude kıldın bi sebeb ey bi edep

İşbu matemdir kamu aşk ehlini kan ağlatan
İşbu matemdir gam-ı hicriyle sine dağlayan

Padişah dehr olan yeksan gelür gider
İşbu matemle doğar her kim doğarsa ana din

İşbu matemdir cefanın madrası hem bu dem
Ehl-i derdin bağrını hun kadrini hem kesd eden

Ol hasan-ı Hulk'ul Rıza'ya zehir içirdin bi-günah
Kasd kıldın Ehl-i Beyt'e akıbet kim ... rah

Yok yere zulm eyledin kadir vefayı bilmedin
Okudun ders-i Yahudi ders-i Hakk'ı bilmedin

Bunca ekremin görüp adem göründü alem
Akıbet kıldın ihanet ibd-ı halis olmadın

99A

Kıldığın cevre huzur-ı Hak'ta insaf yok mudur
Handan-ı Murtaza'ya söyle zalim neyledin

Vermedin bir katre suyu olmadı rahat feza
şah Hüseyin oldu susuzlukla şehid-i Kerbelâ

Hiç muhabbet ede mi şaha pelid ibn-i pelid
Bi nasib-i lütuf Hüda'dan kendin eyler baid

Kasrın yanında izzet buldu sen mümin iken
şirkle kayserden edna zühdle küfrün cedid

Bre cellad feleksin sana lanettir sözüm
Sende icra oldu güne zulümle cevr-i şedid

Eyledin Zeynelaba'yı sen zelil tezvîr ile
Yere geçtin akıbet sen kıldığın tabir ile

Ya niçün rencide kıldın nur-ı al-i Ahmed'i
Çok çalıştın kesmeye âlemde nesl-i Ahmed'i

Kendin insaf eyle Hakk'ın ruşen olmuş şemini
Sen sürürdürdün reva mı nur-ı asl-i Ahmed'i

Çün Kuran içre vücuda geldi bu zat anadan
Hak erenler kesmeden nesl-i resul-i Ahmed'i

Şah Muhammed Bakır'ı Hakk'tan keremdir aleme
Rah hakkı kılmaya geldi hidayet aleme

Mucizâtı kıldın inkâr bu kabahatler nedir
Mustafa Mevla'yı unuttun bu hareketler nedir

Postuna heman döküp hem başına mîh kakturup
Nar-ı mihnetle tutuştun bu hararetler nedir

Bais-i bünyad-ı âlem sabr-ı hicran iken
Ehl-i Beyt'e ta bu denlü ihanetler nedir

Pesva-yı ehl-i tahkik Cafer-i Sadık iken
Varsa sırr-ı nubuvet rehber-i âşık iken

Bu tükenmez fikirle ben sana la'neteylerim
Çün ettin bana haramdır bulsam anı hep yerim

Buna dahi eyledin yüz bin cefa ey kaltaban
Akıbet içti şehadet şerbetinden serverim

Cümle bühtandır işin gir ü haseddir şahıma
Anların varsa günahı hâşâ illa yok derim

Çün İmam Kazım'a ettin şehid-i mervan her
Ol lâin sermedi nice şerm-i Haydar bi-haber

Yağı Hakk'ın emrini tutmaya sen ar eyledin
Laneti kendine kendin sen sezadar eyledin

Cend-i iblis ile girdin sen şehidler kanına
Bi-hesap asker çeküp kibrini izhar eyledin

99B

Kendi bileğinde seni nefsin talepkar eyleyüp
Gün gibi zahir olan sultanı inkâr eyledin

Ey hidayetden habersiz Ali'dir harı bana
Kıble-yi ehl-i yakındır bu imam-ı bi-peşva

Sanma ürküttün uçurdun sen huzur-ı Ahmed'i
Her muhib-i handan gönlünde dur Ahmed'i

Hoş gelir sultan-ı âlem her ne kılsa bendeye
Naseza görmek reva mı sen umur-ı Ahmed'i

Haşre dek hasrettesin asla yüzün gülmez senin
Bi-ziya kılmak ne lazım sana nur-ı Ahmed'i

Medfen -i hak-i Horasan şah-ı din Musae'r Rıza
Mübde-yi esrar-ı Mevla malik cud seha

Cahil ü nadanı gör kim Hakk'a alet gösterir
Kendi düzah içredir cinsine cennet gösterir

Kendi söyler gözüne olmaz nihan âlem ayan
Siretin ainesidir gör ki suret gösterir

Nesl-i Habil'den gelen Kabil olur mu âlemde
Yok yere siar eyleyen kendiye rahmet gösterir

Şah Taki'dir şah-ı âlem varsa sırr-ı nebi
Anda zahir oldu zahir oldu sırr-ı emi

İşbu erkândan perişan dünya vü ukba senin
Düşmanın olsa revadır bay ile edna senin

Kimseden âlemde zahir olmadı bu bed emel
Bu işinden oldu mahcub âdem ü heva senin

Eline ne girdi bilmem ey pelid oğlu pelid
Ey merd ... bu kıldığın eza senin

Ba nakidir şah hayli arif-i sırr-ı ezel
Kan-ı rahmet şafi gam dafi hayl-i milel

Sen huzur-ı Hakk'a aya akibet varmaz mısın
Ruz-ı mahşer-i halk içinde ettiğin bulmaz mısın

Bil işin elbet vardır kail-i iblisden beter
Enbiya-yı nutk-ı kelam-ı kibriya tutmaz mısın

Sen seni sanma ki cinsin can değil bi-cansın
Sen Hüda'nın kahr-ı hışmından acep korkmaz mısın

Askeri'dir sahib-i esrar nur lem yezel
Zat pak-ı mazhar-ı Hak hem güzellerden güzel

Garibi bu derd-i matem eyledi pür izdırap
Yüreğim yanar bu gamdan çiğirim pişmiş kebab

Sırr-ı mahkun olmayan bu derd-i matem aleme
Bülbül mersiye-yi hüvan olmuş bu gamdan her sahab

100A

Halini teftiş ederse sen anın mahcubusun
Sende bu nazil-i adavet var iken ey bi-hicap

Mehdi Al-i Muhammed sahib-i şimşir veb
Ala senden Ehl-i Beyt'in intikamın cümle hep
(98B-100A)

Mersiye-yi Garibi Baba

(.----/.----/.----/.----)

Gel ey levh-i suhen gencur-ı beyan macera eyle
Şhid-i Kerbelâ halin figanıyla feza eyle

Giryan zire nak eyle gözünden kanlı yaş gelsün
Geçip cemiyete hatır-ı havasın bir yana ile

Kamu âlem sana matem yüzün arz ettiğin görde
Oda yak defter-i divanı cümle hep hayâ ile

Sanadır kasdı gerdunun fenasın gösterir bir bir
Görürsün Kerbelâ serin yüzün âlem-i nema ile

Gönülden bertaraf eyle nişanımı sadeden zerre
De vavelika hayfa deyü ah ü nide ile

Vücudun çak çak olsun hüner-i meydan-ı merd ...
Bu matem çalışından durma sende can feda eyle

Ko yansun nar-ı hasretle vücudun suzinak olsun
Bu dem eyyam-ı matemdir cismin çak çak olsun

Niçün ey bi-mürvet kasd-i Al-i Handan kıldın
Dili azude ettin Murtaza'ya pek yaman kıldın

Niçün sen nur-ı çeşm-i enbiyayı eyledin bi-fer
Ana bir katre ab vermedin billâh ziyan kıldın

Peder mader deyü can-ı şerifin Hakk'a tapşırdı
Kesep hayrı alup anın mahasın hunfeşan kıldın

Çiğeri yandı Zehra'nın bu matem macerasından
Çıkardın bir gözünü vah cefa-yı bi-aman kıldın

101A

Kalem-i tahririne aciz olan manayı ettirdin
Düşürdün dillere zalim bir ah-ı serdestan kıldın

Muhabbet şişesin kırdın çıkardın devleti elden
,der ağuş-ı resulü gark hun-ı ergüvan kıldın

Girüp kanına ol şahın şerin galtan-ı pay ettin
Şifa darına bi-çare misarını çünkü zar ettin

Ne sahradır ki deşt-i Kerbelâ sahra-yı hicrandır
Kuş uçmaz maverasında ki kullar bunda hayrandır

Taguttan handanı sundun tona andan hür berk
Bu ne olmaz hinayettir bu ne vas-ı perişandır

Bu matem ki koyar bezm serinde şehr-i aşurun
Kopan güya kyamettir bu ahval özüne seyrandır

Çerağan-ı firüzan seyr edüp ziyneti kıyas etme
Dem-i matemdeki ahın şerarandan nemayandır

Sıdk içre yatur bir liva liva güldane bahrinde
Biri bağ-ı naim olmuş nikahdar-ı cihan-ı benandır

Bu matem sahtından lal olur dil nokta yer kalmaz
Bu matemden elemnak olmayan avare nadandır

Dem-i matem de niçün gitti oldum... mahzun
Sezadır işbu mihnetten dü çeşmimden gelir ser hun

Şehidan kanını ol dem ki mizana hun nişar ettin
Adular kanmasun deyi Fırat levnin tebar ettin

Sada-yı teşneganından ki şemşin yüzü kızardı
Hararetten yarıldı yer firakin âşıkâr etti

Yanar bu-yı sefa sanma ki şerh-i Kerbelâ eyler
Dühan ahını ganber alıp bir hoş güzar etti

Götürdün Kerbelâ vadisine derya-yı hun ettin
Şu denlü Al'den pejmurde odağ-ı cana gar etti

Ver ey pürden ab revana tirden sed çekti
Nice bin türlü çileler hep ol na-yanar etti

Ecel peymanesin destine sundu saki-yi devran
İçerken üstüne döktü değil hun ... nisar etti

Kesilmiş başı dökülmüş kan dil iken gönül hayran
Yatur peyveste hun içre o gül ruy hak ile yeksan

Bu matem-i şergüzeş tarfa matem derd-i pürnemimdir
Bize gülmek haram oldu bu dem mah-ı Muharrem'dir

Bu demde dide giryan sine püryan olmayan ahmak
Ne şüphe ey dil şeyda-yı münir ol ibn-i mübhemdir

Ne gülmek kapısı çıksın o göz kim bi-tahimledir
Bu dem erbab-ı tahkıkın bile büküldüğü demdir

Görürsen ecrini yarın bu dem ol gar-ı mülhemdir
Ne gam yersin yerin hazır karargahın cihanımdır

Anın bir katresi kangı nice bin can bedel dersin
Malu-yı üstüne yine kaza-yı tığ-ı mübremdir

Demidir şerha şerha olsa sinen dökse kan çeşmin
Bu matemden eleminden olmayan hayran sersemdir

Bu matem-i hayrattan sine suzan eyle ey **Garibi**
Bu şir-i suzinak dilde pünhan eyle ey **Garibi**

(100B-101A)

Mersiye-yi Garibi Baba

(-.-/-.-.-/-.-/-.-)

Ey gönül mersiye-yi hüvan ol macera-yı mateme
Kıl serencamın şikâyet Kerbelâ'nın âleme

Bende-yi Ahmed-i muhib Haydar-ı Kerrar iken
Tığ çektin buğz edüp nesl-i resul-i ekreme

Sen o rüsva-yı oğlu rüsvasısın ki asla şüphe yok
Şeb olunca tirden katil çekerdin şebneme

Dest-i gamda vermedin ab-i revanın damlasın
Bu cezayı etmedi nesl-i anı ibn-i Meryem'e

Sanma kim gulgun-ı şefkattendir şehr-i bi-vefa
Damen-i gerdunu tutmuş hun-ı Al-i Mustafa

Ey keremsiz zülmü sen mazluma kanun eyledin
Kerbelâ deşinde hunı misl-i... eyledin

Ömrümün sermayesin hak ile yeksan eyledin
Hazreti fahrülnisanın bağrını hun eyledin

Alemin ismin mekrür çün fena zıkr ettürüp
Ehl-i Bey-i Murtaza'yı böyle mahzun eyledin

Hep dünya kasd-ı şah-ı mümin hem ettürüp
Kâfir oldu ittifak çerç-i gerdun eyledin

Çün adusun gam değil soyun yüzün göstermesin
İbtaşan teşine leb halin diğer gün eyledin

Bais-i aktar kudrete oldu fırsat sandığın
O ru-yı ab-ı kevserden hararet sandığın

Kerbelâ sahrasıdır uşşakı nalân eyleyen
Dide giryan sine püryan aklı hayran eyleyen

Tok lanettir sana döktün şehidler kanını
İki âlem içre sensin Hakk'a tığyan eyleyen

Göz göre âdem-i safiyullahı inkâr eyleyen
Kâfir billâh değil mi kasd-ı iman eyleyen

Tab-ı süvası değil mi kendin insan ile gör
Su yerine teşnegana tir-i baran eyleyen

Bir beşerden gelmedi bu mühmelat ü safın senin
Sensin Al-i Mustafa'yı hep perişan eyleyen

Çün risalet bezminin kıldır çerağın bi ziya
İşbu matemden perişan oldu halim dilta

100B

Gece ki eyledin oldu çün yüzlerin irtadımız
Böyle tenbih böyle talim eyledi üstadımız

Hırka püşan hem adunun tufanının kalkaniyiz
Çün muhib-i handan söylendi bizim adımız

Ca-yı rahattır baka giden nemd-i alem-i fena
Ya ne var der ana görsün suret-ı abadımız

Deşt-i gamda teşneganız Şah Ali abdalıyız
Cisminde Zeyn olan dağlar yeter ispatımız

Kasd-ı Al-i Murtaza kıldın edüp pejmürde hal
Büsbütün dünyayı tutsa dahi var feryadımız

Gam mıdır dağlar yakup kanlar döküp de eylesek
Baş açık yalın ayak feryad edüp de inlesek

Dahi vardır ağlasak eyyam-ı matemdir gelin
B,izlere gülmek haramdır çün Muharremdir gelin

Dinle bu mersiyemi dağ-ı derunun tahir et
Macera-yı nur-ı çeşm-i mihr-i âlemdir gelin

Çıktı cennetden fena bezminde demler sürdü tuva
Hal-i âdem böyledir Havva ü Adem'dir gelin

Kahr-ı adadan çiğerin yansa hakkındır kerem
Hazreti İbrahime nar içre şebnemdir gelin

Saymadı tufan Nuh'u ehl-i matem-i derd budur
Ehl-i derdin didesinden nem değil demdir gelin

Garibi ya feryad eyle ağla kan dökülsün dideden
Ağlamak adet kalıyor bize Âdem Dede'den

(100A-100B)

Nevruziye-yi Garibi Baba

(.-./.-./.-./.-./.-.)

Yine feyz-i ilhanın nümayan oldu takdiri
Çü çaldı şimdi İsrafil nebata hay için suru

Çemen-i sahn-ı zemin üzre hezeran sabiyan kurdu
Gelincik hazreti hazr binin cism-i münasuru

Esip bad-ı saba verdi haber eyyam-ı nevrudan
Nihal nar verin çü peyda etti sebturu

Minur eyledi dehrimizin oldu her eşcar
Getirdi hükmi-i zambaktan ki sevsen dağ pür nuru

Hezar etti tutuşmaktan kasım hasmın bulup ahir
Güle teslim edip çıktı aradan taht-ı fağfuru

Gel ziya-yı saadetle karar etti seryerinde
Sena-i gül edip bülbül feramuş eyledi cevri

Baharın gece gündüz gibi oldu muhabbetle
Yaylakıyla rek bezme getirdi şem-i kafuru

Gel ibret al nebatattan ma'n-i mübdain anla
Takacır eyle zinhar giyip sincap samuru

Tecelliden zuhur etti bu çüziyyat külliyan
Tesellisin kamu eşya bilip arz etti hep uzuru

Mezzin gördü afakı bu elvanıyla nakıs olmuş
Kim açtı nergis şehla sahrda çeşm-i mahhuru

Gelip baş eğdi ihvana yanıp yakıldı humrandan
Yürüttü müçmerin ... eyledi dehri

Nebatat ser firaz oldu tecelli erdi eşcara
Uyandı uykudan çıktı yürüttü tez veri

Atasın gördüler fiğın kamu mürğan safalandı
Nüvalandı bu gülşende bulup tek damla mahuru

Uzattı boynunu şimşad deyü hayli şuvaşlandı
Morardı pür gazap susen kuşandı tığ-ı sanfuru
Serinde dağın pinhan için arşın külâh giymiş
Kızartmış ruhların lale ki mahzun ede mesruru

Gelip hatm-ı safasıyla zaman-ı aynsafa buldu
Hemin zerin kadeh-i altın fişanlık eyleyip dehri

150A

Güruh-ı evvel bahar engel bizimle kar topu oynar
Sual ettim dedi ben benden aldım la'be-i desturu

Kırmızıl sünbül reyhan menekşe ergüvan leylak
İtaat kıldılar emre görüp elvan-ı subhunu

Katır kuyruğunu saldı dolaştı dağa gülşende
Dayanıp heştine terk et yerine gör bu mahcuru

Nilüfer baş güzün sudan çıkardı ziynet gördü
Safadan kol kanat saldı selametlik görüp nuru

Fıramuş eyledi ahtı unuttu lutf-ı rezzakı
Tecelli-i ilahi görünce verdi desturu

Çü gördüm ayn-ı cem nice dane ü rindana
Bu sahn-ı genç-i gülşende çalındı defle tanburu

Safa el verde dem ile elin çek davet ferdadan
Ki yarını günün elbette vardır et bu tezveri

Uyup nefsin hevasına adavet kılma şeytana
Sırat-ı sıtkıya uy unutma kavlı-i mahuru

Ne almış var ne satmış var tamamlıkla haber verdi
Yürüttü saki ki ruy-ı aykla şir-i engürü

Bu varlıktan sana yokluk göründü **Garibi** ad oldu
Harabat ehline hemdem değil sanma bu mahmuru

(149B-150A)

GEDAYİ

Mersiye-yi Gedayi

(-./-./-./-./-./-./-.)

Şem-i bezm ehl-i arifandır Hüseyin-i Kerbelâ
Nur-ı fazl-ı sun rahmandır Hüseyin-i Kerbelâ
Sırr-ı zat-ı Şah-ı Merdan'dır Hüseyin-i Kerbelâ
Dar-ı hükümet saye-yi candır Hüseyin-i Kerbelâ
Seyd-i Şaban cenandır Hüseyin-i Kerbelâ
Cevher-i can nur-ı ayandır Hüseyin-i Kerbelâ

Gel Muhammed bahr-i rahmetten ümidin kesme sen
Bende ol tak nübüvvet-i şah-ı vilayetten resen
Telhkam olmaz veli zehr-i hülalhal nuş eden
Sakiyi kevser etsin ehl-i cennetir Hasan
Seyd-i Şaban cenandır Hüseyin-i Kerbelâ
Cevher-i can nur-ı ayandır Hüseyin-i Kerbelâ

112B

Mihr ü mah nur-ı Muhammed'den alupdur pür ziya
Şem-i eyvan hakikat der Aliyy'el Murtaza
Nur-ı hak mesmun Hasan mazlum Hüseyin-i Kerbelâ
Matla-i şemş-i nubuvettir dahi Zeynelaba
Seyd-i Şaban cenandır Hüseyin-i Kerbelâ
Cevher-i can nur-ı ayandır Hüseyin-i Kerbelâ

Derd-i gülzar şehadettir ayırma Bakır'ı
Bülbül bağ-ı nubuvettir unutma Cafer'i
Goncadır Kazım Musa bağ-ı cennet gülleri
Şah-ı âlemdir Ali Musa Rıza'nın kemteri
Seyd-i Şaban cenandır Hüseyin-i Kerbelâ
Cevher-i can nur-ı ayandır Hüseyin-i Kerbelâ

İster isen Hazreti Allah için sen doğru yol
Yüz sür özünü velayetten taki sultanı bul
Gelş Taki'nin kemterinin kemterine öz kul ol
Askeri nur-ı hidayetle dolubdur sağ ü sol
Seyd-i Şaban cenandır Hüseyin-i Kerbelâ
Cevher-i can nur-ı ayandır Hüseyin-i Kerbelâ

Mehdi-yi sahib zaman kutb-ı cihanın canıdır
Dest-i ziyatında felekler devranın devranıdır
Bende-yi sırr-ı velayet bu rahın sultanıdır
Dem anın devran anın ferman anın fermanıdır
Seyd-i Şaban cenandır Hüseyin-i Kerbelâ
Cevher-i can nur-ı ayandır Hüseyin-i Kerbelâ

Ey **Gedayi** bunların rahında kim olmaz turab
Hakipayınla ser çeşmim şemş mehtab
Zerre veş kesmem ümit olsam dahi ehl-i azab
Melce-i dar-ı penahımdır benim yevmül hesab
Seyd-i Şaban cenandır Hüseyin-i Kerbelâ
Cevher-i can nur-ı ayandır Hüseyin-i Kerbelâ

(112A-112B)

HAFIZ BABA

Nefes-i Hafız Baba

Horasan'dan gelip Diyar-ı Rum'a
Üçler kapısında iskân eyledi
Ceddi İmam Kazım nesli Murtaza
Kırkların serdarı Karyağdı Baba

Nice vilayetler etti aşikâr
Sahavet madeni yağdırdı karlar
Bahar eyyamında sürüldü demler
Gösterdi burhanı Karyağdı Baba

Huzurunda niyaz eyleyip duran
Bahtiyardır eden secde-i Rahman
Safa-yi nazarı buldurur derman
Hikmet-i Lokman'ı Karyağdı Baba

Can ü dilden **Hafız** eyle hizmeti
Eşiğine baş koy olsun himmeti
Çeşme-i feyzinden nuş et şerbeti
Al-Beyti Şahım Karyağdı Baba

(201A)

Nefes-i Hafız Baba

Dün gece seyranım Hakkın huzuru
Hünkâr Hacı Bektaş pirim erenler
Çerağ-ı Muhammed nur-ı Murtaza
Ayan oldu sırrım kandım erenler

Rehberim boynuma tavk etti resen
Giydirip zulmünü şahım erenler
Şeriat nikabı anda açıldı
Tarikatta sabit oldum erenler

Tarikat bahrına gark olup geldim
Mağrifet beytine girdim erenler
Yüzüm yere sürüp dar-ı Mansur'da
Elim bağlı kurban oldum erenler

Makam-ı vilayeti sırr-ı Murtaza
Güş edip mürşidim yettin erenler
Ayet-i yedullah haktır şüphesiz
Üstadım eteğin tuttum erenler

201B

O demde çekildi gülbank-ı haydar
Safa nazar gördüm şükür erenler
Alem'ül-semaya uğradı yolum
Şeş cihet erkânda durdum erenler

Kalbim ruşen oldu lâyemut buldu
Müştakım didara varsın erenler
Saka hem şerbetin nuş ettim erenler
Kapında mihmandır **Hafız** erenler

(201A-201B)

64B

Mersiye-yi Hafız

(--./--./--./--)

Yine matem mahı geldi buna canlar dayanmaz
Kan ağlasa da didelerim giryaya kanmaz
Bu ayda yanup ağlamayan hak'tan utanmaz
Kör olsun o gözler ki bu dem kana boyanmaz

Bu ayda ol Şah-ı Resul'un Kurretü'l-Ayn'ını
Hak sevgilisi Fatıma'nın nazlı Hüseyini'ni
Düşmanlar ana hem eylediler buğz ile kini
Kör olsun o gözler ki bu dem kana boyanmaz

Masumların bağı hararet ile yandı
Oklar dokunup sineleri kana boyandı
Bu vakiadan gökte melekler utandı
Kör olsun o gözler ki bu dem kana boyanmaz

Cuma günü olmuştu bu hal-i melanet
Her lahza çeker matemini ehl-i saadet
Yılbaşına tahsis ile tehire ne hacet
Kör olsun o gözler ki bu dem kana boyanmaz

La'net eyle yar olur ne gerek nam-ı Yezid
Cün kesmiş idi rahmet-i Rahman'dan ümid
Kasr-ı duzahta mühlet eyle ya Rabü'l Vahid
Kör olsun o gözler ki bu dem kana boyanmaz

Hafız koma elden tutuşup dameni ahı
Ah eyliyerek kan idegör çeşm-i siyahı
Gözyaşı ile yıka heman çerk-i günahı
Kör olsun o gözler ki bu dem kana boyanmaz

(64B)

HAKKI BABA(İSMAİL HAKKI)

Nefes-i İsmail Hakkı

Nurudur görünen cümle esbada
Hakk'tan gayri ne var elhamdülillah
Sırrıdır bilinen cümle esmada
Hakk'tan gayri ne var elhamdülillah

158B

Zatına zatıyla tecelli kıldı
Esmâ-i sıfâtı zuhura geldi
On sekiz bin alem nuruyla doldu
Hakk'tan gayri ne var elhamdülillah

Vechine nice yıl nikab örttü
İnsan süretinde perde büründü
Yine her zerrede ayan göründü
Hakk'tan gayri ne var elhamdülillah

Gark olur nuruna dideler anın
Açıktır kullara yüzü sultanın
Uyarı gör **Hakkı** dide-i canın
Hakk'tan gayri ne var elhamdülillah

(158A-158B)

206B

Nefes-i Hakkı

“Bu nefes Padişah Mahmut’un Bektaşî dergâhlarını yıktığını bildirmektedir”

Kavm-i Yezid Yezidliğin bildirdi
Yetiş Allah ya Muhammed ya Ali
Sürgün edip her dervişi öldürdü
Yetiş Allah ya Muhammed ya Ali

Eridi fakirin yürekte yağı
Arttı münküran kalbi firağı
Yanmaz oldu münkürlerin çerağı
Yetiş Allah ya Muhammed ya Ali

Türebelerin yıkıldığını gördüler
Yezidler fark edip güldüler
Her dervişi bir diyara sürdüler
Yetiş Allah ya Muhammed ya Ali

Dalgalandı gönül durulmaz oldu
Gitti elden talip görülmez oldu
Rehber ile mürşit sorulmaz oldu
Yetiş Allah ya Muhammed ya Ali

Sene bin üç yüz kırk iki aman
Dünyada bu fesad olmuştur ayan
Şimden sonra sürülmez oldu erkân
Yetiş Allah ya Muhammed ya Ali

Hakkı ya çağırır yaradan gani
Dertlilerin dertlerinin dermanı
Bundan sonra çok süreriz devranı
Yetiş Allah ya Muhammed ya Ali

(206B)

Mersiye-yi Hakkı

(--./-./-./-./-.)

Ey dil yakup harimine bin dağ-ı pür gamı
Mecra-yı hun-ı eşk ide gör çeşm-i bi-nemi

Ey sine vaktidir çaküp ah u şüle bazı
Döndür sabaha leyl-i zulmet-i matemi

Berk-ü kazaya menzil ola ol sine kim
Matem deminde çekmeye bin ateşin demi

Tir-i belaya hedef ola ol gönül ki anın
Mah-ı Muharrem içre olur hem kar-ı hürremi

Çıksun o göz ki saçmayup ateşli demleri
Fark ede subh-ı Ruşen ile Şam-ı mazlumu

Demdir bir ah-ı ser ü dil-i erbab-ı vecd-i hal
Ser ta-be-pay dondura nar-ı cehennemi

Demdir cihan-ı luce-yi tufan edüp gözüm
Emvaç-ı hana bastıra cehr-i muazzamı

Demdir ki ah şule derim âşıkâr edüp
Mevkuf bin şera edem gar âlemi

Yâd eyledikce vakıa-yı Kerbelâ 'yı ah
Satur-ı matem ile yaram levh-i sinemi

Şah-ı Şehid'i yâdla ol rütbe ağlayam kim
Reşk ettirem dü çeşmime ta ayn-ı zezem

Afakı yaktı ah bu vakia-yı Kerbelâ
Tutun cihanı nale-yi dilsüz-ı hasreta

Ya Rab be-nur Hazret-i Sultan Enbiya
Ya Rab be-cah mazhar-ı terkim-i hel eta

Ya Rab be-zat-ı Fatıma ekmelü'l-Betül
Ya Rab be sıdk-ı Bahire-i efdalü'n-nisa

65A

Ya Rab be cism-i sem-i zede-yi Hazret-i Hasan
Ya Rab be-hakk-ı hun-ı şahenşah-ı Kerbelâ

Ya Rabb e-el ekmel-i isna aşer imam
Kim müminine zatları oldu mukteda

Ya Rab be cem-i cümle-i ashab-ı kümmelin
Kim anlar oldu encüm-i gerdun ihitda

Ya Rab be-küh-i ilm-i hakiki-i bi-kıyas
Ya Rab be-sırr-ı ...-i cümle evliya

Ya Rab be-aşk-ı pakına feyz ile salikin
Ser menzil-i hakikate olmaktadır resa

Ya Rab be-sıdk-ı niyet-i amal kandadır
Feyz-i amim-i tahire cemü'l-kıya

Hakkı zarı Al-i Aba ile hasr kıl
Ger ola şef-i masiyet-i Şah-ı Enbiya

Olsun zebanı feyzinin ile vakt-i nez'a dek
Macera-yı naat-ı varide pak-ı Mustafa

Esrar-ı aşk-ı pakına ya Rab mazhar et
Kalbini misal ianeye mihr-i enver et

(64B-65A)

Nefes-i Halkı Baba

Nur-ı Ala nurdur cemal-i pakı
Nuri Baba Sultan efendimizin
Esrar-ı levlaktan vardır idrakı
Nuri Baba Sultan efendimizin

İmanımız vardır şah-ı merdana
İlm-i ledunda benzer ummana
Her nutk-ı .... dürr-i şehidana
Nuri Baba Sultan efendimizin

Seyyah olup gezmiş diyar-ı Rum'u
On İki İmam'ı On Dört Masum'u
Cümleye mesret verdi kuddumu
Nuri Baba Sultan efendimizin

Mürşid-i Kâmil'e gel eyle iman
Ey hafız-ı Kuran oldum diyen can

Yazılmış alnında sure-i Rahman
Nuri Baba Sultan efendimizin

Halkı Baba söyler daima ya hu
Sakiler sundukca badeyi mehlu
Dem-i devranına hu diyelim hu
Nuri Baba Sultan efendimizin

(206B)

Nefes-i Hakkı

Sakiya sahabadan kısmetliyiz biz
Erenler bezmine davetliyiz biz
Sofli değiliz biz sofı misali
Kadri alileriz rikkatliyiz biz

Meydan-ı hünerin pehlivanıyız
Şahsuvar aşkına serhatliyiz biz
Surette Hakk'ız gerçeğim amma
Âlem-i manada izzetliyiz biz

Bulanmayız her giz seng-i ta'n ile
Bahr-i muhabbetiz ü saitliyiz biz
En ednamız eder ağyarı zebun
Galip nefisleriz muratliyiz biz

Hakkı'yı görmez zahid-i huffasi
Bezm-i muhabbette şöhretliyiz biz

(206A)

HAMDİ

Nefes-i Hamdi

Cem olup erenler yerli yerine
Erenler ya Muhammed Ali çağırır
Mürşidinin agâh olur sırrı yine
Pirler ya Muhammed Ali çağırır

Bu meydana nice âşık derilir
Erenlerin yolu erkânı dirilir
Muhammed Ali'nin kadri bilinir
Diller ya Muhammed Ali çağırır

Pirimin çevresi bahçeler bağlar
Kızıl Deli suyu mevc urup çağlar
Çar etrafında hu çekince dağlar
Çöller ya Muhammed Ali çağırır

Seyid Ali Sultan erler atası
Batınen ihata eylemiş nası
Çar alamet ile kadrinin tası
Gürler ya Muhammed Ali çağırır

Gönüller birlenip açılır meydan
Hep yerli yerinde bunca âşıkân
Erenler meclisi bağ ile bostan
Güller ya Muhammed Ali çağırır

Erenler cemi oldu Tekfur Dağı'nda
Cümle Üçler Kırklar Yediler anda
Kızıl Deli suyu akıp coşanda
Çağlar ya Muhammed Ali çağırır

Erenlerin güzel yolu erkânı
Yüz sürüp **Hamdi** olsa mihmanı
Yılda bir kez gelir yayla seyranı
Dağlar ya Muhammed Ali çağırır

(201B)

64A

Mersiye-yi Hamdî

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Erdi çün mah-ı Muharrem tende can eyler figan
Gözlerinden yaş yerine eyleyüp kanlar revan
Kerbelâ meydanına girdi iki şehzadegan
Çağrışurlar ya Resullullah şefaet el aman

Ced-i Pak-i Mustafa'dır hem İmam-ı Enbiya
Atası Şah-ı Velayet'tir İmam-ı Evliya
Validesi anların Fatıma-yı Hayrulnisa
Çağrışurlar ya Resullullah şefaet el aman

Kurretü'l-Ayn'ım buyurdu anlara sultan din
Mümine rahmetullahi aleyhim ecmain
Lanetullah aleyhi kavm-i Yezidi'z-zalimin
Çağrışurlar ya Resullullah şefaet el aman

Birisi Bahr-ı Nubuvet ilmin ummanıdır
Birisi Sırr-ı Velayet tahtın şahanıdır

İkisi de âşıkânın dinidir imanıdır
Çağrışurlar ya Resullullah şefaât el aman

Ol Hasan Hulkırırza'ya zehr içirdi ol Yezid
Şah Hüseyin'i Kerbelâ çölünde eylediler şehid
Mümin isen virdin olsun durma her dem la'net et
Çağrışurlar ya Resullullah şefaât el aman

Bin bir ayak bir ayaküstünde durduğı zaman
Kanlı gömlek elinde çıkınca ol hayrû'l Menam
Ol Aliyye'l-Murtaza dua ede On İki İmam
Çağrışurlar ya Resullullah şefaât el aman

Mümin-i Kâmil olandan hiç onulmaz bu yara
Haşr olup dava görünce tükenmez bu macera
Matem etti anlara fevka'l-ala tahte's-sera
Çağrışurlar ya Resullullah şefaât el aman

Anlara cam-ı şehadet sundu Allah Kerim
Al-ü Evladı'yla meskûn oldu cennetü'n-naim
Mazhar-ı Esmâ-yı Hüsna sırrı Rahmanü'r-Rahim
Çağrışurlar ya Resullullah şefaât el aman

Ey münafık hiç düşünmedin mi ruz-ı mahşeri
Ced-i pakı anların ol enbiyanın serveri
Ol iki dilber değil mi dü cihanın enveri
Çağrışurlar ya Resullullah şefaât el aman

Ya ilahi bizi anlardan ayırma ta ebed
Her nefes yüz bin salât ü selam la baid
Ol Duvazdeh İmam şefkatiyle kıl meded
Çağrışurlar ya Resullullah şefaât el aman

Dem be dem rahmetler olsun ol tevella ehline
Sad hezeran la'net olsun teberra ehline
Hel eta'da buyrulan sırrımızı bilene
Çağrışurlar ya Resullullah şefa'at el aman

Candan Mustafa'nın çakeriyem bi-riya
Andan aldılar ulum-ü kıyas hakkı evliya
Haki payı anların her dem de müçrim **Hamdî** ya
Çağrışurlar ya Resullullah şefa'at el aman

(64A)

HAMDULLAH ŞİRİ

Nefes-i Hamdullah Şiri

Cihan var olmadan ketmî ademde
Hak ile birlikte yekdaş idim ben
Yaratıp çün bu mülkünü o demde
Yaptım tasvirini nakkaş idim ben

Anasırdan bir libasa büründüm
Nar-ü bad-ü hak-ü abdan göründüm
Hayrülbeşer ile cihana döndüm
Âdem ile bile bir yaş idim ben

202A

Âdem'in sulbünden Őit olup geldim
Nuh-u nebi olup Tufan'a girdim
Bir zaman bu mülke İbrahim oldum
Yaptım Beytullahı taş taşıdım ben

İsmail göründüm bir zaman ey can
Hem İshak hem Yakub oldum bir zaman
Eyyub geldim çok çağırdım elaman
Kurt yedi vücudum kan yaş idim ben

Zekeriya ile beni biçtiler
Yahya ile kanım yere saçtılar
Davut geldim çok peşime düştüler
Mühr-i Süleyman'ı çok taşıdım ben

Mübarek asayı Musa'ya verdim
Ruhu'l Kuds ile Meryem'e erdim

Cümle evliyaya ben rehber oldum
Cibril-i Emin'e sağdaş idim ben

Sulb-i pederinden Ahmed-i Muhtar
Rehnumalarından erdi Zülfikâr
Erişip cihana oldum yadigâr
Kul iken zat ile sırdaş idim ben

Tefekkür eyledim ben kendi kendim
Mucize görmeden imana geldim
Şah-ı Merdan ile Düldül'e bindim
Zülfikâr bağladım tığ taşıdım ben

Şükür matlabımı getirdim ele
Cem olduk bir yere Ehlibeyt ile
Gül oldum feryadı verdim bülbüle
Kırklar Meydanı'nda ferraş idim ben

Sekahüm hamrından içildi şerbet
Refi oldu hicaplar ettik muhabbet
Açıldı meydana sırrı hakikat
Aldığım esrarı çok taşıdım ben

Hidayet erişti bize Allah'tan
Biat ettik cümle Resulullah'tan
Haber verdi bize seyr-i fillahtan
Şah-ı Merdan ile sırdaş idim ben

Bu cihan mülkünü devredip geldim
Kırklar Meydanı'nda erkâna girdim
Şahı Velayet'ten kemerbest oldum
Selman-ı Pak ile yoldaş idim ben

İkrar verdik cümle dizildik yola
Kerbelâ 'da Şah-ı Şehid'le bile
Sırrı faş etmedik asla bir kula
Pak ettim dameni gül taşıdım ben

Şu fena mülküne çok geldim gittim
Yağmur olup yağdım ot olup bittim
Urum diyarını ben irşat ettim
Horasan'dan gelen Bektaş idim ben

202B

Gahı nebi gâhî veli göründüm
Gâhî uslu gâhî deli göründüm
Gâhî Ahmed gâhî Ali göründüm
Kimse bilmez sırrımı kallaş idim ben

Şimdi **Hamdülillah Şiri** dediler
Geldim gittim zatım hiç bilmediler
Sırrımı kimseler fehm etmediler
Hep gelen mahlûka kardaş idim ben

(201B-202B)

HAMİD BABA

Mersiye-yi Hamid Baba

Yine tuluğ etti nurü's semavat
Âlemi şen kıldı nevrüz-1 sultan
On sekiz bin âlem buldular hayat
Âlemi şen kıldı nevrüz-1 sultan

Harem-i Kâbe'den zuhur etti Şah
Batın Fatıma'dan doğdu nurullah
Cem günü idi billa iştibah
Âlemi şen kıldı nevrüz-1 sultan

148A

Yevm-i Cuma derler ayd-1 müminan
Seyyidü'l alandır hemde ruz-1 an
Bu günde doğmuştur ol şir-i Yazdan
Anınçün derler nevrüz-1 sultan

Subhü's semavatta tahtü'şşara
Hep dini ruh-1 âlem gerek mafiyaha
Lisan-1 hal ile ederler ya şah
Hamdullah geldi nevrüz-1 sultan

Şemş ile kamer açarlar nikap
Ne felek dahi berç eyler güva kep
Arş ile kurs hem levhü'l kalem hep
Menzur ederler nevrüz-1 sultandır

On Őekiz bin âlem aşka gelmiŐler
Mevlüt-i Ali'yi dilde Őöylerler
Muhtaba mail medhin eylerler
Merhaba merhaba nevrüz-1 sultan

Bu gündün ol gün ki rüz-1 münacat
Bu günde feth oldu bab-1 ulliyat
Bu gün taksin olur genç-i mihfayat
Merhamet günüdür nevrüz-1 sultan

Destur ilmeklerim nizam-1 âlem
Sertaser verdi ol sahib-i kerim
Ayn ile iŐrette meŐgum oldu hem
Bab-1 rahmettir nevrüz-1 sultan

Munur-1 zenin ile boyar kâinat
Őikefiyle rican misal cennet
Hoş durur ederler feryad
Vasfın senin olmaz nefruz-1 sultan

Ayn-1 Ali'dir cemidir bu gün
Muhabbet edelim sadıkla meŐhun
Medhi edelim dilde daimun
Çün yıllara çoktur nevrüz-1 sultan

Konuz **Hamida** çağırır aman
Katardan çıkaracakl imaman
Beni devr etme ey hub-1 cihan
Kusurum afv eyle nevrüz-1 sultan

(147B-148A)

HARABÎ

210B

Nefes-i Harabî

Mezhebinden zahid sual olunsa
Dersin ki mezhebim Ebu Hanife
Zerre kadar senin imanın olsa
İmam demez idin böyle herife

Hâşâ sümme hâşâ imam değildir
Vallahi imam-ı azam değildir
İmamlık bertaraf İslam değildir
Kulak asma böyle bir ercaife

Cenab-ı Hazreti Nebi yü'z-zişan
Evladına oldu bu herif düşman
Harabî sen İmam Cafer'e bağlan
Başka mezhepleri etme vazife

(210B)

Nefes-i Harabî

Agâh oldu vaize
Ayet-i zülcelale
Düşmezdi gerisi üzre
Asla bu kıl ü kala

Fark eylese nedir bu
Dava-yı küfr ü iman
Küfrün ederdî iman
Girmezdi hiç vebale

Sırr-ı salat ü savmı
Fehm eylemiş olsaydı
Sehf-i sucudu halkı
Vermezdi ihtilaye

Ger Kible-i hakikat
N'olduğu bilinseydi
Yüz döndürürdü mutlak
Bu kiblede cemale

Hilmiye pirü olmak
Haddin midir **Harabî**
Hiç şehsuvarı takip
Mümkün müdür topala

(208B)

Nefes-i Harabî

Savm ü salâtı adet
Etmek değıdir ibadet
Ayan olur bu cüret
Hallak gün figane

Süphana Kâbe birdir
Hak bir iki değıdir
Bir görmemek Hüda'yı
Layık mı Müslüman'a

Hak ile oldular Hak
Bil böylece muhakkak
Aç çeşmini güzel bak
Hor bakma dervişana

Dervişlere yakın ol
Allah ise muradın
Mekânları mekândır
.... La mekâna

İman ü dini küfre
Sen galiba değiştin
...ol ey **Harabî**
Söylenme kâfirane

(213B)

Nefes-i Harabî

Vaiz şer işlemekçün
Şeri eder bahane
Kan içtihatı Kuran
Gurre-i şane

Gılman ü huri cennet
Ümidi pek zor ...
Allah'a meyl edenler
Meyl eylemez hayata

Savm ü salâtı adet
Etmek değil ibadet
İsyân olur bu cüret
Halak-ı kün fekana

Puthane Kâbe birdir
Hak bir iki değildir

Bir görmemek Hûda'yı
Layık mı müslümana

Hak ile oldular Hak
Bil böylece mutlak
Aç çeşmini güzel bak
Hor bakma dervişana

Dervişlere yakın ol
Allah ise muradın
Mekânları mekândır
La reyb-i la-mekâna

İman dersini küfre sen
Galiba değiştin
Elim ol ey **Harabî**
Söylence Kuran'a

(211A)

Nefes-i Harabî

Pederle validem oldu bahane
Merecül bahreyni yeltekiyane
Bin ikiyüz altmış dokuzda kane
Eriştim zahiren geldim cihane

Berzahtan kurtulup çıktım aradan
Onyediyedi yaşında doğdum anadan
Muhammed Ali Hilmi Dedebaba'dan
Çok şükür hamdolsun geldim imkane

Namım edip idi **Harabî** oldum
Erenlerin ayak türabı oldum
Anınçün herkesin kitabı oldum
Aşk olsun okuyan ehl-i irfana

(208A)

Nefes-i Harabî

Ey zahid aldanma sözü yalandır
Hoca heyetinde haram zadeye
Her kavli hilafı magzı Kuran'dır
Cehdetme beyhude istifadeye

Can sıkır görüp vaazını dinlesen
Ehl-i Beyt'imi bize söyle söylesen
Evlad-ı Resul'ü sual eylesen
Muktedir değildir bir ifadeye

Haberdar değildir Süphan'dan
Vaaz ü nasihati hur gılmandan
Bir şey hâsıl olmaz böyle yalandan
İnanma günahdır böyle maddeye

Cahillere halt-ı kelam edermiş
Güya ki varis-i peygamber imiş
Allah lanet etsin haram yer imiş
Hakk'tan bize ihsan olan badeye

Bu cam-ı ervah vaaz-i kâmil olaydı
Dini Harabî'ye fail olaydı
Müslüman olurdu nail olaydı
Şarapla yıkanmaz bir seccadeye

(2013B)

Nefes-i Harabî

(--./--./--./--)

Ey vaiz-i ham ervah terk eyle o kitabı
Bu kıldığın namazın yoktur sana sevabı

Bir kible-i hakikat bul secde eyle durma
Gel doğru Müslüman ol fehm eyle bu hatayı

Zemzem suyu içersin yok anda teşne-i Hak
Hak teşineyi ararsan bu meclisin şarabı

Mey ehline helaldir na ehline haramdır
Geç bu takibinden nuş et bu ab nabı

Hakk'a takrip etmek isterse bir Müslüman
Pir-i mugane mutlak elzemdir intisabı

Gel mutribe niyaz et çaldığı sazı dinle
Tezhip eder kulub-ı vicdan... şabı

Zannetme ney hevadır beyhude bir sadadır
Guş et sadayı Hakk'tır bu ceng eyle riyayı

Merd-i Hüda pür-sine lazım değildir asla
Cennetlerin safası cehennem azabı

Abd-i ... haksın haklığın eyler izhar
... eyle gel nikabı göster yüzün **Harabî**
(211A)

Nefes-i Harabî

Vaiz riya ile namaz kılmazdı
Kalb-i selim abd-ı süphan olaydı
Boynuna günahı halka almazdı
Vakıf-esrar-ı Kur'an olaydı

Bu hal bir ibrettir merd-i kâmile
Çünkü vaz'eyliyor cahil cahile
Derya kadar ilmi olsa nafîle
Yeterdi bir katre irfan olaydı

Rah-ı dalalet'den ayak çekerdi
Rah-ı hakikate doğru giderdi
Ehl-i Beyt'i candan severdi
Eğer kendisinde vicdan olaydı

Bu sehv-i vücuda vermezdi cefa
Taş duvara karşı kılmazdı namaz
Kıble-i tahkik'e eylerdi niyaz
Gönlünde maye-i iman olaydı

213A

Esrar-ı Hüda'yı ayan ederdim
Mekânını size ilan ederdim
Bu sırrı **Harabî** beyan ederdim
Eğer mekân zaman ihvan olaydı

(212B-213A)

214A

Nefes-i Harabî

Ey zahit şaraba eyle ihtiram
Müslüman ol terk et bu kıl ü kalı
Ehline helaldır na-ehle haram
Biz içeriz bize yoktur vebali

Sevaba girmek için içeriz şarap
İçmezsek oluruz duçar-ı azap
Aklın ermez senin bu başka hesap
Meyhanede bulduk biz bu kemali

Kandil geceleri kandil oluruz
Kandilin içinde fitil oluruz
Hakkı göstermeye delil oluruz
Fakat kör olanlar görmez bu hali

Sen münkirsin sana haramdır bade
Bekle ki içesin öbür dünyada
Bahs açma **Harabî** bundan ziyade
Çünkü bilmez haram ile helali

(214A)

Nefes-i Harabî

Ey ehl-i teberra kapınız asla
Pir Balım Sultan'ın ulu meydanı
Haşre dek sürülür böyle bi-perva
Pir Balım Sultan'ın dem-i devranı

Bendeleri rah-1 Hüda'da hakdır
Vakıf-1 esrar-1 şah-1 levlaktır
Merd-i mücerrettir. tahir ü paktır
Pir Balım Sultan'ın hep dervişanı

Ayn-1 Hak'la nail olduk bu deme
Agah olduk şükür sırr-1 müphememe
Çünkü nasip olmaz her bir âdeme
Pir Balım Sultan'ın yolu erkânı

Gayetle .... Esrar-1 Hüda
Biz agâhız ama etmeyiz inşa
Na-mahrem olana söylenmez asla
Pir Balım Sultan'ın raz-1 nihanı

Muhammed Mustafa Cenab-1 Haydar
Fatımatü'l-Zehra şebber ü şubber
Enbiya **Harabî** cümle erenler
Pir Balım Sultan'ın çoktur ihsanı

(214B)

Nefes-i Harabî

Hak kendini halka bildirmek için
İnsanı kendine timsal eyledi
Kuran-1 natıkın tefsiri için
Kuran-1 samiti irsal eyledi

.....

Kuran'da buyurmuş ol Rabb'ül-Felak
Aç çeşmini kendi özüne bir bak
Hak safını sende İkmal eyledi

İnsan kâinat'ta olmuş bi bedel
Vettin-i suresi şerk etmiş güzel
Halkı ikaz için hallak-ı ezel
Bunca peygamberler irsal eyledi

Vaiz bu esrara değildir agâh
Leyle-i miraç'ta Hazreti Allah
Bir suret-i şab-i emred de nagh
Peygambere arz-ı cemal eyledi

Elim ol uzata sözü **Harabî**
Güzel sev sıdkla vardır sevabı
Zahid-i Şükrullah nuş-ı şarabı
Sana haram bize helal eyledi

(212B)

Nefes-i Harabî

Ey sofi dünyayı boş mu sanırsın
Her zamanın vardır bir peygamberi
Sen kendi dinini hoş mu sanırsın
Niçin farketmezsin hayr ile şerri

Bul o peygamberi sen biat eyle
Kıldığın namaza nedamet eyle
Her bir hadisine itaat eyle
Müslüman ol kalma böyle serseri

Vaazlara uyan hakkı bulamaz
Nur-u nübüvvetle gönlü dolamaz

Hakikat bağına vasıl olamaz
Bir âdemin karga olsa rehberi
Bu "la" dan vazgeçip "illa" der idin
Rah-ı hakikate sen gider idin
Hem küfrü imanı farkeder idin
Sevmiş olsa idin Ali Haydar'ı

214B

Hangi hakkı bilmezlerden ders aldın
Neden böyle bahr-i Süfyana daldın
Dalalet zulmeti içinde kaldın
At elinden böyle sönük feneri

Şarap içme zezem suyu iç dersin
Allah'ın mekânı yoktur hiç dersin
Meryem'in oğluna zımmen piç dersin
Biz biliriz vardır anın pederi

Mescitte Meryem'in kefilisi biziz
Nikâh olur iken vekili biziz
Cibril'in **Harabî** delili biziz
Tehi mi zannettin hak erenleri

(214A-214B)

Nefes-i Harabî

Şer-i şerif inkâr olunmaz amma
Şeriat var şeriattan içeri
Tarikatsız Allah bulunmaz amma
Tarikat var tarikattan içeri

Gördüğün şeriat şeriat değil
Gittiğin tarikat tarikat değil
Hakikat sandığın hakikat değil
Hakikat var hakikatten içeri

Vechi **Harabî** ye gel eyle dikkat
Hakk'ın cemalini eylersin rüyet
Sade Hak var demek değil marifet
Marifet var marifetten içeri

(214A)

Nefes-i Harabî(Vahdetname)

Daha Allah ille cihan yok iken
Biz anı var edip ilan eyledik
Hakk'a hiçbir layık mekân yok iken
Hanemize aldık mihman eyledik

Kendisinin henüz ismi yok idi
İsmi şöyle dursun cismi yok idi
Hiçbir kıyafeti resmi yok idi
Şekil verip tıpkı insan eyledi

Allah ile işte burda birleştik
Nokta-i amaya girdik yerleştik
Sırr-ı küntü kenzi orda söyleştik
İsm-i şerifini Rahman eyledik

Âşık olunca zat ü sıfatı
Kün dedik var ettik bu semavatı
Birlikte yarattık hep kainatı
Nam ü nişanını cihan eyledik

Yerleri gökleri yaydık yedi kat
Altı günde tamam oldu kainat
Yarattık içinde bunca mahlukat
Erzakını verdik ihsan eyledik

Asılsız fasılsız yaptık cenneti
Huri gılmanlar averdik zıyneti
Türlü vaatlerle her bir milleti
Sevindirip şad ü handan eyledik

209A

Bir cehennem kazdık gayetle derin
Laf ateşi ile eyledik tezyin
Kıldan gayet ince kılıçtan keskin
Üstüne bir köprü mizan eyledik

Gerçi kün emriyle var oldu cihan
Arşı kürsü gezdik durduk bir zaman
Boş kalmasın diye bu kevnü mekân
Âdemin halkını ferman eyledik

Arif olan bilir sırrı müphemî
İzhar etmek için ism-i azamî
Çamurdan yaptık yoğurduk Ademî
Ruhumuzdan bir ruh revan eyledik

Âdem'le Havva'dan geldi çok insan
Nebiler veliler oldu münayan
Yüz bin kere doldu boşaldı cihan
Nuh Nebiyullah'a tufan eyledik

Salih'e bir deve eyledik ihsan
Kayanın içinde çıktı nagehan
Pek çokları buna etmedi iman
Anları hak ile yeksan eyledik

Bir zaman Ashab-ı Kehf-i uyuttuk
Hazreti Musa'yı turda okuttuk
Şid'i çulha yaptık bezler dokuttuk
İdris'e biçtirip kaftan eyledik

Süleyman'ı dehre sultan eyledik
Eyyub'a acıdık derman eyledik
Yakub'u ağlattık nalan eyledik
Musa'yı Şuayb'a çoban eyledik

Yusuf'u kuyuya attırmış idik
Mısır'da kul diye sattırmış idik
Zeliha'yı ona çattırmış idik
Zellesinden bendi zindan eyledik

Davut Peygambere çaldırdık udu
Kazadan kurtardık Lut ile Hüdü
Bak ne hale koyduk nar-ı Nemrudu
İbrahim'e bağı bostan eyledik

İsmail'e bedel cennetten kurban
Gönderdik şad oldu Halil'i Rahman
Balığın karnını bir hayli zaman
Yunus Peygambere mekân eyledik

Bir mescide saktuk Meryem Anayı
Pedersiz doğurttuk orda İsa'yı

Bir ağaç içinde Zekeriya'yı
Biçtirip karnını rızan eyledik

209B

Beytül mukaddeste Kudüs şehrinde
Nehri şeria'da Erden nehrinde
Tahir etmek için günün birinde
Yahya'yı İsa'yı üryan eyledik

Böyle cilvelerle vakit geçirdik
Bu Enbiya ile çok iş bitirdik
Başka bir nebiy'ü-zişan getirdik
Anın her nutkunu Kuran eyledik

Kuffarı Kureş'i ettik bahane
Muhammet Mustafa geldi cihana
Halkı davet etmek için imana
Mürteza'yı ona ihvan eyledik

Ana kıyas olmaz asla bir nebi
Nebiler şahıdır Hakk'ın habibi
Dünyanın ukbanın odur sebebi
Biz anı nebiyü'l-zişan eyledik

Hak Muhammed Ali ile birleştik
Hep beraber Kab Kavseyne gittik
O makamda pek çok muhabbet ettik
Leylete'l- Esrayı seyran eyledik

Bu sözleri sanma her insan anlar
Kuşdilidir bunu Süleyman anlar

Bu sırrı müphemî arıfan anlar
Çünkü cahillerden pinhan eyledik

Hak ile hak idik biz ezeliide
Ta Ruz-i Elestte Kalubelide
Mekânı Hüda'da bezm-i celide
Cemalini gördük iman eyledik

Vahdet âlemini bilmeyen insan
İnsan suretinde kaldı bir hayvan
Bizden ayrı değil Hazreti Sübhan
Bunu Kuran ile ayan eyledik

Sözlerimiz bizim pek muhakkaktır
Doğan ölen yapan bozan hep Hak'tır
Her nereye baksan Hakk-ı mutlaktır
Ahval-i vahdet-i beyan eyledik

Vahdet sarayına giren için
Hakk-ı Hakkü'l-yakin görenler için
Bu sırrı **Harabî** bilenler için
Birlik meydanında cevlan eyledik

(208B-209B)

Nefes-i Harabî

Ben Müslüman iken ah abdestim alırdım
Taştan duvara karşı bir kalkar bir yatardım

Terk eylemezdim asla savm ü salâtı zira
Allah'a vasıl olmak böyle olur sanardım

Cennetle huri gılman sevdası vardı dilde
Bu hal ile münkir ben Hakk'dan uzaklaştırdım

Beş vakte beş katardım pek çok namaz kılardım
Cami'leri gezerdim beyhude uğraşırdım

Secde sanup da bir gün bir deyre dahil oldum
Anda görünce hakla peygamberi şaşırdım

İmanı din-i küfre orda heman değişdim
Her canibe ene'l-hak Mansur gibi çağırdım

Habbü'l-metin settar-ı zünnar imiş meğer kim
Bilmiş olaydım evvel evvelce bağlanırdım

Meyhanenin içinde bu mirac olmasaydı
Vallahi yarı yolda aya gibi kalırdım

Kâfir bıraktım hiç Hakk'ın cehenneminde
Arafdan ey Harabî cümlesini aşırdım

(210A)

Nefes-i Harabî

Bir güle ben bülbül oldum
Konmaya gülzara geldim
Canıma cananı buldum
Almaya pazara geldim

Cümle varımdan feragat
Eyledim buldu dil rahat

Emrine ettim itaat
El aman ikrara geldim

Bir makam-ı alidir bu
Dura geldim Hakk'a karşı
Sıdkla boynuma ya hu
Takmaya ... geldim

208B

Canı canana verenler
Dost cemalin görenler
Terk-i can ettim erenler
Mansur'um bir dara geldim

Şerbetinden la yezelin
Kandı dil buldu kemalin
Hamdullah Hak cemalin
Görmeye didara geldim

Kalbimiz nur ile doldu
Arayıp dildarı buldu
Biat etmek vacip oldu
Ahmet-i Muhtar'a geldim

Mevcut rah-ı şeriat
Mucib sırr-ı tarikat
Rehber rah-ı hakikat
Haydar-ı Kerrar'a geldi

Varis sırr-ı peygamber
Kâşif-i esrar-ı Haydar
Pirimiz şah erenler
Hazret-i Hünkâr'a geldim

Okudum hep dört kitabı
Almadım hiçbir cevabı
Çok şükür şimdi **Harabî**
... esrara geldim

(208A-208B)

Nefes-i Harabî Baba

Vahdet âleminde pek hoş bulundum
Gafletle bu deni dünyaya girdim
Elest bezminde serhoş bulundum
Kendi ikrarımla belaya girdim

Hiç böyle aykırı revişim yoktu
Damdan düşer gibi gelişim yoktu
Tavuk pazarında bir işim yoktu
Yok yere halkla kavgaya girdim

207B

Herkesle didindim nefes tükettim
Başlı başıma bir sürüye bendim
Kıl ü kala düştüm hocalık ettim
Hak diye bir kuru davaya girdim

Şeytana uydum Hakk'a inandım
Dünya cennet olur dedi aldandım
Terbiyeyle fotrat denilir sazım
İçinden çıkılmaz hülyaya girdim

Bilmem ne kar ettim neye yaradım
Çün düşman kazandım bir dost aradım

Her yera başvurduğum halkı taradım
Zindana tıkdım saraya girdim

Bak şu gönlümdeki şevk-i mezide
Hedef oldu sinem Yezide
Elimden tuttu bir şahin-i güzide
O zaman tarık-ı Hüda'ya girdim

Hangah edindim bizim uşşakı
Harabî Baba'ya oldum melakı
Sözleri kevsermiş kendisi saki
Ben şimdi cennet-i alaya girdim

(207A-207B)

Nefes-i Harabî

Bir zaman camiye devam ederdim
Aklımca sanırdım müslüman oldum
Vaaz dinlemeye her zaman giderdim
Mamul ederdim ki zi imanı oldum

208A

Sonra dergâha eyledim devam
Baktım ki Muhammed orada imam
İmamın masumun cümlesi tamam
Eski inancıma pişman oldum

Gördüm ki Muhammed dede babadır
Kıble kendi namaz niyaz onadır
Ben de secde ettim emr-i Hüda'dır

Harabî işte şimdi gerçek müslüman oldum

(207B-208A)

Nefes-i Harabî

Musa Hakk'tan sordu tur-ı Sina'da
Yarabbi yok iken bu kevni mekân
Seninle bir kimse yoktu arada
Ne suretle nasıl oldun nümayan

Görüyorum laşek kudretle oldun
Seni kim yarattı nasıl var oldun
Sen bu Allahlığı nereden buldun
Beyan et kalbimde kalmasın güman

Bizim üstümüze Haklanıyorsun
Gah varlanıp gahi yoklanıyorsun
Niçin bizden böyle saklanıyorsun
Göster cemalini gel işte meydan

Hak dedi ben yarattım seni insan
Kendimi kendimde eyledim pinhan
Sırrımı cahile etmedim ayan
Arif-i billâha eyledim ihsan

Hak Musa'ya böyle etti hitabı
Beni görmekliğin budur cevabı
Tıpkı bana benzer kulum **Harabî**
Git anı ziyaret eyle her zaman

(213A)

Nefes-i Harabî

Herkesin mâtlûbu bir gül olurdun
Bu gülşenden gonca dermiş olaydın
Aynelyakin görüp Hakk'ı bulurdun
Bezm-i erenlere ermiş olaydın

Kendini bileydin Hakk'ı bilirdin
Eğri yoldan doğru yola gelirdin
Bir sofraya konsan belki yenirdin
Böyle çiğ kalmayıp pişmiş olaydın

Harabî seninle düştü davaya
Giriftâr olmazdın derd-ü belâya
Daha âla idi öbür dünyaya
Ey Şâni postunu sermiş olaydın

(213A)

Nefes-i Harabî

Beyt-i Huda'dır ey şah-ı uşşaka asitanın
Hem kıblegah-ı tahkik-i mabeyn-i ebru vanın

Cayı niyazımızdır didar-ı pakın ey dost
Kuran'a der imani elbette müslümanın

Uşşaka ruşen eyler dünya ü mafihayı
Şems-i firüg –ı vechin misbah-ı dü cihanın

Küffardan eşitir her kim ki secde etmez
Çünkü gümanımız yok manasız ezanın

Herkes gibi **Harabî** muhtaç-ı himmetindir
Lutf eyle kesme bizden gülbang-ı armağanını

(216A)

Nefes-i Harabî

Yedullah ayetini bilmez ise
Hak nasip eylemiş zahit neylesin
Allah'ın emrini dinlemez ise
Can kulağı yoktur nasıl dinlesin
Bu remzi fehm eder irfan olanlar
Ne bilsin cahil ü nadan olanlar
Vakıf-ı esrar-ı Kuran olanlar
Hakikati gelsin bize söylesin

213B

Ey vaiz efendi **Harabî** der ki
Dinle bu nutkumu bilmezsün cünkü
Ben öyle bir mukaddes Kabe'yim ki
Kabe gelsin beni tavaf eylesin

(213A-213B)

Nefes-i Harabî

Ya Rab senin mekânın yok
Yatağın yok yorganın yok
Hem dinin hem imanın yok
Her bir şeyden münezzehsin

Sesin çıkmaz avazın yok
Abdestin yok namazın yok

Hiçbir yere niyazın yok
"Kul hüvallahü ahad"sin

Kapın büyük açan yoktur
Seni kapıp kaçan yoktur
Anan yoktur baban yoktur
Ya Rab "Allahüssamed"sin

Elmasın yok boncuğun yok
Aban keben kocuğun yok
Karın kızın çocuğun yok
"Lemyelid ve lemyüled"sin

Derya senin sahra senin
Dünya senin ukba senin
Bu gürünen eşya senin
"Ve lemyekün lehu küfven ahad"sin

Her bir şeye kudretin var
Akla sığmaz hikmetin var
Yetmiş iki milletin var
Sen Hallak-ı künfekansın

Sağın da solun da var
Eğri doğru yolun var
Bir **Harabî** kulun var
Sen daima bi-mekânsın

(210B)

Nefes-i Harabî

Ya Rab sen Allah-ı azimüşşansın
Her yerde her ferde makbul olursun
Mekândan münezzeh bir la-mekânsın
Velikin her şeye methul olursun

Bu kevn ü mekânı sensin yaratan
Cümlesi mahv olur çıkarsan aradan
Sensin doğurtturan sensin doğuran
Kendin fail kendin mef'ul olursun

Doğup gelen ölüp gelen hep sensin
Âdem'i hayvanı öldürem sensin
Bu ne hikmet gine o olan sensin
Kendin fail kendin maktül olursun

215A

La yüsel u emma yefelüsün el-hak
Sual etmem lakin yaptığına bak
Ya Rab sen kendini etsen istintak
Kabahatin çıkar mesul olursun

Sensin icra eden her cinayeti
Sensin ifa eden her zarileti
Verip **Harabî**'ye hep kabahati
Çıkarsın aradan mechul olursun

(214B-215A)

Mersiye-yi Harabî

(-./-./-./-./-./-./-.)

Etmeyüp Şah-ı Peygamber'den haya Hakk'tan hazer
Küfyan-ı bi-vefalar nakz-ı ahd etmiş meğer
Kurretü'l-Ayn-ı Resul'ü eylemişler derbeder
Var ise gel Hazret-i Şah-ı Resullullah eğer
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

Teşne gana kıl naza rbir katre su bulmuş mudur
Gülşen-i Ahmed-i Muhtarı gör solmuş mudur
Kerbelâ toprağı hep al kan ile dolmuş mudur
Bul Hüseyin-i Mücteba'yı bak şehid olmuş mudur
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

Kırdılar mı ... Şah belinin dalını
Kesidler mi ol Aliyye'l-Murtaza'nın balını
Hiç soran var mı gurebanın acep ahvalini
Eyle tahkik Handan-ı Ehl-i Beyt'in halini
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

66A

Gel yetimler haline rahm et Hüda'nın aşkına
Sadıkü'l vaidü'i-emin ol Mustafa'nın aşkına
Fatih-i Hayber Aliyye'l-Murtaza'nın aşkına
Kane-yi ervah-ı pak-ı Enbiya'nın aşkına
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

Hazret-i Abbas şehid olmuş mu eyle cüstücu
Kavm-i düşman ordugah-ı Şah'a etmiş mi gulu
Tabına almış mıdır nehr-i Fırat'ı ol adu
Verdiler mi bak yetimane acep bir katre su
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

Anda mı var bak Habib-i kibriyanın halini
Saki-yi Kevser liyye'l-Murtaza'nın halini
Evliya ü Enbiya Hayrunnisa'nın halini
Eyle tahkik pusegah-ı Mustafa'nın halini
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

Zülm ile sad oldu mu ah Şehid-i Kerbelâ
Çıktı mı eflake dek ah Şehid-i Kerbelâ
Bak zevale erdi mi ah Şehid-i Kerbelâ
Hun eyle alude mi ah Şehid-i Kerbelâ
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

Masuman-ı mazluman hep anda kurban oldu mu
Damen-i pak Sekine Zeynep al kan oldu mu
Kasım ü Leyla Zeliha hep perişan oldu mu
Ehl-i Beyt'e bak esir-i al-i düşman oldu mu
Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

Bir haber yok mu **Harabî** şahtan hasretteyiz
Ağlayup şam ü seher hep düzah-ı firkatteyiz
Hatırı naşade ver ... keder-i üzletteyiz
Yek harabız matem-i cansuz ile muhitteyiz

Ey sebavar Kerbelâ deştinden eyle bergüzar
Var bize lutf et Hüseyin-i Kerbelâ 'dan bir haber

(65B-66A)

Nefes-i Harabî

Varlık deryasına dalma ey kardaş
Kardaşlıkta birlik dirlik isterler
Benlik davasından geç yavaş yavaş
Muhibbanlıkta birlik dirlik isterler

Er ol hakkıyla geçir bu demi
Berzaha düşürür benlik ademi
Resulullah dedi "Lahmike lahmi"
Dervişlikte birlik dirlik isterler

Harabî kemteri söyleten Hakk'tır
Senlik benlik lafzı burda yasaktır
Kendini beğenmek çıkmaz sokaktır
Hak erenler birlik dirlik isterler.

(215A)

Nefes-i Harabî

Guş eyleyen erenler bu başka bir beyandır
İrfan olanlar anlar zira sözüm ayandır

Allah idi muradım leyl ü Nehar arardım
Derlerdi hiç bulunmaz çünkü o lamekândır

Merd-i iman günüdür Şahkulu dergahında
Miraca nail oldum bir haylice zamandır

Hariç degildir Allah me'vasidir o dergah
Meyyid giden olur hey böyle bir asitandır

Pir pustuu postnişini Hilmi Dede Baba'yı
Göçtü diyen olursa bil ki sözü yalandır

Ölmez veli olanlar nass ü hadisle sabit
Kendisi burada lakin gözsüzlere nihandır

Ab ü hayat içirdi bir şeb bana böyle
Ölür sanan fikri beyhude bir gümandır

İrşadıma hemişe çok say-ı himmet etti
Mürşidime bu nazmım işite bir armağandır

Çok kıl ü kal eden var bu zat için Harabî
Berranilerde vardır yok çare bu cihanda

(210B)

Nefes-i Harabî

Kün dedi yarattı kevn ü mekânı
Bu kudret Hazret-i Kibriya'nındır
Levnak levnak emr-i Süphan'ı
Âlemler Muhammed Mustafa'nındır

Akla fikre sığmaz hikmet-i seyyar
Yâri ağyar eder narı da gülzar
Sure-i Hel Eta seyf-i Zülfikar

Cenab-ı Aliyye'l-Murtaza'nındır

Her gemisi olan kaptan değildir
Her zengin olanlar suştan değildir
Bu nutkun saçı irfan değildir
Edip Harabî budalanındır

(215B)

Nefes-i Harabî

Cahiller çekemez ehli kemali
Zira sözlerinin hikmeti vardır
Nasıl anlatayım bilmem bu hali
Ehli dilin şan ü şöhreti vardır

Vücudu mürdem-i kâmil ü irfan
Sızdırılmış altın gibidir her an
Her nereye gitse olsa nümayan
İtibar ederler kıymeti vardır

Kâmillerin ilm ü irfanı malum
Aklı fikri fazl ü izanı malum
Gözü özü doğru vicdanı malum
Her müşkili halle kudreti vardır

Bir insan cahil ü nadan olursa
İnsan suretinde hayvan olursa
Harabî'ye karşı düşman olursa
Mutlak onda haset illeti vardır

(215B)

Nefes-i Harabî

Aşkın ocağını yandırmak için
Haktan ihsan olmuş yelpazem vardır
Kaleyi irfanı hem ölçmek için
İdris peygamberden endazem vardır

215B

Hayli mürşitlere oldum rehnuma
Ölmeden öldürür eyledim ihya
Sırr-ı mute kalbe entemutaya
Mashar olmuş pek çok cenazem vardır

Suret-i zahirde **Harabî**'yim ben
Fakat Hakk'ın başka hesabıym ben
Cümle enbiyanın kitabıym ben
Bozulmaz çözülmaz şirazem vardır

(215A-215B)

211A

Nefes-i Harabî

Ey Hoca Kab-ı kavseyn bizim makamımızdır
Hizmet için demadem Cebrail gulamımızdır

Surette rind ü meyhûr mest ü harabız amma
Sîrette Hakk ile Hakk olmak nizamımızdır

Duvara karşı secde etmek; bize ne hacet
Bizim namazımızda Allah imamımızdır

Eyy Vaiz-i Riyakar Kur'an'ı bilmiyorsunnn
Gel bizden anla zira Kur'an kelamımızdır

Şer'-i Şerif'i tağyîr etme sakın **Harabî**
Zahidlerin helali bizim haramımızdır

(211A)

Nefes-i Harabî

Ey sofi nutkuma gel eyle iman
Her sözüm Mevla'nın sözü gibidir
Tıpkı bana benzer Hazreti Süphan
İşte yüzüm anın yüzü gibidir

Eğri olanları sözle düzlerim
Çünkü hep ayettir benim sözlerim
Her gizli ahvali görür gözlerim
Gözüm Hakk'ın kudret gözü gibidir

Allah'tan **Harabî** beri değilsin
Her yerde her vakit ayrı değilsin
Rabbül aleminden gayri değilsin
Senin özün Hakk'ın özü gibidir

(213B)

Nefes-i Harabî

Haydar-ı Kerrar'a canım fedadır
Çünkü kendileri Şah-ı Velidir
Bazı müfsidlerin sözü hebadır
Söylüyorlar haşa Allah Ali'dir

Sırr-ı Hakk'a bunlar agah değildir
Hakk'a gidenlere hemrah değildir
Ali Hakk'dır fakat Allah değildir
Böyle zannedenler mutlak delidir

210A

Ali'nin pek büyük kerameti var
Kerametten büyük velayeti var
Halik diyenlerin delaleti var
Zira Hak Muhammed Ali celidir

Dinle bu söz vaiz pendî değildir
Benden hak söylüyor indi değildir
İman-ı **Harabî** şimdi değildir
Ta Bezm-i Elest kalübelidir

(209B-210A)

Nefes-i Harabî

Ya hu burada olan muhibbana bak
Öyle sarga burga kardaş değildir
Edebinle otur yahud buradan kalk
Herkes senin gibi kallaş değildir

Hak yüzüdür burda gördüğün yüzler
Velakin göremez kör olan gözler
Bezm-i erenlerde söylenen sözler
Hakkın esrarıdır haşhaş değildir

Muhibbim dervişim demesi güçtür
Demirden leblemi yemesi güçtür

Tarikat libasın giymesi güçtür
Çünkü ol ipekli kumaş değildir

Putperest Yahudi Hıristiyan olan
Ayrı gayrı değil nümayan olan
Hakka iman edip Müslüman olan
Yeşilbaş Kızılbaş akbaş değildir

Söylenen sözlerin cümlesi hoştur
Dolulara dolu boşlara boştur
Harabî kemteri sanma sarhoştur
Yer içer zevk eder ayyaş değildir

(215A)

Nefes-i Harabî

Hak yoluna doğru giden
Hazreti settarı bilir
Mürşidine biat eden
Ahmet-i Muhtar'ı bilir

Teslim edenler serini
Terk edebildi ....
Kim ki bilir rehberini
Haydar-ı Kerrar'ı bilir

Durma bu gafletten uyan
Kible-i didara inan
Mürşid eteğini tutan
Damen-i hünkârı bilir

Sözlerimi dinle biraz
Hakk'a gerek naz ü niyaz
Zahit eğer kılsa namaz
Kible o didarı bilir

Anlamadı bir nicesi
Var bunun elbet hecesi
Bir kişi miraç gecesi
Gördüğü didarı bilir

Hak diyerekten özüne
İbret eyle bak yüzüne
Sabit olanlar sözüne
Verdiği ikrarı bilir

Emr olup da diline
Hükm edebilse eline
Doğru olanlar beline
Sardığı zennarı bilir

Nutk-ı **Harabî**'ye inan
Deme filan .. filan
Hakk'ı bilip arif olan
İşte bu esrarı bilir

(208A)

211B

Nefes-i Harabî

Hak Musa'ya Tur'da etti hitabı
Bana gelen bende birleşmiş olur

Fakat bir kulum var ismi Harabî
Ana eren bana erişmiş olur

Kahhar olduğuma iman edenler
Harabî'yi sevsin beni sevenler
Edip Harabî'ye karşı gelenler
Benimle kavgaya girişmiş olur

Kulum Harabî'ye hürmet eyleyen
İzzet bulur ana izzet eyleyen
Anınla riyasız sohbet eyliyen
Bizzat benim ile sözleşmiş olur

Her kim ister ise olmaya baki
Ab-ı hayat üzre ediptir saki
Edip Harabî'ye olan mülaki
Tahkik benim ile birleşmiş olur

(211B)

Nefes-i Harabî

Enbiya içinde şu'l-kamerim
İcrası Ahmed-i Muhtara mahsus
Zülfikar-ı Düldül Feth-i Hayber'in
Cenabı Haydar-ı Kerrar'a mahsus

Ne erler halketti hazreti barı
Kimi şire bindi gem etti marı
Velâkin yürütmek cansız duvarı
Hacı Bektaş Veli Hünkâr'a mahsus

Men arif sırrını idrak eylemek
Mansur-u vech en el hak nutkun söylemek
Mürşid-i kâmilin pendin dinlemek
Harabî vakıf-ı esrara mahsus

(211B)

Nefes-i Harabî

Ey sofı cenabı maliki mutlak
Bu şarabı bize enam eylemiş
Çok met etmiş onu Kuran'da aç bak
Mümin olanlara ikram eylemiş

Vakti saadette rezalet eden
Muhammed Ali'ye adavet eden
Evladı resule cinayet eden
Münkir münafiğa haram eylemiş

Biz içeriz lakin etmeyiz isyan
Helal etti bize anıçün Sübhan
Namaz kıldırmaya bize her zaman
Bir piri muganı imam eylemiş

Zem zemi terkedip geçelim diye
Haramı helaldan seçelim diye
Mukaddes şarabı içelim diye
Allah bize mahsus selam eylemiş

212A

Ey hoca bu sırra deyilsin agah
Onun için şaraptan eylersin ikrah

Kalb-i **Harabî**'ye Hazreti Allah
Bu doğru sözleri ilham eylemiş
(211B-212A)

Nefes-i Harabî

Ey derviş açlıktan etme şikâyet
Tekkeyi bekleyen çorba içermiş
Derya kenarında kalma nihayet
Atı alan Üsküdar`ı geçermiş

Bir insanın doğru özü olursa
Hakkı ispat eder sözü olursa
Kendini göreceğ gözü olursa
Pirincin taşını görüp seçermiş

Hazreti peygamber bak ne söylemiş
Harabî de ana iman eylemiş
Dünya mezrea-i ahiret imiş
İnsan ektiğini mutlak biçermiş

(212A)

Nefes-i Harabî

Ey zahid götürmez seni Cennet'e
Aldığın abdestle bu savm ü salât
Gel beyhüde yere girme zahmete
Cübbeyi tespihi seccadeyi at

Zemzemi terkeyle nûş eyle şerab
Hakikatte şarab içmek pek sevab

Bir pir-i mugana eyle intisab
İhsan etsin sana iç ab-ı hayat

216A

Cennet'i Huri'yi Gılman'ı terk it
Sıdkla gönlünü Allah'a berk it
Cami'lere gitme put haneye git
Allah'a vasıl ol Allah'la kalk yat.

Mermerin üstüne ne eksen bitmez
Zühd-i riya ile yol Hakk'a gitmez
Bizim indimizde beş para etmez
Meta-ı va'zını başkasına sat

İncitme Allah'ın derdimendini
Gönül kırma asla Hakk'ın kendini
Lutfet **Harabî**'nin dinle pendini
Yorganına göre ayağını uzat.

(215B-216A)

Nefes-i Harabî

Kaf u nûn hitabı izhâr olmadan
Biz bu kâinatın ibtidasıyız
Kimseler vasıl-ı didar olmadan
Ol "kabe kavseyn"ın "ev edna"sıyız

Yoğ iken Âdem'le Havva alemde
Hak ile Hak idik sırr-ı mübhemde
Bir gececik mihman kaldık Meryem'de
Hayret-i İsa'nın öz babasıyız

Bize peder dedi tıfl-1 Mesiha
“Rabbi erini” diye çağırđı Musa
“Len terani” deyen biz idik ana
Biz Tûr-1 Sina’nın tecellasıyız

“Künt-ü kenz” remzinin olduk ağahı
Ayne’l-yakin gördük cemalullahı
Ey hoca bizdedir sırr-1 ilahi
Biz Hacı Bektaş’ın fukarasıyız

Zahida şanımız “İnna fetahna”
Biçare **Harabî’yi** serseri sanma
Bir kırk yarar kâmiliz amma
Pir Balım Sultan’ın budalasıyız

(207B)

Nefes-i Harabî

Ey vaiz sen bize vazedemezsin
Çünkü her bir ilmin deryasıyız biz
Bizim yurdumuza hiç gidemezsin
Hakikat Kaf’ının Anka’sıyız biz

Haberdar olaydın sırr-1 Süphan’dan
Feragat ederdin küfr-ü imandan
Birsey anlamadın magzi Kuran’dan
Kuran’in esrar-ü manasıyız biz

Biz tertip eyledik Kabe-kavseyn’i
Kurb-1 ev ednada kurduk ayini
Fehm eyleyemezsin sen o mabeyni
Mirac’in leyletel esrarıyız biz

Tur'da biz Musa'yı irsad eyledik
İsa'yı çarımhtan azad eyledik
Çıkardık göklere imdat eyledik
Bunların sebab-i ihyasıyız biz

212B

Kaf-ü nundan daha nişan yok iken
Bu görüp bildiğin cihan yok iken
Hakk'a sığınacak mekân yok iken
Bizde gizlenmişti amasıyız biz

İbrahim'e narı gülzar eyledik
Tecri mintatihel'enhar eyledik
Yok iken **Harabî** biz var eyledik
Bu kevn ü mekânın Hudasıyız biz

(212A-212B)

Nefes-i Harabî

Ak üzre karadan sorma ey zahid
Biz Hakk'tan ders aldık zorlu alimiz
Cahilsin müfsidsin Allah 'da şahid
Hükmümüz doğrudur adil hakimiz

La ilahe lafzın kale almayız
Bahr-ı delalete asla doymayız
Sen gibi beş vakit namaz kılmayız
Lakin ibadet-i Hakk'da daimiz

Sanma biz mazhar-ı miraç değiliz
Miracımız vardır muhtaç değiliz

Ramazan'da gündüz yer aç değiliz
Karnımız tok fakat daim saimiz

Harabî Allah'dan ayrı değildir
Allah **Harabî'den** gayri değildir
Ebsem ol **Harabî** yeri değildir
Biz sözünde senin daim kaimiz

(210A)

Nefes-i Harabî

Ne çare zahida Kızılbaş olduk
Daima bade-yi gülfam severiz
Bezmimize mahbub bir saki bulduk
Anın için böyle sarhoş gezeriz

Bektaşiyiz yahu etmeyüz inkâr
Ne mahz söylenir dillerde her bar
Bizlere bir mahbub olursa şikâr
Kırk kişi ile anı heman düzeriz

Harabî nedir bu melâmet hali
Efsane söyleyip uzatma kali
Zahid ağzı bizce torba misali
Çekince yuların ağzın büberiz

(212A)

HASAN DEDE

Nefes-i Hasan Dede

Eşrefoğlu al haberi
Bahçe biziz gül bizdedir
Biz bir Mevla'nın kuluyuz
Yetmiş iki dil bizdedir

Arı vardır uçup gezer
Teni tenden seçip gezer
Canan bizden kaçıp gezer
Arı biziz bal bizdedir

Adem vardır cismi semiz
Alır abdest olmaz temiz
Halkı tan eylemek nemiz
Bilcümle ... bizdedir

Erlik midir eri yormak
Uzak yoldan haber sormak
Cennetteki yedi ırmak
Coşkun akar sel bizdedir

Yeryüzüne çiçeğiyiz
Dergâhların köçeğiyiz
Hacı Bektaş gerçeğiyiz
Edep erkân yol bizdedir

Kimi sofu kimi hacı
Cümlemiz Hakk'a duacı
Resulüekrem'in tacı
Aba hırka şal bizdedir

Kuldur **Hasan Dede'm** kuldur
Manayı söyleyen dildir
Elif Hakk'a doğru yoldur
Cim ararsan dal bizdedir

(200A)

ÜSKÜDARLI HAŞİM BABA

Mersiye-yi Haşim Baba Üsküdari

(.---/.---/.---/.---)

Şehid-i tığ-ı adadır bu erva-ı makdus hep
Beyan edem sana bir bir nedir esmaları ey yar

Muhammed Ekber olmuştur birinin nam-ı pakı bil
İmamının karındaş pederdir Haydar-ı Kerrar

Birine derler Abdullah Hasan Mazlumun oğludur
Şehid-i Kerbelâ 'dandır şehid etti şehid etti anı esrar

İki şehzadesi şah-ı şehidanın biri Kasım
Birisi Ekber Abdullah bulardır mihzan-ı esrar

İmamü'l Hak huzurunda buları tir-i barınla
Şehid etti münafıklar olardır katil-i ahbar

Ali Zeynel Aba'nın nur-ı ainidir Hüseyin ü Kasım
Şehid etti babasıyla münafık harici merdar

Aliy'el-Üfteri anla İmam Bakır'ın oğlu
Zehirle eyledi ikram münafık padişah gadar

Biri Yahya Hadi'dir öbürü Sefer Abdullah
İmam Caferin geldi deminden bu iki ibrar

Cenab-ı Musa Kazım'dan olmuştur iki gevher
Biri sah biri Tayyib bulardır kıble-i şitar

Taki'den zahir olmuştur bu gevher bil kemal üzre
Biri Cafer biri Tahir'dir anlar kim velayet-i cezzine serdar

Ali nam Naki'den Cafer ü Kasım zuhur etti
Aceptir cümle masuman gelir sahib zaman tekar

Şehadet bezmine zevk ü sema ile gelenler hep
İçerler cam-ı kevserden eder Hak ile güftar

Senin bu nutkun **Haşim** edenler hakile izan
Girerler kalb-i insana olurlar Hak ile seyar

(142B)

Mersiye-yi Haşim

(.---/.---/.---/.---)

Muharrem'de haram olmak gerek ağyar ile ulfet
Teberra ola tesbihin sakiyle eyleme rağbet

Yezidi'dir teberradan haberdar olmayan merdan
Tevella gözünü görmez şebihî huk huş tavşan

Muharrem'de mevali sünnetin icra gerek cana
Derunun nar-ı gayretle kebab olmak gerek amma

Resul'ün al-i nesline acep kerb-i bela geldi
Getir yâdına ey mümin beyan-ı kul kefa geldi

Sakın icra-yı adab-ı tarikatten bu günlerde
Sema ile safa ikrar gerekmez bil bu demlerde

Senin zikrin zenin fikrin bu demde Kerbelâ olsun

Havariçten hezar eyle sakiyle hoş eda olsun

143A

Gerekmez mümine matemden özge zevk-i dil asla

Münafık münkürü bilme muhabbet eyleme kata

Şehid-i Kerbelâ vasfın ayan etmiş muhakkıklar

Adu-yı ehl-i imanı beyan etmiş müdekkıklar

Yezid'in macerasından haber versem gerek dinle

Nubuvvet iddia eden Ümeyye neslidir anla

Sanem ihdas eden evvel Arab'da İbn-i Salt idi

Şeyatına olmuş acep kâhin anid idi

Arab'da ilm-i vesvasine mukaddem mazhar olmuştur

Vekayi'den haber birle karini ehrem olmuştur

Nice eyyam bu hileyle şeyyadın turrasın vurdu

Gelince ruh-ı sultani libasın ehremi giydi

Ayan edince islami Nebiyy-i Nur-ı Hak Ahmed

Adavet eyledi izhar Ümeyye ol hiz-i nekbet

Kamu evlad ü ahvadı adavet etti yasına

Vasiyet eylemiş evvel adavet akrabasına

Hadisinde Resulullah haber verdi bu hikmetten

Ümmetiyle Beni Mahzum Yezid'dir nur-ı ümitten

Ümeyye putların şah-ı velayet eyledi ihlak

Anınçündür Ali'ye gayz eder bu kavm-i bi-idrak

Nubuvvet mucizatıyla gelince Ahmed-ı Muhtar
Ümeyye cedd-i Süfyan'ı adavet eyledi izhar

Ümeyye nesl-i sülbünden zuhur etti nice bed hu
Kimisi katil-i ahyar kimi taliblere bed gu

Medine şehrini ahir bu zalimler edip yağma
Ayal-ı ırz-ı ashabı şenaatle edip rüsva

Esir ettiler evlad-ı sahabiden nice canı
Acep rüsvalık ettiler bu kavmin yoktur imanı

Münevver ravza-i pakı Yezidi eyledi har gah
Kilablar minber-i nura tefevvüt eyledi hey vah

Dinildi vaka-ı harre bu gadr-ı zulm ü ifsada
Resulullah bu ifsadı haber vermişti ulada

Bu kavmin nar-ı kahrıyla haraba vardı Beytullah
Puser İbn-i Ziyadi'den helak oldu ibadullah

Vezağ İbn-i Ziyad amma Yesir melun müstesna
Biri kâfir biri mürted ikisi bir vücud amma

Haber verdi Resulullah bu zulm-ı gadr-ı udvanı
Musarrah eyledi la'net Yezid'e ol kerem kani

Muayyen ism-i vasfıyla Yezid'in kibr-i tugyanı
Kelamullah'ı natık'da beyan-ı hükm-i Kurani

Şeriat münkiri ekser Yezidi Al-i Mervan
Mubahi mezheb olmuşlar kiminin hükm-i şeytani

Kimisi sevmeyi Al-i Resul'ü Şami şumıdır
Zamiren katili tahkik mülük-i mülk-i Şamidir

Hüseyin ile Hasan Zehra Ali'ye hutbede bunlar
Nice sebb ile lan etti havaric aslıdır bunlar

Resulullah'ın alini kahırdır bunların şanı
Mugayir kavm-i Rahman'a buların hükm-i nefsanî

Kelamullah-ı uzmayı murad üzre edip tevil
Kıyas-ı nefis ile ahir şeriat ettiler tebdil

143B

Vasiyyü'l müminin iken muhakkak Murtaza Haydar
Aceptir ettiler inkâr bu kavm-i bed güman ebter

Rivayet eyledi haccü'l veda'da bu'l beyan ashab
Vasiyyü'l müminin etti Ali'yi seyyidü'l ensab

Gadir-i Hum'da minberde beyan etti Resulullah
Kimin mevlası olduysam Ali'dir hem anın mevlah

İlahi sev Ali'yi can ile her kim ki sevdiyse
İlahi düşman ol her kim Ali'ye düşman olduysa

Vasiyet eyledi cümle umarın Şah-ı Merdan'a
Acep burhan-ı vazihdir hadisim ehl-i imana

Kemer beste miyan beste bu mecliste bulur unvan
Futuvvet bab-ı Haydar'dır mürebbi cümleye Selman

Velayet mazharı mürşit muhakkak oldur efrada
Havaric eyleyip inkâr sebeb oldular ifsada

Yemen huccacına tekrar vasiyet eyledi izhar
Gadir-i Hum'da minberde Resul-i Seyyidü'l ahyar

Adular el veled sırr-ı ebih'e bil ki mazhardır
Kamu esfelde seyr eyler vezag misliyle eşherdir

Kelamın **Haşima** ikrar eden müminlere kafi
Erişmez nur-ı ikrara gönül kim olmaya şafi

Kısa tahtında haşır olmuş mutahhar cism ü ruhuz biz
Hakikat nutkumuz kevser-sabuhuz hem futuhuz biz

(142B-143B)

HATAYÎ

Nefes-i Hatayî

Muhammet Ali'yi candan sevenler
Yorulup yollarda kalmaz inşallah
İmam Hasan'ın yüzün görenler
Hüseyin'den mahrum kalmaz inşallah

Zeynel Abidin'den bir dolu içtim
Muhammed Bakır'a kaynayıp çoştum
imam Cafer'e vardım ulaştım
Bundan başka yola sapmaz inşallah

İmam Musa'dan gelen erenler
Can baş feda edip cemel görenler
Şah İmam Rıza'ya ağu verenler
Divanda şefaata bulmaz inşallah

Bir gün olur okuturlar defteri
Şah oğlunun belindedir teberi
Uyanınca Taki Naki Askeri
Açılan güllerimiz solmaz inşallah

Şah Hatayî der bu iş bizi bitire
Özünü kata gör ulu katara
Methi şavkı bu alemi tutara
Şah Kuluna sitem olmaz inşallah

(216B)

Nefes-i Hatayî

İki cihanın güzeli
Ey gaziler Şah değil mi
Yüzünün nuru Beytullah
Ey gaziler Şah değil mi

Arş ü kürs ü levh ü kalem
Hükmüne ferman cümle âlem
Emr eyledi çaldı kalem
Ey gaziler Şah değil mi

Arslan gibi arşda duran
Kırklar ile semah dönen
Cümlemize nasip veren
Ey gaziler Şah değil mi

Dal üstünde dal bitiren
Evvelinde üzüm bitiren
Ezip Kırklara yediren
Ey gaziler Şah değil mi

Ak deveye binip giden
Arap donunda oturan
Şah Hüseyin'e serim diyen
Ey gaziler Şah değil mi

Şah Hatayî fikre varan
Zuhur edip gidip gelen
Binbir dondan baş gösteren
Ey gaziler Şah değil mi

(216A)

207A

Nefes-i Hatayî

Halinize mail oldum erenler
Bastığınız yere yol olayım ben
Beni de layık görünüz yarenler
Köyünüz önünde kul olayım ben

Eşiğinize yıllarca tapayım
Mülkünüzde ben de bir yurt yapayım
Benliğimi çilenize katayım
Hazineniz içinde pul olayım ben

Hatayî derdinizle oldu hasta
Sizin ile beraber düştü aşka
Bana gerekmez gayrı bir yol başka
Yolunuzda bir behlül olayım ben

“Rum iken Bektaşî olan Nikoli Manul nam-ı diğerle Muhammed Hatayî'nin
tekrar rum olması için papazın sözlerine karşı söylediği bentidir.”

Nice söyleyim size ben nice
Koşturmayın artık beni bir hece
Taptırmayın beni artık bir piçe
Punlar sizin olsun canan bizimdir

Diğeri

Hoş görünüz beni elim titriyor
Meryam Ana kandilini yakamam
Gittiğiniz yola gönlüm gitmiyor
İsa gibi gazap piçe tapamam

Biz tasvire değil cisme taparız
Her gönülde yıkılmaz ev yaparız
Her gece yar ile birlik yatarız
Ey papaz senin gibi yalnız yatamam

Diğeri

Tanrı senin yolların gaytele hoşmuş meğer
Yaydığım yalanların kalbinden hoşmuş meğer
Tevrat dedin okudum İncil dedin okudum
Kuran dedin okudum hepsi de boşmuş meğer

(207A)

Nefes-i Hatayî

Erenler efsafı gerçek gazidir
Söylenir ... Rüstem Baba'mın
On İki İmam'ın gonca gülüdür
Açılmış gülşeni Rüstem Baba'nın

Rum'da Acem'de şanı bigayet
Geldi Rumeline kıldı hidayet
Dergâhına gelir eder ziyaret
Ganidir mihmanı Rüstem Baba'nın

216B

Çalınır kuddümler kösler nefirler
Açılır sancaklar dikilir tuğlar
Dizilmiş katara Kırklar geldiler
Açılır meydanı Rüstem Baba'nı

Dergâhına gelir gaziler pirlere
Hazır nazır anda Üçler Yediler
Batından oynar teberler seyfler
Kahr olur düşmanı Rüstem Baba'nın

On İki İmam nesl-i Şah-ı Gaziyan
Aslı horasani ol tayyi mekan mekân
Şah Hatayî söyler methin her zaman
Diler ihsanını Rüstem Baba'nın

(216A-216B)

Nefes-i Hatayî

İbtidan yol sorarsan
Yol Muhammed Ali'nindir
Yetmiş iki din sorarsan
Din Muhammed Ali'nindir

Gece olur gündüz olur
Cümle âlem dümdüz olur
Gökte kaç bin yıldız olur
Ay Muhammed Ali'nindir

Varma Yazid'in yanına
Kokusu siner tenine
Lanet Yezid'in canına
Can Muhammed Ali'nindir

Varma Yezid'in meclisine
Kulak verme hiç sesime
Satır Mervan'ın ensesine
Seyf Muhammed Ali'nindir

Mümin Yeziitten seçilir
Âleme rahmet saçılır
Evvel baharda açılır
Gül Muhammed Ali'nindir

Gökten rahmetler saçıldı
Mümin olanlar seçildi
Ab-ı Kevserler içildi
Dem Muhammed Ali'nindir

Hatayî hastadır iniler
Diline geleni söyler
Top olmuş ortada döner
Nur Muhammed Ali'nindir

(216B)

HAYDAR BABA

Nefes-i Haydar Baba

Gerçek erenlerin peymanesinden
İçtik her bir emil bize vız gelir
Geçtik Âdem Havva efsanesinden
Her bir darb-ı mesel bize vız gelir

203A

Babasız doğursun Meryem İsa'yı
Dağa davet etsin Allah Musa'yı
Musa yılan yapsın koca asayı
Göstersin nurdan el bize vız gelir

İdris terzi olsun İsmail kurban
Yunus'u balık yutsun Nuh olsun kaptan
Salman şah olsun İbrahim çoban
Yusuf da pek güzel bize vız gelir

Eyüp sabr eylesin Yakup ağlasın
Salih deve gütsün Lut da yağlasın
Davud yara açsın lokman bağlasın
Hızır'a yoksa ecel bize vız gelir

Nur-ı Muhammet'tir özümüz bizim
Kuran-ı natıktır sözümüz bizim
Ali'yi gördü Hak gözümüz bizim
Haydari halk-ı ezel bize vız gelir

(202B-203A)

HİCABİ

Nefes-i Hicabi

Bir er aradım haldaştan olsun
Hak yoluna girmiş kardaştan olsun
İncinmesin ol incinmesin ol
Tatlı dil olmuş bir asitan olsun

Hali bir olsun kali bir olsun
Esrara vakıf sırdaştan olsun
Her sade veli alma tarıka
Her rengi görmüş nakkaştan olsun

Degah-ı Hakk'ta hizmette olup
Süpürge urmuş feraştan olsun
Irmak ü gölden geçsin **Hicabi**
İçtiği Kevser taa baştan olsun

(202B)

HIFZÎ

Mersiye-yi Hıfzî

(-./-./-./-./-./-.)

Geldi çün mah-ı Muharrem kıldı dehr-i ruşena
Hatır-ı âşika düşdü macera-yı Kerbelâ
Cünkü ol menzil-i müsabbi mecmu -yı bahr-ı geda
Teşine dil oldu şehid andza Hüseyin-i Mücteba
Cem olup Kufe diyarında kirve-yi eşkıya
Al-ü Evlad-ı Resul'e gördüler cevri reva
Bir azim fitne uyandırdı Yezid-i Bi-haya
Söyle vallahi sezadır canına lanet-i seza

Ol vefasız bi-rahmler kavlı-i mergup ettiler
Kufe'ye davet kılup irsal-i meklup ettiler
Sanasın bin can ile cananı matlup ettiler
Sonra ahdi bozdular akvali meksub ettiler
Sed çeküp mebzur Fırat'ında mahcub ettiler
Hüseyin'in ah derdiyle cihanı meczub ettiler
Bir azim fitne uyandırdı Yezid-i Bi-haya
Söyle vallahi sezadır canına lanet-i seza

Cün bilirdi nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar idi
Daldı Ali Cenab-ı Hazret-i Kerrar idi
Maderi Bint-i Resul Hazret-i Zehra idi
Dadar-ı pakı Hasanü'l Hulkul Rıza hünkâr idi
Nesl-i Peygamberliin aya kim inkâr eyledi
Şan ü alası anın günden dahi ishar idi
Bir azim fitne uyandırdı Yezid-i Bi-haya
Söyle vallahi sezadır canına lanet-i seza

65B

Bir takım namertleri minkad edüp mezmanına
Ol liva-yı nahs dikti Kerbelâ meydanına
Kahrı mustehsem görüp Al-ı Resul'ün şanına
Bi-günah mazlumların girdi o zalim kanına
Münasip dehri değışti devlet-i imanına
Ta be mahşer la'netolsun kendine avanına
Bir azim fitne uyandırdı Yezid-i Bi-haya
Söyle vallahi sezadır canına lanet-i seza

Allah Allah öyle bedbahtın olup ferma bizi
Saçtı asla Hakk'ın Hazret-i Peygamber'i
Bir içim suyu diri etti havariç leşkeri
Sureta İslam idi sıratı kâfir askeri
Olmadı böyle musibet devr-i Âdem'den beri
Ya nice yaş dökmesin erbab-ı aşığın gözleri
Bir azim fitne uyandırdı Yezid-i Bi-haya
Söyle vallahi sezadır canına lanet-i seza

Bu Muharrem'dir zemin ü asuman ağlar bu gün
Vakt-i matemdir muhibbi handan ağlar bu gün
Eşk hasretiyle döküp ta tende can ağlar bu gün
Âşıkanın dide-yi giryarı kan ağlar bu gün
Hâsılı feryad edüp cümle cihan ağlar bu gün
Ağla **Hıfzî** aşkla itfadagan ağlar bu gün
Bir azim fitne uyandırdı Yezid-i Bi-hayâ
Söyle vallahi sezadır canına lanet-i seza

(65A-65B)

HİSARİ

Nefes-i Hisari

Haşa birbirinden kim ayrı gördü
Muhammed Ali'dir Ali Muhammed
Ali benden ben Ali'den buyurdu
Muhammed Ali'dir Ali Muhammed

On sekiz bin alem ne varsa ancak
Bunların aşkına var eyledi Hak
Damad-ı Peygamber vasisi mutlak
Muhammed Ali'dir Ali Muhammed

Dildarımız vardır ağyarımız yok
Esrarımız vardır izharımız yok
İkrarımız vardır inkârımız yok
Muhammed Ali'dir Ali Muhammed

Ali Murtaza'nın tembihi budur
İmam Hüseyin'in tahriri budur
Şah-ı Şehidan'ın tağriri budur
Muhammed Ali'dir Ali Muhammed

Hisari yabana atmaz şahımız
Ol destigirimiz ol penahımız
Namazda niyazda secdeğahımız
Muhammed Ali'dir Ali Muhammed

(202B)

HUBBİ(HAFİZ İSMAİL)

200B

Nefes-i Hubbi-Hafız İsmail

Biz güruh-ı ehl-i diliz
Bade-i hemra çekeriz
Gam ile bozuktur aramız
Gül gibi mahya çekeriz

Nuş ederiz cam ü cemi
Bilip ederiz hep elemi
Mahv edip anda gamı
Cam-ı misfa çekeriz

Gahı ziyafet çekeriz
Gahı sefahat ederiz
Gahı ibadet ederiz
Dehşet-i Mevla çekeriz

Kuşe-i davette durup
Dar-ı iradette durup
Kible-i Hacette durup
Secde-i ihva çekeriz

Aldık aba düşumuza
Sesin gelir guşumuza
Gah alıp ağışumuza
Gülter-i zibaya çekeriz

Dilberin alalarını
Ruhlet-i ranalarını

Sakinin atalarını
Sadr ü şifa çekeriz

Hazreti Şah bendesiyiz
Biz anın efkendesiyiz
Şevkle nalendesiyiz
Aşkla sevda çekeriz

Bir kuluyuz şah Zeki'nin
Yok mu zahit haberin
Pay-ı gubarı o şahın
Dideye tutiyan çekeriz

Ehl-i tarikat olana
Ehl-i hakikat olana
Ehl-i muhabbet olana
Sırmalı bir ziba çekeriz

Girye ü nalan ederek
Çak-ı giryan ederek
Dava-yı esrar ederek
Bir nice kavga çekeriz

İki cihan serverine
Hem peder maderine
... dava pirine
Bir nice ada çekeriz

Yaverimizdir şah-ı Ali
Mürşidimizdir o beli
Sunar bize kevseri
Aşkla ala çakeriz

Biz o çiğerpelerin
Ol iki bi-çarelerin
Hubbi ad ü parelerin
Zahmını hala çekeriz

(200B)

HULUSİ BABA

Nefes-i Hulusi Baba

Gel gönül kâmiller bendesi ol gel
Kâmiller kalbinde tecelli Hak
Arayıp mürşid-i kâmil bul gel
Saf eyle ayinen bolsun revak

İnsan-ı Kâmil'dir derdine derman
Hal eder ... her demde asan
Yoluna sadık eyle verip baş ü can
Sil gönül evini uyandır çerağ

203B

Kibir ile kin hased-i vehm ü hayal
Bulunsa bir kalbte görünmez cemal
Varlığın terk edip mahv etmek kemal
Matu hadisine olur musaddık

Hulusi kıl kendini ali himmet
Teslim eyle rıza aşığa devlet
Kenzi'l-la yef... sabır ü kanaat
Hak Resul buyurdu bil ki muhakkak

(203A-203B)

HÜSEYİN ZEKİ BABA

Nefes-i Hüseyin Zeki Baba Hazretleri

Hak Muhammed Ali kıldı inayet
Erenler cem oldu meydanımıza
Bir pir-i azizden aldık icazet
Çekildi tığlarla kurbanımıza

Bir araya geldi cümle erenler
Can gözüyle daim hakkı güdenler
Arzu edip gelir talip olanlar
Dost urur âşıklar damenimize

Muhammed Ali'den giymişiz tacı
Şüphesiz olduk biz Güruh-ı Naci
Derdine dermandır zahme ilacı
Bulur hep girenler erkânımıza

Uyandı kırk budak şuleler yanar
Çevresinde nice pervane döner
Teşne olan canlar nuş edip kanar
Aşk ile dest urur peymanemize

Mahlasım **Zeki**'dir ismim Hüseyin
Dost ile dost olduk adudan emin
Şu âlem-i vefayı eyledin tahsin
Aşk olsun dediler irfanımıza

(200A)

Nefes-i Hüseyin

Vardım bir gerçeğin darına durdum
Özü Hakk'tan olan gelir dediler
Getirdi elime bir kadeh sundu
Oda kudretten doludur dediler

Bir yere cem olmuş erenler pirlir
Pir gülbank çekince yüreğin iniler
Cemalin nuru gün gibi parlar
Koyun Baba'yı Ali'dir dediler

Gayb erenleri yiyip içerler
Gevher-i madenin anın seçerler
Hak dinin günahından geçerler
Çömertler çömerdi ganidir dediler

Şah Hasan Hüseyin Zeynel Aba
Bakır'ın Cafer'in yolunda geda
Ol Musa Rıza'ya niyazlar ola
Bu dergahda kabul olur dediler

201A

Taki ü Naki'ye özün bağlayan
Hasan'ül-Askeri'ye çiğır doğrayan
Şah Mehti mağarada bekleyen
Hünkâr Hacı Bektaş Veli dediler

Şah-ı Merdan sabah kurmuş okuyor
Seksen bin rengi elde dokuyor

Hakk'ın hazinesinden ilim çekiyor
Hüseyin günahkâr kuludur diyorlar
(200B-201A)

HÜSNÜ BABA

Nefes-i Hüsnü Baba

Gönlünden yol bulmaz kimse Hüda'ya
Erenler rahına dâhil olmazsa
Menzili erişmez fevkalaya
Tarık-ı Mevla'da akıl olmazsa

Bin sene yemese içmese bir zat
Bir taşın üstünde kılsa ibadet
Andan razı olmaz kazı'ül-hacat
Mürşid-i Kâmil'e vasıl olmazsa

Kolay mı zahir ettin Hak ilmini sen
Mahv olur bu şehrin babından giren
Ana cahil derler her bir cihetten
Bir âlim ilmiyle amel olmazsa

206A

Hüsnü perişanlık libasın bürün
Dergâh-ı Mevla'da yüz üzre sürün
Bir zata nice bin sıfattan görün
Hatem-i tali gibi adil olmazsa

(205B-206A)

Nefes-i Hüsnü

Emr-i Hakk'la şahım Muhammed Ali
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Cerağ-ı enbiya envar-ı celi
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Herkes ettiğini bulur inşallah

Hatice Fatıma Hasan Hüseyin
Ten mülküne gelip olur can nişin
Zülfikâr kuşanıp Zeynel Abidin
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Herkes ettiğini bulur inşallah

Bakır ü Sadık'tır dinin serdarı
Musa Rıza iki gözüm envarı
Taki Naki şah Hasan'ül-Askeri
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Herkes ettiğini bulur inşallah

Methi gelir münkür çıkar aradan
Hak batıl fark olur aktan karadan
Muhammed'le yeri göğü yaradan
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Herkes ettiğini bulur inşallah

Pirim süvar oldu cansız duvara
Namerler yazıldı her bir diyara
Ehl-i aşk baş açık karşı didara
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Herkes ettiğini bulur inşallah

Çıkar Elmalı'dan Şah Abdal Musa
Münkür münafığa düşer vaveyla
Ashab-ı risalet makbul-i Hüda
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Herkes ettiğini bulur inşallah

Hüsnü perişana dedim ma sıdk
Cihan ateş olsa yanmaz ehl-i Hakk
Saye salıp bize kılmış mutlak
Bir gün gelir zahir olur inşallah
Herkes ettiğini bulur inşallah

(203B)

Nefes-i Hüsnü Baba

Eşiğin taşın beklerim
Hünkâr Hacı Bektaş Veli
Göster cemalin isterim
Hünkâr Hacı Bektaş Veli

Gah sararıp gah solayım
Seni gönlümde bulayım
Kulun kurbanın olayım
Hünkâr Hacı Bektaş Veli

Bahr-ı hakikat dürrüsün
Üstünü güller bürüsün
Demin devranın yürüsün
Hünkâr Hacı Bektaş Veli

Derdinle siyah bağlarım
Erir yürekte yağlarım
Seni alıp kan ağlarım
Hünkâr Hacı Bektaş Veli

Ahvalim oldu perişan
Senden olur bana derman
Kulun **Hüsnü** zar ü giryan
Hünkâr Hacı Bektaş Veli

(206A)

Nefes-i Hüseyin Hüsnü Baba

Sadık ol kavlinde düşme inada
Hak yolun gözleyin kalmaz arada
Hakk'ı ayn'el-yakin gören burada
Muhammed Ali'nin oldu bendesi

Mürşidine bağlan gezme havada
Daim ol her dem de bezm-i safada
Ne ararsın gayri bundan ziyade
Tarikat rahının ol sergerdesi

Kendini bilenler etmez madara
Varlığın terk eyler eylemez dava
Can gözüyle görür her ne var ise
Ehl-i Beyt'in olur hem perverdesi

Hüsnü Baba Hakk'ı görüp tapanlar
İnsandan gayrıda hem ne ararlar

Marifetullaha gönül verenler
Bilmez mi kim insan Hak hazinesi

(205B)

Nefes-i Hüsnü Baba

İki dağ arasında
Sofya'nın ülkesinde
Nur yanar tekkesinde
Gerçeksın Bali Babam

Tekkesine varalım
Yüzümüzü sürelim
Himmet alalım
Gerçeksın Bali Babam

Şadırvandır yollar
Soğuktur suları
Şad eder gönülleri
Gerçeksın Bali Babam

Kurdu dümdüz ağaç
Başında ... taç
Evliyasın gözün aç
Gerçeksın Bali Babam

Çiçektir dağı taşı
Kırklar anın yoldaşı
Hep evliyalara başı
Gerçeksın Bali Babam

Türbe etrafı güller
Fıgan eder bülbüller

Hüsnü himmetin diler

Gerçeksın Bali Babam

(204A)

204B

Nefes-i Hüseyin Hüsnü Baba

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Rehberden olmuş Hüda'nın rahına Bektaşî'yim

Vasıl olmuş ... rahına Bektaşî'yim

Pir bilip Hakk'a Muhammed Ali'yi şüphesiz

Terk-i can etmiş erenler şahına Bektaşî'yim

Pirimizdir hem bizim Hacı Bektaş Veli

Hak bilip ikrar edip ben zatına Bektaşî'yim

Soyunup ihlas eyle hem masivadan el çekip

Yüz sürüp de gelmişim ihsanına Bektaşî'yim

Bekleriz **Hüsnü Baba** her dem erenlerden kerem

Hak-ı Payım ehlibeyt evladına Bektaşî'yim

(204B)

Nevruziye-i Hüseyin Hüsnü Baba İzmirli

Evvel bahar oldu açıldı güller

Nağme saz olmuştur bütün bülbüller

Yüz göstermiş bize lale sümbüller

Nevruz bayramınız mübarek olsun

Bu günde doğmuştur Cenab-ı Ali
Budur erenlerin kararı kavli
Bu demdir cemi müşkülâtın halli
Nevruz bayramınız mübarek olsun

Bakın asumana nurlar saçıyor
Arzdaki çemenzar çiçek açıyor
Cümle alem gamı atıp kaçıyor
Nevruz bayramınız mübarek olsun

Bir arada şükür nice kardeşler
Kurulmuş sofralar kaynıyor aşlar
Gül çehre sakiler döndürür başlar
Nevruz bayramınız mübarek olsun

Sakilerim sunar cam-ı Ali'den
Nuş edenler zevke erer veliden
Erkân olmuş bize nur-ı celiden
Nevruz bayramınız mübarek olsun

Emevi güruhu bilmez bu zevki
Ali'yi sevenler gösterir şevki
Mesud demidir bu demler saki
Nevruz bayramınız mübarek olsun

Hüsnü Babam hamd et er dil yürüme
Gönüller girmiştir bağ-ı ireme
Verilmiş zevk ile safa ademe
Nevruz bayramınız mübarek olsun

(156A)

204A

Nefes-i Hüsnü

Horasan elinde duyuldu sesi
Mümin olan canlara düştü hevesi
Yedi babdan içeri şahın ziyası
Türbesin bekleyen cana aşk olsun
Aşk olsun aşk olsun canlar aşk olsun

Kudretten başında elifi tacı
Eşiğin bekleyen Güruh-ı Naci
Mağripten meşrike oynar kılıcı
Kılıcın sallayan cana aşk olsun
Aşk olsun aşk olsun canlar aşk olsun

O sultadeğirmeni sula dönderir
Mağripten meşrike ismim andırır
Nasip verir muhibleri kandırır
Bu cemde oturan cana aşk olsun
Aşk olsun aşk olsun canlar aşk olsun

Sultan yürüttü yedi dağları
Ezildi ... kaldı sağları
Türbe bahçesinde cennet bağları
Göllerin toplayan cana aşk olsun
Aşk olsun aşk olsun canlar aşk olsun

Abdal Musa'dır pirimin ismi
Ateşe girdi de yanmadı cismi
Ana niyaz eder derdiment **Hüsnü**

Ayn-ı cemde duran cana aşk olsun
Aşk olsun aşk olsun canlar aşk olsun

(204A)

Nefes-i Hüsnü

Şükür olsun erenlerin demine
Seyyah talip düştü bahar evine
On İki İmam Ali şah yoluna
Hu diyen canlar pirim hoş olsun

Türbe bahcesinde zeyn olmuş güller
Sabah seherinde öter bülbüller
Gön lü gönle katacak canlar
Muhabbete kanaan cana aşk olsun

Türbe bahçesinin etrafı bağlar
Revan olmuş suları akar çağlar
Üstümüze gelen ol yedi dağlar
Dağları yürüten cana aşk olsun

Sıra dağlar bir hoşca ne dizildi
Görmez münkirlerin gözü ezildi
Pirim değirmeni sula döndürdü
Döndüren canlara pirim aşk olsun

Abdal Musa derler pirimin ismi
Ateşe girdi de yanmadı cismi
Vafir niyaz eder derdiment **Hüsnü**
Ayn-ı cem erenlerine aşk olsun

(203A)

Nefes-i Hüseyin Hüsnü Baba

Şeriat babından girip içeri
Tarikat varını soranlar varır
Hakikat sırrının olup agahı
Marifet tacını giyenler varır

Hafilerde vardır namerd şarlatan
Her türlü melanet beklenir andan
Utanzmazlar halktan korkmazlar Hakk'tan
İnsan sıfatında hayvanlar vardır

Kimi dem urur ilm-i ledundan
Cahildir anlamaz hayr ile şerden
Aldatır insanı koşar peşinden
Melek suretinde şeytanlar vardır

Görünürler daim suret-i Hakk'tan
Bunlarda eser yok namus ardan
Ne kaparsa senden sayarlar kardan
Peygamber görünen mervanlar vardır

Lanet olsun daim bunlara her dem
Olamazlar hiçbir yareye merhem
Bunlara teberra eylemek elzem
Rah-ı Muhammed'den sapanlar vardır

205A

Muhammed Ali'ye candan bağlanan
Ayrılmaz bunlar yoldan erkândan
Mürşid huzurunda el etel tutan
Hakk'ın cemaline hayranlar vardır

Hüsnü Baba bağlar özünü merde
Kalmasın gönlünde zerrece şüphe
Düşme kardeş sen de derd ü kedere
Derviş olanlara seyranlar vardır

(204B-205A)

Nefes-i Hüseyin Hüsnü Baba

Adem olur amma olamaz insan
Gafletten uyanıp bulamaz imkan
Derdine her dem de arar kesb derman
Geçti geçen günler tez akşam oldu
Doyamadım kardeş gün akşam oldu

Büyük bir vahşetle dolan hayrete
Düşer kurtulamaz derd-i mihnete
Kaydırır kendini ... zülmete
Geçti geçen günler tez akşam oldu
Doyamadım kardeş gün akşam oldu

Erenler pendine olmayan amil
Dediler bu yolda olamaz kâmil
Hakikat sırrından sen olma gafil
Geçti geçen günler tez akşam oldu
Doyamadım kardeş gün akşam oldu

205B

Beri gel ey kardeş serseri gezme
Gönlünü sağlam tut kalbini bozma
Münafıklar gibi yolundan azma
Geçti geçen günler tez akşam oldu
Doyamadım kardeş gün akşam oldu

Erişip mürşidin elin tutmayan
Erenler meydanında dara durmayan
Pak olup ..... kalbin yunmayan
Geçti geçen günler tez akşam oldu
Doyamadım kardaş gün akşam oldu

Hüsnü Baba izler pirin izini
Muhammed Ali'ye bağlar özünü
Ayırmaz mürşitten bir dem gözünü
Geçti geçen günler tez akşam oldu
Doyamadım kardaş gün akşam oldu

(205A-205B)

Nefes-i Hüseyin Hüsnü Baba

Düşme kardaş benim ile inada
Bu meydana inat ile girilmez
Gözler isen Hakk cemalin göresin
Bu gözlerle Hakk cemalin görülmez

Derviş olan mürşidine ulaşır
Ayn-ı cem'e adam olan yaraşır
Bahayimler çemen zarı dolaşır
Maadiler muhabbette sevilmez

Arif canlar geçer kıl ü kalından
Olgun insan belli olur halinden
Kim tattı ise erenlerin balından
Sadık olur hakikatten çekilmez

Tevazu kıl yalvar her dem pirine
Kavuştursun seni yolun erine
Yapışa gör bir kâmilin eline
Başka türlü esrar-ı hak bilinmez

Hüsnü Baba Ehl-i Beyt'in kurbanı
Üryan olmuş görmüş ulu meydanı
Hacı Bektaş Pir Sultan erkânı
Hariciden bir kimseye denilmez

(205A)

Nefes-i Hüseyin Hüsnü Baba

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Ey gönül biz bülbül-i şuridenin nalânıyız
Arzu-yı vasl ettik ki hem de gül handanıyız

...vuslat ne mümkün olsa dünyalar rakib
Çün şüküfegah-ı aşkın mutlaka zeycanıyız

Cümle mev cut feramuzdur aklı ermez zahidin
Ta'an eder daim bizi çün cümlenin halik nümâyız

Mey ile aludayız biz pak-ı damen zahida
Şimdi cami terkin etmiş mey eri mihmanıyız

Ayrıca arz eylerim halimi zahid ben sana
Can verip canana bizler şimdi canan canıyız

Derd-i cehl ile izale hali darmış hastanın
Himmat pıran ile bizler anın imkânıyız

Hüsnü ya mahkûmuzdur cümle mevcudat bizim
Zatı çünkü cümle mevcudatın bezirgânıyız

(204B)

Nefes-i Hüsnü

Zahida aç gözün hoşça bak bize
İlm-i hakikatin deryasıyız biz
Gizlidir işimiz görünmez göze
Bahr-ı aşkın sırr-ı kimyasıyız biz

Nutkumuz duyanlar gelsin guş etsin
Derviş olup özün hırka puş etsin
İçen olsun bezm-i meydanı nuş etsin
Selsebil aşkın mahyasıyız biz

Bizdedir ol sırr-ı seyr-i velayet
Bizdedir hep emr-i halm-i varadet
Bizdedir her türlü zevk adalet
Mülk-i aşkın şah darasıyız biz

Ref' olalı **Hüsnü** her hicabımız
Arttı dilde şevk-i mihr-i tabımız
Doğdu bezm-i burç-ı mehtabımız
Sırr-ı Hakk'ın nur-ı ziyası biziz

(206A)

İBRAHİM ETHEM

Nefes-i İbrahim Ethem

Biz elest bezminde demişiz beli
Emr ü ferman etti ol zat-ı Celi
Ezkarımız olsun gündüz geceli
Aman ya Muhammed meded ya Ali

On İki İmam'ın kulu kurbanı
Yollarına feda eyleriz canı
İlel meveddet Hakkın fermanı
Aman ya Muhammed meded ya Ali

Arif olan canlar nefsini bilir
Varını terk edipte Hakk'a varır
Nur-ı Muhammed'le didarı görür
Aman ya Muhammed meded ya Ali

Ne olur çok ise cürm ile günah
La taknatu emrin okuruz her gah
Mahrum olmam haşa sizsiniz penah
Aman ya Muhammed meded ya Ali

İbrahim Ethem'in kendisi hayran
Hakikat şehrinde bulur arayan
Muhammed yüzünden görünür canan
Aman ya Muhammed meded ya Ali

(157B)

133B

Mersiye-yi Mihrabi İbrahim Baba

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Başım açsam dağlara çıksam da efgan eylesem
Ateş-i ahım ile arş ü kürsü viran eylesem
Kerbelâ yadın kılıp eşkimle tufan eylesem
Macera-yı Ehl-i Beyt'i halka i'lan eylesem
Al-i Süfyan'a Yezid'e la'net-i han eylesem
Çok değildir cümleten tel'in-i merdan eylesem

Bunları gördükde şeytan la'neti etmez kabul
Nerde bunlar nerde şeytan secdeden etti nükul
Yetmiş iki fırka olur ümmetim dedi Resul
Kangı firkadan acep takip olundu bu usul
Al-i Süfyan'a Yezid'e la'net-i han eylesem
Çok değildir cümleten tel'in-i merdan eylesem

Hiç Nebî evladına vaki değildir böyle hal
Bu nasıl din ü diyanet bu nasıl emr ü muhal
Zalime la'net eder Kuran'a ettim çün sual
Bundan özge zulm için yoktur beşerde ihtimal
Al-i Süfyan'a Yezid'e la'net-i han eylesem
Çok değildir cümleten tel'in-i merdan eylesem

Yirmi bin müfsid gelince ağladı kan Kerbelâ
Arşa-i mahşer kesildi kurdu mizan Kerbelâ
Ehl-i Beyt'in payına yüz sürdü nalan Kerbelâ
Münkürü duzahta gördü oldu handan Kerbelâ
Al-i Süfyan'a Yezid'e la'net-i han eylesem
Çok değildir cümleten tel'in-i merdan eylesem

Ey Yezid münkir mü'annid ey şaki-i dil harab
Öyle zulm ettin ki mislin görmeye yevmü'l-hisab
Gözlerim yaşıyla rengin olsa çok mu bu turab
Gir bu gün **Mihrabi** fulk-ı Nuh'a oldu inkılab
Al-i Süfyan'a Yezid'e la'net-i han eylesem
Çok değıldir cümleten tel'in-i merdan eylesem
(133B)

Nefes-i İbrahim Meznibi

Ezelden bendesi olup etmişim
Rahına can feda Balım Sultanın
Aynıma tutiya ayak türabın
Çekem güçlü çile Balım Sultanın

Bir menzile yettim erenler cemi
Fark ederler anlar iyiyi kemi
Vasfını ketb için aldım kalemi
Etmedeyim imla Balım Sultanın

Emr ile yürüttün cansız duvarı
Pirim Hacı Bektaş Veli'nin yarı
Edenler cümbüşü naz ihtarını
Sürer demin hala Balım Sultanın

Derviş Müznibi'yem ismim İbrahim

Eflakı çıkmada dud-ı siyahım
Şub ü şam istiyor ey yüzü mahım
Cennetin bu geda Balım Sultanın

(159A)

158A

Nefes-i İbrahim

Âşık senin kıyan kıyan bakışın
Âşık mevaliye benzer gözlerin
Âşık senin aşk oduna yanışın
Âşık mevaliye benzer gözlerin

Duydum Ali'm duydum sahip nazarsın
Sevdiğin âşıkı dilde yazarsın
Dedem Ali deyü durmaz gezersin
Âşık mevaliye benzer gözlerin

Derviş olan hırka giyer eĝnine
Gün be gün muhabbeti artar dostuna
Seher vakti yolu uğrar üstüne
Âşık mevaliye benzer gözlerin

Üstattan mı aldın sen bu kemali
Bakışına değer dünyanın malı
Ya imam soyusun ya nesl-i Ali
Âşık mevaliye benzer gözlerin

Derviş İbrahim okudum heceden
Diz çöküp dersi aldım hocadan
Ya Haşimi ya Güruh-ı Naci'den
Âşık mevaliye benzer gözlerin

(158A)

Nefes-i İbrahim Baba

Yine imam nesli zuhura geldi
Biri Elmalı'da Bursa'da kaldı
En küçük kardeşi rum ilin aldı
Dillerde söylenen Seyyid Ali'dir
Sana medh edeyim Kızıl Deli'dir

159A

Koru yaylasında makanın gören
Çadırın bezine mutbahın kuran
Yedi köşe yere temelin bırakan
Sana medh edeyim Kızıl Deli'dir
Dillerde söylenen Seyyid Ali'dir

Beratın kavm ile deryaya girdi
Hiç aman vermedi küffarı kırdı
Gazi Evranos beylerin saldı
Sana medh edeyim Kızıl Deli'dir
Dillerde söylenen Seyyid Ali'dir

Meskenimdir deyi geçip oturan
Kuru şişle dud ağacın bitiren
Otman Baba'yı bulut ile getiren
Sana medh edeyim Kızıl Deli'dir
Dillerde söylenen Seyyid Ali'dir

Baba pınarına niyaz eyledi
Kurşu Yezitlere netti neyledi
Baba İbrahim bunu böyle söyledi
Sana medh edeyim Kızıl Deli'dir
Dillerde söylenen Seyyid Ali'dir

(158B-159A)

İBRETİ

Mersiye-yi İbreti

Çekilir sinemize kerb ü bela testeresi
Ta sevide-yi derun içre göründü yaresi
Kurdular aleme hicran ile ateş küresi
Tığ-ı matem açalı sineye bir ha penceresi
Çeşmin del oldu Hüseyin aşkına bir kan deresi

Dolanıp burç-ı felakette şeb-i zulmette o mah
Kerbelâ deştinde göründü hemişe bir rah
Canını feda etti Hazreti Allah'a o şah
Tığ-ı matem açalı sineye bir ha penceresi
Çeşmin del oldu Hüseyin aşkına bir kan deresi

Nim-i nagah etmediler dide-yi giryanımıza
Kıydılar emr-i Yezid ile bizim canımıza
Bu hakaret ki yakışmazdı cihan banımıza
Tığ-ı matem açalı sineye bir ha penceresi
Çeşmin del oldu Hüseyin aşkına bir kan deresi

İbreta çeşm-i چراغ-ı resulü's-sakaleyn
Dürr-ı sartaç selatın imamüş şermyan
Matemin haşre kadar eyleyelim kurret'ül-ayn
Tığ-ı matem açalı sineye bir ha penceresi
Çeşmin del oldu Hüseyin aşkına bir kan deresi

(98A)

İHLASİ BABA

Nefes-i İhlasi Baba

Hayat aklınca seyrana geldim
Gösteren seyranı Karyağdı Baba
Görüp esrarını hayrana geldim
Döndüren devranı Karyağdı Baba

Her kim ister bu menzile ermeye
Kararmış kalbinin pasın silmeye
Erenler payına yüzün sürmeye
Müminin imanı Karyağdı Baba

Hey âşık beyhude gezme avere
Hasta dil mülkünü düşür...
Erenlerden iste derdine çare
Dertliler dermanı Karyağdı Baba

Muhibler guyunu tutarsa imla
Mürşit himmetle olur bir derya
Veliler nazırı gevher ü kimya
Bu bahrın ummanı Karyağdı Baba

161B

Tecelli-i Musa'ya vesile Tur
Vücut künyesinde anı ara dur
Ey talip hizmette eyleme kusur
Müjdedir meydanı Karyağdı Baba

İhlasi ümidin kesmez Ali'den
İkrar bendesidir kalu beliden

Hayır safa nazır himmet veliden

Ganidir ihsanı Karyağdı Baba

(161A-161B)

Nefes-i İhlasi Baba

Aşkın .... yed kudretten

İçtiğimiz demde bismişah dedik

Hakla yek vücuduz burc-ı ahide

La ilahe illallah dedik

Cemal-i rahmanı dediler rüşen

Guruh-ı Naci'ye emr oldu ferman

Bin bir esmasını okurduk ol an

Basık parmağımız illallah dedik

162A

Bile eden anda imamın ile

On dört Masum-ı Pak hemamın ile

Münacat eyledin gülamın ile

Ayırma bizleri billâh dedik

Pertev nuruna âşıklarız biz

Ahdi koy muhibb-i sadıklarız biz

Hüzeyin aşkına yanıklarız biz

Kadim-i halşkına kiblegah dedik

Bi-hak-ı handan hürmet-i merdan

İhlasi mücrüme sizsiniz penah

İnnema tevella feşm-i vechullah

Cemal-i pakına secdegah dedik

(161B-162A)

Nefes-i İhlasi Baba

Azm-i menzillerin seyran ederken
Ulular ulusu şahımı gördüm
Fırka-i nacide cevlan ederken
Şeş cihette secdegahımı gördüm

Doksan bin hicapta hüküm-i ahidde
Kandil-i Muhammed nur-ı Ahmet'te
Huzur-ı Zehra'da burc-ı esedde
Tolu' eden şems ü şahımı gördüm

Menzil-i bakide kuruldu meydan
Anda cemalini eyledin seyran
Nice yüz bin sene valih ü hayran
Hamdullah kible-i gahımı gördüm

Biz güruh-ı aleviyiz haydari
Himmet bahrinde bulun gevheri
Hamdullah Caferiyiz Caferi
Raks-ı dilde cilagahımı gördüm

Cenab-ı Hüseyin'e geldi bir avaz
Kalu beli dedik eyledik niyaz
Oldu burhanımız sure-i **İhlasi**
Şükür minnet-i doğru rahımı gördüm

(162A)

Nefes-i İhlasi Baba

Kardeş bu derdine deva istersen
Şahım Sultan Karyağdı'ya gel yürü

Behişt cennet-i elmava istersen
şahım Sultan Karyağdı'ya gel yürü

Tevella payına sürüp yüzünü
Sem-i vechullah'ta pak et özünü
Remz-i evliyanın anla sözünü
şahım Sultan Karyağdı'ya gel yürü

Sana gösterirler dar alameti
İçinden silerler şek ü gümanı
Mümin der bilesin din ü imanı
şahım Sultan Karyağdı'ya gel yürü

Bu yol Hak Muhammed Ali yoludur
Elest bezminde beli yoludur
Erkân-ı evliya veli yoludur
şahım Sultan Karyağdı'ya gel yürü

Kim etti bu sırrın günahı beyan
Gözün aç bu bab-ı gafletten uyan
Sende erenlerin rengine boyan
şahım Sultan Karyağdı'ya gel yürü

İhlasi mürşitten bulup kuvveti
Daima sabrından alır himmeti
İhvana bu yolda eyle hizmeti
şahım Sultan Karyağdı'ya gel yürü

(161B)

İKBAL BACI

Nefes-i İkbâl Bacı

Çevir yüzün semaya
Otur her dem duaya
Niyaz eyle Hûda'ya
Derdine derman gelsin

Eski defterlerin dür
Masivayi dilden sür
Durma ey can Hakk'ı gör
Zatına ürfan gelsin

Varlığı hak edelim
Benliği çak edelim
Gönlümüz pak edelim
Canlara canan gelsin

Bakma yalan dünyaya
Düşme kuru sevdaya
Yalvar Nuri Baba'ya
Lütf ile ihsan gelsin

Terk eyle cümle varı
Koma elden ikrarı
Sakın etme inkârı
Kalbine iman gelsin

Nuri Baba şahımız
Açıktır dergâhımız
Hoş eyle mihmanımız
Yanımıza can gelsin

Yolumuz Hakk'a gider
Her işimiz bunda biter
Nuri Babam lütf eder
Saki dem aman gelsin

İkbal sen aç gözünü
Pak et kendi özünü
Şaha döndür yüzünü
Her işin asan gelsin

(160B)

İLHAMİ

145B

Nevruz-ı Safa Efruz-ı İlhami

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Esselam ey ruz-ı nevruz İmam Haydar'ı

Esselam ey buy-ı dil-cuy-ı nesim gayrı

Esselam ey nişve-i bahşa-yı hayat-ı kainat

Esselam ey feyz-i gülzar bahar ezharı

Esselam ey fazl-yekta-yı letafet kim senin

Bir tecelli cemalindir fusulun efsarı

Çünkü ziyet aver-i mehd-i vücud oldu bu gün

Din-i İslamın İmam-ı Ekber-i kudret varı

Bu şereftir kim seni ey ruz kılarız celil

Reis-i sal hayır kal etmiş fazilet erleri

Bir Aliyye'l Murtaza kim çar aktar cihan

Pertev nur-ı cemal pakının bir ihtarı

Bir Aliyye'l Murtaza kim biad Ahmed-i cümle hak

Hak-ı payı uktesi ve iclalinin bir çakeri

Bir Aliyye'l Murtaza kim cun-ı kelimullahtır

Her kelam kudret-i encam saadet-i adarı

Bir Ali kim feyzi inkası subhullahtır

Yek nigah-ı rahmet efruz cenab-ı izharı

Bir Ali kim sırr-ı mi'raç-ı Resulullah'tır
Leyle-i esrarda ki halet-i hayret kesteri

Bir Ali kim leys-i fi'd-darın gayrullahtır
Hep zatından arz-ı ba nükte-i peygamberi

Hasılı güller çiçekler laleler mehpareler
Hep Aliyy'el Murtaza'nın âşık-ı fermanberi

Namın taktim eyle yâd ile **İlhami** müdam
Esselam ey ruz-ı nevrüzün İmam Haydar'ı

(145B)

Mersiye-yi İlhamî Beybaba

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Aşr-ı matemdir bu gün ey müdrik-i Şehrü'l-Haram
Kıl rıza-yı Hak için Al-i Resul'e ihtiram

Sine üryan dide giryan ağlasın çeşm-i cihan
Ümmet-i İslam'a kurban oldu çün necl-i hümam

Bani-i sani-i din Şah Hüseyin'e et huşu
Ced-i pakından eğer hahi-şefaata der kıyam

Emmi şehid valide şehid didar şehid evlad şehid
Hangi dildir eylesün bu facia-yı iktiham

Çak çak olmuş vücudun bak Ali-yü Ekberin
Gerdanından asgarın akmakta hun-ı lal-ı nam

54B

Bir taraftan Hazret-i Şehzade Kasım bin Hasan
Nail-i gam olmadan içti ecel şehidiyle cam

Yetmiş iki Yavru-yı Sadık ü Erkân-ı Resul
Hep Hüseyin'in uğruna oldu şehid itisam

Nakeler üstünde bir zincirbent olup mihr-i Betül
Kimsesiz düşmüş esiri na-murad ü na-meram

Sadr-ı hal etmektekerken Şam'a doğru girye ris
Leşker-i ada bu efale olurdu şad kam

Nizeler üstünde ez cümle on altı reis-i pak
Şehriban ü Zeynep ü Gülsüm ü Zeynel hitam

Kufiyan-ı melunet-i nebiyan avan-ı Yezid
Oldular bu hal ile şad-ı rısalı Şehr-i Şam

Zevk ü şevkinden Yezid bist ü besad ıyş edüp
Eyledi Reis Hüseyin'e karşı ahz ü intikam

Sonra bir çöp ile ima eyleyüp gül leblerin
Derdi aya pek güzelmiş bu leb nur-ı ibtisam

Handan-ı Mustafa'yı bi böyle imha ettiler
Ol güruh-bed meneş ol zümre-i ibnü'l-haram

Ey Şehid-i Kerbelâ ey derd-i bağ-ı Kibriya
Yok yüzüm senden niyaz affa taruz kıyam

Pür kusurum acizim muhtac-ı lütfum razıyım

Tek kapunda bir geda **İlhamî** olsun ya İmam

(54A-54B)

Mersiye-yi İlhamî Beybaba

(--./-./-./-./-./-.)

Ey gülnihal-ı gonca ki “hel eta” Hüseyin

Vey nur-ı çeşm-i muhterem-i Mustafa Hüseyin

Kurban-ı kedde(sözlük) Rah-i raz-ı kaza Hüseyin

Mana-yı rikkat aver va-veyleta Hüseyin

Ey derd-i pervar-ı elem-i Kerbelâ Hüseyin

Vey Kerbelâ balalarına mübtela Hüseyin

Seyf-i Belayı Şimir-i Şekavet ki zağladı

Hunabe-i şehadetin ol demde çağladı

Bezm-i bekada ruh-ı Nebî kara bağladı

Zehra-yı pür haya saçını yoldu ağladı

Gam pare pare cismini yandırdı dağladı

Ey lale-yi sadıka Al-i Aba Hüseyin

Ol dem ki Kerbelâ ’da serin oldu ...

Arş-ı Hüda’yı ah Ali etti lerze nak

Dil-i teşne dide suz-ı tahassürle girye nak

Düşün yem-i şehadete ey der necl-i pak

Tığ-ı cefa ile renk oldu çak çak

Ey bostan-ı sebze tığ-ı cefa Hüseyin

Cün gördüler seni bize ol kavm-i pür-şer

Ey zübde-i kitap-ı Hüsa ruh-ı muhtazar

Etmış iken cemalini nur-ı nebi-yi mukar

Gül gonca vücudunu pejmurde ettiler
Hayfa ki bildi seni suyun-ı feza-yı dehr
Ey şems-i bezm-i bareke Kibriya Hüseyin

55A

İlhamî garip ü dilazar ü bi-nüva
Düştü dürr-i siyadetine ey şeh-i Vefa
Vatka ki asitan-ı şerifin cabaca
Uşşak-ı canı nisarın olru nail-i safa
Allah için bırakma o bi-çareyi Hüda
Ey Şafi-yi Yegâne ruz-ı ceza Hüseyin

(54B-55A)

162B

Nefes-i İlhami

Alem-i ervahta bezm-i eleste
Hitab-ı izzette ikrarda birdir
Kızıl kudrette nur-ı hikmette
Muhammed Mustafa Haydar'da birdir

Üçler de alemde birliğe yetti
Beşler de anların damenin tuttu
Birlik lokmasını Yediler yuttu
Damen-i pak olan pirlere de birdir

On Dört Masum-ı Pak On İki İmam
On Yedi Kemerbest cümlesi tamam
Anların vechinde çalındı kelam
Hata istivada Kırklar da birdir

Sultan Şucaettin Seyyid Battal
Şimşir-i şehamet kâfire kıtal
Anların bendesi **İlhami Abdal**
Pirim Hacı Bektaş Hünkâr da birdir

(162B)

İSMAİL

Nefes-i İsmail

Aradılar Pir Sultan'ın aslını
Görelim ki ne söyletir yaratan
Dinle gezde serh eyleyim vasfını
Zuhur oldu Kazım Mus Rıza'dan

Evvel Ali bir gönül binası
Kudret kandilinden alınmıştır mayası
Kazım atasıdır Rıza dedesi
On İki İmam ile geldi sıradan

Şeyh .... Âşıkالرın atası
Yine şahtan Pir Sultan putası
Ummandır deryadır nurdan ötesi
Bilir misin kimdir narı nur eden

Hem Rıza hem Haşim hem seyyid
Bir başında vardır hem Ebu Talib
Bektaşî Veli'de yazılı kayıt
İnanmayan heber alsın oradan

Seksen bir er Horasan'dan koptular
İmam Rıza'yı muhkem tuttular
Suluca Karaöyük Sohbet ettiler
Erler meşverette kaldı orada

Güvercin donunda havadan indi
Darı sacı üstünde namazın kıldı
Doksan bin evliyaya ser çeşme oldu
Mevla'm kismetlerin verdi orada

Uçurdular Pir Sultan'ın kuşunu
Seyranmgah eyledi Yıldız başını
Hup gösterdi toprağını taşını
Mevla'm kestin mi derdi orada

Şah yıldız doğanda sema eyledi
Bir ayak üstünde bin bir kelam söyledi
Etti Banaz'ı hoş vatın eyledi
Hayli devr ü zaman geçti orada

160A

Koca Şah Rum'a bir elma saldı
Dolandı Rum'u Banaz'a geldi
Pir Sultan elmaya bir tekbir kıldı
İnsan taaccüdde kaldı orada

Yüce gördü şehidliğin yolunu
Mansur gibi kabul kıldı darını
Kokladı elmayı verdi serini
Mevla'm hırkasın asılı koydu orada

Seksen bir ner Horasan'dan zuhuru
Geldi Rum'a hatim eyledi zahiri
Şimşir kutluğunu gitti ahri
Dört yolun dördüne gitti orada

Halifeler bir araya geldiler
Evlad kimdir deyü meşveret kıldılar
İnce Muhammed'i şaha saldırlar
On iki şahtan sened aldı orada

İsmail'im ötesine ermezler
Evlad olmayana sened vermezler
Senede mühüre itimat kılmazlar
Aradan kaldırmazlar zahr ü gümanı

(159B-160A)

Nefes-i İsmail

Billâh deminde bir güzel gördüm
Görünensin gösterensin görensın
Misli yok alemde bir güzel sevdim
Sevilensin sevdirensin sevensin

Atam derler ayet vardır saçında
Horasan elinde Çin ü Maçın'de
Dünya ahiret iki cihan içinde
Görünensin gösterensin gören sen

159B

Kuhı alıp nura damızlık katan
Şakk'ül-Kamer nurundan maya tutan
Elest bezminde bir güle yeten
Yeten sensin yetiren sen ören sen

Derilince bin bir ayak bir yere
Zil-i zaman müşerref olur yar yare

Hüriler gılmanlar azm didere
Erdiren sen kıldıran sen kılan sen

Âleme irşattır kelam-ı kadim
Yürü Hakk'a doğru var adım adım
Fakirim kapına bi-çare geldim
Mabut sensin maksud sensin makam sen

İsmail'im Hakk'a niyazım billâh
Daim püşt ü penah olur eyvallah
Maksudum Muhammed mabudum Allah
Makam sensin mekân sensin duran sen

(159A-159B)

KABZİ

108A

Mersiye-yi Kabzi

Ey şeh burç hidayet vey imam-ı peyşuva
Asitan-ı izzettir secdegah-ı evliya
Hal Dergâhın olupdur cism ü cana tutiya
Eşiğinde ettiler ervah-ı kudsi iltica
Esselam ey nur-ı çeşm Mustafa ü Murtaza
Esselam Hazreti Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Ol zaman kim resm olundu tuka firuz nikab
Nurunuzdan iktibas etti mah ile afitab
Zatınızdan münkeşiftir mani-yi ümmğl kitab
Şanınızdan Al-i Aba'sı gelldi izzetten hitab
Esselam ey nur-ı çeşm Mustafa ü Murtaza
Esselam Hazreti Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Kabetullah'da nebi keşfinde şah-ı men aref
Kıldı küfrün ettiği Lat Menat'ı bertaraf
Zey saadet zey secaat zey keramet zey şeref
Maadan fazıl vilayet sensin ey Şah-ı Necef
Esselam ey nur-ı çeşm Mustafa ü Murtaza
Esselam Hazreti Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Ol zaman kim zatına kasd etti ol kavm-i lain
Geldi Hakk'tan lanetullah-ı aleyhim ecmain
Dünya ü ukba'da sensin tıbbın ü tahirin
Rahına çarup oluptur şüphesiz ruhül emin
Esselam ey nur-ı çeşm Mustafa ü Murtaza
Esselam Hazreti Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Hem size geldi neyledin şebber ü şubber likab
Yüzünüzden iktibas etti melaik cümle hep
Nice amalar gözlü oldu destinizden her zeheb
Murtaza'dır ceddiniz hem Murtaza'dır seza Rab
Esselam ey nur-1 çeşm Mustafa ü Murtaza
Esselam Hazreti Şah-1 Şehidan-1 Kerbelâ

Kurre'tül Ayn-1 Nebi hem imamlar serveri
Meşhed-i pakın senin tur Hüda'nın mazharı
Kapınızda yüz sürenler buldu hep ekberi
Kıl şefa'at payınıza geldi miskin **Kabzi**
Esselam ey nur-1 çeşm Mustafa ü Murtaza
Esselam Hazreti Şah-1 Şehidan-1 Kerbelâ

(108A)

KADİMİ

112A

Mersiye-yi Kadimi

(.---/.---/.---/.---)

Şehid-i Kerbelâ yâdı kan ağlatır muhibbana
Eder la'net bütün ruhum benim daim Yezidana

Kör olsun gözlerin hunhar kırılısın ellerin katil
Be hey hain Yezid-i mindar nasıl kıydın o sultana

Hüseyin'in matemini tuttu feleklerde melekler ah
Fırat'ı kesti zalimler su vermedi o ıtşana

Şimir-i mel'un çekip hançer Hüseyin'in kaskına ol dem
Boyandı her taraf birden seraba hep kızıl kana

Ali Zeynelaba Zeynep ile Banu figan eyler
Bütün beyt ehlini bu hal düşürdü nar-ı suzana

Yıkıldı dinin asası dü çeşmim kan revan eyler
Hayatım ümid edince yanarım nar-ı hicrana

Hüseyin'in aşkına canı feda olsun **Kadimi**'nin
Okur durmaz gece gündüz heman la'neto mervana

(112A)

Mersiye-yi Kadimi

(.---/.---/.---/.---)

Bu gün mah- Muharrem'dir cihan ağlar bu hicrana
Burdan matem libasına revaç ver sende giryana
Bu ayda zülm okun attı Yezidan çün o sultana
Kırılısın elleri Şimir'in tutsun nar-ı hicrana
Nasıl kıydın çekip hançer Yezid lal-i bed hüşana
Bir içim su vermedin koydun Ehl-i Beyt'imi itşana

Yazıp biat için name Hüseyin'ime ettiler davet
Selamı gönderdi ondan göründü gör nice hikmet
Edip ahdını inkâr şehid ettiler akibet
İki masumunuda kestiler etmeden merhamet
Nasıl kıydın çekip hançer Yezid lal-i bed hüşana
Bir içim su vermedin koydun Ehl-i Beyt'imi itşana

Erişti Kerbelâ'ya rahı nur-ı çeşm-i Zehra'nın
Bilirdi Askeri ol dem hem Yezid-i bedlikanın
Kapatıp her taraftan yol ettiler çak giryanın
Biat etmezsen Yezid'e dökeriz dediler kanın
Nasıl kıydın çekip hançer Yezid lal-i bed hüşana
Bir içim su vermedin koydun Ehl-i Beyt'imi itşana

109B

Tahammül eyleyip cevre kuruldu anda hecegah
Bu yaban belada ah olup Al-i Aba tebah
Necat eyledi pek çok kirve-yi nabekara şah
Bu zulme şahid olmuştur melekler akıbet eyvah
Nasıl kıydın çekip hançer Yezid lal-i bed hüşana
Bir içim su vermedin koydun Ehl-i Beyt'imi itşana

Yezidin askeri saldı kudurmuş gelip gibi birden
Perişan oldu düşmanlar hücum-ı Ali Ekber'den
Kaza doldu hay hay Ali Ekber Dilaverden
Melekler ins ü cin hizmet diler ol taç-ı efserden
Nasıl kıydın çekip hançer Yezid lal-i bed hüşana
Bir içim su vermedin koydun Ehl-i Beyt'imi itşana

Edince Şimir-i zülçevşen Hüseyin'in kaskına şıtab
Bulutlar ardına girdi hicabından şemş-i afitab
Bu hal der ki muhibbanın çiğerin eyledi kebab
Cehennem ateşine yan ey pelid ta yum elhesab
Nasıl kıydın çekip hançer Yezid lal-i bed hüşana
Bir içim su vermedin koydun Ehl-i Beyt'imi itşana

Perişan halim Ehl-i Beyt'in hal perişandır
Bu hale ah ü zar ile dem adem ihtarandır
Gönül kan ağlayıp daim döker çeşm-i eşki bağrından
Kadimi çiğेरindir devr etme hak-ı gabaretten
Nasıl kıydın çekip hançer Yezid lal-i bed hüşana
Bir içim su vermedin koydun Ehl-i Beyt'imi itşana

(109A-109B)

Mersiye-yi Kadimi

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Vakıat-ı Kerbelâ 'yı dinle Allah aşkına
Macera-yı Ehl-i Beyt'i anla Allah aşkına
Izdirabıyla Hüseyin'in inle Allah aşkına
Neyleyim ah etmeyim de söyle Allah aşkına
Şimir Yezid İbn-i Ziyad'ı billâh Allah aşkına
Bunlar için la'neti han eyle Allah aşkına

144B

Kerbelâ sahrasını doldurdu leşkerle Yezid
Hiç terahhum etmedi ah Ehl-i Beyt'e ol pelid
Yansın ateşler içinde ateşi olsun mezid
Bir içim su vermedi itşana ol zalim anid
Şimir Yezid İbn-i Ziyad'ı billâh Allah aşkına
Bunlar için la'neti han eyle Allah aşkına

Gülbun-ı Peygamber'i kırdı perişan eyledi
Hun-ı pakını ol şahın hake rizan eyledi
Seyyidat'ın gözyaşını seyl-i tufan eyledi
Âşıkını ah ü zarla sine suzan eyledi
Şimir Yezid İbn-i Ziyad'ı billâh Allah aşkına
Bunlar için la'neti han eyle Allah aşkına

Kestiler nehr-i Fırat'ı Murtaza evladına
Sad hezeran la'net olsun ol Yezid'in canına
Aline evladına ecdadına ahfadına
Ehl-i Beyt'in girdiler rahm etmeden çün kanına
Şimir Yezid İbn-i Ziyad'ı billâh Allah aşkına
Bunlar için la'neti han eyle Allah aşkına

Açmış iken Mustafa aguşunu ol envere
Hiç terahhum etmediler nev nihâl-i Haydar'a
Tığ ü şemşirle mukabil durdular ol servere
Bir içim su vermediler zade-i Peygamber'e
Şimir Yezid İbn-i Ziyad'ı billâh Allah aşkına
Bunlar için la'neti han eyle Allah aşkına

Ru siyahım cürmün afv et ey Şehid-i Kerbelâ
Mazhar-ı feyz-i saadet et be-hakk-ı Murtaza

Ehl-i Beyt'in yoluna can ü ser kıldım feda
Bab-ı ihsanını bekler bu **Kadimi-i** geda
Şimir Yezid İbn-i Ziyad'ı billâh Allah aşkına
Bunlar için la'neti han eyle Allah aşkına

(144A-144B)

108B

Mersiye-yi Kadimi

Geldi Muharrem başladı ah ü enine
Düştü semadan bir ateş ol dem ruy-ı zemine
Gelince Şimir-i nekbet Hüseyin'in kasd ü serine
Akis etti zeminden şöyle nida arş ü berine
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tığın beden nazik terine

Ol dem de hacedahdan işitildi şöyle bir nida
Yetiş imdad- Hüseyin'e ya Aliyüll Murtaza
Gerdanın puş ettiğin Hüseyin gitti ya Mustafa
Öksüzleri kaldı garip nerede imdad-ı Hüda
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tığın beden nazik terine

Ellerin kaldırıp Şehribanu diz çökerek
Çevirip semaya yüzün bir yanık ah çekerek
Düştü zemine bayılıp candan geçerek
Zeynelaba Zeynep ile dediler gözyaşı dökerek
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tığın beden nazik terine

Bu faciadan lertzeye düştü Kerbelâ hakı

Ah-ı mazlumun ile zulmet kapladı eflakı
Semadan indi melekler gördüler ah derd akı
Hüseyin bi ser yatıyor olmuş giryan çakı
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tıgın beden nazik terine

Hicabundan şems girdi ebr-i siyah altına ah
Fırat da dövünüp taşlarla der ey aduvallah
Beni de zulm ile bend-i esir eyledi eyvah
Mahrum-ı şefaata oldum ey kirve-yi ru siyah
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tıgın beden nazik terine

Yıkıldı kevn ü mekân ol demde koştı kıyamet
Çiğir pare-yi Zehra mahşere sakladı nihayet
Almış destine kanlı serin ol sahib-i keramet
Ya Rab Yezid etmedi Kuran'a rabet
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tıgın beden nazik terine

109A

Dedi Hak kim her ne dilerse ey sevgili canan
Muheyya emrine bunda nice huri nice gılman
Emr eyle Yezid'i atsınlar duzah-ı nara heman
Narını tezyid eylesinler ettikce ah ü figan
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tıgın beden nazik terine

Ey Yezid-i dun-i har al duzahın miftahını
Girdin o şahın kanına terkle imanını
Ehl-i Beyt evladına gör ettiğin isyanını
Farzdır anınçün lanetle yad etmek pis ervahını

Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tığın beden nazik terine

Hemdemiyile azimdar-ı cenan oldu hemain
Muhabbet Ehl-i Beyt'e göz yaşs bıraktı rahın
Ağla matem-i Muharrem için sirişkle dolsun zemin
Kadimi kemtere şah-ı Kerbelâ olsun muin
Kaş destin kırılıydı kim Murtaza gülterine
Urmaz olaydın tığın beden nazik terine

(108B-109A)

Mersiye-yi Kadimi

(.-./.-./.-./.-.)

Ali'nin Zülfikâr'ından sakın ey katil bed hevah
Nasıl hançer çekip kıydın Hüseyin'i eyledin tebah

Kör olsun gözlerin Şimir kırılıns ellerin mel'un
Cehennem ateşi yaksın be hey hun hevar ham ervah

Kalır mı yanına sandın bu ettiğın Yezid-i zalim
Senin elbette başına iner yüz bin bela nagah

Fırat nehri mübah iken kamu âlemlere her an
Hüseyin'in Al-i Evlad'ı susuz oldu şehid billâh

Kadimi'yi katarından ayırma ey ulu sultan
Kapında daima lütfunla ihsanın diler ey şah

(111A)

Mersiye-yi Kadimi

İbn-i Ziyad kâfiri olunca Kufe'ye vali
Muhıbb-i Ehl-i Beyt'in ah dige-gun oldu hali
Şehid edildi Müslim ile biçare itfali
Olmaz mı acep bir gün olup bu zülmün sualı

Nameler irsal eylediler birbiri ardınca
Durmagıl sana biat edelim cümle yaranca
Gamzade Müslim Kufe şehrine varınca
Anladı hali beladır etrafını sarınca

Kufe'ye davetle gelir iken İmam- Zaman
Yolunu kesti bir alay tohum-ı zinanagehan
Dediler böyle yazıyopr Yezid'den gelen ferman
Yezid'e biat etmedikçe yoktur size aman

Eylediler hainler din ile Kuran'ı inkâr
İmam-ı zamana karşı husumeti aşikâr
Çok nasihat eyledi tesir etmedi encam kar
Sa'd-ı lain biatta etti ısrar üstüne ısrar

Teşine şehid oldu encam nur-ı çeşm-i Mustafa
Hem çiğerpere-yi Zehra güldeste-yi Murtaza
Gonca-yi bağ-ı gülistan ol Hasan Hulkurrıza
Boynu bükük kaldı melul mahzun Zeynelaba

Kerbelâ sahrası doldu nale-yi efgan ile
Nakeler üstünde Şam'a giden Şehriban ile
Zeynep'e Rukiye hasta Zeynelaba-yı hicran ile
Ağlaşrdı vah Hüseyin'e gözyaşları kan ile

Gösterirdi her geçtiği yerde bir çok keramet
Kerametın gören küfrün terk eder eylerdi hürmet
Değnekle dendanına urdu Yezid bu ne cürret
Kadimi daim et Yezid'e avanına lanet

(111B)

Mersiye-yi Kadimi

Her yıl tazelenir matem-i evlad-ı resul
Muharrem'de kan ağlar gönül etmez zuhul

Nice feryad etmesin muhibban Kerbelâ 'da
Susuz şehid olmuştur çiğerpere-yi betül

Müslümanım diyerek bir sürü kelb-i akur
Kerbelâ'ya bela misali ettiler çün nüzül

Dört taraftan zalimler kuşatıp bi perva hem
Fırat'ı Ehl-i Beyt'e vermediler hak duhul

Kırılınsın ol el ki Şah Hüseyin'e çekti hançer
Çıksın o göz ki dökmez bu ayda eşk-i melul

Madihin bende-yi ferman berindir ta ebed
Kadimi kemterin bendeliğe şahım kıl kabul

(110B)

111A

Mersiye-yi Kadimi

Değil yalnız Muharrem’de eder her an gönül efgan
Hüseyin’imi yad eder daim gözü yaşın döker her an

İbduallah-ı Ziyad-ı mel’un olunca vali-yi Kufe
Yıkıldı dinin asası ser aba her yer oldu kan

Bir içim su için hain Yezid rahm etmedi asla
Elatş elatş diye feryad ederken leb teşine gan

Süt emen masum-ı pak asgara yağdırdılar ok
Hüseyin’in kalbini billâh bu yüzden ettiler suzan

Gönül durmaz figan eyler döker yaşı Muharrem’de
Nasıl sabır eylesin insan tahammül edemez vicdan

Kadimi kemterin daim kapında bir gedadır çün
Diler ihsanını şahım yoluna bunca âşıkân

(111A)

Mersiye-yi Kadimi

(.---/.---/.---/.---)

Bu gün mah-ı Muharrem’dir gözün yaşın akıt ey can
Şhid-i Kerbelâ yâdıyla sinen sen gel et suzan
Muhibb-i Ehl-i Beyt olan bu matemde olur giryan
Döker kan yaşı gözlerden bir an durmaz eder efgan
Çevirip Kerbelâ deştin hem ol şaha kılıp udvan
Su vermedi şehid etti Hüseyin’i ol Şimir Mervan

145A

Çekip asker zulüm okların attı ol kerem kara
Akıttı seyl gibi kanın açıp yetmiş iki yâre
Çevirdi nehr-i Fırat'ı yasak etti dil efkâra
Yezid'in hem yüzü gibi dini imanı da kara
Çevirip Kerbelâ deştin hem ol şaha kılıp udvan
Su vermedi şehid etti Hüseyin'i ol Şimir Mervan

Şimir mel'un gelince ah o şahın kastına na gah
Cihanı lerzeler aldı çekince hançer ol gümrah
Düşünce hake ol sultan edip etafa bir nıgah
Göremedi ne bir haher ner bir kardeş ne bir penah
Çevirip Kerbelâ deştin hem ol şaha kılıp udvan
Su vermedi şehid etti Hüseyin'i ol Şimir Mervan

Bütün bu zulm-i udvana tahammül eyledi ebrar
Ayırıp serverin başın Hüda'dan korkmadan hunhar
Resul'e Al-i Evlad'a hussumet eyledi izhar
Yarın ruz-ı kıyamette nolur halin be hey eşrar
Çevirip Kerbelâ deştin hem ol şaha kılıp udvan
Su vermedi şehid etti Hüseyin'i ol Şimir Mervan

Görünce nizeler üzre o şahın resini eyvah
Hicabından çekip perde bulutlardan yüzüne mah
Figana başladı ol dem harem gahta bütün ervah
Feleklerde melekler hep bu hale oldular güvah
Çevirip Kerbelâ deştin hem ol şaha kılıp udvan
Su vermedi şehid etti Hüseyin'i ol Şimir Mervan

Şehid-i Kerbelâ için gönülden edelim hürmet
Yezid'e aline hiç durmayıp edelim la'net
Bütün ervad ü ezkarım Ali evladına rahmet

Kadimi'nin günahını be hak-ı Şah Hüseyin afv et
Çevirip Kerbelâ deştin hem ol şaha kılıp udvan
Su vermedi şehid etti Hüseyin'i ol Şimir Mervan

(144B-145A)

Mersiye-yi Kadimi

Bu gün mah-ı Muharrem'dir mahabbet-i handan ağlar
Şehid-i Kerbelâ yâdı ile gözyaşları çağlar

Muaviye değil midir bu fitneye veren ateş
Dökülsün gözüne vallah ateşte kaynamış yağlar

Ali'nin Kurre'tüll Ayn'ı Hüseyin'in aşkına daim
Giyip matem libasını serapa sinesin dağlar

Nasıl kıydı o sultana guruh-ı eşkıya eyvah
Şimir kasd-ı Hüseyin için Ali hançerin ağlar

Atası saki-yi kevser iken susuz şehid oldu
Hüseyin'e can feda eyler muhibban karalar bağlar

Nasıl eylemesin feryad Hüseyin'i yad edip her dem
Kadimi Kerbelâ sultanına subh ile şam ağlar

(112A)

Mersiye-yi Kadimi

(.---/.---/.---/.---)

Muharrem aydır bu gün Hüseyin için cihan ağlar
Bu hale bülbülan ağlar ser apa gülistan ağlar
Hüseyin'imi yad edip daim dü çeşm hunfeşan ağlar

Sefa olmaz be hey gafil bu gün dar-ı cenan ağlar
Giyinmiş matem esvabın bu gün kev ü mekân ağlar
Döker yaşı ta kıyamet sakinan-ı asuman ağlar

Kırılınsın elleri hain Yezid İbn-i Yezid'in ah
Resulun sülbünün bi rahm eylediler mahv ü tebah
Bir içim su vermedi ol zaliman teşinelere vah
İns ile cin ah vahla oldu bu hale gürâh
Giyinmiş matem esvabın bu gün kev ü mekân ağlar
Döker yaşı ta kıyamet sakinan-ı asuman ağlar

Kerbeka meydanına dikti alem itşan ber itşan
Benim peygamberin hem de Ali'nin nuru bir sultan
Benim Zehra-yı Betül'ün goncası luy luy mercan
Benim dedi hilafet sahibi hem varis-i Kuran
Giyinmiş matem esvabın bu gün kev ü mekân ağlar
Döker yaşı ta kıyamet sakinan-ı asuman ağlar

111B

Vücut-ı nazeni yerde serapa kan içindeydi
Fıgan-ı ahı ol anda harm-ı Kâbe'ye erdi
Şimir-i mel'un talan için harime girmek isterdi
Yetişt i pençe-yi haydar o mel'unu yere serdi
Giyinmiş matem esvabın bu gün kev ü mekân ağlar
Döker yaşı ta kıyamet sakinan-ı asuman ağlar

Cihanı yaktı ağlattı Hüseyin'in matem i ya Rab
Guruh- ehl-i İslam'ın çiğ erin eyledi kebab
Bu matemdir **Kadimi** kemteri daim kılar harab
Dilerim bar- Hüda'dan Yezid çeks in ibdizab

Giyinmiş matem esvabın bu gün kev ü mekân ağlar

Döker yaşı ta kıyamet sakinan-ı asuman ağlar

(111A-111B)

Mersiye-yi Kadimi

Her yıl Muharrem de vurulur yarama bir neşter

Handan-ı Ehl-i Beyt olmuştur bizlere rehber

Kerbelâ 'da şehida gidenler hep taç-ı efser

Saçıldı şüheda başlarına misk ile anber

Senden güldeste-yi Fatıma zade-yi Peygamber

Kırılısın o el ki sana kıymadan urdu hançer

110B

Kavm-i Yezid eylediler Ehl-i Beyt'e kasd-ı gulu

Sabiyanı dahi rahm etmediler vermediler su

Çekince hançerin Şah Hüseyin'e ol Şimir-i bed ru

Başladı feryada Zeynep Gülsüm hem Şehribanu

Senden güldeste-yi Fatıma zade-yi Peygamber

Kırılısın o el ki sana kıymadan urdu hançer

Toprağa düşünce ol şahın mübarek başı ah

Duyuldu sekkan-ı semadan feryad vah ü ah

Bu ne zulm-i bişmar idi tutuldu şemş ü mah

Görmemiştir bir örneğini cihan Allah Allah

Senden güldeste-yi Fatıma zade-yi Peygamber

Kırılısın o el ki sana kıymadan urdu hançer

Koptu ol dem kıyamet ağladı sekkam sema

Kan ağladı şafk karardı şems ü sema

İns ü cin div ü peri huri melek kıldı bana

Murtaza evladına layık mıdır bunca cefa

Senden güldeste-yi Fatıma zade-yi Peygamber
Kırılısın o el ki sana kıymadan urdu hançer

La'net olsun avanına ensarına ey Yezid
Akurane saldırdın Ehl-i Beyt'e ah ey pelid
Ruz-ı mahşer eylesin Allah hem o bağızın mezid
Küfrü hakka tercih ettin na hak yere ey abid
Senden güldeste-yi Fatıma zade-yi Peygamber
Kırılısın o el ki sana kıymadan urdu hançer

Derd mene **Kadimi** kapında ey Şah-ı Kerbelâ
Diler senden meded ancak Mustafa ü Murtaza
Kıl mürvet bende ki ey nur-ı dide-yi Zehra
Bi hürmet Ehl-i Beyt ü bi hürmet Şehida
Senden güldeste-yi Fatıma zade-yi Peygamber
Kırılısın o el ki sana kıymadan urdu hançer

(110A-110B)

Mersiye-yi Kadimi

Ey Yezid-i pürnecis ey İbn-i zurka-i bed zuhur
Nasıl kıydın çiğerpere-yi Zehra'ya bi futur
Kabrinde Muhammed'le Ali'yi ettin bi huzur
Şüheda başların görünce doydun mu sen surur
Sandın mı ettiklerin yanına kalacak ey şur
Sad hezar lanette olsun canına ey kelb-i asur

Bed maya Kufeliler nameler irsal ederek
Davet ettiler Hüseyin'i İmam-ı Hak diyerek
Müslüm-i Akil'i göndermişti fakta giderek

İki oğluyla öldürdüler nakd-i ahd ederek
Sandın mı ettiklerin yanına kalacak ey şur
Sad hezar lanette olsun canına ey kelb-i asur

110A

Meclis kurdu Vali-yi Kufe hain İbn-i Ziyad
Askere baş seçildi bi devlet Emir İbn-i Suad
Ehl-i Beyt susuzluktan ettiler lalin feryad
Handana bir taraftan olsun gelmediş imdad
Sandın mı ettiklerin yanına kalacak ey şur
Sad hezar lanette olsun canına ey kelb-i asur

Yetmiş iki din fedaisi bir zümre-yi kalil
Karşısında otuz bin Yezidan oldu zelil
Şüheda başlarına kondu nurdan birer eklil
Zira böyle görmek istemiş ol zat-ı celil
Sandın mı ettiklerin yanına kalacak ey şur
Sad hezar lanette olsun canına ey kelb-i asur

Muhterem başı nizede görünce Yezid-i na pak
Tuttuğu kadbyla mübarek dişlere uracak
Titredi ah ederek ol Ruh-ı Resul nevlak
Neden yere geçirmede ol demde semana felek
Sandın mı ettiklerin yanına kalacak ey şur
Sad hezar lanette olsun canına ey kelb-i asur

Zeynelaba kalmıştı boynu bükük öksüz yetim
Şehribanu ile Zeynep'in hali oldu pek elim
Secegaha girdikde kavm-i Yezid bi hun ü bim
İsmet-i Ehl-i Beyt'imi hakza etti ol zat-ı kerim
Sandın mı ettiklerin yanına kalacak ey şur
Sad hezar lanette olsun canına ey kelb-i asur

Kapında saildir ey Şah Sultan Kerbelâ
Kadimi der deminde rahm et bi hak Mustafa
Ey çiğerpere-yi sahib-i Zülfikâr-ı Murtaza
Nur-ı dide-yi Fatıma'tüz Zehra Hayrulnisa
Sandın mı ettiklerin yanına kalacak ey şur
Sad hezar lanette olsun canına ey kelb-i asur

(109B-110A)

KARARİ

Mersiye-yi Karari

(.---/.---/.---/.---)

Perişan olduğum mah-1 Muharrem pür nemindendir
Ali'yel Murtaza şir-i Hüda şahın gamındandır
Risalet mülkünün fahri o şahın ikramındandır
Tarık-1 müstakim de halka-yı cemin cemindendir
Hasan Hulk-1 Rıza nuş ettiği dolunun semindendir
Siyah puş olduğum billâh Hüseyin'in matemindendir

İbadet eyleyip dilden okurdu himmetle Kuran
Çekip leşkerle kuşattı kuh-1 Kerbelâ 'yı Mervan
Kesip ab-1 Fırat'ı Ehl-i Beyt'imi eyledi itşan
Biri zülçevşen dinsiz birissi mülcem tadan
Hasan Hulk-1 Rıza nuş ettiği dolunun semindendir
Siyah puş olduğum billâh Hüseyin'in matemindendir

İmamın aşkına bizler gir ü beyan eyleriz çağı
Susuzlukla şehid etti ki On Dört Masum-1 Pak'ı
Kırmıl güller gibi kızardı Kerbelâ haki
Hakaret eyleyip merdan kapandı çar ü eflakı
Hasan Hulk-1 Rıza nuş ettiği dolunun semindendir
Siyah puş olduğum billâh Hüseyin'in matemindendir

(107B)

KAZIM PAŞA

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Ey gönül lebbeyk giryansın beli çokdan mu ha
Bais-i hüznün ne olsun girye-i ehl-i vefa

Seyl-i eşk halk mı yok yok ne ya bir şikası
Aşk ü sevda mı hayır ya söylenmez bir bela

Söylenmez derd olur mu suz mu bu elbet olur
Söyle ey dil söylemem lale söyle merhaba

Bir tükenmez maceradır eşk-i hununum benim
Kim ana nisbetle deryalar değil yek katre ma

Anladık magnumsun gam ne gam-ı sıbt-i Nebi
Kimdir ol zat-ı mükerrem şah dest-i Kerbelâ

Seyyid-i Şaban cennet şafi yevm nidem
Kurr-yi şah-ı velayet nur-ı çeşm-i Mustafa

121A

Noldu ol şaha nolsun kıldılar susuz şehid
Ya evet kim eyledi Şimir-i pelid-i bed lika

Pusegah Ahmed'e gar etmeyip şimşir tir
Kıldı reisi ekremin farz-ı celilinden cüda

Aşr-ı matem mah-ı aşure vuruz hecede
Kerbelâ 'da vadi-yi Taftaf oldu revnüma

Yalnız o şah mı yok ya Ehl-i Beyt'imi cümle
Her ne söylesin ne sandın söyleyim bir bir sana

Heşt daver çar İbn-i amm u iki ibn-i ah
Hem dü mahdum-ı güziniyle o şah-ı mücteba

Bendeganıyla geçip cesr-i şhadetten tamam
Kaldı evlad-ı nebiden yalnız Zeynelaba

Ah ber leb sine pürsuz u dü-dide-yi eşkibar
Cism-i pürtab can ü dil pamal cevr eşkıya

Yanlarında kimseler yok muydu var amma kalil
Müslümanlar noldular hep tab-ı ehl-i gava

Allah Allah ey naim var mı delilin bu suza
Gün gibi meşhur olan dava delil ister mi ya

Mucip ü icab neydi zulm-ı erbab-ı fesad
Netti ol mazlumlara halkı hidayet aşına

Kangı ceş oldu musallat Kufiyan ü Şamiyan
Kim emir idi o ceşe İbn-i Saad-ı pür cefa

Anı kim sevk eyledi İbn-i Ziyad ben nisrad
Ya ana kim verdi bu emri Yezid bi haya

La'net olsun herbirinin canına benden dahi
O kadar kim acz ede bilmekte muktarın kaza

Noldu ya Zeynelaba kat olunan başlar ile
Abir alay tertip ecza-yı izfal ü nisa

Kufe'ye gönderdiler andan Dımış-ı Şam'a hem
Her biri üryan ü püryan ü melül ü bi neva

Hun-ı hicrandır yemin ü zulm ü udvandır yesar
Ah ü efgandır imamet tıĝ adadır kaza

Acıyan yopk mu bu hale var kim rahm-ı derdun
Aĝlayan pek çok kimler serbeser ehli sema

Bu ne hikmettir ne olsun biz gibi asiler
Bunlar için aĝlatıp izv etmek ister Hüda

Hirmen-i eflake ateş urdu suzan eyledi
Berk-i mahşerdir meĝer **Kazım** bu nazm-ı nev eda

(120B-121A)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(--./-.-./--./-.-)

Zalimler el urup hep Şemşir-i can-rubaya
Kasd ettiler ser aba evlad-ı Mustafa'ya
Devran olup musaid o kavm-i bi-hayaya
İsal olunda bi-dad ser-hadd-i intihaya
Kimler eder tahammül ya Rab bu ibtilaya
Amaç edip vücudun bin navek-i kazaya
Düştü Hüseyin atından sahra-yı Kerbelâ 'ya
Cibril var haber ver Sultan-ı Enbiya'ya

Ashab ü alinin hep kibarı ü sıgarı
Bir bir kılıp önünde azm-i huzur-ı Bari

Dil-teng edip susuzluk ta arşa oldu sari
Etfal ü seyyidatın feryad-i bi-kararı
Her yüzden etti tazyik ada o şehriyarı
Ahir çıkıp elinden daman-ı ihtiyarı
Düştü Hüseyin atından sahra-yı Kerbelâ 'ya
Cibril var haber ver Sultan-ı Enbiya 'ya

Yaran olup ser-a-ser mest-i mey-i şehadet
Meydanda kaldı تنها ol neyyir-i saadet
Bu hal olup aduya sermaye-i cesaret
Etrafin aldı birden eşrar-ı pür-dalalet
Yetmiş iki yerinden mecruh olup nihayet
Bundan ziyade harbe Hak vermeyip icazet
Düştü Hüseyin atından sahra-yı Kerbelâ 'ya
Cibril var haber ver Sultan-ı Enbiya 'ya

129A

Çuş eyleyip belaya manend-i mevc-i tufan
Keşti-i Ehl-i Beyt'i kıldı şikest ü viran
Maktul olup ser-aser ashab-ı al-i hişan
Yekta rev oldu ol mah çün afitab-ı rahşan
Saldırdı her taraftan hınzır-veş Yezidan
Ahir olup vücudu manend-i lale al kan
Düştü Hüseyin atından sahra-yı Kerbelâ 'ya
Cibril var haber ver Sultan-ı Enbiya 'ya

Ol şah-ı din-penahı تنها görünce düşman
Etti hücum u savlet şiddetle her taraftan
Manend-i kasr-ı cennet açıp vücudu revzen
Her canibinde kandan bir çeşme oldu ruşen
Ahkamın etti icra taktir-i Rabb-i Zü'l-men
Kazım olup nihayet bitab harb ederken

Düştü Hüseyin atından sahra-yı Kerbelâ 'ya
Cibril var haber ver Sultan-ı Enbiya'ya

(128B-129A)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-.-/-.-/-.-)

Oldu ol dem kim Hüseyin-i Kerbelâ
Garb kerb-i cenab-ı Kibriya

Mest-i camgam ol ada-yı şum
Hacegaha ettiler birden hücum

Her ne kim var idi talan ettiler
Kabe-yi dini perişan ettiler

Almıştık şemi koymayıp kavm-i bifait
Hafza-yı Hak'ta kaldı ancak seydat

İstedı Zeynelaba'yı ede mest
şimir-i zülçevşen urup şimir'e dest

Titreşip bu halden tıf ü nisa
Bir ağızdan kıldılar zar ü beka

Kuş sunan semayı ettiler
Ehl-i Beyt'in kıldığı feryadlar

İbn-i Suud olup işe vakfa heman
Eyledi ol kâfiriandan revan

Dedi giryan ü çiğher ateş nisar
Seyyisan'ı kıldılar mahmul sevar

Etiler ahının agaz-ı surud
Katil Yahya ile çün kavm-i pehdud

Çekildiler İbn-i Ziyad'ın bezmine
Okuyıp şabaş-ı azm ü rezmine

Her biri bir çürretin etti beyan
Titredi sohbetlerinden kutsiyan

Mest olup şevkinden ol dev-i gurur
Halimi av av etti çün kelb-i ukur

Bir mükemmel çevş tertip eyledi
Ehl-i Beyt'ini Şam'a teşrif eyledi

Şama kim geldi cenab-ı handan
Şaduman oldu bütün sakaniyan

Kıldılar her hanede tezyineler
Etiler icra-yı şehri ayineler

115B

Toplayıp erkân-ı mahvasın Yezid
Eyledi teşkil bir bezm-i cedid

Celb ü izhar etti başın verip
Seyyidan ile reis-i pakı hep

Şah Hüseyin'in rasın aldı yanına
Bir katip ile urup zindanına

Küfrünü taiyyet ilan eyledi
Kainatı zar ü giryan eyledi

Gelmeyip takat bu cevr daima
Anda fevt oldu Rukiye Fatıma

Yadına dide-yi İmam Ekberin
Nur-ı çeşmanı uruh alemin

Sureta hatmi Yezid bed faal
Gösterip bu hale hüzn ü infaal

Etti izhar resim dil nûvaz
Cümlesin azar ile son Hicaz

Oldular çün dahil şehr-i Resul
Şam-ı gurbetten gelip Al-i Betül

Dide pür hun gönül zar ü harab
Sine mecruh ü çiğەر laht ü kebab

Çıktı eflaka figan ü naleler
Ahdın mihr etti peyda haleler

Al ü ashab Muhammed'le tamam
Cümle efruz ü ahali has ü avam

Kıldılar ortaya kim ah ü figan
Oldu hanegam kıyametten nişan

Gark edip hunab eşke alemi
Tuttu dünyayı Hüseyin'in matemi

Yazmadım tesir için harf-i hilaf
Etmedim **Kazım** kabul-i ihtilaf

Raset gülün bana feyz-i hasdır
Söz değil nazımındır ihlasdır

Budur ümidim ya hak Mustafa
Eyleye zat-ı cenab-ı Kibriya

Kaddimi hem rutbe-yi ashab-ı keyf
Namımı Kıtımir-i Sultan-ı Necef

Hem kılıp bu nazm nacizim madem
Mazhar-ı tevfik izz ü ihtiram

Olalar müstefrik azud-ı aman
Dinleyenlerle okuyan okudan

Ey eden Hakk'tan ümid iltifat
Hamse-yi Al-i Aba'ya kıl salavat

Allahume sallü ve sellim ve barik ala Seyyidina Muhammed ve Ali ve
Fatıma

Vel Hasan vel Hüseyin bi-aded-i katarat-ı bahr-ı rahmetikel vasia

(115A-115B)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(--./-.-./-.-./-.-)

Ya Rab nedir suriş ü kavga-yı bi hesab
Saldı derun-ı enfüs ü afaka piç ü tab

Ya Rab nedir bu gulgule-yi nalis ü figan
Verdi sükun-ı arza hanel inkılab

Ya Rab nedir bu demdeme-yi ah suzinak
Sekkan-ı arşı etti çiğher hun dil harab
Ya Rab ne kara gün ki ah ü giryeden
Bayıldı yerlere ba bilip mah ü afitab

121B

Güya bu gün kıyamet olup aleme ayan
Oldu şikeste barına carh ne kebab

Yok yok galat dedim ki kıyamet nedir ki halk
Çeksin bu rütbe anın için gam ü ıstırab

Keşti-i kevni eyledi gark-ab-ı bahr-ı gam
Emvac-ı hun-ı na-hak evlad-ı Bu-turab

Tarifin edip zamana bu gün Al-i Ahmed'e
Gadr etti handan cenabı Muhammed'e

Çak çak olup seradan eyvan-ı Kerbelâ
Oldu şikeste hace-yi sultan-ı Kerbelâ

Serh felek değil görünen asumanda
Tuttu cihanı hun-ı şehidan-ı Kerbelâ

Ruhul Emin'e oldu gelu-gir-iinbisat
Kuhl-i gubar-ı hak-i hıyaban-ı Kerbelâ

Ateş savurdu hürmüne mihr-i mahşerin
Yandı tutuştu öyle ki meydan-ı Kerbelâ

Etti semah-ı küngüre-i arşı çak çak
Bang-i bülent-i nale-yi itşan-ı Kerbelâ

Kıldı feza-yı alem-i lahutu şulezar
Ah şerer-feşan-ı yetiman-ı Kerbelâ
Hun-ı Hüseyin ile yüzetub ah her biri
Gülzar-ı edna döndü beyaban-ı Kerbelâ

Çün ceddî oldu illet-i icad-ı kainat
Elbet Hüseyindir sebep-i mahv-ı mümkinat

Kaş ol zaman huruşa gelip leşker-i adem
Pamal edeydi alemi İskender-i adem

Kaş ol zaman zemine geçip tak-ı nüh-tebak
Olsaydı hiz-i dü cihan mahur-i adem

Kaş ol zaman süradık-ı ekvan olup şikest
Sad çak edeydi mihr ü mahı hançer-i adem

Kaş ol zaman ki teşine leb ağlardı Ehl-i Beyt
Kılsaydı hun-ı halkı heder saf-der-i adem

Kaş ol zaman ki kasd-ı harm kıldı eşkıya
Yıksaydı carhı feleği sarsar-ı adem

Kaş ol zaman ki oldu bu hengame aleme
Mahv eyleseydi pek şerir ihkar-ı adem

Gark eyleyip cihanı yem kahr-ı zülcelal
Na bud olaydı mihr ü mah ü küşte-yi hilal

Hubb u velaye lazım olup mihnet ü ana
Han- belaya kıldılar ol demde kim sela

Tir-i kazaya nefsi nefisin edip hedef
Aldı hüda-yı sebkati Sultan-ı Enbiya
Nevbet gelince silsile-isümme'l-emsele
Tığ-ı belaya can ü serin tuttu Murtaza

122A

Pey-rev olup cenabı Hasan cedd-i pakına
Zehr-i sitemle eyledi azm-i reh-i beka

Şemşir-i Kufiyana kılıp sinesin siper
Tuttu tarık-ı validini Şah-ı Kerbelâ

Derda ki oldu zevrak Al-i Nebi şikest
Meydan-ı Kerbelâ 'da çoşup lücce-i bela

Ta arşa çıktı zezeme-yi da-yı Muhammed'a
Kasd-ı harm kılınca hasm-i bed lika

Dil-teng olup o nevhadan ervah-ı kudsiyan
Az kaldı lerzeden yıkıla arş-ı Müstean

Hun-ı Hüseyin düştü o dem kim zemine dek
Kan ağladı cihan felek heftimine dek

Sekkan-1 asuman ü zemin kara giydi hep
Ervahı kudsiyan ile ruhul emine dek

Oldu bitip hatır islamiyan harab
Erkân-i din ü hane-yi şer-i mübine dek

Han-1 hilale saldı serk ah ü giryeden
Alem bu hüzn ü matem ile çevr ina dek

Girdi libası mateme ervah-1 enbiya
Ta Bu'l-Beşerden İsi-i gerdun-nişine dek

Kur etti çeşm-i enfus ü afakı gerd-i ah
Ferş-i haziz-i haktan arş ü berine dek

Ba kavlı muhteşem o gabar oldu gam nisar
Ta damen celal-i cihan ahranına dek

Emr-i muhaldır ana ger nisbet-i keder
Bir dil kedersiz olmaz o her dilde cilveger

Havfım budur ki kaim olup arşa-yı ceza
Mizanı madelet olacak anda rü-nüma

Destinde kanlı pirehen-i Hazreti Hüseyin
Başında nur-1 ahdar-1 destar-1 Murtaza

Dil-riş ü sine-çak ü ciğer-hun u can-figar
Bir heyet ile zahir olup mefhar-1 nisa

Daman-1 rükn-i arşa urup pençe-yi figan
Kalb hazin ile edincek arş-1 iştika

Bahr-i celal Rab celil eyleyip huruş
Bir ehl-i cerme kalmaya imtiya-yı reha

Ta enbiyaya dek şafaa hep boyun bu gün
Her biri kendi naksı için eyleye bina

Kimden mit merhamet eyler o gün acep
Al-ı Resul'ı taama tığ eden eşkiya

Bir zata kıydı ah kim ol kavm-i ru siyah
Yek zerredir cemaline nisbetle mihr  mah

Reis Hüseyin'i tizeye kim değildi kufiyan
Dastarın attı yerlere sekkan-ı asuman

Hurşid ıktı nezr-i afaktan burhanesiz
Mah urdu sad rına feleğin tığ hun feşan

122B

şemşir-i ah ile açılan ak  şerhadır
Ey dil felekte zahir olur sanma gahkuşan

Hun-ı şafakla şişe-i haccama döndü çarh
Tığ-i kaza  hançer-i Mirrih'i tuttu kan

Bir serverin ki mehtini sallardı Cebrail
Tazim ederdi zatına helak ins  can

Bir mecma'un ki her biri bir nur-ı mahz idi
Eylerdi sürme haklerin çeşm-i kudsiyan

Şimşir zulm ile o şahı eyleyip şehid
Dağıttı dest-i gadr ile ol cem'i şamiyan

Doldu dem Hüseyin ile sahra-yı Kerbelâ
Dünyayı tuttu zezeme-yi nay-ı Kerbelâ

Ol kavm-i bi haya kim edip itşan nam
Rem üzre reis paklara verdiler nizam

Suhuletle girdi mihri can ebr-i tireye
Gayretle çekti mah feleğetiğ-i intikam

Feryad ü zara başladı ecza-yı kainat
Avaz-ı va Hüseyin ile doldu cihan tamam

Sahra-yı lamekâna çıkıp gerd-i infaal
Deşt-i vücuba sarsar-ı gam kıldı ihtimal

Oldu nümude dide-yi hun-bar-ı Zeyneb'e
Üryan ü ser bürüde ten-i Hazreti İmam

Bir ah-ı cangüzar kılıp sineden küşad
Kevn ü mekânı eyledi müstağrak-ı zalam

Feryad ateşin ile ol kurretül betül
Döndü Medine'ye dedi ya Eyyühe'r-Resul

Bu küşte-i garip Hüseyin'in değil midir
Bu nur-ı dil firib Hüseyin'in değil midir

Efzun teninde yare serberide ten
Serdar-ı pür şikeb Hüseyin'in değil midir

Ada elinde al ü iyalı esir olan
Bu seyyid-i nesip Hüseyin'in değil midir

Tığ-ı kazaya sinesini eyleyen siper
Bu daver-i rebib Hüseyin'in değil midir

İcra-yı şer-i pakın için nakd-ı can veren
Bu saf-der-i necip Hüseyin'in değil midir

Mazlumlukla haşre dek ika-yı nam eden
Bu hasr ü lebib Hüseyin'in değil midir

Döndü bu hal ile yine ol ser Murtaza'mı
Kıldı canab-ı Fatıma'ya arz-ı ıştika

123A

Ya biz'atü'r-Resul bak ehl-i kisaya bak
Biganeler elinde esir aşınaya bak

Müşfik şefi-i mahşer olan nur-ı çeşminin
Dest-i aduda çekildiği derd ü belaya bak

Pejmurde kıldı senin sitem yürek ü barını
Necl-i riyaz din olan Al-i Aba'ya bak

Tığ-ı sitemle neylediler cism-i pakını
Dua-yı müslüm mü eden ehl-i şekaya bak

Bi ser yatar bürhüne vücud meğer mi
Perverde-yi günarın olan mehlıkaya bak

Harsitan zulme felek dikti gül gibi
Bak ser-i nuşt-ı padişah-ı Kerbelâ 'ya bak

Ada-yı na bikara muin oldu akıbet

Dur muhalif felek biyufaya bak

Feryad devr-i zalim cevr-i‘tiyattan

Sad şekve ehl-i munkur ü bağı fesattan

Ey nütfe-i Muaviye ey div-i dil harab

Ey necis gelip hevaya ey beşt-i bi sahab

Fikr eyle hal-i al-i ab ü cedd ü maderin

Neslinde var mı bak hele bir merd-i mestab

Ceddin şehid edip dürr-i dundan Ahmed’i

Kıldı babal laini dahi kasd bu turab

Ana etti maderin çiğerpak sahrayı

Çektin Hüseyin’e zukm ile sen tığ-ı şule tab

Sultan-ı enbiya ne cefa kıldı kim sana

Kıldın firaz-ı minberini menzil-i kilab

Olmaz cezası eylediğin melanetlerin

Pür olsa bar-ı lanet ile çarh-ı nüh kebab

Yağsın o rütbe canınıza lanet-i Kadir

Kalsın muhit rahmeti yanında çün gadir

Kazım sukut eyle ki yandırdın alemi

Soktun libası mateme arş-ı muazzamı

Kazım sukut eyle ki feryad-ı nalişin

İndirdi tasa nevhe Al-i Mükerrerem’i

Kazım sukut eyle ki derya-yı hun-ı eşk
Gark eyledi huruşa gelip çarh-ı azamı

Kazım sukut eyle ki bu nazm ateşin
Bam-ı felekde yaktı hilal-i Muharremi

Oldu şikeste bar geh-i iktidar-ı çarh
Min-bad hüsn-igerdişe yoktur medar-ı çarh

(121A-123A)

131B

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Nail-i ceddin durre-yi taç eyleyip arzullah
Hüsnüne pervane olmuştu çerağ mihr ü mah
İncidir kin berk-i ruy-ı envarın sar nigar
Gül gibi rais-i şerifin revnak rem' oldu ah
Ya Hüsey'n'i Kerbelâ vasida vasida ah

Validenin akd edip baelzat hilaf-ı celil
Mehd ü alaşanını tahrir ederken Cebrail
Sel edip tığ-ı ihanet birer zeyl İbn-i Zeyl
Kıldı çak Kerbelâ 'da su gibi kanın sebil
Ya Hüsey'n'i Kerbelâ vasida vasida ah

Eyleyip civan ü sale zatını Allah zayf
Tab'un etmişken karin-i ülfet ü bizar-ı seyf
Bi-sebeb bir nütfe-yi melmun edip izhar-ı keyf
Çektı dest-i Şimr-bed kirdar ile şimşir hayf
Ya Hüsey'n'i Kerbelâ vasida vasida ah

Nuş edip çam ü firak ü eldin ekremin
Ettin adarın bela-yı hicr-i ced azamın
Yaktı fevt-i daderinle gam fuad-ı efhamın
Katlı edip evlad-ı ada akıbet akıbet döktü demin
Ya Hüseyin'i Kerbelâ vasida vasida ah

Padişah'sın çektiğin öektiğin kuş bile şahnadır
Gam seninle dest ü damen derd zülf ü şanedir
Aşına-yı âşüksın laid safa peykanedir
Her bela şem' cemal-i pakına pervanedir
Ya Hüseyin'i Kerbelâ vasida vasida ah
Yüz sürüp derd-i müsahip payına leyl ü nehar
İltifatınla belaya kıldı kesb-i itibar
Devre agaz edeli **Kazım** mihr-i siphri bi-karar
Görmedi çeşm-i cihan zatın gibi bir dilfigar
Ya Hüseyin'i Kerbelâ vasida vasida ah

(131B)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(...-/...-/...-/...)

Sanma devran ki Muharrem ayın ilan etti
Tığ-ı udvanını izhar-ı nümayan etti
Açtı matem kapısın âlemi giryan etti
Al-i sufıyanı fakta mazhar-ı ihsan etti
Kanını döktü Hüseyin'in çiğerin kan etti
Ehl-i Beyt'in akıtıp gözyaşın umman etti

113B

Şimir melun çekip cevr ü cefa hancerini
Bastı ta sinesine bale-yi sitem kesterini

Bedeninden ayırıp ah mübarek serini
Hun pakiyle hesap etti ruh-ı envarını
Kanını döktü Hüseyin'in çiğerin kan etti
Ehl-i Beyt'in akıtıp gözyaşın umman etti

Ümmü Gülsüm kapanıp yerlere hem çün ahu
Yolarak saçlarını Zeynep ü Şehribanu
El ataş gu iken evlad-ı Muhammed ya hu
Bu ne idvan ki yine bilmeyip ada bi su
Kanını döktü Hüseyin'in çiğerin kan etti
Ehl-i Beyt'in akıtıp gözyaşın umman etti

Veled-i asgarın gösterip ol şah-ı vahid
Dedi bir savt-ı bülent eyle ki ey kavm-i Yezid
Etmeyin bari bu masumu çiğere teşine şehid
Meded Allah için olsun bakın ey kavm-i pelid
Kanını döktü Hüseyin'in çiğerin kan etti
Ehl-i Beyt'in akıtıp gözyaşın umman etti

Allah Allah bu ne esrar-ı hükm-i piradır
Hanumansız çiğere düz-i esf-i efzadır
Beni mazur tutun derd ile dil şeydadır
İbn-i Süfyan gibi tezdemde felek rusvadır
Kanını döktü Hüseyin'in çiğerin kan etti
Ehl-i Beyt'in akıtıp gözyaşın umman etti

Ey eden Ahmed-i Muhtar'a salat ü hürmet
Yok mudur zerre kadar sende mürvet-i gayret
Al-i Evlad'ına eyler mi bu cevrin ümmet
Yine mi etmeyelim kavm-i Yezide lanet
Kanını döktü Hüseyin'in çiğerin kan etti
Ehl-i Beyt'in akıtıp gözyaşın umman etti

Ah ü feryadım görüp ayb etmesin bi-dertler
Fıkr-i hevl-i Kerbelâ 'dandır bana bu derd-i ser
Eyleyip can ü dilim mihr-i mahabbet müstakar
Olmuşum ruz-ı ezelden bende-i İsna Aşer
Öyle etmiştir derin-i sineme gam kim eser
Zail olmaz haşre dek mirat-ı canımdan keder
Çün demi şad olmazam devr-i cefa-encamdan
Bari hergiz doğmayaydım mader-i eyyamdan

Bir dem olmaz kim gide dilden gam-ı Al-ı Aba
Zıkr-i vala-yı Hasan fıkr-i Hüseyin-i Kerbelâ
Hasılı bilmem nedir alemde asar-ı safa
Âşık-ı zarım benimle tevem olmuştur bela
İnse de gökten müdavat edemez İsa bana
Hal-i zarımdıqan şikâyet olmasın ya Rabbena
Çün demi şad olmazam devr-i cefa-encamdan
Bari hergiz doğmayaydım mader-i eyyamdan

Dil-harab-ı mihnetim her bar abad olmazam
Mübtela-yı hasretim deyyar dil-şad olmazam
Daima meluf-ı derdem zevk-mutad olmazam
Bir nefes gamdan reha matemden azad olmazam
Merd-i mazlumam halas-ı dam-ı bi-dad olmazam
Her ne olsam hasılı mehcur-ı feryad olmazam
Çün demi şad olmazam devr-i cefa-encamdan
Bari hergiz doğmayaydım mader-i eyyamdan

128B

Hak-i pak-i Kerbelâ 'dır cevher-i mahiyetim
Hun-ı hicranla muhammerdir hamir-i tıyniyetim
Arzu-bigane bir divane-i ye's-ülfetim
Nale-mutadım figan-karım büka-hasiyetim

Yoktur asar-ı meserretten nasib ü kismetim
Bir muazzam heykel-i hüzn-i diyar-ı rikkatim
Çün demi şad olmazam devr-i cefa-encamdan
Bari hergiz doğmayaydım mader-i eyyamdan

Deşne-i mah-ı Muharremden olup mecruh-ı can
Matem-i Al-i Muhammed'le gözüm doldukça kan
Lale-veş kıldıkça bağrım dağ-ı hununun ayan
Eyledikçe çile-i gaö navek-i kadim keman
Hırmen-i samanımı Suzan edip berk-i figan
Eyledim **Kazım** bu muciz matla'ı vird-i zeban
Çün demi şad olmazam devr-i cefa-encamdan
Bari hergiz doğmayaydım mader-i eyyamdan

(128A-128B)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(--./-./.-./-.-)

Bir bağa oldu dil-şude kim andelip-i can
Turağı su yerine içer kase kase kan

Yek katre ab vermeyip ol bağa bağban
Dökmüş zemine berk ü baharın dem-i hazan

Etmış şikeste güllerini bad-ı imtihan
Kılmış zamane lanesinin dağını ayan

Gülbenlerinde zağ-ı siyahj tutmuş aşıyan
Olmuş dü çeşm-i zikes mahmuru hun feşan

Serverdanı hake hake düşüp saya vasl heman
Müjgan hun giriftelere dönmüş ergüvan

Bülbül görüp bu hali figan eylesin figan
Bu maceraya haşre kadar ağlasın cihan

126A

Yaran edip sirişkini sekkan-ı asuman
Çıksın siphre şule-yi feryad-ı âşikan

Kılsın dü dest nale ü feryad rüzgar
Bağ-ı siphre ü gonca-yi hurşidi tarumar

Ya Rab ne badir ki diniyor ana Kerbelâ
Bağ ü bela ü şehid evlad-ı Mustafa

Ol yerde tuttu alemi feryad-i el-ataş
Ol yerde aktı su yerine hun-ı evliya

Kıldı şikeste revzak Al-i Muhammed’i
Ol bahr-i bikenarda hız aba-yı bela

Hak-ı helaka düştü bütün oldu na bedid
Ezhar-ı na-şüküfte-i gülzar-ı istifa

Tuttu cihanı zezeme-i bang-ı ya Ali
Çıktı siphre demdeme-i va Muhammeda

Dilhun olup ona raicansuzdan melek
Gark oldu bahr-i hayrete keşti-i nüh felek

Azm-ı gurub-ı vuslat edip afitab-ı din
Kaldı zalam-ı matem içinde müvahhidin

Muazluman kanıyla şafak renk olup zemin

Tas-i siphri ah ü figan kıldı pür tanin

Hun-ı Hüseyinden kızarıp mihr-i jale -çin

Mina-yı çarhın eyledi ruhsarın ateşin

Leb teşnelikle inler iken bu nice nazenin

Sad pare etti her birin erbab ü hakdüğün

Göçtü tamam Al-i Nebi zar ü dil hazin

Kaldı muhazarat ile Zeynel Abidin

Feryad-ı seyyidata edip arş-ı Hakk enin

Cennat-ı aliyatda zar etti hur-i din

Dil-teng olup bu faciadan sınıf-ı müşrikin

Yandı tutuştu ateş-i hacletle müminin

Ya Rab ne kanlı zalim-i bi-din imiş Yezid

Büktü rru'us-ı alemi manend-i müşk-i bid

Telvis edip o kelb imaret makamını

Ref' etti arşa zülm ü ihanet hıyamını

Ümmü'l-haba'isün kılıp ilan ibahatın

Bozdu dağıttı şer-i kavimin nizamını

İbn-i Ziyad ü Şimir'i edip alet-i fesad

Meydan-ı itisafa çıkardı meramını

Sultan-ı Kerbelâ 'ya çekip hançer-i sitem

Sad pare pare eyledi al-i izamını

Zumınca aldı Fahr-i cihan'dan bu tarz ile
Ecdad-ı bed-nijadının ol intikamını

Setm etmeye mi kâfire sen söyle Müslüman
Hüccet sanıp elimde emali kelamını

Lanet ol kalbe validine cedd-i şumına
Ensar u al ü kavm u tebar-ı zülamına

Ref olmuş asumana meğer Dicle ü Fırat
Hun-ı Hüseyin ile suladı yerleri usat
Zar eyledikçe teşne leb etfal-i seyyidat
Tuttu cihan-ı bang-ı figan-ı mu'akkabat

Oldu alil ağlamadan çeşm-i kainat
Döndü uyun-ı hasrete ser-çeşme-i hayat

Gamdan şaşırıldı gerdişini çarh-ı bi-sebat
Dondu fütur-ı ye's ile efkar-i mümkinat

Al-i Resul-i Ekrem'e alem kılıp salat
Sufiyane eyledi lanet mükevvenat

Feryad-ı va Hüseyin ile lerzan olup cihan
Girdi libas-ı mateme aba vü ümmehat

Efgan edip bu gamla sunuf-ı mücerredat
Kan ağladı Şukufe-i cennat-ı aliyat

Kaş ol figandan yıkılıp bar-gah-ı arş
Teslim-i can edeydi umumen sipah-ı arş

Tir-i bela ki kavs-i kazadan zuhur eder
Evvel Resul-i muhterem-i bi-huzur eder

Meydan-ı Kerbelâ 'da çeker ibtida alem
Her gird-bad-ı fitne ki dünyayı kur eder

Sultan-ı Kerbelâ -veş olur teşine leb şehid
Hak bir kulun ki mazhar-ı ism-i Sabur eder

Ham çün Yezit halkın olur başına bela
Gönlünden ol ki hayf-ı İlahi'yi dur eder
Rahmet ol rind-i aşka ki cam-ı gumumdan
İzhar-ı şükür ü kesb-isafa ü sürur eder

Lanet ol ehl-i zulme ki buldukça iktidar
Halk-ı cihana cevr ü cefasın vüfur eder

Gör sırr-ı hikmetin ki bu mihnet-sereda Hak
Erbab-ı hali fidye-i ehl-i gurur eder

Mikraz-ı la-zebanımı kat etmeseyd ah
Bu hikmet-i hafiden olur dum cevab-hah

Keşti-i kevne lerze salıp lücce-i celal
Nar-ı cahime verdi veleh ateş-i cidal

Hak-ı siyaha oldu revam öyle hun-ı al
Gülzar-ı adne döndü ser-i arsa-i kıtal

Hayret hezar-ı kudsi edip lal ü bi-mecal
Kıldı cünud-ı derd ü bela arşı pa-mal

Kat eyleyip ta'allukın alemden ehl-i hal
Düştü derin-ı enfus-ı afaka ihtilal

127A

Etti ihata alemi ol rütbe kim melal
Fevz ü felaha kalmadı ümid ü ihtimal

Dünyayı ıztıraba salıp gerdiş-i kelal
Zir-i felekte kalmadı asar-ı itidal

Bala-yı la-mekâna çıkıp gerd-i infial
Az kaldı tire saz ola derya-yı La-Yezal

Ya Rab nedir bu facia kim leşker-i gumum
Ta alem-i vücuba kadar gösterir hücum

Hetk eyleyip sitare-i namus-ı hürmetin
Gör netti ya Resul bugün asi ümmetin

Evlad-ı pakın eylediler hep susuz şehid
Fikr etmeyip mi ahazesin Rabb-i İzzet'in

Elbette sırr-ı hikmeti vardır veli çi-sud
Yaktı meta-ı sabrımı sırrı bu hikmetin

Mest-i şarab-ı halet-i aşkım acep değil
Mazur olursa sözleri mest-i muhabbetin

Fikr eyledikçe sabr u tahammül kalır mı hiç
Al kanlar içre yattığını al u itretün

Gav-1 zemini eyler idi rişte-veş nizar
Bir cüz'i konsa başına bu bar-1 mihnetin

Gavvaş-1 bahr-1 hayret olanlar bu babda
Bilsin kenar u karı bulunmaz bu hayretin

Bir derde düşmüşüm ki hezeran belası var
Ne ihtimal-i sabır ne sabrın sefası var

Ey şehriyar-1 alem-i derd ü ana Hüseyin
Vey nokta-i medar-1 gumum ü bela Hüseyin

Ey cevher-i yegane-i bahr-1 vela Hüseyin
Vey maden-i fütüvvet ü kan-1 ata Hüseyin
Ey ser feda-yı deşne-i tir-i kaza Hüseyin
Vey serv-i cuy-bar-1 riyaz-1 rıza Hüseyin

Ey ab-1 ruy-1 hamse-i Hayber-guşa Hüseyin
Vey ruh-1 cism-i hazret-i Hayrunnisa Hüseyin

Ey varis-i ulum-i Habib-i Hüda Hüseyin
Vey bahr-i cud u merhamet-i Kibriya Hüseyin

Sensin sunuf-1 Al-i Resul'ün ser-amedî
Senden göründü aleme sabr-1 Muhammedi

Her kim bu medh-i şumda ser mest-i hab olur
Hal ü kemaline mütenasib musab olur

Her kim olur bu bezm-i mahabbetde bade-har
Laht-1 derunı nar-1 sitemle kebab olur

Merdan-ı aşka ayn-ı veladır bela ü gam
Gamsız kalırsa her ne zaman dil-harab olur

127B

Amma nazar kıl Al-i Aba'nın belasına
Hakk'ın nukud-ı lutfi kadar bi-hisab olur

Tafsil olunsa mihnet-i sultan-ı Kerbelâ
Nüh defter-i semaya sığamaz kitab olur

Ya Rab ne ateşindir alam-ı Ehl-i Beyt
Yek şulesiyle mihr-i kıyamed habab olur

Farz olmasın mı aşığa kan ağlamak bu dem
Kim hun-ı Ehl-i Beyt ile yerler hizab olur

Ta haşre dek felek o demi ansın ağlasın
Büryan-ı sih-i matem olup yansın ağlasın

Kılsın hamide kametini bar-ı inkılab
Yaksun meta-i can ü dilin ateş-i hicab

Selb eyleyip kararını alam u ıztırab
Hun eylesin derununu asar-ı piç ü tab

Çeşm-i ümidi görmesin asla huzur u hab
Bağrın şarab-ı ateş-i enduh edip kebab

Tutsun cihanı eylediği ah-ı şule tab
Versin şafak gibi yüzüne hun-ı dil hizab

Seyl-i ab-ı eşki Gülşen-i ömrün kılıp harab
Çeksin hemişe naliş ü feryaddan azab

Pişani-i niyazın edip ferş-i hak-i bab
Ebr-i siyahı arızına eylesin nikab

Her gün sürüp yüzün derine misl-i afitab
Özr ile desin ey şeh-i zi-şan ü kam-yab

Ben bir kemine alet-i icra-yı hikmetim
Ferman-ber-i meşyyet ü mahkum-ı kudretim

Ya Rab be-cah-ı Hazret-i Sultan-ı Kerbelâ
Ya Rab be-seyl-i hun-ı şehidan-ı Kerbelâ

Ya Rab be-ah u nale-i dil-suz-ı seyyidat
Ya Rab be-eşk-içeşm-i yetiman-ı Kerbelâ

Ya Rab be-say-ı huşruba-yı güzat-ı bedr
Ya Rab be-fart-ı himmet-i şüç'an-ı Kerbelâ

Ya Rab be-hevl-i mareke-i müthiş-i ahad
Ya Rab be-naleha-yı gariban-ı Kerbelâ

Ya Rab be-lale-i ciğer-i Hamza ü Hasan
Ya Rab be-gonca-ı leb-i aştan-ı Kerbelâ

Ya Rab be-sıdk-ı Fatıma ü Murtaza Ali
Ya Rab be-sabr-ı daver-i devran-ı Kerbelâ

Ya Rab be-hakk-ı cevher-i dendan-ı Mustafa
Ya Rab be-hun-ı husrev-i meydan-ı Kerbelâ

Kazım kuluna devlet-i valsın inayet et

İki cihanda mazhar-ı feyz-i saadet et

(125B-127B)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Bir acep fanus-ı hikmettir ki bu çarh-ı berin

Şule-yi hurman olur devr ü likasından mübin

Lutf ü kahrı öyle kim yek diğere peyvestedir

Eyler eşkal gayriyi alem hayrte rahın

Subh ü şam fitne-yi devr-i kahrđan ...

Şam subh ruz-ı mahşerden muhib ü ateşin

Zerre zerre afitabı berk-i hırmen suz-ı can

Katre katre ab ü nabı menba-ı derya-ı kin

Ah elinden kim o sırr-ı hikmetin titrer durur

Satvetinden cevher-i simab-veş Ruhu'l Emin

Hırmen-i sabrın yakar elbette bir berk-i bela

Olsa insanın zamiri reşk-i kuh-ı ahenin

Dana-çin-i kam kılmaz girse âdem cennete

Düşmeyince düş-i canından kaba-yı ma'u tin

Bülbül asa nola inlerse sunuf-ı evliya

Gül gibi hunudur gamdan devran-ı enbiya

Enbiyaya nazil olmuştur aşda her bela
Bunca rahmetten anlar anlara cevher bela

Nar-ı aşkın mecmur-ı zerrinidir kalb-i veli
Revadır anın için anda çün ezr bela

Dil ki niran-ı muhabbet-ı ateş-ı suzandır
La cerm olmak gerektir ana hakister bela

Ya çemen-zar-ı kulubun cuy-ı feyz asarıdır
Devr edip sirab eder her köşesin yer yer bela

Kaçma arifsin belayadan ki merd-i arife
Olmuş ihsan-ı celil halik ekber-i bela

Bulmasa derd ü bela nezd-i Hüda'da itibar
Meşhed-i Al-i Resul olmazdı hak-i Kerbelâ
Kerbelâ bir bahr-ı bi-payan-ı gam girdabıdır
Alem-i iskana hep çekmiştir andan ser bela

Padişah-ı Kerbelâ 'dır kadve-yi hel yakın
Çekmemiştir ol kadar derdiyle ya mürselin

118B

Nüsha-yı imanların anlar ki tahrif ettiler
Bin kitab-ı mefsedet telif ü tasnif ettiler

Şah Hüseyin'i Kufe'ye davet kılıp melunlar
Kerbelâ hakkında ol mazlumu tevkif ettiler

Ehl-i Beyt'e arz edip na hak Yezid'in peykın
Kutsiyana secde-yi isnam teklif ettiler

Eyleyip Al-ı Resul-ı muhteremden kat' ab
Kanlarla yerleri aşkaya tehnif ettiler

Kalkışıp şerh-i kavim ü handanın mahvına
Hem Resullullah'ı hem Allah'ı tecyif ettiler

Etmedi mutlak kelimullaha firavun-ı lain
Ehl-i Beyt'i öyle kim tahkir ü tezif ettiler

An be an cevr-i ezayı artırıp hem birbirin
Zulm ü azar etmeye teşvik ü tahlif ettiler

Leyle-yi aşr-ı Muharrem kim heman oldu sabah
Çekti evlad-ı Resul'ün üstüne adv islah

Bir taraftan cuşış-i cünd-i adu-yı bed nijad
Bir taraftan suziş-ı mihr-i sipihr-i bi-sedad

Pend bi tesir ü ümid ü teselli munkatı
Derd-i bi hadd ü devana-bud hatır na-murat

Sine mecruh ü çiğher pür hun ü hatır münker
Can nizar ü ten zahım-dar u kuva bi-ittihad

Ehl-i ta'at ser be ser amade-i hükm ü kaza
Eşkıya saf saf hadeng-endaz-ıudvan u inad

Neylesin bilmezdi kim sultan-ı deşt-i Kerbelâ
Hafza ezzruh ibda ya azm canana içtihad

Cümlesin ahir kılıp tevdi-i lütf-ı Kirdgar
Kıldı namus-ı şeriat uğruna canın nisar

Yad edip amma vesaya-yı ekber daderin
Akd-i tezviç etti anda Kasım'a bir duhterin

Çeşm-i hasretle bakıp yek diğere ol iki nur
Gözlerinden döktüler yaş yerine can cevherin

Ümmü Leyla sarılıp ey hali hali ekbere
Eşk-i Mecnun eyledi hal-dil gam perverin

Şerha şerha eyleyip kalbin Sükeyne ahdan
Deste deste yoldu Zeynep sünbül-i giysilerin

Ümmü Gülsüm bir taraftan eyleyip ah ü figan
Çeşme-yi hun derdin etti mübarek gözlerin

Seyr edip üç aladan Ehl-i Beyt'in halini
Çak çak etti felek damen-i mihr-i envarın

Akıbett habb-ı huzura vardı hep ashab-ı al
Nuş edip birbiri ardınca şehadet kevserin

Hey ne hikmet kim tecella eyleyip ism-i suyur
Paymal oldu sahab zulmete derya-yı nur

119A

Söndü nur-ı dide-yi Zehra-yı iffet-kar hayf
Muntafi oldu چراغ-ı sine-yi Kerrar hayf

Buse gah Ahmed-i Muhtar olan cay-ı latif
Oldu ya Rab garka-yi şimşir-i ateşbar hayf

Div-i bad-i fitneden hıfz etmeyip fanus-ı çarh
Zulm ile dignendi şem-i meclis ibrar hayf

Bir şekavet taşı kim cevr ü cefa bünyadındır
Kırdı mahv etti hezeran cevher-i şahdar hayf

Gülistan dini pamal eyledi seyl ü sitem
Oldu afet-i dide-yi bağ alem-i envar hayf

Pare pare kıldı hargam ki bir berk gülü
Bülbül kudsi eylemişti anı der münkar hayf

Hikmetinden sormak olmaz Hakk'a amma hun eder
Adem'in can ü dilin bu hikmet ü esrar hayf

Mest-i rüsva-yı muhabbettir dil-i aşıkana ger
Mestin olmaz sözleri şayan sem itibar

Farz iken islam hep ü ihtiram Ehl-i Beyt
Naziyan-i ilahi kin kerem Ehl-i Beyt

Kudsiyan eylerken izhar temenni olmaya
Hak-ı pay-ı Mustafa-yı Kemter gulam Ehl-i Beyt

Kalmadı tığ setimden gerdun-ı canın reha
Şah Hüseyin İbn-i Ali yamı imam Ehl-i Beyt

Hancer-i azam-ı kavm-i melanet girdar ile
Pare pare oldu ecsad-ı izam-ı Ehl-i Beyt

Oldu paymal hayul leşker ada-yı din
Bargah-ı arşa hemeskin hıyam Ehl-i Beyt

Hane-yi şer-i mübin-asa elinde düşmanın
Tarumar oldu asası intizam Ehl-i Beyt

Kaviş-i udvan ile fass-ı niğın-i dehrden
Mahv ü imha olmaya az kaldı nam-ı Ehl-i Beyt

Her ne zulm alemde kim bir ehl-i idvan eyledi
Anı evlad-ı Resul'e İbn-i Süfyan eyledi

Taşa ursun başını ab ü revan kan ağlasın
Hakle salsın mihr ü mahın asuman kan ağlasın

Gir ü bad ahının izal etsin arşa rüzgar
Alemi dur eyleyip bad ü zan kan ağlasın

Çeşme-yi zulmette kalsın haşre dek ab ü hayat
Hazır edip ab dem adem nem can ağlasın

Çak çak olsun giryanı siphirin çün sahab
Haksar etsin zemini gam zaman ağlasın
Eylesin rıdvan sera-yı cenneti beytül hazin
Nale çeksin huri gılman canan kan ağlasın

Nevheler bünyad kılsın müntehada Cebrail
Girye bar olsun uyn-ı kudsiyan kan ağlasın

Çeşme sar oldukca hun teşnegan Ehl-i Beyt
İnlesin la hutıyan ü la mekân kan ağlasın

Ateş-i efruz bela ü muhannet ü gamdır bu gün
Mah-ı cansuz-ı Muharrem ruz-ı matemdir bu gün

119B

Düştü ol dem kim yere hun-ı şehid-i Kerbelâ
Ref olundu arşa kabrinden cenabı Mustafa

Zib-i rumh oldu o gün kim reis ü alamı Hüseyin
Hake attı taç ü dastarın cemi enbiya

Haydar'dır hazay kıldı tezd Kakk'da bi huzur
Hun erbab-ı şehadet eşk-i infal ü nisa

İhzar ettin harabe tuttu yüz arş-ı muhid
Garey ettikce hayam-ı handanı eşkıya

Sanmayın hun-ı şefkattir damen afakta
Afitabın berk-i şimşirinden oldu revga

Seyyidanın sır edip ruy-ı melal engizini
Kıp kızıl oldu hicabından şehir-i bi vefa

Kabil-i içra değildir matem Al-i Resul'e
Olsa kat kat nüh-revak-ı asuman matem sera

Nuş-ı sahpa-yı şehadettir bu derdin çaresi
Ölmeden **Kazım** onulmaz ehl-i aşkın yaresi

(118A-119B)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Ey felek noldun ne kesb-i reft ü şan eyledin
Bunca can yaktın gönül yıktın çiğer kan eyledin

Adem ü Havva'yı dur ettin canandan Habil'i
Dest-i Kabil'le helak-ı seng-ı udvan eyledin

Nar-ı Nemrud'a edip ilka Halil-i Ekrem'i
Eşk-i çeşm Nuh'u reşk-i mevc-i tufan eyledin

Kıldı gam Yakub'u amma giryeden kim Yusuf
Git ahval eyle zebcah ü zindan eyledin

Cevr- takat-suz-ı firavuna kelim-i mübtela
Cism-i Eyyüb'ü surkut-ı girman eyledin

Çıktı çarh-ı çarıma kurtulmadı gamdan mesih
Gerdun-ı Yahya'yı cay-ı tığ ü baran eyledin

116B

Olmadı azade cevrenden Habib-i Kibriya
Ravza-yı rıdvana derd ile hıraman eyledin

Dağlardan lale zara döndü ruhsar-ı betül
Ahmed-i Muhtar'ı kim hak içre pinhan eyledin

Makisin ü marıkın ü kastına el verip
Haydar-ı Kerrar'ı dilhun ü perişan eyledin

Seyyid-i şebban cennet ki Hüseyin ile Hasan
Ah kim hürmetlerin icrada noksan eyledin

Birini enduh-ı hüsvar tığ azar-ı Yezid
Birini Zehra'yla nuş İbn-i sufyan eyledin

Pençe-yi ahımla bende damenin çak eyleyem
Evc-i istikbarını ruhsude-yi hak eyleyem

Vali-yi Şam oldu o dem kim Yezid'i bed lika
Kasd evlad- Resulullah'a kıldı icza

Guş edip bu vakia-yı cansuzu erkân-i imran
Şah Hüseyin İbn-i Ali'den kıldılar biad rica

Vermedi ruhsat-ı zuhur fitneye Batha'da Hak
Oldu azm-İ Kufe'ye memur Şah-ı Kerbelâ

Ettiler amma hebab-ı müslümü zulmi şehid
Eyleyip her canlıya sun asakir eşkıya

Kerbelâ 'da iki leşker kavuşup yek diğere
La cerm der kar olunca ateş harb ü vefa

Her kim olmuştu muhalif ibtida ol servere
Terk eyle ol kavmi oldu dahil ehl-i dena

İbd ü ibn ü darıyla infakla can verip
Tuttular ihlası ile daman feyz-i ihtida

Sanıya şehid ü şehadet nuş edip ashab avl
Kaldı üç mahtum-ı pakıyla imam-ı evliya

Ahd edip gayret-i Ali Ekber'in aramını
Urdu safa düşmanına kendin misal Murtaza

Destine alıp Ali Asfar'ı İmam Hüseyin
İstedi ol güdanı mazlum için bir katre ma

Her taraftan üstüne ok yağdırıp kavm-i Yezid
Kıldılar leb teşine ol masumuda katl ü şehid

Bi cemaat kaldı ol dem kim imam ins ü can
Tiğ ü ateşnab ile manend mihr-i asuman

Eyleyip recat derdun hime-yi içlaline
Hazreti Zeynelaba'yı der günar etti heman

Teşnegan Ehl-i Beyt'e sundu ab-ı tesliyet
Damen-i sabra el urdu ol musaib-i didegan

Cümlesin hafza-yı Hüda'ya terk ... eyleyip
Kıldı meydanı Şimir'e şevk ile itz ü inan

Kalması renin tefsir-i himmet velasına
Her ne suretle anı kıldıysa Mevla imtihan

Her bela kim eyledi Hakk'tan nuzul etti kabul
Ta olunca vasıl-ı zat-ı Cenabı Müstean

117A

Harb edip yek başına bir ceş-i bi payan ile
Dest bürd-i Haydar-ı Kerrar'dan verdi nişan

Kesr edip ehl-i nifakın enf-i istikbarını
Zor eyle nehr-i Fırat'a girdi ol sahib-i Kuran

Koymaya anı hutub kim kıla dağ-ı itşan
Ağlatır ki Ehl-i Beyt'in hasret ab ü revan

Çıktı meydana yine amma kalıp cevalından
Esbakından içre hake ol Şah zaman

Bi muhaya üstüne sulet kılıp Şimir-i pelid
Tığ çekti yusagah Ahmed'e ol bi aman

Kabe-yi dinin yıkıldı ah rükn-i azamı
Alemi yaktı harab etti Hüseyin'in matem

Kerbelâ 'yı taşt-i pürhun eyleyip ada-yı din
Buldu hükmün la cürm Taki'dir Rabbül Alemin

Muhannet ada-yı Şah-ı Kerbelâ gördü hemna
Ehl-i Beyt'in kıldı Mevla şer-i düşmandan emin

Vardılar bir hal ile İbn-i Ziyad'ın bezmine
Ah bir leb sine pürsüz gcnül zar ü hazin

Sitt-i Zeyneb'inden sual hale agaz eyledi
Gösterip fard-ı tekebbürle kemal-igayz ü kin

Bi teklif eyledi red cevap mayılık
Ümmesin teskin ile fillhal Zeynelabidin

Eyleyip bu hal-i kanun-ı nifakın şulebar
Kasd edince ol şeh-i zişana öl deyü lain

Sarılıp Zeynep figan ü zara ağaz eyledi
Giryeden sadr-ı Sükeyne oldu pür dur gain

Gönlüne dehşet düşüp bu nale-yi cansuzdan
Seyyidat'ı Şam'a gönderdi o reis-i müşrükün

Şam'a kim vardı cenab-ı handan Ehl-i Beyt
Kıldılar bezm Yezid'e vaz'pay-ibuhterin

Celb edip resi-i şehid Kerbelâ'yı meclise
Etti dürr-i dundanına tarifin o kelb-i mahin

Akıbet irsal edip şehir-i resule cümlesin
Halka karşı eyledi izhar-ı vaz-ı dil nişin

Yüz sürüp kabır-i Resul-ı Ekrem'e Zeynelaba
Kıldı Zeyneb'le beraber böyle arz-ı iştika

Ya Resulullah ahı emanetin kan ettiler
Terk edip imanların izhar-ı idvan ettiler

Eyleyip ilhah ile hem Kufe'ye davet bizi
Hem yine hep iktida-yı Al-i Sufyan ettiler

Biat-ı Al-i Sufyan eden bi dinler
Kufe-yi maktumun ibraz dinmeyen ettiler

Men edip ab-ı Fırat'ı bir ala-yı masum ile
Her birin hun şirişkiğn eşk-i baran ettiler

Pare pare eyleyip evlad-ı ekberin tamam
Handan-ı ekremin mahv ü perişan ettiler

Bunca sadat-ı güzini tume-i şemşir-i kin
Bir pelidin gönlünü mebsut ü ferhan ettiler

117B

Kurretül Ayn'ın Hüseyin'in teşine leb oldu şehid
Ser beride cismi hak içre gultan ettiler

Şekve kim Şimir ü Yezi ü İbn-i Ziyad u Saad'dan
Her biri bir vechle izhar-ı tugyan ettiler

Navek-i ta'riz atıp hem aline hem şerine
Hem sana hem Hazreti Allah'a ayan ettiler

Etmedi belki Halillullaha Nemryt-ı lain
Anı kim bu kavm-i bed kirdar ü nadan ettiler

Her cefayı gerçi kim İbn-i Ziyad etti bize
Her ne ettiyse Yezid ben nisad etti bize

Ey edenler matem-i Al-i Resul-ı Kibriya
Vey kılanlar dua hep Aliyyel Murtaza
Fakr edip daim şehid-i Kerbelâ'nın halini
Ah ü feryad kan ağlayın subh ü ma

Asumansız ol meded ey berk ah can-ı gūzar
Gark-ı eşk et alemi ey dide-yi tufan feza

Ateşe yansın ol kim ah ü zar etmez bu gün
Çıksın ol göz kim bu dem zar eyleyip kılmaz yana

Sel şimşir-i teberra eyleyip aranına
Sitem ü nefrin et Yezid-i bedlikaya daima

Gösterdi fard-ı muhabbet handan-ı ekreme
Zikr ü fikrin ola daim şah-ı mülk la feta

Terk-i can eyle Hüseyin-i Kerbelâ 'nın rahına
Olmak istersen eğer makbul mahbub-ı Hüda

Hevl-i mahşerden tehaşi eylemez ol kim olur
Bende-yi Bakır muhibb-i Sadık Zeynelaba

Şehr-i cihan-ı alemin her biri bir sultandır
Hadi Mehti Taki ü Askeri Kazım Rıza

Cümlesi bir vechle çekmiş bela-yı âşıklık
Came derd müsaibdir şehid-i Kerbelâ

Nale kıl ah et demadem aşr-ı matemdir bu gün
Ah ü feryad edecek demdir Muharrem'dir bu gün

Vakfa ser ulum Mustafa'sın ya Hüseyin
Mazhar-ı tam cenab-ı kibriyasın ya Hüseyin

Nur-ı vechindir karar-i çeşm-i Zehra-yı Betül
Goca-yi gülzar-ı sulb-i Murtaza'sın ya Hüseyin

Cevger-i iczayı nur-ı ensarındır akıl gel
Şule-yi müsbah müşkat hedasin ya Hüseyin

Fazıl-ı daru'l-kazadırcedd-i valla cevherin
Sen serir-i ara-yı kerb Kerbelâ 'sın ya Hüseyin

Müntesiptir her müsait der ki iclaline
Şehriyar melek alam ü belasın ya Hüseyin

Revnağ-ı mihrab ü minber ziynet-i arş ü sema
Ruh-ı alem mukteda-yı asfiyasın ya Hüseyin

118A

Padişahım ada-yı bende gibi hadm değil
Ben gideyim sen şeh-i melek bekasın ya Hüseym

Der ki zışanının bir ru siyah kıtmiriyim
Cümle mahlukat için řefkat nūmasın ya Hüseym

Damen-i ihsanına düştü meded kurtar beni
Ervahüllvasika-yı erbab-ı recasın ya Hüseym

Ben ne hacet söyleyim hal-i dil na gamım
Halime he rbir cehdden aşinasın ya Hüseym

Kazım-ı biçareyim red etme yanından aman
Bahri payan ihsan-ı Hūda'sın ya Hüseym

Ta ki devarn eyleye bu asyab bi sebat
Zatına ola yine olsun salat-ı kainat

(116A-118A)

114A

Mersiye-yi Kazım Paşa

(--./--./--./--)

Na hak dökülen kanımı andıkca Hüseym'in
Ey dide akıt yaş yerine kurret'ül aynın
Bu bar-ı bela kaddini büktü fahrının
Kan ağladı karında şehidan Hüseym'in
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseym'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Hançer kesen ayrı olacak mah-ı Muharrem
Dünyayı tutar velvele-i şiven ü matem
Feryada gelip ravza-yı firdevsde adem
Müstafirun derya-yı gamum oldu dü alem
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Bir ah edeyim kim dü cihan ateşe yansın
İman getirip ahirete kâfir inansın
Derya-yı şirişkim ser eflaka dayansın
Şimşir-i siyah tab-ı kaza kana boyansın
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Ger kat-ı sual eylemese deşne-yi taktir
Daman-i kazaya sarılıp nale-yi şepkir
Ah etmem ki çaresi var kim ey pir
Dünyayı harab etti bu gam yok yine tedbir
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Bar gam o zar-ı bela büktü belim ah
Ah eyledin başka işe varmaz elim ah
Ey ehl-i vefa Mustafa-yı gül diyelim ah
Ah etmeyelim de nidelim neyleyelim ah
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Lanetle anıp namını her bar Yezid'in
Şol avanına ensarına ol kahpe pelidin
Küs eyleme akvalini zihad indin
Yok bunda yeri laklaka keft ü şedidin

Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

114B

Ey duaya eslam eden erbab-1 şekavet
Sadrının hicab adr ruhsara ümmet
Aya ne idi bahs-1 izhar-1 adavet
Kim eylediniz bunca fesadat ü ihanet
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Dehrin yere mi geçti acep ab ü hayatı
Leb teşine şehid eylediler bunca guzatı
Min bad gerekmez feleğin halka sebatı
Çarkı kırılıp aksine dçnsün harekatı
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Feryad bu gün bais-i nakıs edep olmaz
Bu vaka gibi mateme ala sebep olmaz
Erbab-1 dile gerçi zaman turab olmaz
Can verse de gamdan bu gün adem acep olmaz
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Gafletle geçirme gününü aç gözün ey can
Eyle feleğin gerdişine nazire-yi iman
Billâh değildir dökülen kater-yi baran
Sükkan-1 semanın oluyor göz yaşı zıyan
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Şimşiri çekip padişahkerb-i kabule
Su vermediler teşine leb Evlad-ı Resule
Yad etmiş cennet gösterir ehl-i akıla
Ya Rab bu ihanet ne reva Al-i Resul'e
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Bu facia ger hükm-i şunun-ı ezeldir
Bin hikmet ü esrar Hüda bunda celildir
Sabır etmeye yok çare veli neylemelidir
Kim mahşer-i gam maktel-i Evlad-ı Ali'dir
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

115A

Açtın bize bir yara kim ey çarh-ı sitem zar
Kan ağlıyor ahvalimize hançer ü beydar
Yetmez bu gama kıldığımız nales ü feryad
Erbab-ı dil etsin yeni feryadlar icad
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

Kazım yetişir perde-yi pirun edep olma
Bir ah eyle eftasına halkın sebep olma
Meydan-ı muhabbette veli pür harab olma
Ağla gece gündüz nazır-ı endaz şeb olma
Her nuvuna bin cad fedadır Hüseyin'in
Hem haydar Zehra ü Resul el sakkaleylin

(114A-115A)

116A

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Mah-ı matem kim olur her yıl nümayan ya Hüseyin
Tazeler dağ-ı derunun ehl-i iman ya Hüseyin

Ah ü feryad etsin ya neylesin erbab-ı aşk
Hasretinle asuman ağlar bu gün kan ya Hüseyin

Nola olsa haşre dek dolap duran mustarib
Etti seyl ab-ı şaka izhar-ı tugyan ya Hüseyin

Hun-ı evlad-ı Ali'den Kerbelâ toprağının
Oldu her bir zerre sanki lal mercan ya Hüseyin

Huri gılmanın eder can ü ciğergahın kebab
El-ataş güya olan itfal ü nisvan ya Hüseyin

Dest urup damen-i arşa bahr-ı bi-payan eşk
La mekânı tuttu derd ah ü efgan ya Hüseyin

Pare pare eyleyip al-i azamın kıldılar
Mushaf-ı şiraze-yi dini perişan ya Hüseyin

Sayası iftida-yi han olmamışken ceddinin
Haksar ettiler seni erbab-ı irvan ya Hüseyin

Gül gibi devletli başın tume-i tığ oldu hayf
Etmesin Allah'dan haşyet Yezidan ya Hüseyin

Ref olundu arş-ı rahmana vügud-ı Mustafa

Hun-ı pakın olduğu dem hake rızan ya Hüseyn

Sen yatarken sine-yi sad çak ile al kanda
Kanlı yaşın çok mudur dökse muhibban ya Hüseyn

Firkatin verdi cemelullaha envar-ı celal
Ateşin kıldı Resulullah'ı suzan ya Hüseyn

Sensin ol serçeşme-yi ehl-i şahadet kim idir
Hun-ı pakın hane-yi esmanı viran ya Hüseyn

Sen ol mihr-i alem-i evc-i hüviyetsin k'onur
Nur-ı zat-ı kibriya ü cihanda rahşan ya Hüseyn

Dil-harab-ı derd-i aşkındır kulun **Kazım** senin
Devlet-i visalinle kıl ihya ü derman ya Hüseyn

Dudman-ı pakına olsun salat bi hesab
Şem bezm-i kudret oldukca firuzan ya Hüseyn

(116A)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(--./-./--/--./-./--)

Kıldı Hüseyn-i mazlum azm-i huzur-i Bi-çun
Ten çak ü ser buride dil-teşne ü ciğer-hun

Ya Rab nedir bu hikmet verdi ukule hayret
Etti Yezid'e hürmet kıydı Hüseyn'e gerdun

Al-ı Nebi kanında seyl aktı her yanından
Meydan-ı Kerbelâ 'nın toprağı oldu gül-gun

Kıldı Aliyy-i Ekber nuş-ı şarab-ı kevser
Leb-teşne Ümm-i Leyladerd ile oldu mecnun

Urdu Sükeyne başın her taşa hem-çü emvac
Akıttı kanlı yaşın Zeynep misal-i Ceyhun

Gülbang-ı Ümmü Gülsüm titretti şeş ciheti
Feryad-ı şehribanu dünyayı kıldı mahzun

Şemşir-i tir-i Abbas ol kavm-i şumıya nas
Gökten biçerdi çün dan Hak'tan laydı mezun

Cevr ü cefası yarın uşşak-ı can-figarın
Etti dil-i nizarın nar-ı gumuma kanun

Kazım gelir mi takat bu derd-i can-güdaza
Kim itret-i Muhammed ola esir ü mescun

(129A)

123B

Mersiye-yi Kazım Paşa

(--./-.-./-.-./-.-)

Bir subh-ı dem kim eyleyip afakı lale gun
Oldu yerde ser gibi cevri şid ru temun

Eflakı şulezar kılıp ateş-i şafak
Kanun hakı eyledi girdabı bahri hun

Ateş bıraktı hürmününe akl ü fikr tek
Sekkan anı ah ü figan eyleyip zebun

Oldu kıyam-ı saate amade kainat
Dikti helak-ı halka dü çeşmin siphri dun

Rad eyledi sada-yı bulent ile bir hitap
Dedi ki ey meaşir-i zi-fehm ü zü-funun

Hengam-ı restahiz değildir bu inkılap
Devr-i muhalif felek ü dehr bu elfusun

Enkaz-ı Kabe'den kılıp inşa-yı sev menal
Oldu feda-yı renc-i remed kurretül uyun

Yüz gösterip müsaib düdüz-ı Kerbelâ
Yaktı cihanı ateş-i caslsuz Kerbelâ

Zanvı-yı Kerbelâ 'ya edip vasih serbela
Cem oldu anda kesb-i kemal etti hürbela

Evlad-ı Mustafa'ya kılıp intisab tam
Anlar bela ü anlar ile buldu ferbela

Sahra-yı Kerbelâ 'nın edip hun-ı al ile
Senin suad ü hakını rengin ü ter bela

Ruhsar-ı seyyidatı hıraşide-i figan
İtfal-i zarı tume-i tığ-ı keder bela

Nevk-i negehde zahir olup katre katre hun
Gösterdi har ucunda gül ü lalaler bela

Al-i Resul'u eylediler teşine leb şehid
Ya Rab cihanda bunda olur mu beter bela

Meht ü cuda basmadı mutlak ayak henüz
Bir derd ü gam bu azade manend Kerbelâ

Yandı tüttü anda çiğher küşe-yi betül
Ya Rab ne derdi görse idi Hazreti Resul

Melek arefe-yi nazra olan kevkeb-i nigan
Saştı Kerbelâ çölüne şule-yi şigan

Bir yanda çetin leşker ada-yı ru siyah
Bir yanda tığ-ı şule hurşid-i bed seyan

Dil çak çak ü teşine çiğher ab munkatı
Düşman kavi ü baht deni çarh-ı bi vifak

Feryad ü nale Muharrem eyvah seyyidatı
Hun ab dide hemdem itsal pür müşan

Her bir tarafta gulgule-i bang-i el-ateş
Her yanda ru-nümude belaya-yı la yutak

124A

Ahbab-ı mest-i cam şehadet adu leim
Bais-i eşkara gurre-yi ümit der mihan

Lebe teşine visal nebi şah-ı din penah
Şevk-i şehadet ile olup sükrün mizan

Meydangar dizara ke kıldı sorup semend
İhrak-ı hun düşmana teşmir-i dest deman

Sekkan-ı asuman-ı zemin oldu nalezan
Guş-ı cihanı tuttu bu nağme o nağmeden

Ref' oldu asumana meğer millet-i Resul
Yoktur Irak ü Şam'da bir ümmet-i resul

Hükkan-ı Şam ü Kufe'ye oldu feda bütün
Ahkam-ı şer envar hak sünnet-i resul

Oldu esir dest-i eyyadı eşkıya
Nur-ı ayun alem olan itret-i resul

Çün Hüseyni kıldı ol eller ki cuy-bar
Anlarla işlemişler idi biat-ı resul

Bu kavm-ı şumı la'net ile eylemez mi yad
Her hal ü her mahalde acep Hazreti Resul

Kaş eyleseydi alemi zir ü zeber Hüda
Ol gün gelip huruşa yem-i gayret-i Resul

Ruy-ı necat görmesin evlad-ı İbn-i Harb
Oldukca revnüma şeref ü izzet-i resul

Söndü çerağ didesi zehr ü Haydar'ın
Oldu şikeste kalbi cenab-ı Peygamber'in

Tesir teşinegine kim ol Haydar-ı sul
Esbandan etti ayet-i rahmet gibi nuzul

Gark oldu gitti bahr-i visal-i şhadete
Hurşit-i asuman şerif eyledi uhul

Girdi sevad-ı mateme aba ü ümmehat
Düştü muzik-i derd ü gama enfüs ü ukul

Feryada geldi alem-i kudside Cebrail
Sultan-ı enbiyaya değin ağladı fuhul

Damen-i girdigara konup gerd-i infaal
Hudam-ı bargah Hüda oldu hep melul

Ya Rab ne senin sine inmiş kavm-i şevm-i şam
Tufyanlarından etmediler zerre dest-i tekul

Fahrından attı mağribe can gökte afitab
Şerminden etti cay-ı beyabanı yerde gul

Mevcut u ma-melek ne ise gasbedip bugat
Hıfz-yı Hüda'da kaldı heman zat-ı seyyidat

124B

Vaz-i sinan olunca şer-i şah-ı din-penah
Düştü haziz-i zillete hacletle mihr ü mah

Hak oldu seyl-i eşkle girdab-ı atşın
Kıldı secab nale-yi semavata seym-i siyah

Subh etti sanman arz şefk döktü kanını
Ahva-yı afitaba döküp nevktir ah

Çıktı huzur-ı izzete feryad-ı Ehl-i Beyt
Abad medaya olup her biri güvah

Derya-yı hun içinde yatar çün hebab mı
Ol kim sürerdi dergâhına asuman-ı ceyah

Şimir-i pelidin oldu sivr-i tığ zulmüne
Mahbub-ı Hak ki sürmüş idi ol yere şagah

Na mahruman içinde dururlar açık saçık
Anlar ki ruyuna kıla mazdı felek tagah

Bulmaz felah vak'a-nüvisan-ı Kerbelâ
Bu bar-ı gam siphirin eder kametin kütah

Ya Rab nolurdu olmadan bu facia
Mefkud olaydı kuvve-yi idrak ü samia

Yaz heda kim eyledi pervaz laneden
Kat tealin etti saadet zamaneden

Sevk etti şehr-i Kufe'ye düşman ketibesin
Bizar edip zemşin ü zamanı çeganeden

Evvel kademde maktel-i al oldu rü-nümun
Bir bir göründü hep şüheda bar haneden

Feryad-ı ya ebi ü ahi bang-ı ya Nebi
Ta arşa çıktı haher ü evlad ü anadan

Döndürdü çarhı şiş-i heccama ah ü zar
Hun-ı çiğەر çekide olup her teraneden

Zeynep ki gördü daderini ser-buride ten
Yakut gibi yerlere düşmüş hazineden

Bir tarz-ı ateşin ile kim eyledi figan
Damen keşide oldu tahammül miyaneden

Kıldı kemal-ı hüzn ile sırr-ı bu-turab
Sultan-ı enbiyaya bu suretle bir hitab

Bu serv-i ser büride Hüseyin'in değil midir
Bu ar ar-ı mecid Hüseyin'in değil midir

Nur cemali encümen-efruz-ı Kerbelâ
Bu neyyir-i said Hüseyin'in değil midir

Üryan vücut ekremi girkab bahr-i hun
Bu cevher-i ferid Hüseyin'in değil midir

Revnak veren menazıl-ı evc-i şhadete
Bu kevkeb-i ümmid Hüseyin'in değil midir

Ahkam-ı ser nüviştikazayı hacil eden
Bu nüsha-yı müfid Hüseyin'in değil midir

125A

Yek katre kanı bais-i idam-ı kainat
Bu server-i vahid Hüseyin'in değil midir

Ten çak ü ser büride ciğer hun ü teşine leb
Bu saf-der-i şehid Hüseyin'in değil midir

Fi'l cümle arz-ı maksut edip fahr-i aleme
Döndü o gamla dedi ki Zehra-yı Ekrem'e

Ya biz'atü'r--Resul aya kurretü'l-ümem
Bizden nagah-ı lütfunu lütf eyle kılma kem

Diler leyn ü sine çak ü çiğer hun gurbetiz
Pa mal esb-i gadar aduy-ı mübtela-yı gam

Yek katre aba hasret ile verdi nakd-i can
Tığ-ı sitemle yaralanıp bunca muhterem

Oldu şıkar pençe-yi al-i ümmiye hayfa
Perverde-yi günarın ahu-yı haram

Üryan serberide yatar sine çak çak
Sırr-ı Resul-ı Ekrem evlad-ı zat-ı muhterem

Çekti Hüseyin'e çarh-ı deni tığ-ı şule tab
Verdi Hasan cenabına devr-i zamane sem

Her derd sahn-ı sinemize oldu haymezen
Her gam derd-i sarayımıza dikti bir alem

Teşnif edip bu nale ile kuş-ı maderin
Döndü muhatab eyledi ruh-ı biraderin

Ey derd-i mükremin ey can beraberim
Ser azm-i cedd ü peder can maderim

Ey kaş kim yolunda olup ben senin feda
Çıksaydı görmeseydi seni böyle gözlerim

Gelmez kıyam-ı haşre kadar kalbime sükun
Can çıksa yansa ateşe dil sunsa peykerim

Billâh hal-i zarıma ağlardın ibtida
Ey canı-men göreydin eğer hal-i muztarım

Kıldı ihata öyle mesaib vücudumu
Güya ki kure-i gam ü enduha mihverim

Girmez meşam-ı hatırıma buy-ı tesliyet
Ta haşr olunca cennet-i adn olsa ger yerim

Üryan ü bi kefen koyan eller bu gün seni
Kıldı benim de bazde-yi gusl-ı mucizim

Feryad Şimir şevm şekavet nihaddan
Sad şükva ibn-i Suud ile İbn-i Ziyad'dan

Bilmem ne idi mucib-i icab ey diriğ
Büt-hane oldu mescid ü mihrab ey diriğ

Nehl-i pelid payın edip havz-ı ab-ı ru
Gülzar-ı dine vermediler ab ey diriğ

125B

Bir har için ki deşt-i şekavet dırahtıdır
İfna olundu bin gül-i serab ey diriğ

Ol saht sineler ki cehennem taşı idi hep
Her biri kırdı bin dur-ı na-yab ey diriğ

Tahrib olundu gülşen-i Batha ü Yesrib'in
Hak-ı Dımışk'a vermek için tab ey diriğ

Dünyayı tuttu velvele-yi deyr ü sümnat
Oldu şikeste minber ü mihrab ey diriğ

Der pençe etti mihr-i meyanı ahrımın
Geçti Yezid'e hükm cihantab ey diriğ

Ya Rab nedir bu hikmet ü bu şive-i kader
Fikr ü hayali taşu deler cana gar eder

Kazım hemişe nale çekip ah ü zar kıl
Gülşen-seray-i şivene gönlün hezar kıl

Yad eyledikçe Al-i Nebi teşneganını
Kan ağla hun-ı didelerin cuy-bar kıl

Olsun delik delik ciğerin tir-i ahdan
Zahm-i derun-ı can ü dilin bi şümar kıl

Her bar-ı mest matem urup vech ü sinene
Başdan ayağa dil bedenin dizar kıl

Doldur cihanı dane-i hun-ab-ı eşk ile
Ahınla hırmen-i feleği tarumar kıl

Bir nazm-ı ateşin ile her yıl terennüm et
Hem kendin ağla alemi hem hun-nisar kıl

Al-i Resul'e Fatıha-han-ısenâ olup
Süfyaniyanı la'net ileseng-sar kıl

Durdukca bar gah-ı siphır ü mükevvenat
Kılsın Resul ü Al-i Resul'e cihan salat

(123B-125B)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-./-./-./-./-./-.)

Döndürüp çarhın sipihr-i kine gerdan ya Hüseyin
İtti icra hükmünü mizab-ı devran ya Hüseyin
Cürm ü noksanın kılıp dünyaya ilan ya Hüseyin
Mah-ı matem kim olur her yıl nümayan ya Hüseyin
Tazeler dağ-ı dernunun ehl-i iman ya Hüseyin

130B

Devre agaz edeli peymane-i pür-tab-ı aşk
Dil-harab etti cihanı teşne-i tiz-ab-ı aşk
Subh-ı sadık-veş gariban çak olup ebvab-ı aşk
Ah ü feryad etmesin ya neylesin erbab-ı aşk
Hasretinle asuman ağlar bugün kan ya Hüseyin

Halden hale olup muhkem zamane munkalib
Südde-i Süfyaniyana oldu alem müntesib
Olmadı gitti felek semt-i salaha müncezib
Nola olsa haşre dek dulab-ı devran muztarib
Etti seyl-ab-ı şeka izhar-ı tugyan ya Hüseyin

Mihr-i enverdir gül-i hamrası bağ u ragının
Ab-ı kevserden musaffadır suyu ırmağının
Kerbelâ gülzarıdır güya ki cennet bağının
Hun-ı evlad-ı Ali'den Kerbelâ toprağının
Oldu her bir rize-sengi lal ü mercan ya Hüseyin

Çiğneyip ta la mekân sahraların hicran yeli
Pür gubar eyler riyaz-ı hatır-ı ehl-i dili
Kabr-i Zehra'dan çıkıp mecnun eder her akilli
Na'raha-yı va Muhammed naleha-yı ya Ali
Eyledi Ruhu'l-Emin'i zar ü giryân ya Hüseyin

Hey ne kâfir maceradır İbn-i Sa'ad-ı bi-hicab
Kıldı evlad-ı Güzin-i Mustafa'dan kat-ı ab
Titretip manend-i Zehra meşhedinde bü-turab
Hur u gılmanın eder can ü ciğer-gahın harab
El-ataş-guyan olan etfal ü nisvan ya Hüseyin

Katre katre bahr-ı bi-payan olup baran-ı eşk
Keşti-i kevn ü mekânı kapladı umman-ı eşk
Ol kadar cuş u huruşa geldi kim tufan-ı eşk
Dest urup daman-ı arşa bahr-ı bi-payan-ı aşk
La-mekânı tuttu dud-ı ah u efgan ya Hüseyin

Bir alay melun ki küfrü ayn-ı iman bildiler
Havf-ı Hak hubb-ı Resulullahı dilden sildiler
Kasd edip ahir sana cism-i latifin dildiler
Pare pare eyleyip al-i izamın kıldılar
Mushaf-ı şiraze-i dini perişan ya Hüseyin

Küfr ü iman tab olup sahbasi bugz u veddinün
Muktezası nar-ı cennettir kabul ü reddinin
Anlaşılsın hükmü bundan kim adavet haddinin
Sayesi uftade-i hak olmamışken ceddinin
Hak-sar etti seni erbab-ı udvan ya Hüseyin

131A

Olalı mihman-saray-ı aelm-i imkana zayf
Görmedik sahba-yı dert ü ibtiladan başka keyf
Bi-tekellüf üstüne ada çekip şiddetle seyf
Gül gibi devletli başın tume-i tığ oldu hayf
Etmeyip Allah'dan haşyet Yezidan ya Hüseyin

Div-bad-ı Kerbelâ 'dan cuş eden bahr-ı bela
Koymadı bir köşesinde saha-i dehrun safa
Nola feryade etse alem çün hezar-ı bi-neva
Ref olundu arşa gül-berg-i vucut-ı Mustafa
Hun-ı pakın olduğu dem hake rızan ya Hüseyin

Leşker-i ada tereddütler kılıp her yanda
Tığlar ellerde eller hançer-i bürranda
Al u ashabın feda-yı can edip meydanda
Sen yatarken sine-i sad-çak ile al kanda
Kanlı yaşlar dökseler çok mu muhibban ya Hüseyin

Tığ-ı kadr ile gidip ukbaya hep evlad u al
Hayl-i düşmenle ederken sen tek ü تنها cidal
Deşt-i imkandan vücubs ref olup gerd-i melal
Rikkatin verdi cemalilullaha envar-i celal
Ateşin kıldı Resulullah'ı Suzan ya Hüseyin

Mazhar-ı gufran olur elbet seni her kim sever
Hubb u bugzundan ibarettir vücud-ı hayr ü şer
Ey cemal-i ba-kemali kurre-i hayrı'l-beşer
Sensin ol ser çeşme-i ehl-i şehadet kim eder
İn'idamun hane-i imkanı viran ya Hüseyin

Bendeganun her ne olsa ravza-i Rıdvan bulur
Düşmanın elbet miyan-ı çah-ı gayyada solur
Sana gülle dokunan bilemz mi kim aya nolur
Sen o mihr-i alem-i sırr-ı hüviyetsin k'olur
Nur-ı zat-ı Kibriya vechinde Rahşan ya Hüseyin

Cevher-efşan-ı tecella eyleyüp Hak madenün
Ver verip bezm-i eletse şem'-i ruy-ı ruşenin
Girmeden mehd-i şuhud-ı cisme gül-pirahenin
Dil harab-ı derd-i aşkıdır kulun **Kazım** senin
Devlet-i valsınla kıl ihya ü derman ya Hüseyin

Ey surır-ı sine-i Zehra ü ruh-ı Bu-türab
Kurre-i çeşm-i Resul-i Ekrem-i ali-cenap
Sende gelmiştir zuhura sabr-ı Hak bi-irtiyab
Dutman-ı pakıne olsun durud-ı bi hisab
Şem-i bezm-i kudret oldukca Firuzan ya Hüseyin

(130A-131A)

Mersiye-yi Kazım Paşa

Ey derd-i gamdan ağlayan şahan-ı Kerbelâ 'yı gör
Cevr-i sitemden inleyen mihman-ı Kerbelâ 'yı gör
Yanma yakılma hakla suzan-ı Kerbelâ 'yı gör
Mevc-i belaya gam ye tufan-ı Kerbelâ 'yı gör
Devran ne hale koydu bak meydan-ı Kerbelâ 'yı gör
Gel ey Resul-i Kibriya itşan-ı Kerbelâ 'yı gör
Al kan içinde teşine leb sultan- Kerbelâ 'yı gör

113A

Senden ümid lutf edip erbab-ı ibtila Ali
Daman-ı iltifatına etmişler iltica Ali
Leb teşinelikler can veripğ evlad-ı Mustafa Ali
Dönmüş figan-ı mahşere meydan-ı Kerbelâ Ali
Tutmuş cihan serbeser banın nidası ya Ali
Alıp Betül-i Ekrem'i ya ruh-ı Murtaza Ali
Gel ey Resul-i Kibriya itşan-ı Kerbelâ 'yı gör
Al kan içinde teşine leb sultan- Kerbelâ 'yı gör

Emir Yezid-i şum ile İbn-i Ziyad'ın askeri
Gösterdi Ehl-i Beyt'ine alam-ı hul mahşeri
Hep pare pare kıldılar Al-i Akıl ü Caferi
Mecruh-ı bi-beden beden yatıyor al kan içinde serlerde
Sirayet ne hale koptular evlad-ı pak-ı Haydar'ı
Seyl-i eşk-i çeşm Zeyneb'i hun Ali Ekber'i
Gel ey Resul-i Kibriya itşan-ı Kerbelâ 'yı gör
Al kan içinde teşine leb sultan- Kerbelâ 'yı gör

Eyler rakıbe derdiden her dem asale kanlı yaş
Eder sekine sinesin mecruh urub her taş baş
Feryadı ... kılmış cihanı dil huruş
Zeynelaba'nın eylemiş emraz-ü gam sadrın feraş
Almış vücud-ı ekremin hep sedatın irtiaş
Olmuş mu ... alemin menzuru böyle bir sadaş
Gel ey Resul-i Kibriya itşan-ı Kerbelâ 'yı gör
Al kan içinde teşine leb sultan- Kerbelâ 'yı gör

Al-i Resul'e eyleyip süfyaniyan kasd ü gulu
Bir tıfl-ı naze vermedi rahm eyleyip birisi su
Hun-ı Hüseyin'e kanmayıp billâh o kavm-i fitne cu
Cism-i latifin ettiler pa mal ... ..
Kazım bu kanlı facia kılmaz mı carhı tire ru
Dolmaz mı cu asuman hun çekerler sulu
Gel ey Resul-i Kibriya itşan-ı Kerbelâ 'yı gör
Al kan içinde teşine leb sultan- Kerbelâ 'yı gör

(112B-113A)

Mersiye-yi Kazım Paşa

(-./-./-./-./-./-./-.)

Gurre-yi mah-ı Muharrem kim doğup rahşan olur
Ehl-i imanın yanar canı sirişki kan olur

İlatın güyan dest-i Kerbelâ 'yı yad edin
Dini ayrı kâfir olsa didesi giryan olur

Fark olmaz ruz-ı mahşer mi ya ruz-ı Kerbelâ
Olukdur anda gariv ü nalis ü efgan olur

Bir içim suya feda-yı can edip bin gonca leb
Ab ü tabından Fırat'ın harları ziyân olur

Serilip al kan içinde cisimler bi ser yatur
Bi beden devletlü başlar gövdesil gıltan olur

Şeb çerağ asa yanıp tüttükce evlad-ı Resul
Şad olup kalbi Yezidanın yüzü handan olur

Asumana ser çeker fevvere-i hun-ı Hüseyin
Kavs-ı adadan ki her tir-i sitem perran olur

Katl edip alin binayı şerin eylerler harab
İşleri daim Resul-i Ekrem'ime idvan olur

Bu ne hikmettir Hüda'ya olmasa garezi la
Hikmetinden ben gibi hep kulların perişan olur

Neylesin mikraz-ı la ben mest-i rüsveyım bana
Bin suale eylemek cüret medar-i şan olur

Nay veş demlenmemek kabil değil dert ehline
Ol ki ehl-i derddir elbet bu gün güyan olur

Ya nasıl sabr ü sukun etsin buna erbab-ı dil
Bais-i mahv-ı vücud-ı alem-i imkan olur

Seslenen rad ü yağan baran değildir ne felek
Yad edip bu vakıatı ah eder giryan olur

Kör eder nakeslerin çeşmin seyl-i eşk
Goncanın bağı gülün yerin azarı kan olur

Aşığa laızm değil men yiğit mil keşt-i dest
Dağlardan yağrı eşk-i lale-yi naman olur

120A

Bari olsa fülk-i makus-ı felek gark ü şikest
Seyl-i eşkinden ki halkın hırsına tufan olur

Ey evlad-ı kailYezidanın yine imanına
Böyle kâfir senin dillerde nice iman olur

Ey dem adem İbn-i Sufiyan'ı tasaclar kılan
Düşman Al-i Nebi habbe nesl-i şayan olur

La'nethak bir didam olsun akvam-ı şuma kim
Maksutta her biri şeytandan şeytan olur

Gam değil yanmazsa şimdi nar-ı matemle dilin
Sabır et ey bi dert ahir menzilin niran olur

Elveda ey can ey sabr-ı tahammül el firak
Aşığım garım bu gün terk-i meta can olur

Ter-i can-ı aşığa bir elis mi tarık-ı âşıkda
Şah-ı devrnlr bu rahın hakına kurban olur

Ba hususu ol padişah-ı alem yevfik kim
Sabır bi payanına eyleyipler cebran olur

Şehriyar-ı mülk istigna Hüseyin-i Kerbelâ
Kim vücudu aleme müstelzim-i gufran olur

Ol şeh-i mazlum kim dönmek anınçün hun-i eşk
Ruşena bahs eyyun cevher iman olur

Ol şehid bi muadil kim girv ü matemini
Akıbet badı hudam alem imkan olur

Şarab-ı şehid-i şehadet kim su alsa destine
Şerm-i mecruhu gülbarın lebinden kan olur

Çeşme şar hun-ı hicran vücud-ı pakına
Rahm-ı bi payandan her mulamı hun-ı efşan olur

Çak olur tığ ehli sır etse dağ sinesin
Görse şimşir kaza-yı çak serin bican olur

Verse berk-i suzışına edna şerara takviad
Mihr-i mahşer şemine pervane-yi suzan olur

Ana tesir etse feyz-i sebat her hebab
Ne ru ak asumandan ras erkân olur

Çıksa sadr bezmine bir hurşit üç izz ü saz
Girse sahn-i rezme ateş püskürür aslan olur

Çıktığı bar-ı bela konsa siphirin başına
Dest-i pehna-yı ademde guy ü sen gıltan olur

Bir yere gelse cemi ins ü canın mihneti
Defter-i alamına ser name-yi invan olur

Çeşm-i pakından akan hun abanın her katresi
Bais-i feyz-i huruş-ı lücce-i gufran olur

Döktüğü hun-ı çiğerler Kerbelâ toprağına
Zatı Hakk'a layık ancak cevher-i azman olur

Servera şaha şehia seyyida-yı din pervere
Eydür tebna hemi kible-yi ikvan olur

Sensin ol şahenseh mazlum kim bi iştibah
Sana gele dokunan şayeste-yi niran olur

Firkatinle ah ü feryad eyleyip kan ağlamak
Her ibadetten büyük aşka sarzıhan olur

120B

Matemine yandı dil-i zat harama döndü ah
Gerçi erbab-ı vefanın cümlesi suzan olur

Şule-yi dağ-ı deunum dinire olmaz kıyas
Zerrisi hürmet-i güzar mihrıtab efşan olmaz

Dil değil yekpare ateştir dil-i gam-1 perverim
Kim suzumdan suzışım nakıs-1 avr izan olur

Suz değil feryad-1 mahşerdir kelim-1 mcizem
Kevş edin kfır de olsa mazhar-1 iman olur

Bir gazel sarah edeyim bari biaay derd-idil
Tabım ol gülşende bülbül gibi huş-1 ilhan olur

Ol melek sima ki gözden can gibi pnhan olur
Yusuf-1 can  dile cismin ceh-i zindan olur

Birbirine girdi mjganım o denli giryeden
Seyli eşkim girmese ortalarına kan olur

Ağladıkca hasret-i lal-i lebinle damanım
Elceh ateş huruş-1 alem ihzan olur

Azm-i gülzar eylesem fikr-i ruh-1 alinle ah
Çeşmime her birin gl bir hançer bir an olur

Teşinelikden dil-i şarab visaline suzan iken
Hun-1 eşkimden vücudum lalediş reyyad olur

Kametın yadıyla der kim dideden seyl-i şirişk
Haş olup kaim cihan garkaba-yı tufan olur

Eşk-i çeşmim giydirir endamıma kanlı kefen
Ab- şefkat tabb-1 merdum-zaddan neban olur

Eyleme esfad efkar fuzuli tabına
Merd-i kmilsin fuzulinin sana bhtan olur

Çaresiz müşkül budur **Kazım** ki sende sabır yok
Yoksa her meşgul cihanda sabır ile asan olur

Bunda izhar-ı cemal et ya veliyullah meded
Vade-yi ferda yanımda maye-yi hüsrân olur

Vasl için sabra mecali olmaz erbab-ı dilin
Sabr ü takat zahid dil-i mürdeye şayan olur

Başlasın artık duaya hame-yi ateş-makal
Kim duasız ihranda deb meddahan olur

Ta ki her yıl gurre-yi şehir-i haramın hançeri
Zehr-i matem-riz-i dağ-ı sine-i merdan olur

Nail olsun devlet-i didarına her subh ü şam
Subh ü şam ol kim firakınla sinen giryan olur

(119B-120B)

KEMTERİ

Nevruziye-yi Kemteri

Hamdulillah erdi nevruz hayat-ı cavidan
Bu dem ferhun nişve ü name buldu cihan
Alem bala donanıp oldu alem şaduman
Iyd-ı ekberdir cennet asadır bu dem ey aşikan
Doğdu ol şah-ı velayet serdediler buldu can
Ol sebebden nura gark oldu zemin ü asuman

Yani ol bint-i esed ali hem neseb...(eksik) Fatıma
Beyt-i Hakk'a huriler şebab Fatıma
Gördü doğmuş Murtaza ... Fatıma
Dediler aguşuna aldı cenab Fatıma
Doğdu ol şah-ı velayet serdediler buldu can
Ol sebebden nura gark oldu zemin ü asuman

Verdiler sultan lale ki bu mevlütten haber
Secde-i şükr etti Hakk'a hazreti Hayrün beşer
Aldı bağına bastı şems'ül-... misl-i Kamer
Vakt-i şadıdır bu dem âşık olana ey pisar
Doğdu ol şah-ı velayet serdediler buldu can
Ol sebebden nura gark oldu zemin ü asuman

Gülfen iken aguşunda peygamberin şah Murtaza
Hak peygamber ederkentastik edip kıldı eda
Geldi nezd-i hazrete Cebrail dedi ya Mustafa
Kutlu olsun sana bu ferzund sırr-ı hel eta
Doğdu ol şah-ı velayet serdediler buldu can
Ol sebebden nura gark oldu zemin ü asuman

Mustafa kehvaresi yanına gelse Haydar'ın
Hiç ayırmazdı cemalinden Ali didelerin
İki eliyle sarılırdı boynuna Peygamber'in
Doğduğu gündür bugün ıyd edelim ol serdarın
Doğdu ol şah-ı velayet serdediler buldu can
Ol sebebden nura gark oldu zemin ü asuman

152B

Her sene devr eyledikçe **Kamteri** bu ne felek
Dideler ehla ü sehla-i mürce ins ü melek
Dernumayız ainemizdir hasılı ta haşre dek
Adet olmuştur bu günde bizlere ıyd eylemek
Doğdu ol şah-ı velayet serdediler buldu can
Ol sebebden nura gark oldu zemin ü asuman

(152A-152B)

KERİM

Nevruziye-yi Kerim

(-.-/-.-.-.-)

Mevlūd-ı şah-ı velayettir bugün
Ruz-ı februz-ı saadettir bugün
Hazreti Hakk'tan inayettir bugün
Şah Ali'm aleme bastı kadem
Ol sebepten hayr ü ekberdir bu dem

Hazreti Cebrail olup müjde risan
Ettiler tehhinesin gir ü beyan
Ya niçün şad olmasunlar müminan
Şah Ali'm aleme bastı kadem
Ol sebepten hayr ü ekberdir bu dem

Aldı aguşuna Resul-i Kibriya
Ol melain meşrebi balagına
Dedi ihla-yı ya Ali el Murtaza
Şah Ali'm aleme bastı kadem
Ol sebepten hayr ü ekberdir bu dem

Buldu taze neşne-i devranımız
Etti teşrif hazreti sultanımız
Ta ezelden dinimiz imanımız
Şah Ali'm aleme bastı kadem
Ol sebepten hayr ü ekberdir bu dem

152A

Gerçi tahkik-i amik ettim **Kerim**
Çok kul duydum sakihüm müstakim
Doğrusu nevrusun işte Hak Alem
Şah Ali'm aleme bastı kadem
Ol sebepten hayr ü ekberdir bu dem

(151B-152A)

KEŞFİ BABA

196A

Nefes-i Serpa Keşfi Baba

Bu gece kuruldu divan-ı Ali

Bu gece kuruldu erkân-ı Ali

Uyanıp Hak cerağı şulesiyle

Nurlara boyandı meydan-ı Ali

Bu gece Hak cemalin gördü âşık

Olarak aşk ile mihma-ı Ali

Bu gece bir ... erenler oldu

Kemal-i şevkle kurban-ı Ali

Dağıldı cümleye Kevser şarabı

Budur âşıklara ihsan-ı Ali

O meyden içmeyenler biganedir

Ta kıyamet çeker hicran-ı Ali

Ali aşkı gönlünde var olanlar

Keşfi ya veş olur canan-ı Ali

(196A)

Nefes-i Serpa Keşfi Baba

Bezm-i erenlerde teşnedar olduk
Muhammed Ali'ye ... olduk
Biz de bu vechle dem güzar olduk
Aşk olsun bu hale çoşkun erenler

Erenler bezminde aşk ola daim
Kim bezm-i erenler aşk ile kaim
Aşkını arz eder lisan-ı halim
Aşk olsun bu haleçoşkun erenler

Dergah-ı Hüda'da âşık-ı Şeyda
Gönlünde gözünde oldu ruşena
Esrar-ı Ali'den olduk aşına
Aşk olsun bu haleçoşkun erenler

Bahtından şikâyet eyleme artık
Erenler yolunda sadık ol sadık
Her karını eyler Ali muafik
Aşk olsun bu haleçoşkun erenler

Zeki Baba şahım emr eder gahı
Serpa der onun hal-i dergâhı
Erenler babıdır iltica dahi
Ver bize bir dem çoşkun erenler

(196A)

Nevruziye-yi Serpa Keşfi Serpa Baba

Doğup üç felekten hurşit-i pertev endaz
Cihana saya saldı kerim-i vecbe dilbaz

Şevk ü terble her dem bezm cem olsun abad
Saki dem-i Ali'dir deminle eyle neşad

Kadrim hazretiyle kılıp cümle ümit
Mesrur olup dağıldı âşıklar yine şerbet

Dem diriğ illa-i dilde miranımdı şah muradım
Ol demde oldu ey can nevruz şah-ı sultan

Emeli Ali Haydar namı Zeki şir zad
Ol derir saki-i kevser ol derir mamur irsad

Al sazı mızrabı ele sarf-ı mukadderat eyle
Keşfi ferhunde demdir ruz-ı şeb durma söyle

(151B)

LEYLA HANIM

Mersiye-yi Leyla

(.---/.---/--)

Yine geldi meded mah-ı Muharrem
Gözümden hun-ı revan olacaktır dem

Yine bir yara açtı çarh-ı gadar
Bu yanık sineme yok ama merhem

Muhammed ümmeti kan ağlamaz mı
Gark-ı hun ola mahrum azim

Neden layık bu rütbe çevre haşa
Dü çeşn-i Mustafa sıbtın ekrem

Muhib-i handan ehl-i hakikat
Bu günde nuş eder su yerine sem

132A

Bu günde kasd edip Al-i Aba'ya
Yezid İbn-i Süfya ehl-i cehennem

Değildir ademi ol bed meniş hun
Bu zülmü irtikab eyler mi adem

Ne cürret ile bilmem kahpe hınzır
Hüseyn'imi eyledi bu rütbe dilkir

O şahımı surete etti mukadder
Nihal kaddini hake seraser

Hakikatte heda etmişti ama
Kirve-yi evliyaya tac-ı berser

İki gül goncasıdır Mustafa'nın
İmam-ı evliya evlad-ı Haydar

Hakaret zehr edip surette hınzır
Şeh-i ehl-i semaya çekti hançer

Müslümanlık eder mi edda hayfa
Bu günden sonra ol melun ihter

Yarın divan-ı Hakk'ta seyr ederler
O kanlı kâfiri hep ehl-i mahşer

İki dünyada da barı dağlı
Anı kbr ü pehvada etti rüsva

Delil ü zehir istersen hediye
Yüzün sür hak-ı pay-ı Murtaza'ya

Anıp ey dil o ruz rest heyzin
Hemen ağla şehid-i Kerbelâ 'ya

Verip Zeynel Abidin nur ü cahı
Cihanda ziyneti arz ü semaya

Muhammed Mehti ile ihtida et
Ki bunlar oldu serdar-ı itikaya

Kıyardın edip mazlumları hun
Meşaba her birisi enbiyaya

Der aşına aşrden gayrı yaya
Gider mi ehl-i batın ilticaya

Demadem arz-ı hacat eyle ey dil
Cenab-ı Fatıma Hayrullnisa'ya

İlahi eyle yarın ruz-ı mahşer
Penahım zevce-yi saki-yi kevser

Bu kemter bende ki eyle inayet
Meded ey hazreti şah-ı velayet

Yeter yandın yeter suz-ı firaka
Ateşe ab-ı kevser eyle himmet

Terhim etmeyip bir senin dil hayz
Hüseyin'e ede bu rütbe ihanet

Dür ü alasına mensub olanlar
Olurlar mazhar feyz-i keramet

132B

Şehid-i Kerbelâ -yı mahdum zışan
Susuz nuş eyledi çam-i şehadet

O dem may-ı ilcası zulmete gark
Anınçün eyleştir Rab izzet

Ne kâfir ru siyah bir bi-amandır
Yezid'in al ü avanına lanet

Yeter küfrüne bürhan bu müsaib
Cihanda ola ya Rab mu'azib

Bu viraneyi zehr etme mamur
Değil cay-ı meşret olma mesrur

Harab olmuştu vakt-i Kerbelâ 'da
Olur mu köhne dünya gayri mamur

Heman o saf Al-i Beyt'e ömrüm
Cihanda ta be haşr ola mahsur

Bu kara yüzlü **Leyla**'yı ilahi
Der aşına aşrdan eyleme dur

Mülaz ü mülha-yı Al-i Aba kıl
O dem aşyanla oldukda mahşur

Ola her bir nakılda bin tahiyat
Hüda meşhedlerin ettikçe pür-nur

Bağışla çürmümü hayrüll betüle
Gözümden nur-ı vechin etme mestur

Asana adeti lutf ü azadır
Şefikim beyt-i mahbub-ı Hüda'dır

(131B-132B)

MEBNİ

Mersiye-yi Mebni

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Pertev-i nur-ı ilahidir cemalin ya Hüseyin
Cennet'ül-firdevs-i aladır kemalin ya Hüseyin

Dide-yi hüsnün okur ana hadniyah-essebil
Hadi-i rah-ı Hüda'dır iki dalın ya Hüseyin

Zat-ı pakındır ketvez-i ser Mevla şüphe yok
Kıble-yi ehl-i hakikattir helalin ya Hüseyin

Münhim'ül-lüli-i vel mercan rumuz-ı âşıkâr
Gevher-i kita-ı kudrettir visalin ya Hüseyin

133A

Vasfına kabil değil etseler şerh eylemek
Evvel ahir bi nihayettir zülâlin ya Hüseyin

Sen kadim padişan bi zevalsin şah-ı dil
La nazırsın ta ebed yoktur zevalin ya Hüseyin

İsm-i zatın **Mebni** ya zikir eyleyip her ruz şeb
Gözlerimden bir nakıs gitmez hayalin ya Hüseyin

(132B-133A)

MEHMET ALİ HİLMİ DEDE BABA

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Nur-ı kandil-i muallâdır Hüseyin-i Kerbelâ
Revnağ efza-yı musalladır Hüseyin-i Kerbelâ

Tayyip ü tahir mutahhardır sıfat ü zat ile
Rics isminden müberradır Hüseyin-i Kerbelâ

Rahına canlar feda canan-ı alemdir ezel
Cevher-i hüsn-i mücelladır Hüseyin-i Kerbelâ

Buy-ı aşkıyla muattardır demağ-ı âşıkân
Cad-i müşgin mutarradır Hüseyin-i Kerbelâ

Zübde-i Al-i Muhammed'dir vücud-ı nazuki
Maye-i feyz-i musaffadır Hüseyin-i Kerbelâ

Seyyid-i şubban-ı ehlü'l cennedir çün la cerem
Daver-i sadr-ı mualladır Hüseyin-i Kerbelâ

Zikir eder nam-ı şerfin ruz şeb **Hilmi** müdam
Sırr-ı esmaya müsemmadır Hüseyin-i Kerbelâ

(136B)

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Tacdar ü şah-ı efhamdır Hüseyin-i Kerbelâ
Nur-ı çeşm-i fahr-i alemdir Hüseyin-i Kerbelâ

Necl-i sultan-ı velayet sıbt-ı hatmü'l mürselin
Zib-i rükn-i arş-ı azamdır Hüseyin-i Kerbelâ

Can-ı şirin-i cenab-ı Fatıma Hayrunnisa
Seyyidü's sadat-ı ekremdir Hüseyin-i Kerbelâ

136B

Dader-i ali tebarıdır Hasan hulku'r Rıza
Gevher-i genç-i mükerrerdir Hüseyin-i Kerbelâ

Yüz sürenler meşhed-i envarına bulur necat
Mazhar-ı feyz-i mukaddemdir Hüseyin-i Kerbelâ

Şafi-i ruz-ı nedamettir günahkar ümmete
Maden-i eşfak ü erhamdır Hüseyin-i Kerbelâ

Çaker-i ednasıyım ihlas ile **Hilmi Dede**
Şah-ı evreng-i muazzamdır Hüseyin-i Kerbelâ

(136A-136B)

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Şah-ı iklim-i vilayettir Hüseyin-i Kerbelâ
Sıbt-ı sultan-ı risalettir Hüseyin-i Kerbelâ
Sahib-i genç-i adalettir Hüseyin-i Kerbelâ
Şafi-i ruz-ı kıyamettir Hüseyin-i Kerbelâ
Mazhar-ı feyz-i şehadettir Hüseyin-i Kerbelâ

Ced-i pakıdır cem-i enbiyanın miğferi
Valid-i zişanıdır cümle veliler serveri
Ceddesidir müminin müminatın madei
Baz'a-i nur-ı nubuvettir o zatın mısdarı
Nur-ı kandil-i seyyadattır Hüseyin-i Kerbelâ

Ol Hasan hulku'r Rıza kim kurretü'l ayn-ı Resul
Dader-i velasıdır sıbt-ı nebi-i necl-i betul
Mukteda-ı ehl-i imandır bulur zat-ı fuhul
İktida etmek bize olmuştur erkân-ı usul
Şem-i mihrab-ı imamettir Hüseyin-i Kerbelâ

Salıp pakı eyledi gününü envar ile zeyn
Seydû's secad Ali Zeynel Aba necl-i Hüseyin
Al-i nesin ile Muhammedullah hafıkayn
Selsebil-i feyzinin müştakı olmuş hurayn
Merkez-i bab-ı saadettir Hüseyin-i Kerbelâ

137A

Hazreti sultan-ı Bakır'dır veli-i zülcelal
Cefer-i Sadık imam-ı muktedir ehl-i hal
Hami-i din-i Muhammed-i mazhar-ı fazl ü kemal
Musa Kazım Ali Musa ür-Rıza ferhunde-i fal
Üç alay-ı şerafettir Hüseyin-i Kerbelâ

Pertev-i misbah-ı kudrettir Taki-i peder'üd-düca
Envar-ı cevri-i şid çekmektedir Naki fevkal-a'lâ
Askeri'dir geh küşan ziynet-i efzay-ı sema
Mehdi-i sahib zamandır tırr-i arş-ı heda
Şule-i nişay-ı şecaattir Hüseyin-i Kerbelâ

Hacı Bektaşî Veli'dir pirimiz Hünkârımız
Ol erenler serveridir mürşid-i dildarımız
Biz kirve tacıyız Al-i Aba'dır yarımız
Ehl-i aşîğîz böyledir **Hilmi Dede** ikrarımız
Neb-i nur-ı hidayettir Hüseyin-i Kerbelâ

(136B-137A)

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(..---/.../.../..-)

Doğdu çün mah-ı Muharrem dü gözüm kan ağla
Suziş-i matem ile durma heman yan ağla

Geldi eyyam-ı bela Al-i Aba'ya eyvah
Eşk-riz ol o bela demlerini an ağla

Kerbelâ 'ya kurup ordusunu kavm-i Süfyan
Çektiler tığ-ı sitem hançer-i bürran ağla

Al-i evlad ile ashab-ı Hüseyin oldu şehid
Yanınız kaldı aman seyyid-i şubban ağla

Aldılar orta yere yirmi iki bin zalim
Tir-i adaya hedef oldu o sultan ağla

Düşecek hak-ı siyah üzre Hüseyin-i mazlum
Titredi arşda ervah-ı nebiyan ağla

Hazreti sıbt-ı Nebi kurret-i aynan-ı Ali
Zulm ile oldu şehid Şah-ı şehidan ağla

Kara gün doğdu cihan ruyunu tuttu zulemat

Ehl-i Beyt üzre hücum etti Yezidan ağla

Diktiler nizeler üzre şüheda başlarını

Şamiyan etti sürur siz de muhibban ağla

Zikr edip çektiğini Al-i Resul'ün vaiz

Var ise sende eğer zerrece iman ağla

Dövünüp taşlar ile sinemiz olsun al kan

Ağladı hur ü melek sen de gel ey can ağla

Ağla ey **Hilmi Dede** ağlar bütün halk-ı cihan

Yandı bu marekenun narına devran ağla

(135B)

153B

Nevruziye-yi Safa Efruz Mehmet Ali Hilmi Baba

(.---/.---/.---/.---)

Bihamdillah Gidip gam geldi nevruz neşat-efza

Bezendi subesu elvan çiçeğe dağ ile sahra

Bahar eyyamı güne zeyb ü ziynet bahş için el Hak

Oluptur gül-sitanda gül bedenden goncalar peyda

Çemen tıfını emzirdikçe daim ebr nisyandır

Koyuptur daye-i arz ol şerefle hilat-ı hizra

Mazur oldu cevbanınlibas ıtrı şubuvviden

Açıldı dide-i zerrin uyandı nergis-i şehla

Sarıldıkca sarılmış zülf-i arız kad-i dilcuya
Yakıştıkcı yakışmış ruy-ı ala sünbül-i rana

Şakayık hem dem olmuş bahçede ortanca dilberler
Menekşe boynunu bükmüş yatar gülzarda tehna

Hanımeli civanperçemin açmış hüsn-i Yusuf'tan
Sanar aşaka hem zerrinm kadehle bade-i humra

Gelincik penbe giymiş pek yaraşmış şimdi maşallah
Yeşillenmiş açıp dilber dudağı fesleğen asa

Salın ser ü hıramanım temaşa eyle ezharı
Döşenmiş sahn-ı gülşende kadife atlas ü meyana

Nakl gibi donanmış her miran ya kudret yezdana
Karanfil lale ü nesrin zambak yasemen fulya

Çıkınca nilüfer feccürden hem ibz ü mercan
Sedef ağzın açıp incisin etmiş gülşene ihda

Şikuftanı tenvir etmeye hem bezm-i rindanı
Yakup avizeden atsın çiçeğı bal mumun ayna

Uma ağyar ile gece sakada kahkahalarla
Hezeran ya sabır çekmekte şimdi **Hilmi** Şeyda

(153B)

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(../.../.../..-)

Düşürüp Mah-ı Muharrem'de Yezid askerini
Seçtiler Al-i Nebi düşmanın en şerini
Giydirip zırh-ı vega cevri ü cefa miğferini
Sevk edip cevş-i melainun asıl ekferini
Zabt edip kerb ü bela arsasının her yerini
Çektiler Al-i Aba katline hançerlerini

134A

Bir taraftan dahi Evlad-ı Nebi-i zişan
Çem edip mümin-i muhlisleri sadat-ı cinan
Geldiler yetmiş iki merd-i neriman-ı cihan
Kerbelâ 'ya kurup ordusunu Ehl-i İman
Açtılar şah-ı şehidin alem enverini
Kurdular Al-ı Resul'ün hıyem-i ahdarını

Doldular saf saf olup rezm-gehe ehl-i sitem
Durdu ol kavme mükabil şeh-i ferhunde hemem
Kıldı adaya nida sıpt-ı Nebiyy-i Ekrem
Ey uranlar şeref-i nimet-i islamdan dem
Kangı bir ümmet urur zade-i Peygamberini
Düşünün vaad olunan ruz-ı ceza mahşerini

Çıktı serdar-ı şaki şah-ı şehide karşı
At sürüp arsa-i heycada o zalim ileri
Ettiler nakz-ı uhud eylediler güft ile gü
Attılar tir-i cefa ol kavm-i adu
Etmeye teşne şehid iki cihan daverini
Yıktılar din-i kavinin şeref-i minberini

Başladı ceng ü cidal etmeye a'van-ı Yezid
Ehl-i Beyt üzre hücum eyleyip ol kavm-i anid
Harb edip yetmiş iki bende-i evlad ü hafid
Oldular marekede Hak yoluna cümle şehid
Kesdiler şah-ı şehidin veled-i ekberini
Urdular tir ile masum Aliyy-i Askar'ını

Haymegaha gelerek şah-ı şehid-i mazlum
Ehl-i Beyt ile veda eyledi ol kan-ı ulum
Seyyidat ah ü figan girye künan oldu umum
Yakasın yırttı saçın yoldu nisa-i masum
Bağrına bastı Ali Zeynel Aba peykerini
Taşırıp alem ü emanetin ana yekserini

Zülcenah üzre suvar oldu o sultan-ı cihan
Girdi meydan-ı vegaya çekerek seyf ü sinan
Aldılar orta yere sıpt-ı Resul'ü ol an
Ettiler yirmi iki bin kişi tir-i baran
Döndürüp dide-i girbale ten-i gülterini
Düşürüp hak-ı siyah üzre cihan serverini

134B

Düştüğü demde atından yere şah-ı mazlum
Her taraftan ok atıp kavm-i Yezid etti hücum
Sadr envarına bastı ayağın Şimir-i zalum
Gözünü açtı Hüseyin dedi çekil ey meş'um
Farz-ı zuhrı kılalım feyz-i İlah averini
Alayım ömrümüzün son dem-i tebkiplerini

Sine-i pakına basdıkdı o Şimir-i na-pak
Titredi sabr ederek ruh-ı Resul-i Levlak
Oldu ervah-ınebiyyan ü veliler gamnak

O dem az kaldı ki alt üst ola arz ü eflak
Şaşıp seb'a-i seyyare menazil yerini
Tarumar eyleyecekti feleğin mihverini

Kıble'ye karşı durup Hazreti Sultan-ı şehid
Kıldı erkân-ı teyemmümlevuzu'ın tecdid
Cenab-ı Hakk'a tevvekkül olup etti tahmid
Okuyup fatıha-i hazret Kuran-ı mecid
Secde-i evvel içinde o kerem gösterini
Ettiler hake beraber dü cihan efserini

Şimir-i melun çekerek hançer-i çevr efgenini
Busegah-ı Nebevi'den keserek gerdanını
Ayırıp reis-i şerifinden o nazik tenini
Soldurup hayf beka mecmainun gülşenini
Diktiler nize-i udvana Hüseyin'in serini
Koydular kanlar içinde cesed-i itharını

Koptu tufan-ı kıyamet sanasın kim o zaman
Tuttu afak-ı cihanı zülemet-i heyecan
İns ü cin hur ü melek eylediler ah ü figan
Oldular cümleten ervah-ı mükdes giryan
Döktüler ehl-i sema dideden eşk-i tirini
Yanulup hur ü melek ta'at ü tesbihlerini

Sal-i hicret o meh altmış bire etmişti duhul
Aşr-ı evvelde olup vakıa-i harb-i melul
Tir-i adaya hedef oldu kamu Al-i Resul
Vakt-i Cuma idi şehid olduğu dem necl-i Betul
İçtiler cam-i şahadetle beka kevserini
Terk edip zinet-i dünya ile sim ü zerini

135A

Katl gaha erecek Zeynel Aba'nın güzarı
Saldı dört yana figan eyelerekten nazarı
Gördü yatmaktadır al kanlar içinde pederi
Bu işe yandı bütün halk-ı cihanın çiğeri
Katl edip kavm-i adu teşne şehidler erini
Cennetin seyyidi dünyanın e'az mefharını

Hazreti Zeynep ile sitt-i Rukiye giryan
Yolarak saçlarını seyyideler etti figan
Şehribanu döverek sinesin oldu nalan
Çağrışıp nakeler üstünde cemi-i nisvan
Koydular hayf yetim Al-i Aba duhterini
Gurbet ellerde garip eylediler haherini

Etmedi kimseye bir böyle zulüm kavm-i Mecus
Ne Yahudi ne Nasara ne nüfus-ı menhus
Görmemiş böyle cefa mislini çarh-ı fanus
Arş-ı alada olup fahr-i risalet meyus
Açtılar halk-ı cihan ruyuna matem derini
Yaktılar nar-ı tahassürle gönül micmerini

Nice kan ağlamasın ah ederek **Hilmi Dede**
Oldular Al-ı Aba zulme seza her yerde
Kimisi zehr-i helahille olup pejmurde
Kimide tığ-ı cefa ile olup rencide
Al-i Süfyan'a felek verdi zulüm şeşperini
Kırdılar Al-i Resul'ün on iki şehperini

(133B-135A)

Bağ-1 alemde letafet getirip berk gele
Revna-1 hüsn verir gonca-i hizana çemen

Baş açık dağlara gümgun olarakdan çıkmış
Sinesin karşı tutup şebnem sünyana çemen

Zülf-i arız gibi tezin ederek yer yüzünü
Bağ-1 zerrinde yine döndüzer-i efşana çemen

Gonca endişesini kalbine ilka ederek
Saldı bu dert ile bülbülleri nalana çemen

Ruşena sünbül giysisi gibi cevbanın
Gelir estikce saba cinsin lerzana çemen

Er fazın kerem Al-i Aba'dan nem alıp
Döndürür her tarafı cennet-i itana çemen

154B

Allah Allah ne güzel manzara-i alemidir
Benzetip yeryüzünü ravza-i rıdvana çemen

Hakdır gahına yüz sürmek için her nevrüz
Sıdkla bende olup şah-ı şehidana çemen

Ehl-i Beyt aşkına can verdiği andan bilinir
Kimseler başını gelmez dahi efkana çemen

Hazreti Al-i Aba aşkına pamal olmuş
Mazhar anınçün olup bu şeref ü şana çemen

Ravza-i cennete döndürdü sevad haki
Verdi bir başka safa revnak-ı büstana çemen

Hüsn-i Yusuf gibi zindan-ı zeminden çıkararak
Verdi vuslat kokusu haste-i hicrana çemen

Açılıp gece safa geldi münkeşe bezme
Sundu zerrin kadehi zikes-i mestane çemen

Ruz-ı hıdr oldu çemenzara **Hilmi Dede**
Cilvegah oldu bu gün huri-i gılmana çemen

(154A-154B)

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Mest-i cam-ı el-bela'uli'l-velasın ya Hüseyin
Sen şehid-i tığ-ı tuğyan-ı cefasın ya Hüseyin

Cism-i pakında açılmış gül gibi sad yareler
Derd-i hun alud-ı çeşm-i Kerbelâ 'sın ya Hüseyin

Hak yolunda can ü ser kıldın feda rahmet sana
Tarık-ı zib-i sürür-ı masivasın ya Hüseyin

Âlem-i hestide sen izhar-ı Hak kılmak için
Şeh süvar-ı merd-i meydan-ı vegasın ya Hüseyin

Çekmedi kimse cihanda çektiğin mihnetleri
Rih veş derd ü belaya mübtelasın ya Hüseyin

Kangı bir mezhebde caizdir sana buğz eylemek
Merdum-ı çeşm-i Habib-i Kibriya'sın ya Hüseyin

Sana buğz etmez asla âlemde islamım diyen
Sen emirü'l müminin zıll-i Hüda'sın ya Hüseyin

Din ü imandan sana zülm eyleyen mahrumdur
Sen salât-ı nur-ı Al-i Mustafa'sın ya Hüseyin

135B

Validündür la feta illa Aliyyü'l Murtaza
Necl-i pak-ı hazret-i Hayrunnisa'sın ya Hüseyin

Sıbt-ı ekrem daderindir haletini bint-i Resul
Müminin ü müminata pişvasın ya Hüseyin
Zubde-i Al-i Muhammed'dir vücud-ı akdesin
Seyyidü's sadat-ı sultan-ı sehasın ya Hüseyin

Şer-i pak-ı Ahmed'e kıldın kemal-i inkiyad
Muhyi-i din-i mübin Al-ı Aba'sın ya Hüseyin

Asl-ı imandır seni sevmek cemi-i mümine
Nur-ı çeşm-i enbiya ü evliyasın ya Hüseyin

Sana keşf oldu rumuzat-ı maani sırr-ı gayb
Varis-i ilm-i ledun-ı enbiyasın ya Hüseyin

Nice yad etmez sana bugz eyleyenler mahşeri
Sen veliyy-i hazreti Rabbu'l Ala'sın ya Hüseyin

Seyyid-i şubban-ı cennet olduğun malum iken
Nice kıydılar sana sen asfiyasın ya Hüseyin

Hazreti Peygamber omuzunda taşırken zatını
Reis-i pakın mehçe-i küll-i ezasın ya Hüseyin

Meşhed olmuşken sana aguş-ı mahbub-ı İlah
Hak-ı hun içre yatar ehl-i kisasın ya Hüseyin

Ümmet-i merhumeye rah-ı necatı gösteren
Pertev-i misbah-ı envar-ıhüdasın ya Hüseyin

La'net olsun Al-ı Sufyan'a anın avanına
Teşne leb şah-ı şehid-i etkiyasın ya Hüseyin

Abd-ı haşundur senin **Hilmi Dede** eyle kabul
Sen şefi'u'l müznibin kan-ı atasın ya Hüseyin

(135A-135B)

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

Sahib-i genç ahdı mebn-i zülata Hüseyin
Malik-i sırr-ı Ahmed'i vasıl-ı kibriya Hüseyin

Şah-ı şehid-i Kerbelâ çeşm-i betül Mustafa
Nur-ı çerağ-ı enbiya nokta-i Murtaza Hüseyin

Varis-i ilm-i nübüv-i zade-i hem mürteza
Şule-i vird-i ruzu enver-i kul kefa Hüseyin

Tıfl-ı güzün-i şah-ı din hadim-i Cibril-i emin
Kible-i zat-ı kâmilin müfnehir-i evliya Hüseyin

Oldu sana cay-ı kadim güngüre-i arş-ı azim
Seyyid-i şebban-ı naim şahid-i istika Hüseyin

Bint-i Resul madei Hasan-ı şehid daderi
Zeynep-i nakısa haheri kadve-i asıka Hüseyin

Şen şeh-i kevn iken vecid olmuş iken zat-ı said
Kıldı sana nice Yezid bunca cefa reva Hüseyin

Düştü Yezidler hasede kıydı uyun Ahmed'e
La'net o hınzır ide eylediler eza Hüseyin

Alini evladını hep küşate edip teşne leb
Oldu Yezid ana sebep ettiler haya Hüseyin

Hazreti Zeynep o zaman dedi ki ey mihr-i cihan
Hake düşüpdür o civan sevgili pür vefa Hüseyin

Haktan umar mı rahmeti kılıca eder meşakkati
Kesb edeiz o na'leti sana eden cefa Hüseyin

Sensin imam-ı mukteda sana vacip kesb-i ibtida
Kıldı acep cefa sana ümmet buy-ı fa Hüseyin

Hilmi ser misarına lutf edip ah ü zarına
Ced-i bezir-i güvarına eyle beni reca Hüseyin

(137A)

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(-.-/-.-.-.-.-.-)

Padişah-ı kevser-i aray-ı vilayettir Hüseyin
Taçdar-ı zeyb-i urunun hilafettir Hüseyin

Ced-i pakı şanına levlak levlakoldu dahi
Kainata rehber-i rah-ı hidayettir Hüseyin

Şirr-i Hak'tır validi sıbtın mihr-i alemin
Zerr-i mihde arsla sahib-i şecaattir Hüseyin

Seyyid-i şebban ehlü'c cenadirehl-i betül
Dünya ü ukbada sultan-ı saadettir Hüseyin

Küşvar-ı arş-ı azamdır vücud-ı envarı
Asumana ziynet-i efzay-ı letafettir Hüseyin

Tutiya çeşm-i urfandır gabar mir kadı
Derd-i dil maderindir şah-ı keramettir Hüseyin

Her ne denli mücrim olsak gam değil **Hilmi Dede**
Cürmümüz afv eyler ol gan-ı şefaattir Hüseyin

(136A)

137B

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(.---/.---/.---/.---)

Gel ey dil ah ü efgana bu gün mah-ı Muharrem'dir
Gel ey dide akıt seyl-i sirişki ale matemdir

Tutup damen-i arş çün melaik şimdi kan ağlar
Bu günlerde semadan yağdığı baran değil demdir

Hüseyin-i Kerbelâ 'nın çektiği cevri Yezidandan
Bu zulmü görmemiş bir kimse kim ta devr-i Adem'dir

Düşünce hake tenha zül cenah üstünden ol server
Olan amaç tir-i eşkiyaya şah-ı ekremdir

Yıkıldı tişe-i gamla tahammül hanesi billâh
Nasıl ah etmesin insan olan bu zulm-i azlemdir

Anıp tenhalığın leb teşnelikle ol şahenşahın
Cihana velvele-i endaz olan feryad ü nalemdir

Yakup nar-ı firaka can evin **Hilmi** alev riz et
Bu gamlar benzemez her bir gama bu başka bir gamdır

(137B)

136A

Mersiye-yi Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

(.-./.-./.-./.-.)

Gel ey ashab-ı matem zara kim yevm-i beladır bu
Fıgan eyyamıdır ruz-ı şehid-i Kerbelâ'dır bu

Çiğergah-ı musabe dağ-ı firkat baş yakıp sinen
Kitab et cisminibezm-i gam-ı ehlü'l kisadır bu

Dem a dem yad edip ahval-i nur-i çeşm-i Zehra'yı
Yezid'e la'net etmek mümine farz-ı Hüda'dır bu

Enün ü ah ile ey dil tazelzül eyle gerdüm
Ki bunca cevri ü mihnet Şeh Hüseyin'e ne revadır bu

Şefaah hah-1 mahşer olmuş iken ehl-i isyana
Ne isyan etti ol Şah'a Yezid-i pür cefadır bu

Nice kan etmesin ehl-i sema damanını çarhın
Bu gün hake düşen guşvare-i arş-1 aladır bu

Çözölmüş sünböl-i giysileribad-1 mesaible
Gubar-alude olmuş meh cebin-i hel etadır bu

Boyanmış gül gibi Şah'ın cemal-i pakı al kana
O gerdan kim şikeste busegah-1 enbiyadır bu

Görüp bii-ser ten-i şehzadeyiçün Hazreti Zeynep
Gelip feryada ol dem vah Hüseyin-i Mücteba'dır bu

O nazik cisme mehd olmuş iken aguş-1 Peygamber
Yatar hak üzre تنها nakd-1 pak-1 Mustafa'dır bu

Füyuz-1 şer için Hak rahına kurban eder canın
Sürur-1 sine-i pak-i Aliyyü'l Murtaza'dır bu

Akıt gözden sirişk-i hunu feryad eyle ey **Hilmi**
Bu gün mah-1 Muharrem matem-i Al-i Aba'dır bu

(136A)

156A

Nevruziye-i Mehmet Ali Hilmi Dede Baba

Dost cemalin görmeye
Her bir azam göz oldu
Payına yüz sürmeye
İçim dışım yüz oldu

Çoş etti can aşk ile
Doldu gönlüm zevk ile
Buldum yarı şevk ile
Geceler gündüz oldu

Dost iline varmaya
Varıp yarı görmeye
Kalmadı dere tepe
Dört yanım dümdüz oldu

Dağ ü sahra serteser
Giydi yeşil cameler
Rindana ıyd-i ekber
Çün bugün nevrüz oldu

Her eşya bir harf olmuş
Hem medruf hem zurf olmuş
Acep alem harf olmuş
Bir nokta bin söz oldu

Kalmadı gayri ağyar
Yar ile doldu diyar
Refik olup tir ü tar
Her taraf efruz oldu

Hilmi ya pazara gel
Nakt-i canın ver evvel
Gevher-i aşk-ı ezel
Sanma kim üçüz oldu

(156A)

Nevruziye-yi Safa Efruz Mehmed Ali Hilmi Dede Baba

(.---/.---/.---/.---)

Bi-hamdillah yine oldu zemin ü asuman nevrüz
Haml-ı bercenne nakl etti güneş oldu cihan nevrüz

Şereflendi bugün alem fahr-i ab oldu hep adem
Cihanı eyledi hürrem bu dem oldu ayan nevrüz

Gece gündüz mavidir münazıl anı havidir
Bu ahkam sahadıdır verir her yıl nişan nevrüz

Getirir halkı hazana verir hem teşne-i rindane
İçirir tövbeکارına şarab-ı erguvan nevrüz

Bezendi cümle eşya nebatatı kılıp ihya
Giyindi helat hafra bütün nev handan nevrüz
Bugün ol bahar oldu gülistan sebze zar oldu
Gönüller teşnedar oldu ol feyz-i risan nevrüz

Döner devrinde aşk ile felekler içre zevk eyle
Oluptur nur-ı şevk ile muhibb-i handan nevrüz

Bugün mevlüd-i Haydar'dır dem saki-i kevserdir
Cülus-ı şah-ı ekberdir oluptur şad-ı man nevrüz

İmam Hasan Hüseyin için hem ol ... için
Give ü sahrayı Zeyn için açıldı gülistan nevrüz

Ali Zeynelaba el hak veli halik mutlak
Anınçün açılıp zanbak donandı hep çemen nevrüz

154A

Muhammed Bakır ol natık İmam Caferü'l Sadık
Bular çün açtı şakayık dehan nuktedan nevrüz

İmam Musa Kazım Ali Rıza durur hazim
Olup makrun-ı hak daim açıp gonca dehan nevrüz

Taki nur-ı münevverdir Naki hem Hasan enverdir
Bular bir derd-i athardır açıp berk-i Hasan nevrüz

Hasanü'l Askeri gülfem-i gülam alam ü ekrem
Muhammed Mehti efhem olup sahib-i zaman nevrüz

Cehar deh hazret-i masum muhabbet bunlara mülzüm
Bulardır gonca-i mazlum nihâl-i nev civan nevrüz

Hacı Bektaş-i Veli pirim Balım Sultan destgirim
Bulardır şahım emirim dile hükm-i revan nevrüz

Ezel ebed olup **Hilmi Dede** ol şahlara bende
Bu ıyd-ı aciz efkende oluptur kamuran nevrüz

(153B-154A)

MEYLİ BABA

Mersiye-yi Meyli

(-./-./-./-./-./-.)

Nur-ı çeşm-i Mustafa'sın ya Hüseyin ibn-i Ali

Nakd-i ser-i Murtaza'sın ya Hüseyin ibn-i Ali

Kudret san'a ma ilahdır firuğ suretin

Gevher-i zat-ı Hüda'sın ya Hüseyin ibn-i Ali

Bargah-ı karb o ednadadır menzil sana

Sen vekil-i ta ü hasın ya Hüseyin ibn-i Ali

Kesb ederler feyz-i hak senden aya sıbta resul

Şem' bezm evliyasın ya Hüseyin ibn-i Ali

Bab-ı rahmetten kerem kıl sen bu **Meyli** acize

Ruzu kıl ceddin rızasın ya Hüseyin ibn-i Ali

(133A)

Mersiye-yi Meyli Baba

(-./-./-./-./-./-.)

Hami-yi mir haşimi Seyyid-i Kerbelâ Hüseyin

Name-yi nur-daimi hame-yi kibriya ya Hüseyin

Nakd-ı resul Ahmed'i naibserr-i Muhammed'i

Nakte-i sıph-ı Muhammed'i vakfa her haka ya Hüseyin

Nahi-i sırat-ı mustakim hader sor mukaddim

Müşir al-i muhterim varıs enbiya ya Hüseyin

Zinde-i nesl-i handan münahır-ı fahr-i müminan
Sıptasını haşman çevher murtaza Hüseyin

Zat-ı kerim-i muhterem efsar-ı şah-ı muhteşem
Ley'ni imam munatıhım nur-ı çeşm-i Zehra Hüseyin

Oldur günaz-ı la mekân nakd-ı harim gün figan
Seyyid nesl-i handan dader mücteba Hüseyin

Kazım Rıza necl-i resul Taki Naki çeşn-i betul
Askeri Mehti vusul eyleye bizleri ya Hüseyin

Bu vasıfla hemnam iken tab'ı ser enam iken
Layık mıdır imam iken gere tığ-ı cefa Hüseyin

Ol şeh-i şah-ı encümün nakd-i can eyledi hürmün
Oldu azade-yi neçün ah Hüseyin va Hüseyin

Ceyş-sa'id safurı heyme niş haydarı
Oldu **Meyli** ferman... çağırır her dem ya Hüseyin

(133A)

MİSALİ(GÜL BABA)

Mersiye-yi Misali nam-ı diğer Gül Baba

(--./-./-./-./-.)

Ey padişah-ı kevser-i iman ya Hüseyin
Vey Kerbelâ 'ı aşkta nurban ya Hüseyin

Ey menba-ı hakayık ü envar-ı lem-yezel
Vey mahzen-i serayir-i Sübhan ya Hüseyin

Şems ü duha cemalin ü vel leyl sünbülün
Ey bahr-ı ilm ü gevher-i irfan ya Hüseyin

Yasin'dir okudum senin ayat-ı hüsnünü
Taha kılar bu manayı tibyan ya Hüseyin

Nutkundan erdi hıızr'a revan ey emir-i din
Sensin tılsım-ı gencine-i can ya Hüseyin

Hüsnün yanında zerre durur mihr ü mehtab
Feyzinden indi katre be umman ya Hüseyin

Sensin iki cihana hayat ey şah-ı ezel
Hem künt-i kenz ü kaşif-i Kuran ya Hüseyin

Hilm ü haya ü ilm ü edep hüsn ile kerem
Hatm oldu cümle sende zi Yezdan ya Hüseyin

Ey nur-ı çeşm-i Ahmed ü sertac-ı evliya
Vey cevher-i pak-ı Şeh-i Merdan ya Hüseyin

Ceddin habib-i Hak durur u validen Betul
Haydar ebün ki hüsrev-i şahan ya Hüseyin

Bir nur-ı haktır Ahmed ü Haydar kim ez Betul
Oldun Hasan'la şakk edip isnan ya Hüseyin

Senden zuhura geldi Ali Zeynel Abidin
Oldu ayan Muhammed-i Bakır ez an ya Hüseyin

Cafer-i imam-ı din ki Muhammed'den erdi hem
Musa zi-Cafer oldu meh-i taban ya Hüseyin

Musa'dan etti gün gibi nur-ı Ali zuhur
Ki oldur emir ü şah-ı Horasan ya Hüseyin

Dikti alem Taki ki Muhammed durur anın
Şah-ı Ali'den ol iki gaybdan ya Hüseyin

Oldu Naki'de hem Ali'nin sırrı âşıkâr
Yaktı Hasan pes ez Ali şemdan ya Hüseyin

138A

Hatm-ı duvazdeh oldu Hasan'dan Muhammed uş
Ki oldur yakın Mehti-i sahib zaman ya Hüseyin

Her kim muhabbet eylemz evlad ü aline
La'net anın vücuduna her an ya Hüseyin

Can ile kim ki eylemedi Şimir'e la'neti
Oldur Yezid ü İblis ü Mervan ya Hüseyin

Kindir seni ki pertev-1 nur-1 ezel dimez
Oldur meğer zi zümre-i şeytan ya Hüseyin

Rahmet seni sevenlere vü zikr edenlere
Ey şems-i din ü rahmet-i Eahman ya Hüseyin

Erdi Muharrem oldu yine taze matemin
Düştü figan ü nale be dudan ya Hüseyin

Ervah içine düştü yine hay ü huy-1 suz
Oldu kamu senin gibi nalan ya Hüseyin

Girdi felek siyehkere giryan olup sehab
Şu denlü inledi zemin ü zaman ya Hüseyin

Ağladı asumanda melekler bölük bölük
Göz yaşın etti her biri baran ya Hüseyin

Düştü mevaliler içine yine ah ü vah
Birbir akıttı her birisi kan ya Hüseyin

Hayrette kaldı susen ü çekti tiğ-i tiz
Çak etti yakasın gül-i handan ya Hüseyin

Dağ urdu lale bağına veh kim bu derd ile
Boyandı kana gonca-i numan ya Hüseyin

Kindir seni kim acımaz ey nur-1 zat-1 pak
Sadrında olmaya meğer iman ya Hüseyin

Sevmez çü Harici seni hısm eyledi çekip
Serv ok u bid-i hançer-i bürran ya Hüseyin

Ol dem seni kim eyledi kurban Şimr-i lain
Tutuldu mah u mihr-i dırâşan ya Hüseyin

Can-ı habisine la'net her bar la'net
Olsun hermişe ber ced-i Süfyan ya Hüseyin

Matem donunu giydi hemin cümle kainat
Mümine oldu yeryüzü zindan ya Hüseyin

Bağrı kanı muhiblerinin oldu gözde seyl
Koptu zehir şu nalış ü efgan ya Hüseyin

Zehr ola yediği vü içtiği zakum hem
Su vermeyip olan sana düşman ya Hüseyin

Oldunsa Kerbelâ 'da o dem teşne leb ne gam
Sensin şarab-ı çeşm-i hayvan ya Hüseyin

Yolundakimki oldu o dem virdi Müstean
Kevser meyi vü ravza-ı rıdvan ya Hüseyin

Lutf et be hakk-ı Ahmed ü Mahmud ilm ü hilm
Eyle **Misali** bendeye ihsan ya Hüseyin

Tuttu yüzün sana vü seni kıldıiltica
Ey şah-ı din ü mihr-i şehidan ya Hüseyin

(137B-138A)

Nevruz Safa Efruz Misali

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Erdi eyyam ü bahar ü alem oldu gülazer
Bağladı alaylar saf saf şikufe lalezar
Bezm-i gülde lalezerrin cam tuttu şah var
Sakiya sun sağırımı geçmeden devr-i bahar
Şah-ı Merdan aşkına cam içelim leyl ü nehar
Ki oldu yüz yirmi dört bin enbiyaya tacdar
La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

153A

Zattan geldi tecelli kıldı suret bağladı
Yağı bütün mazhar-ı candır ki o la'net bağladı
Cavidanı birbiriyle yek hakikat bağladı
Arş-ı vech ademe çekildi kinayet bağladı
Çeşm-i ebr ü seyle bak kim ne letafet bağladı
Bin bir ismiyle zuhur etti ne izzet bağladı
La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

Çeşm-i hakbin olan idrak eyledi zıraattan
Kim güneş gibi sayruh oldu kamu emvattan
Hun şinas ol gönül ki pak eyle gel miraattan
Geçti ömrün duydun sırr-ı safaat zattan
Vakfa olmak dilersen oku gör ayetten
Kıblegah et vechini döndür yüzünü laatten
La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

Ayn lam ü yeyde gör sırr-ı Kuran-ı Kerim
Bist-i heşt ü çarda hem bile olmuştur mukim
Anla kim andan tecelli etti cennetü'l naim
Bu muammaya habir olur olan kalbi selim
Anı idrak eylemez her esfil-i dehr-i bir laim

Mazhar-ı zat ezeldir hak-ı alem-i alim

La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

Evvel ü ahir Ali'dir zahir ü batın Ali

Padişahımdır benim gitmez dilimden ya Ali

Ta bidait bi nihayet der ki yoktur evveli

Can Ali'dir marifet çeşmiyle bak tendir veli

Kimseye baş eğmeziz ana beli dedem beli

Biz Ali aşkında baş açık deli olduk deli

La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

Men aref sırrını anla nokta-i ba razını

Anlayabilmek dilersen la mekân-ı şehbazını

Er görüptür on sekiz bin aleme pür varını

Her ki ya direktan dinle anın avazını

Vakıf ol buna revakat gerdiş agazını

Ol Ali'dir kim kaba-i tende çaldı sazını

La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

Baştan ayağa **Misali** nur-ı rahmettir bize

İsmin yad eylemek devlet-i saadettir bize

Her bir işte rehber ü ayn inayettir bize

Hakk'a minnet her taraf-ı erbab refettir bize

Ana kul olmak yine andan sahavettir bize

Döndürürsün başımız yolunda lanettir bize

La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

(152B-153A)

Nevruz-ı Safa Efruz Misali

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Fasl-ı nevruz oldu yine âlem oldu gülazer

Türlü türlü renge girdi her taraf firdevs var

Taraf-ı gülşende öter bülbül-i şeyda zar zar
Saki-i baki şarab ergu inler ebyar
Kim hamekattır bize bu demde olmak hoşyar

Yürüsün lal kadehler her taraf ab ü zilal
Meclis içre raks ursun bir nigar meh cernal
Mızrab ahının eyle hem cun indleb okur melal
Bağ-ı hüsnün vird-i handanına ersin zeval
Ey kamer suretli dilber gönül gayz-ı nisar

Dem gözet ey âşık-ı sadık ki ta ki ruzgar
Kesr döner fırsat gider elde iken bi ihtiyar
Iys ü işret ile ehl-i bezm eyle leyl ü nehar
Bir ayak elden giderme dembedem nuş eyle var
Kim bu dem girmez ele her dem değildir bir karar

Kakülün ol ser ü kamet ta perişan eyledi
Alemi kıldı muazır mest ü hayran eyledi
Dem bu demdir kim bu dem nuş-ı ab-ı hayvan eyledi
Zinde oldu alem ervaha cevlan eyledi
Kalmadı bu gülhun azırda her dem havar ü zar

Ey **Misali** koyma elden sagır pürçam-ı cem
Kavildir gamgın dil-i biçarenin derununa em
Cerh ger dü kametin her dem bu gelip ol hanm
Yaralansın yerlerin ey cevher kahr-ı pür sitem
Kim bu can abadını bir gün kılaran tarumar

(152B)

MUHTAR

Mersiye-yi Muhtar

(-./-./-./-./-.)

Sad hezeran la'net olsun ol Yezid'in canına

Aline evladına ezvacına cananına

Tabi'in etba'ma ashabına a'vanına

Yarine akvaline ef'aline etvarına

Namına ahfadına ervahına ensaline

Mazisine haline huzzar-ı istikbaline

Sağlığında bastığı hem yattığı toprakına

Malına emvaline hem isminin zükkarına

Akraba akvamına bir zerre muhibbanına

Pek ba'id merbutiyet peyda eden hüddamına

Çerçeve asa eğer merbut isen imanına

Muhtara et haşre dek la'net Yezid'in kanına

(132B)

NAİLİ

Nevruziye-yi Naili

(.-./.-./.-./.-)

Cilvesi edince haml tahtgahına hurşid
Yarat işreti rindanın oldu hep tecdid

Mizan-ı ruha acep teşne-i dü yaladır
Neşat-ı mevsim nevruz şadı-i meh-i ayd

Misal şişe-i billur afitab olamaz
Bu fazl içinde sahab gider hevada bedid

Meğer ki sine-i aşakı taze nev hatlar
Duhan-ı ahle eyler bin feşa zar ümid

Acep mi kesb-i dimağ etse badeden rindan
Ki erdi teşr-i şemim bahara fazl-ı cedid

O bağ-ı halid-i manide kim ola şeb ü ruz
Neva-yı bülbül ü ahının nağme-i nahid

Hayranıyız o meyın **Nalili** ki çaresidir
Sabah-ı haşre dek aram-o hatr-ı cemşid

(154B)

Nevruziye-yi Naili

(.-./.-./.-./.-)

Bezme-i mehtab iken olsun sakiya-yı nevruzdur
Şem'ine subh oldu yaran safa-i nevruzdur

Saftır ayineler bi-gul ü gaşrdır sineler
Paktır ebr-i kudretten Hüda-yı nevrudur

Tizdir feryadı meşk-i naleden bülbüller
Eylesin mıtrablar ahının neva-yı nevrudur

Hir ü ana padişah vakt olup almış ele
Her geda bir sagır gitti name-i nevrudur

Sahn-ı gülşençar-bağ olmuş geçmede endelip
Bağlamış bir nakıs dilkes kim haya-yı nevrudur

Gurra-i cah-ı eliftir sultan gül kim korkarın
Hardan bülbüller ister hun paha-yı nevrudur

Vakit çoş feyz-i erbab-ı sahnındır **Naili**
Eylesin tarh-ı şağır dil güşa nevrudur

(154B)

NAZİMİ

155A

Nevruziye-i Nazimi

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Kurdu dağı-ı dehre bezmin sakiya-yı nevrüz ıyd

Vaktidir eylerse rindana sıla nevrüz ıyd

Meclis-i gülzar alemde hem aguş oldular

Âşık ü maşukta döndü küyya nevrüz ıyd

Ademe dünyayı İskender gibi seyr ettirir

Oldular aine-i alem nema nevrüz ıyd

İki hasretgin yine şimdi melakı oldular

Eylesinler birbiriyle merhaba nevrüz ıyd

Taze tertip ettiler cemiyet-i ezhar için

Gülistana meclis-i ays ü safa nevrüz ıyd

Var ise gülzarı teşrif eyledi şah-ı bahar

Her nihale verdi sebzın kaba nevrüz ıyd

İyd-ı nevrüz eyledik bağ-ı sahanda ey **Nazım**

Olsa layık bu zemin-i dilküşa nevrüz ıyd

(155A)

138B

Mersiye-yi Nazimi

(--./--./--./--.)

Demdir figana başla gel ey can-ı na tuvan
Tutsun cihanı velvele-i nevha vü figan

Demdir firak-ı matem-i şah-ı alemi
Gark eyle eşk ara ile ey çeşm-i hun feşan

Eyle hücum-ı hasret ile nalenı bülend
Olsun sada-yı ah ile pür çarh-ı asuman

Düşsün zemine velvele-i matem-i Hüseyin
Çıksın siphre gulgule-i ah-ı âşıkân

Kılsın bu demde sinesini pare pare halk
Olsun bu demde hun-ı ciğer dideden revan

Kaddin hemişe çarh eğip kanlar ağlasın
Girsin siyah camelere hayl-i kudsiyan

Mah-ı Muharrem oldu gönül matemeyle gel
Dedir bu suz-ı şiven ile yansın ins ü can

Suz-ı firak-ı Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ
Düştü cihana matem-i Sultan-ı Kerbelâ

Yansın derun-ı sine-i çarh-ı sitize kar
Çıksın siphre şule zenan ah-ı pür şerar

Mah-ı felek firak ile zerd ü nizar olup
Olsun hezar hasret ile mihri bi karar

Ol serv-i sidre kamete şad iştiyak ile
Sergeşte hal cuy-ı çemen lale dağdar

Lalin meğer ki gonca anıp oldu bağı hun
Her bir şukufe hançer-i matemle dil figar

Kılsın benefşe ser be zemin şiven eylesin
Sünbül veş olsun olda perişan-ı rüzgar

Pirahenini parelesin goncalar olup
Bad-ı alemde güllerin evrakı tarumar

Mersiye hanı oldu meğer şimdi derd ile
Her gül bün üzre nalede sad andelib-i zar

Pür yare etti laleleri tir-i matemî
Sad parekıldı gülleri şemşir-i matemî

Ey Yezid-i bedlika ey leym-i sernun
Aline evladına olsun hezaran takrin

Kıydın o şaha nice ihanetler eyledin
Damanın oldu akıbetü'l emr gark-ı hun

Bir katre suya teşne edip eyledin diriğ
Cevr ü cefalar ettin ana ey siphri dun

Hayf etmedin mi hışm-ı Hüda'dan acep o dem
Ey cevri pişe dehr-i deni devri baz gun

Devrin tamam olmaya yaklaştı var ise
Karun müdam olmadadır mekr ile füsun

Sahra-yı mahşere gele hun paş ser be keş
Meydan-ı haşrı eyleye ol dem ki al gun

139A

Aya olur mu sende o demde mecal-ı nutk
Ey Al-i Mustafa'ya kıyam çarh-ı bi sukun

Geçsin derin-i sine-i çarha hadeng-i ah
Giysin hezar zar ederek asuman siyah

Kalmaz bu cürm yanına ey çarh-ı pür şitab
Mesul olunca ruz-ı cezada nedir cevap

Havf etmedinmi Hakk'tan edipbyle cüreti
Fahr-ı cihandan eylemedin turalım hicab

Cism-i latifin eyledin ağışte hun ile
Kıydın o nazenine edip cevri bi hisab

Halk-ı cihan bu vakıadan dil figar olup
Girsin siyaha matem edip ağlasın sehab

Matem zamanı geldi giyip kisve-i siyah
Dk eşk-i al gununu gel ey dil-i harab

şiven zamanı geldi yanıp yakılıp müdam
Sr hake ruy-ı zerdunu manend-i afitab

Eyle sada-yı nalenî peyveste-i felek

Tesir-i suz-i ahla kıl sine kebab

Kimdir bu demde sinesi çak olmayan gönül

Kimdir bu demde menzili hak olmayan gölün

Gel ey Nazım-ı zar yeter eyle matemî

Hakister ettin ateş-i nazmınla alemî

Gel ey Nazım-ı zar yeter suziş-i derun

Yaktın şerar-ı ah ile nüh tak-ı taremi

Gel ey Nazım-ı zar yeter eyledin figan

Terk eyle sende nale ü ah-ı dem ademi

Gel ey Nazım-ı zar yeter ah-ı girye hiz

Gark ettin eşk-i germle mah-ı Muharrem'î

Gel ey Nazım-ı zar yeter sunma farıg ol

Sermest-i cam-ı mateme bu kâse-i gamı

Gel ey Nazım-ı zar yeter eyledin yeter

Fevvare saz-ı kasr-ı aza çeşm-i pür nemi

Gel ey Nazım-ı zar yeter nale ü enin

Bezm-i fenada eyle biraz sen de hurremi

Demdir şarab-ı **Nazım**'la medhuş ol ey kalem

Oldu tamam mersiye hamuş ol ey kalem

(138B-139A)

NEFİ

Nevruziye-i Nefi

(-.-/-.-./-.-/-.-)

Durma ey dil böyle ah u zarla nevrüzda

Gül açıl gül ü gülzar eyle nevrüzda

Var ise ki şive-i reftar yara takatin

Seyre çık bir ser ü gül-i ruhsarla nevrüzda

Gülleri pejmurde eylersin yazıktır bülbüle

Varma bağa ah ateş bağır la nevrüzda

Buy-ı ezhar-ı çemen tuttu o denli alemi

Acs eder bad-ı saba itarla nevrüzda

Cana can katmak dilersen bağa var **Nefi** heman

Köhne mey-i nuş eyle birdildarla nevrüzda

(155B)

Nevruziye-i Nefi

(-.-/-.-./-.-/-.-)

Nevbahar erdi heva halyesaz oldu yine

Nakıs bad-ı saba nake küşay oldu yine

Taze can buldu cihan imdi nesim-i nevrüz

Feyz-i infası seher ruh fezay oldu yine

Başladı cilveye naz ile ..... bahar

Bezeden şahid-i gül cehre nemay oldu yine

155B

Açılıp gonca ne olacak giryan etse
İndiyaban heymin nağme-i Seray oldu yine

Nice şuridelik el vermesin ehl-i aşka
Heves-i dilber ü mey heves-i ribay oldu yine

Han-ı müstena gibi başladı keşf-i raze
Ab ü divana gibi silsile-i hay oldu yine

Feyz-i ruhu'l-kutsi eyledi icra **Nefi**
Meryem asa kılma nadre zay oldu yine

(155A-155B)

Nevruziye-i Nefi

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Gül gibi cam ü mey içen efruz edelim
İnfakla gelen bir yere nevrüz edelim

Mızrab alsın eline ivedi ya nice bizde
Yanalım yakılalım bir dem dilsüz edelim

Geceyi gündüze katmak değilse himmet edek
Bir safa eyleyelim kim şeymiz ruz eyleyelim

Kalbimiz bade ile mutlu envar olsun
Nice bir mihrin esrar-ı gam endüz eyleyelim

Bülbül olsun okusun taze gazeller **Nefi**
Gül gibi cam ü mey için efruz eyleyelim

(155A)

Nevruziye-i Nefi

Bahar erdi yine gör feyz-i mihr-i alem-i efuzu
Nice kerem etti bir camıyla bezm-i şah nevruzu

Acep mi düşse ateş-i aşıyan-ı bülbüle yeryer
Uyardı yine her gül bir çerağ hanımansuzı

Geda şahına işret gidecek demdir ki olmuştur
Zemin-i örtün piruze zaman-ı eyyam piruzu

Zemin ser sebz ü ebna-yı zaman hoşhal ü harm-i dil
Zahi taşir nevruzu zahi ikbal bahruzu

Olur mu böyle bir ruz-ı mübarek dahi ey **Nazmi**
Ki nevrüz ola hem lutf-i şahenşah ola ruzu

(155B)

Nevruziye-i Nefi

Bahar erdi yine esti nesim-i subh-ı nevruzu
Açıldı alemin gül gibi geldi necat firuzu

Hevalarda rutubet oluktur kim bülbül zarın
Nice tesir eder bilmem güle ah ciğer suzu

Figân benim şebten nice mahrum olmasın bülbül
Uyardı yine her gül bir çerağ-ı alem efuzu

Bahar erdi açıl lale gibi dağ-ı dilin göster
Derununda koma rind isen efkar-ı gam enduzu

Ele gül gibi cam al bülbül-i sermest ol ey **Nefi**
Gazeller söyle kerem et bezm-i şahenşah-ı nevruzu

(155B)

Nevruziye-i Nefi

Erişti bahar oldu yine hemdem-i nevruz
Şad et nola dilleri cam-ı cem-i nevruz

Gül gibi cihan oldu yine harm ü handan
Gör neyledi feyz-i eser-i mukdem-i nevruz

Seylide bir olur bu dem ferhunda acep mi
Olmazsa her eyyamda gir-i alem-i nevruz

Rind isen eğer ko hoş bağ-ı behiştü
Cennet-i mey değil bezmine harm-ı nevruz

Nefi yaraşır bu gizli eylese taksim
Bülbül gibi bir mıtrab-ı muciz-i dem-i nevruz

Bezm-i şehe bu nizamla olsak keş-i efşan
Güya ki gülistana düşer şebnem-i nevruz

(155A)

NEŞET

Mersiye-yi Neşet

(--./-.-./--./-.-)

Ey çeşm uyan ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey cism-i can ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey dil heman ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey dide kan ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey seyl-i hun çağla İmam-ı Hüseyin için

139B

Derpiş edip de vakıa-yı Kerbelâ 'yı sen
Yad eyle Ehl-i Beyt'e olan macerayı sen
Al-i abaya nazıl olan bu belayı sen
Ey dide kan ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey seyl-i hun çağla İmam-ı Hüseyin için

Ol nazenin ki methini Cibril gah gah
Cünban olurdu ta ede aram-ı hab gah
Derya-yı hun içre şinaver olan mah
Ey dide kan ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey seyl-i hun çağla İmam-ı Hüseyin için

Zanu-yı arş saye-i fahr-ı peyamberan
Olmuştu tahtgah o sultana bir zaman
Ağişte hun u hak-ı reh-i Kerbelâ olan
Ey dide kan ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey seyl-i hun çağla İmam-ı Hüseyin için

Bir katre eşk-i şah-ı şehidan matemî
Gark ab-ı bahr-ı rahmet eder cümle âlemi

Yad eyle Kerbelâ 'da olan matemü gamı
Ey dide kan ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey seyl-i hun çağla İmam-ı Hüseyin için

Neşet gibi bu suz-ı derun ile eyle ah
Ol sine kub ruz u **şeban eyle ah vah**
Tufan-ı eşke gark ola çarh ile mihr ü mah
Ey dide kan ağla İmam-ı Hüseyin için
Ey seyl-i hun çağla İmam-ı Hüseyin için

(139A-139B)

NEVRES

Mersiye-yi Nevres

(../..../..../..-)

Demdir ey dil alayım destime levh ü kalemi
Şur-ı matem ile tecdid edeyim köhne gamı

Tığ-ı hamemle siphirin ciğerin kan edeyim
Bende icra edeyim kaide-i muhteşemi

Derd ile vah Hüseyin'im deyü feryad edeyim
Yakayım ateş-i hasretle kulub-ı ümmeti

Sinemi yandırayım ateş-i endişem ile
Dağ edip şule-i şirimle dil-i pür elemi

Bir bir ardınca gelir hadise-i devr-i zaman
Eksik olmaz feleğin âleme zulm ü sitemi

Bende çarha çıkarıp nalelerim yandırayım
Ah-ı peyderpey ile hadise-i dem bedem

Gitti feryad ederek hasret ile mevsim-i ayş
Ağla ey dide ki kan ağlamanın geldi demi

Bu Muharrem mehidir matem-i şiven demidir
Ah edip derd ile kan ağlamanın mevsimidir

140A

İşte bu mah-ı Muharem'de Hüseyin oldu şehid
Her ne kim perdede mahfiidi hep oldu bedid

Gark olup halk-ı cihan cümle siyah camelere
Girye-i matem ile dideleri oldu sepid

Eyleyip zulmile ol seyyidi ağışte-i hun
Layık-ı la'net ü kahr-ı ebedi oldu Yezid

O dem az kaldı ki zir ü zeber olsun âlem
Ki düşüp hâke boyandı kana ol nahl-ı ümid

Nize üzre ser-i pürhun-ı Hüseyin'i görecek
Hayretinden baş açık dağlara indi hurşit

Nuve-i Ahmed-i Muhtar'ı şehdi eylediler
Nettiler Al-ı Resul'e görün ol kavm-i anid

Açtılar bab-ı gam ü matemî halkın yüzüne
Urdular kufl-i der-i merhamet ü afva kilit

Zulm ile sine-i pürnurunun çak eylediler
Sidre-i rahmeti uftade-i hak eylediler

Ah kim zulm ile ağışte-i hun oldu Hüseyin
Alem-i rahmet iken hake nigun oldu Hüseyin

Arşa-i hail-i teslimde merdane durup
Kuvvet-i pençe-i taktire zebun oldu Hüseyin

Nakşını dide-i merdümünden edip mahv-i veda
Sebeb-i cuşuş-i enhar-ı uyun oldu Hüseyin

Gün gibi şule ver-i bezm-i zuhur olmuş iken
Mey-i taktir ile medhuş-ı bütün oldu Hüseyin

Kerbelâ hadisegahında düşüp teşne ciğer
Hayme-i matem-i eflake sütun oldu Hüseyin

Biz dahi ey dil-i matem zede ah eyleyelim
Ahımız dudı ile çarhı siyah eyleyelim

Kaş ol dem feleğin kasrı harab olsa idi
Dil-i pak ateş-i hasretle kebab olsa idi

Yıkılıp lane-i bülbül kuruyup gülşen-i dehr
Mesken-i har ü has-ı bum u gurab olsa idi

Sarsar-ı kahr ile tufan-ı ecel mevce gelip
Keşti-i ömr-i cihan garka-ı ab olsa idi

Kaplayıp her tarafın ebr-i gazap dünyanın
Ümem-i ruy-ı zemin cümle harab olsa idi

Felek-i hadiseden sa'ikalar nazıl olup
Sir ab-ı emel-i halk serab olsa idi

Gaybdan alemi tufan-ı kıyamet bürüyüp
Künbet-i heft felek anda habab olsa idi

Ermeseydi veled-i Fatıma'ya tek bu sitem
Olmasaydı ciğer-i halk kebab-ı matem

140B

Bu mürüvetmi ki ehl-i harem-i hayr-ı beşer
Bi sebep marekede teşne ciğer can vereler

Kangı bir merhamet eyler bu kadar zulmü kabul

Kim eder cevır ü cefa Al-i Resul'e bu kadar

Hanedan-ı Nebevi teşne leb uftade-i hak

Nice çarh olmadı ol hali görüp zir ü zeber

Nale-i va ataşa va ebata va ümmah

Saçtı eflake çıkıp har geh-i hurşide şere

Bir taraf nara-i ada vü hücum-ı düşman

Bir taraf nale-i ferzend ü figan-ı mader

Muye ger muye ger ol ma'rekede ehl-i Hüseyin

Cümlesi huşk zeban suhte can teşne ciğer

Baş açık yalın ayak cümlesi adaya esir

Sanki ol taifenin başına koştı mahşer

Karalar giydi o gün matem edip çarh-ı felek

Ah edip derd ile ağladılar cümle melek

Benden ol vakıa-yı müdhişeyi etme sual

Ki beyan eyleyemez vakını fikr ü hayal

Veled-i Haydar'ı ol Şimr olacak bi iman

Zebh edip kanı ile eyledi sahraları al

Rast geldikçe ciğergah-ı Hüseyin'e peykan

Arşta titrer idi Ruh-ı Resul-i Müte'al

Paktır zat-ı Hüda böyle sıfattan yoksa

Damen-i izzete konu der idim gerd-i melal

Şehribanu görecek cism-i Hüseyin'i bi ser
Navek-i düşman ile her yanı gırbal misal

Alıp aguşuna ol peyker-i hun-aludı
Dedi ey vay Hüseyin'im sana noldu ne bu hal

Ne için hake düşüp kana boyandın böyle
Nedir ey munis-i can sende bu halet söyle

Söylemezsin niçin ey serv-i çemen zar-ı safâ
Sana noldu ciğerim yandı aman söyle bana

İşte hurşit doğup etti cihanı ruşen
Aç gözün habdan ey nergis-i gülzar-ı vefa

Bu mürüvet mi ki sen zade-i Haydar olasın
Pay mal-ı sipeh-i düşman ola al-i vela

Dün beka meclisinin şem-i şeb efruzu iken
Bugün oldun mey-i taktir ile medhuş-ı fena

Nefes-i afet-i düşman ile hamuş oldun
Şem-i didarın iken meclis-i imana ziya

Her taraftan yürüyüp geldi sipah-ı düşman
Kalk aman gayri uyan ey halef-i şir-i Hüda

Yazık oldu sana ey seyyid-i Al-i Haşim
Nideyim çare nedir böyle imiş hükm-i kaza

Ömrüm oldukça hemen derd ile feryad edeyim
Hane-i alemi feryad ile berbad edeyim

141A

Sen nihal-i cemenistan-ı dil-i Haydar iken
Kurre-i basıra-i Hazreti Peygamber iken

Şem-i halvet gede-i hane-i raz-ı melekut
Sadef-i mafiret-i Lem Yezel'e gevher iken

Alim ü arif ü dana vü emin ü sadık
Feyz-i esma-i İlahi'ye bütün mazhar iken

Dide-i ruha ziya ayine-i kalbe cila
Beşere rah nüma vü meleğe rehber iken

Bağban-ı ceberuta gül-i nevhiz-i çemen
Padişah-ı melakuta güher-i efsar iken

Nüsha-i hikmet ü ilm ü amale şiraze
Meclis-i vasi'-i hilm ü kereme ziver iken

Hüsn-i ahlak ile mülk-i edebe hükm-i reva
Neseb-i pak ile bur-ı şerife ahter iken

Beni bu derd ile encam bıraktın gittin
Ciğerim ateş-i hasret ile yaktın gittin

Çeşm-i giryanıma şimden girü demdir hemdem
Dil-i matem zedeme derd-i elemdir mahrem

Bu musibet bu bela aleme yüz göstereli
Gözümün yaşı gibi çıktı gözümünden alem

Devr-i peyman-e sur olsa da sensiz görünür

Bana hicranın ile halka-i dam-ı matem

Umarım memleket-i sinemisenden sonra

Dem be dem eyleye pa mal-i fena leşker-i gam

Ömr-i şirinimi tehl etsin ecel parelesin

Bi sütun-ı emelim tişe-i Ferhad-ı elem

Şule-i berk-i fena hırmenim etsin berbad

Muy-ı aşufte gibi hatırım olsun derhem

Neylerim kişver-i can suz-ıcihanı sensiz

Bana menzil ola şimden gerü sahra-yı adem

Nice bin ateş-i abım ile yansın ciğerim

Eylesin merdumu gark ab-ı bela çeşm-i terim

Bir taraftan dahi feryad ile Zeyn-i Ubbad

Sarılıp validine etti figan ü feryad

Key benim validim ey seyyid-i Al-i Haşim

Ahter-i burç-ı Hüda kutb-ı medar-ı irşad

Nice dad eylemeyim derd ile kan ağlamayım

Ki erişti bize ada-yı Hüda'dan bi dad

Zulm edip sineni çak eylediler hançer ile

Nice kıydı sana bilmem bu siphri cellad

Bu mürüvet mi ki al kana boyansın cismin

Ademin kalbi dayanmaz buna olsa pulad

Hayf kimoldu esip sarsar-ıkin-i düşman
Hırmen-i silsile-i Al-i Muhammed berbad

Felimen ba'de ke eşkü elemi ya ebeti
Keyfe emsi ferahan naruke tekvi'l ekbad

Bu reva mı kiğ pedersiz kalayım böyle yetim
Ne müsahib ne müvafık ne refik ü ne nedim

141B

Kaş kör olsa idi gözlerim ey mihr-i felek
Görmeseydim seni bu halde ey reşk-i melek

Kaş ol nize benim pareleseydi çiğirim
Ermeseydi bu ziyan ol beden-i nazike tek

Sana ada-yı Hüda hayli sitem eylediler
Yazık oldu sana ey zat-ı Muhammed meslek

Zat-ı pakın gibi bir seyyid-i nigü gühere
Gör ne bi dad ü ne zulm atti adu-yı bed reg

Umarım derd ü elem hançeri senden sonra
Ferahun nakşın ede safha-i sinemden hak

Beni hasret ile koydun bu fena darına
Azm-i iklim-i beka eyledin Allah ma'ak

Kime şimden girü lazım güherin keşf edeyim
Yalnız bir sen idin gevher-i esrara mihek

Sen de ey mah bugün dideden oldun mehcur
Giryeye-i matem ile çeşmimi ettin bi nur

Gör ne gelmiş başına Al-i Aba'nın **Nevres**
Neler ermiş gülüne bağ-ı velanın **Nevres**

Ayb olunmaz bu musibetlere kan ağlar ise
Haşre dek didesi erbab-ı vefanın **Nevres**

Derd ü ah ü gam-ı matem ile tarik olsa
Yeri var ainesi ehl-i safanın **Nevres**

Kim eder tir ile ada-yı Hüda'dan başka
Üstühanını şikest öyle hümanın **Nevres**

Zulm ile zade-i Zehra-yı şehid etsinler
Hiç mümkün mü vuku'ı bu belanın **Nevres**

Sabrdan gayrı ne care elimizden ne gelir
Nidelim böyle imiş hükmü Hüda'nın **Nevres**

Bunu kim etti ise ruhına yüz bin nefrin
Etsin Allah anı duzahta müebbet amin

(139B-141B)

ÖKSÜZ ALİ

Nefes-i Öksüz Abdal Öksüz Ali

Aşk evinde kışlayalı
Rivayete başlayalı
Gidi münkür taşlayalı
Gönül çayır çimen oldu

Cennet evinde yayladı
Muhammed Ali kemer bağladı
Şah İmam Hasan söyledi
Fatıma Ana tan oldu

Şah Hüseyin'in elinde
Zeynel Abidin gülünde
Muhammed Bakır yolunda
Cümle küfr iman oldu

İmamların genci şahtır
İmam Cafer Sadık mahtır
Horasan şah Ali şahtır
Hep bir gülde dümen oldu

Musa Kazım şehrinde
Hak var üstadın kahrında
Üryan Ali'nin fahrında
Bu yol ser ü seman oldu

Hak deyip lokma yemedi
Musa Rıza'da yumadı
Muhammed Taki demedi
Yezid gönlü güman oldu

Hasan Askeri'de gelse
Müminler şad olup gülse
Ali Zülfikârın çalsa
Cihan halka yaman oldu

160B

Baka Mehti obasına
Arz ü matem abasına
Karşı koydu babasına
Ol Sahib-i Zaman oldu

Ahir zamandır ötesi
Elinde kadeh tutası
Öksüz Ali'nin nefesi
Duvazda imaman oldu

(160A-160B)

PAKİ

187A

Nefes-i Paki

Her sabah her sabah ederim zarı
Dilimde süphanım Muhammed Ali
Ruz şeb eylerim anlara şükrü
Tenimde bu canım Muhammed Ali

Muhammed Ali'den geri dönmezem
Münkür münafığa minnet etmezem
Erenler gittiği yoldan dönemzem
Çekmişim kervanım Muhammed Ali

Muhammed gösterdi nice mucizat
Ali zahir etti türlü keramet
Onlardan umarız daim şefaaf
Derdime dermanım Muhammed Ali

Erenler neslinden geldi bir veli
Hünkâr Hacı Bektaş kendidir Ali
Müminlere açtı ol doğru yolu
Kurdular erkânım Muhammed Ali

Muhammed'le Ali bir nur göründü
On İki İmam'ın kadri bilindi
Paki ya ol nura secdeye indi
Ol demde imanım Muhammed Ali

(187A)

PERİŞAN BABA

Nefes-i Perişan Baba

Subh u şam ey gönül çekelim gülbenk
Hayırlar fetholsun şerler defolsun
Niyaz et muradı Mevla'dan iste
Hayırlar fetholsun şerler defolsun

Sabahın sehrinde durup duaya
El kaldırıp yüzün çevir semaya
Sıdkla niyaz et yalvar Hüda'ya
Hayırlar fetholsun şerler defolsun

Bin bir ismin biri Kadiyü'l-hacat
Andan hasıl olur her türlü necat
Pire yüzler sürüp eyle münacaat
Hayırlar fetholsun şerler defolsun

Leyle-i mazlumda âşık naçar
Dört tarafım aldı gam ile efkar
Sıdkla On İki İmam'a yalvar
Hayırlar fetholsun şerler defolsun

185A

Akilsen âlemde uyma kallaşa
Beyhude yerlere düşme savaşa
Var türaba yüz sür Hacı Bektaş'a
Hayırlar fetholsun şerler defolsun

Perişan fetheyle hayra dehanın
Daima zikreylesin Hakk'ı dehanın
Eşiğine baş koy Balım Sultan'ın
Hayırlar fetholsun şerler defolsun

(184B-185A)

Nefes-i Perişan Baba

İkrarım enel'haktır
Bu İkrarım belli haktır
Cemali nur celi haktır
Hak Muhammed Ali haktır
Hacı Bektaş Veli haktır

Rümuzu Yasin ü Taha
Budur evveli ü intiha
Mazharı Mehdi-i liva
Hak Muhammed Ali haktır
Hacı Bektaş Veli haktır

Bil on yedi muhkematı
Okuyanlardan ayeti
Ol ayetin ümmehatı
Hak Muhammed Ali haktır
Hacı Bektaş Veli haktır

Bir elifdir evvel başın
Bil odur serm u tıraşı
İki zülüf kirpik kaşın

Hak Muhammed Ali haktır

Hacı Bektaş Veli haktır

Evvel gelip Ali olan

Sonra gelip Veli olan

Ebedi ezeli olan

Hak Muhammed Ali hakdır

Hacı Bektaş Veli hakdır

Bahar vakti açan güller

Şakıyor öten bülbüller

Akan sular esen yeller

Hak Muhammed Ali hakdır

Hacı Bektaş Veli hakdır

Sana derim sana ya hu

Bu bir nefes aelm kamu

Heman la gar-i illa hu

Hak Muhammed Ali hakdır

Hacı Bektaş Veli hakdır

Perişan piş ol abed kam

Nefes bulsun bunda tamam

Evvel ahir vesselam

Hak Muhammed Ali hakdır

Hacı Bektaş Veli hakdır

(185A)

Nefes-i Perişan Baba

Aşkın katarında merd-i mücerret

Biz bu dehrin ham balı hem gedasıyız

Akdemden aktemiz hayyı müebbet

Hem biz bu âlemin intihasıyız

185B

Çerağ-ı şemimiz vermekte şule

Mizan hünerde girdik usule

Tevellamız cedd-i pak-ı Resul'e

Ervah-ı Yezid'in teberasıyız

Perişan erenler rahını gözler

Serverir sırrını sinede gizler

Her kimler ki sual ederse bizler

Hacı Bektaş Veli fukarasıyız

(185A-185B)

PİNHAN ABDAL

Nefes-i Pinhan Abdal

Verdiğin ikrara doğru gel yürü
Mansur olup darda tuttuğun eli bul
Bu yolun şahıdır Muhammed Ali
Muhammed Ali'den kalan yolu bul

Hal yolunun şahı Ali'dir Ali
Arif olan kişi neylesin kalı
Rehberim Muhammed mürşidim Ali
Mürşitle rehberde olan hali bul

Muhammed Ali'dir taptığın tapu
Yakılmaz Mevla'nın yaptığı yapu
Kırk sekiz bahçede on iki kapu
Eşiğinde coşkun akan seli bul

Sağında Muhammed solumda Ali
Nefsine uyarsan kalırsın geri
Eğer anlar isen durma gel beri
Aşkın deryasına inen gölü bul

Erenler sırrını verme araya
Gönül yıkıp göç eyleme saraya
Var amel kazan Hakk'a yaraya
Arının arayıp gezdiği balı bul

Erenler meydanında kestiğim başlar
Çoş etti çeşmimden akan yaşlar
Doğru doğru gelen mümin kardaşlar
Rehber destinden koktuğun gülü bul

Mansur olup dara geldiğim zaman
Zerrece kalbimde kalmadı güman
İkrar verip iman aldığım zaman
Kemend ile bağladığım beli bul

Mümin olan birbirin bulunca
Verdiği ikrarda doğru durunca
Âdem sofu dünya bünyad olunca
Nuh'un teknesine inen kolu bul

Pinhan Abdal benim kestim kurbanı
Muhammed Ali'den aldım meydanı
Kırklarda bi-çare Veysel Karani
Muhammed gönlüne gir de Ali bul

(185B)

PİR ALİ

186A

Nefes-i Pir Ali

Hey Yezid yanına kalır mı sandın
Nice intikamlar alınsa gerek
Mehdi çıkar ise nicolur hâlin
Heybetli küsleri çalınsa gerek

Gazi Mehdi bir gün Umrum'a çıkar
Yezid kalesinin hem burcun yıkar
On iki İmam'ın sancağın çeker
Kırmızı taç ile salınsa gerek

Sanma ki Osmanlı yanına kalır
Tanrı'nın arslanı Şah oğlu gelir
Derb ile elinden tahtını alır
Harâbende erkân sürülse gerek

Yezid göze almış ol güzel şahı
Muhammed Ali'dir anın yardağı
Ali'm bu dünyaya gelir bir dahi
İşiten Yezidler yerinse gerek

Bir gün dünyanın da sahibi gelir
On İki İmam'ın hakkını alır
Yezidler aradan hep telef olur
Muminlerin hâli sorulsa gerek

Pir Ali der Mehdi ciğer yanığı
Kırmızıdır donu yeşil sancağı
Düzelim koşalım bahçeyi bağı
Yezidler aradan sürülse gerek

(186A)

PİR GAİP ABDAL

Pir Gaip

Gel yine bu gün dost eline varalım
Hallac-ı Mansur gibi darım Gül Baba
Yarımdan ayrılmışım feryad ederim
Kalmadı namus arım Gül Baba

Kan revandır gözümüzden yaşımız
Şükür geldik bir araya beşimiz
Şimden gerü hu demektir işimiz
Arşa direk direk zarım Gül Baba

Gördüm kılıcını tutar elinde
Keskin erenleri vardır yolunda
Yardımcımız olsun mahşer yerinde
Dünya'da ahrette varım Gül Baba

Yedi iklim dört köşeye yürürsen
İsteklinin muradını verirsen
Din serveri Muhammed'in nuruysan
Gel dinim imanım şahım Gül Baba

Pir Gaip Abdal'ım turalım yasın
Turnaya vermiştir garipçe sesin
Yedi İklım dört köşeye gözcüsün
Gel dinim imanım şahım Gül Baba

(186B)

PİR MEHEMMED

Pir Mehemed

La diyemez buna her alim hoca
Gözlüye bir olur dip kapı baca
Aleme şevk veren dün erte gece
Gören gözlerimde nurum Ali'dir

Tarikat dediler bir yol sürdüler
Getirdiler elimize verdiler
Mervan'ı Zülfikâr ile kırdılar
Yezitleri kıran erim Ali'dir

Sürdüm ötesin evlada yetirdim
Sohbetimde can tercüman getirdim
Anın emri ile durdum oturdum
Gönülde gayrı yok yarım Ali'dir

Aşk oduyla ciğerlerim dağlayım
Boş değilim bir ikrara bağlıyım
Abdal Pir Sultan'ın Abdal oğluyum
Adım **Pir Mehemed** Pir'im Ali'dir

(186B)

PİR MEHMED

Nefes-i Pir Mehmet

Eğer benim âh-u zarım sorarsan
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim
Bu cihanda külli varım sorarsan
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim

Odur dayandığım damenim benim
Hem din ile billâh imanım benim
Gizli kalb evinde mihmanım benim
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim

A sevdiğim sensiz bir an olamam
Şâd olup da sensiz bir dem gülemem
Senden özge bir yardımcı bilemem
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim

Derdin bana yeter derman istemem
Hükmün yeter asla ferman istemem
Göster dîdârını gılman istemem
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim

Sensin âşıkların dini imanı
Müminlerin can içinde hem canı
Duvazda okurum On İki İmam'ı
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim

186B

Sözüm budur gayri ben de pes derim
Bana dost diyene ben de dost derim
Lal ü gevher hastır ben de has derim
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim

Pir Mehmed'im eydür hazar isterim
Mürşidimden himmet nazar isterim
Malım dökmekliğe pazar isterim
Allah bir Muhammed Ali sevdiğim

(186A-186B)

PİR SULTAN ABDAL

Nefes-i Pir Sultan

Viran bahçelerde bülbül öter mi
Gönül eğlencesi gül olmayınca
Merhemsiz yareler onar biter mi
Bir gerçek veliden el olmayınca

Nefse uyan Hakk'a uymuş değildir
Gaziler namazın kılmış değildir
Bu gezen abdallar derviş değildir
Arkasında hırka şal olmayınca

180B

Tabip olmayınca yaram sarılmaz
Mürşit olmayınca pire varılmaz
Yüz bin asker olsa yezit kırılmaz
Eli Zülfikârlı Al olmayınca

Bu aşk meydanında bir divan olur
O meydana düşen nevcivan olur
İtikatsiz talip boş kovan olur
Vızılar arısı bal olmayınca

Değme arif bunu böyle bilemez
Bilir amma yine arif olamaz
Her mürşid ölüyü diri kılamaz
Hünkâr Hacı Bektaş Vel olmayınca

İki melek gelir sual sorarlar
Döker hurcunuda gevher ararlar
Bir kılın üstüne köprü kurarlar
Geçemezsin Hakk'a kul olmayınca

Pir Sultan'ım baştan dalga aşırır
Bu aşkın dolusu aşka düşürür
Her bildiğin rehber çiğ mi pişirir
Yanıp ateşlere kül olmayınca

(180A-180B)

Nefes-i Pir Sultan

Hakk'tan emr oldu dünyaya geldim
Gözüm açtım mail oldum o burca
Arif oldum Hak kelamın söyledim
Elif kadim dal yazıldım o burca

Göğün uçan Cebrail'dir peridir
Bir gül vardır Muhammed'in teridir
Pir kapısı Şah-ı Merdan Ali'dir
Elvan elvan nurlar ağar o burca

Konan bezirgandır ... ..
Ne gündüzüm gündüz ne gecem gece
Bir burç vardır cümle burçlardan yüce
Muhammed miraca gider o burca

Pir Sultan'ım eydür ben de gelmişim
Erenler yanından payım almışım
Miram-ı Kabe ile gönül yapmışım
Her gönülden bir yol gider o burca

(174B)

Nefes-i Pir Sultan

Çeke çeke ben bu dertten ölürüm
Seversen Ali'yi değme yarama
Ali'nin yoluna serim veririm
Seversen Ali'yi değme yarama

Ali'nin yarası yar yarasıdır
Buna merhem olmaz dil yarasıdır
Ali'yi sevmeyen Hakk'ın nesidir
Seversen Ali'yi değme yarama

Bu yurt senin değil konar göçersin
Ali'nin dolusun bir gün içersin
Körpe kuzulardan nasıl geçersin
Seversen Ali'yi değme yarama

İlgıt ılgıt oldu akıyor kanım
Kem geldi didara talihim benim
Benim derdim bana yeter hey canım
Seversen Ali'yi değme yarama

Pir Sultan Abdal'im deftere yazar
Hilebaz yar ile olur mu pazar
Pir merhem çalmazsa yaralar azar
Seversen Ali'yi değme yarama

(180B)

Nefes-i Pir Sultan

Ahir bu derd beni harab eyledi
Ali'yi seversen değme yarama
Derdimden şikâyet kime edeyim
Ali'yi seversen değme yarama

Gözlerimden sırım sırım ağlarım
Yüce dağ başında duman eğlerim
Derdim tümen tümen ana ağlarım
Ali'yi seversen değme yarama

Benim çekticeğim dil yarasıdır
Dilin çekticeği aşk yarasıdır
Bana lokman kar eylemez dost yarasıdır
Ali'yi seversen değme yarama

Pir Sultan'im böyle yazmış yazılar
Yüreğim başında yaram sızılar
Yad eller değmesin yaramız azar
Ali'yi seversen değme yarama

(176A)

178B

Nefes-i Pir Sultan

Gece gündüz arzumanım Kerbelâ
Gidelim gaziler İmam aşkına
Serden başka benim sermayem yoktur
Verelim gaziler İmam aşkına

Kapıyı çaldı Kırklar'ın birisi
Birinden mest oldu cümle gerisi
Sarı Kaya derler Şah'ın korusu
Konalım gaziler İmam aşkına

Böyle mi öter bu yerin bülbülleri
Mana verir hakikatın dilleri
Taze açmış dost bağının gülleri
Dereleim gaziler İmam aşkına

Talip rehberini akla getir
Noksan işlerini tamama yetir
Rıza lokmasını meydana getir
Yiyelim gaziler İmam aşkına

Pir Sultan'ım der yol uludur deyü
Cümlemiz hakikat kuludur deyü
Muhammet çağırır Ali'dir deyü
Çağralım gaziler İmam aşkına

(178B)

Nefes-i Pir Sultan

Bu gece seyrimde bir arı gördüm
Dua eyledim haslar hasına
Elinde bir teber bir eri gördüm
Dedi bilmez misin Eba Müslüm'ü

Yetmiş batmandan bir teber çekerdi
Vurunca güve Kaf Dağlar yıkarı
Bunca alem onun havhın çekerdi
Çün şükür ki bulduk Yezid hasını
Yetmiş üç er idik girdik bu yola
Yalpırdan kılıçlar hep elden ele
İman Kuran nasip ola bir kula
Kudretten okunur onun yasını

Gidi Yezid Muhammed Ali dese ne
Kin ile kibiri geri kusa ne
Agu verdin ise İmam Hüseyin'e
Kırarlar başında agu taşını

179B

Yaylasının ovasının ilinin
Sefilinin gedasının kulunun
Muhammed Ali'ye giden yok senin
Pak edip de kalp evini silse ne

Göre idim sultanımı hanımı
Bula idim can içinde canımı
Methi ayır imamların katını
... noldu Seyyid Nesimi

Böyle yazılmıştır bize yazılar
Kerbelâ dedikçe sinem sızılar
Pir Sultan Abdal'ım der ey gaziler
Şunun sesi yoksa Düldül sesi mi

(179A-179B)

Nefes-i Pir Sultan

Temennaya geldim erenler size
Temenna edeyim destur olursa
Mürvet kapılarım bağlaman bize
İçeri gireyim destur olursa

Pirim deyü divanına geçeyim
Destinizden ab-ı hayat içeyim
İzniniz olursa ağzım açayım
Bir mana söyleyim destur olursa

183B

Talib günahkardır pir meydanında
Zülfikâr oynuyor durmaz kınında
Rehberin önünde pir meydanında
Kemberbest olayım destur olursa

Rehbere bağlıdır talibin başı
Durmuyor akıyor didemin yaşı
Arafat dağında İsmail koçu
Erkâna düşeyim destur olursa

Pir Sultan Abdal'ım hey güzel Şah'ım
Günahlıyım arşa çıkıyor ahım

Pire kurban olsun bu tatlı canım

Terceman olayım destur olursa

(183A-183B)

Nefes-i Pir Sultan

Önüme bir çığır geldi

Bir ucu var şar içinde

Bakkallar dükkan açmış

Ne istersen var içinde

Gir dükkana pazar eyle

Hışmın yenip hazer eyle

Aya güne nazar eyle

Ay Muhammed nur içinde

Ay Ali'dir gün Muhammet

Okunur doksan bin ayet

Balıklar deryaya hasret

Çarh dönerler göl içinde

181A

Göl içinde çarha döner

Susuzluktan bağı yanar

Müminler secdeye iner

Seyir var seyir içinde

Kudretten verildi balı

Bahanesi oldu arı

Dinle imdi ah ü zarı

Arı inler bal içinde

Pir Sultan'ım ey gaziler

Alnımızda ak yazılar

Talip de pirin arzular

Bülbül öter gül içinde

(180B-181A)

Nefes-i Pir Sultan

Şah'ın nuru musun ey canlar canı

Varın layık olun hallerinize

Mürüvvet Erenler darına durdum

Canım kurban olsun yollarınıza

Erenlerin altın akçası mısın

Mümin kardaşların goncası mısın

Şah'ı Merdan Ali bahçesi misin

Gelir bülbül konar dallarınıza

Rehberin payını yemen ayırın

Mürşidin payını candan kayırın

Dudaktan emzirin lebten doyurun

Hak mihman gelince evlerinize

Lanet ile Yezitleri taradım

Hakk'ın kitabını açtım aradım

Kırklar ile cem olmağı muradım

İmam Cafer çıkar yollarınıza

Pir Sultan'ım eydür yezitler gamda

Horasan erleri Urum'da Şam'da

Biz de mihman olduk bir ayn-i cemde
Doyup usanmadık hallerinize

(181A)

Nefes-i Pir Sultan

Cümle mahlukata cism-i can olan
Kendisi görünmez pinhandır elif
Gönül onda hem mihman olan
Canların içinde canandır elif

Ezelden kendini ikrar eyleyen
Kaf-i nun emrini tekrar eyleyen
Adem'den kendini izhar eyleyen
Gözlere görünen seyrandır elif

Eliftir Adem'in gözünün yaşı
Eliftir nakıs eden kirpiği kaş
Eliftir doksan bin kelamın başı
Hakikat sırr-ı sultanıdır elif

Arşin üstüvası hem nişanıdır
Yerlerin meddah-ı alışanıdır
Yedi kat göklerin kehkeşanıdır
Levh-i mahfuzdaki burhandır elif

Firdev-i Ala'nın dürr-i reyhanı
Ariflerin özündeki irfanı
Yedi cehennemün düzah niranı
Müminin kalbinde imandır elif

Eliftir cennetin akan ırmağı
Eliftir huri gılman parmağı
Çok karar eyleyip tuba durmağı
Cennetin emini rıdvandır elif

Adem'in munisi yar-ı Havva'sı
Adem ü Havva'nın çeşm-i hayası
Mürşidin ustası ilmin asası
Nokta-i sevidandır elif

Süleyman'a hatem Musa'ya asa
Yakub'a Yusuf'tur Meryem'e İsa
Musa ile kelam hem Tur-ı Sina
Bin bir kelam içre yeksandır elif

İsa'ya İncil'dir Musa'ya Tevrat
Davud'a Zebur'dur mizana sırat
Veçhinde yazıldı defter-i berat
Ahmed'in nutkunda Kuran'dır elif

Nebiye nubuvvet veliye kuvvet
Âşıklara sevda şahlara devlet
Alimin amili ilim ile hikmet
Kevni mühit olan ummandır elif

Dört kitabı bildim diyen hocalar
Ak üstünde bilmez kara heceler
Elifin manasın sorsan bocalar
Münkürün gözünden nihandır elif

174A

Pir Sultan'ım eydür birdir eliftir

Evveli elif ahiri eliftir

Hep melekler tesbih eder eliftir

Feleklerde dönen devrandır elif

(173B-174A)

Nefes-i Pir Sultan

Gelin canlar bir olalım

Münkire kılıç çalalım

Hüsey'nin kanın alalım

Tevekkeltü taalallah

Özü öze bağlayalım

Sular gibi çağlayalım

Bir yürüyüş eyleyelim

Tevekkeltü taalallah

Açalım kızıl sancağı

Geçsin Yezid'lerin çağı

Elimizde aşk bıçağı

Tevekkeltü taalallah

Mervan soyunu vuralım

Hüsey'nin kanın soralım

Padişahın öldürelim

Tevekkeltü taalalla

Pir Sultan'ım geldi cuşa

Münkirlerin aklı şaşsa

Takdir olan gelir başa

Tevekkeltü taalallah

(179A)

Nefes-i Pir Sultan

Gel benim derdime bir derman eyle

Kamu dertlere derman olan Şah

Yüz sürem kapına bir ferman eyle

Gönül yarasına Lokman olan Şah

Musa asasını ejderha kılan

Yezid leşkerine korkular salan

Muhammet aşkına Zülfikâr çalan

Kamu müminlere imam olan Şah

Bir ismin Hayder'dir bir ismin Ali

Hak Murtaza dedi sana ya veli

Cihanın ahiri hem de evveli

Vilayet mülküne sultan olan Şah

Seyrangâhın olmuş arşın yücesi

Düldül'ün ıssı Kanber'inin hocası

Server Muhammed'in Miraç gecesi

Dördüncü felekte arslan olan Şah

Pir Sultan Abdal'im meydanda merdim

Her kanda baksam Ali'yi gördüm

Seherde tesbihim evradım virdim

Garip gönüllere mihman olan Şah

(183B)

Nefes-i Pir Sultan

Kerbelâ çölünden bir koyun geldi
Kuzum deyü meleyüben ağladı
Koyunun sadası bağrımı deldi
Yürekteki yaralarım dağladı

Koyun yere koydu nazlı dizlerin
Dinleyelim şeker gibi sözlerin
Kible'ye döndermiş kara gözlerin
Koyun sesi yüreğimi dağladı

Muhammed koyunun aslını sordu
Koyun dara geçip hoş zarı kıldı
Kuzu kurban olmaz ya niçin oldu
Fatıma Ananın göz yaşları çağladı

Koyun eydür benim kuzum aldılar
Beni hasret ateşine saldılar
Cebrail Mikail bile geldiler
Salman İmamların belin bağladı
Muhammed koyunun aslın aradı
Kuzum dedi koyun ayak diredi
Naci derler bir guruhtur türedi
Zülfikâr kınından çıktı zağladı

Koyun eydür kuzum hasların hası
Nuh felekten gelirdi sesi
Yarın mahşer günü kılam davası
Deyince Muhammed Ali ağladı

172A

Pir Sultan'ım firkat bağrımı deldi
Ali Fatıma Döldül Zülfikâr geldi
Kuzu kurban olmaz ya niçin oldu
Kırklarda hü deyip özün birlerdi

(171B-172A)

Nefes-i Pir Sultan

Hü deyü çağırdım gerçek erlere
Pirim var neyleyim dünya malını
Çünkü varacağım kara yerlere
Ölüm var neyleyim dünya malını

Gönlümü gönderdim dünya dolaşa
Gökten kısmet yağıp kullar üleşe
Pirim Ali ile Hakk'a ulaşa
Ali'm var neyleyim dünya malını

Hazreti Ali'yi gördüm batında
Zülfikâr belinde Döldül altında
Erenler yanında pirlere katında
Pirim var neyleyim dünya malını
Gönlümü gönderdim neye erecek
Gönül ile güzel Hakk'ı bulacak
Hakk'ın divanına doğru varacak
Yolum var neyleyim dünya malını

Pir Sultan Abdal'ım biçare fakir
Mümin bahçesinde bülbüller şakır

Muhammet Ali'nin alnında balkır
Nurum var neyleyim dünya malını

(181B)

Nefes-i Pir Sultan

Muhammed Ali neslinden kim kaldı
Pirim Hacı Bektaş Veli'den gayrı
Teşennüş yaraya merhem kim çaldı
Pirim Hacı Bektaş Veli'den gayrı

Ervahı ezeli kudret bahani
Hikmet sırrından hem ala bah
Kerameti beyan hem dahi ayanı
Pirim Hacı Bektaş Veli'den gayrı

174B

Sarı İsmail'den hem sultan balı
Şekerden lezizdir muhabbet balı
Kim idi gösteren ol yeşil eli
Pirim Hacı Bektaş Veli'den gayrı

Muhammed miraca davet gününde
Haykırıp hamle kıldı radın yönüne
Kim idi oturan arslan tonunda
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den gayrı
Muhammed miraçtan indiği demdir
Erenlerin semah kurduğu cemdir
Zöhre yıldızını gösteren kimdir
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den gayrı

Erenler oyunu çoktur sonunda
Anlarda biledir Kırklar ceminde
Kim idi görünen güvercin donunda
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den gayrı

On iki öküz alır keramet kazan
Özenirsen böyle mürşide özen
Kim idi ifritin bendini çözen
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den gayrı

Pir Sultan'ım eydür bilem ne dersen
Dinlenmez sözü söyler ne dersen
Delisin ahmaksın dalga güdersin
Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den gayrı

(174A-174B)

Nefes-i Pir Sultan

Derdim çoktur hangisine yanayım
Ah yine tezelandı yürek yarası
Ben bu derdime çare kanda bulayım
Meğer şah elinden ola çaresi

Gel benim uzun boylu serv-i çınarım
Ah yüreğime bir aşk düştü yanarım
Kıblem sensin yüzüm sana dönerim
Mihrabımdır iki kaşın arası

Türlü donlar giymiş gülden naziktir
Gel güle cevri eyleme bülbüle yazıktır
Çok âşıklık çektim bağrım eziktir
Güle güle gelir canlar paresi

Didar ile muhabbete doyulmaz
Muhabbetten kaçan insan sayılmaz
Münkür üf demeyle çerağ dinilmez
Üfledikçe yanar aşkın çırası

168A

Pir Sultan yükseklerden uçarsın
Selamsız sabahsız gelri geçersin
Âşık muhabbetten niçin kaçarsın
Böylemiydi yolumuzun töresi

(168A)

169A

Nefes-i Pir Sultan

Bir gece Muhammed evde yatarken
Üç melek gelip de nida getirdi
Selman zarından bir oğlan geldi
Ne izzetli hoşça selam getirdi

Muhammed oğlanın selamın aldı
Kalkıp ayak üzre darda durdu
Muhammed oğlana yerini verdi
Geçti oğlan secdeye oturdu

Bu oğlan yaratılmış beşler yedi
Muhammed yüzün görüp Ali dost dedi
Cebrail oğlandan nişan istedi
Zöhre yıldızını ana getirdi

Bu oğlan Ali olduğun bildiler
Aman Mürvet deyip dara durdular
Özlerine özlerini sürdüler
Cebrail cennetten elma getirdi

Getirip elmayı tercuman sundu
Şah eline alıp dört pare kıldı
Bir parede şahım nuş edip kandı
Üçünü melekler Hakk'a götürdü

Bak Bari Taala hoş nazar kıldı
Yedi iklim dört köşeyi Ali'ye verdi
Biri Düldül biri Zülfikâr oldu
Fatıma Ana Kamber'i ana götürüdü

Pir Sultan'ım eydür kendi gelenler
Arayıp özünde cevher bulanla
Muhammed Ali ile aşkta duranlar
Cümle melekleri ceme getürdü

(169A)

Nefes-i Pir Sultan

Hak nasip etse dergaha varsam
Bir dem divanına dursam ya Ali
Eğilsem tozunu yüzüme sürsem
Bende muradıma ersem ya Ali

Yüzüm eşiğine sürdüğüm zaman
Zerrece getirmem gönlüme güman
Şahımız Düldül'e bindiği zaman
Kanber'in cemalin görsem ya Ali

Mümin olan neresinden bellidir
Hakkı söyler nefesinden bellidir
Erenlerin bağı gonca güllüdür
Tomurcuk güllerin dersem ya Ali

Pir Sultan'ım gönül etse götürse
Götürse de ayn-i ceme yetürse
Dizini dizime vursa otursa
Doyunca yüzünü görsem ya Ali

(170A)

Nefes-i Pir Sultan

Kaşlarında Mim duası yazılı
Sana medet yola mürvet ya Ali
Bilirim günahım hadden aşmıştır
Sana medet yola mürvet ya Ali

Elüstü deminden hak bildik yolu
Korkarım solduram ol gonca gülü
Nice bir ağlattın bu edna kulu
Sana medet yola mürvet ya Ali

Kalmadı baharım yetişti yazım
Yalvarı yalvarı kalmadı yüzüm
Yetişti kervanım sırlandı izim
Sana medet yola mürvet ya Ali

Feriştehler ile hubca görüşüm
Arş yüzünde meleklerle karışım
Şükür ol dem didarına eriştim
Sana medet yola mürvet ya Ali

Pir Sultan Abdal'im bahar yaz için
Kırkların eylediği sema saz için
Hasan Hüseyin'in ah ü suz için
Sana medet yola mürvet ya Ali

(181A)

Nefes-i Pir Sultan

Ben gayrı nesle bilmezem
Allah bir Muhammed Ali
Özümü gayra salmazam
Allah bir Muhammed Ali

Bir mum yanar bir şişede
Bülbül eğlenmez meşede
Yedi iklim dört köşede
Allah bir Muhammed Ali

İki kuş gördüm yuvada
Döner muallak havada
Dağda deryada ovada
Allah bir Muhammed Ali

Yaktığım bir çerağdır
Bindiceğim bir Burak'tır
Yerden göğe bir direktir
Allah bir Muhammed Ali

Pir Sultan'ım bu bir sırdır
Sırrımı saklayan erdir

Ay da sırdır gün de sırdır

Allah bir Muhammed Ali

(176A)

Nefes-i Pir Sultan

Bu dünyanın evvelini sorarsan

Allah bir Muhammed Ali'dir Ali

Sen bu yolun sahibini ararsan

Hünkâr Hacı Bketaş Veli'dir Veli

170B

Tahtını tekr etti İbrahim Ethem

Süleyman Nebi'ye verildi hatem

Her kulun alınına yazıldı sitem

Kişinin çektiği yoludur yolu

Erenler öldürür yoldan şaşanı

İhlas ile kaldırdılar düşeni

Tarikatta her kişinin nişanı

Erenler katında bellidir belli

Erenler elinden dolu içildi

Ol saatte kıl u kalden geçildi

Firdevs-i Ala'da güller açıldı

Cennet-i Ala'nın gülüdür gülü

Pir Sultan Abdal'ım ummana daldı

Yenemedi kendini engine saldı

Hak-ı payınıza yüz süre geldi

Erenlerin kemter kuludur kulu

(170A-170B)

Nefes-i Pir Sultan

Arzuladım size geldim
Pirim Hacı Bektaş Veli
Eşine yüz sürdüm
Pirim Hacı Bektaş Veli

Güvercin donunda oturur
Bin taşı şahid getirir
Cümle eksiklikler yetirir
Pirim Hacı Bektaş Veli

Bahçende gördüm gülünü
Erenler sürsün demini
İmam Rıza'nın torunu
Pirim Hacı Bektaş Veli

Balım Sultan er köçeği
Keser kılına bıçağı
Erenlerin hem gerçeği
Pirim Hacı Bektaş Veli

Pir elinden dolu içtim
Doğdum elinize düştüm
Ak cenneti gördüm çoştum
Pirim Hacı Bektaş Veli

Kırk budakta şema yanar
Dolusundan içen kanar
Abdalların sema döner
Pirim Hacı Bektaş Veli

Pir Sultan'ım gerçek veli
Erenlerden kesmem eli
Doksan bin Horasan neri
Pirim Hacı Bektaş Veli

(168A)

Nefes-i Pir Sultan

Güzel âşık cevrimizi
Çekemezsin demedim mi
Bu bir rıza lokmasıdır
Yiyemezsin demedim mi

Yemeyenler kalır naçar
Gözlerinden kanlar saçar
Bu bir demdir gelir geçer
Duyamazsın demedim mi

Bu dervişlik bir dilektir
Bilene büyük devlettir
Yensiz yakasız gömlektir
Giyemezsin demedim mi

Çıkalım meydan yerine
Erelim Ali sırrına
Can ü başı hak yoluna
Koyamazsın demedim mi

Âşıklar kara bahtlı olurr
Hakk katında kutlu olur
Muhabbet baldan tatlı olur
Doyamazsın demedim mi

Bak Şu derviŐin haline
Ne gelirse söyler diline
Kfrmz iman yerine
Sayamazsın demedim mi

Pir Sultan Abdal Şahımız
Hakka ulaşır rahımız
On iki İmam katarımız
Uyamazdın demedim mi

(168B)

Nefes-i Pir Sultan

Deli gönül inil inil inileme
Kadir Mevla'm hasretime sal beni
Viranlıkta görsen baykuş sanarsın
Bir hüma kuşuyum sen de bil beni

Ulu bezirganım kumaş satarım
Gök yüzünde uÇan kuşu tutarım
Eksikliğim çoktur ben de bilirim
Eksiklikle kabul eyle gel beni

Ak pınarın boş bulanık seliyim
Ol sebebden aklım yoktur deliyim
Naci derler dört gruhun biriyim
Ararsan Hak divanında bul beni

Gider idim bende kendi iŐime
AŞkın doluları yağdı başıma

Ağu kattı benim tatlı aşıma
Ummanlara gark eyledi sel beni

Pir Sultan'ım ırak yoldan gelirsin
Cevahirin kıymetin nasıl bilirsin
Eksikliğim çoktur sen de bilirsin
Eksiklikle kabul eyle gel beni

(172B)

181B

Nefes-i Pir Sultan

Açıldı cennet kapısı
Lal-ü gevherdir yapısı
Kıldan incedir köprüsü
Geçebilirsen gel beri

Canımız melek canıdır
Tenimiz Selman tenidir
İçilen aslan sütüdür
İçebilirsen gel beri

Ben hocama kul olmuşum
Üstادتan öğüt almışım
Ben kanadım bağlamışım
Çözebilirsen gel beri

Ben has bahçenin gülüyüm
Ayn-i cemin bülbülüyüm
Kırk kapının kilidiyim
Açabilirsen gel beri

Pir Sultan'ım Haydar heman

Dağları bürüdü duman

İşte İncil işte Kur'an

Seçebilirsen gel beri

(181B)

Nefes-i Pir Sultan

Yükseklerden alçaklara indim ben

Felek şol kanadım kıralıdan beri

Aklım aldı divaneye döndüm ben

Kudret oku elim uralıdan beri

Şu dünyaya gelen bir bir gitmede

Hiç eksilmez derdim hergün artmada

Tur dağı tutuşmuş yanıp tütmede

Hakk'ın didarını göreliden beri

Musa söyler idi bindir kelamı

Kudret eli ile çaldı kalemi

Öküze yükletti cümle alemi

Dünyanın temelini kuralıdan beri

Pir Sultan'ım ah ettide gülmedi

Aradı derdine derman bulmadı

Hak uğruna serin verdi dönmedi

Ferhad şu dağları deliliden beri

(169B)

Nefes-i Pir Sultan

Yükseklerden alçaklara indirir
Felek şu kanadım kiralıdan beri
Aklın almış divaneye dönderir
Kudret oku ile uralıdan beri

Şu dünyaya gelen bir bir gitmede
Hiç eksilmez derdim her gün artmada
Tur Dağı tutuşmuş yanıp tütmede
Hakk'ın didarını göreliden beri

Musa söyler idi bin bir kelamı
Kudret eli ile çaldı kalemi
Öküze yüklettiler cümle âlemi
Dünyanın temelin kuralıdan beri

Allah'ın ansa da ağlasa kişi
Akıtsa gözünden kanlı yaşı
Havaya çekildi muallâk taşı
Muhammed miraca varalıdan beri

Pir Sultan'ın ah etti de gülmedi
Aradı derdine derman bulmadı
Hak uğruna serin verdi dönmedi
Ferhat şu dağları deleliden beri

(175B)

Nefes-i Pir Sultan

Şahım illerinden gelen turnalar
Çağrışıp ötüşüp konar Şah deyi

Talip olan mürşidine arz eyler
Destine el salıp sunar Şah deyi

İki kuş bir yavru besler yuvada
Ana mürşid gerek yuya arıda
İki yüce şahin döner avvada
İmam evlerine konar Şah deyi

Atramıza düştü ayrılık tozu
Bu mu imiş başa yazılan yazı
Bağrımızı avladı turna turna avazı
Sivas göllerine konar Şah deyi

173A

Hakk'tan nida saldı garip bülbüle
Bülbül âşık olmuş bahçede güle
Ali niyet etti bindi Düldül'e
Sultan evlerine konar Şah deyi

Pir Sultan'im eydür gözümün yaşı
Delik deşik oldu bağrımın başı
Kalktı havalandı gönlümün kuşu
Pirim evlerine konar Şah deyi

(172B-173A)

169B

Nefes-i Pir Sultan

Uyur iken uyardılar
Diriye saydılar bizi
Koyun olduk ses anladık
Sürüye saydılar bizi

Sürölüp kasaba gittik
Kenarayı mesken tuttuk
Didar refterine yettik
Şükür hoş gördüler bizi

Halimizi hal eyledik
Yolumuzu yol eyledik
Her çiçekten bal eyledik
Arıya saydılar bizi

Hak divanına dizildik
Pir defterine yazıldık
Bal olduk şerbet ezildik
Doluya saydılar bizi

Pir Sultan Abdal'ım şunda
Çok keramet var insanda
O cihanda bu cihanda
Ali'ye saydılar bizi

(169B)

Nefes-i Pir Sultan

Geldik darına duşladık
Rehbere bağışlandık
Bir aşıyla aşılandık
Durmaz Yezit oklar bizi

Gönül bir ulu şehirdir
Rızasız lokma zehirdir

Talib yiyemez küfürdür
Hak iyesi haklar bizi

Tarikattadır elimiz
Hakikattadır yurdumuz
Hakk'la olunca virdimiz
Her kazadan saklar bizi

Meydana meydan gúzarım
Hak olan yere nazarım
Gaibde sırda gezerim
Göremesin çoklar bizi

Pir Sultan talib devirir
Mervan'ın külün savurur
Yedi kat barü çevirir
Ali anda saklar bizi

(181B)

182A

Nefes-i Pir Sultan

Yine dosttan haber geldi
Dalgalandı taştı gönül
Yâr elinden kevser geldi
Derya gibi coştı gönül

Kılavuzum Şah-ı Merdan
Her yeri dopdolu nurdan
Şunda bir hercayi dosttan
Neylersin vazgeçti gönül

Sır Ali'deki sır idi
Seyredeni sever idi
Ben kulu da kemter idi
Pir aşkına düştü gönül

Açıldı bahçenin gülü
Öter içinde bülbülü
Dost elinden dolu dolu
Sarhoş oldu içti gönül

Pir Sultan'im bir gün gider
Er olan ikrarın güder
Ceset bunda seyran eder
Çün Hakk'a ulaştı gönül

(182A)

Nefes-i Pir Sultan

Şu yalan dünyaya geldim giderim
Gönül senden özge yar bulamadım
Yaralandım al kanlara boyandım
Elimin kanını yur bulamadım

182B

Güzel olan neyler altın akçayı
Arif olan düzer türlü bohçayı
Vücudumda seyreyledim bahçeyi
Dosta el değmedik nar bulamadım

Güzellerin zülfü destedir deste
Erenler Hak için oturmuş posta

Bir zaman sağ gezdım bir zaman hasta
Hasta halin nedir der bulamadım

Felek kırdı benim kolum kanadım
Baykuş gibi viranlara tünedim
Bugün üç güzelin nabzın sınıdım
Can feda yoluna der bulamadım

Felek benim kurulu yayımı basdın
Her köşe başında yolumu kesdin
Keskin kadeh ile dolumdan içtin
Yandı yüreciğim kar bulamadım

Pir Sultan Abdal'ım dağlar ben olsam
üstü mor sümbüllü bağlar ben olsam
Alem çiçek olsa arı ben olsam
Dost dilinden tatlı bal bulamadım

(182A-182B)

Nefes-i Pir Sultan

Gel gönül nazar kıl merdanelere
Düşün Ehl-i Beyt'i sabret bakalım
Sakın akıl yorma efsanelere
Düşün Ehl-i Beyt'i sabret bakalım

Haktan ola bu çilenin kolayı
Mert isen kabul et her bir belayı
Duymadın mı Şehid-i Kerbelâ 'yı
Düşün Ehl-i Beyt'i sabret bakalım

Sabreyle ey gönül geçmez mi bu gam
Herkes çilesini çekmez mi tamam
Nasıl geçti Kerbelâ da serencam
Düşün Ehl-i Beyt'i sabret bakalım

Pir Sultan'ım buna can mı dayanır
Bir dostum var gah uyur gah uyanır
Ehl-i Beyit al kanlara boyanır
Düşün Ehl-i Beyt'i sabret bakalım

(180A)

Nefes-i Pir Sultan

Kuran yazılırken arş-ı Rahman'da
Kudret katibinin elinde idim
Kızıl açılırken ulu sekkanda
Bülbül idim gonca gülünde idim

Evvel Cebrail'in ilk selamından
Kırkların leşkeri aşk meydanında
Muhammed Ali'nin sır keliminde
Nihan söyleşirken dilinde idim

Kırklar arş üstünde kurdular cemi
Muhabbet Hak olup sürdüler demi
Balçıktan yarattı Allah Adem'i
Ben anın ol zaman belinde idim

Yunus balık içre daldığı zaman
Kırk gün kırk gece de kaldığı zaman
Ali Zülfikârın saldığı zaman
Ben anın ol zaman kolunda idim

Pir Sultan bildim aşkın neresin
Münkürlere vermem paresin
Bir kuşa seksen bin şehrin darısın
Tayın verilirken yanında idim

(168A)

Nefes-i Pir Sultan

Hak bizi yoktan var etti
Şükür yoktan vara geldim
Yedi kat arşa asılı
Kandildeki nura geldim

Eyyub ile ten erittim
Lal-ü mercan gevher tuttum
Vuslat ile taş arıttım
Ben bu yolu süre geldim

Yunus'la ummana daldım
Kırk gün balık içre kaldım
Davut'la demirci oldum
Örse çekiç vura geldim

Gurbet elinde çatıldım
Ana rahmine yatıldım
İbrahim'le odta atıldım
Gülistanda nara geldim

Sahabelere uğradım
Kudret lokmasın doğradım

Er bir dedim, Hak bir dedim

Bini saydım bire geldim

Bir muazzam büyük şora

Ne istersen bulunur ara

Kapısı on iki pare

İstediğim şara geldim

İçi altın dışı gümüş

Suyu şekerle bal imiş

Böyle bezesten düzülmüş

İstediğim yere geldim

Deniz çaldım asa ile

Göge ağdım İsa ile

Tur dağında Musa ile

Münacatta dura geldim

Pir Sultan Abdal coşkuna

Gel otur gönül köşküne

On İki İmam aşkına

Ben bu seri vere geldim

(182A)

Nefes-i Pir Sultan

Bir nefescik söyleyeyim

Dinlemezsene neyleyeyim

Aşk deryasın boylayayım

Ummana dalmaya geldim

Aşk harmanında savruldu
Hem elendim hem yuğruldu
Kazana girdim kavruldu
Meydana yenmeye geldim

Ben Hakk'ın edna kuluyum
Kem damarlardan beriyim
Ayn-i cemin bülbülüym
Meydana ötmeye geldim

Ben Hakk'la oldum aşına
Kalmadı gönlümde nesne
Pervaneyim ateşine
Şemine yanmaya geldim

Pir Sultan'ım yeryüzünde
Var mıdır noksan sözümde
Eksiğim kendi özümde
Darına durmaya geldim

(174A)

Nefes-i Pir Sultan

Aman hey erenler Mürvet sizindir
Öksüzüm yetimim amane geldim
Garibim bi-kesim himmet sizindir
Ağlayı ağlayı Selman'a geldim

Şahın bahçesinde ben garip bülbül
Efkarım mükedder halim pek müşkül
Koparmadım asla kokladım bir gül
Kâfir oldum ise imana geldim

İkilik perdesi yoktur özümde
Birliktir gönlümde özüm özümde
Gece gün düşmüşüm Hak niyazında
Pir Sultan Abdal'ım meydana geldim

(177B)

176B

Nefes-i Pir Sultan

Diken arasında bir gül açıldı
Bülbülüm bağıma ki ötmeye geldim
Bezirganım yüküm gevher satarım
Ali pazarına dökmeye geldim

Bacım vermeyice yüküm satılmaz
Cevherin hasına hile katılmaz
İnkâr toru ile şahin tutulmaz
Bir gerçek toruna düşmeye geldim

Ben bend oldum şu meydana atıldım
İkrar verdim ikrarıma tutuldum
İbtida talipten pire katıldım
Pirin eteğini tutmaya geldim

Pir Sultan Abdal'ım yüreğim döğün
İmamlar bendine boyandım bu gün
Rehber pişirir talibin çiğın
Ahiri bu imiş pişmeye geldim

(176B)

Nefes-i Pir Sultan

Pir Sultan'ım Őu dųnyaya
Dolu geldim dolu benim
Bilmeyeneler bilsin beni
Ben Ali'yim Ali benim

CoŐma deli gųnlųm coŐma
CoŐup da kazandan taŐma
Ūcyųz altmıŐ tane eŐme
SereŐme'nin gųlų benim

arŐılarda dolanırım
Ben Hakk'ım Hak'tan gelirim
On İki İmam hak bilirim
Hakk'ın kudret eli benim

Kılıcım kırk arşın uzar
Mųnkirin kųkųnų kazar
arŐı pazarlarda gezer
Dedikleri deli benim

Pir Sultan kapıma kuldur
Bunu bilmek mųŐkųl haldir
Ali'nin ihsanı boldur
Şah-ı Merdan kulu benim

(182A)

Nefes-i Pir Sultan

Sabah olur koyun kuŐluŐa gelir
Her koyun arar da kuzusun bulur

Ağca koyun meler arada kalır
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

Benim kuzum kuzuların beyidir
Ağca koyun yüreğimin yağdır
Anın gideceği Yıldız Dağı'dır
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

Koyun meler kuzusunun adı yok
Sıra sıra küleklerin sütü yok
Kuzusuz yaylanın hiçbir tadı yok
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

Koyunun başına boncuk takayım
Yönüm dönüp o koyuna bakayım
Kuzun nerde ise kuzun bulayım
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

184A

Koyun sen şurada kuzlamadın mı
Sağını solunu gözlemedin mi
Aç kurt gelir diye gizlemedin mi
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

Dereye aşağı gider kurt izi
Kurt ağzında gördüm bir körpe kuzu
Seversen Mevla'yı ağlatma bizi
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

Seni yayan çoban bir delikanlı
İbrişim bıyıklı hem ince belli

Sağında solunda püskülü belli
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

Seni yayan çoban yetip bitmesin
Bahçesinde lale sümbül bitmesin
Seni incitenler Hakk'a yetmesin
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

Pir Sultan Abdal'ım bu kuzu n'oldu
Koyunun feryadı ciğerim deldi
Yoksa aç kurt mu geldi kuzunu aldı
Gel koyun meleme vazgel kuzundan

(183B-184A)

Nefes-i Pir Sultan

Gelmiş iken bir habercik sorayım
Niçin gitmez yıldız dağı dumanın
Gerçek erenlere yüzler süreyim
Niçin gitmez yıldız dağı dumanın

Alçağında al kırmızı taşın var
Yükseğinde turnaların sesi var
Bende bilmem ne talihsiz başın avr
Niçin gitmez yıldız dağı dumanın

177A

Benim şahım al kırmızı bürünür
Dost yüzün görmeyen düşman bilinir
Yücesinden şahın ili görünür
Niçin gitmez yıldız dağı dumanın

El ettiler turnalara kazlara
Dağlar yeşillendi döndü yazlara
Çiğdemler takınsın söylen kızlara
Niçin gitmez yıldız dağı dumanın

Şahın bahçesinde gonca gül biter
Anda garip garip bülbüller öter
Bunda ayrılık var ölümden beter
Niçin gitmez yıldız dağı dumanın

Bende bildim şu dağların şahısın
Gerçek erenlerin nazargahısın
Abdal Pir Sultan'ın seyrangahısın
Niçin gitmez yıldız dağı dumanın

(176B-177A)

Nefes-i Pir Sultan

Ben de şu dünyaya geldim sakinim
Kalsın benim davam divana kalsın
Muhammed Ali'dir benim vekilim
Kalsın benim davam divana kalsın

Ben de vekil ettim Bari Hüda'mı
O da kulu gibi zulüm ede mi
Orada bir bir söyletirler adamı
Kalsın benim davam divana kalsın

Yorulan yorulsun ben yorulmazam
Derviş makamından ben ayrılmazam

Dünya kadısına ben sorulmazam
Kalsın benim davam divana kalsın

Dolanıp çevrilip bir gün gelersen
Ettiğin işlere pişman olursan
Orada da mı Hızır Paşa olursan
Kalsın benim davam divana kalsın

Mümin Müslim bir araya cem olur
Kırık sınık yaralarım merhem olur
Kara taşlar erir orda mum olur
Kalsın benim davam divana kalsın

178A

Pir Sultan Abdal'ım dünya kovandır
Giden adil beyler gelen ihvandır
Muhammed divanı ulu divandır
Kalsın benim davam divana kalsın

(177B-178A)

Nefes-i Pir Sultan

Sordum sarı çiğdeme
Sen nerede kışlarsın
Ne sorarsın hey derviş
Yer altında kışlarım

175B

Sordum sarı çiğdeme
Yer altında ne yersin
Ne sorarsın hey derviş
Kudret lokması yerim

Sordum sarı iğdeme
Senin benzin ne sarı
Ne sorarsın hey derviş
Hak korkusu çekerim

Sordum sarı iğdeme
Anan baban var mıdır
Ne sorarsın hey derviş
Anam yer babam yağmur

Sordum sarı iğdeme
Asacığı elinde
Hak kelamı dilinde
iğdemde dervişlik var

Pir Sultan'ım erenlerle
Yüzü dolu nurlarla
Ak sakallı pirlere
iğdemde dervişlik var

(175A-175B)

Nefes-i Pir Sultan

Gel benim sarı tanburam
Sen ne için inilersin
İçim oyuk derdim büyük
Ben anıncün inilerim

Koluma taktılar eli
Söyletiler binbir dili

Oldum ayn-ı cem bülbülü

Ben anıncün inilerim

Başıma koydular perde

Uğrattılar türlü derde

Kim konar kim göçer burada

Ben anıncün inilerim

Göğsüme tahta döşerler

Durmayıp beni okşarlar

Vurdukça bağrım deşerler

Ben anıncün inilerim

Gel benim sarı tanburam

Dizler üstünde yaturam

Yine kırıldı hatıram

Ben anıncün inilerim

Sarı tanburadır adı

Göklere ağar feryadım

Pir Sultan'dır üstadım

Ben anıncün inilerim

(170B)

Nefes-i Pir Sultan

Eliftir doksan bin kelamın başı

Var Hakk'a şükreyle bayı neylersin

Vücutun şehrini artıman için

Yüzünü yumaya suyu neylersin

Vücutun şehrini ver gayriye

Hatır yıkıp göç eyleme sezaya

Var amel kazan Hakk'ayaraya
Hakk'a yaramayan huyu neylersin

İblis şekli ile dergahtan azdı
Âşık maşukunu aradı gezdi
İki cihan fahri engür ezdi
Fahr ile fahr olmayan mayı neylersin

Sordular ki Bağdat şehri kandedir
Bildiler ki lal ü gevher andadır
Gördüler Hakk'el-yakin hakkı cemedir
Hakikat olmayan köyü neylersin

Pir Sultan'ım eydür okur yazarım
Türab olup ayaklarda tozarım
Er elinden içip sermest gezerim
Ordan içilmeyen meyi neylersin

(173A)

Nefes-i Pir Sultan

Hak için kendini kurban eyleyen
Şah-ı merdan sırrı İmam Hüseyin
Cümle erenlere ferman eyleyen
Erenler serdarı İmam Hüseyin

Muhammed'in ayn-ı çeşm-i çerağı
Rah-ı hakikatin gülistan bağı
Çiğerler paresi gönül durağı
Gözlerimin nuru İmam Hüseyin

Ceddi Muhammed'dir atası Ali
Anası Fatıma cihana veli
Cümle evliyalar dediler beli
Evliyalar piri İmam Hüseyin

Batının çerağı müminin şahı
Gayb erenlerin şess ile mahı
Ya Hüseyin deyü ederiz ahı
Matem eyle zarı imam Hüseyin

173B

Pir Sultan'im tuttu damenin anın
Düşmanına füşman ol henedanın
Ser çeşme değil mi Şah Murtaza'nın
Ehl-i Beyt'in çeşmi İmam Hüseyin

(173A-173B)

58B

Mersiye-yi Pir Sultan Abdal

Dedesı Hüseyin'i verdi hocaya
Elif be demeden çıktı heceye
Günde bin kâfir kırdı geceye
Su içmeyüp şehid olan Hüseyin

Hüseyin'in de yapıldır odası
Daim Hak'tan gelür onun gıdası
Dal boyunda nazar kılmış
Su içmeyüp şehid olan Hüseyin

Hüseyin'in de yapıldır çardağı
Sahrada oturur gönül...

Yezitler kaldırdı dikti bardağı
Su içmeyüp şehid olan Hüseyin

Hüseyin'imi de götürdüler asmaya
Yezitler ulaştı başın kesmeye
Ali oğlu değil ki mürvet basmaya
Su içmeyüp şehid olan Hüseyin

Pir Sultan Abdal'ım ellerim bağlı
Yezitin elinde çiğirim dağlı
Muhammed torunu Ali'nin oğlu
Su içmeyüp şehid olan Hüseyin

(58B)

Nefes-i Pir Sultan

Muhammed Mehdi'in Hak sancağını
Çekelim bakalım nic'olsa olsun
Teber çekip münkirlerin kanını
Dökelim bakalım nic'olsa olsun

Mahluk deccal oldu insan haşarı
Asla bilen yoktur hayırı şerri
Taber çekip şu mağradan dışarı
Çıkalım bakalım nic'olsa olsun

Müminleri bir katara düzelim
Güruh güruh şu alemi gezelim
Münkirlerin sarayını bozalım
Yıkalım bakalım nic'olsa olsun

Pir Sultan'a Hûda yardım etmez mi
Müminler bağında bülbül ötmez mi
Bunca yattığımız gayrı yetmez mi
Kalkalım bakalım nic'olsa olsun

(178B)

Nefes-i Pir Sultan

Hak'tan inayet olursa
Şah Urum'a gele bir gün
Gazada bu Zülfikâr'ı
Kâfirlere çala bir gün

Hep devşire gele iller
Şah'a köle ola kullar
Urum'da ağlayan sefiller
Şad ola da güle bir gün

179A

Çeke sancağı götüre
Şah İstanbul'da otura
Firenk'ten yesir getire
Horasan'a sala bir gün

Devşire beyi paşayı
Zapt eyleye dört köşeyi
Hüsrev ede temaşayı
Ali divan kura bir gün

Gülü Şah'ın doğdu deyü
Bolca rahmet yağdı deyü

Kutlu günler geldi deyü

Şu âlem şad ola bir gün

Mehdi Dede'm gelse gerek

Ali divan kursa gerek

Haksızları kırsa gerek

İntikamın ala bir gün

Pir Sultan'ın işi ahtır

İntizarım güzel Şah'tır

Mülk iyesi padişah'tır

Mülke sahip ola bir gün

(178B-179A)

Nefes-i Pir Sultan

İndim Koç Baba'yı tavaf eyledim

Bu gün yaylımdadır geliyor koçlar

Mübarek cemalin seyran eyledim

Bu gün yaylımdadır geliyor koçlar

Biri beyaz idi biri kırmızı

Onlarda seçerdi baharı yazı

Aynı Zülfikâr'a benzer boynuzu

Bu gün yaylımdadır geliyor koçlar

Alnının ortası yazılı Kuran

Hiç mahrum mu kalır cemalin gören

Yarın mahşer günü şefaata uman

Bu gün yaylımdadır geliyor koçlar

Yağmur yağar ciselenir izleri
Elham süresine benzer gözleri
Ay ile gün gibi parlar yüzleri
Bu gün yaylımdadır geliyor koçlar

Pir Sultan'ım biz çekelim nazları
Dört kitabda beyan oldu sesleri
Âşıklarda söyler bu nefesleri
Bu gün yaylımdadır geliyor koçlar

(177A)

Nefes-i Pir Sultan

Eğlen dedem eğlen haber sorayım
Sorduğum haberin vechinde ne var
Bilemedim kabahatim suçumu
Sorup da bakmazlar suçuna ne var

Hiç adem oğlu olur mu izansız
Bir gömlek biçilmiş yakasız yensiz
Bir bezirgan gelir yükü cansız
Çevirip de bakmazlar yükünde ne var

Senin dervişlerin yanar yakılır
On İki İmam katarına katılır
Bunda yezitlere lanet okunur
Görüp de bakmazlar dilinde ne var

Pir Sultan'ım her dem semahın döner
Kadir geceleri şem'alar yanar

Katarımız On İki İmam'a çıkar
Dönüp de bakmazlar okunda ne var

(175A)

Nefes-i Pir Sultan

Birlik makamında bir güzel gördüm
Leblerinin şekeri var kandi var
Âşığı çok imiş aradım sordum
Nice bencileyin derdimendi var

Cemali geliyor hayalde düşte
Canım asumanda kandilde arşta
Uzakta yakında yeminde pişte
Her nereye baksam Ali'm kendi var

Gâh bahçeye girer gülden görünür
Gâh mana söyleşir dilden görünür
Gâh gönül evinde mihman görünür
Âşıkına türlü türlü fendi var

Şükür olsun bu sevdaya ulaştım
Muhabbet bağını gezdim dolaştım
On İki İmam'ın cemine düştüm
Şimdi boynumuzda aşk kemendi var

Pir Sultan'ım sever böyle dilberi
Bu cümle cihanın yekta gevheri
Kahrın lutfun çeker ise gel beri
Sevdiğimin nerde bir menendi var

(182B)

Nefes-i Pir Sultan

Vardım Kırklar meclisine
Gel beri ey can dediler
İzzet ile selam verdim
Geç otur meydan dediler

Kırklar yerinden durdular
Meydan sofa oturdular
Yerlerinden yer verdiler
Lokmaya sun can dediler

Kırkların gönlü uludur
Gelişin kandan bellidir
Müminin kalbini artırır
Söyle be hey can dediler

Kalk semada bile oyna
Silinsin pak olsun ayna
Kırk yıl bir kurrede kayna
Daha çığsin can dediler

Düşme dünya kesretine
Talip ol Hak hazretine
Ab ü Kevser şerbetine
Parmağını ban dediler

Gördüğünü gözün ile
Beyan etme sözün ile
Sende olasın bizim ile
Her gece mihman dediler

Pir Sultan'ım nedir halin

Hakk'a şükür et kaldır eli

Kese gör gıybetten dilin

Olasın sultan dediler

(169A)

Nefes-i Pir Sultan

Uyurken üstüme geldi erenler

Ne yatarsın gafıl uyan dediler

Mahitab olmuştur yüzün görenler

Şunda duranlar merdan dediler

Uyandım gafletten açtım gözümü

Erenler payına sürdüm yüzümü

Söyletiler Hak söyledim sözümü

Hakk'ın binbir kelamın inan dediler

171B

Gökten indi derler idi hep aya

Zebur'u Davud'a Tevrat'ı Musa'ya

Üçüncü bil İncil idi İsa'ya

Dördüncü Resul'e Furkan dediler

Kanber önü sıra bindi Düldül'e

Pirim Hacı Bektaş Kırklarla bile

Ab-ı zezem ile cümle silsile

Bir dolu sundular iç kan dediler

Dağların deminden çekilir erler

Ördeği arz ider cevzana göller

Deryalar geçilmez bulanık seller
Kalbi pak olana umman dediler

Kalbin pak olursa var Hakk'a düş ol
Erenler önünde dil olma hamuş ol
Dünyanın varından geç derviş ol
Bu yolda dervişe sultan dediler

Derd ile belayı çeken Eyyüp'tür
Erenlerin sırrı hoş acayıptır
Her bir yerde sırrın açmak ayıptır
Gizli pinhanlara boyan dediler

Pir Sultan'ım düşmüş er sevdasına
Âşıklar düşmesin el sevdasına
Bir nazar kılmışım kalbim pasına
Eğer âşık isen üryan dediler

(171A-171B)

Nefes-i Pir Sultan

Erenlerin erkânına yoluna
Ta ezelden âşık oldum erenler
Can ü gönülden durdum düşündüm
Bu gün mürşidimi buldum erenler

Can ile gönülden gezdim aradım
Hakk'ı didarını görmek muradım
Didar ile muhabbettir talibim
Ya bugün ya yarın öldüm erenler

Geçmişim serimden korkmam ölümden
Münkür bilmez evliyanın sırrından
Yezit oğlu bir harici elinden
Çok demdir didardan kaldım erenler

Sen Hakk'ı yabanda arama sakın
Sen kalbini pak et Hak sana yakın
Ademe hor bakma gözünü sakın
Cümlesin ademde buldum erenler

Pir Sultan'ım arz edeyim halimi
Sarf edeyim elde olan varımı
Sürünüben yere sürem yüzümü
Mürüvvet kabul eylen geldim erenler

(172A)

Nefes-i Pir Sultan

Bizlere bu dolu Ali'den geldi
Bir sen iç sevdiğim bir de bana ver
Balım Sultan Kızıl Deli'den geldi
Bir sen iç sevdiğim bir de bana ver

Payım gelir imamların payından
On İki İmam nesli Ali soyundan
Kırkların içtiği üzüm suyundan
Bir sen iç sevdiğim bir de bana ver

Beline kuşanmış nûrdan bir kemer
Aşkın dolusunu içenler kanar
Herkes sevdiğinden bir dolu umar
Bir sen iç sevdiğim bir de bana ver

184B

Pir Sultan'ım hamı hası seçerim
Ağ okurum aşk kitabın açarım
Pir elinden ağı gelse içerim
Bir sen iç sevdiğim bir de bana ver

(184A-184B)

Nefes-i Pir Sultan

Ey can sahibi gel candan haber ver
Vücudunda ne var andan haber ver

Vücudun şehrini seyran eyledim
Gönül onda sultandan haber ver

Dudağın şerbeti hastaya şifa
Dudağında olan baldan haber ver

Ben Hüma kuşuyum göğe ağarım
Yumurta içinde kandan haber ver

Yigirmi ağacın ondan budağı
Anın dahi çiçeğinden haber ver

Adem'den berisin ben de bilirim
Ademden ötede şundan haber ver

Oku kitabını **Pir Sultan Abdal**
Hakikate giden yoldan haber ver

(184A)

Nefes-i Pir Sultan

Koca başlı koca kadı
Sende hiç din iman var mıdır
Haramı helali yedi
Sende hiç din iman var mıdır

Fetva verir yalan yulan
Domuz gibi dağı dolan
Sırtına vururum palan
Senin gibi hayvan var mı

İman eder amel etmez
Hakk'ın buyruğuna gitmez
Kadılar yaş yere yatmaz
Hiç böyle kör şeytan var mı

Pir Sultan'ım zatlarınız
Gerçektir şöhretimiz
Haram yemez itlerimiz
Bu sözümde yalan var mı

(177A)

Nefes-i Pir Sultan

Ben dervişim dersin gönül açarsın
Hakkı zikir etmeye dilin var mıdır
Sen kendin görsene elden arasın
Hali hal etmeye halin var mıdır

Bir gün balık gibi ağa sararlar
Rehberinden mürşidinden sorarlar
Tütsü yakıp köşe köşe aralar
Ben arıyım dersen balın var mıdır

Dertli olmayanlar derde yanar mı
Tahkik tderviş ikrarından döner mi
Her bir uçan gül dalına konar mı
Ben bülbülüm dersin gülün var mıdır

Pir Sultan'ım senin derdin deşilmez
Derdi olmayanlar derde duş olmaz
Rehbersiz mürşidsiz yollar aşılmaz
Mürşit eteğinde elin var mıdır

(170A)

Nefes-i Pir Sultan

Hu diyelim gerçeklerin demine
Gerçeklerin demi nurdan sayılır
On İki İmam katarına düzülen
Muhammed Ali'ye yardan sayılır

İhlası ile gelen bu yoldan dönmez
Dost olan dostunda ikilik bilmez
Eri Hak görmeyen Hak'ı da görmez
Gözü basar amma körden sayılır

Üç gün imiş şu dünyanın safası
Gerçek erenlerin nutku nefesi
Safasından artık imiş cefası
Biri kırktır kırkı birden sayılır

Gerçek âşık menziline durursa
Çerağ gibi yanıp yağı erirse
Eksikliğin kendi özünde görürse
O da erdir gerçek erden sayılır

Pir Sultan Abdal'ım Bağda'tır vatan
İkilikten geçip birliğe yeten
Erenler yoluna kıl ü kal katan
Yolun dikenidir hardan sayılır

(174A)

Nefes-i Pir Sultan

Sabahın vaktinde cümbüşe geldim
Dağlar ya Muhammed Ali çağırır
Bülbülün sesinden sevişe geldim
Güller ya Muhammed Ali çağırır

Vird verilmiş gökyüzünde kuşlara
Bak bunların gözündeki yaşlara
Solar yüzün vurur taştan taşarla
Çağlar ya Muhammed Ali çağırır

Çarh-ı felek sema urup dönmede
Talip olan mürşidinden kanmada
Yüreğime bir od düştü yanmada
Yanar ya Muhammed Ali çağırır

Nice âşık bu meydanda derildi
Erenler erkânı yolu sürüldü

Muhammed Ali'nin kadri bilindi
Diller ya Muhammed Ali çağırır

Pirimin çevresi bahçeler bağlar
Kızıl deli cay-ı mevc urur çağlar
Dört bir tarafında hu çeker dağlar
Dağlar ya Muhammed Ali çağırır

172B

Âşık olan gelir derdin üsteler
Ana kail olmaz kâmil üsteler
Dertliler de gelir derman isterler
Sağlar ya Muhammed Ali çağırır

Seyyid Ali Sultan erler atası
Batına ihata eylemiş nası
Çar alametle kuddüm sadası
Körler ya Muhammed Ali çağırır

Pir Sultan Abdal'ın çoktur aşığı
Âşık olanların yanar ışığı
İmam Hasan Şah Hüseyin beşiği
Sallar ya Muhammed Ali çağırır

(172A-172B)

Nefes-i Pir Sultan

Gönül gel karardan aşma
Sözüm sana meveddettir
Gafillen bacadan düşme
Evvel kapı şeriattır

Şeriattan edep öğren
İlmle üstad olur oğlan
Al bu pendi belin bağlan
Kimi farz kimi sünnettir

Eğer bu sırra erersen
Dolan kapıdan girersen
Tarikat farzın sorarsan
Yedi farz üçü sünnettir

183A

Gelin girelim bu babı
Açılsın aşkın kitabı
Eğer anlarsan hesabı
Andan sonra tarikattır

Tarikat bir oddur yakar
Kimi ham kimi has çıkar
Her âşık bir çakmak çakar
Çırağın yakan üstatdır

Tarikatta kâmil olan
İlmi ile amel olan
Bu yolda mükemmel olan
Evvel mertebe hizmettir

Hizmet erenler yoludur
Cümle ilmin evvelidir
Ahdimiz kalu belidir
Bundan dönen kişi mattır

Kendi özümüze gelelim
Tarikat nedir bilelim
Yoklukta sefil olalım
İbtida yüz iradettir

İbtida talip olunca
Düşmana galip olunca
Dört can bir kalp olunca
Menzili bi-nihayettir

Hakikat genc-i nihandır
Marifet gevher-i kandır
Yedi yüz yetmiş mizandır
Ötesi ilm-i hikmettir

Mürebbsi Ali gerek
Dört kapıda eli gerek
Müşahibin hali gerek
Zira Ali Muhammet'tir

Pir Sultan der Kalu beli
Dedik ya Murtaza Ali
Kim kadeh içer kim dolu
Bu bize bir acep derttir

(182B-183A)

177B

Nefes-i Pir Sultan

Agah olun hey erenler
Gelen Murtaza Ali'dir

Ahdine sadık olanlar
Gelen Murtaza Ali'dir

Turnaya vermiş sesini
Melekler çeker yasını
Hem binip hem devesini
Yiyen Murtaza Ali'dir

Turaba vermiş özünü
Kan ile yumuş özünü
Kırklar ile bile özünü
Bilen Murtaza Ali'dir

Ali'm çeker kılıcı
Düldül çeker göçünü
Muhammed miracını
Gören Murtaza Ali'dir

Ali'nin Fatıma yarı
Âşıkları çeker zarı
Yezitlere Zülfikâr'e
Çalan Murtaza Ali'dir

Cennetteki kızıl elma
Durup gül benizin solma
Pir Sultan'ım gafil olma
Gelen Murtaza Ali'dir

(177B)

Nefes-i Pir Sultan

Bir gül ile gülistanı seyrettim
Bad-ı saba gibi esen Ali'dir
Vücut iklimini bir devr ettim
Gördüğüm Hüseyin Hasan Ali'dir

Bindiler Düldül'e şarka gittiler
Horasan şehrinde göresin tuttular
Anda imamlara yardım ettiler
Merdanı bastılar basan Ali'dir

Münkürün gıdası Hakk'tan kesildi
Nesimi yüüzdü Mansur asıldı
Dünya yetmiş kere doldu eksildi
Dolduran Ali'dir esen Ali'dir

Hakk'ın emri ile Cebrail indi
İndi de Ali'nin koluna kondu
Zülfikâr kuşandı Düldül'e bindi
Yezid'in neslini kesen Ali'dir

170A

Kim dokudu bin çiçekli halıyı
Kim diriltti bin yıl yatan ölüyü
Şahım Kırklar ile bin doluyu
Doldurran Muhammed içen Ali'dir

Pir Sultan'ım eydür ağladı güldü
Kabe-i Şerif'ten bir nida geldi
Hakk'ın emri ile dört kitab indi
Okuyan Muhammed yazan Ali'dir

(169B-170A)

Nefes-i Pir Sultan

Giden kimdir kimden haber alayım
Er hak nedir geda nedir kul nedir
Eğlen hocam eğlen haber sorayım
Tarık nedir erkân nedir yol nedir

Âşık ile maşuk bir yere gele
Aşkın kitabını ellere ala
Sual olunursa cevabın vere
Ağız nedir dudak nedir dil nedir

Gönlümde bir mana yazıp dururum
Aşkın gemişini düzüp dururum
Arab'ı Acem'i gezip dururum
Derya nedir umman nedir sel nedir

Dört kardeşiz bir gömlekte yatarız
Gömlek yerdir bir vücuda çatarız
Kendimizi ateşlere atarız
Ateş nedir duman nedir kül nedir

171A

Evveli Muhammed ahiri Ali
Erenler kurdular erkânı yolu
Üç yüz atmış altı servinin dalı
Bahçesinde bülbül nedir gül nedir

Din Muhammed dini taptığım tapı
Kırılır mı Hakk'ın kurduğu yapı
Kırk sekiz bahçedir on iki kapı
Eşiği bekleyen iki kul nedir

Pir Sultan'ım aşkı elde aramam
Pirimden haber var gayrı soramam
Menzilim uzaktır belki varamam
Cümle şeye vücut olan dil nedir

(170B-171A)

Nefes-i Pir Sultan

Hazret Ali'nin avazı
Turna derler bir kuşta
Asası Nil denizinde
Hırkası bir derviştedir

Nil Denizi umman oldu
Sarıp gül benzim soldu
Bakışı arslanda kaldı
Dövüşü dahi koçtadır

Ali'm istemez benliği
Yürekte tutmaz kinliği
Zülfikârın keskinliği
Zerrecesi kalıptadır

175A

Özen pirim oğlu özen
Var kendine bir yar kazan
Hayrını şerrini yazan
Sağ yanında ferîştedir

Nerde **Pir Sultan'ım** nerde
Özümüzün aslı darda

Yemen'den öte bir yerde

Hala Düldül savaştadır

(174B-175A)

Nefes-i Pir Sultan

Hazret-i Ali'nin devri yürüye

Ali kim olduğu bilinmelidir

Alay alay gelen gaziler ile

İmamlar'ın öcü alınmalıdır

Kendini teslim eyle bu serçeşmeye

Er odur ki yarın senden şaşmaya

Bin münafık bir gaziye düşmeye

Din aşkına kılıç sallanmalıdır

Yeryüzün kırmızı taşlar bürüye

Münafık olanın bağı eriye

Sahib-i zamanın emri yürüye

Sultan kim olduğu bilinmelidir

Çağırırılar filan oğlu filana

Ne itibar yezit kavli yalana

Kılıcın arştadır doğru gelene

Ya ser verip ya ser alınmalıdır

Pir Sultan'ım eydür ey Dede Himmet

Kendine cevretme alime rahmet

İstanbul şehrinde ol sahib-i devlet

Tac-ü Devlet ile sallanmalıdır

(178A)

Nefes-i Pir Sultan

Mevlam çün yarattı Ahmed'i nurdan
Pervane olan gelir nura çevrilir
Böyle kurulmuş bu çarh-ı devran
Mansur olan gelir dara çevrilir

Başlı sular daim alçağa akar
Pervaneler özün odlara yakar
Serçe kanda ise aslına çeker
Bülbül olan gelir güle çevrilir

168B

Gümanlı gönülde nur mu eğlenir
Cennet haricinde hur mu eğlenir
Balsız ... arı mı eğlenri
Arı olan gelir bala çevrilir

Bir sürçmekle at ayağı kesilmez
Bir suç ile adem oğlu asılmaz
Bu yolu erenler kurdu basılmaz
Yol ehli olan yola çevrilir

Pir Sultan'ım der ki gönül hastadır
Elinde gülleri deste destedir
Adem oğlu bir acayıp nesledir
Tatlı dille muhabbete çevrilir

(168A-168B)

Nefes-i Pir Sultan

Yürüyüş eyledi Urum üstüne
Ali nesli güzel imam geliyor

İnip temenna eyledim destine
Ali nesli güzel imam geliyor

Doluları adım adım dağıtır
Tavlasında küheylanlar bağlıdır
Aslını sorarsan şahın oğludur
Ali nesli güzel imam geliyor

Tarlaları adım adım çizili
Rakibin elinden çiğher sızılı
Al yeşil giyinmiş gerçek gazili
Ali nesli güzel imam geliyor

Meydana çıkar görünü görünü
Kimse bilmez evliyanın sırrını
Koca Haydar şah-ı cihan torunu
Ali nesli güzel imam geliyor

Pir Sultan Abdal'ım görsem şunları
Yüzüm sürsem boyun eğip yalvarı
Evvel baştan On İki İmam serveri
Ali nesli güzel imam geliyor

(178A)

Nefes-i Pir Sultan

Güzel âşık sana bir سوالim var
Kudret baharının dalı nerde olur
Zahirde batında bir gerçek cansın
Tanrı'nın arslanı Ali nerde olur

Yedisi sırdadır ayandır beşi
Tedbirle bozulmaz taktirin işi
Üç yüz altmış altı deryanın başı
Çağlayıp akan deryanın gölü nerededir

Bu dünyanın varın yoğun yetiren
Güvercin donuna girip oturan
Zemheride gonca güller bitiren
Kudretten açılan gül dalı nerde olur

Pir Sultan'ım eydür üçler yediler
Erenler kılıcın yola kodular
Haber versin müderrisler kadılar
Sırat köprüsünün yolu nerededir

(175A)

Nefes-i Pir Sultan

Bir arzuhal yazdım gül yüzlü şaha
Gelsin beni elden alsın ha nolur
Beni yalvartmasın o padişaha
Çarıma yetişsin gelsin ha nolur

Kollarıma zincir taktı muhannet
Senden başkasına eylemem minnet
Arzuhalim pire güzelce ilet
Perişan halimi bilsin ha nolur

Pir Sultan Abdal'ım çile Allah'tan
Her ne ki gelirse bile Allah'tan

Kemliğe iyilik kula Allah'tan
Hamza'yı Battal'ı salsın ha n'olur

(180A)

Nefes-i Pir Sultan

Ta kalu belide sevdik seviştik
Ezelden bizimle yarıdır muhabbet
Mürşid nazarında Hakk'a kavuştuk
Mümine kadim ikrardır muhabbet

Muhabbettir la ilahe illallah
Muhabbettir Muhammeden Resulullah
Muhabbettir Ali hem veliyullah
Üç ismi manada birdir muhabbet

Muhabbettir yerin göğün direği
Muhabbet bilenin yanar yüreği
Âşık Beytullah'tır maşuk durağı
Hak nazar ettiği yerdir muhabbet

Muhabbet eyleyen nasibin alır
Muhabbet bilmeyen çok yolda kalır
Ser çeşme Kevser-i aliden gelir
Suyu tükenmeyen göldür muhabbet

176A

Allah Muhammed Ali ortasında
Beytullah içinde Hak hazinesinde
Kudret kandilinin içerisinde
Cebrail gördüğü yerdir muhabbet

Gel beri gel beri iman edersen
Gelme hakkın değil güman edersen
Ser tercumanı ayan edersen
Zira halk içinde server muhabbet

Büyür yaz baharda asla kış olmaz
Öter bülbülleri gülü hiç solmaz
Kokusu tükenmez rengi bozulmaz
Bir acayip bağ-ı gülzardır muhabbet

Kudret kalamını söyler Cebrail
Rıza lokmasını sunar Mikail
Canı cana ulaştırır Azrail
İsrafil ağzında surdur muhabbet

Pir Sultan bu makam ne hoşça makam
Erenler serveri On İki İmam
Şahın nazarında cümlesi tamam
Ezelden bizimle yarıdır muhabbet

(175B-176A)

Nevruziye-yi Pir Sultan

Ali'm yata yata alamet oldu
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu
Yürekteki yağlar yandı kül oldu
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu
Uyan Ali'm uyan bir ...doğdu

Yeşil revan gibi şahım bendenden buşan
Eğerle Düldül'ün Zülfikâr kuşan

Damenin görenler şahım savaşa düşen
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu

Yezid başına şahım taşlar dökülsün
Müminlerin kalbi sırra çekilsin
Sancağımız gazi ovaya dikilsin
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu

Yezidler gaflet gömleğin giydiler
Pirim oğlu Ali Rıza'ya kıydılar
Anlarda öyle olacağın bildiler
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu

147A

Pir Sultan'ım girmek ister Tebriz'e
Sürüden ayrılmış ördeği yüze
Biz de niyaz ederiz sultan nevrüza
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu
Uyan Ali'm uyan bir ... doğdu

(146B-147A)

Nefes-i Pir Sultan

Enel Hak dedik de çekildik dara
Edep erkân bize doğru yol oldu
Sorgucular geldi sual sormaya
Yardımcımız Şah-ı Merdan Al oldu

Kıldan köprü kuruldu ki geç deyi
Pirimden bir bade geld iç deyi
Dalımdan ettiler beni uç deyi
Üstüne uğradım tozlu yol oldu

Cemde oturur meleklerin hepsi
Ona secde kıldı mümin tapusu
Karşıdan açıldı cennet kapısı
Ol ahiret ondan bize gel oldu

Bir kapı açıldı içeri girdim
Bir ayak üstünde bin saat durdum
Mizan terazisin ben orda gördüm
İlik sızdı kemiklerim hal oldu

Pir Sultan Abdal'ım göreyim şahı
Alnında yalkıyor alemler mahı
Ben şahı görmüşüm dönmezem dahi
Elinden içtiğim bade dolu oldu

(183A)

Nefes-i Pir Sultan

Meded Mürvet şu alemi Yaratan
... önünden geçilmez oldu
Dört kapı kırk makam kalktı aradan
Hal edip müşküller seçilmez oldu

Döndükçe bu devran aksine döndü
Nice adil hanlar tahtından etti
Şimdi beyzadeler humara bindi
At sürüp önünden geçilmez oldu

Karga şahin oldu kuzgun baz oldu
... tanbur ile saz oldu
Kıssalar uzadı hep ... oldu
Danalara kaftan biçilmez oldu

Besbelli ki bu kusurlar hep bizde
Şimdi ... gönülde gözde
Adab haya yoktur gelinde kızda
Şimdi Hakk'tan yana göçülmez oldu

Pir Sultan Abdal'im gözümün yaşı
Ağlarım bulunmaz derdimin eşi
Çıktı elden çıktı mahlukun başı
Kimseye gizli sır açılmaz oldu

(176B)

Nefes-i Pir Sultan

Bir ulu kervandık kalktık Musul'dan
Gitti kervanımız Ali'ye doğru
Yeni kurtulduk gamla gussadan
Gitti kervanımız Ali'ye doğru

Benden selam söyle güzel Ali'ye
Güzeli sevenler düşer belaya
Yolumuz uğradı toprak kaleye
Gitti kervanımız Ali'ye doğru

Helallik vermedik kavim kardaşlar
Yandı çiğerciğim yüreğim haşlar
Üç gün üç gene yağın yağışlar
Gitti kervanımız Ali'ye doğru

180A

Sabahtan uğradım ben bir araba
Yüzümü süreyim hak-ı türaba
Kızılşehir derler o da harabe
Gitti kervanımız Ali'ye doğru

Pir Sultan Abdal'ım kubbem göründü

Emir ile yeşil taşlar urundu
Bize bu ayrılık Hak'tan verildi
Gitti kervanımız Ali'ye doğru

(179B-180A)

Nefes-i Pir Sultan

Çıktım yücesine seyran eyledim
Gönül eğlencesi küstü bulunmaz
Dostlar bizden muhabbeti kaldırmış
Hiç bir ikrarında ahdi bulunmaz

Zülüflerin top top olmuş cığalı
Rakiplerin Hak' tan olsun zevali
Bir günahkâr oldum doğdum doğalı
Günahkâr kulun dostu bulunmaz

KanI benim ile lokma yiyenler
Baş ü canı dost yoluna koyanlar
Sen ölmeden ben ölürüm diyenler
Dostlar da geriye kaçtı bulunmaz

Yine karçalandı dağların başı
Durmadan akıyor gözümün yaşı

Vefasız münafık naşdır naşı
Hakikat deminde desti bulunmaz.

Bizde gezer idik irfanda sazda
Bizde bulunurduk cemde niyazda
Bize de gel oldu kanlı Sivas'ta
Hızır Paşa bizi astı bulunmaz

Pir Suttan Abdal'ım destim damende
İsmim Koca Haydar neslim Yemen'de
Garip başa bir hal gelse zamanda
Orda her kişinin dostu bulunmaz

(179B)

Nefes-i Pir Sultan

On İki İmam'a uyanlardanız
Hakka doğru gider bu yollarımız
Biz Âl-ü Evlâdı sevenlerdeniz
Hergün tesbih eder bu dillerimiz

Biatımız biz de aldık uludan
Mürvet kimden kaldı Hazret Ali'den
Bizim îkrarımız Kalû Beli'den
Eldedir etekte bu ellerimiz

Mümin idim münafıktan uşandım
Miyân beste tarikata dōşendim
Kemer bestelerden kuşak kuşandım
Pir elinden bağıldır bellerimiz

Biz müminiz kalbimizde kara yok
Bizde yoğa var demezler vara yok
Şimden geri ayrılmaya çare yok
Har elinde açılır güllerimiz

On iki İmam'ın bizdedir nuru
Şâh-ı Velayet'in bizdedir sırrı
Açıktır aynımız gönlümüz duru
Sedefli mercanlı gönüllerimiz

Düzel **Pir Sultan'ım** katara düzel
Biz de ikrar verdik kadim ü ezel
Bir sevdaya düştük sevdası güzel
Vardır türlü türlü hayallerimiz

(184B)

Nefes-i Pir Sultan

Sofu mezhebimi neden sorarsın
Biz Muhammed Ali diyenlerdeniz
Gözlüye gizli olmaz ne ararsın
Biz Muhammed Ali diyenlerdeniz

Eğnimize biz kırmızı giyeriz
Halimizce biz de mana duyarız
Mezheb-i Caferü'l-Hakk'a uyarız
Biz Muhammed Ali diyenlerdeniz

Her kulun çerağın yaksa Hak yakar
Mümin olanları katara çeker
Aslımız On İki İmam'a çıkar
Biz Muhammed Ali diyenlerdeniz

Muhammed Ali'dir Kırklar'ın başı
Anı sevmeyenin nic'olur işi
Atalım Yezid'e laneti taşı
Biz Muhammed Ali diyenlerdeniz

Biz tüccar değiliz alıp satmayız
Erenler malına hile katmayız
Karnımız geniştir biz kin tutmayız
Biz Muhammed Ali diyenlerdeniz

Pir Sultan'ım söyler ganidir gani
Evveli Muhammed ahiri Ali
Anlardan öğrendik erkânı yolu
Biz Muhammed Ali diyenlerdeniz

(171A)

Nefes-i Pir Sultan

Yine nihan gördüm gönlüm şad oldu
Mihmanlar siz bize safa geldiniz
Gam kış yağar iken bahar yaz oldu
Mihmanlar siz bize safa geldiniz

Misafir gelrise kısmeti bile
Misafir Hızır'dır özrünü dile
Büyük küçük anı hep Ali bile
Mihmanlar siz bize safa geldiniz

Bir kahr olsa misafir gelmez
Çalınsa çarpınsa ektiği bitmez

Üzülse kesilse bir ere yetmez
Mihmanlar siz bize safa geldiniz

Misafir aşk kapısının dilidir
Hızır misafirin gonca gülüdür
Tanrı misafiri şahım Ali'dir
Mihmanlar siz bize safa geldiniz

Himmet eyle pirim misafir gele
Yavan pişir yuyup yüzümüz güle
Pir Sultan uğruyu tut gel sen eve
Mihmanlar siz bize safa geldiniz

(168B)

RAİF

Mersiye-yi Raif

(.---/.---/.---/.---)

Dü çeşmi- hunfeşanından demuğ ol maceradandır
Dem adem girye-yinalem şiven-i Kerbelâ 'dandır
Hasan ile Hüseyin ol nesl-i pak-ı Murtaza'dandır
Ana buğz eyleyen zlim guruh eşkiyadandır
Hüseyin'i sevmeyen melun adu-yu kibriyadandır
Kasm olsun ki ol insan Yezide akrabadandır

Seven Al-i Aba'yı ruz şeb durmaz figan eyler
Döğer sine döker eşki dü çeşmin kan-ı revan eyler
Nice evlad pedersiz çöl içinde el-aman eyler
Muhibbanın Hüda kabrin heman dar-i cenan eyler
Hüseyin'i sevmeyen melun adu-yu kibriyadandır
Kasm olsun ki ol insan Yezide akrabadandır

Hüseyin'i tuttu adası Aliyyü'l-Murtaza yok mu
Sabiler ah eder hani yarin ruz-ı ceza yok mu
Be hey katil bizi bi-kes kodun Hakk'tan haya yok mu
Ezelden bi-vefa zalim ya babamla merhaban yok mu
Hüseyin'i sevmeyen melun adu-yu kibriyadandır
Kasm olsun ki ol insan Yezide akrabadandır

73B

Yıkıldı Kabe-yi Ekvan felek zir ü zeber olsun
Dü çeşmimden Fırat asa heman kanlar akıp çoşsun
Bu matemde bütün ihvan açup başın saçın yolsun
Adavet eyleyen Al-i Aba'ya hezeran la'netolsun

Hüseyin'i sevmeyen melun adu-yu kibriyadandır
Kasm olsun ki ol insan Yezide akrabadandır

Adudan intikam almak diler gönlüm dem adem ah
Dönmez mi Fatıma anda şehid oldu Hüseyin'im vah
Yıkıldı akıbet mamur bu cah içre binayullah
Semada ağladı bu vakiya cümle melek her gah
Hüseyin'i sevmeyen melun adu-yu kibriyadandır
Kasm olsun ki ol insan Yezide akrabadandır

İmamı katl eden Şimir'i görürsem ruz-ı mahşerde
Diyem melun makamın ma hazar veyl-i cehennemde
Srüyüp ateşe atsun zebaniler o saatte
Muin olsun sana **Raif** Ali bab-ı şefaatte
Hüseyin'i sevmeyen melun adu-yu kibriyadandır
Kasm olsun ki ol insan Yezide akrabadandır

(73A-73B)

REF'İ

Mersiye-yi Refi'i

(.---/.---/.---/.---)

Hezar Efkan ki vakt-i matem-i evlad-ı Haydar'dır
Nice sabrın var ey sofi dilin var ise mermerdir

Sana gelmez mi gam Şah-ı Şehidan'a olan zulümden
Ki ta mahşer bu nar-ı gam dil-i müminde muzmerdür

Keba'ir ad edersin zerre noksan görmesün ahirde
Niçün Al-i Resul'ün mihneti indidinde asgardur

Eğer mizan-ı Hak üzre cihan ekdarı vezn olsa
Guruh-ı Ehl-i İman'a bu enduh andan ekberdir

Düşürmezken yere bir katre eşkin Hak sebavette
Anı derya-yı huna gark eden kâfirden ekferdir

Civar-ı Cedd-i Pakında olur cennet ona âşık
Kime Al-i Resul'ün hubbu dünyada mukadderdir

Muhib-i Al isen bu demde eşkinzeng-i al ile
Ki zira ru-yı âşık daima manende zerdır

Dü alem padişahına iki şehzadedir anlar
Ki kadr ü şanları arş-ı azm ile beraberdir

Nasıl kıydın o can-ı caniha-yı aleme ey şek
Bilürken ol mukaddesi ruh-ı ahfad-ı peyamberdir

Reha yok pençe-yi şir-i Hüda'dan had bilürdün sen
O sebt-i zat-ı pak-ı necl-i şiriz-i gazanferdir

Refi'ya macera-yı Kerbelâ yı andığım demler
Sanır kim görse eşk-i çeşmi kibriyat ahmerdir

(74B)

RUHÎ-Yİ BAĞDADÎ

Mersiye-yi Ruhî-yi Bağdadî

(.---/.---/.---/.---)

Muhib-i Al isen tut matem-i Şah-ı Şehidanı
Zemini gark hun et çerha çek feryad-ı figanı

Ezelden Ehl-i Beyt'in oynayup cevgan aşklarile
Bu yolda başların top eyleyenler aldı meydanı

Değil midir Kerbelâ deştinde nale-yi numan
Çıkuptur kaynayupo yer yer şehid olanların kanı

O serbaz-ı cihanın olmasa müştak-ı didarı
Yüzün sürmezdi hak-i rehine nehr Süleyman'ı

Nola ger kubbe-yi eflake benzetsen
Ki benzer encüm-ı rahşana kandil-i firuzeni

74B

Nolur hali Yezid'in kükreyüp sahra-yı mahşerde
Diye şir-i Hüda ferzendemin kanın döken kani

Sulayup yolların saka-yı eşk-i çeşmi **Ruhî**'nin
Has u haşakımı ref eylesün carub-ı müjganı

(74A-74B)

RÜŞDİ

Mersiye-yi Rüşdî

(../..../..../..-)

Kapladı derd-i şehidan yine dilhanesini
Saldı sahralara Mecnun gibi divanesini
Bekletir yevm ü umum aşığa viranesini
Bilmedi kavm-i Yezid şan ü şerefganesini
Çünkü izhar ederek mezhep-i küfranesini
Yezid alude hun etti o dürdanesini

Hazret-i Şah Hasan ile Hüseyin envar iken
Her biri burç-ı hakikatte birer ihtar iken
Dedesi Fahr-i Cihan rehber Peygamber iken
Pederi Şah-ı Velayet lakabı Haydar iken
Çünkü izhar ederek mezhep-i küfranesini
Yezid alude hun etti o dürdanesini

Rüşdî ya Şah-ı Şehidan'ı kamegan diyemem
Vasıf olsa cihan mehdine şayan diyemem
Lal-i esrar Hüda gül bedeni kan diyemem
Hâsılı ada Resul-ı Sahip-i İman diyemem
Çünkü izhar ederek mezhep-i küfranesini
Yezid alude hun etti o dürdanesini

(74A)

SÂFÎ

Mersiye-yi Safi

(--./-.-./--./-.-)

Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin
Ey yadigar-1 Haydar-1 Kerrar ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Ey can ü dil sırrına sultan ya Hüseyin
Ey Kerbelâ 'da şah-1 şehidan ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Çeşm-i چراغ-1 âlemde hak nur cemalin
Can ü cihana rahmet ü rahman ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Ruşen oldu yüzünde sure-yi şems ü elifa
Sanki nazil-i ayet-i Kuran ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Hak-i rehün katında seha seng-i rizedür
Dürr-i adınla lal-i bed hüşan ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Hasanın gönlünde olmaya bir berk sizce
Bağ-1 behişt-i ravza-yı rıdvan ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Ceddin resul-i kavneyn atan Şah Murtaza
Emmin akil Cafer-i Tayyar-ı merd ... ki ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Ey nur-1 çeşm-i Fatıma mahbub-1 ins ü can
İnletti bizi mihnet-i devran ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Mah-1 Muharrem erdi dem-i matem oldu ah
Olduk bu ayda gün gibi nihan ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Kan ağladı şefikde şaha şefkatinden
Ol dem ki mettiler seni kurban ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

97B

Devr etti zaman sanki yıkıldı alem
Tuttu cihanı nale-yi efgan ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Gökler boyandı kana gün giydi karalar
Mahv oldu arada mah-1 taban ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Matem donun giydi bulutlar bölük bölük
Baran-1 gamla kapto çü tufan ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Yırttı yüzünü na ... mihnetle mihr ü mah
Ağladı yer gök sana yeksan ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Çarhın büküldü beli sendi settaresi
Anancün saçıldı yere ça-yı baran ya Hüseyin
Ey nur-1 çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Deryalar açıldı sana akan sular dahi
Taşlar alıp dövündü firavan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Kanlar döküp firakinle her kişi der ki ah
Kanı noldu sevgili canan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Gül gibi çehren kana boyandı firak ile
Çak etse acep mi gonca giryaban ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Eder zeban-ı hal ile kanı ne yeredir
Şimir-i lain nikbet-i Mervan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Al-i Resul'e kasd etti ol yüz karalar ki
Oldular sezevar lanet-i yezdan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Her kim seni vü alini canı gibi sevmeye
İtten beterdir olunca insan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Bezm-i gamınla ateş-i hasretle yanmayan
Olsun hemişe nay gibi nalan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Derdinle taş carh-ı felek-ı handanına
Gahi içirir zehir gahi kan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

98A

Sen ki deşt-i Kerbelâ 'da susuz edüp ah vah
Yere mi geçti çeşme-yi hayvan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Dervişim asitanına yüz süre gelmişim
Şah-ı kerimsin eyle gel ihsan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Mahşer gününde şaha al benim etin senin
Kamagıl anda teşine ü üryan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Kandır şarab-ı kevsere **Safi** kulunu sen
Giydir libas-ı haleyi rıdvan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Rahmet seni sevip yoluna can verenler
Olsun hermişe hilaf-ı imam ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

Olsun kamu muhibbana ruz-ı yarın ki gün
Şerb-i naim-i nimet ü güfyan ya Hüseyin
Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin

(97A-98A)

SAMİH RIFAT

Mersiye-yi Samih Rıfat

(.-./...-./.-./..-)

Muharrem oldu değildir gözümde şimdi cihan
Temevvüc etmede peşimde hun-ı mazluman
Hüseyin düşmüş atından zemine sayh-yı Kenan
Ali figan ediyor asumanda pür heyecan
Helak olup gidiyor hep Muhammed evladı
Nedir bu va ibni va ibni feryadı

Hazin hazin geliyor bir bake-yı can fersa
Resul-ı Muhterem'in ruh-ı bi-kararından
Ayırmayın diye herkese ağlıyor o sada
Hüseyin'i sevgili evlad gam küsarından
Resul'e karşı nasıl guluvde sabat
Hüda'yı bir tanıyan kimse yok mudur heyhat

Irak çöllerinin ufk-ı şule barında
Ayan olup bakıyor Kerbelâ 'ya Betül
Dü dest- hayreti kisve-yi tarumarında
Hüseyin'im ah Hüseyin'im diyor garip ü melül
Vücut nazenini etmiş ihata ebr ü şafak
Bulut değildir bu anın hun-ı kalbidir mutlak

Şu yanda bir yiğidin said-i metanetini
Teninden ayrı bırakmış zeminde tığ ü cefa
Bu yanda bir meleğin naaş-ı pür sabahateni
Samend-i gadrine çiğnetmek istiyor ada
Yezidiyan utanır sanma ya Ali Hakk'tan
Yetiş o yavruyu kaldır elinde topraktan

Büride ser yatıyor Şah-ı Kerbelâ yerde
Ne bir kefenle sarılmış ne pirehan kalmış
Ser-i mübareği en na-muvafik ellerde
Gazab-ı hun ile bir şekl-i ateş almış
Nedir bu manzara ya Rab nedir bu müthiş hal
Şeriatın oluyor dem be dem rehin-i zeval

Harem sera-yı nubuvette bir hazin avaz
Diyor hermişe uyan sevgilim uyan Kasım
Güzel dehanını aç sevdiğine ol demsaz
Sen ölme ben öleyim ah ey civan Kasım
Kim etti gays-ı iskat söyle kanınla
Nasıl kıyar sana insan bu hüsn ü anınla

75B

Rukiye Fatıma hala o nevrside sabi
Bütün su bulmak için gittiler hayalinde
O intizar ile herandedikce ayn-ı abı
Su isterim sözü peyda lisan-ı halinde
Öpüp dehanını Zeynel Ab melül ü harab
O mehpareyi ekşiyle eyliyor serap

Güneş grup ediyor kervan-ı şükr-i şam
Zilam içinde ki çölden uzaklaşup gidiyor
O kervanla giden Ehl-i Beyt bi-aram
Dönüp dönüp bakıyor Kerbala'ya ah ediyor
O yerde şimdi ne sin rüzgar öten mürgan
Hüseyin'i yad eyle **Samih** figan ediyor her an

(75A-75B)

SELAMİ

86A

Mersiye-yi Selami

(.---/.---/.---/.---)

Revan et eşk-i çeşmin ey gönül mah-ı Muharrem'dir
Ciğer hun eyler Al-i Mustafa'ya vakt-i matemdir

Nice matem ki rahında nisar etmek gerek canı
Ki zira kurret'ül ayn Habib-i Fahr-i âlem'dir

Vücudun lal-i renk olsun zemin-i Kerbelâ manend
Boyansun pir hun al kana o dem işte bu demdir

O dem del mi ki yanmaz ateşinde al ü evladın
O göz çıksun ki dem dökmez bu demde şad ü hürremdir

Selami nuş eder dest-i Ali'den kâse-yi kevser
Şu atşan kim Hüseyin ile Hasan'dır dile pürgamdır

(86A)

SENÎH

78A

Mersiye-yi Senîh

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Yine zeyb-i kalb-i viranın Hüseyin-i Kerbelâ
Baab ü ihya ü ümranın Hüseyin-i Kerbelâ
Tut pay-ı çeşm-i imanım Hüseyin-i Kerbelâ
Lamesaz-ı ayn-ı ikanım Hüseyin-i Kerbelâ
Pertev efryz dil ü canım Hüseyin-i Kerbelâ
Nur bahs-ı din ü imanım Hüseyin-i Kerbelâ

Kalbince dinlesem de seza-yı ihkası
Mahs-ı lutfundan beni kılmış efendim abdühası
Hakkıma ihsanı görsün iram ile hevası
Zulmete cehl ü delaletten beni eyler ...
Pertev efryz dil ü canım Hüseyin-i Kerbelâ
Nur bahs-ı din ü imanım Hüseyin-i Kerbelâ

Şah-ı Alemdir dü alemde nice yüz bin kula
Uymayan ana ne mümkün hakkı bula
Rehber oldu neyyiri aşkı bana girdim yola
Ben firuğ-ı mihrinim ihyasıyım olsa nola
Pertev efryz dil ü canım Hüseyin-i Kerbelâ
Nur bahs-ı din ü imanım Hüseyin-i Kerbelâ

Fer bulup hurşid-iaşkından dilsüz efganım
Tabdar oldu ziyasıyla çerağ-ı ruşenim
güyiya bir şuledir şem-i mehtabdan tenim
Zerreyim ben afıtab zatına olmuş benim
Pertev efryz dil ü canım Hüseyin-i Kerbelâ
Nur bahs-ı din ü imanım Hüseyin-i Kerbelâ

Destiniz acizandır Hazret-i Şah-ı Necef
Sen dâhil asitansın **Senîh** la tahif
Mülce-yi geder pakı çekme âlemde esef
Zikr edüp bu mazlu-yı kurreyi kıl kes ü şeref
Pertev efryz dil ü canım Hüseyin-i Kerbelâ
Nur bahs-ı din ü imanım Hüseyin-i Kerbelâ

(78A)

Mersiye-yi Senîh

(--./-.-./.-./-.-)

Vaki olup müfarakat Hazret-i Resul
Oldu cenab-ı Fatıma dil hasta ü melül

Tesir irtihal habibullahtan
Buldu kelim hüzün ü elem hatır-ı Betül

Oldu bu vakıanın derecat-ı mesaibi
Hayrunnisa'ya nisbetle hariç ez akul

Kılmaz idi cerimesi hiç kesb-i iltiyam
Kalb-i haznini etmez idi tesliyet-i kabul

Her sübh ü şam o seyyidanenin matemi
Durmaz ederdide dide-yi nemim dideden nuzül

Eylerdi zar-ı nevha deyüp vah Muhammed ah
Şebler edince ravza-yı Peygamber'e duhul

Sıbteyn-i Ehl-i Beyt'le Zehra ü Haydar'a
Her lahza oldu matem fahr-i cihan-i asul

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

Cün oldu böyle taziyet-i fahr-i enbiya
Aram-ı can-ı Hazret-i Zehra'ya daima

Beş altı mah geçti bu hal ile aradan
Kim nevhagan matem idi Beyt-i Murtaza

Giysüleriyle esvabını evlad-ı pakının
Hazır kılup yumak için ab-ı gülabsa

Hayret edüp bu halete sordular zemini
Zat-ı betüle böyle deyüp Şah-ı La-feta

Bu rutbe-yi iltifatını dünya envarına
Hiçbir zamanda görmedim ey yar-ı pür vefa

Kıldı hikâye Haydar'a mihr-i cihandan
Bir vakia o mader-i sıbteyn-i mücteba

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

Rüyasını beyana çıkup eyledi haber
Kim dün gece göründü bana Seyyidü'l-Beşer

76B

Ol an dedim ki ya İbn-i ya Habib-i Hak
Hicr ü firakın etti dil-i canıma eser

Sen kandesin efendim aman iltifat edüp
Alam firkatı dil-i mehcurdan gider

Feryadına terahhüm edüp Hazret-i Resul
Verdi peyam-ı vasl-ı şerifiyle müjdeler

Dedi yarın gece olasın mihman bana
Sai ü şitak kıl ki murat ola cilveger

Hala tevvecuh eylemişim bu ümid ile
Kurb-ı Resul'dür bana maksud ü müntazır

Ol Hazretin visali dil-i efruzdur senin
Cansızdır mufarakat devletin eğer

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

Bildirdi zat-ı Hat-ydar'a Zehra-yı Nik-hu
Esbab-ı iştigali bir refik arzu

Dedi bu gün benim o ciğer pareler için
Celb-i havayih etmeme oldu vesile cu

Ki rihletim musibeti vakıa olup yarın
Şayet cenab-ı pakına meşgul edince bu

Bilmem acep ki halleri nola bad ezin
Ya kimler ola onlara gam hevar hayr-ı hu

Çün Murtaza işitti bu gamgin haberleri
Etti şirişk-i hüzn esri dideden gulu

Kıldı o nur-ı didelere dilnuvazlık
Ümmi Şefika yanına cem eyleyüp kamu

Evladını vedia edüp Ehl-i Beytine
Şevk ile tuttu cenap-ı fahr ü cihana ru

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

İşite canab-ı Fatıma hengam-ı irtihal
Kıldı acep muamele-yi ibret iştihal

Ahlafa yanı hürmet-i evlad-ı Ali'nin
Gösterdi nur-ı dide-yi muhbub-ı Zül Celal

Yevm-i vefat Hazret-i Peygamberi dede
Emroldu iltizam-ı kitab-ı ihtiram-ı al

Mamur olup muhabbete bil cümle müminin
Asla huruc-ı daireden bu yok iken ihtimal

Söndürdü şeb-i cerağ harim nubuveti
Yani Hüseyin-i Ekreme kıydı guruh-ı zal

Bil cümle oldular münadi bu vakiadan
Fahr ü cihan ü Haydar ü Zehra ba-yı hal

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

77A

Kılmış Cenab-iHalıkın icab-ı hikmeti
Tefrik-i ezelde rah üşifa ü saadeti

Her iki yol müzahirine vermiş ihtilaf
Yekdiğerine her birinin hand-ı hakikati

Mahsustur saadete fahr-i cihan ile
Evlad-ı sadıka-yı cem-i kurabeti

Mensuptur şekavete mahs-i şekak ile
Ol cem-i üstifaya edenler husumeti

Haşim ile Ümeyye arasında ki tezat
Kısmetin oldu fırka-yı mazhariyeti

Ol cümleden Cenab-ı Resul-ı Mükerrerme
Malumdur Ebu Süfyan'ın adaveti

Hem andan işte şah-ı Serir-i Velayete
Bu rutbe İbn-i akilenin bugz-ı şiddeti

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

Fark oldu işite leyle-yi zulmet sabah nur
Her birisinin eyledi mahiyeti zuhur

Buldu makam-ı sada Hüseyin ihtisas-ı tam
Kurb-ı şeriften oldu Yezid-i pelid dur

Kıldı anı saadet-i mecbule hayr-ı mahsus
Saldı buna şekavet mevruse-yi şir ü şur

Etti tamam la zime-yi mazhar-ı tin
İzhar-ı zulm ü gadriyle ol deyi bi-şuur

Verdi hebaya hürmet-i Al-i Peygamber'i
Tahfif-i emr-i din edüp ol hain-i cur
Necl-i necili eyledi saki-yi kevserin
Leb teşine azm-i bezmine bade-yi tuhur

Katl eyledi o seyyid ile tığ-ı ihtisad
Evlad-ı akrabası bir bir bela-yı futur

Aksun o nur-ı didelere dideden şirişk
Günler bu matem-i şehda da edüp mürür

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

Ey nur-ı çeşm-i Hayrunnisa Şah-ı Kerbelâ
Vey şem-i cem Al-i Aba Şah-ı Kerbelâ

Ey pertev-i saadet ile vech-i envarı
Mıhr-i sipr uzz-u alaŞah-ı Kerbelâ

Dünyada kadrin âlem ü ukbada serbülent
Ey Padişah-ı her düşera Şah-ı Kerbelâ

Oldu eğer eşşedd-i bila hâsılın veli
Kıldı seni Cenab-ı Hüda Şah-ı Kerbelâ

Mümin midir sana senin evlad-ı âline
Cevr ü eza edenler aya Şah-ı Kerbelâ

77B

Feryad eder kimine gulamın **Senîh** olup
Vardır nanı subh ü şa Şah-ı Kerbelâ

Fahr-i cihan Fatıma ü Haydar aşkına
Eyle kabulol kemteri ya Şah-ı Kerbelâ

Fahr-i cihan ü Haydar Zehra ile müdam
Sıbteyn-i Ehl-i Beyt-i Resul'e ola selam

(76A-77B)

Mersiye-yi Senîh

(.-./...-./.-./...-)

Muharrem erdi bu demlerde zıkr-i şah edelim
Sakam şuyun ü efsus-ı caygah edelim
Deruni sükr-i enduha şahrah edelim
Giyüp libası siyah renk matem ah edelim
Cenab-ı pak-ı Hüseyin için ah vah edelim

Gelince vakıa sultan-ı Kerbelâ yâda
Düşer bir ateş cansuz kalb-i naşade
Bu demde gussadan adem olur mu naşade
Zaman matem ü gamdır gönül bu asunade
Cenab-ı pak-ı Hüseyin için ah vah edelim

Dirüg ü hayf o çiğerpere-yi cenab-ı betül
Şehid eyledi arm ü salgah-ı Resul

Bak işte geldi o dem vakt-i matem etti hulul
Olu bu vakiayı yad eyle giryenak ü melul
Cenab-ı pak-ı Hüseyin için ah vah edelim

O nur-ı dide-yi saki-yi kevserden
Diriğ eyledi bir katre abı ehl-i fiten
Çün oldu ateş gayret-i derune-yi suz-ı efgan
Nisar-ı cu-yu şirişk eyleyüp bi-aşk Hasan
Cenab-ı pak-ı Hüseyin için ah vah edelim

85A

Ne rütbe vardır o şehzade-yi mükerremde
Ki can baş idi zi enva-yı fahr-i alemde
Şehid olup yed kadir Yezid azlemde
Canana oldu hiraman bu vakt-i matemde
Cenab-ı pak-ı Hüseyin için ah vah edelim

Yezid-i melanet-i endiş ü Şimir deyü nehad
O Şah halime kıldı eyvah kıldılar bi-dad
Hüdadan etmedi çün İbn-i Saad ü İbn-i Ziyad
Hezar la'netcümlesün edüp taadad
Cenab-ı pak-ı Hüseyin için ah vah edelim

Kaza-yı haşrde ya Rab bi-hak-ı Al-i Aba
Beni Eimme-i İсна Aşer'den etme cüda
Muhib ü müntesibsiz anlara **Senîh** asa
Deriz gelince Muharrem edüp bu güne nida
Cenab-ı pak-ı Hüseyin için ah vah edelim

(84B-85A)

Mersiye-yi Senîh

(--./-.-./--./-.-)

Erişti yevm-i tasa-yi eyyam-ı matemın
Olmuştu leyl-i aşiri aşr-ı Muharremin

Kılmıştı lahza lahza takarrub şehadeti
Sultan-ı Kerbelâ ü Hüseyin-i mazlumun

Bulmuştu carh-i kine-ver esbab-ı ihtilal
İhlal-i intizamına ahval alemin

Geçmişti ol zaman kim ola hasıla iftirak
Ceminde Ehl-i Beyt-i Resul-ı Mükerrerem'in

Çünkü ol demde mevkib-i sultan-ı Kerbelâ
Olmuştu saye efkanı ol saha-yı gamın

Geldi muktematı zuhura vücuh ile
Hükm-i kaza-yı Hazret kıyam-ı ahkemin

Kasd Hüseyin-i pakda hadden efruz idi
Çoş ü huruşı hasm-i bed andiş-i azalimin

Bildi hakikat üzre bu hale neticeyi
Emr ü vedaa eyledi tahsis o geceyi

Muhlet eyleyüp adudan o ser defter-i beşr
Kıldı firağ-ı harb ile fil-cümle def-i şer

Cem eyleyüp liva-yı Hak ü ebtanı tamam
Gösterdi iştikal-i ibadet o tacı ser

Arşu erişti ol şeb enas ü zikürden
Banın dua ü nevha ü tehlil ta seher

Yetti o şeb-i seradan alevi teffayüre
Düştü o şab-i avalim süfliye lertzeler

Gerdun şir mar ü zin bi-karar idi
Hal-i said o fail ü şaiye kılup nazar

İbretle açtı dide-yi bidar subha dek
Mefkud olup settara da tedbirden eser
Kendi urusu âlem o şeb kisve-yi melal
Kıldı mukadderat için arş-ı gam ü keder

Sekkan ü asuman ü zemin remlal idi
Hali cihanın o gece bir özge hal idi

Bir savt erişti alem-i ulviden ol zaman
Verdi hulül vakt-i şehadetten ol nişan

Efkara saldı Hazret-i Gülsümü ol seda
Tacil ile makam-ı imama olup revan

79B

Dedi ki ey birader sahib-i saadetim
Semavın oldu mu acep ol banın cansitan

İkbal ile buyurdu Şah-ı Kerbelâ beli
Hala ki vakıamda hem ey aht-i Mihriban

Gördüm Resul-i Ekrem'i tebşir edüp bana
Dedi peyam-ı karb-ı şehadet deyüp ayan

Ey nur-1 çeşm-i Fatıma ü Murtaza Hüseyin
Cehd et huzurumuzda gel ifzar kıl heman

Teşrif-i ruh-1 pakın için intizar eder
Ervah-1 enbiya ile sukkan-1 asuman

Guş itti bu peyamı o fahrü'l- muhadderat
Kıldı güman-1 rekte iel girye ü fisan

Cem eyledi huzur-1 imama nihayet
Etfal ü selahat harim velayeti

Şefkat gözüyle her birine eyleyüp nagah
Böyle buyurdu o şeh gir ü beyan sipah

Mısır kabul Yusuf'um Hüseyin'in göçüp
Zindan-1 tek-i dehrden oldum küşade rah

Hicrimle istirabdadır ol Şah-1 Evliya
Vaslımçün hem intizardadır Peygamberullah

Bağrına bastı rikkat ile birbir anları
Emr ü dua eyleyüp içre Cenab-1 Şah

Bir yanda Şhriban-1 ismet-i güzin-i pak
Çak eyleyüp tahammüli eylerdi ah vah

Derdi ki ey gariplere lutf-1 gam küsar
Vey zar ü dil şikestelere sayesi penah

Aya bu şehzadeleri eyleyüp yetim
Gece bırakup eyledin gamrah-1 naim

Bunca emaneti kime teslim edüp şehe
Tuttun gayret-i harm karb-ı Kibriya

Yarabbi-kimse bencileyin olmasun hazin
Her vechile teveccüh edüp mihnet ü bela

Bir yana derd-i gurbet bir yana hicr-i dost
Çeşmim olmasun mu pürnem ü dilzar ü bi-neva

Bir catında Hazret-i Gülsüm pür hemvum
Ağaz-ı nevha eyleyüp eylerdi kim nida

Ey şem-i hanedan-ı risalet nedir bize
Birbirini teakub eden bunca ibtila

Ama ki senden özge kim olsa penahımız
Kim mahremiyet üzre teselli kıla reva

Eylerken ol gece bu musibet ile güzar
Oldu sabah ruz-ı şehadet tali'a-dar

80A

Ol dem harem-i seradan edüp Şah-ı Din hiram
Etti ada-yı farz-ı ilahiye ihtimam

Tafi teyemmüm eyleyüp icra-yı salat-ı vasih
Kıldı hücaetiyle ada Hazret-i İmam

Encama iştikal-ı namaz ermeden henüz
Ağaza-yı dua ü niyaz olmadan tamam

Nagah koptu gulguleler su-yı hasımdan

Ahının gar ü zara kılup eşkıya kıyam

Sahra-yı Kerbelâ 'ya alemler yürüttüler

Saflar düzüp sipah-ı adu Kevser-i din-i azam

Hüseyin-i Saki süvar ü piyade zuhuriyle

Gösterdi kasd Al-i Rusel üzre izdiham

Merdan cansiper cihad ü gaza dahi

Hasıl kılup bu gulguladan intibah tam

Meydan-ı zerde germ ü tevce buyurdular

Ruhsat alup imamdan ol firka-yı ham

Gülbank-ı Ahmedî ile tesbih ederek

Durdu süvar cana mukabil nice melek

Dergah-ı bi-niyaza sürüp cephe-yi niyaz

Hiç etmedi fezuni-yi adadan ihtiraz

Ruhun Resule kim ilmi Zülcenah idi

Rakip olup saadet ile kıldı terük ü taz

Hüseyin-i Saki yirmi iki bin pelid idi

Cedd-i said yetmiş iki merd-i cangüdaz

Durdu zulam hasmına mukabil mesa-yı nur

Saftan çıkup Cenab-ı Şahenşah ser firuz

Ben varis-i Al'im cenab-ı peya maberim

Ben nur-ı çeşm-i Hazret-i Zehra ü Haydar'im

Ben bir zamanda kezb ü hilaf etmedim kabul
Hiç tutmadım muhalefet izad ü Resul

Ol dem misafir-i haram-ı Mustafa idim
Tutmasa idimmücaveret Hazret-i Betul

İlhahunuz beni komadı kendi halime
Sizden muharrerat u mürasil bulup vusul

Davetle siz beni bu diyara getirdiniz
Hala kelim-i evvelinizden kılıp nukül

Şimdi bana bu mertebe-yi namdarlık nedir
Ey ehl-i Kufe ey ru-yı sa-yı siyah gul

80B

Hiç etmeyüp nasihate o zalimlere eser
Tir ettiler o Şah'a revan hariç-i ez akul

Derhal kıldı mevkib-i sultana iltica
Yüz sürdü hak-ı pay-ı Hüseyin'e kılıp reca

Ey intisab-ı han derin maye-yi serdar
Vey gird-i pak-ı rehğutarın kehl-i çeşm-i hur

Aşyan ü cürme etmişim ikdam bilmeyüp
Böyle asait edeceğin hasm-ı pür gamdır

Ben bilmezdim ki hürmetini tutmayup senin
Ola bu zulmü mürtakib ol kavm-i bi-şuur

Husul eyleyüp bu Tarık ile çok niyaz
Haklıda buldu adu ü inayet şerif-i zuhur

Ey har-ı matem-i mamur afv ü amandan
Erbab-ı intizarı eder mi kerim-i dur

Mücrim ki araf ede şehv ü hatasına
Memduh olup hemişe bulur nimet-i huzur

Ol merd-i cansiper edüp ihsan şahı cezm
Aldı icazet eyledi kaza-yı rezm

Derhal edüp musaraaf sahe-yi cidal
Kesretle kıldı katl-i melaine iştigal

Hatıfden erdi kuşına nagah bir seda
Çün müjde-yi şehadet idi gayet-i ma'al

Kim ey har intizardadır vech-i pakına
Gılman ü hur ba-eser iştiyak-ı bal

Kılmıştı ol beşarat iel ger razı kerem
Zahm-ı kesir edüp anı ahir fetada hal

Ederken ya İmam deyü sece eyledi
Manend huzur erişti heman ol melek-i hısal

Tahlis edüp meyana ihrudan o serveri
Nakl etti öz makamına zafi bulup kemal

Zannus üzre hun-ı cebinin ederdi pak
Şem-i revanımdan açup çeşm-i irtihal

Kalb-i şerifin oldukça razı acaba deyü
Hakkında iltifat imamı kılup sual

Bildi rıza-yı pakını hayır dua ile
Oldu revan behište heman ol sefa ile

Reb' Nehar edşnce o gün hasılı güzar
Avan-ı Şah'dan nice merdan cansiper

Oldu garik-i hun şehadet birer birer
Leb teşneler azasına ağlardı cuy bar

Şahen-i Ehl-i Beyte bitüp növbet-i cihad
Her biri kıldı farz secaatle kar-ı zar

81A

Evlad-ı Mutaza-ı Hasan'dan dokuz zevat
Tuttu makam-ı hizmet cedd-i bizar-ı güvar
İki gül-i şikefte ü neşküfte Hüseyin
Oldu havvaz-ı Gülşen Firdevs-i girdigar

Nakd-i akıl Cafer-i Tayyar'dan dahi
Sahn-i gazada oldu şehid altı şehriyar

Ol cümle mübarekten Kasım Hasan
Kim afitab üç sabahattı tab-yar

Gördü vefat-ı dader ü amam-ı pakini
Oldu tahassür-i şüheda ile bi-karar

Ol dahi anşar eylediği raha gezm için
Tahsil-i ruhsat eyledi icra-yı rezm için

Ettik de bezm-i remze teveccüh ona zeynin
Cümleye kıldı girye bu hale şeh-i Güzin

Zira ki yadigar Cenab-ı Hüsn idi
Andan gelürdü raice-yi Mücteba hemin

Hemde nebat Hazret-i Şah-ı Şehid'den
Olmuştu na-murad ana bir gevher-i şimayin

Giydirdiler libası emr ü şana ol güle
Tevhil olundu birbirine iki muhibbin

Ol an gaza-yı tedarikin ettikte damenin
Men ile salahat tutup kıldılar anın

Setr-i hicaba ateş urup berk-i ah ile
Fi'l-Hal o nev arusa-i na-kam-i dil hazin
Hasretle dedi ey gülzar-ı mücteba
Oldukda Kerbelâ 'ya bedel asriye-yi ceza

Aya bana ne yerde nasip ola vuslatın
Anda acep neden bileyim ben alametin

Giryan olup buyurdu o teşine leb
Ab-ı revanı çeşme-yi feyz-i şehadetin

Ahir cü saye düştü zeyn-i şehadete
Nehl-i kaddi o Gülben bağ ü velayetin

Ol demde üstüne yetişüp gam-ı ekremi
İkdam kıldı nakline ol serv-ü kametin

Geldikde haymegah cihanı pür eyledi
Feryadı salahat harim-i taharetin

Açtı gözünü anlara birbir edüp nagh
Kıldı tebessüm eyledi Firdevs-i cayıgah

81B

Geldi o dem ki hükm-i şehadet bulup kemal
Vasıl ola nihayetine müktefa-yı hal

Geldi o dem ki devr-i hilaf-i siphirden
Mihri ümid-i ilmiyan kesb ide zeval

İtfal ü salahat ile tekrar edüp veda
Terk etti Hakk'a cümlesini zar ü pür melal

Basdı rikab rahş-ı hümayununu kadem
Kıldı nice münafığı katl ile peymal

Baran-ı tır-ı hasımdan eyvah o teşine leb
Oldu nice kesret zahm ile bi-mecal

Yetmiş iki cerime olup çeşme saz hun
Düştü zemine zaifle ol cism-i bi-misal

Bir kâfirin bed sitemiyle olup şehid
Girdi sahab-ı zahmete ol gurre-yi ümid

Tekmil olup gazat-ı Şeh-i Kerbelâ ile
Hep erdiler şehadete tığ-ı cefa ile

Tarifi mümkün olmaz o künlü musibetin
Nokta ü huruf u hane vücud ü nida ile

Mazlumlar figanı tutup ru-yı âlemi

Azm ettiler mürafakat eşkıya ile

Şam'a azimet ettiler andan Medine'ye

Setr-i afaf u hıfz-ı Cenap-ı Hüda ile

Ehl-i Medine'ye düşüp ol demde velvele

Mecmu'ı karşı çıktı zikür ü nisa ile

Zahir olunca kisve-yi matemle Ehl-i Beyt

Doldurdular siphri tanin ü seda ile

Feryad edüp bu hale sagar ü kibarı

İcra-yı matem ettiler ah ü sada ile

Doğru edüp müsaraat ravza-yı Resul

Ol hal ile selam verüp kıldılar duhul

Bab-ı şikâyete yüz urup ettiler nida

Ya seydah-ı vücut Şefika-yı Muhammed'e

Biz müptela-yı badiye-yi hicr ü izzetiz

Azudegan vakia-yı deşt-i Kerbelâ

Biz reh-neverd-i arşa derd ü felaketiz

Geldin der inayetine zar ü bi-neva

Şem'-i ümidimiz sunub yad-ı fettinadan

Olduk karin-i zulmet enduh ü ibtila

Gör neyledi o yerde saki-yi ümmetin bize

Anlar hey şefaatine olmasun seza

Hâke beraber eyledi cism-i lütfunu
Gördü Hüseyin-i Pak'na ada sitem reva

Ab-ı Fırat'ı cümle enama mübah iken
Kim etmedi necl-i saki-yi kevserden eşk ya

82A

Sahn-ı belada tutmadılar hürmetin senin
Evlad ü Al'in ettiler azarde-yi cefa

Böyle sürud ü nevhayı arşa yetürdüler
Lahuti yana rikkat ü hayret götürdüler

Bu macera ki nakl ü beyana karin olur
Guş eyleyen firak ile end ü hakin olur

Mah-ı Muharrem erdiği dem ah ü giryeden
Matemle asuman ü zemin pür tenin olur

İcra-yı resm-i taziyet al-i Mustafa
Taktim-i şer' ü hürmet-i İslam ü din olur

Mayesi rahmet olsun o kavm-i pelid kim
Kast-ı sitemle al-i Resul'e mehin olur

Tecdid-i hazin ü matem Sultan-ı Kerbelâ
Bade-yi intibah-ı dil-i gafilin olur

Aşk olsun ol muhabbet ehl-i vefaya kim
Karı buı günde girye rah-ı enin olur

Mümin olan **Senîh** bu gün etmeli
Ömrü olduğunca dert muhabbetle gitmeli

(79A-82A)

Mersiye-yi Senîh(Tahmis-i Hatim)

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Şeb çerağ handan-ı Mustafa'nın ya Hüseyin
Nur-ı çeşm-i haydar ü Hayrunnisa'sın ya Hüseyin
Pertev efruz tecelli-yi Hüda'sın ya Hüseyin
Şem-i şeb pira-yı bezm-i ibtilasın ya Hüseyin
Sergerdun dada-yı tığ-ı rızasın ya Hüseyin

Oldu dünya sana ca-yı serverullah bir
Hasılın oldu bütün hüzn ü melale mahsur
Kalmadı def gider aineyi sakın nesir
Hatır-ı maksuruna rahat meğer biga nedir
Her bela-yı dehr dune aşınasın ya Hüseyin

Mihr-i Cafersin arş-ı ulvidir en ol menzilin
Nur zatlım ... zuhur-ı şamilin
On sekiz bin alemler olmuş Mahmut'a el Hak dilin
Bir uçup atar ... vücud-ı kâmilin
Vech-i Hak serr Cenab-ı kibriyasın ya Hüseyin

Ey çerağ-ı çeşm-i Haydar kurretül ayn-ı betül
Cevher terkinin derkinde acizdir ukul
Fazl-ı zatın serveran aleme ... şumul
Sendedir hulk-ı Hasan sırr-ı Ali feyz-i resul
Nur-ı Zehra bende-yi Al-i Abasın ya Hüseyin

85B

Teşnegah ümmet olurlar dem be dem ruz-ı ceza
Çeşme sar cevri ü ihsanında seyrab-ı sefa
Validendir saki-yi kevser Aliyy'ül Murtaza
Gam değil ölse susuzlukla Şehid-i Kerbelâ
Çeşme-yi ab-ı beka ayn azasın ya Hüseyin

Firkatin ateş bıraktı can gam-ı perverdime
Düştü ab ü tab eşk-i kerem vah serdime
Dad-ı hevah oldum yetiş bu nale-yi şehri-deme
Bilsem dergahına düştüm meded kıl derdime
Ehl-i derde sen malaz ü mülçadsın ya Hüseyin

Dergahından devr-i mecruh'ül-fuadım lütf kıl
İbd-i mahlukum deyü yad eyle adım lütf kıl
Nîl visale hasıl eyle ... lütf kıl
Şerbet-i cam-ı şehadettir muradım lütf kıl
Kabil hacet erbab-ı recasın ya Hüseyin

Ateş-i harınla yandım takatim tak oldu tak
... sineme hicrin bıraktı ihtirak
Kalmadı sabr ü mecalim efrak ah efrak
Yandı canım döktü kanım nar ü tığ iştiyak
Merhamet kıl merhametgan-ı vefasın ya Hüseyin

Mücrimim mücrim esri-i pence-yi emmareyim
Ru siyahım ba bayı ihsana ne yüzle varayım
Muş-i isyanım **Senîh** asa garip avaneyim
Ben kimine abd-i aciz-i Kazım-ı bi-çareyim
Sen serir-i ara-yı melek-i inhasın ya Hüseyin

Dem be dem buldukca ahval-ı zamana inkılab
Seyr ü tahvil buruç ettikce mah ü afitab
Payidar oldukca heft iklim ... na-kiyab
Zatna ecdadına olsun salad-ı bi-hesab
Takir-i ziynet necis Hak-ı Kerbelâ sîn ya Hüseyin

(85A-85B)

Mersiye-yi Senîh

(--./-./--./-./-)

Mah-ı Muharrem erdi deyüp şimdi ya Hüseyin
Ah eylerim bir ay Şeh-i Mücteba Hüseyin
Ruşen-i çerağ Al-i Resul Hüda Hüseyin
Virdi Hüda yolunda kazaya rıza Hüseyin
Oldu bu dem şehid Şeh-i Kerbelâ Hüseyin
Nur-ı çeşm-i Fatıma ü Murtaza Hüseyin

Âşık mı ol ki didesini pür nem eylemez
Hake nisar eden der eşkin kim eylemez
Müminleri bu vakıa nice pürgam eylemez
Müslim olan bu günde nasıl matem eylemez
Oldu bu dem şehid Şeh-i Kerbelâ Hüseyin
Nur-ı çeşm-i Fatıma ü Murtaza Hüseyin

Çeşman-ı hü nefşandan akup eşk nice de
Halk-ı cihan hep ah deyüp ah işitmede
Bu günde banın ah ü neva çerha gecede
Sinanarz ü ehl-i sema matem etmede
Oldu bu dem şehid Şeh-i Kerbelâ Hüseyin
Nur-ı çeşm-i Fatıma ü Murtaza Hüseyin

84B

Ya Rabbi Hak Hazret-i Sultan-ı Enbiya
Şahan-ı ehl-i pelidden etme beni cüda
Kıl cismimi türab der şah-ı la feta
Olsun bu vakit pür gama can ü cihan feda
Oldu bu dem şehid Şeh-i Kerbelâ Hüseyin
Nur-ı çeşm-i Fatıma ü Murtaza Hüseyin

Geldikce yâdıma o şeh-i kamuranım ah
Nar-ı firak ile yanıyor cism ü canım ah
Misl-i **Senîh-i** zar kılup hem zebanım ah
Bu mutlu oldu şimdi medar-ı figanım ah
Oldu bu dem şehid Şeh-i Kerbelâ Hüseyin
Nur-ı çeşm-i Fatıma ü Murtaza Hüseyin

(84A-84B)

Mersiye-yi Senîh

Şehenşah-ı taht-ı rızadır Hüseyin
Rıza dede-yi her kazadır Hüseyin
Şehid düşe Kerbelâ dır Hüseyin
Der çeşm-i betüle ciladır Hüseyin
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-ı Aba'dır Hüseyin

78B

Çerağ-ı Hüda'dır Veli'dir Hasan
Velayetle mihr-ü celidir Hasan
Mukareplerin almalıdır Hasan
Ziya-yı uyun-ı Ali'dri Hasan
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-ı Aba'dır Hüseyin

Be-Hakk-ı ibadet Zeynel Aba
Be-Sıdk-ı dil Bakır pür vefa
Şeh-iKerbelâ 'dır bana ...
Beni ana ergür ki ya Rabbena
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-ı Aba'dır Hüseyin

On İki İmam içre gör Cefer'i
Odur devre-yi nesl-i Peygamberi
Yolunda kılup terk can ü seri
Heseyin'in nesli olmayım çeker
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-ı Aba'dır Hüseyin

Der Kazım'a etmemişim iltica
Niyazım İmam Ali'den Rıza
Mülazım Hüseyin-i Şah-ı Kerbelâ
Beni etme kim ya Rab andan cüda
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-ı Aba'dır Hüseyin

Be-cah-ı celili Muhammed Taki
Be-kadr-i Bülent Aliyyü'l-Naki
İlahi Hüseyin'in kılup mülhaki
Şefi eyle kim bana ol eşfaki
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-ı Aba'dır Hüseyin

Hasan Askeri Şah-ı Kuds-i Sipah
Veli-yi Hüda Mehti-yi Din-i Penah
Bu iki Şeh için beni ya Alla

Hüseyin'e eriştir ki bi-iştibah
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-1 Aba'dır Hüseyin

Çün On Dört Şehzade-yi Nevresid
Zaman-ı sebavette oldu şehid
O mazlumlar aşkına ya Vahid
Beni kıl ki bahs-i Hüseyin'e seyyid
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-1 Aba'dır Hüseyin

79A

Besr-i İmaman anı aşr
Be-masum-ı Car Deh taç ü ser
Hüseyin'e fedadır cihan ser teser
Senîh'nin budur virdi şam ü seher
Ciğer pare Murtaza'dır Hüseyin
Ser efrac Al-1 Aba'dır Hüseyin

(78A-79A)

Mersiye-yi Senîh

(..-/-...-/-...-/-..)

Dehre ol dem ki Muharrem denilen mah gelür
Dil-i sevda zedeme bin gam cangah gelür
Yadıma ü kaygıya şehzade cemcah gelür
Aklım ol hayret ile gah gider gah gelür
Dert ile her nefesimden sirareh gelür
Her kalimden nakm-ı nalesullah gelür
Bu melal ile cihandan bana ikrah gelür
Leb-i efsusuma sad hayf ü sada eyvah gelür

Ben nasıl amtem edüp can ü ciğer dağlamayım
Çak çak eyleyerek sinemi kan ağlamayım

Gelincek vakıayı Şah-ı Şehidan yada
Düştü bir ateş cansuz dil-i naşade
Öyle cevr etti ki ol şaha adu dünyada
Görmedi kavm-i Yahudiden anı İsa'da
Nice zalim diyeyim şu Yezid bi- dada
Neler etti ol şahenşah-ı kerim matada
Tab germe ile leb teşine edüp sahrada
Tığ gadriyle şehid etti yed-i adada
Buldu rahmet ki Rahmana Hüseyin-i Mazlum
Oldu müstefrik la'netbir ala-yı kavm-i zulüm

Yıkılup çarh düşüp mihr ü gevakeb hake
Sarsılup hak-i zemin çıksa seza eflaka
Kerbelâ 'yı boyayıp çün Hüseyin pake
Kıydı gaddar pelid Al-i Şeh-i levlake
Kudreti yok mu idi kim idügin idrake
Ne diyem ah o mürüvetsiz olan bi-yake
Düştü nar-ı nemim ü endüh dil sad çake
Yanarak başladı dil-i nale ateş-i nake
Ah eder serim bu hararetle yanar nar-ı felek
Tutuşur suzış-ı feryadım ile ins ü melek

Öyle server ki Hasan ile Hüseyin zahir
Ced emiceleri mahbub cenab –ı kadir
Ab-ı ziyanları şir-i hüda-yı kahır
Mader-i pakları Fatımatül Zehra'dır

84A

Hilkatinde birinin şesen keramet zahir
Zulmetinde birinin nur-ı vilayet bahar

Cevr eden anlara aya nesl-i olmaz kâfir
Etti cürret buna bir nice leym-i fecir
Ben ol kâfireleri lanetle ederdim tadad
İstemem eylemem ismi ile düşmanları yad

Ne kadar müctrim isem de sen edüp azu kusur
Kılma ya Rab beni Şah-ı Şehidan'dan mehcur
Dergahında bulayım kendime bir ca-yı huzur
Dahil safa gelüp eyleyüp eyle mesrur
Hazreti Fahr-i Resul aşkına ey Rab gusvar
Perde-yi mağfiretinle günahım kıl mestur
Esr-i aşkları kalbimi kılsun pür nur
Eylema hak der Al-i Aba'dan beni dur
Kulları olmak **Senih**'nin şeref ü izzetidir
Maksudu ancak o şahanın...

(83B-84A)

Mersiye-yi Senih

(.---/.---/.---/.---)

Yine geldi Muharrem Kerbelâ eyyamını yad et
Beyan ü ifat can güdaz Al-i Evlad et

Hüseyin-i Mücteba'ya noldu bir kez zikr ü tadad et
Bozup gülşenseza-yı zevk-i beyt-i nefha-yı bünyad et

Demadem külbe-i ihzan-ı kalbin matem abad et
Şhid-i Kerbelâ nın firkiyle ah ü feryad et

Anladıkca o şahın çektiği dert mihen şimdi
Tecidile zaman oldu yine sözün Figen et

Vucub-1 hubb-1 Evlad-1 Resul emir-i müsellemdir
Muhibbet sadakat eylemek çün şart-1 azimdir

Demadem külbe-i ihzan-1 kalbin matem abad et
Şehid-i Kerbelâ nın firkiyle ah ü feryad et

Nice şehzadegan bunca gül bağ-1 şerif eyvah
Mukrablarla oldu arsa-i tığ-1 telef eyvah

Gidüp Zeynel Aba'dan başka hayrü'l-halif eyvah
Abad-1 muhlisine kaldı enduh-1 vasıf eyvah

Demadem külbe-i ihzan-1 kalbin matem abad et
Şehid-i Kerbelâ nın firkiyle ah ü feryad et

Kılup ada o şahın evvela avanımı işhad
Şehadet bulup sonra bir bir ihvan itret ü evlad

Kalup tebha şehid oldu peykana ol kerem-i mutad
Senîh işte bahr-i mal eyleyüp mersiyeler insad

Demadem külbe-i ihzan-1 kalbin matem abad et
Şehid-i Kerbelâ nın firkiyle ah ü feryad et

(77B)

Mersiye-yi Senîh

(..--/..--/..--/..--)

Ağla ey dide-yi ter asr-1 Muharrem'dir bu
Ağlayup can ü ciğer dağlayacak demdir bu
Farzdır girye bu dem emr-i müslimdir bu
Âlem matemî tecdid eder âlemdir bu

Girye kıl girye ki her kardan ikdamdır bu
Sana bir vaka diyem bais-i matemdir bu
Dinle bu vakayı vaka-yı gamdır bu
Kıssa-yı Şah-ı Şehidan-ı Mükerrerdir bu
Ben o Sultan-ı Keremperever kurban olayım
Gelecek şehir-i gam matem-i giryan olayım

Kerbelâ kıssası söz iken cism ü candır
Sineler fikr eyler bu vakıa suzandır
Mevsim-i firkat ü ruz-ı lem-i hicrandır
Matem-i Şah-ı Şehidan celil-i işandır
Ehl-i tevcid ki, bu vakıadan giryandır
Şüphesiz katre eşkisebeb-i gardandır
Hep evlad-ı pelide bulunur ... necat
Mazhar-ı gadv ü iman ola havaric heyhat

82B

Kerbelâ vakıası vakıa-yı müşküldür
Fikr olundukca buna sabır nice kabildir
Gör eyyamı ki ra-yı sineyi şimaldır
Böyle dünya-yı deniden ne sefa hasıldır
Rahat eyler o ki bu vakıadan gafildir
Vakıa halde iram ü sukun zaildir
Kıssa-yı Şah Hüseyin afat ü can ü dildir
Nice kan ağlamam varsa tarifi bildir
Kim ki ihlas ile ol Padişaha bende olur
Ruz şeb matem edüp hüzn ile giryanda olur

Necl-i Zehra vü Ali ... evlad-ı Nebi
Yadigersın dosta Resul-ı ...
Düşman bildi kadr-i şeh ali nesbi
Evlad-ı sultana cefa gördü reva hasm ...

Evladın yok ise ... ..
Mümin ana nasıl kıyılmaya kin ü gazabı
Katil ... resul evladı Yezit ...
Bir hata eyledi kim etmez anı ... ..

Hazreti Şah Hüseyin iken imam bil hak
Ana mahsus iken asrında hilafet mutlak
Öyle sultan ... felek neyledi bak
Şimdi kan ağlıyor etse nola izhar-şafk
Server-i dini o dem hune kılup müstefrik
Gördü o zaman Süleyman'a bir ... İsak
Bunda bir sırr-ı garip olduğu zahir ancak
Fark ola takii seyit ile şakı batıl ü hak
Nisbet Al-i Muhammed'dir alamaet-i said
Kim şakıdır olur elbette taraftar Yezid

Gel ne dünyaya ne ukbaya nagh eyleyelim
Cism-i matem zedeye dağ acup ah eyliyelim
Felek ainesin ah ile siyah eyleyelim
Kaddimiz barr-ı silal ile gütah eyleyelim
Ömrümüz rah-ı muhabbette tebah eyleyelim
Ruz şeb firkat ile matem-i şah eyleyelim

83A

An be an lain-i Yezit etmeyi rah eyleyelim
La'netol deyüp günah ise günah eyleyelim
Buğz-ı ada-yı veli şaibe-yi gayrettir
Hep evlad-ı nebi vasıta-yı rahmettir

Çare ne şive-yi taktir ile ez hüküm-ü kadim
Olmuş ibna-yı beşr çün iki ... taksim
Birisi fazl-ı saadetle bulup feyz-ı umum
Birine saldı şekavet esr ... zemim

... esaddan olup şah-ı şehidan-ı kerim
Kesm ... Yezid oldu hiyasetle resim
Olup anınçün o har helf ile ehl-i cemim
Oldular layık lanete bir ala-yı kavm-i laim
Varsa lain etmede ol kavm-i lice-yi bi-min
Kıl nazar ahirine sure-yi İbrahimin

Terk-i ... ikbal kıldı Hüseyin-i Mazlum
Rağbete cah baka kıldı Hüseyin-i Mazlum
Talip Hakka nida kıldı Hüseyin-i Mazlum
İntihaba sada kıldı Hüseyin-i Mazlum
Meyl-i ahkam kaza kıldı Hüseyin-i Mazlum
Kerbelâ hakını ca kıldı Hüseyin-i Mazlum
Teşine leb azm-i Hüda kıldı Hüseyin-i Mazlum
Özünü Hakka feda kıldı Hüseyin-i Mazlum
Kim Hüseyin'e kul ola ba eser aşk-ı hüsn
Hüsn-i hal ile dü alemde olur müsnehsün

Kurre'tül-ayn-ı fahr-i dü serardır Hüseyinin
Nak-i gam dil-i kerrar-ı Hüda'dır Hüseyinin
Dü ciğer pare-yi sultan-ı nisadır Hüseyinin
Serveran-ı harm-ı Al-i Aba'dır Hüseyinin
Mihir ü mah felek-i sadık ü safadır Hüseyinin
Nermin-i şerf üç aladır Hüseyinin
Su-yı Hakdan bize ihsan ü atadır Hüseyinin
İki kandin ... hedadır Hüseyinin
Eser mihleriyle bir olup kalbimiz
Nur-ı aynemizi eyleye Mevla temiz

Ya Rab ol padişah-ı her dü sera hürmetine
Murtaza ü Hasan Fahr'ül Nisa hürmetine
Ya Rab ol Şah-ı Şehidan-ı Hüda hürmetine

Zeynel dini halif al-i aba hürmetine
Bakır ü Cafer pir sadık ü vefa hürmetine
Musa Kazım ü Sultan Rıza hürmetine
Şah Taki ü Naki izz ü ala hürmetine
Hasan Askeri ü nur-ı hüda hürmetine
Ol şahenşahlara bende-i hadem eyle beni
Düşmüşüm varta-yı hicraba halas eyle beni

83B

Girye kıl nevceler et eşk nisarıyla **Senîh**
Akıdıp çün dil-i nakıs izar eyle Senîh
Dağ açup sinene bin şerha şimar eyle Senîh
Dağını merhem-i zahm-i zar eyle Senîh
Geceyi gündüze kat nale-yi kar eyle Senîh
Ruz şeb firkat ile ley-i nehar eyle Senîh
Her nasıl eyler isen hüzn ile var eyle Senîh
Matem Şah- Şehidana medar eyle Senîh
Her sene tazeleyüp matemi ah edeyim
Ömrüm ahir olucak derd-i gamımla gideyim

(82A-83B)

SEYYİD SEYFİ NİZAMOĞLU

Mersiye-yi Seyyid Seyfi Nizamoğlu

(-.-/-.-/-.-)

Kuret'ül-Ayn-ı Resul olanları

Nice ettiler işitin anları

Demediler neslidir Peygamberin

Halliyatın taze idi tenleri

Şimdiki evladına hem aline

Şimdiki asrın evlad-ı mervanları

Anları gelmekte herbir na half

Yere gark olmakta gevher kanları

Gitti hürmet kalmadı ilmanlara

Şer'a galip oldu ... hakimlerii

Bilmeyenler **Seyfi** Al-i Ahmed'i

Hake yeksan etsün Allah anları

(87B)

Nevruziye-yi Seyfi

(.---/.---/.---/.---)

Uyandı berk-i gonca indilip ahkamıdır şimdi

Küşad oldu şukufe laleazar eyyamıdır şimdi

Mezin oldu sahralar çemen aramıdır şimdi

Bahar vakti sahr-ı bülbüllerin hengamıdır şimdi

Feyuz-1 Ehl-i Beytin aşka en'amıdır şimdi
Bu gün nevrüz-1 sultan ehl-i dil bayramıdır şimdi

Dolu etti bu gün şems hakikat nur-1 mutlakdan
O Şir-i kibriya teşrif buyurdu cenab-1 Hak'tan
Duyuldu Haydar-1 Kerrar okundu ismi o rakun
Budur şah-1 velayet Muharrem hak al isbakdan
Feyuz-1 Ehl-i Beytin aşka en'amıdır şimdi
Bu gün nevrüz-1 sultan ehl-i dil bayramıdır şimdi

Emirü'l müminin vakfa sırr-1 Hüda'dır bu
Ledni gencinin sultanı ol bad-1 ramnadır bu
Denildi la feta illa Ali sahib-i gazadır bu
Muhibb-i handan-1 ehl-i derde bir atadır bu
Feyuz-1 Ehl-i Beytin aşka en'amıdır şimdi
Bu gün nevrüz-1 sultan ehl-i dil bayramıdır şimdi

Nasib ser hak ikrar-1 iktamda pelidendir
Fuyuz-1 inkişaf var dat müncelidendir
Rumz-1 noktanın irşadı sarta-1 dilidendir
Serveri gönlümün **Seyfi** zuhur et Ali'dendir
Feyuz-1 Ehl-i Beytin aşka en'amıdır şimdi
Bu gün nevrüz-1 sultan ehl-i dil bayramıdır şimdi

(148B)

Mersiye-yi Seyyid Seyfi Nizamoğlu

Ey gülistan-1 gülşen evlad-1 bülbülü
Eyle nale-yi suzunla alemi dolu
Meth et habib-i ekremi ol fahr-i mürseli
Oldur cem-i meyda-yı dünyanın olu

Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

88A

Ey nur-ı Ahmed-i Muhtar olan Hasan
Ey yadigar-ı Haydar-ı Kerrar olan Hasan
Ey nice der mihnetle zar olan Hasan
Cennetin civanlarına serdar olan Hasan
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

La'net ol Yezit-i fasık bi-dine sad hezar
Hem avanene ensarına dahi bi-şımar
Kıydı Hüseyin'e hiç etmedi Mustafa'dan ar
Tamu içinde oldu cümlesinin yeri nar
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

Ey nesl-i pak dide-yi evlad-ı Mustafa
Ey nur-ı ayn-ı Hazreti Sultan Murtaza
Çeşm ü çerağ-ı aleme envar-ı kibriya
Oldu Ali ... imam-ı şah-ı evliya
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

Sevesin Muhammed alini ruhun gıdasıdır
Her kim muhabbet etmeye bunlara asidir
Hub ü Ali ü Al-i Ali din binasıdır
Canım imamım Muhammed Bakır fedasıdır
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

Tahsil Ali'm ol ahir enbiyadan tamam
Dirt resule eder idi gayet ihtiram
Anınçün oydu hulk-ı cihan ana ba-...
Yağı kim İmam Hazreti Sadık'tır ol hemam
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

Al-i Resulü sevmeye kavlimde sadkım
Bin dilim olsa medhki etmekte kahrım
Amma feda-yı can ... mahirim
Ben bende-i ol hazreti Musa Kazım
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

Ey bergüzin-i Al-i Alinesi-i Mustafa
Ey maden-i mürvet ey mah-ı hoş lika
Ey secdegah-ı mülk-i acem Kiblegah ma
Daim kaza-yı razı olan Şah-ı Ali Rıza
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

88B

Her kim Taki'yi sevmese olmaya muttaki
Ermeye hiç anın kalbine iman revnaki
Fersa-yı saadet ister isen olmayıp şaki
Gel ol muhib-i Hazret-i Sultan Naki
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

Hak rahı bu gözlerimin tutyasıdır
Mümin mevali kullarının...
Zikr ile mübarek ismin dertler devasıdır

Yağı Hasan'ül-Askeri dinni livasıdır
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

Göster **Nizamoğlu'na** ya Rab ölmeden
... etme ruhu ol devre dahi ermeden
Bozuk ayağı bastığı toprağı sürmeden
Yağı kim İmam-ı Muhammed Mehti'yi görmeden
Ahmed-i Mahmut oldu kamu alem efdali
Kevser şarabı sakisidir Murtaza Ali

(87B-88B)

Mersiye-yi Seyyid Seyfi Nizamoğlu

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Ya Resullulah bize gör netti asi ümmetin
Görmeye anlar dahi ruz-ı kıyamette şefaatin

Şah Hüsryn'in ettiler hake beraber cismini
Kılmadılar ol münafıklar senin hiç hürmetin

Kerbelâ da göreydin ya Muhammed halimiz
Ta kıyamet sakın olmazdı bizim çün firkatın

Kim ki alem fahrının evladına buğz eyleye
Ya İlahi eyleme ana musır cennetin

Bir mühib-i handan Mustafa'ya **Seyfi** ya
Ruz şeb nesl-i Resulullah'a olsun mehttin

(87B)

Mersiye-yi Seyfi

(../--/..--/..--/..--)

Handan-ı benu-yı barkını kan eylediler
Başın açık yalın ayak Şam'a revan eylediler
Ortada kaldı yetiman-ı kirve-yi esre
Ağlayup cümlesi feryad ü figan eylediler

Şimir-i lain aldı emir eyledi infaza kıyam
Ehl-i Beyte dedi ey zümre-yi evlad-ı kiram
Yürüyün ki yükünüz canib-i metfure-yi Şam
Emra böyle bana emir ü beyan eylediler

Eli bögüründe kalıp çekildi çiğerden bir ah
Kavm-i Süfyan yüzünü her dü cihan eyle siyah
Dedi bi-keslere feryad-ı rey eyle eyvallah
Ki biiz böylece bir hatm-i cihan eylediler

Bir katre-yi nake talep eylediler ah o zaman
Nakeler geldi ne çul var ne sahr var ne mey hüvar
Hazreti Zeynep edüp cümlesini nake süvar
Şam'a doğru esre-yi itfa ü inan eylediler

Kendisi yerde kalup yarası çok merhemi yok
Nakeye binmeye kendisinin hiç mahremi yok
Yari yok yavrusu yok kardeşi yok hemdemi yok
Kufe'de تنها kalup çiğerin hun eylediler

Nereden çattı bana bu kaza-yı müthiş
Nereden başıma geldi böyle ah bu çetin iş
Düştüm ey kardeşim Abbas ü alemdarım yetiş
Sinemi ... alemde nişan eylediler

Elleri kolları bağlı gözü yaşlı o çocuklar
Bindiler develere hep inleşir ah o yetimler
İşte bu giden kabile-yi mihnet ü gam
şüheda başlarını zeyb ü sinan eylediler

Görmemiş çeşm-i felek mazlumanın böylesini
Kırdılar arş-ı ala Al-i Nebi kalesini
İhtimal ile iman eylesün cümlesini
Rahmeddar Ali'mi **Seyfi** vestan eylediler

(86A)

Mersiye-yi Seyyid Seyfi Nizamoğlu

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Talib-i rah-ı hakikat bugz-ı evlad eylemez
Bugz-ı Al-i Haydarı kendiye mutad eylemez

Ehl-i imanım diyen tutmaz Yezidin cenahın
şefkatinden Muustafa'nın gittiğin yad eylemez

Biz muhib-i Ehl-i Beyt-i Mustafa'dan olmuşuz
Anınçün cevr eder devran bizi şad eylemez

Devlet-i didar baki isteyen yevm'ül-hisab
Mihnet-i derd-i beladan bunda feryad eylemez

Kerbelâ da şah Hüseyin'in kim işide halini
Seyfi ya viran eder gönül abad eylemez

(88B)

SEYYAH DEDE

Mersiye-yi Seyyah Dede

De İmam Hüseyin'i seven canlara
Yansun kan ağlasun matem ayında
Kerbelâ 'da şehidlerin halini
Bilsün kan ağlasun matem ayında

Sakınsun olmasun bu aya hürrem
Bilsün ol can bu ay Muharrem
Ah canım deyü yarama merhem
Sarsın kan ağlasun matem ayında

Yası edüp kara giysün donunu
Ağlamak ile geçirsün gününü
Şehidler aşkına kurban canını
Versin kan ağlasun matem ayında

Muhabbet ile bildirsın özünü
Kanlı yaş ile doldursun gözünü
Seyyah Dede topraklara yüzünü
Sürsün kan ağlasun matem ayında

(85B)

SEZAYİ

Mersiye-yi Sezayî

Ey Şehid-i Kerbelâ 'ya ağlayan
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün
Ateş-i hançerle sine dağlayan
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün

Sinede serde gerektir dağ ola
Kanlı yaşın dideden ırmak ola
Ger dilersen menzilin uçmak ola
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün

Gece gündüz ey Muhammed ümmeti
Edelim can, Yezid'e laneti
Derdin ere sana Hakk'ın rahmeti
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün

Kimdir ol Şah-ı Şehid-i Kerbelâ
Nur-ı çeşm-i Murtaza Al-i Aba
Ebb ü ceddidir Ali hem Mustafa
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün

Her seherde sanma şefkle şeb gamı
Anda kan ağlar felekler ol demi
Alemler tuttu Hüseyin'in matem,
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün

Ehl-i Beyt ile Muhammed ey said
Oldular temsil zehr ile şehid

Kıldılar rahm etmeyüp bunca ümid
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün

75A

Ey **Sezayî** bilmen ol Şah Hüseyin
Cümleye sevmektir anı farz-ı ayn
Şeksiz ehlullaha oldu nur-ı ayn
Ağla matemdir Muharrem'dir bu gün

(74B-75A)

SUZÎ

Mersiye-yi Suzî

(.---/.---/.---/.---)

Bu günler yevm-i matemdir edelim ah vaveyla
Çüğerler kan bedenler çak edelim gözyaşın seyla
Habibin Kurretü'l-Ayn'ı dahı mahbub-ı Hak Mevla
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

O mazluman masuman aştan-ı dil-i Suzan
Hayrım kudsi Mevla'da ediptür canlarım kurban
O günde Kerbelâ sahrası dağları eder Efkan
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Semavat ü zemin inler feleklerde melekler hem
Dahi ins ile cin derler aman ey cümleden ehram
Bu derdin çaresi ancak sabırdır yok buna merhem
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Döğelim taşlar ile sinemiz bu zar-ı firkatle
Analım ol demi her dem nedametle ve hasretle
Çiğer zahmını tecdid edelim taze çerahetle
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Cihana gulgula düştü o günün hül-nakinden
Vuhuşla tuyur cümle iniler tab-ı nakından
Mukaddesler ururlar dem oların aşk-ı pakından
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Bütün ervahı nebi mürsel önünde müzdarip oldu
Sada-yı ah ü hasretle kamu kevn ü mekân doldu
Melekler tesbihin koyup dilinde bu sözü buldu
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

O hazret düştüğü saat cihan sarsıldı serteser
Kıyamet koptu sandılar kamu amvat ü ihya ser
İşitip cümle mahlukat dediler hüzn ile yekser
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Hususa ced-i pak-ı Hazret-i Fahr-i Risalet ham
Ukba-yı saadetle semaya sıçradı ol dem
Bu heybetten mukrabler kamusu oldular serser
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Muhib-i handan olan bu günlerde olur mahzun
Bu derd yer melanetle çiğerleri olur pür hun
Bu sırrı anlamaz nefsi heva ile olan mecnun
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

76A

Oların ruh-ı pakına diyelim günde bin rahmet
Yezid-i bed-lika-yi necisin üzerine günde bin lanet
Buları sevmeyen münkür münafıklardan et nefret
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

Gel imdi **Suzî** ya Al-iAba'ya can feda eyle
Bu şahlar hizmetin herdem hulasane eda eyle
Tahassürle tahazzunle gece gündüz nida eyle
Ah Hasan ah vah Hüseyin ah Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ

(75B-76A)

ŞEMİ

Nevruziye-yi Şem'i

Bin evvel bahar olur nümayan
Diler benevşe destar canan
Çektim öksüz oğlan haricigile
Zin eder zemini nevrüz-ı sultan

Nergiste çil taze eylemiş başın
Zambakla susamın gördüm sadasın
Dilber kirpiğiyle depretir kaşın
Civan pür çeşmiyle gösterir ruşan

149B

Sedef tırtıklara olmaz bahane
Yasemen raks için girer meydana
Kırmızıl güveyi boyar reyhana
Bir küpeli mahbub-ı nev-reste tığyana

Benim bağımnda vardır fındıkla fıstık
Okuyalı erik dalına asdık
Pir-i gani olduk dünyaya küstük
Uyan et derd menend Şem'i gafletten uyan

(149A-149B)

ŞEM'İ

Nevruziye-yi Şem'i

Hamdullah halas olduk şıttadan
Hakk'a hamd ü şükür yine danımız var
Bir deşted ref'i olunca hevadan
Müjde tecdid olur fermanımız var

Doksan tamam olup geçince düh ruz
Dağ üstü bağ olur mah şeb rah ruz
Otlar baş gösterir çıkınca nevrüz
İhyaya bir tuhfe destanımız var

149A

Olur mürde iken peykudan ihya
Başlar şukufesi olmaya peyda
Budur kudretullah destanı meyva
Daim yoktan verir Yazdan'ımız var

Mevsim bahar açılsın kiraz
Murg-ı dil-i havaya eyler pervaz
Gümüştendir hattı zerdal diraz
Aşiyân yapmaya meydanımız var

İncir kadh diyor kalıp sunma boş
Çekip alma sakın olursun sarhoş
Eyle kulağına armut menkuş
Hezar dost yüz yerde düşmanımız var

Eşîğim dane dane düşüpdür nara
Oldu baharımdan özüm kab kara
Çeşm-i bad-i mükşî didem nigara
Sözüme ayine-i devranımız var

Hurmalıklarından akıtıp balı
Hasta diler gerek sulu şeftali
İki meyv evermiş duruğ misali
Gerdan arasında seyranımız var

Muradın köpükten almaya ayva
Tutu pendimi dön gel burda kal ayva
Pelid oğlu pelittir rakip hala
Bizde nişan koyduk nişanımız var

Bir iki çarh gibi dönmezle periç
Ya eğer elinden ya el bade iç
Kevmedse o canıma güstana eriç
Dağdır ateş suzanımız var

Benim bağımnda var fendin ile fasık
O küpeyi erik dalına asdık
Pir-i fani olduk dünyaya küstük
Okunsun defteri divanımız var

Hacı **Şem'i** böyle bir gazel demiş
Galba-ı ağıyardan kızılıcık yemiş
Cayesi lecvatı zeytini bilinmiş
Böyle tezyin olmuş hananımız var

(148B-149A)

ŞEMSÎ

87B

Mersiye-yi Şemsî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Nevnihan-i Murtaza'sın ya Hüseyin-i Mücteba

Vird bağ-ı heletasın ya Hüseyin-i Mücteba

Aşyan serv-i gülzar-ı nubuveti sensin

Andelib-i istifasın ya Hüseyin-i Mücteba

Cevher zatındadır sırr-ı mazağ basır

Nur-ı çeşm-i eyliyasın ya Hüseyin-i Mücteba

Hilmet-i gülfamdır hunın pirahın sana

Tacdar-ı evliyasın ya Hüseyin-i Mücteba

Fil hakika mazhar-ı sırr-ı zebihullahsın

Kim feda-yı kibriyasın ya Hüseyin-i Mücteba

Hun baha-yı afv-i usat-ı ümmeti ettin kabul

Saki-yi ruz-i cezasın ya Hüseyin-i Mücteba

Sözün matemle duran irem manend Şemsî

Kim Şehid-i Kerbelâ 'sın ya Hüseyin-i Mücteba

(87B)

Mersiye-yi Şemsî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Mısır'ı ihya eylemiş evlad-ı mahub-ı Hüda
Nur-ı ıyd-ı Mustafa İbn-i Ali'yel Murtaza
Beyt-i evvel ravza-yı pak-ı şehid-i Kerbelâ
İmren ifza eyledin gelmez huzurunda guna
Asitan-ı Hüseyin'in ilen bir narin evvela
Ba husus oldur şefaati hazreti ruz-ı ceza

Evliaylullah Mısır'ın içinde yoktur adet
Serseri gezme sakın daima kendin gözet
Hacılar makbul hiç olmaklığa ister senet
Cürmümüz affın rica et sen Hüda'dan al-i ced
Asitan-ı Hüseyin'in ilen bir narin evvela
Ba husus oldur şefaati hazreti ruz-ı ceza

Mezhep-i pak İmam-ı Şafi'ye varmadan
Taki ya satı şakına her niyaza durmadan
Cel-i ezher bahşet bağında güller dermeden
Hazreti Yusuf makamı cahe yüzler sürmeden
Asitan-ı Hüseyin'in ilen bir narin evvela
Ba husus oldur şefaati hazreti ruz-ı ceza

Arzumanım dermişim ben kendi destimle şeha
Al-i Evlad-ı Resulullah'a can olsun feda
Cedd-i pak Mustafa'nın ümmetin etsün birha
Hacca gitmezden evveldir derdimin **Şemsî** geda
Asitan-ı Hüseyin'in ilen bir narin evvela
Ba husus oldur şefaati hazreti ruz-ı ceza

(91B)

Mersiye-yi Şemsî

Dide-yi fahr-i cihan oldu Hüseyin ile Hasan
Mazhar-ı Nur-ı ayan oldu Hüseyin ile Hasan

Salıp Ahmet'ten cihana nişar-ı envar-ı ithana
Mihir ü mah-ı asuman oldu Hüseyin ile Hasan

Kisver-i abad-ı velayette sema-yı vahdete
İki necm-i firkadan oldu Hüseyin ile Hasan

Ah kim kurbangah-ı Kerbelâ -yı aşkda
Sine çak ü hunfeşan oldu Hüseyin ile Hasan

Kim biri tığ biri zehir ile oldu şehid
Hanımansuz cihan oldu Hüseyin ile Hasan

Çeşm-i alem ağlasın kan kim misal nur-i çeşm
Çeşm-i alemden nihan oldu Hüseyin ile Hasan

Nale-yi matemle ... Şemsî dağ-ı sine kim
Bülbül-i vird-i cenan oldu Hüseyin ile Hasan

(87A)

86B

Mersiye-yi Şemsî

(-./-./-./-./-./-.)

Ey nur-ı çeşm-i Ahmed-i Muhtar ya Hüseyin
Vey yadigâr-ı Haydar-ı Kerrar ya Hüseyin

Tazelendi sinelerde dağ-ı hicran ya Hüseyin
Mateminle oldu âlem pelid-i ihzan ya Hüseyin

Geldi ol dem kim olup mah-ı Muharrem âşıkâr
Eyledi tığ-ı helakı çarh-ı giryan ya Hüseyin

Açtı erbab-ı vefanın sinesine taze dağ
Oldular hep hun-ı firkat icre gultan ya Hüseyin

Karalar giydi seraser mateminle ehl-i aşk
Kaldı enduh şeb-i zulmette hayran ya Hüseyin

Firkatinle oldu gözler yaşı hep sel revan
Zelzele verdi cihana ah ü ikfan ya Hüseyin

Ah yüz bin ah kim olduk bu gün susuzlukla şehid
Vermedi hayfa sana su ehl-i duran ya Hüseyin

Hem susuz hem dağ-ı zulüm sükr-i ibt ile
Oldu gülñihal vücudun bir gülistan ya Hüseyin

Lale vü şemnem değil gül goncada bağ ü bahar
Ağlayup dağ ü dilin eyler nihayan ya Hüseyin

Har-ı gülbün sanma gördükde şikeste kametin
Sinesine urdu ol nihalan ya Hüseyin

Firkat zülf-i izarınla sarardı gül yüzü
Pister oldu sünbüle hak-i şehidan ya Hüseyin

Gonca lalin gördü kim hamuş hal özün yatur
Lal olup bülbül vü soldu derd-i handan ya Hüseyin

Handan-ı Ehl-i Beyt'inden dahi çok nev civan
İçtiler cam-ı şehadet verdiler can ya Hüseyin

Döndü deşt-i Kerbelâ derya-yı huna ey diriğ
Su verene aktı yer yer çeşme-yi kan ya Hüseyin

Kanlı gömlek oldu sancağın şehidan askerin
Sensin ol serçeşme-yi hayl-i şehidan ya Hüseyin

Sensin ol mazlum dest-i şükr-i idvan kim
Çıktılar na-hak sana Şimir-i yaran ya Hüseyin

Cümleden Şimür ü Sinan ibn-i Mürcana Yezid
Hem dahi İbn-i Ziyad idvan-ı nadan ya Hüseyin

Çün sana zülm ile oldu düşman kâfir-i nihad
La'netHakk'a sezadır oldu heran ya Hüseyin

Sen imam Adil-i Hak'sın ki şek ü şüphesiz
İktida eyler sana hep Ehl-i İman ya Hüseyin

Şol zaman kim baş açık yalın ayak hulk-ı cihan
Olalar kaim tutup mahşerde divan ya Hüseyin

Cem ola ol irsada hep handan Ehl-i Beyt
Olalar ger huzur Hakk'ta nalan ya Hüseyin

Hazreti Zehra tutup destinde kanlı gömleğin
Ol ol divan içinde raid efşan ya Hüseyin

Rah-ı hıstıyah ile nale ü feryadlar
Eyleyüp dua ey Hak zül-i idvan ya Hüseyin

87A

Diye kim ya Rab habib-i ekremin can paresin
Ettiler susuz şehid erbab-ı hızlan ya Hüseyin

Kim benim oğlum gözüm nuru Hüseyin'e zülm edüp
Eylediler bağrımı firkatle püryan ya Hüseyin

Diye hem ölmüş iken gehvare dar Cebrail
Kıldılar o cism-i pakı hake yeksan ya Hüseyin

İsterim dadın o mazlumun bu gün bu ursada
Nice bir baksın derunum nar-ı suzan ya Hüseyin

Arş-ı Rahman ola berk nalesinden lerze nakü
Açılup gökler idecek giryan ya Hüseyin

Eyleye daman arşı didesi girgab isen
Çün ide derya-yı rahmet ola tufan ya Hüseyin

Gark ide cümle isyan-ı usat-ı mümini
Söndürüp narı ide cennet-i rıdvan ya Hüseyin

Kan bahası oğlunun afv-ı usat-ı müminin
Hem Yezidana halvidan-i niran ya Hüseyin

Ol münafıklar olup saflda cehil
Müminin olsun sana cenette mihman ya Hüseyin

Ola razı hazret-i Hayrül'nisa bu müjdeden
Eyleye hamd ü Hüdäsürür şadan ya Hüseyin

Kim o pirahın ile eyler şefaatale
Hazret-i Zehra elinde hun-ı rızan ya Hüseyin

Sen o nur-ı çeşm-i sultan-ı velayetsin k'olur
Feyz çeşmin maye-yi envar-ı iman ya Hüseyin

Çakerin bu Şemsî zarın matem ü mersiyesin
Kıl kerem hüsn-i kabule eyle şayan ya Hüseyin

Kevser-ı kaysın aza kıl âşık-ı sadıklara
Kim olular matemle zar ü giryan ya Hüseyin

(86B-87A)

92A

Mersiye-yi Şemsî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Hacı Bektaş Veli'nin bindiği cansız diyor
Mazhar-ı nur-ı Ali'dendir ana ol yadigar
Tare-yi Düldül ederdi arş-ı alada karar
Sed hezar bin kâfiri bir lefrede etti Aşkar
Dedi arslanım Ali'dir kudretiyle gerdigar
La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

Koydular başın o şahın Kerbelâ meydanına
Bastılar parmakların şahım Hüseyin'in kanına
Urdu ... pelidler kıymadan gerdanına
Bu hakaretler yaraşmazdı o şahın şanına
Düşmen kanı yere ol dem de çağırdı gabar
La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

Emr-i Hakk'la Şah Hasan ile Hüseyin oldu şehid
Ağlaşup gökte melekler ettiler matem-i şedid
Bizde evlad-ı Resul'üz eyleriz matem-i cedit
Ol Yezid Mervan'ı hak etsün cenanından baid
İns ü cin gökte melek hakkında eyler inkisar
La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

İşitip bu hali cennet ehli giydi karalar
İki cihan serveri açtı derunda yaralar
Nur-ı Hakk'a karışıp gitti o dem mehpareler
Haşre dek kan ağlasunlar âşık avaneler
Bu muhabbet **Şemsî** der ta haşre dek böyle
La feta illa Ali la seyfe illa Zülfikâr

(92A)

Mersiye-yi Şemsî(Osman Şems....)

(.---/.---/.---/.---)

Bu gün mah-ı Muharrem vakt-i matemdir safa olmaz(
Firuğ-ı dide-yi germiyle gamdan ruşena olmaz
Gönül ainesinde gird-i matemden çıla olmaz
Derun içre hüzn gayri suretga olmaz
Muhib-i Al'i bu matem gibi derd bela olmaz

Gözüm kan ağla mah-ı matem-i Al-i Aba geldi
Zaman-ı gurbet Şah Hüseyin Kerbelâ geldi
Giranbar belalarla zaman-ı pür cefa geldi
Bu matemle dil nalan ezelden müptela geldi
Muhib-i Al-i Evlad olmayanlar mübtela olmaz

Bil ey dil vakit sermestan bizim Kerbelâ dır bu
Şeb ser hüvan çeşm nur-ı çeşm-i anbiyadır bu

Sihrigah-ı hımar nişane-yi şir-i Hüda'dır bu
Dem subh u subh aşam vasl-ı kibriyadır bu
Bu meyden içmeyenler Ehl-i Beyt-i Mustafa olmaz

89A

Bu razı duymak istersen eğer sen dil-i dane
Edersin cüra-yı cam Hüseyin'den neva peyda
Bulup bezm-i şhadette mizan nişane-yi Yahya
Muhakkak olmayanlar mazhar-ı esrar-ı ma-evha
Dem raz Hüseyin-i Mücteba'ya aşına olmaz

Hüseyin-i Kerbelâ Şahenşeh hayl-i müiddir
Hüseyin-i Kerbelâ şikan-ı envar mümecciddir
Hüseyin-i Kerbelâ buse-geh-i lal-i Muhammed'dir
Hüseyin-i Kerbelâ nur-ı firağ-ı çeşm-i Ahmed'dir
Ki bil mücessem taama tığ-ı cefa olmaz

İmam-ı Din-i Ekber'dir Hüseyin-i Kerbelâ fehm et
Vasi alem-i Haydar'dır Hüseyin-i Kerbelâ fehm et
Hem aguş-ı peyamübirdir Hüseyin-i Kerbelâ fehm et
Serir-i nur-ı ıshardır Hüseyin-i Kerbelâ fehm et
Serir-i nur-ı farz pay-ı cend bi-haya olmaz

O şahın vakıat-ı matemengiz makalatı
Hilaf-ı hürmet ü şan üzre geçti had ü gayreti
Edüp tahrir-i kesb hüzn için türlü ibaratı
Ederler hinmetle isbat acz ile mecazeti
Salatın-ı ilahiyuna böyle iftira olmaz

Budur tahkik kim Kufiler oldu biata meyyal
İmam-ı Kerbelâ hem etmek üzre Kufe'ye ikbal

Bir emr üzre olundukca kadm-i cenaban istical
Gelüp hep ehl-i Mekke eylediler marız ahal
Dediler gitme ey Şah-ı Serir irtiza olmaz

O dem erdi hitap la yezali kavul meh siyar
Seyahat emrini ensar ü aline ede tekrar
Olup icap-ı hükm ü ahd ü misak ezel izhar
Civan la mekân ü bi-nişana eyleye reftar
Ki bir suret ile tair taktir kaza olmaz

Edüp tahrıkın pa-yı el-veda ol şah-ı Alişan
Seraser ehl-i batımı çıktılar teşbiine nalan
Çün erdi Kerbelâ 'ya rahından mükib sultan
Nihan oldu nazardan rah-ı hercent oldular cevban
Anı fehm ettiler kim hükm-i barı rehnüma olmaz

Kuruldu Kerbelâ 'ya hayme-yi şah-ı felek divan
İhata etti etrafın gelüp ceş-i Yezid ol an
Fem Al-ı Resul'e vermeyüp su ol safa nadan
Lebser çeşme-yi ab-ı hayatı kıldılar atşan
Bu yüzden düştüler bir derde kim asla deva olmaz

Miyan-i ale düştü izdiyad 'atşdan bir hal
Malup tas-ı felek avaz-ı el- 'atş ile malemal
Uyun-ı mest-i sekran-ı şehadet nüh felek emsal
Tecella-yı zülâl-i lal-i yâre oldular seyyal
Bu ahval-i muadil vakıa-yı suzun feza olmaz

89B

Gelüp ol dem Yezidan ettiler ey gülruh-ı kerrar
Hilafet macerasında Yezid'e eyle gel ikrar
Sözümüz dinler isen hep senindir ravza-yı venhar

Ki yoksa tığ-ı itşan ile sana çok eyleriz azar
Hisar-ı zulmünden sana hiç rah-ı reha olmaz

Dedi ol muciz-i enbaz habib-i hazret bari
Bu veche ya idvallah eylerimhaşa ki ikrarı
Susuzluktan çekem zehr ettin zinhar azarı
Hem etti zemin-i haymeden ya kudret bari
Revan bir nehar kim halet-i pizin inkifa olmaz

Erişti hizmete ol demde gir ü beyan ile hemraz
Feriştahlar ü ciniler edüp ol merkeze pervaz
Dediler emir kıl ferman senindir bugün ey şehbaz
Edelim Kerbelâ 'yı menzil-i Karun ile demaz
Bu ecnada müşabe bir kirve bi-vefa olmaz

Dedi ben bu kaza-yı Kerbelâ 'da eylerim seyran
Düşüp atş ateşine çün Halil-i Hazreti Rahman
Eğerce vasfınız makbuldür indimde ey yaran
Veli bu derd için bir kimseden etmem taleb-i derman
Fedailer yolunda Hakk'a dahi iltica olmaz

Olup meşhur hem Şah-ı Resul ü Haydar ü Zehra
İmam-ı Kerbelâ 'ya sundular bir cam pür sehpa
Dediler canımız soldurmasun gel geldin istifa
Buyur enhar-ı la mekâna ey gül-i rana
Leb-i laline layık cuybar Kerbelâ olmaz

Dedi ol can alem selatın ker mügeran
Yakar can ü dileim hayli zamandır ateş-i hicran
Firak-ı yar ile alam düşman dildedir mihman
Bugün atş çekerler anlar için eylerim püryan
Tutun mazur kim ferhane birdemdir feda olmaz

Bu ruz ol ruzdur kim eylerim ... mihmanımı
Bu ruz ol ruzdur kim yara kurban eylerim canımı
Uyun-ı aleme izhar edüp taktir süphanımı
Varam mahrem seraya terk edüp ayan ü imkanımı
Bana kevn ü mekân şimden gayru mesken sera olmaz

Eğercü Kerbelâ vafında hun-ı efşan olur hame
Kaza-yı na-felek dil-i tenin olur ahva-yı aleme
Oruç etmek için ol ruh-ı alem dar enama
Şu cümle erişti kim kaza-yı hükm-ı...
Zeban melek adab anı tafsile rıza olmaz

Erişti emr-i esra çünkü Şah-ı Kerbelâ üzre
Dem-i miraç geldi yani Al-i Enbiya üzre
Olup zahib-i imcaz ruh-ı Kerbelâ üzre
Numayan oldu bir imcaz kim dar-ı fena üzre
O rutbe kudrete mazhar bir kirve-yi evliya olmaz

90A

Oldu maned ıys-i kurre-yi nazardan pinhan
Göründü halka bir suret misali zat-ı nur efşan
Nihalinden cüda olmuş gibi bir gonca-yı handan
Seraser dağ dağ hun lalin içre ser gultan
Vücut nazenini dağlardan astafa olmaz

Erişt bir nida-yı can gidar ol dem cihan içre
Düşüp ol yanından yer velvele kevn ü mekân içre
Meğer Şah-ı Nubuvvet ravza-yı bağ-ı cenan içre
Olurdu bülbül asa name pürdar aşiyân içre
Der idi kim bana bundan eşed çevr ü cefa olmaz

Bu gün hayfa ta-yı sefa hatırımda serbedid oldu
Ki can parem Hüseyin'im tığ-ı its ile şehid oldu
Bu gün müminlere matem nifak ehline ıyd oldu
Bu yüzden ol guruh-ı bi-vefa benden laid oldu
Sitemkaran Ehl-i Beyt bana hiç akraba olmaz

Uyanın matem engiz ile kebn-i akvan
Duyup acep âleminden oldular arş ü semalar zan
Gözünden çıktı ırşın mahmur-ı eflan ab-ı efşan
Elinden gitti fersin kurre-yi goncaya saman
Dediler ki yıkılsa bu fena dar fena olmaz

Siriş-i dide-yi firkatle oldu mah der hale
Burdandı hacetinden vech tir-i muciz-i ala
Misal eşk-i çeşm hasret oldu çerh-i cevale
Girüp Şah-ı Şehidan matemiyile şeb-i siyah şale
Dedi matem şebinde sinede zengin kaba olmaz

Heva-yı ah ü dilden geldi cuşış bahr-i ummana
Felek keştişini gark ettin için eşk-i tufana
Temevüc etti pür çoş oldu çıktı tan-ı ikvana
Uyun-ı lücceyi ref eyleyüp ta arş-ı rahmana
Dedi Al-i Resule bunca eza-yı ra-yı Hüda olmaz

Doğup üç şehadet mutlandan çün mehtaban
Olup manend pür nur Ahmed içre sergerdan
Ziya baş oldu deşt-i Kerbelâ 'ya eyledi seyran
Şehida oldu çün ol kible-yi din vasıl-ı suhan
Kirve-yi âşıkana bundan özge kişve olmaz

Olup bir katre dem canban su-yı üç ilyaya
Düşüp manend şebnem gonca-yı firdev-i alaya

Erüp seyranı ahir damen-i arş-ı mualaya
Varınca der ki Muharrem sera-yı hası Mevla'ya
Dedi kurban-ı aşka senden özge mülteca olmaz

Dedi Hak merhaba ey gülruh canpare-yi canan
Sana meftuhtur mahrem sera-yı Hazreti Rahman
Serir ü arş mı çün eyleştım payına püyan
Edüp zatımda fani zatını ey nur nur efşan
Sara-yı ma ilahi buyur emrine la olmaz

90B

Dedi kim ya ilahi yaktı hasret-i sabr ü samanım
Kâbe-yi lale dest-i çak eyledim çektim giryanım
Zilal-i tığ aşkınla suvar dem lal-i itşanım
Gülistan eyledim hun dilimle çevre damenim
Bu gülşende benim gibi gül sad berk eva olmaz

Dedi Hak gül idin ol dem ki ser sebiz-i sinan oldun
O dem bülbül idin kim beste ah ü figan oldun
Garip olmaz karib-i aşıyan la mekân oldun
Görünşedim seninle şimdi sen bende nihan oldun
Bu Muharrem mah-ı alidir ki bunda masıva olmaz

Dedim geçti Hüda'ya bu şahadet macerasından
Habr-i darım ezelden ol mucabın maverasından
Veli geçmem seninle ettiğim ahd-i iktifasından
Geçüp can ü cihandan geçmezem kanım pahasından
Eğer ki diyyetim vermez isen sana reva olmaz

Dedi ey Rab'ül-Alewm şöyledir icab-ı peymanım
Olup canım sana kurban olasın canıma canım
Bu gün ki Kerbelâ deştinde nben dun içre gıltanım

Ola heymalarım vaslında hep aşan-ı nalanım
Ki onlar matemim narındadır nara seza olmaz

Dedi Hak ey ferhunçoşa-yı bezm-i kevser ü ürfan
Olunca meclis mahşerde alam-i zar ü ser gerdiyan
Kebab etmek diler laht-i çiğerden ateş-i niran
Bütün aşan-ı nalanı sana necis eyledim ol a
Senindir anlar ey mahbub-ı nare mübtela olmaz

Dedi kim ey dü alem ge rü gar marhametkarı
Dem ruz-ı cezada isterim cimle sübhkarı
Ki yoksa başum alup destime çün eylerim zarı
Sirişk-i hun eyler gark eyleyüp ab eylerim narı
Celalin hazretinden geçse mahsuz ceza olmaz

Dedi Hak ey feda-yı sen ki verdin yoluma canı
Sana verdim kilit-i duzah ü miftah-ı rıdvanı
Eğer çeşmin dökerse mahşere eşk-i gül efsanı
Hazır kim ateş-i rahmın yakar cennet ü niranı
Beka mülkünde bir ca-yı penah ey mehlika olmaz

Bu resme eyleyüp peyman çün ol seyyid-i alem
Saray-ı limallah içre oldu yar iel hem dem
Eğerce can ü canan oldular bu vechle hurrem
Cihanı tuttu ama zengiyar serser matem
Dem-i hevl-i kıyamet subhına bad-ı saba olmaz

91A

Muhib-i Al-i Evlad-i Muhammed oldular gamnak
Figana ü matemiyile eylediler hayli zaman dilçak
Yezidan laini tama-yı tığ ettiler bi-pak
Suyf ü tayflarla etseler taruzhaşr-i ehلاك
Yine bir mu-yı pakı hürmeti hakkı ada olmaz

Aya Şah-ı Şehidan-ı Kerbelâ vey dü cihan ferma
Erişesin ki müslimdir sana dünya ü hem ukba
Zilal-i şefkatin gül bahçesidir cenne'ül-meva
Naim lütfunun tenveri oldu duzah ü gaya
Zemin ü asuman içre kimler geda olmaz

O şehsin ki göründün halet-i fahr-i cihan içre
Sen ol nur-ı mücessemsin göründün dehre kan içre
O bülbülsün ki gülbanın doludur asuman içre
O gülbansın yetiştin sahn-i bağ la mekân içre
Senin harın dahi feyz-i gülenden binva olmaz

O deryasın ki mevcun mazharıdır alem-i imkan
O neyyirsin ki zerren kevkeb mahiyet-i ayan
O âdemsin vüsudun zıllidir sertaser-i akvan
Cihan-ı cam-ı ekbersinoldu can sana hayran
Sana yar olmayanlar Muharrem-i razıya olmaz

Olunca afranın revga-yı nur-ı cemalinden
Kesildi hame-yi deşt-i kaza-yı kadnihalinden
Suret-i nev'-i taktir oldu çünkü hun-ı alinden
O surtele göründün aleme levh-i misalinden
Bedaide nazırın ey Hüseyin-i muhta olmaz

Salad-ı bi-hud olsun zatına ey Cebrail-i hüddam
Sana taç-ı vilayettir sermesru pür efham
Şehadetle giyüp esre deminde hilat-i gülfam
Şefaatile azat ü aşıkana eyledin asram
Şuhud-ı mübde'adur bu buna çün vecra olmaz

Bize mahsusdur ey ruh-ı alem minnet-i zatın
Beraber ced-i pakınla görüp mahiyet-i zatın
Salat bi-advle eyleriz hem müdheyat-ı zatın
Advler bilmeyüp çün kılmadılar hürmet-i zatın
Bizim çün anlara lanet-i resan olmak hata olmaz

Sana hürmet ederlerdi advler hun nihad olsa
Biliyorlardı Yezidi'ler seni Hakk'a abad olsa
O denlü la'netolsun ol kirve üzre ki bad olsa
Kifayet etmesün terk-i cana derya murad olsa
Tevla ü teberra ehliyiz bizde riya olmaz

91B

Olanlar nişane-yi zevk mi aşkınla dembeste
Gamum matemimle gayrı gamdan oldu vareste
Olup sermsest sahpa-yı visalin **Şemsî** dil haste
Muhammedullah olupdur asitanında kemerbeste
İki alemde ey gani Kerem senden cüda olmaz

Tecella-yı cemalinle dilim herbar kıl pür nur
Dil matemkeş-ı fahr-ı nem eyle lutfunla mesrdur
Hata ettimse sahva-yı damen advınla kıl mestur
Sana layık değil mersiyem ey şahım buyur mazur
Sena-yı zatına levh ü kalemde acze olmaz

(88B-91B)

TELEMSANİ BABA

Nefes-i Telemsani Baba

Yayla dağlarının sahellerinde
Şahım Kızıl Deli sultan evleri
Barıgahlar kurmuş dağ ellerinde
Şahım Kızıl Deli sultan evleri

194A

Nevbahar vaktinde gonca gülleri
Müferrih seyrangah olur illeri
Âşık-ı sadıkların tatlı dilleri
Şahım Kızıl Deli sultan evleri

Âşık-ı sadıklar arzular seni
Gelip yüz sürmeye Beytullah'ını
Şefaata sana ey mürüvvet gani
Şahım Kızıl Deli sultan evleri

Gelip Beytullah'a yüzler sürenler
Hakk'ı bildi şahım seni bilenler
Arz ederler yine sana gelirler
Şahım Kızıl Deli sultan evleri

Telli kitap Hakk'tan söyler dilleri
Ötüşür çevrende can bülbülleri
Güruh-ı dervişan dilâverleri
Şahım Kızıl Deli sultan evleri

Seyyid Ali Sultan Şah-ı Velayet
Erenler... merttir bigayet
Telemsani kuluna eyle şafaat
Şahım Kızıl Deli Sultan evleri

(193B-194A)

TESLİM ABDAL

Nefes-i Teslim Abdal

Gafil durma şaşkın birgün ölürsün
Dünya sana baki değil ne fayda
Ettiğin işlere pişman olursun
Pişmanğın ele geçmez ne fayda

Birgün seni iletirler evinden
Hakk'ın kelamını kesme dilinden
Kurtulmazsın Azrail'in elinden
Türlü türlü yolun olsa ne fayda

Söylersin de sen sözünden şaşmazsın
Helalin haramından seçmezsin
Kepeğin tükenir su da içmezsin
Hep deryalar senin olsa ne fayda

Teslim Abdal eydür çöksem otursam
Cümle varlığımı ele getirsem
Şu yalan dünyayı zapta getirsem
Hep dünyalar senin olsa ne fayda

(194B)

Nefes-i Teslim Sultan Abdal

Tâ ezelden yârin yüzüne bakıp
Cemâli didarı gören ağlar mı
Yetişip bir mürşid eteğin tutup
Özünden benliği aran ağlar mı

Ali'ye Muhammed geldi bürhana
Hatice Fatıma o ehli cana
Birleyip özünü ulu meydana
Anlayıp zâtını bilen ağlar mı

Sahipzaman yakın yola gelirse
Hasan'la Hüseyin ahın alırsa
Erenler deminden her ne gelirse
Ere erip Hakk'ı gören ağlar mı

Zeynel Abidin'in yüzünü görüp
Muhammed Bakır'ın sırrına erip
Caferi Sadık'ın dârına durup
Burada ikrarın veren ağlar mı

Musa-yi Kazım'ın Turuna uçup
İmamı Rıza'nın yurduna göçüp
Küfür köprüsünü ileri geçüp
İmam deryasına dalan ağlar mı

Taki Naki'yi Askeri'yi bilen
Hak Muhammed ile Mehdî'dir gelen
Her daim Kırkların cem'inde olan
Muhabbet tadını duyan ağlar mı

Teslim Abdal daim yüksek uçar mı
Erenlere teslim olan kaçır mı
Dört kapıdan kırk makamdan geçer mi
Bir olup birliğe yeten ağlar mı

(195A)

Nefes-i Teslim Sultan Abdal

Ol Habibullah'ın kalamı ile
... açık ola sabahtan
İnşallah kalmaz kesret-i ...
Gönüller şad ola güle sabahtan

195B

Bu ... gayet kılma
Kail olalım biz Hakk'tan gelene
Bize ... değil cümle aleme
Yaradan haberler vere sabahtan

Bizi indirdiler dünya atından
İmdat umarız biz gayet ....
Ayrılmayız erenlerin katından
Hayır kapıların açsın sabahtan
Kimin vahdeti olur duş ile
Cümlenin muradın vere sabahtan

Teslim Abdal eydür bu harf seçiktir
Yar elinden yarelerim geçiktir
Hayır hacat kapıları açıktır
Hazret-i yar ... ola sabahtan

(195A-195B)

Nefes-i Teslim Sultan Abdal

Yönümü döndürdüm Sarı Sultan'a
Ali muradımız vere sabahtan
Yüzümü süreyim Seyyit Battal'a
... Zülfikâr yolu sabahtan

Kul olanın Eyyüp gibi derdi olur
Anın ahrette belli yurdu olur
Gece gündüz ... olur virdi olur
Hakk'ı zikr eyleyen dili sabahtan

Azazil'i dinden eden nisbettir
Yeşil giydin taç da bir ...
Müminlere cennet nasip kısmettir
Açılır cennetin gülü sabahtan

Bülbüller gülşende fagana durdu
Hüseyin Hak için serini verdi
Doldurdu doldurdu bir dolu verdi
Ol Hızır'ın yeşil eli sabahtan

(195B)

Nefes-i Teslim Abdal

Mürşide varmaya talip olursan
İptida insandan rehber isterler
Verdiğin ikrara doğru gelirsen
Ahd ile peymandan rehber isterler

Muhammed Ali'nin nurun görmeye
On İki İmam'ın yolun sormaya
Erenlerin divanında durmaya
On iki erkândan rehber isterler

Mürşidin nazarı müşkülü seçer
Kâmil olan talip sıratı geçer

Can kuşu kafesten akîbet uçar
Tenden uçan candan rehber isterler

Mürşidin var ise olursun insan
Mürşidin yok ise kalırsın hayvan
Arasat gününde kurulur mizan
Açılan mizanda rehber isterler

195A

Şah-ı Merdan bir yol kurmuş kuluna
Yola giden rehberinden biline
Girmek ister isen İmam yoluna
Din iel imandan rehber isterler

Marifet babına girmek dilersen
Hakikat güllerin dermek dilersen
Erenler sırrına ermek dilersen
Ahd ile pinhandan rehber isterler

Teslim Abdal söyler bu hikayeti
Nefsini bilmektir göçün gayeti
Yirmi dokuz harfî yedi ayeti
Bilmeye irfandan rehber isterler

(194B-195A)

Nefes-i Teslim Abdal

Türlü kumaşlardan yükünü tutmuş
Gördüm bir bezirgan Yemen'den gelir
Boz atlı Hızır'ı kervan baş etmiş
Gördüm bir bezirgan Yemen'den gelir

Doldurmuş dolusun sunuyor sâki
Yüzbin haramiden hiç olmaz korku
İnci sedef la'l ü gevherdir yükü
Gördüm bir bezirgan Yemen'den gelir

194B

Üveys gibi şah devesin güderim
Yüklettim kumaşı şara giderim
Müşteri bulursam pazar ederim
Gördüm bir bezirgan Yemen'den gelir

Ehl-i irfan ol gel eyleme inkâr
Gerçek âşık isen gel yaramı sar
Yüküm lal ü gevher Şah damgası var
Gördüm bir bezirgan Yemen'den gelir

Teslim Abdal can emanet-i Bârî
Ateşten yeğindir sitemin narı
Şah dükkanın açmış satar esrarı
Gördüm bir bezirgan Yemen'den gelir

(194A-194B)

Nefes-i Teslim Sultan Abdal

Bozuk düzen öyle gelme meydana
Ehl-i Beyte iman eyle gel münkür
Ömer'den Osman'dan sana faide yok
Ehl-i Beyte iman eyle gel münkür

Ömer Osman Sıddık kulu nar oldu
Ana tabi olanlarda har oldu

Ruz-ı mahşerde yüzü kara oldu
Ehl-i Beyte iman eyle gel münkür

Muaviye'nin izine gidersin
Ehl-i tarikatı inkâr edersin
Benlik davasıyla sende neydensin
Ehl-i Beyte iman eyle gel münkür

Ham kalmışsın pişmemişsin kurede
Tarikat düşmanı durmaz sırada
Eremez menzile kalırsın orada
Ehl-i Beyte iman eyle gel münkür

(195B)

Nefes-i Teslim Abdal

Oturmuştur sofı dersini okur
Gel bunun manasın ver imdi sofı
Arif olup her manadan sezinir
Gel bunun manasını ver imdi sofı

Anadan doğdular şems ile kamer
Yezid'in başına tiğ ile teber
Bir kısrak gördüm ki tayını emer
Gel bunun manasın ver imdi sofı

Muhammed Ali'dir Rahman'dan yüce
Dizilmiş müminler dökülüp saça
Anası kızıoğlan oğludur koca
Gel bunun manasın ver imdi sofı

Erenlerin kıldan ince yolu var
Dört kapının iki yüzü dili var
Bir kuş gördüm ayağında nalı var
Gel bunun manasın ver imdi sofu

Teslim Abdal üryan gezer donu yok
Sular şar şar olmuş akar sonu yok
Kanı vardır cesedinde canı yok
Gel bunun manasın ver imdi sofu

(194A)

TEVFİK

Nefes-i Tevfik

Meclisimiz bezm-i cennet bağındadır
Muhammed Ali'nin manası geldi
Kesatımız beli yar ortağıdır
Gönül hanesinin Mevla'sı geldi

Zümre-i naciler zevk alırlar hep
Naciler semada metal kevkeb
Murtaza yoluna erkân ü edep
Edeptir bu dinin ziyası geldi

İnsana lazımdır elbette hiyet
Böyledir erkânda din ü diyanet
Dergâh-ı Hüda'da dane-i kısmet
Nefsimize Hakk'ın gıdası geldi

Bir murad almadım ...
Lezzet alamadım bu masivadan
İşte geldim işte gittim dünyadan
Ercai emrinin sadası geldi

Hu diyelim **Tevfik** erler demine
Soyunup gidelim Ayn-ı Cem'ine
Hak inayet eder kemter kimine
Kabul olur elbet ricası geldi

(192B)

Nefes-i Tefrik

Horasan mülkünden Rum'a gelenler
Hünkâr Hacı Bektaş Şah Seyyid Ali
Hakikat tasından şarab içenler
Hünkâr Hacı Bektaş Şah Seyyid Ali

193A

Biri müminlerin Kiblegahıdır
Biri Rum elinin padişahıdır
Biri esmanın mihr ü mahıdır
Hünkâr Hacı Bektaş Şah Seyyid Ali

Biri yürütmüştür cansız duvarı
Biri tığlamıştır cümle küffarı
Biri âşıkların dili küftarı
Hünkâr Hacı Bektaş Şah Seyyid Ali

Biri sülale-i hayrî' l beşerdir
Biri Al-i Ahmet Nesl-i Haydar'dır
Bu iki birlikte Hakk'a mazhardır
Hünkâr Hacı Bektaş Şah Seyyid Ali

Geda **Tefrik** böyle beyanım benim
Tarik-i Müstakim rah-ı erkânım benim
Ervah-ı ezelde imanım benim
Hünkâr Hacı Bektaş Şah Seyyid Ali

(192B-193A)

Nefes-i Tefrik

Meded senden meded sultanım Ali
Dertliyim derdime dermanım Ali
Gülüm gülistanım seyranım Ali
Her dem gönlüm içre mihmanım Ali
Gülüm gülistanım seyranım Ali

On iki imanın ol şahı sensin
Muhammed Ali'nin hemrahı sensin
Bunca düşkünlerin penahı sensin
Gülüm gülistanım seyranım Ali

Aman erenlerim amana geldim
İsmail oluben kurbana geldim
Her ne emr olursa fermana geldim
Gülüm gülistanım seyranım Ali

Göster cemalini eyleme nihan
Yakıyor derunum ateş-i hicran
Pervaneyim dostlar şemine hayran
Gülüm gülistanım seyranım Ali

İkrar eyledim ben inkâra gelmem
Ağlayıp ağlayıp yaşım silmem
Divane mi oldum kendim bilmem
Gülüm gülistanım seyranım Ali

Ey canımın canı güzel cananım
Kapına gelmeye yoktur dermanım
Başım üzre tacım dinim imanım
Gülüm gülistanım seyranım Ali

Derviş Tefvik kendin üryan eyleme
Yıkıp mahzun gönlün viran eyleme
Erenlere karşı isyan eyleme
Gülüm gülistanım seyranım Ali

(193B)

Nefes-i Tefvik

Aşk muhabbet ile bezm-i erkândan
Gelin canlar ab ü Kevser içelim
Kevserin sakisi Şah-ı Merdandır
Gelin canlar ab ü Kevser içelim

Ders alıp mekteb-i irfana gelip
Nur-ı nubuvvet ile imana gelip
Huzur-ı Hazreti Sultan'a gelip
Gelin canlar ab ü Kevser içelim

Saki bu dem imanımızdır
Mukassi kaşların Kuran'ımızdır
Şaraben Tuhura erkânımızdır
Gelin canlar ab ü Kevser içelim

192B

Meclisimiz nur-ı rıza değil mi
Yardımcımız bizim Hüda değil mi
Bir vucuttur cümle eşya değil mi
Gelin canlar ab ü Kevser içelim

Böyle kurulmuştur hikmet bedayet
Hakk'a Hakk'tan gelir nutk-ı velayet
Allah eder **Tevfik** bize hidayet
Gelin canlar ab ü Kevser içelim

(192A-192B)

Nefes-i Tevfik

Allah Allah deyip gel bu meydana
Can baş feda edip götür kurbana
Boyun eğip yüz sürŞah-ı Merdana
Erenler bu meydan er meydanıdır

İşittiki ey dil mürşid pendini
Dokuyor boynuna aşk kenmendini
Varlığın soyup kurtar kendini
Erenler bu meydan er meydanıdır

Bismiştadır cümlemizin penahı
Meded senden meded şahlar şahı
Hoş nazarla gör bunda yüzü mahı
Erenler bu meydan er meydanıdır

Bu meydanda kelamatın yek sürme
Uyanmış cerağın cehd et söndürme
İkrarına bağlan gönül gezdirme
Erenler bu meydan er meydanıdır

Uyansın cerağlar erkân kurulsun
Açılsın goncalar güller kokulsun

Sırrını sır eden cana aşk olsun
Erenler bu meydan er meydanıdır

Fakir **Tevfik** gayri derdin temiz mi
Hak erenler sana derman ....
Bu sersemlik artık senden geçer mi
Erenler bu meydan er meydanıdır

(193A)

Nefes-i Tevfik

Cem olup her yerde Güruh-ı Naci
Allah dost Muhammed Ali çağırır
Naciler biliptür sırr-ı miracı
Hünkâr Hacı Bektaş-i Veli çağırır

193B

Erenler serveri ... ..
Müminlere Hakk'tan buyuruldu kitab
Dergahına şahım ettim intisab
Dilde zikrim Kızıll Deli çağırır

Hak cemalin ezel görenler maii
Mekteb-i irfandan ders alan amil
Sadık olma ruh-ı insan-ı kâmil
Ervah-ı Ezel'de beli çağırır

Mürşidin eteğin koymaz elinden
İsmi Haydar okur ezber dilinden
Murtaza'ya bende can ü gönülden
Geda **Tevfik** ... çağırır

(193A-193B)

Nefes-i Tefrik

Yüzün nur ayetinden müncelidir
Yazılmış kaşların lafz-ı Ali'dir

Bu yol ... değil mi ademoğlu
Başındaki esen ... yelidir

Süleyman tahtını yerden ayırmış
O Belkıs'ın heva-yı ....

Mısır iklimini tufana vermiş
Ki Yakup'un iki çeşmi selidir

Saçın sevdasıyla ....
Beni bend eyleyen zülfün telidir

Sana müştak olan bir ben değilim
Benim gibi nice yüz bin delidir

Görünce hatemin lalin güzel...
Lebinden kana kana emmelidir

Firak-ı ateşinle yandı **Tefrik**
Bana vuslat hey ne canan iledir

(192A)

Nefes-i Tefik

Saki dudağının lezzet-i balından
Arzu eder gönül can değil midir
Şarab-ı lalin renk-i alından
Kızıl renge düşen kan değil midir

Nedir bu reftarın ey serv-i kamet
Bağ-ı Hasan'ın gördüm başka ...
Cemalinde senin nur-ı hidayet
Yüzünde görünen an değil midir

Murtaza Ali'nin inayetiyle
Cümle evliyanın kerametiyle
Ez cümle Hüda'nın hidayetiyle
Tefik bu mertebe şan değil midir

(192B)

TÜRABÎ

Mersiye-yi Tûrabî

(-.-/-.-.-/-.-.-)

Mah-ı matem erdi âşıklar dil-i suzanına
Kuşe kıl seyreyle sen bu vakia seyranına
Sergüzeşt-i macera-yı Kerbelâ meydanına
Ya nice rahm etti kim Ehl-i Beyt efganına
Ey Yezid-i dun-ı har girdin Hüseyñ'in kanına
Sad hezeran la'netolsun sad hezeran canına

Bilmedin İbn-i Ali ceddi Muhammed Mustafa
Maderi Bint-i Resul Fatıma Hayrunnisa
Ya nola halin senin malum olur ruz-ı ceza
Neyledin na-yab olan gevherleri sen bi-haya
Ey Yezid-i dun-ı har girdin Hüseyñ'in kanına
Sad hezeran la'netolsun sad hezeran canına

Al-i Evlada hakaretlerle kıldın pür cefa
Katl edüp naşufte gül masumları ah bi-vefa
Dü cihanda ru-yu siyahın derdine yoktur deva
Teber ü hançer ol mehin gerdanına gördün reva
Ey Yezid-i dun-ı har girdin Hüseyñ'in kanına
Sad hezeran la'netolsun sad hezeran canına

Bir içim su vermeyüp neyli Fırat'ı kestiniz
Çarşu piramından her nebatı kestiniz
Teşine dillerle koyup candan hayatı kestiniz
Lanet-ı Hak sizlere siz şöyle zatı kesitniz
Ey Yezid-i dun-ı har girdin Hüseyñ'in kanına
Sad hezeran la'netolsun sad hezeran canına

Böyle şiddet bir musibet görmemiştir bu cihan
Ol rikkat ... kaldı ne felek devr-i zaman
Şimir-i Melun kat-i ser ettikde ol Şahı ayan
Deşt-i humun eyleyüp içre eyvah hununu etti revan
Ey Yezid-i dun-ı har girdin Hüseyin'in kanına
Sad hezeran la'netolsun sad hezeran canına

59A

Nice kasd eyler görüp aya anın didarını
Hiç tefekkür etmediler ahret pazarını
Kadı cebber önünde gör yarın miktarını
Lal-ı kevn ettin imamın cehre-yi ruhsarını
Ey Yezid-i dun-ı har girdin Hüseyin'in kanına
Sad hezeran la'netolsun sad hezeran canına

Ey **Türabî** mümin-i sadık olan giysin siyah
Daima ruz-ı Muharrem eylesün ah ile vah
Ağlasun ins ü melek gökte sitere şems ü mah
Zülm-ü efun ettiler Al-i Resul'e bi-günah
Ey Yezid-i dun-ı har girdin Hüseyin'in kanına
Sad hezeran la'netolsun sad hezeran canına

(58B-59A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Şah-ı Merdan kıldı bize himmeti
Yüz süreriz her dem Al-i Aba'ya
Yezid'e Mervan'a olsun laneti
Hü diyelim Sersem Ali Baba'ya

Dergaha girince serden geçilir
Meydanında her dem dolu içilir
Kabe içine nur saçılır
Hü diyelim Sersem Ali Baba'ya

188B

Nevbahar vaktinde açar gülleri
Seherde öter hem bülbülleri
Hizmetinde daim döner kulları
Hü diyelim Sersem Ali Baba'ya

Keremler kılmıştır ol gani barı
Ab-ı hayat gibi akar suları
İkrarıdır âşıkların yuları
Hü diyelim Sersem Ali Baba'ya

Erkân ile çerağları uyanır
Gerçek âşık olan nura boyanır
Türabî Abdal eşiğine dayanır
Hü diyelim Sersem Ali Baba'ya

(188A-188B)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Revgerdan olanlar fani cihandan
Menzil-i ukbaya eyleşti kaldı
Haşn-ı riya ile zahid gümandan
Geçmedi esmeye eyleşti kaldı

Nazar kıl dide-i ibretle cana
Gark eder alemi nedir bu derya

Şems bin olmamış
Behište tövbeye eyleşti kaldı

.. tur aşka doğrulursa rah
Matlub ü maksudun verir şahenşah
Şecereden hitab ...ana Allah
Hazreti Musa'ya eyleşti kaldı

Aşka er oldu Ferhad Mecnun
Aşkla devr eder bu çarh-ı gerdun
Tecelli eyledi emr kaf nun
Bu cünle eşyaya eyelendi kaldı

191A

Türabî zar eyler leyl ü neharı
Semt ... imiş bu aşkın karı
Kimse bilmez nedir ledun esrarı
Bir gizli manaya eyleşti kaldı

(190B-191A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Gerçek erenlere budur niyazım
Eşiğinde Sersem Ali Baba'nın
Recep Paşa ister gönülden yardım
Dergahında Sersem Ali Baba'nın

Aşk ü niyaz olsun Hasan Dede'ye
Cümle kardeşler sadık babaya
Muhtacız daim hayır duaya
Himmetine Sersem Ali Baba'nın

Şah-ı Merdan kılın bize yardımı
Dönsün erenlerin devranı demi
Sürülsün erkânı hem ayn-i cemi
Demi olsun Sersem Ali Baba'nın

Niyazımız budur size erenler
Can gözüyle daim Hakk'ı görenler
Yolu erkânıyla çerağ yakanlar
Meydanında Sersem Ali Baba'nın

Erenler meydanı bağ-ı iremdir
Türabî'nin şahı sahib-i keremdir
Gözcümüz bekçimiz Baba Sersem'dir
Gulamımız Sersem Ali Baba'nın
(188B)

190B

Nefes-i Türabî Dede Baba

Okudum kitap da dil verdim ere
Bir elif okudum çok hesap çıktı
Üç harf bir nokta geldi bir yere
Anı ezber ettim dört kitap çıktı

Mürşid-i Kâmil'i dinleyip kattım
Men aref sırrına girdim uyandım
Bu fena mülkünü ben beka sandım
Meğer değil imiş çehar-ı bab çıktı

Nurdan halk etmiş bizleri Mabud
On iki tarikat bizlerde mevcut

Türabî bu yolda can verme maksud

Sabır kapısında ne cevap çıktı

(190B)

Nevruziye-i Türabî

Getir saki kadeh devr et meşret vaktidir şimdi

Bahar eyyamı geldi hoş muhabbet vaktidir şimdi

Getirdi müjdesin bad-ı saba nevrüz-ı sultanın

Etti sefa ü zevke muhellet vaktidir şimdi

Zeyn içre duyunca baş çıkardı sebze-i nev hayız

Kamu eşyaya can bağışla himmet vaktidir şimdi

Cihan bağın temaşa etmeli alemde bi perva

İçip cam-ı mey olup sermest-i hayret vaktidir şimdi

Mülevven'ül-yesi eşya koyup farz oldu her cada

Bu günde seyr-i sahranın ne ... vaktidir şimdi

Yetiştir bade-i gülgunu işret vaktidir şimdi

Mihyazem kıl mahbuya ülfet vaktidir şimdi

146A

Getir saki kadeh baki değil beğendinse bu devran

Sakın fevt etme fırsat ehl-i aşka der şu yaman

Düzülmüş saf saf şebnem sihrde murg-ı ter üzre

Kuruldu bargah-ı şahgun-ı tertib-i divanı

Giysinmiş laleler fihatın humra huşş nez iktila
Açıp giysin sümbül meşk bunun etmiş ezranı

Sanasın ravza-i cennet mihvanından nişan vermiş
Çemen vakti baharın mevsimi gel gör bu seyranı

Neşat-ı aşya meyal için aşğa elzemdir
Kuduretten reha etmek münasip dilber-i püşanı

Yetiştirir bade-i gülgunu işret vaktidir şimdi
Mahya bezm kıl mahbuya ülfet vaktidir şimdi

Getir saki kadahullah kerimdir anma ferdayı
Serdar-ı nişane vaktinde bırak beyhude kavgayı

Şukfet-i bülbülün feryadı bir yandan
Fizun etmektedir hala cünun-ı aşk ü sevdayı

Server-i mürgiyan ilhan-ı envamı beyan oldu
Gelip müşaasa ruz-ı hazr-ı nakıs etti imlayı

Bunu tahvir kılmış hata kudret berk-i eşcar üzre
Dinhun rular ile nuşl eden şol nab sahyayı

Serir-i saye-i serv kenar cuybar üzre
Kurun meclis-i alayı tutun tanbur ile nayı

Yetiştirir bade-i gülgunu işret vaktidir şimdi
Mahya bezm kıl mahbuya ülfet vaktidir şimdi

Getir saki kadeh doldur sebudan eyle engamı
Meded andeh mihnetle gūzar etme şu eyyamı

Letafet birle zeyn olmuş gülistan-ı sahn ey âşık
Feragat kılma destinden şarap-ı renin gülgamı

Şakayık taciri imsağı bağ içre farz etmiş
Menekşe yasemin boyuyla eyler halka ikramı

Kırnıgıl bir taraftan gör semin-i renmiyanı seyr eyle
Müşam et hub-ı nesm-i ıtrını şebuyek ihşamı

Güzellerle nişanı vaslının hengamı muktedir
O peydan mezraya gir isterim ben sonra hezamı

Yetiştirir bade-i gülgunu işret vaktidir şimdi
Mahya bezm kıl mahbuya ülfet vaktidir şimdi

Getir saki kadeh-i dil mülkünü tamir-i abad et
Harab cismimi birkaç dolu cam ile nisad et

Türabî aşkı yirman kılma levh-i hatırdan
Nigah-ı iltifanıyla mürvet eyleyip şad et

Ser aba dağ ü sahra hile-i hitraya gark oldu
Şita gitti bu mah mah nisan gam barın biad et

Deni dünyanın endişin feragat eyle bir lahza
Reh-i gülнар yarın sağır mı zevki yad et

146B

Muradım haşre dek mest-i demadem olmak benim sala
Nihayet sen bizi gam guadan filü'l cümle azad et

Yetiştirir bade-i gülünü işret vaktidir şimdi
Mahya bezm kıl mahbuya ülfet vaktidir şimdi

(145B-146B)

Mersiye-yi Türebî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Ey Şah-ı Dür-ı Velayet ya Hüseyin İbn-i Ali
Kurretü'l-Ayn-ı Risalet ya Hüseyin İbn-i Ali

Ceddi pakın Hazret-i Sultan-ı Kevneyn-i Resul
Maderin Zehra Ana hacet ya Hüseyin İbn-i Ali

Sensin ol gevher dürdaneden leman eden
Matla-yi Şemş-i Saadet ya Hüseyin İbn-i Ali

Mahzen-i sırr-ı ulüm batın-ı ilm-i ledun
Sende derc oldu nihayet ya Hüseyin İbn-i Ali

Bilmediler mi sana bahş olduğun Süfyanılar
Hatem-ü Mühr-ü İmamet ya Hüseyin İbn-i Ali

Zümre-yi Mervan-ı Hariç kadrini fehm etmeyüp
Kıldılar bus-ı adavet ya Hüseyin İbn-i Ali

Küfyan-ı bi-vefalar evvela ikrar edüp
Çıktılar ahir hiyanet ya Hüseyin İbn-i Ali

Lanet-i Hak Şimir ü Mervan ü Yezid'e sad hezar
Virdim olsun ta kıyamet ya Hüseyin İbn-i Ali

Bilmezem aya ki ferda giden o zalimlere
Ruz-ı meşherde şefa'at ya Hüseyin İbn-i Ali

Ah nidem hikmete yedinden akıbet nuş eyledik
Şerbet-i cam-i şehadet ya Hüseyin İbn-i Ali

Devr-i Âdem'den menend Kerbelâ hangamesi
Ya kime oldu bu halet ya Hüseyin İbn-i Ali

Ku-yı Kurbandır muradım hub cemalin isterim
İştıyakımdır ..... ya Hüseyin İbn-i Ali

Bab-ı rahmında neşinim dide-yi nigranım meded
Damenin etmem firagat ya Hüseyin İbn-i Ali

Sergüzeştin vafına aciz **Türabî** na-tüvan
Ayledim hatm-i hikayet ya Hüseyin İbn-i Ali

(59A)

Nefes-i Türabî Ali Dede Baba

Dinleyin erenler tarif edeyim
Merdan Hacı Bektaş Velidir Ali
Bu sırrı gönülden ayan eyliyem
Sultan Hacı Bektaş Velidir Ali

Tarikat babına girdim gireli
Hakikat rahini gördüm görelî
Marifet ilmüne erdim ereli
Devran Hacı Bektaş Velidir Ali

Hükmü velayete gelsin âşıklan
Âşıkı sadıkan hem de dervişan
İmdadıma geldi ol adil sultan
Seyran Hacı Bektaş Velidi Ali

Verdi derununa bu aşkı çalab
Bu aşkın hakkını eyledi taleb
Uyandı çırağım yandı ruzu şeb
Bürhan Hacı Bektaş Velidir Ali

Türabî Baba'dan bu sırrı öğren
Gönül ol âşıkı rızada eğlen
Marifetullah ol dillerde söylen
İnan Hacı Bektaş Velidir Ali

(187B)

192A

Nefes-i Türabî Dede Baba

Olalı aşka ... hevedan geçtik
Mest-i la-yakıl olup derde devadan geçtik

Gayriye dad ede ... devran-ı talip
Bizlere arz etmeye bizler o safadan geçtik

Saki bezm-i elest camını nuş eyleyeli
Bu cihanda var olan cümle sevadan geçtik

Oturup Kevser-i mincanede sakin olduk
Vird-i esma ile tesbih ü duadan geçtik

Sebze-i zenbiya düşündü bağda her bir canına
İstikamet üzre tuttu bezm ile ezharı gül

Şam olur ta hace dek feryad-ı nalan eyleyip
Bülbülün âşıklığın sor eylemez inkârı gül

147B

Düştü ser ü payına su tuttu gül damenini
Bir aruz nazenin oldu kamu eşcar-ı gül

Her şekunu asude haliyle sena hanı olmada
Ruy-ı envar ile ruşen kıldı sebze zarı gül

Şam olunca ihtiranı birbirin tinazım edip
Carh-ı gerdun gösterir bu kevnide duvarı gül

Hem nişanın hava erilse mazurdur ol muhtafi
Ruy-ı aşaka tesm-i birle bir kez bari gül

Sensiz ey ruh-ı revanım gülşeni seyr etmesem eğer
Her dinilde görülür bu gözlerime marı gül

Lalin o safın itşanmıştır sabadın cebn-i sehr
Lal olup hayrette kalmış terk edip güfatarı gül

Kader gül bilmez o kes har-ı cefayı çekmemiş
Kanda gül var anda var elbette bir ağyarı gül

Seyr-i gülşende şukufan içre gördüm muteber
Haydar-ı Kerrar sünbül ahmed-i Muhtar'ı gül

Ravza-i dar-ı cenan sahnında bilmem var ise
Böyle gül bağ-ı cihanda bitmemiş bisyar-ı gül

Sairi güller **Türabî** boyu andan ahz eder
Gerçi bir güldür açılmış yargar çaro eder

(147A-147B)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Derdü gamın gevherini bulmağa
Kasvetin bahrine daldık bakalım
Ümidimiz vardır halas olmağa
Girdabı mihnette kaldık bakalım

191B

Takdirde bağlanıp demişiz beli
İrade-i cüz'iden çektik eli
Dümeni şikeste keştii dili
Nihayet engine saldık bakalım

Bir gürüha bende hem sırdaş olduk
Gah pest ü geda gahı baş olduk
Harabat ehline ayakdaş olduk
Melâmet tablını çaldık bakalım

Türabî çakettim alemde özüm
Hatmeyledim bunda encamı sözüm
Bezmi erenlerden hey iki gözüm
Mahfice teselli aldık bakalım

(191A-191B)

Nefes-i Türebî Ali Dede Baba

Yedi iklim dört köşe nasip oldu
Ben çobanım çoban başım Ali'dir
Top ile çevgannı aldım elime
Ben çobanım çoban başım Ali'dir

Bir top attım şarktan garba düşürdüm
Sarmasın dolaşsın halkı be dolaştırdım
Salkım saçak ettim ben bulaştırdım
Ben çobanım çoban başım Ali'dir

189B

Bir oldum alemin katib-i devranı
Yedi iklim dört köşenin her yanı
Heman ettim dilde Şah-ı Merdan'ı
Ben çobanım çoban başım Ali'dir

Dü cihanın şahı sensin dediler
Musahhardır sana cümle dediler
Velayet tahtını bana ver dediler
Ben çobanım çoban başım Ali'dir

..... açan meydan ben idim
Baş agara kıran fincan ben idim
Halil İbrahim'de kurban ben idim
Ben çobanım çoban başım Ali'dir

Cümlenin gönlünde sırdır yazarım
Gahı okur gahı yazarım
Vuslat-ı yar için seyyah gezerim
Ben çobanım çoban başım Ali'dir

Gel **Sultan Türabî** meydan senindir
Krklar meydanında erkân senindir
Yediler çler ile devran senindir
Ben çobanım çoban başım Ali'dir

(189A-189B)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Bu dünya mülküne seyrana geldim
Mekteb-i irfana merdana geldim
Benim pirim Hacı Bektaş Veli'dir
Edep erkân ile meydana geldim

Ezelden ikrarım Güruh-ı Naci
Al-i Muhammed'tir gönül ilacı
Muhib-i Ehl-i Beyt başımın tacı
Âşık-ı sadıkan ihsana geldim

Muhabbet ehline yar-ı vefayım
Muhib-i handan-ı Al-i Aba'yım
Sanatım zatımla arş-i istivayım
Libasım ehl-i dil irfana geldim

189A

Hatice Fatıma Hayrlnisa'dan
Zehrini nuş ettim Hulku'r-Rıza'dan
Şehid-i Kerbelâ Al-iTaha'dan
On Dört Masum ile kurbana geldim

Maarif cenneti Zeynel Abadan
Muhammed Bakır sırr-ı Huda'dan

İmam Cafer-i Sadık müşkül küşadan
Hakikat ehline ilana geldim

Musa Kazım dilde mihmanım
Ali Musa Rıza derde dermanım
Taki Naki velayet sır süphanım
Elest bezminde peymanem geldim

Türabî Baba der sırr-ı velayet
Hasan'ül-Askeri adl ü adalet
Methi Sahip-i Zaman şah-ı velayet
Münkür münafiğa divana geldim

(188B-189A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Seyid Ali Sultan himmet eyledi
Açıldı meydana çırağ uyandı
Münkirlerin yüz gözleri bağlandı
Şulesinden Sersem Ali Baba'nın

Taştı Kevseri bol Kızıl Deliden
Kanmıştır âşıklar Kalu beliden
Harici şaşırıldı harb-ı Ali'den
Dehşetinden Sersem Ali Baba'nın

Mümine ezelden verilmiş murat
Gerçek âşıkların gönlü oldu şad
Sultanın elinden Yezitler bidad
heybetinden Sersem Ali Baba'nın

Zahida sen gezme böyle bi-haber
Riya kaplamıştır seni serteser
Bülbüllerin zar ü efganı biter
Gülşeninden Sersem Ali Baba'nın

Sad hezar Yezid'e olsun lanetler
Müminlere daim olsun rahmetler
Türabî' ye inam olsun himmetler
Himmetinden Sersem Ali Baba'nın

(188A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Kamu derde deva derler
Muhammed Mustafa Haydar
Bu yolda rehnüma derler
Muhammed Mustafa Haydar

Biri nur-ı nubuvvettir
Biri nur-ı velayettir
Veli genç-i Hüda derler
Muhammed Mustafa Haydar

Ki anlar mazhar-ı Hakk'tır
Bu çar bab içre kaimdir
İsmi dü sera derler
Muhammed Mustafa Haydar

Rehin tut can ile
İnsan olam dersin bu alemde
Şef'i her geda derler
Muhammed Mustafa Haydar

Hakikat mansubda bunları bil
Nur-ı vahiddir
Ezelden daima derler
Muhammed Mustafa Haydar

Visal Hakk'a vasıl olmaya
Her vech ile âşık
Delil-i pişva derler
Muhammed Mustafa Haydar

Türabî derdine derman
Eder bu ümidimdir
Gerek cevri-süha derler
Muhammed Mustafa Haydar

(187A)

Nevruziye-yi Türabî Dede Baba

Şad eder müjde-i mesrurla dünyayı bahar
Uyanır mehd-i zemin içre bu asiyayı bahar

Azı eder sert setayı getirir nevruzu
Puş eder anınahub hule hazr-ı ayı bahar

Dest-i kevhanı zemrula mezin eyler
Sebze-i famıyla kılar revnak-ı ziyayı bahar

Hame-i figayla baran medadıyla remi eyler
Berk tur üzre nevis etmede imlayı bahar

Merd-i man fukarayı cemine jaledir
Bahs-i enam kılıp etmede enkayı bahar

Haşn-i pejmurde-i ten-i mafa olan eşcara
Abdarıyla ihya eder ihrayı bahar

Dökünüp bad-ı saba cenabın tahrına gelir
Bahr-ı dil-i mevc **Türabî** hile-i eşnayı bahar

(147B)

Nevruziye-yi Türabî Dede Baba

Sebzeler baş gösterip oldu zaman nev bahar
Halit-i hazra giyindi dağ ü sahra aşkar

Fehm edip bu aleme nevruz sultan geldiğin
Devşirip rahının hacanından setta olmuş firar

Lale-i sahra-ı cemalinden nikabın kaldırıp
Geldi sevseb hançer-i büranla san-ı Zülfikâr

Şah-ı gülçak giryan-ı kan edip ruhsarını
Andılıp fehm eyleyip akfatı dilnigar

Çıktı teftiş etmeye desturuyla bad-ı saba
Eyledi teşrifine levlev leri şebnem-i nisar

Hame-i kudretle her berke çıkılmış ustuva
Ey **Türabî** gannun remizin kılar pürdür gadir

(147A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Taan etme aşka zahit kerem et
Faş olmaz dilde esrarımız var
Zühd ü ... üzre haline git
..... Özge pazarımız var

Ne bilsin halimiz cahil ü nadan
Hun ab ekşimiz eyleriz rinran
Bulunmaz derdine alemde derman
Derd-i aşka düşman bimarımız var
Maksuda erişmez serin vermeyen
Marifet bağının gülün dermeyen
Şam olur subha dek ... görmeyen
Ah ü feryad eden bidarımız var

Türabî rahımız aşk ü muhabbet
Bizde küşad olur dide-i izzet
... ile küş eden söz olur elbet
Ateşe manend-i güftarımız var

(191B)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Eski sebaktan geçüben
Gel çevir evrak dediler
Rihlet-i bang etti sada
Dinle hey ahmak dediler

Gitti ömür zayi heba
Derdine yok sonra deva

Ya nolacak ruz-ı ceza
Haline bir bak dediler

Sende nedir bu semelik
Satma bana gel dedelik
Sırtına kırk elli çelik
Urmalı mutlak dediler

Doğru yürü Hak yoluna
Rahm eder Allah kuluna
Kul rah-ı Hakk'ta buluna
İşte bu elyak dediler

187B

Cahı cihan mihnet imiş
Ahır hem hasret imiş
Yok yere bir gayret imiş
Çektiğin alçak dediler

Hak diyeyim dinle beni
Bilmedin ah sen de seni
Ateşi hicr ile teni
Bilmez isen yak dediler

Kılsa vefa ahde güzel
İşte karib oldu ecel
Ya bu ne beyhude emel
Vay gidi torlak dediler

Gerçi bahayimce imiş
Laklaka söz çokça imiş
Men arefi bellememiş
Mayesi bi-pak dediler

Menzilini buldu bulan
Var yürü sen böyle dolan
Gördü beni arif olan
Kupkuru kavlak dediler

Ben dedim ey ilmi himem
Bende kamu derd ü elem
Eyle bana lütf-ı kerem
Bu söze hak hak dediler

Babı tevekkülde safa
Bul anı var çekme cefa
İşte bu teslimi Rıza
Boynuna gel tak dediler

Dünyayı bir yana koyun
Hal-i kanaatla doyun
Varlığını cümle soyun
Kalmalı çıplak dediler

Pir yedine ermedi bu
Aklı çera dermedi bu
Aşka boyun vermedi bu
Ölse de hortlak dediler

Munkarız oldu bu işin
Rıfatını buldu eşin
Dünya için bu gidişin
Sürati kıvrak dediler

Vah sana vah başına taş
Dünya için bu ne telaş

Hak yoluna can ile baş
Vermedi korkak dediler

Terki cihan olmaz isen
Ölmeden ön ölmez isen
Bunda seni bulmaz isen
Başına tokmak dediler

Sıtk ile guşeyle cevap
İşte budur rahı savap
Mahlasımız oldu **Turab**
Ahırını toprak dediler

(187A-187B)

Nefes-i Türebî Ali Dede Baba

Şah-ı Merdan'ın kulları
Hacı Bektaş'ın gülleri
İlm- i ledün bülbülleri
Güldestedir Bektaşiler

Her seher açılır meydan
Süreler aynı cem erkân
Ta elest ahd ile peyman
Güldestedir Bektaşiler

Elif okurlar ötürü
Pazar ederler götürü
Yar olmuş severler
Yadıdan umuru

Sekahüm Rabbihüm derler
Şaraben tahur içerler
Sır için serden geçerler
Gül destedir Bektaşiler

Aşk-ı ilahidir kiblegahım
Vechüllahdır secdegahım
Gönlümdedir beytullahım
Gül destedir Bektaşiler

Türabî'nin sözü hakdır
Gerek dinle gerek bak dur
Gönlümde garazım yoktur
Güldestedir Bektaşiler

(187B)

Nefes-i Türabî Dede

Gel gönül gidelim aşk illerine
Muradın yar ise bir tane yeter
Fikir kıl ettiğin amellerine
Havayı cehl ile efsane yeter

Beyhude işleri terk eyle mutlak
Cihan baki değil hikmetine bak
Küllü men aleyha fan dedi Hak
Akla bu bir söz bahane yeter

Meyli dünya kılıp olma bednam
Kim aldı felekten muradına gam

Ölüm var mı yok mu ahir-i encam

Vakit geçirmeye virane yeter

Türabî özünü payımal eyle

Erenler yolunda kesbi hal eyle

Bu fani dünyayı bir hayal eyle

Gelen göçüp gider nişane yeter

(190B)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Görünen sahn-ı dünyada

Kamu hep sırr-ı yezdandır

Ne var esfelde alada

Her an emriyle yeksandır

Boyun eğmiş kamu eşya

Bir olmuş heman serapa

Bu ne sırdır acep aya

Akıllar bunda hayrandır

Sanırsın ki ademdensin

Hakikatta kadimdensin

Bilir misin ne demdensin

Ya derlerse bu şeytandır

Yazkî şaşî gibi gördük

Tanımadık meğer gördük

Niçin biri iki gördük

Sana derlerse hayvandır

Ne yerden geldiğin gözle
Hele bir kez izin izle
Gece gündüz deme sözle
Bulun cümle ...

kılavuzsuz geçilmez hiç
Uçamaz belki kırlangıç
Bu yolu anlamazsın hiç
Varırsın gör ne seyrandır

Giyersen anda bir suret
Libası olur sana sîret
Bilirsen nider kes hikmet
Bu da bir raz-ı nihandır

Eğer sebakta güftarın
Dürüst aldınsa ikrarın
Şefin yaverin yarın
Senin mahbub-ı sübhandır

Eğer şaşdıksa ol demde
Ariften olmadık zinde
Seni sen bilmeden bunda
Eşk-i feryad ü efgandır

Var ol bir mürşide yaran
Ledun dersini et .... tamam
Sözüm tut gel be hey insan
Sana bu farz-ı rahmandır

Nasip olmaz diyebilmek
Geçirse boynuna ilmek

Gönül pasın eğer silmek
Muradınsa bu asandır

... et yoluna canı
Tanı gel bunda cananı
Nedir bil küfr ü imanı
Sözüm duaya burhandır

Vücutun nefh-yı kübra
Bu ilm-i anda kamu ihya
Güzel anla bunu sen ha
Desinler ehl-i irfandır

190A

Bilirisen de nedamettir
Bilip bilse selamettir
Acep bu ne alamettir
Bilenler sanki meyandır

Bu sırrını ettiler ihfa
Edenler etmede hala
Düşürme aleme kavga
O sırr-ı Şah-ı Merdan'dır

Türabî'den dedi nevesi
Ne bilsinler bunu herkesi
Yeter artık hemen sevgisi
Bu bir esrar-ı firkandır

(189B-190A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Elest bezminde ta kalu beliden
Nesbimiz aldık kudret elinden
Muhammed Ali'nin gonca gülünden
Hünkâr Hacı Bektaş nesl-i Ali'dir

Cemalinde gördük ümmül kitabı
Elest ü bi rabbiküm etti hitabı
Kalu beli dedik bundan necatı
Uyandı çerağım gerçek veliden

Muhammed Ali'den arş-ı üstüivayız
Şah-ı merdan oğlu canlar fedayız
Duvazda çarda pak vech-i Hüda'yız
Okurduk üstüvasızı celiden

Aşkın esrarı çekince nikap
Kırklar meydanında eyledim talep
Sakahüm rabbehüm sundular şarab
Ol ulu ... Seyyid Ali'den

Türabî Baba'dan Hak sözü dinle
Gönül Kabe'sini ziyaret eyle
Oku üstivayı vechini söyle
Sırr-ı süphan ellezi Ali'den

(189A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Biz kalenderliği ihtiyar ettik
Kanaat mülkünde uzlet bizimdir

Sırrı hakikati dile yarettik
Bu alemde ancak devlet bizimdir

Zikr ü tevhit ile gönlümüz verdik
Bir canımız vardı canana verdik
Aşkî Hüda ile mürşide erdik
Arsna-i aşk içre rifat bizimdir

Bu nefsin varım odlara yaktık
Gönlümüz hak olup alçağa aktık
Umuru dünyayı elden bıraktık
Bab-1 tevekkülde vahdet bizimdir

Türabî haline şükreyle her dem
Riza-yi Hak gözet olağör ebsem
Surette zillette görürse adem
Manada Hüda'dan nimet bizimdir

(191A)

Nefes-i Türabî Dede

Dokunma kimsenin gönülüne ey can
Zülfikâr-1 Ali Haydar gönüldür
Er yatar gönülde Şah-1 Velayet
Tur-1 Sina ... didar gönüldür

Gönüldür Allah'ın beyti rıhtımı
Gönüldür müminin Şah-1 Hubanı
Gönülde ara bul sırr-1 secanı
Aşka gülistan-1 dildar gönüldür

Evliyanın ulu dergahı gönül
Vücut şehrinde ol şahı gönül
Saki-i ebrarın serası gönül
Piyale sun saki satar gönüldür

Gönülden aldılar feyzi erenler
Sırr-ı Taha erdi gönül bilenler
Muhammed Ali'ye ikrar verenler
Âşıkân sadıkan gülzar gönüldür

Türabî der gönül Güruh-ı Naci
Giydi başına saadet tacı
Yedi derer gönül evliya burcu
Dü cihanın şahı serdar-ı gönüldür

(191A)

Nefes-i Türabî Ali Dede Baba

Adem Havva şu dünyaya gelmeden
Muhammed Ali'nin nurun gördün mü
Hak nasibin almış kudret eliyle
Hünkâr Hacı Bektaş Piri gördün mü

Şu dünyayı hamur edip yuğuran
Dokuz baba dört anayı doğuran
Hitabı Elestte bize çağıran
Can içinde canan yarı gördün mü

Gel gidelim Seyit Ali izine
Yüz sürelim ayağının tozuna
Kırklar meydanında pir niyazına
Dara Mansur olan eri gördün mü

Men aref sırrına sırdaş kandedir
Senden sana yakın yoldaş kandedir
Yol gösteren sana kardaş kandedir
Ol şahı alamet çarı gördün mü

Türabî Baba'nın dilde imanı
On İki İmam on yedidir erkânı
Mihrab ü minberde Seb'ulmesani
Cemalinde pirin varı gördün mü

(190A)

188A

Nefes-i Türabî Dede Baba

Salma dil gemisin engine âşık
Erenler aşkına payan bulunmaz
Her yerde keşfetme sakın hakayik
Anı fehmeyleyen bir can bulunmaz

Arifin halini tarif ne hacet
Efsane sözlerden eyle feragat
Kande göster bana sahip keramet
Ali çoktur Şah-ı Merdan bulunmaz

Muhtefi oldular âlemde erler
Kıymetsiz olmuştur ilmü hünerler
Her kime sorarsan arifiz derler
Benden özge baktım nadan bulunmaz

Türabî cihanda olduk serseri
Fehmeden kalmamış dürrü gevheri

Kimsenin kimseden yoktur haberi

Böyle acaip seyran bulunmaz

(188A)

Nefes-i Türabî Dede Baba

Kanaat gencine çektik özümüz

Vahdetine dâhil olanlardanız

Bab-ı tevekküle sürdük yüzümüz

Biz hakkına kail olanlardanız

Hakikat şemine pervaneyiz biz

Ateş-i aşkla suzaneyiz biz

Perişan hal ile divaneyiz biz

Biz cemale mail olanlardanız

Oldu sekkanımız erenler babı

Esrar-ı ledünden duyduk cevabı

Adem'den okuduk ümmü'lü-kitabı

Bu manaya şamil olanlardanız

Türabî gelmişiz bab-ı rızaya

Tahammül eyledik cevr ü cefaya

Eriştik devlet ü fikr ü fenaya

Şu nimete nail olanlardanız

(191B)

Nefes-i Türabî Ali Dede Baba

Erenler serdarı gerçekler piri

Hünkâr Hacı Bektaş erleriyiz biz

Balım Sultan Abdal Musa şahımız
Seyid Ali Sultan gülleri biz

Kaygusuz Sultan'dır bir serdarımız
Kara donlu candır türbedarımız
Kanber Ali Sultan şehsüvarımız
Necf deryasının gevheriyiz biz

Sarı İsmail Hacım Sultan ulumuz
Şah-ı Horasan'a çıkar yolumuz
Muhammed Ali'den kokar küllimiz
On iki tarikatın serveriyiz biz

Türabî üçlerin birisi oldu
Yedilerle kırklar meclise doldu
Horasan erleri azmedip geldi
Muhammed Ali'nin kulları biz

(190A)

USULİ

Nefes-i Usuli

İkrar ü aşkımız çün ezelidir
Müminin ikrarı kalu belidir
Benim pirim çün Muhammed Ali'dir
Dönen dönsün ben dönmezem Ali'den

Benim gönlüm divanedir delidir
Can ü dilden erenlerin kuludur
Bu yol Muhammed'le Ali yoludur
Dönen dönsün ben dönmezem Ali'den

Erenler serveri Al-i Aba'dır
Hasan'la Hüseyin'e canım fedadır
Gözüm nuru Zeynel Aba'dır
Dönen dönsün ben dönmezem Ali'den

Zeynel Abidin'dir benim sultanım
Muhammed Bakır'a feda bu canım
Cafer-i Sadık'tır dinim imanım
Dönen dönsün ben dönmezem Ali'den

Kazım bize bir nimettir Hüda'dan
Hak razıdır Ali Musa Rıza'dan
Muhammed Taki'den kalu beliden
Dönen dönsün ben dönmezem Ali'den

Ali Naki bize hem pişüvadır
Askeri düşmana tir-i kazadır
Muhammed Mehti'de sırr-ı Mevla'dır
Dönen dönsün ben dönmezem Ali'den

Usuli'yim kapısına örüldüm
Erenlere can ü dilden kul oldum
Pirler eşğinde ben Hakk'ı buldum
Dönen dönsün ben dönmezem Ali'den

(158B)

VİRANİ

Mersiye-yi Virani Sultan

(-.-/-.-.-.-.-.-)

Ey mevali anla imdi nutk-ı Hak fazl-ı ilah
Ruz-ı mahşerde muhakkak mümine püşt ü penah
Al ü evlad-ı Nebi'dir şöyle bil bi iştibah
Erdi çün mah-ı Muharrem ağladı şems ile mah
Ey Hüseyinler bu gündür matem-i evlad-ı Şah
Gözyaşını kana boyandır eylegil feryad ü ah

Ger dilersen Hak katında bulasın sen izzeti
Evliya ü enbiyadan umar ise şefkati
Söylegil bu nutku daim çekmeyesin zahmeti
La'net bir tohm-ı Mervan la'net bir la'neti
Ey Hüseyinler bu gündür matem-i evlad-ı Şah
Gözyaşını kana boyandır eylegil feryad ü ah

142A

Yer ü gök ağlar bugün siz ağlayın ey müminan
Zar eder cümle melekler hur u gılman ins ü can
Nar-ı duzahtan bulayım der isen her dem aman
La'net eyle ol Yezid'e sad hezeran bi güman
Ey Hüseyinler bu gündür matem-i evlad-ı Şah
Gözyaşını kana boyandır eylegil feryad ü ah

Kurretü'l aynımbuyurdu Hak habibü'l mürselin
Âşık isen âşıkana olagör ehl-i yakın
Olmak istersen hakikat külliye gamdan emin
Lanet eyle virdin olsun Şimir-i Sufyan-ı lain

Ey Hüseyinler bu gündür matem-i evlad-ı Şah
Gözyaşını kana boyandır eylegil feryad ü ah

Nesl-i şah-ı evliyadır hadi-i rah-ı Hüda
Hariciler bilmediler oldular Hakk'tan cüda
Anların canına la'net söylerim men daima
Sad hezeran la'net olsun sad hezeran bi riya
Ey Hüseyinler bu gündür matem-i evlad-ı Şah
Gözyaşını kana boyandır eylegil feryad ü ah

Bil ki oldu ol şehid nur-ı pak-ı Kibriya
Geldi ol demde nale-i nutk-ı Hüda
Eylediler ah Hüseyin vah Hüseyin-i Kerbelâ
Yezid'e etmek teberra mümine ayn-ı şifa
Ey Hüseyinler bu gündür matem-i evlad-ı Şah
Gözyaşını kana boyandır eylegil feryad ü ah
Ben **Virani Abdal** fakir-i derd mend bir geda

Eylerim ruz-ı kıyamette Ali'ye iltica
La'net olsun her kim oldu düşman Al-i Aba
Zerre denli buğz edenin canına la'net seza
Ey Hüseyinler bu gündür matem-i evlad-ı Şah
Gözyaşını kana boyandır eylegil feryad ü ah

(141B-142A)

ZAHMÎ

Mersiye-yi Zahmî

(.---/.---/.---/.---)

Dila tecdid-i matem kıl bu gün mah-ı Muharrem'dir
Melaik ins ile cini bütün hep ehl-i matemdir
Velayet şahının ya Hu şehid olduğu bu demdir
Adu-yu ekberim ancak benim bir iki ademdir
Biri Şimir-i Zülçevşen birisi İbn-i Mülcem'dir
Bulara daima la'netdeyin mümine elzemdir

Kopardı fitneyi Mervan Yezid ile edüp sohbet
Hüseyin'i Kufe'den Şam'a dururken ettiler davet
Abdullah erişüp Kerbelâ 'ya etti cemiyet
O dem emr-i kılıç ile edüp ikdamla hayret
Biri Şimir-i Zülçevşen birisi İbn-i Mülcem'dir
Bulara daima la'netdeyin mümine elzemdir

Be hey dinsiz o din şahı değil mi hürmete layık
Susuzlukla o masumu sen ettin mihnete layık
Bu hal ile be hey dinsiz değilsin rahmete layık
Guruh-ı kavm-ı batıldan olanlar lanete layık
Biri Şimir-i Zülçevşen birisi İbn-i Mülcem'dir
Bulara daima la'netdeyin mümine elzemdir

74A

Muharrem mahının Cuma gününde koptu bu hengam
Namaza say ederken ol Cenab-ı Hazret-i İmam
Şehid etti o şahı ah yezitler kıldılar bayram
Ali'nin katline gayret Hüseyin'i ettiler ikdam
Biri Şimir-i Zülçevşen birisi İbn-i Mülcem'dir
Bulara daima la'netdeyin mümine elzemdir

Buna razı değil biilah habibin Mustafa ya Rab
Huzurunda kılur duayı Aliyyü'l-Murtaza ya Rab
Çoğaldı **Zahmî**'nin derdi ki arttı macera ya Rab
Ali evladına ol gün edenler pür cefa ya Rab
Biri Şimir-i Zülçevşen birisi İbn-i Mülcem'dir
Bulara daima la'netdeyin mümine elzemdir

(73B-74A)

ZEKAYÎ

Mersiye-yi Zekayî

(--./-.-./--./-.-)

Aya ne güne devr ediyor carh-ı bi-vefa
Ehl-i deruna eylediği tur-ı na-seza

Mirat-ı hatırımda sefa olsa rehnüma
Tefsir ederdi şahid-i manayı sureta

Keşf eylesem bu razı ki feth ola mecare
Kalmadı gönülde ukte-yi ser beste mücmela

Zahid bu remzi halledemez söylesem ana
Olmaz bu sırr-ı müphama bi-gane aşına

Metin muradı şerh edemem neyleyim sana
Üstad-ı aşka arz edeyim müşkülüm dila

Müslim midir Ali'ye cefa eden eşkıya
Mümin midir Halife-yi Hakk'tan eden eba

Şir-i Hüda ki Şah-ı Velayet değil midir
Damad hası Fahr-ı Nubevvet değil midir

Ruz-ı gazada sahip-i kuvvet değil midir
Hayber-i küşa-yı pençe-yi ... değil midir

Düldül-i süvar arz-ı secaat değil midir
Mah-ı Münir evç-i keramet değil midir

Müşkül-i küsa-yı ilm-i şeriat değil midir

Gencine-yi rumuz hakikat değil midir

Mesnet nişin taht-ı hilafet değil midir

Sultan bargah-ı imamet değil midir

Müslim midir Ali'ye cefa eden eşkıya

Mümin midir Halife-yi Hakk'tan eden eba

Mahbub-ı Kibriya Hasan Mücteba'dır ol

Sırr-ı Hüda ü mefhur Al-i Aba'dır ol

Kurban olam Hüseyin'e Şah-ı Kerbelâ'dır ol

Nur-ı dü-çeşm-i padişah-ı la fetadır ol

68A

Zeynel Aba ki Hak yoluna rehnumadır ol

Bakır İmam Cefer kan-ı vefadır ol

Musa Kazım ile Ali Rıza'dır ol

Ser Taki Naki de ayan-ı ru-nemadır ol

Hakka ki Askeri germ-i kibriyadır ol

Al-ı Resul Mehti-yi Sahip liva'dır ol

Müslim midir Ali'ye cefa eden eşkıya

Mümin midir Halife-yi Hakk'tan eden eba

Bir gün gelir o nur-ı velayet zuhur eder

Afaka şemş-i adl ile bahş nur eder

Lutf ile ehl-i mateme bedel surur eder

Süfiyanı taama şimşir-i zur eder

Ayn-ı aduyu hançer kahr ile kör eder
Refl fesad ü fitne edüp def sur eder

Elbet gele bu dehr-i daniden ... eder
Bir cizr-i köhne der ki kamu kesi murdar eder

Uşşak-ı handan elime bi huzur eder
Dilden hayal-i ziynet dünyayı dur eder

Müslim midir Ali'ye cefa eden eşkıya
Mümin midir Halife-yi Hakk'tan eden eba

Mah-ı Muharrem oldu nice can nisar ola
Nide **Zekayî** der dil bi-ihtiyar ola

Gülzar iken sezamı şehidan-ı zar ola
Hak ... bu dem dem ile lalezar ola

Ya Rab ne bad fitne deni rüzgar ola
Güller feta daim hün-i gubar ola

Bir ah edem ki carhıfelek tarumar ola
Devri dönüp nizamı dahi bi-karar ola

Layık mı Ehl-i Beyt-i Nebi rahne dar ola
Lanet-i revam Şimirü Yezid'e hezar ola

Müslim midir Ali'ye cefa eden eşkıya
Mümin midir Halife-yi Hakk'tan eden eba

(67B-68A)

Zersiye-yi Zekayî

Ey mecmu muhasen ashab-1 ba-sefa
Vey menba-yı mükarım erbab-1 ustafa

Sensin cihanda varis ser Muhammedi
Zatında münderiç lama esrar-1 Mustafa

Ehl-i niyaza nola kapun kiblegah ise
Veçhinde zahir oldu senin nur-1 Kibriya

Sırrın sirayet eyledi kevn-i mekâna hep
Feyzinden iktisab-1 vücüt etti masiva

Ey maden-i inabat vücütkerem Ali
Vey kişveri şecaate sultan la feta

Nur-1 velayetinle umumu ...
İdrak-1 nida-yı abdın ya Murteza Ali

68B

Kıldın küşade harbile abad Hayber'i
Ettin şikeste tıgınla haricileri

Ada-yı dini hak ile yeksan edüp tamam
Kagretti seyf-i kudretle harb Haydar'ı

Pejmurde kıldı nice Hayber-i Kuşe ile
Cemiyet-i aduyu Hüda'nın gazanferi

Ol padişah ki şamş ü kamer oldu ruz-şeb
Dergah-1 arşın ... iki çakeri

Can-1 didesine hak-i rehin tutiya kıblen
Her zerresinde gördü ayan mühr-i envarı

Nur-1 velayetinle umumu ...
İdrak-1 nida-yı abdın ya Murteza Ali

Hakka ki savbit oldu o şahın hilafeti
Afakı Ruşen eyledi nur-1 velayeti

Şah-1 Velayet olsa nola mukteda-yı ehl-i din
Ehl-ikemali gün gibi zahir imameti

Ruz-1 gazada düşman eğer kahraman ise
Lerzan ederdi Şir-i Hüda'nın muhabbeti

Kat etti Zulfikar'ıyla küfrün esasını
Kahr etti müşrikini hiras-1 şecaati

Lütuf etse bir gedaya heman padişah olur
Çoş eyleyince bahr-i muhit-i inayeti

Nur-1 velayetinle umumu ...
İdrak-1 nida-yı abdın ya Murteza Ali

Ey bais-i vücud-1 zemin ü zaman Ali
Vey mübde-yi hakikat-i kevn ü mekân Ali

Zatınla asuman-1 vücud oldu aşına
Ey afitab alem-i can ü cihan Ali

Mihr ile meki Düldül'ünün nakş-ı nalındır
Ey hak-i pay secde ki ins ü can Ali

Eyler tavaf ravza-yı pakın melaike
Ey asitan-ı kible-yi gırr ü beyan Ali

Rah-ı sevab-ı Kabe valsında can feda
Ey handan-ı devlet-i dar el aman Ali

Nur-ı velayetinle umumu ...
İdrak-ı nida-yı abdın ya Murteza Ali

Ya İbrahim ... ü ya Mülce-yi elamam
Eyle nigah lutfüyle ben zarı ...

Ol nur-ı ayn ehl-i yakın iki şah için
Çürmüm bağışla bende-i nacir bi-kesm

Sürmem gubarı payına ru siyahımı
Ref ola taki hane-yi dilden gubar-ı gam

Ruz-ı cezada hake ... niş iken
Bir kase ab-ı Kevser ile eyle merhem

Şad eyle valsın ile Zekayî garibini
Canım yakında şevkle kurban edem o dem

Nur-ı velayetinle umumu ...
İdrak-ı nida-yı abdın ya Murteza Ali

(68A-68B)

Mersiye-yi Zekayî

(.---/.---/.---/.---)

Bu gün şol mest hayranım şuurum kalmadı asla
Görünmez dide-yi giryanıma dünya ü mafıha

Sefa-yı hatırım yoktur beni söyletme ey zahid
Yakar ah suzanım cihan mülkünü ser taba

Cefakâr olduğun bildim şehr-i bi-amanın ben
Ne hikmettir eder her ehl-i dilde arifin ucra

Bozulsun iltizam devr-ı çarkın bi-devam olsun
Asa-yı lerze nak olsun yıkulsun kinbet-i mina

71A

Felek heder eyledin ateş bıraktın kalb-i aşğa
Ki nur-ı handana seza devr eyledin hayfa

Akıbet seyl-i sirişkin dem be dem mah-ı muharremdir
Dila çak-i giryaniyle kim eyyam-ı matemdir

Bu gün erbab-ı aşkın nale ü zarı zamanıdır
Değildir mah-ı nev-cerhin tığ-ı bi amanıdır

Şehadet camını nuş etti Evlad-ı Resullullah
Bekası yok bu dünyayı ... fanidir

Perişan oldu alem bunda hikmet neydiğün bilmem
Erişti Ehl-i Beyt'e bir gaza-yı nagehanıdır

Ezelden kütüb olunmuş levh-i takdir efazıldır
Çekerler cevri-i adayı belayı asumanıdır

Feda olsun yolunda can ü başım Al-i Evladın
Muhabbet anlara ehl-i derunun ... canıdır

Ziya-yı çeşm-icanım hak-i pay-ı Mustafa'dandır
Bu nur-ı Hak bana vech-i Aliyyü'l-Murtazadandır

Resulun Kureretü'l-Ayn'ı Habib-i hazret-i bari
Hasan'dır cismimin canı cihanı saadeti envarı

Hüseyin-i Kerbelâ canım benim hem dinim imanım
Gönül tahtında sultanım anınçün ederim zarı

Bular nur-ı velayettir gül-i bağ-ı risalettir
Giriftar-ı şehadettir gel ede gör bu esrarı

Biri mah-ı saadettir biri şems-i hidayettir
Zuhur eden hakikattir bulardan etme inkârı

Gamum-ı dehre layık mı giriftar oldular bunlar
Ola kavm-i Yezid lanet-i Hakk'ın seza varı

Yanar daim bu gam ehl-i dilin gönlünde ateştir
Guruh-ı hariciler işimiz hep kuşa kuşadır

Vilayet-i mazhar-ı âlemde Zeynel Abidin oldu
İnayet madeni aşığa ol sultandan oldu

Muhammed Bakır ol şahım gönül burcunda ki mahım
Anınçün nara-yı ahım çıkup arşa karin oldu

İmam Cefer-i Sadık hilafet şanına layık
O şahın mezhebi âşık bana hab-ı metin oldu

Dil Musa Kazım'da tecelli kıldı nur-ı zat
O zatın pertev-i hüsnü bana nur-ı mubin oldu

Rıza şah-ı cihanım asitanı kiblegahımdır
Haremgaḥ ü ... beyt-i Rabbü'l-Âlemin oldu

Dü âlemde inayet-i handan Mustafa'dandır
Mürvet ehli bunlardır kerem Al-i Aba'dandır

İmam-ı Evliya el-Hak Taki o şah-ı erkemdir
En onu bende-yi dergahı birsultan-ı âlemdir

Naki'nin hak-i payıdır benim derdime dermanım
Türab-ı asitanı şüphesiz ekber-i azamdır

Cenab-ı ser Aaskeri mahbubu Hak'tır ol fahr-i ...
Yüzü nuru ziya bahç-i derun-ı pür hem rahimdir

71B

İmam hak Muhammed Mehti sahip-i zaman oldu
Tecelligah-ı aşk ol şehin firdevsi sinemdir

Selam olsun cemiyân-ı handan-ı şah-ı kevneyne
Bu babın bendegahı bargah-ı Hakk'ta mükerremdir

Zekayî Ehl-i Beyt'e canını kurban edüp geldi
Der Şah-ı Velayette feda-yı can edüp geldi

(70B-71B)

Mersiye-yi Zekayî

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Gel Muharrem'dir Necef vadilerden yad et dila
Yaralar aç sinen üzre ta bilinsün macera

Karalar giy ehl-i imanın gaza vaktidir
Matem Şah-ı Şehidan'ı tutup eyle bana

Eşkiyadır şüpğhesiz Al-i Aba'ya zulm eden
Ol adulardan teberra farz-ı ayn oldu sana

Guş iden bu kıssa-yı cansuzu aklın aldırır
Nice canın vermeye bu dert ile ehl-i vefa

Fıkr edüp bu hali insan ile Allah aşkına
Zerre imanı olan kalşbinde verir mi rıza

Ben Şehid-i Kerbelâ'nın yoluna can vereyim
Tek o Şah'ın hak-i payı devletine ereyim

La'netol kavm-i pelide bunca efsu eyledi
Rahmetinden anları Allah meyus eyledi

Dağlar der-i sinesinde çerh ... nücüm
Şol nedametten ki kaddin bu ... makus eyledi

Şem-i bezm-ı handanı haşre dek yansun deyü
Kubbe-yi gerdun san şekl-i fanus eyledi

Sen katl-i tığ ada ettin ey zalim felek
Ol şehir kim fahr-ı alem gerdanın yus eyledi

Kanı yerde kalmadı erişti seyf-i intikam
Hamdullah-ı devlet mervanı menkus eylesi

Sinesinde cevher imanı olan ehl-i yakın
Mihnet Al-i Resullullahı ansun Ağlasun

Çektiler sançaklar âşıkların ey zül kerem
Padişahın devletinde oldular sahip-i ilim

Haşr olunca kalb-i âşıkta çerağındır yanar
Nar-ı gayret şule-i dem ateş-i cansuz gam

Çoş ederse şüphesiz nar ... söndürür
Ruz-ı matem-i Kerbelâ 'da dökülen eşk ile dem

Nola tahrik eylese mehd-i şerifin Cebrail
Nur-ı Hka'tır Kurretü'l-Ayn Habib-i Muhterem

Yarelenmiş Kerbelâ hakkında nur olmuş yatur
Güller açmış cism-i pakı sineme mecruh sitem

Şerha şerha sinemi mecruh eder bu gam benim
Ruz-ı matem gözlerimden kan akar her dem benim

Sailan dergahın kıydı küşade sad liva
Çağrışurlar ruz-ı matem ya Hüseyin-i Kerbelâ

Her biri bir malik ejder o gün de cenk eder
Bendegânın kıldılar ada ile nice gaza

Ehl-i Beyt'in serveri Al-i Resul'ün seyidi
Ser ü bağ la feta ... Habib-i Kibriya

67B

Al-i Evladın gamıyla yandı mecruh oldu dil
Ben dahi yansam yakılsam sine çak olsam nola

Canına la'netokumak kim Hüseyin'e kıydılar
Kufe şehri yere geçsün etmediler iktida

Ah deşt-i zalim duşı oldu ol Şah-ı Haram
Bi-vefalardan erişti akıbet cevr ü sitem

Ab-ı ruyu hürmetine yar olmuşken cihan
Bir içim su vermediler Ehl-i Beyt'e zaliman

Bir içim su içmedi beyhude aksun akmasun
Kangı nehir Fırat'ın yerine kan aksa kan

Âşkanın ... ahıdır ki eflake çıkar
Sanma ebr veya sehab olsun semada sayeban

Gözü yaşı olsa eflakın nola ...
Ağladı ol matem için cümle gir ü beyan

Can feda eyle **Zekayî** Şah-ı Merdan aşkına
Cümle erbab-ı himim terk ettiler bu yolda can

Şehr-i ilmim dedi çün ol mefha-yı ins ü melek
Ol Şahenşahın kapusu kalbiyim ... şek

(67A-67B)

67A

Söz yüzün her dem **Zekayî** asitan-ı hakına
Handan-ı devlet Al-i Aba'dandır kerem

Her nefiede eylesün yüzbin salât ile selam
Ehl-i Beyt-i Mustafa'ya hazret Rabbü'l-Enam

(66B-67A)

Mersiye-yi Zekayî

(--./-./-./-./-.)

Maksuda vasıl olmaya sarf eyle himmeti
Ey dil bu yolda can vere gör bul saadeti

Bir köhne sal pirezene düşme eline
Zinhar o bi-vefaya sakın etme râğbeti

Merhem dilerse verir amma ki muttasıl
Gülzara varsa zar eder ehl-i muhabbeti

Ger kahraman isen seni bir küdeden atar
Zal-i siphri dun eyler germ etme o laneti

Daim kuşade kılma ber hatırı felek
Her hal ile safasına galip kudreti

Gel gel bu dehr-i pür eleme kılma itibar
El kıssayı ce-yı mezlikadır sanma ya peder

Değmez gamım ü mihnete devlet-i cihan
Hayfa bu ise mah asal kün üfekan

Bir gonca var mı kılmadı pejmurde rüzigar
Gülşen mi yoksa ermedi ezharına hazan

Bir mukteda-yı hubü vatan rihlete ettiler
Ehl-i sefa bu bariyede tutmadı mekân

Âlem-i haraba hane-yi gerdun-ı bi-karar
Cellad-ı cark-ı zalim ü gaddar ü bi-aman

Söndürdü dü-duman risalet çerağını
Bad-ı fiten gaqmum ü ... zaman

Ey Kurretü'l-Ayn'un kamu mümineyn Hüseyin
Ey nur-ı pak-ı dide-yi iman ü din Hüseyin

Ey cark-ı dun zerre kadar gayret etmedin
Endişe kılmadın serm ü dikkat etmedin

Evlad-ı Murtaza'ya görüp rehneler reva
Peygamber Ehl-i Beyt'ine hiç hürmet etmedin

72B

Ehl-i fesada vefk-i murad üzre devr edüp
Sapt-ı nebi-yi muhtereme izzet etmedin

Bad-ı muhalif estürüp ol nahl-i dilkaşe
Asuda hal daima rahat etmedin

Ahir o servinazı vatanında cüda kılup
Mazlum-ı gurbet elde niçün şefkat etmedin

Al-i Resul'e kan ettin ey felek
Sahra-yı Kerbelâ 'da revan ettin ey felek

Zehir içmedi mi Nur-ı Hüda-yı Mücteba-yı Hasan
Hakk'ın rızasınistedi terk etti can ü ten

Padişah-ı Kerbelâ ki şehidanlar ser firaz
Ada elinde oldu dil-i arızde-yi minhen

Bunlar ki nur-ı dide-yi sultan-ı Enbiya
Al-i Aba ki maksad-ı... bu cümleden

Bir vakiadır ki matemî ta haşre dek sürer
Eyler kılup sahip-i insan pür hazan

Ehl-i nifak edince gulv-i şah-ı âleme
Kevnin nizamı gitti cihan oldu pür fitan

Ey Şah-ı Kerbelâ sana can ü serim feda
Candan özge var ise hep eyler hem feda

Bir şaha bendeyim ki secaatle namdar
Şir-i Hüda'yı Haydar-ı Kerrar...

Sultan o dur ki Kanber'inin hak-ı payını
Taç eyler idi başına şahanı rüzigar

Düldül süvar arsa-yı mani lafeta
Hakkındadır hilafet ü destinde Zülfikâr

Söndürdü darb-ı tığıyla küfrün ocağını
Hayber kuşa-yı ... kiferma-yı kir ü dar

Mihrab-ı dine şah-ı velayet-i imamdır
Zahir yüzünde nur keramet ü âşikârdır

Ya Rab be-Hak-ı Al-i Aba-yı Murtaza Ali

Şems hakikat ola **Zekayî**'ye be münceci

(72A-72B)

Mersiye-yi Zekayî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Bi-vücut ol ey gönül ehl-i fenaya hem dem ol

Bizim has sohbet erbab-ı aşka mahrem ol

Geç bu fanide kamu alayış ü lezzetten

Terk-i suret eyle ... alamette aram ol

Arzu-yı masiva koydun gönlündenkat edüp

Hırka-yı fakr ü fenada fariğ-i dü-alem ol

Hal olunsun var ise sinende asar-ı server

Gel Muharrem'dir bu gün sine çak ol pür gam ol

Mah nev sanma felek kıldı küşada bir elem

Sende derd-i alud evlad ile ehl-i matem ol

Dağ dağ oldu Hüseyin'in matemiyile sineler

Çak çak oldu dil-i âşık için ianeler

Ey şehr-i bi-vefa çevr ü firavan eyledin

Kerbelâ hakinde zalimle nice kan eyledin

Kurretü'l Ayn-ı Resul'ü teşine leb kıldın şehid

Ehl-i Beyt-i Mustafa'yı zar ü giryan eyledin

Eyledin nehr-i Fırat'ı anlara ayn-ı serap

Sakiyan-ı kevseri dünyada aştan eyledin

Eyleyüp pejmurde gülzar keramet goncasın
Hayf kim dest-i melâmetle perişan eyledin

Na-murad eyledin döğünün padişahın felek
Sen bu ... ü dertle amma ki isyan eyledin

Dağ dağ oldu Hüseyin'in matemiyile sineler
Çak çak oldu dil-i âşık için ianeler

Özge ateştir bela-yı Kerbelâ 'nın mihneti
Adamın taş olsa da kalbi götürmez takati

Seller gibi revan oldu Al-i Resul
Ah kim bilmem nedir bu maceranın hikmeti

Nur-ı çeşm-i Murtaza'yı neyledin ey çarh-ı dun
Şem can iken چراغ-ı candan devleti

Cismin Şah-ı Şehidan'ın adu pür zahm edüp
Güller açtı serteser güya Nihal-i kameti

Ne müsibettir bu köhne rüzigarın akibet
Gülistan... Allah'a erişti afeti

Dağ dağ oldu Hüseyin'in matemiyile sineler
Çak çak oldu dil-i âşık için ianeler

70A

Ruz-ı matemdir siyah puş oldu cümle âşıkân
Dideler kan ağladı seyl-i şirişk oldu revan

Şerha şerha sinemin pür dağ hicran eyleyüp
Su be su ehl-i muhabbet kılmada ah ü figan

Ehl-i İman'ın yıkıldı hane-yi kalbi tamam
Yıkılıp âlem harap olsun kamu kevn ü mekân

Bi-karar eden bu matemdir dil-i gamla kimi
Ca-yı aşayış değildir baki bu fani cihan

Kasd edüp A-i Resul'ün katline ol hain
Kerbelâ 'da bir kazadır kim erişti negehan

Dağ dağ oldu Hüseyin'in matemiyile sineler
Çak çak oldu dil-i âşık için ianeler

Gör o Mahbub-ı Hüda'ya neyledi bu rüzigar
Sergüzeştim söylesem her dem olurdun zar ü zar

Nur ayn-ı âlemi zalim katil cevr edüp
Ehl-i İman'ın derunun eyledi ihrak-i nar

Çekti Evlad-ı Resullulaha seyf ehl-i zilal
Eylediler akıbet zülm ü nifakı âşıkâr

Girdiler cevr eyleyüp Al-ı Resul'ün kanına
La'netolsun canına kavm-i Yezidin sad hezar

Ateş-i gamdan gönül mülkün perişan eyledi
Kalp mecruh **Zekayî** nar gayretle yanar

Dağ dağ oldu Hüseyin'in matemiyile sineler
Çak çak oldu dil-i âşık için ianeler

(69B-70A)

69A

Mersiye-yi Zekayî

(.-./.-./.-./.-.)

Bu dar-ı mihneti zehr etme can ister ahethler
Cihan içre saadet-i akil isen terk-ı rahattır

Den-i dünyanın ahir mülkü fani hükmü zaildir
Serveri gam safası bais-i renç ü şefaattir

Komaz bağ-ı fenada akıbet bir serv-i azada
Bu köhne rüzigar bi-vefa bir ruz ü şeditir

Perişan etti baran musibet yağdurup güne
Ne dehr-i fitne ... cerh-i bi-mürvettir

Kıyamet koptu dünyada muhalif devr edüp gerdun
Diğer gün oldu ahval-i helakı gör ne halettir

Görünen serteser encüm değildir sine-yi eflak
Hüseyn'in matemiyile dağ dağ dert ü mihnettir

Ecel camın susuz nuş ettiğinden ol dem ol mazlum
Fırat'ın taa be-mahşer döktüğü eşk-i nedamettir

Felekler zan olur ehl-i dilin ah ü figanından
Sıyah puş oldu iman ehli ya Rab ne musibetir

Bela sahrasına düştü Resul'ün Kurretü'l-Ayn'ı
Kamu akıllerin bu dem yeri vadi-yi hayrettir

Hicabından kızardı vech-i gerdunun cehaletle
Semada nev be nev peyda olan sihret-i ...

Sezadır şanına el-Hak emrü'l-müminin olmak
Anın kim nesl-ipakı Hazret-i Şah-ı Velayettir

Denile zatına Nur-ı Hüda layıktır ol mahın
Nihal-i kameti ser ü gülistan-ı nubuvettir

Kaza kim handan-ı Mustafa'yı rahına dar etti
Bozuldu heyet-i mecmua-yı âlem ne hikmettir

Giriftar oldularzulumüyle hayfa cevr ü adaya
Şular kim asitan dergah dar-ı selamettir

Şehidan kanı duasın nice nesl ede kadılar
Bu özge va beste-yi ruz-ı kıyamettir

Resul-ü Kibriya Sultan-ı Kevneyna hilafetle
Aliyyü'l-Murtaza gencine-yi nur-ı hakikattir

Hüseyn ile Hasan Nur-ı Cemal-i Hazret-i Hakk'tır
Biri şemş-i hidayettir biri mah-ı saadettir

İmam-ı Evliya Zeynel Aba sırr-ı Hüda'dır ol
Şerif-i bahş-i imamet matla-yı nur-ı keramettir

Muhammed Bakır oldur Padişah Alem-i Mana
Riyaz-ı handan ü mebni ...

İmamü'l-Arif el-Hak Cenab-ı Hazret-i Sadık
Türab-ı asitan secdega-ı ehl-i vuslattır

Keremgan velayet mazharı Musa Kazım
Dil-i agahı mirat cemal pak hasrettir

Ali Musa Rıza'nın yoluna canım feda olsun

Mulaz ü mülce alemde ... mürvettir

Taki'dir Al-i Peygamber Naki'dirvaris-i Haydar

Hüda'nın sırrına mazhar meh evc-i huviyettir

69B

İmam Askeri kevn ü meskenin padişahıdır

Anın zat-ı şerifi mesned-ara-yı imamaettir

Hilafet Mehti Al-i Resul'ündür itiat kıl

Zuhuru ol velinin kainata ayn-ı rahmettir

Salad olsun Hüda'dan Ehl-i Beyt-i Mustafa üzre

Camiya-yı Handan-ı Devlet'i kan-ı şefaattir

Mahı eyleyüp dergah-ı fahr-ı aleme düştüm

Seyfinden şol draşana kim dar-ı inayettir

Ümid-i afu edüp bab-ı recaya geldi bir meskin

Ne denlü çürm ile şayeste-yi ... akıbettir

Liba-yı fahr ile genç fenada fariğül-bağ ol

Zekayî bende-yi Al-i Aba yüz yüzüne devlettir

(69A-69B)

66B

Mersiye-yi Zekayî

(.---/.---/.---/.---)

Şehid-i Kerbelâ'nın matemî ta ruz-ı mahşerdir

Dem Al-i Aba'yı sanma her kana beraberdir

Anın bir kateresi hurşid-i alemsuz envardir
Kızıl rengiyle şol dem Kerbelâ -yı arz-ı musavvar
Düşmüş hakine hun şehidan surh-ı besterdir

Olunca Şah âlem-i Kerbelâ hakinde efgande
Açıldı serteser yetmiş çerahat gül gibi tende
Resul'ün uyuduğu yer berk ururken tavk-ı gerdende
Akıttın kanını mazlumun ey gerdun-ı dun sende
Bu çarı kıldığın dem dem değil yakut ahmerdir

Muharremdir siyah puş oldu uşşagın nedir hali
Felek tecidi eder matemle her yıl mah ile Salı
Değil ins ü melek bil cümle halkın münkür balı
Sehap ü ebr ile dudı siyehten olamaz hali
Nedametten siphri zalimin hali mükedderdir

Der ihsanın ey Nurullah mülce-yi ümmet
Hilafet zatına mahsus iken bi reyb ü bi minnet
Sana zulm eyleyenler dü cihanda bulmasın rahmet
Turab-ı asitanıdır sermaye-yi devlet
Şefaate kani ceddin validen saki-yi kevserdir

Nolur bilmem bu asi mücremin hal-i perişanı
Şarab-ı kevsere kandır tahassürde koma anı
Ulaştır ceddine ruz-ı cezada ay keremgani
Zekayî bendeganın dergahında abd-ı kemterdir

(66B)

Mersiye-yi Zekayî

(--./-./--/--./-./--)

Doğdu muharrem ayı çerh açtı kanlı rayet
Matem günüdür âşık lazım bu günde gayret

Ol server-işehidan bu günde oldu mazlum
Şad olsun şu dil kim anda ola hamiyet

Kıldı o gül-i zarı ol ser ü kad nigarı
Ahir şehr-i zalim üftade-yi melanet

La'neto kavme olsun kasd etti hanedana
Evlad-ı Mustafa'ya layık mıdır ihanet

Ol Şah-ı Âlem ara germ etti Kerbelâ 'ya
Ehl-i bela seçildi ya Rab nedir bu hikmet

Şerh eylesineni dil-i matem gününde âşık
Bu yolda can nisar et ta ola cana rahmet

Ol gün ki çarh-ı zalim dur-ı muhalif etti
Layık idi ki ancak ol dem kopa kıyamet

Cisminde ki güller açmış bir bir yatur şehidan
Sahra-yı Kerbelâ mı ya gülşen-i şehadet

Sen canı âlem idin hayf etti bi-vefalar
Canlar feda yoluna ey mazhar-ı velayet

Gülzar-ı Murtaza'da nevrete ser ü kaddin
Ceddin Habib-i Ekrem şehenşah-ı risalet

Şir-i Hüda Ali'dir nur-ı Hüda Ali'dir
Ser ü la Ali'dir ol maden-i keramet

Zatındadır şecaat şanıdadır hilafet
Evlad-ı Murtaza'ya vacip durur itaat

Sultan-ı la fetadır mahbub-ı kibriyadır
Damad-ı Mustafa'dır şah-ı seriri izzet

Bildin mi şehsuvarı ol merd-i zül vekayı
Çektinde Zülfikâr'ı hasma verir hezimet

Anlar ki muktedirdir sabtın Mustafa'dır
Evlad-ı Murtaza'dır hakkındadır hilafet

Nesl-i Ali'dir anlar lazım ki ola bunlar
Hem hamil-i hilafet hem varis-i imamet

Şehzade-i hemimi ol mur-ı halk imamı
Zehr cefa içirdin vir dil-i aduya ruhsat

Nettin o nur-ı aynı şah-ı cihan-ı Hüseyin'i
Sahra-yı Kerbelâ 'da kıldın garik-i mihnet

Sultan o dur cihanda hem kevn ü mekâna
Hak der budur ancak sermaye-yi saadet

Ol şeh ki asitanı manend-i arş-ı ala
Dergahının türabı mahsul-i bağ-ı cennet

72A

Ah ey Yezid-i melun yıktın esas-ı dini
Olsun sana Hüda'dan her dem hezar lanet

Dil ola yeri ya Rab mervan-ı kaltabanın
Çün eyledi o merdud şer ü fesada rağbet

Ey harici bi-din vey kâfir-i bed-ayn
Duzah mekânın olsun şimir-i bi-diyamet

Layık mıdır a zalim bir lokma cife için
Kap-i ... döndün ey ömr-i bi-mürvet

Karı cehennem olsun ibn-i ziyada mesken
Hiç kılmadı o zalim Al-i Resul'e hürmet

Gör şişe mürde canı ol şümbed zebanı
Baki sanup cihanı kıldı nice hasret

Geçti o gün sinenin cana senan cevri
Na-murad idi ki etti bu fitmneye çaret

Vacip sana taharri sana bunlardan et ebteri
Al-i Aba'ya etmez mümin olan adavet

Daim budur niyazım bari Hüda'dan olsun
Ervah-ı Ehl-i Beyt'e her demde bir tahhiyat

Her kim olur cihanda Al-i Resul'e bende
Ol merd Hak **Zekayî** bulur hemişe devlet

(71B-72A)

Mersiye-yi Zekayî

(.-./.-./.-./.-.)

Bu cismin hak-i pay-i Mustafa'dan ruşena oldu
Gönül esraı mazağü'l-basırdan aşına oldu

Muhammed ruh-ı azamdır avalim kaim anınla
Eğer eflak eğer emlak eğer Arş-ı Hüda oldu

O zat Hakk'a mazhardır sıfat ile zuhur etti
Anınçün zatı Mirat-ı Cenab-ı Kibriya oldu

Zuhuriyle cihana rahmet haktır Resullullah
Hakikatte vücudu mahf-i nur-ı istan oldu

O bir nur-ı huviyettir doğdu ... hizmetten
Hidayet kıldı halk cihana rehnuma oldu

Bu nura ser Hakk'tan Al ü Ashab iktibas etti
Velakin varis-i ekmele Aliyyü'l Murtaza oldu

Ali nur-ı velayettir Ali şemş-i hakikattir
Şeh tahtır hilafettir İmam-ı Evliya oldu

Hüseyin ile Hasan üç hilafet mahıdır el-Hak
Cenab-ı Şah kuyuna bular Al-i Aba oldu

Biri nuş eyledi cevr-i sitemle zehr-i adayı
Birisi dest-i zalimden Şehid-i Kerbelâ oldu

70B

O zalimler ki Ehl-i Beyt'e bunca zulm ü cevr etti
İki âlemde şeksiz lanet-i Hakk'a seza oldu

Be hey âşık Muharrem'dir bu gün aşığa metemdir
Derunum pürhan ü gamdır benim karım bana oldu

Muhibban encümin eyler fada-yı can ü tem eyler
Terk beytü'l-hazin etler zaman ibtila oldu

Niçün çarh-ı deni perver yıkılmaz yine devr eyler
Bu gün Evlad-ı Peygamber girifatr-ı bela oldu

Bu gün âşık figan eyler bu yolda terk-i can eyler
Feda-yı handan eyler şehidana sıla oldu

Yüzün sür hak-i pay-i Al-i Evlad'a saadet bul
Buların bende-yi dergâhı sultan-ı beka oldu

Mürvetgani Zeynel Abidin ol Mazhar-ı Rahman
İmam-ı Evliya ü Mükteda-yı asfiya oldu

Resul'ün sırrına varan Muhammed Bakır olmuştur
Hilafetle iki âlemde şan-ı minteka oldu

İmamım Cefer-i Sadık gönül didarına âşık
Mülaz-ı Melcaim oldur ki dine mukteda oldu

Biri Musa Kazım'dır Habib-i hayy-ı daimdir
Ledun ilminde âlimdir ana Hakk'tan ita oldu

Yüzü mirat-ı vech- Hak vücudu nur-ı Hak-ı mutlak
Dögene padişaha ancak Ali Musâü'r-Rıza oldu

Taki nur-ı ilahidir Naki dinin penahıdır
Cenab-ı Hak güvahıdır sebat-ı meddea oldu

Hasan'dır adı ol mahın İmam Askeri şahın
Tecelligahı Allah'ın o zaı mücteba oldu

Velayetle hilafetle zuhuru ayn-ı rahmettir
İmam-ı Hak Muhammed Mehti sahip-i liva oldu

Gelür bir gün zuhur eyler cihana bahş-i nur eyler
Guruh-ı hariciler Rahmet-i Hak'tan cüda oldu

Gel imdi dinle esrarı sana keşf edeyim bari
Murad-ı Hazret-i Bari Cenab-ı Mustafa oldu

Bu sırrın varisi Haydar kamu evlad ana mazhar
Dinildi Saki-yi Kevser için ehl-i beka oldu

Özün bil terk-i agyar et seni senden haber5dar et
Dilin mirat-ı didar et mahal incila oldu

Salad ile selam olsun Resul-i Al-i Evlad'a
Zekayî fakire handan-ı mülteca oldu

(70A-70B)

Mersiye-yi Zekayî

(-.-/-.-/-.-/-.-)

Gel Muharrem'dir bu matem-i gedada gam nuş ol yürü
Yad edüp alam dehr-i mest-i mevhuş ol yürü

Kerbelâ vadilerinde su yerine kan akar
Maceranın hikmetinden sorma humuş ol yürü

İster isen eresin sen de şehadet bezmine
Kerbelâ -yı aşığa var anda siyah puş ol yürü

Gel seninle dert ile semt-i cununa gidelim
Akl ü idraki feramuş ile bi-huş ol yürü

Rah-ı Hakk'ta seyreyle mamure-yi tenden geçüp
Var melâmet köşesinde hırka berduş ol yürü

Ateş-i ah sihr-i gah ile yak sinende dağ
Dağ-ı sinenden derununda uyandır bir cerağ

73A

Ehl-i derdin çektiği ya Rab bu mihnetler nedir
Atılan tir-i kaza amma ki şiddetler nedir

Carh-ı zalim zümre-yi ahyara hürmet kıldı
Ya kıyamet kopmaz ise bu alametler nedir

Ehl-i aşkı ... mihnette ... eyleyüp
Rüzgarın verdiği adaya ruhsatlar nedir

Zehr imiş sekarat-ı dehrin verdiği daruv değil
Sinesinde Al-i Evladın cerahetler nedir

Dun-ı pür ... hele beyhude devr etme felek
Talıkinde istikamet yok bu ricatlar nedir

Hatır-ı ehl-i dili arızda kıldı rüzgâr
Âdetidir yoncalar pejmurde kıldı rüzgâr

Evliyadan yücedir şah-ı şehidin payesi
Kabe Kevseyn ev edna'dan almış mayası

Yetürüp ... hurşid-i tecelli berk urup
Kerbelâ toprağına düştü o nurun sayesi

Cedd-i pakı baiş-i kevnin olunca ol şehin
Nola Cebrail harim olsa ruh-ı Meryem dayesi

Ta harim-i kurbana dikti şehadet rayetin
Muhannet cevri ü bela ol devletin sermayesi

Zekayî ihkarın ta haşra dek matem-i güzin
Düşmanın şad olsun ey sadr-ı pirayesi

Kurretü'l-Ayn-ı Habibullah oldu sad diriğ
Kıldılar ehl-i şekavet servere bi-had diriğ

(72B-73A)

ZEYNEP BACI

Mersiye-yi Zeynep Bacı Şucaattinli

Mah-ı Muharrem'de dert-i hicranda
Şah İmam Hüseyin Ali'yi gördüm
Ağlar idim ah ü zar ile gam da
Şah İmam Hüseyin Ali'yi gördüm

Erenlerin nazar gahı önünde
Arzum kaldı cemalinin nurunda
Meded Mürvet dedim durdum darında
Şah İmam Hüseyin Ali'yi gördüm

Yeşil imamesin sarmış başına
Ay gibi parladı alnım döşüne
Kimse akıl erdiremez işine
Şah İmam Hüseyin Ali'yi gördüm

Aman mürved dedim tuttum destini
Sıdkla aşıyan bulur dostunu
Ağlarken şad etti **Zeynep** miskini
Şah İmam Hüseyin Ali'yi gördüm

(74B)

İSMİ TESBİT EDİLEMEMİŞ ŞAİRLER

Bu dahi mersiye-yi âlem-i menam Hazret-i İmam Hüseyin Ali'ye esselam

(-.-/-.-.-/-.-.-/-.-)

Pay-ı manhusunla basma bu şabbın sineme
Seng-i mihnetle dokunma hurd-ı haşı aineme
Beyt-i mur-ı ilahidir bu sine-i ciğnime
Düşme kabusane böyle kalb-i viran üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Son nefeste Rabb'imi tesbihe bari ver mecal
Sine-yi sed-i cakımı etme bu ... paymal
Andadır mahfuz Ayet-i Kerim Zülcelal
Çıkma ey Abdussanem Ayet-i Kuran üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Bir nefer-i mazlumu bu zilletle ey merdaniyan
Kimse öldürmez eğer meşrikte olsa bir güman
Katline bir Müslüman yetmez mi bir rahm-i giran
Urmadan maksuduna der peykan peykan üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Cümle hayvanat iken bu kıtada seyrab-ab
Al-i Peygamber neden kalsın ateşten dil-i kebab
Hangi dinde hangi mezhepte revadır ey gülâp
Saldıra bin Müslüman bir Müslüman üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Hangi millette suhur etmiş bu günah-ı fiil-i şum
İşte Akvam-i Milel işte Mecusi işte Rum
Vahşiyana hangi kavm bi-hayâ etmiş hücum
Hançer-i şimşirile Sultan-ı Zi-Şan üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Arzunuz benden ey idal-i dîn-i süfyaniyan
Bir lain İbnü'l-Ayn'e ahzzü bi-aftır heman
Ey Hüda na-şinasları lüzum değıldir bir zaman
Lezzet-i guzzaya tapınmak Ehl-i Ayan üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

53B

Olmayaydı ey Hüda İsm-i Sabur'un cilveger
Kaş olaydı bar-i gahı asuman-ı zir ü zeber
Anda kim hersudan etti Şamiyan-ı bed güher
Zalimane hamleler Şah-ı Şehidan üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Geçmedi bilmem neden bu kar-ı gah ken figan
Yerlere oldum ki kast etti Hüseyin'e Küfiyan
Sanki oldu hamle aver bir takım ... dolan
Yaralanmış hak-ı hun aaalud arslan üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Belde-yı İslam İmamü'l-Müslümin oldu tenk
Evlad-ı Han-ı Hicaz-ı Ahuların hun pelenk

Dindi Alüllaha vaveyla esiran-ı firenk
Seyf-i aduvan çekdiler mahbub-ı yezidanüstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Mecmu-ı İslamı Şamiler perişan ettiler
Gune-i derya-yı gufranı kızıl kan ettiler
Tek imam-ı asramı Allah'a isyan ettiler
Kıldılar mervaniyan tuğyan tğyanu üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Yürür şeban bed Peygamber olmuş bir beden
Yandı üç gün tab-ı cansuz Şia-yı şemsden
Peyker-i sadparesin gördükte bi-guslü kefen
Perde çekti Hak-ı Hun ol naaş-ı üryan üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Nerde kaldı hürmet-i Peygamber-i ahir zaman
Bu cefalan Aline şayestemi ey zaliman
Hiç gazabana yürür mü tab-ı İslam olan
Bir takım bi-dadı idfal-i nalan üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

Tuttunuz kayd-ı esarete Binnat-ı Haydar'ı
Kıldınız küfarı hep tezyit-i İslam sayrı
Dostanı ağlatup güldürdünüz düşmanları
Aldınız darına hüsrân hüsrân üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

54A

Bi hayat oldukça gamdan eşki zir olsam gerek
Bu musibet aleme dağ-ı derundur haşre dek
Hiç elemnak olmadı mı ey cefa perver felek
Cümlesinden evvel şeyyadının seliman üstüne
Yarayı sinemde basma na-tuvan can üstüne
Çıkma ey bi-rahm-i kâfir arş-ı rahman üstüne

(53A-54A)

Mersiye(Kim tarafından yazıldığı meçhul)

(..-/.-.-/..-)

Bu gece göklere kara çekilir
Bu gece başıma ateş dökülür
Bu gece kamet-i Zeynep bükülür
Ki sabah Ekber Abbas ölecek
Bu gece çak-ı giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

Bu gece Haydar olur zar ü melul
Bu gece efgan eder bint-i Resul
Bu gece yatmayacak Al-i Resul
Ki sabah haymeleri oklanacak
Bu gece çak-ı giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

Bu gece çok olacak mihnetler
Bu gece zülm edecek ümmetler
Bu gece saç yolacak ismetler
Ki sabah zülfünü Zeynep yolacak
Bu gece çak-ı giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

144A

Bu gece başa urur Ruhü'l Emin
Bu gece lerzelenir arş ü berin
Bu gece yatmayacak Şimr-i la'in
Ki sabah dostları hem tığlayacak
Bu gece çak-ı giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

Bu gece çok olacak mihnet ü gam
Bu gece çuşa gelir bahr ü elem
Bu gece efgan ede ehl-i harem
Ki sabah bi kes ü muztar kalacak
Bu gece çak-ı giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

Bu gece leyle-i hasret demidir
Bu gece yevm-i şehadet demidir
Bu gece yevm-i kıyamet demidir
Ki sabah Kerbela kan dolacak
Bu gece çak-ı giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

Bu gece arşa çıkar şive nişin
Bu gece kara giyerehl-i hameyn
Bu gece Fatıma'nın oğlu Hüseyin
Ki sabah ümmete kurban olacak
Bu gece çak-ı giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

Bu gece resm-i veda oldu ayan
Bu gece sırr-ı nihan oldu beyan
Bu gece Zeynü'l aba ağladı kan

Ki sabah merd-i yetiman kalacak
Bu gece ak-1 giriban olacak
Bu gece nale-i efgan olacak

(143B-144A)

51B

Mersiye

(-.-/-.-/-.-)

Ravza-yı Nebi'deki âlem-i makam
Hazreti İmam Hüseyin'e aleyküm selam

Ah mazlumum Hüseyin'im nur-ı aynım dinle gel
Arsa-yı fanide mümkün mü baka tutusun temel

Gelse de dünyada boştur boş husul-ı her emel
Yazdı pişan-ı pakın üzre küllin lem yezel

Git kızıl kana boyan et kanlı bir cenk- cidal
Kerbela meydanına gir oğlum eyle seyf ü sel

Şıbl Haydar olduğun görsün adu-yı pür hayal
Koyma şir-i pakımı elden yezide verme el

Bil ki ah oğlum fakta bekler seni anda ecel
Çaresizdir nur-i didem böyledir hükmi- ezel

Koy başın susuz kesilsin tabına verme keşel
Mushaf-ı Hüseyin'inde oğlum böyle yazılmış izz ü rical

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla gel et ravzamı rengin sen
Bende-i Hak efşan gelir zavramızdan öyle nalezen

Kalkarım Allah-u Ekber bak derim ey zül menam
İşte mazlumum Hüseyin'im işte göz yaşım la ben

Bak ne hüzn-i aver şehidin pihensiz bi-kefen
Reis-i muktavar elinde çak çak olmuş beden

Teber-i Şimşir uçları bağrında bürhan ve fiten
Şak olmuş lebleri yanmış susuzluktan dehan

Vah Hüseyin'e vah vaveyla ile rikkat-i figan
Şu Ali bu Fatıma'm masum öbür yanda Hasan

Ehl-i Beyt'im etti şimdi ravzamı beytü'l-hazan
Müntakimsin et Hüseyin'im ya ilahi şad ü şem

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kərbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla dur gökten iner Cebrail heman
Der ki gel müştakın oldu şimdi Rabbü'l-Müştan

Şir-i kutsi üzre uçasın ol zaman
İşte mihman-ı ilahi geldi der la hü yeten

Arşta gülbank okur şavkın ile kir ü beyan
Bizim hasü'l-hası Mevla'ya edersin akran

Ol zaman düş asitan-ı hakka et arz ü beyan
Leblerin gösterdi ki Rabb'im susuzdur bürhan

Arz ederler kevseri içmem de ey ruh-ı revan
Ced-i Pak'im ravzasında ah ederken bir zaman

Gönlüm olmaz kevserinle hattınla ta-murat
Kerbela sahrası doldu hun ile ey zü'l-megat

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla dur görsün seni Rabü'r-Rahim
Hanen Cennet-i Huşar'dır ol zaman darrü'l-naim

Müntazır teşrifine sen gence ey necli kerim
El cezaü'l intikam el adl ü ruyu gelsin...

Anda gör kavm-i yezidin halini bi-hayf diyem
Nardan bir kasr oturmuş anda Şeytanı'r-Racim

52A

Lanet ü tain eyler Yezid'e der ki ey şahs-ı .....
Etmedim ben gerçi secde Adem'e oldum elim

Yoktu Kuran ortada zıddiyet hilkat-ı azim
Gelen emr etseydi hak dünyada Allah-ü Alim

Secde eylerdim Resulullah'a ba ül kalbü'l-amim
İşte sen benden dilesen ben sana olmam nedim

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla çık görsün Yezid ibn-i Yezid
Ateşin bir sayha çek de işte ben geldim şehid

Nimet-i aza benim Kevser benim ah ey pelid
İşte zumlun işte adlullah gör bak ey anid

Ateşin igala içinde katlin olsun bedid
O desün ahü'l-kıyas eyvah üsrânım şedid

Sen de ki ey tamu rey olsun barın mezid
Bir içim su vermedin sen görmedin Rasim sedid

Eyledin kanınla şuma-i ... sen halid
Şimdi kurtarsın seni gelsun şu gayyadan Yezid

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla dön git asitan-ı izzete
Secde-i şükür ana kapan Muhammed ile sen ol hazrete

Ellerin kaldır dua et Ehl-i Beyt'e ummete
Hazan-ı Cennet yine başlar niyaza davete

Bir daha var secdeye girmem de girmem cennete
Ben tek ü تنها mı düştüm Kerbela'da mihnete

Al-i Evladım sipahım hayr ü hevahım devlete
Ermedikçe cennete girsem de ermem rahata

Ol zaman birden dalarsın alem-i ulviyete
Al-i Evladın sipahın hayr ü hakka vuslata

Nail olmuşlar bulursun gark olursun nimete
Anların al şem-i cemi ol sen o ulvi heybete

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanla git sen kevserin kurbanısın
Kerbela'da serberide bir susuz mihmanısın

Arşa çıkmışsın gözün nuru şehadet kanlısın
Züür -ı levh-i ilahi ruhuna ..... Kuran'ısın

Sen Aliyü'l-murtaza'nın nahl-i alışanımsın
Handan-ı ceddine Hakk'ın büyük ihsanımsın

Evliya-yı asfiyanın mayeyi irfanısın
Sen şehidanın serveri sadrada sultanısın

Ehl-i Beyt'in pişvası biat-ı urfanısın
Nur-ı ganisin Hüsey'n'im dinimin bürhanısın

Ehl-i aşkın ah oğlum canısın cananımsın
Mateminle ağlayan dermanlar dermanımsın

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

52-B

Öyle al kanınla git Âdem'le Havva ağlasın
Nuh yansun Nuh'a insün ah ü derya ağlasun

Nar-1 aşkına Halilullah-1 Dana ağlasun
Kabkabın göster zebkullah nebeyna ağlasun

Hun-1 gölgün lebünle Ruh-1 Yahya ağlasun
Ey Hüseyin'im hüsnüne Yusuf u Züleyha ağlasun

Ruh-1 Meryem eylesin feryad İsa ağlasun
Bir kürün yanmış .... Tur-1 Sina ağlasun

Ateş-i lalimle hayr-1 . Musa Ağlasun
Arz-1 didar eylesin nur-1 tecelli ağlasun

Dem-i huruşan sen ol tevella teberra ağlasun
Âlem-i sema tutuşsun arş-1 ala ağlasun

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kербela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla gir dergah-1 ehlullaha ah
Mürşid hayal haysen senindir anın hangah

Kalp-i dervişan sana olsun muallâ tahtgah
Et tarikat ehline aşk ü niyazınla nigah

Aç meratip mülküne deminle şah-rah
Rahman-1 aşk-1 yar ol ehl-i tevhide penah

Yareli kalbin yanık lalinle eyle ah vah
Versün erbana kanınla oğlum et bah

Yerde zikret gökte istikbale çıksın e dad-1 hah
Raksa gelsin şevk-i aşkınla sende zikrullah

Hem deva ol hem icabet ey mükerrerrem necli şah
Anlasın Alevi'nin görsün Yezid olsun tebah

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla görsün Fatıma'm Zehra seni
Düş o hak-ı pake kan olsun mübarek medfeni

Ah aman de göster o hunin gerdanı
... konmaz iken ah işte bu gölgün teni

Bak ne hale koydu hasm-ı din o zalimlerini
Zikr ü tadad et Yezid ü Şimir İbnü'l-Cevşan'ı

Saçların yolsun bana etsün o şefkat madeni
Lerze bahş-i kainat olsun figan ü şuyunu

Beka-i pür nurunu etsün müsait mahsun
Öyle görmek istiyor oğlum seni Rabbü'l Gani

Bil ki kevserdir baha-yı hununda oğlum bedel
Git şehid ol Kerbela'da öyle ak kanınla gel

Öyle al kanınla git görsül Aliye'l Murtaza
Şehid-i Pakı tutuşsun ağlasun Babü'r-Rıza

Bir yanık feryad çıktı ba-aba Zü e'l-Mücteba
Al-i Evlad'im susuz olduk Şehid-i Kerbela

Bak ne hun aşao geldim Şam'da Zeynel Aba
Emmi gelinle Zeynep kaldılar ya valide va

Baş açık yalın ayak üryan ten ve firakta
Meşhedinden sıçrasın bir ah ile gelsün meffa

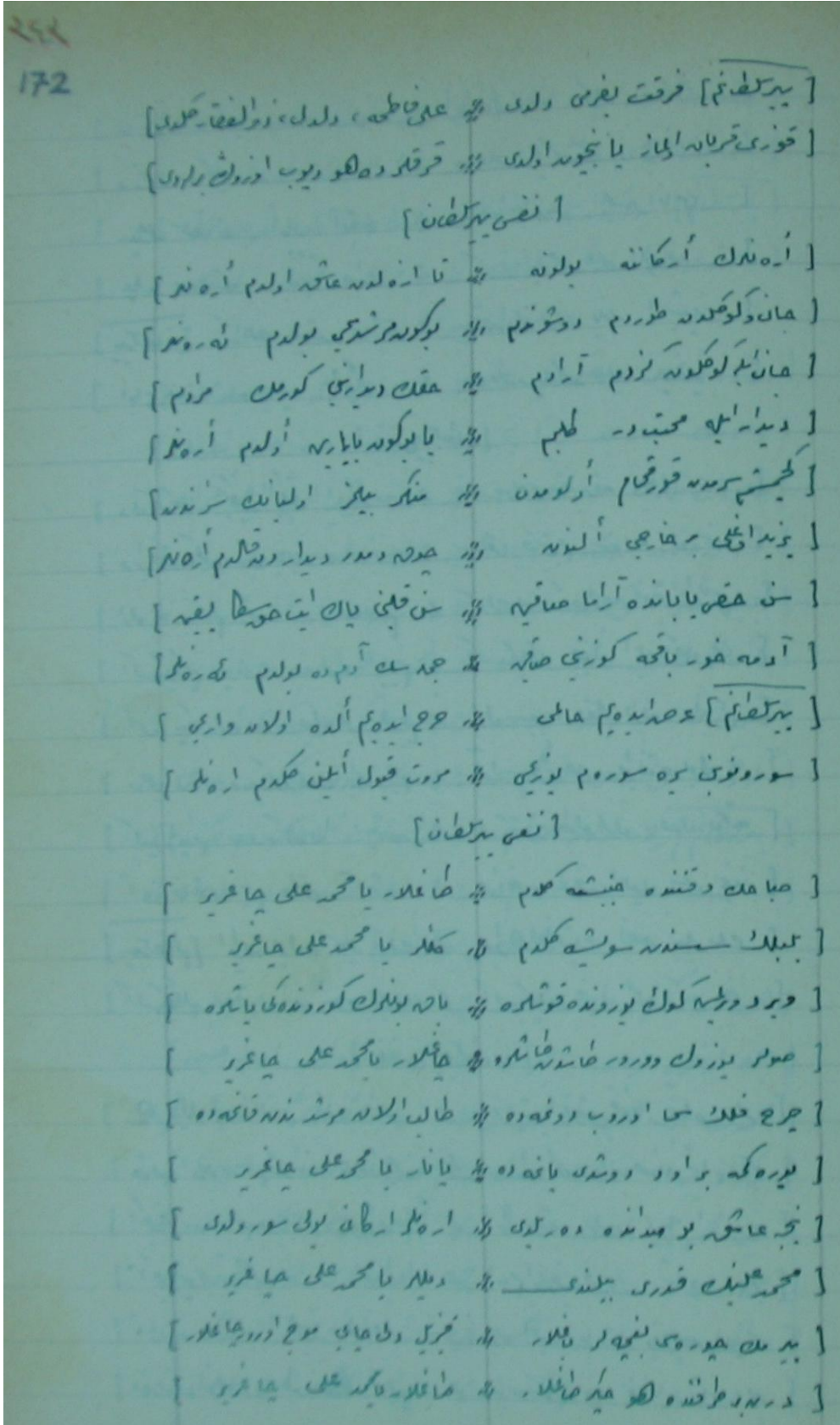
53A

Anda gelsün ağlasun anda levh ü kader ... kaza
Ehl-i Beyt'e böyle mi eylerdi ey cehr-i iktiza

Vah Hüseyin'e vah ... desün de vah ....
Öyle görmek istiyor oğlum seni Rabbü'l Ala

(51B-53A)

5. ANTOLOJİ SAYFA ÖRNEKLERİ

- [اعدا مقابله مینده صف سیه قیامی مد آله عام ماه کربلا]
- [یاتاه کربلا نه روا بوجه نم سکا]
- [در در مارم و الم دم بم سکا]
- [ای در دیرو الم کربلا هین دی کربلا بلا سینه مبتلا هین]
- [خم یاره یاره بغری یاندیری رفته اولار مدلقه آل عبا هین]
- [پنج عفا ابع بدنه تک اولدی هات هات ای بوستان سزه پنج عفا هین]
- [باقده وجودی غم ظنرای ره ای جمع بزم بانه کبریا هین]
- [دو-ضک ایچوردی سکا کاه کاه قان ای تنه حرارت بره بلا هین]
- [یارایت [فضول] آل عبا هات ایه آه]
- [کیم بره آه ابر باقیله عرض آناه]
- [مرتبه قراری]
- [یریشاه اولدینم ماه محرم بر نمندنه علی المرتضی سیر خدا شاهک نمندنه]
- [یات مکنک تری ارتاهک اکر نمندنه طریبه سقیم ره هلقه جمعل جمندنه]
- [هن خرقه رضا نوسه اییدی طمک نمندنه]
- [سیاه یوسه اولدینم بالله هینک نمندنه]
- [عبادت ایوب ولده افجوردی علقه قرآن شه هکوب شکرله قوشاندی کوه کربلا ی مروان]
- [کسوب آب و قرانی اهل تجی ایله علقه بره بری ذی الجوشن زینر بیسی حاجیم نادان]
- [هن خرقه رضا نوسه اییدی طمک نمندنه]
- [سیاه یوسه اولدینم بالله هینک نمندنه]
- [امامین علقه بوز کربیا به ایله های بره صور لقه شهید اییدی که اده در بره بوم یایی]
- [خیزی کوله کی خیرا دی کربلا هانکی هقارت ایوب مروان قیامدی های - رفلاکی]
- [هن خرقه رضا نوسه اییدی طمک نمندنه]
- [سیاه یوسه اولدینم بالله هینک نمندنه]

[مرتبه قبری]

[ای شه برج کعبت دی امام بیوا بیژ آستان عزتده سجده 6ه اولیا]

[هانک دکا هک دلوبه جسم و جانه نوینا بیژ اُشیلنده ایندیگر ارواح قدره الحیا]

[السلام ای نوحییم مصطفی و مرتضیٰ]

[السلام ای حضرت شاه شهید کربلا]

[اولزمانیم رسم اولندی طوقه فیروز نقاب بیژ نوکرزده اقباسی ایندی مه ایند اقباب]

[زانکرده مناصفد معنی ام الکتاب بیژ شانکرده آل عباسی کلدی غرضه خطاب]

[السلام ای نوحییم مصطفی و مرتضیٰ]

[السلام ای حضرت شاه شهید کربلا]

[لقبه الله ده نبی کشفده شاه من عرف بیژ قیلدی کفرک ایندی لایه صفای برهان]

[ذی سعادت ذی شجاعت، ذی کرامت، ذی شرف بیژ معدن فضل ولایت سنک ای شاه نجف]

[السلام ای نوحییم مصطفی و مرتضیٰ]

[السلام ای حضرت شاه شهید کربلا]

[اولزمانیم زانته قصه ایندی اولقوم لیمه بیژ کلدی عقده لفت الله علیهم اجمعین]

[دنیا و عقبا ده سنک طینین و طاهریم بیژ اهنه چاروب اولوبه شبه سوز ووج اولیم]

[السلام ای نوحییم مصطفی و مرتضیٰ]

[السلام ای حضرت شاه شهید کربلا]

[هم سزه کلدی نیمده شیر و شیر لصب بیژ نوینکرده اقباسی ایندی ملائک جمده]

[نیمه ایحیا کر کوزلی اولدی دستازده هرده بیژ مرتضی و جبرئیل هم مرتضی و سزه بی]

[السلام ای نوحییم مصطفی و مرتضیٰ]

[السلام ای حضرت شاه شهید کربلا]

[قره الفی نبی لکم امامه سرور بیژ مسده یانک سنک نو حدیث نظری]

[قایلکرده یوز سوره ندر بولدی حج اکبری بیژ قبل شفاعت یابیده کلدی مکینه اقباب]

[السلام ای نوحییم مصطفی و مرتضیٰ]

[السلام ای حضرت شاه شهید کربلا]

[ادخولم بوسره كحلک آقا.] *بوسره كحلک آقا*
 [قبل خراب آيه هفت آله.] *بوسره كحلک آقا*

[نص خراب]

[ای درویش اهلقدنجه سلطان.] *ای درویش اهلقدنجه سلطان*
 [دیالنگانده خاله زلات.] *دیالنگانده خاله زلات*
 [ارسانك طوفی ازوی دلورسه.] *ارسانك طوفی ازوی دلورسه*
 [کندنی کوره هك کوزی دلورسه.] *کندنی کوره هك کوزی دلورسه*
 [هفت بیله نام نه سویمیه.] *هفت بیله نام نه سویمیه*
 [دنبا فرعه آخرت امیه.] *دنبا فرعه آخرت امیه*

[نص خراب]

[نه ماره دله خرابسه دلورسه.] *نه ماره دله خرابسه دلورسه*
 [بزمره محبوب باقی دلورسه.] *بزمره محبوب باقی دلورسه*
 [کتاشی ز دله ایچدا انکار.] *کتاشی ز دله ایچدا انکار*
 [بزمره محبوب دلورسه سقا.] *بزمره محبوب دلورسه سقا*
 [خرابی نه در بر ملامت های.] *خرابی نه در بر ملامت های*
 [دله آغزی عینی طویا سنای.] *دله آغزی عینی طویا سنای*

[نص خراب]

[ای دغظ سن بوم دغظ ایله مزك.] *ای دغظ سن بوم دغظ ایله مزك*
 [بزمره بوردونه بجه کیده مزك.] *بزمره بوردونه بجه کیده مزك*
 [خیدرا دلیرك سر سجا سن.] *خیدرا دلیرك سر سجا سن*
 [رشی اهللا مكد مغز قراندنه.] *رشی اهللا مكد مغز قراندنه*
 [بزمره تیب ایلك قاب خوشی.] *بزمره تیب ایلك قاب خوشی*
 [فم ایله مزك سن ارمایی.] *فم ایله مزك سن ارمایی*
 [حور ده بزمره بی ایار ایلك.] *حور ده بزمره بی ایار ایلك*
 [هیقارده کوهاره امد ایلك.] *هیقارده کوهاره امد ایلك*

6. SONUÇ

Son dönemin önemli Bektaşî babalarından Ali Rıza Öge tarafından kaleme alınan ve 50 yıllık bir çalışmanın neticesinde şekillenen bu antoloji geçmiş yüzyılların tasavvuf ehli şairlerinin yanında XX. Yüzyılın önemli tasavvuf şairlerini de muhteviyatında barındırmakta ve şairlerinden örnekler vermektedir.

Bu çalışmamız esnasında yer yer bilinen, hakkında pek çok inceleme yapılmış sanatçıyla beraber adını ilk defa duyduğumuz fakat sanatlarının gücü diğerlerinden pek de geri kalmayacak olan onlarca farklı sanatçıya da tesadüf ettik. Ayrıca kimi şairlerin farklı varyantlarına da rastladık. Temelde aynı olan şairleri farklı sayfalarda yer yer şairinin adı da farklı olarak gördük.

Şairlerin çoğunluğu Kerbela mersiyesi olmakla birlikte devriye, şathiye, nevrüziye, duvazımam ve nefeslere de sıkça denk geldik. Çok az olmakla beraber bazı Hurufî ve Batınî motiflerin de kendine yer bulduğunu belirtmek gerekmektedir.

Bektaşîlik tarihte ve günümüzde nasıl Hurufî ve Batınî düşüncüyü tam benimsememişse bu çalışmamızda da bunun adeta bir yansımasını görürüz. Hurufîlik antoloji boyunca birkaç noktada karşımıza çıkar fakat bu o denli seyrek ki dikkatsiz bir göz şairlerdeki bu motifleri çok kolay yok sayabilir.

Çalışmamızda dikkat çekici bir diğer husus nevrüziyelerin çokluğu ve baharın şairlerde işlenişidir. Bektaşî aşıkların nevrüzi kutlarken dahi Kerbela olayını unutmadığını Didari'nin elimizdeki tek şairi olan ve 148A-148B sayfalarında karşımıza çıkan şairinde olduğu gibi pek çok farklı şairde de görürüz.

Ayrıca Nevruz aslen İslamiyet öncesi kökenleri olan bir bayram olmasına rağmen Bektaşî şairler tarafından İslami motiflerle donatılarak işlenmiştir. İslamiyet öncesi dönemlerde olan pek çok bayram, motif ve inanışın şekil değiştirip Müslüman Türk yaşayışında da yer bulduğu bilinen bir durumdur. Öyle ki; Türklerin nevrüzi kutlamaları Hunlardan beri görülen bahara giriş törenleriyle ilişkilendirilmiştir. Bu ilişkilendirme Ergenekon Destanı'yla ilgili olarak yapılmıştır.

Nevruzun İslamileştirmek için ortaya konan hikâyelerin birisine göre Nevruz günü Peygamberimiz Hz. Muhammed'e helva dolu gümüş bir tabak hediye edilmiş. Peygamberimiz bunun ne olduğunu sorduğunda kendisine Nevruz olduğu söylenmiş. Nevruzun Türk ve İranlıların bayramı olduğu anlatılmış. Peygamber o günün ölümden korkup memleketlerini terk eden insanları Allah'ın Nevruz günü dirilterek ruhlarını geri verdiği gün olduğunu anlatmıştır. Ayrıca Allah'ın emriyle o gün gök diriltilemlerin üzerine yağmur yağdırdığı için insanların Nevruz günü su serpmeyi adet edindikleri bildirilmiştir. Bunun üzerine Peygamberimiz helvayı yemiş, içinde getirildiği kabı kırarak taksim etmiş ve "keşke bizim için her gün Nevruz olsaydı" demiş.(Çoruhlu 2013)

Görüldüğü üzere nevrüz gibi İslamiyet öncesi Türk kültürüne dayanan öğeleri İslamiyet ile harmanlayıp yeni şartlara adapte etme sık sık karşımıza çıkan bir unsurdur. Çalışmamızda denk geldiğimiz şiirlerde de işte bu olgunun farklı bir versiyonunu görüyoruz.

Son olarak Türk kültürü ve edebiyatı açısından eşiz bir değere sahip olan bu antoloji üzerinde yaptığımız çalışma esnasında bilinen şairlerin bilinen şiirleri, bilinen şairlerin bilinmeyen şiirleri ve bilimeyen şairlerin bilinmeyen şiirleri karşımıza çıkmıştır. Edebiyat tarihimize yeni isimler ve eserler eklenmesi sağlanmıştır.

KAYNAKÇA

ALPTEKİN, Ali Berat (2009). *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

ARSLAN Mehmet ve ERDOĞAN Mehtap (2009). *Kerbela Mersiyeleri*. Ankara: Grafiker Yayınları.

ÇAKIR, Mumine (2015). *Kadimi Baba(Ali Rıza Öge) Hayatı ve Şiirleri*. Ankara: Akçağ Yayınları.

ÇEÇEN, Mehmet Korkut (2008). “Koniçeli Kâzım Paşa”, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Cilt 17. 2: 15-37.

ÇOBANOĞLU, Özkul (2003). *Türk Dünyası Epik Destan Geleneği*. Ankara: Akçağ Yayınları.

ÇORUHLU, Yaşar (2011). *Türk Mitolojisinin Ana Hatları*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

ERGUN, Sadettin Nüzhet (1955). *Bektaşî Şairleri ve Nefesleri*. İstanbul: İstanbul Maarif Kitaphanesi.

KOCA, Turgut (1990). *Bektaşî Nefesleri ve Şairleri(13. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar)*. İstanbul: İstanbul Maarif Kitaphanesi.

LEVEND, Agah Sırrı (1984) *Divan Edebiyatı*. İstanbul: Enderun Yayınları.

OYTAN, Mehmet Tefik (2012). *Bektaşîliğin İç Yüzü*. İstanbul: Demos Yayınları.

ÖZMEN, İsmail (1998). *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi Cilt: 1-2-3-4-5*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Murat DEMİR

Uyruğu: T.C.

Doğum Tarihi ve Yeri: 21.08.1987 / SİVAS

e-posta: muratdemir1812@gmail.com

EĞİTİM

Derece Kurum Mezuniyet Yılı Lisans: Cumhuriyet Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 2011.

Yüksek Lisans: Devam ediyor

İŞ TECRÜBESİ

YABANCI DİL BİLGİSİ

Yabancı Dilin Adı: YDS (...) TOEFL (...) IELTS (....)